

TERVEYDEN JA HYVINVOINNIN LAITOS
Institutet för hälsa och välfärd
National Institute for Health and Welfare

SVT Sosiaaliturva 2018
Socialskydd
Social Protection

SVT

Sosiaali- ja terveystilastollinen vuosikirja 2018

Statistisk årsbok om
social- och hälsovården 2018

Statistical Yearbook on
Social Welfare and Health Care 2018

Sosiaali- ja terveysalan tilastollinen vuosikirja 2018

Statistisk årsbok om social- och hälsovården 2018

Statistical yearbook on social welfare and health care 2018

Tiedustelut – Förfrågningar – For further information

Outi Räikkönen 029 524 7272

Salla Säkkinen 029 524 7064

Suomen virallinen tilasto
Finlands officiella statistik
Official Statistics of Finland

etunimi.sukunimi@thl.fi

fornamn.efternamn@thl.fi

firstname.lastname@thl.fi

Tilastotuotteiden julkaisutoimikunta –

Publikationskommittén för statistikprodukter –

Publications committee for statistical products

Salla Säkkinen, puheenjohtaja – ordförande – Chair

Katja Borodulin

Anna Heino

Pirjo Häkkinen

Leena Kovanen

Tiina Puhakka

Kirsimarja Raitasalo

Outi Räikkönen

Ari Virtanen

©THL

Svensk översättning: Lingsoft Oy

English translation: Lingsoft Oy

Taitto – Layout: Sirpa Virtanen

Kansi – Pärm – Cover: Seija Puro

ISSN-L1795-6430

ISBN978-952-343-218-5 (painettu)

ISSN 1795-5165 (Suomen virallinen tilasto)

ISSN 1799-6430 (Sosiaali- ja terveysalan tilastollinen vuosikirja)

ISBN 978-952-343-219-2 (verkkojulkaisu)

ISSN 1796-0479 (Suomen virallinen tilasto, verkko)

ISSN 1799-6449 (Sosiaali- ja terveysalan tilastollinen vuosikirja, verkkojulkaisu)

[http://urn.fi/URN:ISBN: 978-952-343-219-2](http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-343-219-2)

PunaMusta Oy

Helsinki, 2019

Lukijalle

Sosiaali- ja terveysalan tilastollinen vuosikirja on käsikirja, joka on tarkoitettu erityisesti väestön hyvinvoinnista sekä palvelujen toimivuudesta ja kehittämisestä kiinnostuneille asiantuntijoille ja päättäjille. Julkaisua käytetään myös sosiaali- ja terveysalan opetus-työssä. Vuosikirjan tiedot perustuvat pääasiassa Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) tilastoihin, rekistereihin ja väestökyselyihin.

Tilastotietoja esitetään vuosikirjassa aikasarjoina ja alueittain. Julkaisu jäsentyy elämänvaiheiden ja palvelusektoreiden mukaisiin teemoihin. Julkaisun lopussa on koostetaulukko THL:n avainindikaattoreista.

THL vastaa sosiaali- ja terveydenhuollon tilastoviranomaisena tilasto- ja rekisteritietovarantojen ylläpidosta ja kehittämisestä sekä tiedon jalostamisesta ja julkaisemisesta eri käyttäjien tarpeisiin. Tilasto- ja indikaattoripankki Sotkanetistä (www.thl.fi/sotkanet.) sekä tietokantaraporteista (www.thl.fi/tietokantaraportit) on mahdollista poimia sosiaali- ja terveysalan tilastotietoja aikasarjoina ja alueittain. Kaikki THL:n julkaisemat tilastot ovat saatavissa THL:n verkkosivuilta (www.thl.fi/tilastot), josta on pääsy myös Suomen muiden noin 300 virallisen tilaston (SVT) tietoihin. Sosiaali- ja terveysalan tilastollisen vuosikirjan rinnalla THL julkaisee Päihdetilastollisen vuosikirjan 2018.

Vuosikirjan valmistelusta on vastannut THL:n Tilastot ja rekisterit yksikkö yhteistyössä muiden osastojen asiantuntijoiden kanssa. Toimitustyöstä ovat vastanneet erikoissuunnittelija Outi Räikkönen ja suunnittelija Sirpa Virtanen.

Helsingissä, helmikuussa 2019

Markku Tervahauta
Pääjohtaja

Salla Säkkinen
Vt. tietajohtaja

Till läsaren

Statistisk årsbok för social- och hälsovården är en handbok avsedd i synnerhet för experter och beslutsfattare som är intresserade av befolkningens välfärd samt utvecklingen av servicen. Publikationen används också vid undervisning inom social- och hälsovården. Uppgifterna i årsboken har huvudsakligen sammanställts på basis av den statistik och de register som förs och befolkningsenkäter som gjorts av Institutet för välfärd och hälsa THL.

I årsboken presenteras statistik som tidsserier och områdesvis. Årsboken är strukturerad enligt teman relaterade till livsfaser och servicesektorer. I slutet av boken finns en sammanfattning av THL:s nyckelindikatorer som beskriver välfärd.

I egenskap av statistikmyndighetsarbetet inom social- och hälsovården ansvarar THL för upprätthållandet och utvecklandet av statistik- och registerlagren samt för förädlingen och publiceringen av information för användarnas behov. I statistik- och indikatorbanken Sotkanet (www.thl.fi/sotkanet) och i databasrapporterna (www.thl.fi/databasrapporter) kan statistikuppgifter om social- och hälsovården plockas som tidsserier och områdesvis. Statistiken finns att få på THL:s webbplats (www.thl.fi/statistik), därifrån man också kan gå vidare till uppgifterna om Finlands cirka 300 officiella statistikgrenar (FOS). Utöver Statistisk årsbok om social- och hälsovård utger THL Statistisk årsbok om alkohol och narkotika 2018.

För utarbetandet av årsboken svarar Enheter för statistik och register vid THL i samarbete med de övriga avdelningarnas experter. För redigeringen av årsboken svarar specialplanerare Outi Räikkönen och planerare Sirpa Virtanen.

Helsingfors, februari 2019

Markku Tervahauta
Generaldirektör Direktör

Salla Säkkinen
tf. Direktör för informationstjänsterna

To the reader

The Statistical yearbook on social welfare and health care is a handbook designed especially for experts and decision makers interested in population well-being and in the performance and development of services. It is also used as training material in the field of social and health care. The data are mainly derived from the statistics and registers maintained by the National Institute for Health and Welfare (THL) and from surveys conducted by THL.

Statistical data are presented in this yearbook both as time series and by region. The yearbook is organised according to themes defined by phases of life and by service sectors. A summary of THL's key indicators for welfare is provided at the end of the yearbook.

In its capacity of a statutory statistical authority, THL maintains and develops national statistical and register resources, and processes and passes on related information to a wide range of users. Sotkanet Statistics and Indicator Bank (www.thl.fi/sotkanet) and THL's database reports (www.thl.fi/databasereporting) allow users to select statistical data on social welfare and health care both as time series and by regions. The statistics are published on THL's website, (www.thl.fi/statistics), which gives access to about 300 sets of statistics publishes as part of the Official Statistics of Finland (OSF) . In addition to the Statistical yearbook on social welfare and health care, THL also publishes the Yearbook of alcohol and drug statistics 2018.

The Statistical yearbook on social welfare and health care has been compiled by the Unit of Statistics and Registers at THL, together with experts from THL's other departments. The Yearbook has been edited by Outi Räikkönen, Senior Planning Officer, and Sirpa Virtanen, Planning Officer.

Helsinki, February 2019

Markku Tervahauta
Director General Director

Salla Säkkinen
Acting Director of Information Services

Sisällys

Lukijalle.....	3
----------------	---

Symbolit	21
----------------	----

KUVIOT

1. Väestö ikäryhmittäin 1990–2070	22
2. Synnytysten ja laillisten raskaudenkeskeytysten määrä 1950–2017	27
3. Varhaiskasvatus 1997–2017	44
4. Kodin ulkopuolelle sijoitetut lapset ja nuoret vuosina 1991–2017.....	45
5. Ikääntyneiden (75+) palvelujen peittävyys 2000–2017	57
6. Vammaispalvelulain mukaiset palvelut 1990–2017.....	67
7. Mielenterveyden häiriöiden laitoshoido ja avohoito 1996–2017	73
8. Alkoholi juomien kokonaiskulutus 100 %:n alkoholina 15 vuotta täyttänyttä asukasta kohti 1965–2017	79
9. Päihdehuollon palvelut 1996–2017	80
10. Terveystieteiden tutkimuskeskustoiminta 2000–2017	97
11. THL:n sairastavuusindeksi, ikävakioitu 2000–2015.....	141
12. Toimeentulotukea saaneiden kotitalouksien lukumäärä kotitaloustyyppin mukaan 1990–2017.....	152
13. Toimeentulotuki 1990–2017: kustannukset (2017 hinnoin), kotitaloudet ja asiakkaat	153
14. Julkisten ja yksityisten palveluntuottajien osuudet henkilöstöstä 2006–2014	160
15. Sosiaaliturvan menot kohderyhmittäin 1990–2016 vuoden 2016 hinnoin.....	174
16. Sosiaaliturvan menot suhteessa bruttokansantuotteeseen Suomessa 2000–2016 ja EU28-maissa 2008–2014.....	175
17. Terveystieteiden tutkimuskeskustoiminta 2000–2016, vuoden 2016 hinnoin	176
18. Terveystieteiden tutkimuskeskustoiminta kunnissa 2008–2018	185
19. Terveystensa keskitasoisiksi tai huonoksi kokevien osuus 2000–2017	189

TAULUKOT

Väestö

1. Väestö ikäryhmittäin vuosien 1995–2017 lopussa	23
2. Väestö ikäryhmittäin vuosien 1995–2017 lopussa, %.....	23
3. Keskiväkiluku ikäryhmittäin 1995–2017.....	24
4. Väestöennuste ikäryhmittäin 2025–2070	24
5. Väestöennuste ikäryhmittäin 2025–2070, %.....	24
6. Väestö maakunnittain vuoden 2017 lopussa ja väestöennuste 2030	25

Lisäntymisterveys

7. Syntyneet lapset, perinataali- ja imeväiskuolleet 1990–2017	28
8. Synnyttäjät 1990–2017	29
9. Synnytykset ja erät synnytystoimenpiteet 1990–2017.....	30
10. Synnyttäjät, syntyneet lapset ja perinataalikuolleet sairaanhoitopiireittäin 2017.....	31
11. Hedelmöityshoidot 1992–2017	32
12. Hedelmöityshoidot tyypeittäin 1992–2017	33
13. Hedelmöityshoitosten tulokset 1992–2016.....	34
14. Epämuodostumataapaukset 2008–2014.....	35
15. Kansainvälisesti seurattavat epämuodostumat 2008–2014	36
16. Lailliset raskaudenkeskeytykset ikäryhmittäin 1969–2017	37

17.	Lailliset raskaudenkeskeytykset keskeytysperusteen mukaan 2017	38
18.	Lailliset raskaudenkeskeytykset sairaanhoitopiireittäin ja ikäryhmittäin 2017	40
19.	Steriloinnit 1950–2017	41
20.	Steriloinnit perusteen mukaan 2017	42

Lasten ja perheiden palvelut

21.	Varhaiskasvatus 1985–2017	46
22.	Varhaiskasvatus maakunnittain 2017	47
23.	Lastensuojelu 1970–2017	48
24.	Lastensuojelu maakunnittain 2017	49
25.	Asiakkaita lastensuojelun piirissä 2017	50
26.	Lapsen elatus ja huolto 1985–2017	51
27.	Lapsen elatus ja huolto maakunnittain 2017	52
28.	Perittävänä olevat elatusavut ja vanhentuneet elatusvelkasaatatavat 1993–2017	54
29.	Kasvatus- ja perheneuvonta ja ensi- ja turvakodit 1997–2017	55

Ikääntyneiden palvelut

30.	Ikääntyneiden palvelujen rakenne ja peittävyys 1990–2017	58
31.	Ikääntyneiden palvelujen rakenne ja peittävyys maakunnittain 2017	60
32.	Ikä- ja sukupuolirakenne ikääntyneiden palveluissa 2017	62
33.	Peittävyys ikääntyneiden palveluissa iän ja sukupuolen mukaan 2017	63
34.	Ikääntyneiden laitoshoido ja asumispalvelut 1997–2017	64
35.	Ikääntyneiden kotipalvelut 1990–2017	65

Vammaispalvelut

36.	Vammaispalvelulain mukaiset palvelut 1990–2017	68
37.	Vammaisten työllistämistoiminta ja omaishoidon tuki 1990–2017	68
38.	Kehitysvammaisten laitos- ja asumispalvelujen asiakkaat 2017	69
39.	Vammaisten osallistumista, toimintaa ja työntekeä tukevat palvelut maakunnittain 2017	70
40.	Kehitysvammaisten laitos- ja asumispalvelujen sekä perhehoidon asiakkaat maakunnittain 2017	72

Mielenterveyspalvelut

41.	Mielenterveyshuollon avohoitokäynnit 1997–2017	74
42.	Mielenterveyden häiriöiden laitoshoido erikoisaloittain 1997–2017	75
43.	Mielenterveyden häiriöiden laitoshoido ikäryhmittäin 1997–2017	76
44.	Mielenterveyden häiriöiden laitoshoido maakunnittain 2017	77
45.	Psykiatrian asumispalvelut 1995–2017	78

Päihteet ja riippuvuudet

46.	Alkoholijuomien tilastoitu kulutus asukasta kohti 1960–2017	81
47.	Alkoholijuomien tilastoitu kulutus 100 %:n alkoholina 15 vuotta täyttäneitä asukasta kohti 1960–2017	82
48.	Alkoholijuomien myynti 100 %:n alkoholina maakunnittain 2017	83
49.	Alkoholijuomien myynti juomaryhmittäin 1990–2017	84
50.	Alkoholijuomien vähittäismyyntiverkosto 1990–2017	85
51.	Alkoholijuomien anniskeluverkosto 1990–2017	85
52.	Alkoholijuomien kulutuksen reaalihintaindeksejä 2003–2017	86
53.	Päihdepalvelut 1990–2017	87
54.	Päihdesairauksien sairaalahoito 2000–2017	87
55.	Päihdepalvelut maakunnittain 2017	88
56.	Päihdesairauksien sairaalahoito maakunnittain 2017	89

57.	Hoitopäivät päihdehuollon laitoksissa ja sairaaloiden vuodeosastoilla ikäryhmittäin 2017	90
58.	Huumeiden käytön vuoksi päihdepalveluihin hakeutuneet asiakkaat 2017	91
59.	Hoitoon hakeutumiseen johtaneet päihteet 2011–2017.....	91
60.	Alkoholin käytön haittojen julkiset kustannukset pääryhmittäin 2014 ja 2016.....	92
61.	Huumeiden käytön haittojen julkiset kustannukset pääryhmittäin 2014 ja 2016	93
62.	Valtion alkoholitulot (käyvin hinnoin) 1960–2017.....	94
63.	Tupakkatuotteiden kulutus 1980–2017 (joulu-marraskuu).....	95
64.	Tupakkatuotteiden kulutus 15 vuotta täyttäneitä kohti 1980–2017 (joulu-marraskuu)	96

Perusterveydenhuolto ja erikoissairaanhoito

65.	Lääkäri- ja hammaslääkärikäynnit 1997–2017.....	98
66.	Terveyskeskuskäynnit palvelumuodoittain 2003–2017	99
67.	Terveyskeskusten kirjatut käyntisytyt avosairaanhoidon vastaanotoilla vuonna 2017	100
68.	65 vuotta täyttäneiden kausi-influenssarokotuskattavuus sairaanhoitopiireittäin kaudesta 2008–2009 kauteen 2017–2018	104
69.	Lasten (6–35 kk) kausi-influenssarokotuskattavuus sairaanhoitopiireittäin kaudesta 2008–2009 kauteen 2017–2018	105
70.	Terveyskeskusten suun terveydenhuolto ikäryhmittäin 2003–2017	106
71.	Terveyskeskusten laitoshoido ikäryhmittäin 1997–2017.....	107
72.	Terveyskeskusten laitoshoido maakunnittain 2017.....	108
73.	Terveyskeskusten laitoshoido päädiagnoosin mukaan 1997–2017.....	109
74.	Erikoissairaanhoidon toiminta 1997–2017.....	112
75.	Erikoissairaanhoidon avohoitokäynnit suurimmilla erikosisaloilla 1997–2017.....	113
76.	Erikoissairaanhoidon laitoshoido maakunnittain 2017.....	114
77.	Erikoissairaanhoidon laitoshoido ikäryhmittäin 1997–2017	115
78.	Erikoissairaanhoidon laitoshoido erikosisaloittain 1997–2017.....	116
79.	Erikoissairaanhoidon laitoshoido päädiagnoosin mukaan 1997–2017.....	119
80.	Tapaturmat ja väkivalta ulkoisen syyn mukaan, vuodeosastohoido 2002–2017.....	123
81.	Tapaturmat ja väkivalta, vuodeosastohoido ikäryhmittäin 2017.....	125
82.	Tapaturman paikka tai olosuhteet, vuodeosastohoido ikäryhmittäin ja sukupuolittain 2017.....	127
83.	Somaattisen vuodeosastohoidon ja päiväkirurgian hoitojaksot toimenpideryhmittäin 2000–2017	129
84.	Eräät kirurgiset toimenpiteet sairaaloiden ja terveyskeskusten vuodeosastohoidossa 2000–2017	132
85.	Toimenpiteet vuodeosastohoidossa ja päiväkirurgiassa 2000–2017	133
86.	Terveydenhuollon avo- ja laitoshoido maakunnittain 2017.....	133
87.	Yliopistosairaaloiden tuottavuuden kehitys, indeksi, 2012–2016.....	134
88.	Yliopistosairaaloiden suoritteiden kehitys, indeksi, 2012–2016.....	135
89.	Somaattisen erikoissairaanhoidon ikä- ja sukupuolivakioituneet episodit ja laskennalliset kustannukset asukasta kohti sekä kustannusten poikkeama maan keskiarvoon sairaanhoitopiireittäin 2016.....	136
90.	Yli 6 kk erikoissairaanhoitoa odottaneet 31.12. sairaanhoitopiireittäin 2012–2017.....	138

Sairastavuus

91.	THL:n sairastavuusindeksi, ikävakioitu, sairaanhoitopiireittäin 2003–2015	142
92.	THL:n sairasyryhmäkohtaiset sairastavuusindeksit koko maassa, ikävakioituneet, 2005–2015.....	144
93.	Syöpäsairauksien ikävakioitu ilmaantuvuus 1980–2016.....	145
94.	Eräiden tartuntatautien ilmaantuvuus sairaanhoitopiireittäin 2017	147
95.	Tärkeimpien tartuntatautien tapausmäärät 2005–2017.....	148
96.	Rekisteröidyt näkövammaiset 2017.....	150

Toimeentulotuki

97. Toimeentulotuki 1970–2017.....	154
98. Toimeentulotuki maakunnittain 2017.....	155
99. Toimeentulotuki iän mukaan 1991–2017.....	156
100. Toimeentulotuki kotitaloustyyppin mukaan 1995–2017.....	157
101. Toimeentulotukea saaneet kotitaloudet ja toimeentulotuen menot maakunnittain 2006–2017.....	158

Henkilöstö

102. Terveys- ja sosiaalipalvelujen henkilöstö 2005–2014.....	161
103. Terveyspalvelujen henkilöstö maakunnittain 2014.....	162
104. Sosiaalipalvelujen henkilöstö maakunnittain 2014.....	164
105. Kuntien terveys- ja sosiaalipalvelujen henkilöstö toimialoittain 2015.....	166
106. Terveys- ja sosiaalipalvelujen henkilöstö ammattiryhmittäin 2014.....	168
107. Suomessa laillistetut työikäiset suomalaiset terveydenhuollon ammattilaiset ulkomailla 2005–2015.....	172
108. Ulkomaan kansalaisten tai syntyperältään muiden kuin suomalaisten osuuksia eräissä terveys- ja sosiaalipalvelujen ammateissa 2010–2014.....	173

Kustannukset

109. Sosiaaliturvan menot kohderyhmittäin ja asukasta kohti 1980–2016.....	177
110. Toimeentuloturvan ja palveluiden osuus sosiaaliturvan menoista pääryhmittäin, 1990–2016.....	178
111. Sosiaaliturvan menojen rahoitus 1980–2016.....	179
112. Terveysturvan menot toiminnoittain 2000–2016.....	180
113. Terveysturvan menot rahoittajittain 2000–2016.....	181
114. Sosiaaliturvan menot asukasta kohti ostovoimapariiteetin mukaan EU- ja ETA-maissa 2010–2015.....	182
115. Sosiaaliturvan menot suhteessa bruttokansantuotteeseen EU- ja ETA-maissa 2010–2015.....	183
116. Terveysturvan menot suhteessa bruttokansantuotteeseen OECD-maissa 2000–2016.....	184

Terveyden edistäminen

117. Terveysturvan edistämisaktiivisuus kunnissa maakunnittain 2016–2018.....	186
---	-----

Väestön terveys ja terveystilanne

118. Niukasti hedelmiä, marjoja ja kasviksia syövien 14–20-vuotiaiden osuus 2002–2017.....	190
119. Tuoreita kasviksia päivittäin syövien 20–64-vuotiaiden osuus 2008–2017.....	190
120. Tuoreita kasviksia päivittäin syövien 65–84-vuotiaiden osuus 2007–2017.....	191
121. Ylipainoisten (BMI ≥ 25 kg/m ²) 14–20-vuotiaiden osuus 2002–2017.....	192
122. Ylipainoisten (BMI ≥ 25 kg/m ²) 20–64-vuotiaiden osuus 2008–2017.....	192
123. Ylipainoisten (BMI ≥ 25 kg/m ²) 65–84-vuotiaiden osuus 2007–2017.....	193
124. Vähän tai ei lainkaan hengästyttävää liikuntaa harrastavien 14–20-vuotiaiden osuus 2002–2017.....	194
125. Vähän tai ei lainkaan vapaa-ajan liikuntaa harrastavien 20–64-vuotiaiden osuus 2008–2017.....	194
126. Vähän tai ei lainkaan liikuntaa harrastavien 65–84-vuotiaiden osuus 2007–2017.....	195
127. Päivittäin tupakoivien 14–20-vuotiaiden osuus 2002–2017.....	196
128. Päivittäin tupakoivien 20–64-vuotiaiden osuus 2008–2017.....	196
129. Päivittäin tupakoivien 65–84-vuotiaiden osuus 2007–2017.....	197
130. Humalahakuisesti alkoholia kuukausittain juovien 14–20-vuotiaiden osuus 2002–2017.....	198
131. Humalahakuisesti alkoholia viikoittain käyttävien 20–64-vuotiaiden osuus 2008–2017.....	199
132. Terveysturvan huonoksi tai keskinkertaiseksi kokevien 14–20-vuotiaiden osuus 2002–2017.....	200
133. Terveysturvan huonoksi tai keskinkertaiseksi kokevien 20–64-vuotiaiden osuus 2008–2017.....	200
134. Terveysturvan huonoksi tai keskinkertaiseksi kokevien 65–84-vuotiaiden osuus 2007–2017.....	201

135.	Fyysisen toimintarajoitteen kokevien 14–20-vuotiaiden osuus 2002–2017	202
136.	Työkykynsä heikentyneeksi arvioivien 20–64-vuotiaiden osuus 2012–2017	202
137.	Apua riittämättömästi saavien 65–84-vuotiaiden osuus 2012–2017	203
138.	Kohtalaista tai vaikeaa ahdistuneisuutta kokevien 14–20-vuotiaiden osuus 2002–2017	204
139.	Psyykkisesti merkittävästi kuormittuneiden 20–64 -vuotiaiden osuus 2012–2017	204
140.	Psyykkisesti merkittävästi kuormittuneiden 65–84 -vuotiaiden osuus 2012–2017	205

Väestön mielipiteet sosiaaliturvasta Suomessa

141.	Väestön mielipide sosiaalipalvelujen toimivuudesta 2009, 2013, 2015 ja 2017–2018	207
142.	Väestön mielipide terveyspalvelujen toimivuudesta 2013, 2015 ja 2017–2018	207
143.	Väestön mielipide verovarojen kohdentamisesta sosiaalipalveluihin 2013, 2015 ja 2017–2018	208
144.	Väestön mielipide verovarojen kohdentamisesta terveyden- ja sairaanhoitoon 2013, 2015 ja 2017–2018	208
145.	Väestön mielipide verovarojen kohdentamisesta tulonsiirtoihin 2013, 2015 ja 2017–2018	209
146.	Väestön mielipide asiakasmaksujen käyttämisestä sosiaalipalvelujen rahoittamiseen 2017–2018	209
147.	Väestön mielipide asiakasmaksujen käyttämisestä terveyden- ja sairaanhoidon rahoittamiseen 2017–2018	210

Hyvinvointia kuvaavat THL:n avainindikaattorit .....

148.	Hyvinvointia kuvaavat THL:n avainindikaattorit	213
------	--	-----

Määritelmät	230
-------------------	-----

Luokitukset	277
-------------------	-----

Lähteet	283
---------------	-----

Kartta. 75 vuotta täyttäneet, % väestöstä kunnittain 2017	324
---	-----

Alueluokitukset 2016 ja 2017	325
------------------------------------	-----

Innehåll

Till läsaren	4
--------------------	---

Teckenförklaring	21
------------------------	----

FIGURER

1. Befolkningen efter åldersgrupp 1990–2070	22
2. Antal förlossningar och legala aborter 1950–2017	27
3. Småbarnspedagogik 1997–2017	44
4. Barn och unga som placerats utom hemmet 1991–2017	45
5. Äldreomsorgens (75+) täckningsgrad 2000–2017	57
6. Tjänster enligt handikappservice lagen 1990–2017	67
7. Psykiatrisk slutenvård och öppenvård 1996–2017	73
8. Total alkoholkonsumtion i 100 % alkohol per invånare 15 år och över 1965–2017	79
9. Missbrukarvårdens tjänster 1996–2017	80
10. Slutenvård inom hälso- och sjukvården 2000–2017	97
11. THL:s sjuklighetsindex, åldersspecifik 2000–2015	141
12. Hushåll som fick utkomststöd efter hushållstyp 1990–2017	152
13. Utkomststödet 1990–2017: kostnader (enligt prisnivån år 2017) hushåll och personer	153
14. Offentliga och privata serviceproducenters andelar av personalen 2006–2014	160
15. Utgifter för det sociala skyddet efter funktion 1990–2017 i 2017 års priser	174
16. Utgifter för det sociala skyddet i förhållande till bruttonationalprodukten i Finland 2000–2015 och EU28-länderna 2008–2014	175
17. Hälso- och sjukvårdens driftsutgifter efter funktion 2000–2016 i 2016 års priser	176
18. Hälsofrämjande verksamhet i kommuner 2008–2018	185
19. Andelen personer som upplever sin hälsa medelmåttlig eller dålig 2000–2017	189

TABELLER

Befolkning

1. Befolkningen efter åldersgrupp vid utgången av åren 1995–2017	23
2. Befolkningen efter åldersgrupp vid utgången av åren 1995–2017, %	23
3. Medelbefolkningen efter åldersgrupp 1995–2017	24
4. Befolkningsprognos efter åldersgrupp 2025–2070	24
5. Befolkningsprognos efter åldersgrupp 2025–2070, %	24
6. Befolkningen efter landskap vid utgången av 2017 och befolkningsprognos för 2030	25

Reproduktiv hälsa

7. Födda barn, perinatalt döda barn och döda spädbarn 1990–2017	28
8. Föderskor 1990–2017	29
9. Förlossningar och några förlossningsåtgärder 1990–2017	30
10. Föderskor, födda barn och perinatalt döda efter sjukvårdsdistrikt 2017	31
11. Assisterad befruktning 1992–2017	32
12. Assisterad befruktning efter typ 1992–2017	33
13. Resultat av assisterad befruktning 1992–2016	34
14. Missbildningsfall 2007–2014	35
15. Missbildningar som övervakas internationellt 2008–2014	36
16. Legal aborter efter åldersgrupp 1969–2017	37
17. Legal aborter efter indikation 2017	38
18. Legal aborter efter sjukvårdsdistrikt och ålder 2017	40
19. Steriliseringar 1950–2017	41
20. Steriliseringar efter indikation 2017	42

Tjänster för barn och familjer

21. Småbarnspedagogik 1985–2017.....	46
22. Småbarnspedagogik efter landskap 2017	47
23. Barnskydd 1970–2017.....	48
24. Barnskydd efter landskap 2017	49
25. Klienter inom barnskyddet 2017.....	50
26. Underhåll och vårdnad av barn 1985–2017.....	51
27. Underhåll och vårdnad av barn efter landskap 2017.....	52
28. Oindrivna underhållsbidrag och preskriberade fordringar av underhåll 1993–2017	54
29. Rådgivning i uppfostrings- och familje frågor samt mödra- och skyddshem 1997–2017.....	55

Äldreomsorg

30. Äldreomsorgens servicestruktur och täckningsgrad 1990–2017	58
31. Äldreomsorgens servicestruktur och täckningsgrad efter landskap 2017	60
32. Ålders- och könsstruktur inom äldreomsorgen 2017.....	62
33. Täckningsgrad inom äldreomsorgen efter ålder och kön 2017	63
34. Institutionsvård och boendeservice för äldre 1997–2017	64
35. Hemservice för äldre 1990–2017.....	65

Handikappservice

36. Tjänster enligt handikappservicelagen 1990–2017	68
37. Sysselsättningsverksamhet för funktionshindrade och stöd för närståendevård 1990–2017	68
38. Klienter inom institutionsvård och boendeservice för personer med utvecklingsstörning 2017	69
39. Tjänster som stödjer funktionshindrades delaktighet, verksamhet och arbete efter landskap 2017.....	70
40. Klienter inom institutionsvård och boendeservice och i familjevård för personer med utvecklingsstörning efter landskap 2017	72

Mentalvårdstjänster

41. Öppenvårdsbesök inom mentalvården 1997–2017.....	74
42. Psykiatrisk slutenvård efter specialitet 1997–2017	75
43. Psykiatrisk slutenvård efter åldersgrupp 1997–2017.....	76
44. Psykiatrisk slutenvård efter landskap 2017	77
45. Boendeservice inom psykiatri 1995–2017.....	78

Alkohol, droger och beroende

46. Registrerad alkoholkonsumtion per invånare 1960–2017	81
47. Registrerad alkoholkonsumtion i 100 % alkohol per invånare 15 år och över 1960–2017	82
48. Försäljning av alkoholdrycker i 100 % alkohol efter landskap 2017	83
49. Försäljning av alkoholdrycker per varugrupp 1990–2017	84
50. Distributionsnät för detaljhandel med alkoholdrycker 1990–2017.....	85
51. Nät för servering av alkoholdrycker 1990–2017.....	85
52. Realprisindex för alkoholkonsumtion 2003–2017.....	86
53. Missbrukarvård 1990–2017.....	87
54. Alkohol- och narkotikarelaterad sjukhusvård 2000–2017.....	87
55. Missbrukarvård efter landskap 2017.....	88
56. Alkohol- och narkotikarelaterad sjukhusvård efter landskap 2017.....	89
57. Vård dagar på vårdavdelningar vid institutioner och sjukhus inom missbrukarvården enligt åldersgrupp 207	90
58. Klienter som sökt tjänster inom missbrukarvården på grund av användning av droger 2017	91
59. Missbruksmedel som lett till att klienten sökt vård 2011–2017	91
60. Offentliga kostnader för alkoholrelaterade skador per huvudgrupp 2014 och 2016.....	92
61. Offentliga kostnader för drogrelaterade skador per huvudgrupp 2014 och 2016	93
62. Statens alkoholinkomster (till löpande priser) 1960–2017	94

63.	Konsumtion av tobaksprodukter 1980–2017 (december-november).....	95
64.	Konsumtion av tobaksprodukter per 15 år fylld invånare 1980–2017 (december-november)	96

Primärvård och specialiserad sjukvård

65.	Läkar- och tandläkarbesök 1997–2017.....	98
66.	Hälsovårdscentralbesök efter serviceform 2003–2017.....	99
67.	Besöksorsaker registrerade på hälsocentralernas öppenvårdsmottagningar 2017.....	100
68.	Säsongsinfluensavaccinationstäckning för personer över 65 år per sjukvårdsdistrikt från perioden 2007–2008 till perioden 2017–2018.....	104
69.	Säsongsinfluensavaccinationstäckning för barn (6–35 mån) per sjukvårdsdistrikt från perioden 2008–2009 till perioden 2017–2018.....	105
70.	Hälsovårdscentralernas munhälsovård efter åldersgrupp 2003–2017.....	106
71.	Hälsovårdscentralernas slutenvård efter åldersgrupp 1997–2017.....	107
72.	Hälsovårdscentralernas slutenvård efter landskap 2017.....	108
73.	Hälsovårdscentralernas slutenvård efter huvuddiagnos 1997–2017.....	109
74.	Specialiserad sjukvård 1997–2017.....	112
75.	Öppenvårdsbesök inom den specialiserade sjukvården efter de största specialiteterna 1997–2017.....	113
76.	Slutenvård inom den specialiserade sjukvården efter landskap 2017.....	114
77.	Slutenvård inom den specialiserade sjukvården efter åldersgrupp 1997–2017.....	115
78.	Slutenvård inom den specialiserade sjukvården efter specialitet 1997–2017.....	116
79.	Slutenvård inom den specialiserade sjukvården efter huvuddiagnos 1997–2017.....	119
80.	Olycksfall och våld efter yttre orsak, slutenvård 2002–2017.....	123
81.	Olycksfall och våld, slutenvård efter åldersgrupp 2017.....	125
82.	Olycksplats eller -förhållanden, slutenvård efter åldersgrupp och kön 2017.....	127
83.	Vårdperioder inom somatisk slutenvård och dagkirurgi enligt åtgärdsgrupp 2000–2017.....	129
84.	Vissa kirurgiska åtgärder i avdelningsvård vid sjukhus och hälsovårdscentraler åren 2000–2017.....	132
85.	Åtgärder inom slutenvård och dagkirurgi 2000–2017.....	133
86.	Öppen- och slutenvård inom hälsovården efter landskap 2017.....	133
87.	Utvecklingen av universitetssjukhusens produktivitet, index, 2012–2016.....	134
88.	Utvecklingen av universitetssjukhusens prestationer, index, 2012–2016.....	135
89.	De ålders- och könsstandardiserade episoderna och kalkylmässiga kostnaderna för den specialiserade somatiska sjukvården per invånare och kostnadsavvikelsen från medelvärdet för hela landet per sjukvårdsdistrikt 2016.....	136
90.	Antalet personer som 31.12. väntat på specialiserad sjukvård i mer än 6 månader sjukvårdsdistrikten 2012–2017.....	138

Sjukfrekvens

91.	THL:s sjuklighetsindex, åldersstandardiserat, per sjukvårdsdistrikt 2003–2015.....	142
92.	THL:s sjuklighetsindex för sjukdomsgrupper i hela landet, åldersstandardiserat och icke-åldersstandardiserat, 2005–2015.....	144
93.	Ålderstandardiserad incidens av olika cancersjukdomar 1980–2016.....	145
94.	Incidensen av vissa smittsamma sjukdomar efter sjukvårdsdistrikt 2017.....	147
95.	Antalet sjukdomsfall av de viktigaste smittsamma sjukdomarna 2005–2017.....	148
96.	Registrerade synskadade 2017.....	150

Utkomststöd

97.	Utkomststöd 1970–2017.....	154
98.	Utkomststöd efter landskap 2017.....	155
99.	Utkomststöd efter ålder 1991–2017.....	156
100.	Utkomststöd efter hushållstyp 1995–2017.....	157
101.	Hushåll som fått utkomststöd och utgifter för utkomststödet landskapsvis 2006–2017.....	158

Personal

102. Personalen inom hälso- och socialvården 2005–2014.....	161
103. Personalen inom hälsovårdstjänster efter landskap 2014	162
104. Personalen inom socialvårdstjänster efter landskap 2014.....	164
105. Personalen inom kommunernas hälso- och socialvårdstjänster efter näringsgrenar 2015	166
106. Personalen inom hälso- och socialvårdstjänster efter yrkeskategorier 2014.....	168
107. I Finland legitimerade yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården, 2005–2015.....	172
108. Andelar utländska medborgare eller av annan härkomst än finsk i vissa yrken inom hälso- och socialvårdstjänster 2010–2014.....	173

Kostnader

109. Utgifter för det sociala skyddet efter funktion och per invånare 1980–2016.....	177
110. Utkomstskyddets och tjänsternas andel av de socialutgifterna efter funktion, 1990–2016.....	178
111. Finansiering av de utgifterna för det sociala skyddet 1980–2016.....	179
112. Hälso- och sjukvårdsutgifter efter funktion 2000–2016.....	180
113. Hälso- och sjukvårdsutgifter efter finansår 2000–2016	181
114. Utgifter för det sociala skyddet enligt köpkraftsparitet i EU- och EES-länder 2010–2015.....	182
115. Utgifter för det sociala skyddet i förhållande till BNP i EU- och EES-länder 2010–2015	183
116. Hälso- och sjukvårdsutgifternas andel av BNP i OECD-länder 2000–2016	184

Främjande av hälsa

117. Hälsofrämjande verksamhet i kommuner efter landskap 2016–2018.....	186
---	-----

Befolkningens hälsa och hälsobeteende

118. Andelen om 14–20-åriga som sällan äter frukt, bär och grönsaker 2002–2017	190
119. Andelen 20–64-åriga som äter färska grönsaker dagligt 2008–2017.....	190
120. Andelen 65–84-åriga som äter färska grönsaker dagligt 2007–2017	191
121. Övervikt (BMI ≥ 25 kg/m ²) 14–20-åriga 2002–2017.....	192
122. Övervikt (BMI ≥ 25 kg/m ²) 20–64-åriga 2008–2017	192
123. Övervikt (BMI ≥ 25 kg/m ²) 65–84-åriga 2007–2017	193
124. Andelen 14–20-åriga som utövar lite eller ingen tröttnande motion alls 2002–2017	194
125. Andelen 20–64-åriga som på sin fritid utövar lite eller ingen motion alls 2008–2017.....	194
126. Andelen 65–84-åriga som utövar lite eller ingen motion alls 2007–2017	195
127. Andelen 14–20-åriga som röker dagligen 2002–2017	196
128. Andelen 20–64-åriga som röker dagligen 2008–2017.....	196
129. Andelen 65–84-åriga som röker dagligen 2007–2017.....	197
130. Andelen 14–20-åriga som månatligen dricker alkohol i berusningssyfte 2002–2017.....	198
131. Andelen 20–64-åriga som varje vecka dricker alkohol i berusningssyfte 2008–2017	199
132. Andelen 14–20-åriga som upplever sitt hälsotillstånd dåligt eller medelmåttigt 2002–2017.....	200
133. Andelen 20–64-åriga som upplever sitt hälsotillstånd dåligt eller medelmåttigt 2008–2017	200
134. Andelen 65–84-åriga som upplever sitt hälsotillstånd vara dåligt eller medelmåttigt 2007–2017	201
135. Andelen 14–20-åriga som upplever sin fysiska funktionsförmåga begränsad 2002–2017	202
136. Andelen 20–64-åriga, som upplever den egna arbetsförmågan nedsatt 2012–2017	202
137. Andelen 65–84-åriga som inte får tillräckligt med hjälp 2012–2017.....	203
138. Andelen 14–20-åriga som upplever måttlig eller svår ångest 2002–2017	204
139. Andelen 20–64-åriga som upplever betydande psykisk påfrestning 2012–2017.....	204
140. Andelen 65–84-åriga som upplever betydande psykisk påfrestning 2012–2017	205

Befolkningens åsikter om socialskyddet i Finland

141. Befolkningens åsikt om sociala servicens funktion 2009, 2013, 2015 och 2017–2018	207
142. Befolkningens åsikt om hur hälsovårdstjänsten fungerade 2013, 2015 och 2017–2018.....	207
143. Befolkningens åsikt om att allokera skattemedel till den sociala servicen 2013, 2015 och 2017–2018	208

144.	Befolkningens åsikt om att allokera skattemedel till hälso- och sjukvården 2013, 2015 och 2017–2018	208
145.	Befolkningens åsikt om att allokera skattemedel till inkomstöverföringen 2013, 2015 och 2017–2018	209
146.	Befolkningens åsikt om att klientavgifterna används för att finansiera socialservicen 2017–2018	209
147.	Befolkningens åsikt om att klientavgifterna används för att finansiera hälso- och sjukvården 2017–2018	210
THL:s nyckelindikatorer som beskriver välfärd		211
148.	THL:s nyckelindikatorer som beskriver välfärd	213
Definitioner		245
Klassifikationer		279
Källor		296
Karta. 75 år och över, % av befolkningen kommunvis 2017		324
Områdesindelning 2016 och 2017		325

Contents

To the reader	5
---------------------	---

Explanations of symbols	21
-------------------------------	----

FIGURES

1. Population by age group 1990–2070.....	22
2. Number of deliveries and legal induced abortions, 1950–2017.....	27
3. Early childhood education and care, 1997–2017	44
4. Children and young persons placed outside the home, 1991–2017.....	45
5. Coverage in care and services for older (75+) people, 2000–2017	57
6. Services under the Services and Assistance for the Disabled Act, 1990–2017	67
7. Inpatient and outpatient mental care, 1996–2017	73
8. Total consumption of alcoholic beverages, 100% alcohol per capita aged 15 and over, 1965–2017.....	79
9. Treatment services for substance abusers 1996–2017	80
10. Inpatient health care 2000–2017	97
11. THL's morbidity index, age standardised 2000–2015	141
12. Number of households in receipt of social assistance by type of household, 1990–2017	152
13. Social assistance 1990–2017: expenditure (at 2017 prices), households and recipients	153
14. Personnel shares accounted for by public and private providers, 2006–2014	160
15. Social protection expenditure by function, 1990–2016, 2016 prices.....	174
16. Social protection expenditure in relation to GDP in Finland 2000–2016 and EU28-countries, 2008–2014.....	175
17. Current expenditure on health care by function 2000–2016, 2016 prices.....	176
18. Health promotion capacity building in municipalities 2008–2018.....	185
19. Percentage of people who rated their own health as average or poor 2000–2017.....	189

TABLES

Population

1. Population by age group at year-end, 1995–2017.....	23
2. Population by age group at year-end, 1995–2017, %.....	23
3. Mean population by age group, 1995–2017.....	24
4. Population projection by age group for 2025–2070.....	24
5. Population projection by age group for 2025–2070, %	24
6. Population by region at the end of 2017 and population projection for 2030	25

Reproductive health

7. Births and perinatal and infant deaths, 1990–2017	28
8. Parturients, 1990–2017.....	29
9. Deliveries and some interventions, 1990–2017	30
10. Parturients, births and perinatal deaths by hospital district, 2017	31
11. Assisted fertility treatments, 1992–2017	32
12. Assisted fertility treatments by type, 1992–2017	33
13. Results of assisted fertility treatments, 1992–2016	34
14. Births with congenital anomalies, 2007–2014	35
15. Congenital anomalies monitored internationally, 2008–2014	36
16. Legal induced abortions by age group, 1969–2017.....	37
17. Legal induced abortions by indication, 2017	38
18. Legal induced abortions by hospital district and age group, 2017.....	40
19. Sterilisations, 1950–2017.....	41
20. Sterilisations by indication, 2017.....	42

Services for children and families

21. Early childhood education and care, 1985–2017	46
22. Early childhood education and care by region, 2017.....	47
23. Child welfare, 1970–2017	48
24. Child welfare by region, 2017	49
25. Clients in child welfare interventions 2017.....	50
26. Child maintenance and custody, 1985–2017	51
27. Child maintenance and custody by region, 2017	52
28. Maintenance payments to be recovered and time-barred maintenance debt, 1993–2017	54
29. Child guidance and family counselling, mother-and-baby-homes and shelters for victims of domestic violence, 1997–2017	55

Care and services for older people

30. Service structure and coverage in care and services for older people, 1990–2017	58
31. Service structure and coverage in care and services for older people by region, 2017.....	60
32. Age and sex structure in care and services for older people, 2017	62
33. Coverage in care and services for older people by age and sex, 2017	63
34. Institutional care and housing services for older people, 1997–2017.....	64
35. Home-help services for older people, 1990–2017	65

Services for people with disabilities

36. Services under the Services and Assistance for the Disabled Act, 1990–2017	68
37. Support to employment of disabled people and support for informal care, 1990–2017	68
38. Clients in institutional care and housing services for people with intellectual disabilities, 2017	69
39. Services supporting disabled people's participation, activities and employment by region, 2017	70
40. Clients in institutional care, housing services and in family care for people with intellectual disabilities by region, 2017	72

Mental health services

41. Outpatient visits in mental health services, 1997–2017.....	74
42. Inpatient mental health care by speciality, 1997–2017.....	75
43. Inpatient mental health care by age group, 1997–2017	76
Inpatient mental health care by region, 2017	77
45. Housing services for people with mental disorders, 1995–2017	78

Alcohol, drugs and addiction

46. Recorded consumption of alcoholic beverages, per capita, 1960–2017.....	81
47. Recorded consumption of alcoholic beverages, 100% alcohol, per capita aged 15 and over, 1960–2017	82
48. Sales of alcoholic beverages by region, 100% alcohol, 2017.....	83
49. Sales of alcoholic beverages by type of beverage, 1990–2017	84
50. Network for the retail sales of alcoholic beverages, 1990–2017	85
51. Network for the licensed serving of alcoholic beverages, 1990–2017.....	85
52. Real price indices for the consumption of alcoholic beverages, 2003–2017	86
53. Services for substance abusers, 1990–2017	87
54. Alcohol- and drug-related hospital care, 2000–2017	87
55. Services for substance abusers by region, 2017.....	88
56. Alcohol- and drug-related hospital care by region, 2017.....	89
57. Care days in institutions for substance abusers and in hospital inpatient wards by age group, 2017	90
58. Clients visiting services for substance abusers on account of drug use 2017.....	91
59. Intoxicants that caused a client to seek treatment 2011–2017	91
60. The public costs of harms caused by alcohol abuse per main categories, 2014 and 2016	92

61.	The public costs of harms caused by drug abuse per main categories, 2014 and 2016	93
62.	State revenues from alcohol (at current prices), 1960–2017	94
63.	Consumption of tobacco products, 1980–2017 (December–November)	95
64.	Consumption of tobacco products per persons aged 15 or over, 1980–2017 (December–November)	96

Primary health care and specialised health care

65.	Appointments with physicians and dentists, 1997–2017	98
66.	Health centre visits by type of activity 2003–2017	99
67.	Recorded reasons for outpatient visits in health centres, 2017	100
68.	Seasonal influenza vaccination coverage for people aged 65 and over by hospital district, from season 2008–2009 to season 2017–2018	104
69.	Seasonal influenza vaccination coverage for children (6–35 months) by hospital district, from season 2008–2009 to season 2017–2018	105
70.	Oral health care in health centres by age group, 2003–2017	106
71.	Health centre inpatient care by age group, 1997–2017	107
72.	Health centre inpatient care by region, 2017	108
73.	Health centre inpatient care by primary diagnosis, 1997–2017	109
74.	Activities in specialised health care, 1997–2017	112
75.	Outpatient visits in specialised health care by major specialities, 1997–2017	113
76.	Inpatient care in specialised health care by region, 2017	114
77.	Inpatient care in specialised health care by age group, 1997–2017	115
78.	Inpatient care in specialised health care by specialty, 1997–2017	116
79.	Inpatient care in specialised health care by primary diagnosis, 1997–2017	119
80.	Accidental injuries and violence by external cause, inpatient care, 2002–2017	123
81.	Accidental injuries and violence, inpatient care by age group, 2017	125
82.	Location or circumstances of accidental injury, inpatient care by age group and sex 2017	127
83.	Hospital stays related to somatic inpatient care and day surgery grouped by procedure, 2000–2017	129
84.	Inpatient inpatient stays with procedures by category, 2000–2017	132
85.	Certain surgical procedures in inpatient care in hospitals and health centres 2000–2017	133
86.	Inpatient and outpatient care by region, 2017	133
87.	University hospital productivity trends, index, 2012–2016	134
88.	Development of university hospital outputs, index, 2012–2016	135
89.	Age- and gender-standardised episodes in somatic specialised health care as well as calculated per capita expenditure and hospital-district-specific cost deviations from the national average 2016	136
90.	Patients waiting over 6 months for access to specialised health care on 31 Dec, by hospital district 2012–2017	138

Morbidity

91.	THL's morbidity index, age-standardised, by hospital district 2003–2015	142
92.	THL's disease-group-specific morbidity indexes in whole country, age-standardised and non-standardised, 2005–2015	144
93.	Age-adjusted incidence of cancer diseases, 1980–2016	145
94.	Incidence of certain infectious diseases by hospital district, 2017	147
95.	Incidence of the main infectious diseases 2005–2017	148
96.	Registered visually impaired persons, 2017	150

Social assistance

97.	Social assistance, 1970–2017	154
98.	Social assistance by region, 2017	155
99.	Social assistance by age, 1991–2017	156
100.	Social assistance by type of household, 1995–2017	157
101.	Households receiving social assistance and social assistance expenditure by region, 2006–2017	158

Personnel

102.	Health care and social welfare personnel, 2005–2014.....	161
103.	Personnel in the health care services by region, 2014.....	162
104.	Personnel in the social welfare by region, 2014	164
105.	Municipal personnel in the health care services and social welfare by type of service, 2015	166
106.	Personnel in the health care services and social welfare by occupational group, 2014.....	168
107.	Health care professionals licensed in Finland who practice abroad, 2005–2015.....	172
108.	Percentage of foreign nationals or persons originally from outside Finland in certain..... occupations in the health care services and social welfare, 2010–2014	173

Expenditure

109.	Social protection expenditure by function and per capita 1980–2016.....	177
110.	Cash benefits and benefits in kind as a share of social protection expenditure by ..... function, 1990–2016	178
111.	Social protection expenditure by source of finance, 1980–2016	179
112.	Health expenditure by function, 2000–2016	180
113.	Health expenditure by source of funding, 2000–2016.....	181
114.	Social protection expenditure per capita by purchasing power parity in EU and ..... EEA countries, 2010–2015	182
115.	Social protection expenditure in relation to GDP in EU and EEA countries, 2010–2015	183
116.	Health expenditure as a share of GDP in OECD countries, 2000–2016	184

Health promotion

117.	Health promotion capacity building by region 2016–2018	186
------	--	-----

Population health and health behaviour

118.	Percentage of 14–20-year-olds who eat little fruit, berries or vegetables 2002–2017	190
119.	Percentage of 20–64-year-olds who eat fresh vegetables daily, 2008–2017	190
120.	Percentage of 65–84-year-olds who eat fresh vegetables daily, 2007–2017	191
121.	Overweight (BMI ≥ 25 kg/m ²) 14–20-year-olds, 2002–2017	192
122.	Overweight (BMI ≥ 25 kg/m ²) 15–64-year-olds, 20–64-year-olds, 2008–2017	192
123.	Overweight (BMI ≥ 25 kg/m ²) 65–84-year-olds, 2007–2017.....	193
124.	Percentage of 14–20-year-olds who did little or no exercise that left them out of breath, 2002–2017	194
125.	Percentage of 20–64 year-olds who did little or no exercise, 2008–2017	194
126.	Percentage of 65–84-year-olds who did little or no exercise, 2007–2017	195
127.	Percentage of 14–20-year-olds who smoke daily, 2002–2017.....	196
128.	Percentage of 20–64-year-olds who smoke daily, 2008–2017	196
129.	Percentage of 65–84-year-olds who smoke daily, 2007–2017	197
130.	Percentage of 14–20-year-olds who engage in binge drinking at least once a month, 2002–2017.....	198
131.	Percentage of 20–64-year-olds who engaged in binge drinking at least once a week, 2008–2017	199
132.	Percentage of 14–20-year-olds who assess their health 'poor' or 'average', 2002–2017.....	200
133.	Percentage of 20–64-year-olds who assess their health 'poor' or 'average', 2008–2017	200
134.	Percentage of 65–84-year-olds who assess their health 'poor' or 'average', 2007–2017	201
135.	Percentage of 14–20-year-olds who experience physical disability 2002–2017	202
136.	Percentage of 20–64-year-olds who self-rated deterioration of work ability, 2012–2017.....	202
137.	Percentage of 65–84-year-olds who do not receive adequate assistance 2012–2017	203
138.	Percentage of 14–20-year-olds who experience moderate or severe anxiety, 2002–2017	204
139.	Percentage of 20–64-year-olds who are under severe mental strain, 2012–2017	204
140.	Percentage of 65–84-year-olds who are under severe mental strain, 2012–2017.....	205

Public opinion on social protection in Finland

141.	Public opinion on the functioning of social welfare services, 2009, 2013, 2015 and 2017–2018.....	207
142.	Public opinion on the functioning of health care services 2013, 2015 and 2017–2018.....	207
143.	Public opinion on the targeting of public funds to social services 2013, 2015 and 2017–2018.....	208

144. Public opinion on the targeting of public funds to health services 2013, 2015 and 2017–2018	208
145. Public opinion on the targeting of public funds to income transfers, 2013, 2015 and 2017–2018	209
146. The population's view on the use of customer fees to fund social services 2017–2018.....	209
147. The population's view on the use of customer fees to fund health and medical care 2017–2018	210
THL's key indicators for welfare	211
148. THL's key indicators for welfare	213
Definitions.....	261
Classifications	281
Sources	310
Map. 75 year and over, % of population by municipality, 2017.....	324
Regional classifications 2016 and 2017	325

Symbolit

0,0	Suure pienempi kuin puolet käytetystä yksiköstä
-	Ei yhtään havaintoa
.	Tieto on epälooginen esitettäväksi
..	Tietoa ei ole saatu, se on liian epävarma esitettäväksi tai se on salassapitosäännön alainen
*	Ennakkotieto
e	Ennuste
b	Aikasarjakatkos
d	Eroja laskentatavassa

Vaaka- tai pystysuora viiva, joka katkaisee aikasarjan, tarkoittaa, että viivan eri puolilla olevat tiedot eivät ole täysin vertailukelpoisia.

Teckenförklaring

0,0	Mindre än hälften av den använda enheten
-	Värdet noll
.	Uppgift kan inte förekomma
..	Uppgift inte tillgänglig, alltför osäker för att anges eller sekretessbelagd
*	Preliminär uppgift
e	Estimat
b	Avbrott i tidsserier
d	Skillnader i metodik

En horisontal eller vertikal linje, som avskär en tidsserie, markerar att uppgifterna på ömse sidor om linjen inte är fullt jämförbara.

Explanation of symbols

0.0	Magnitude less than half of unit employed
-	Nil observations
.	Category not applicable
..	Data not available or too uncertain for presentation, or subject to secrecy
*	Preliminary data
e	Estimate
b	Break in series
d	Differences in methodology

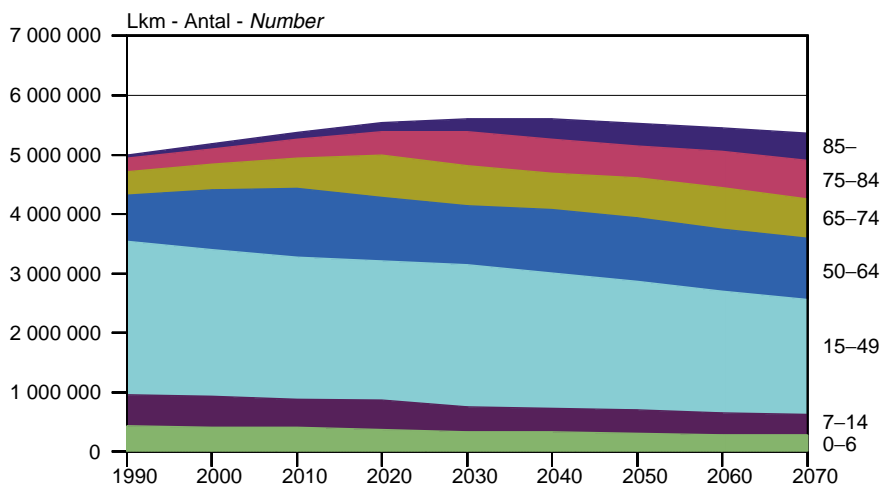
A horizontal or vertical line drawn across a time series indicates substantial breaks in the homogeneity of a series.

Väestö

Befolkning

Population

Kuvio 1. - Figur 1. - Figure 1.
Väestö ikäryhmittäin 1990–2070
Befolkningen efter åldersgrupp 1990–2070
Population by age group 1990–2070

Lähteet: Väestörakenne. SVT. Tilastokeskus; Väestöennuste. SVT. Tilastokeskus. - Källor: Befolkningsstruktur. FOS Statistikcentralen; Befolkningsprognos. FOS. Statistikcentralen. - Sources: Population structure. OSF. Statistics Finland; Population projection. OSF. Statistics Finland.

1. Väestö ikäryhmittäin vuosien 1995–2017 lopussa
Befolkningen efter åldersgrupp vid utgången av åren 1995–2017
Population by age group at year-end, 1995–2017

Vuosi År Year	Ikäryhmä • Åldersgrupp • Age group								Yhteensä Totalt Total
	0–6	7–14	15–24	25–49	50–64	65–74	75–84	85+	
1995	454 940	516 830	632 169	1 952 541	827 929	432 277	233 122	67 018	5 116 826
2000	419 710	516 623	659 008	1 813 430	995 146	436 789	262 014	78 395	5 181 115
2001	411 026	520 561	654 819	1 800 447	1 020 677	437 697	270 014	79 660	5 194 901
2002	403 648	523 361	650 392	1 784 231	1 046 099	440 655	276 964	80 945	5 206 295
2003	399 889	520 208	650 625	1 770 767	1 065 048	444 997	285 539	82 659	5 219 732
2004	398 826	515 734	651 469	1 756 713	1 082 929	450 525	297 340	83 075	5 236 611
2005	400 107	506 797	654 878	1 744 795	1 107 838	448 198	304 378	88 589	5 255 580
2006	401 941	499 240	657 351	1 734 315	1 115 391	465 025	309 948	93 744	5 276 955
2007	404 650	489 940	659 186	1 730 678	1 140 799	462 640	314 299	98 292	5 300 484
2008	408 927	482 235	658 617	1 732 525	1 151 942	472 847	315 424	103 797	5 326 314
2009	414 405	473 918	659 108	1 730 467	1 163 088	483 362	318 388	108 691	5 351 427
2010	419 160	468 517	659 864	1 726 017	1 160 677	505 492	321 389	114 160	5 375 276
2011	422 063	466 919	660 647	1 721 353	1 150 645	535 907	324 630	119 103	5 401 267
2012	424 552	466 840	660 471	1 716 664	1 139 954	565 327	329 282	123 584	5 426 674
2013	424 402	470 619	654 417	1 714 946	1 130 339	592 151	335 321	129 075	5 451 270
2014	423 283	473 325	648 668	1 713 377	1 121 712	615 487	341 861	134 040	5 471 753
2015	418 909	477 114	640 387	1 713 524	1 114 271	642 428	341 429	139 246	5 487 308
2016	411 555	482 623	633 704	1 715 570	1 109 870	650 134	356 964	142 877	5 503 297
2017	401 291	489 133	623 807	1 717 795	1 101 786	677 518	355 635	146 165	5 513 130

Lähde: Väestö rakenne. SVT. Tilastokeskus. • Källa: Befolkningsstruktur. FOS. Statistikcentralen. • Source: Population Structure. OSF. Statistics Finland.

2. Väestö ikäryhmittäin vuosien 1995–2017 lopussa,%
Befolkningen efter åldersgrupp vid utgången av åren 1995–2017, %
Population by age group at year-end, 1995–2017, %

Vuosi År Year	Ikäryhmä • Åldersgrupp • Age group								Yhteensä Totalt Total	
	0–6	7–14	15–24	25–49	50–64	65–74	75–84	85+	65+	75+
	%									
1995	8,9	10,1	12,4	38,2	16,2	8,4	4,6	1,3	100	14,3
2000	8,1	10,0	12,7	35,0	19,2	8,4	5,1	1,5	100	15,0
2001	7,9	10,0	12,6	34,7	19,6	8,4	5,2	1,5	100	15,2
2002	7,8	10,1	12,5	34,3	20,1	8,5	5,3	1,6	100	15,3
2003	7,7	10,0	12,5	33,9	20,4	8,5	5,5	1,6	100	15,6
2004	7,6	9,8	12,4	33,5	20,7	8,6	5,7	1,6	100	15,9
2005	7,6	9,6	12,5	33,2	21,1	8,5	5,8	1,7	100	16,0
2006	7,6	9,5	12,5	32,9	21,1	8,8	5,9	1,8	100	16,5
2007	7,6	9,2	12,4	32,7	21,5	8,7	5,9	1,9	100	16,5
2008	7,7	9,1	12,4	32,5	21,6	8,9	5,9	1,9	100	16,7
2009	7,7	8,9	12,3	32,3	21,7	9,0	5,9	2,0	100	17,0
2010	7,8	8,7	12,3	32,1	21,6	9,4	6,0	2,1	100	17,5
2011	7,8	8,6	12,2	31,9	21,3	9,9	6,0	2,2	100	18,1
2012	7,8	8,6	12,2	31,6	21,0	10,4	6,1	2,3	100	18,8
2013	7,8	8,6	12,0	31,5	20,7	10,9	6,2	2,4	100	19,4
2014	7,7	8,7	11,9	31,3	20,5	11,2	6,2	2,4	100	19,9
2015	7,6	8,7	11,7	31,2	20,3	11,7	6,2	2,5	100	20,5
2016	7,5	8,8	11,5	31,2	20,2	11,8	6,5	2,6	100	20,9
2017	7,3	8,9	11,3	31,2	20,0	12,3	6,5	2,7	100	21,4

Lähde: Väestö rakenne. SVT. Tilastokeskus. • Källa: Befolkningsstruktur. FOS. Statistikcentralen. • Source: Population Structure. OSF. Statistics Finland.

3. Keskiväkiluku ikäryhmittäin 1995–2017
Medelbefolkningen efter åldersgrupp 1995–2017
Mean population by age group, 1995–2017

Vuosi År Year	Ikäryhmä • Åldersgrupp • Age group								Yhteensä Totalt Total
	0–6	7–14	15–24	25–49	50–64	65–74	75–84	85+	
1995	455 308	516 699	631 629	1 961 029	817 058	429 987	230 593	65 489	5 107 790
2000	423 699	515 968	659 640	1 823 657	981 062	436 286	258 172	77 726	5 176 209
2001	415 368	518 592	656 914	1 806 939	1 007 912	437 243	266 014	79 028	5 188 008
2002	407 338	521 961	652 606	1 792 339	1 033 388	439 176	273 489	80 303	5 200 599
2003	401 770	521 785	650 509	1 777 499	1 055 574	442 826	281 252	81 802	5 213 015
2004	399 358	517 971	651 047	1 763 740	1 073 989	447 761	291 440	82 867	5 228 172
2005	399 467	511 266	653 174	1 750 754	1 095 384	449 362	300 859	85 832	5 246 096
2006	401 024	503 019	656 115	1 739 555	1 111 615	456 612	307 163	91 167	5 266 268
2007	403 296	494 590	658 269	1 732 497	1 128 095	463 833	312 124	96 018	5 288 720
2008	406 789	486 088	658 902	1 731 602	1 146 371	467 744	314 862	101 045	5 313 399
2009	411 666	478 077	658 863	1 731 496	1 157 515	478 105	316 906	106 244	5 338 871
2010	416 783	471 218	659 486	1 728 242	1 161 883	494 427	319 889	111 426	5 363 352
2011	420 612	467 718	660 256	1 723 685	1 155 661	520 700	323 010	116 632	5 388 272
2012	423 308	466 880	660 559	1 719 009	1 145 300	550 617	326 956	121 344	5 413 971
2013	424 477	468 730	657 444	1 715 805	1 135 147	578 739	332 302	126 330	5 438 972
2014	423 843	471 972	651 543	1 714 162	1 126 026	603 819	338 591	131 558	5 461 512
2015	421 096	475 220	644 528	1 713 451	1 117 992	628 958	341 645	136 643	5 479 531
2016	415 232	479 869	637 046	1 714 547	1 112 071	646 281	349 197	141 062	5 495 303
2017	406 423	485 878	628 756	1 716 683	1 105 828	663 826	356 300	144 521	5 508 214

Lähde: Väestörakenne. SVT. Tilastokeskus. • Källa: Befolkningsstruktur. FOS. Statistikcentralen. • Source: Population Structure. OSF. Statistics Finland.

4. Väestöennuste ikäryhmittäin 2025–2070
Befolkningsprognos efter åldersgrupp 2025–2070
Population projection by age group for 2025–2070

Vuosi År Year	Ikäryhmä • Åldersgrupp • Age group								Yhteensä Totalt Total		
	0–6	7–14	15–49	50–64	65–74	75–84	85+			65+	75+
2025	348 155	463 463	2 386 015	1 019 620	675 673	516 304	176 505	5 585 735	1 368 482	692 809	
2030	342 022	417 825	2 388 570	998 135	670 352	578 459	216 624	5 611 987	1 465 435	795 083	
2035	336 567	407 899	2 335 776	1 018 014	654 729	564 984	299 385	5 617 354	1 519 098	864 369	
2040	334 029	400 554	2 279 788	1 062 790	611 566	572 791	340 195	5 601 713	1 524 552	912 986	
2050	313 866	391 857	2 164 766	1 070 833	667 529	540 130	382 744	5 531 725	1 590 403	922 874	
2060	290 735	363 204	2 055 184	1 044 450	696 513	606 652	391 616	5 448 354	1 694 781	998 268	
2070	281 604	342 216	1 944 126	1 026 580	664 546	646 031	465 398	5 370 501	1 775 975	1 111 429	

Lähde: Väestöennuste. SVT. Tilastokeskus. • Källa: Befolkningsprognos. FOS. Statistikcentralen. • Source: Population Projection. OSF. Statistics Finland.

5. Väestöennuste ikäryhmittäin 2025–2070, %
Befolkningsprognos efter åldersgrupp 2025–2070, %
Population projection by age group for 2025–2070, %

Vuosi År Year	Ikäryhmä • Åldersgrupp • Age group								Yhteensä Totalt Total		
	0–6	7–14	15–49	50–64	65–74	75–84	85+			65+	75+
%											
2025	6,2	8,3	42,7	18,3	12,1	9,2	3,2	100	24,5	12,4	
2030	6,1	7,4	42,6	17,8	11,9	10,3	3,9	100	26,1	14,2	
2035	6,0	7,3	41,6	18,1	11,7	10,1	5,3	100	27,0	15,4	
2040	6,0	7,2	40,7	19,0	10,9	10,2	6,1	100	27,2	16,3	
2050	5,7	7,1	39,1	19,4	12,1	9,8	6,9	100	28,8	16,7	
2060	5,3	6,7	37,7	19,2	12,8	11,1	7,2	100	31,1	18,3	
2070	5,2	6,4	36,2	19,1	12,4	12,0	8,7	100	33,1	20,7	

Lähde: Väestöennuste. SVT. Tilastokeskus. • Källa: Befolkningsprognos. FOS. Statistikcentralen. • Source: Population Projection. OSF. Statistics Finland.

6. Väestö maakunnittain vuoden 2017 lopussa ja väestöennuste 2030
Befolkningen efter landskap vid utgången av 2017 och befolkningsprognos för 2030
Population by region at the end of 2017 and population projection for 2030

Maakunta Landskap Region	Vuosi • År • Year 2017				Ennuste ¹⁾ • Prognos ¹⁾ • Projection ¹⁾			
	Yhteensä • År • Year 2017				Yhteensä • År • Year 2030			
	Totalt Total	Ikäryhmä • Åldersgrupp •			Totalt Total	Ikäryhmä • Åldersgrupp •		
		0–6	75+	75+ %		0–6	75+	75+ %
Koko maa • Hela landet • <i>Whole country</i>	5 513 130	401 291	501 800	9,1	5 611 987	342 022	795 083	14,1
Uusimaa • Nyland	1 655 624	128 356	112 786	6,8	1 825 830	131 356	200 745	11,0
Varsinais-Suomi • Egentliga Finland	477 677	32 646	46 247	9,7	494 420	31 785	73 809	14,9
Satakunta • Satakunta	220 398	14 532	25 213	11,4	217 931	14 036	36 979	17,0
Kanta-Häme • Egentliga Tavastland	172 720	11 544	17 658	10,2	179 635	11 481	28 499	15,9
Pirkanmaa • Birkaland	512 081	37 823	46 344	9,1	546 271	38 351	73 609	13,5
Päijät-Häme • Päijänne-Tavastland	201 228	12 959	21 170	10,5	203 483	12 409	34 619	17,0
Kymenlaakso • Kymmenedalen	175 511	10 450	20 356	11,6	172 059	10 088	30 432	17,7
Etelä-Karjala • Södra Karelen • <i>South Karelia</i>	129 865	7 816	15 350	11,8	127 697	7 569	22 089	17,3
Etelä-Savo • Södra Savolax	147 194	8 130	19 103	13	139 822	7 715	27 832	19,9
Pohjois-Savo • Norra Savolax	246 653	16 444	25 759	10,4	249 350	16 399	39 302	15,8
Pohjois-Karjala • Norra Karelen • <i>North Karelia</i>	162 986	10 492	17 376	10,7	162 474	10 495	27 156	16,7
Keski-Suomi • Mellersta Finland • <i>Central Finland</i>	276 031	19 877	26 513	9,6	279 574	19 692	41 129	14,7
Etelä-Pohjanmaa • Södra Österbotten • <i>South Ostrobothnia</i>	190 910	14 409	20 445	10,7	193 130	14 203	30 587	15,8
Pohjanmaa • Österbotten • <i>Ostrobothnia</i>	180 945	14 336	18 438	10,2	191 830	14 728	26 972	14,1
Keski-Pohjanmaa • Mellersta Österbotten • <i>Central Ostrobothnia</i>	68 780	6 003	6 474	9,4	70 150	5 793	10 120	14,4
Pohjois-Pohjanmaa • Norra Österbotten • <i>North Ostrobothnia</i>	411 856	36 661	32 458	7,9	433 569	37 136	53 856	12,4
Kainuu • Kajanaland	73 959	4 561	8 753	11,8	71 487	4 236	13 289	18,6
Lappi • Lappland • <i>Lapland</i>	179 223	12 048	18 639	10,4	177 642	11 821	28 885	16,3
Åhvenanmaa • Åland • <i>Åland Islands</i>	29 489	2 204	2 718	9,2	32 678	2 256	4 538	13,9

1) Koko maan ennuste julkaistu 16.11.2018 ja alueellinen ennuste 30.10.2015. Seuraava alueellinen ennuste julkaistaan vuoden 2019 syksyllä. • Prognosen för hela landet publicerad 16.11.2018 och den regionala prognosen 30.10.2015. Nästa regionala prognos publiceras hösten 2019 • The national forecast was published on 16 November 2018 and the regional forecast on 30 October 2015. The next regional forecast will be published in the autumn of 2019.

Lähteet: Väestörakenne. SVT. Tilastokeskus; Väestöennuste. SVT. Tilastokeskus. Källor: Befolkningsstruktur. FOS. Statistikcentralen; Befolkningsprognos. FOS. Statistikcentralen. • Sources: Population Structure. OSF. Statistics Finland; Population Projection. OSF. Statistics Finland.

Lisääntymisterveys

Reproduktiv hälsa

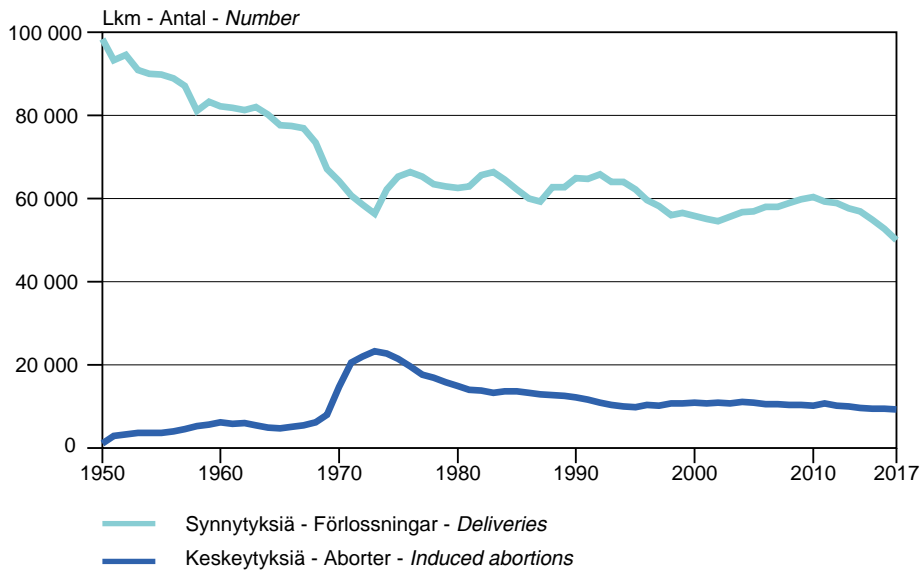
Reproductive health

Kuvio 2. - Figur 2. - Figure 2.

Synnytysten ja laillisten raskaudenkeskeytysten määrä 1950–2017

Antal förlossningar och legala aborter 1950–2017

Number of deliveries and legal induced abortions, 1950–2017

Lähteet: Perinataaltilasto. SVT. THL; Raskaudenkeskeytykset. SVT. THL. - Källor: Perinatalstatistik. FOS. THL; Aborter. FOS. THL. - Sources: Perinatal statistics. OSF. THL; Induced abortions. OSF. THL.

7. Syntyneet lapset, perinataali- ja imeväiskuolet 1990–2017

Födda barn, perinatalt döda barn och döda spädbarn 1990–2017

Births and perinatal and infant deaths, 1990–2017

Vuosi År Year	Syntyneet lapset ¹⁾ • Födda barn ¹⁾ • Births ¹⁾				Lapsi kotona Barnet hemma Child at home 7 vrk/dygn/days	Perinataali- kuolet Perinatalt döda Perinatal deaths		Imeväiskuolet Döda spädbarn Infant deaths	
	Yhteensä Total Totalt	Elävänä syntyneet Levande födda Live births	Kuolleena syntyneet Dödfödda Stillbirths	Pienipainoiset Låg födelsevikt Low birth weight < 2 500 g/gr					
				%	%	/1 000 ²⁾		/1 000 ³⁾	
1990	65 770	65 455	315	3,9	83,2	517	7,9	371	5,7
1991	65 627	65 305	322	4,0	86,4	549	8,4	369	5,7
1992	66 918	66 642	276	4,1	89,9	474	7,1	329	4,9
1993	65 015	64 739	276	4,1	91,3	438	6,7	281	4,3
1994	65 138	64 884	254	4,2	92,0	438	6,7	306	4,7
1995	63 119	62 817	302	4,3	91,8	435	6,9	245	3,9
1996	60 713	60 469	244	4,4	91,4	379	6,2	226	3,7
1997	59 294	59 052	242	4,2	92,2	371	6,3	241	4,1
1998	57 034	56 796	238	4,4	92,2	375	6,6	227	4,0
1999	57 649	57 439	210	4,6	91,8	329	5,7	218	3,8
2000	56 768	56 538	230	4,6	92,3	328	5,8	205	3,6
2001	55 996	55 785	211	4,5	92,2	308	5,5	171	3,1
2002	55 547	55 333	214	4,5	92,5	309	5,6	166	3,0
2003	56 632	56 449	183	4,3	92,3	280	4,9	182	3,2
2004	57 759	57 569	190	4,4	92,2	303	5,2	195	3,4
2005	57 819	57 634	185	4,3	92,2	288	5,0	175	3,0
2006	59 051	58 859	192	4,5	93,0	286	4,8	170	2,9
2007	58 933	58 727	206	4,5	92,8	303	5,1	163	2,8
2008	59 801	59 607	194	4,3	93,5	290	4,8	161	2,7
2009	60 790	60 583	207	4,5	92,4	301	5,0	163	2,7
2010	61 372	61 192	180	4,5	92,8	248	4,0	135	2,2
2011	60 257	60 094	163	4,3	92,5	241	4,0	140	2,3
2012	59 857	59 693	164	4,2	93,0	235	3,9	135	2,3
2013	58 525	58 373	152	4,2	94,2	203	3,5	104	1,8
2014	57 805	57 639	166	4,3	94,2	228	3,9	125	2,2
2015	55 759	55 588	171	4,4	94,0	226	4,1	97	1,7
2016	53 614	53 453	161	4,3	94,2	219	4,1	97	1,8
2017	50 854	50 710	144	4,3	93,5	199	3,9	..	..

- 1) THL:n syntyneiden lasten rekisterissä on tiedot kaikista Suomessa syntyneistä lapsista, kun taas Tilastokeskuksen virallisissa väestötilastoissa on tiedot niistä syntyneistä lapsista, joiden äidin vakituinen asuinpaikka on lapsen syntymähetkellä Suomessa synnytyspaikasta riippumatta • I THL register över födda barn finns uppgifter om alla barn som fötts i Finland, medan Statistikcentralens offentliga befolkningsstatistik innehåller uppgifter om de barn vars mamma stadigvarande bor i Finland vid barnets födelse oberoende av var förlossningen sker. • In THL's Medical birth register THL includes data on all children born in Finland, while Statistics Finland's official population statistics contain data on all children born whose mother has a permanent domicile in Finland at the time of the child's birth whatever the place of delivery.
- 2) Kuolleena syntyneet ja alle 7 vrk:n iässä kuolleet 1 000 syntynyttä kohti. • Dödfödda och döda före 7 dagars ålder per 1 000 födda. • Stillbirths and deaths before 7 days per 1000 births.
- 3) Alle vuoden iässä kuolleet (pl. kuolleena syntyneet) 1 000 elävänä syntynyttä kohti syntymävuoden mukaan. Lähde: Tilastokeskus. • Döda före ett års ålder (exkl. dödfödda) per 1 000 levande födda efter födelseår. Källa: Statistikcentralen. • Deaths before the age of one year (stillbirths excluded) per 1000 live births by year of birth. Source: Statistics Finland.

Lähde: Perinataalitalasto. SVT. THL. • Källa: Perinatalstatistik. FOS. THL • Source: Perinatal statistics. OSF. THL.

8. Synnyttäjät 1990–2017

Föderskor 1990–2017

Parturients, 1990–2017

Vuosi År Year	Synnyttäjät Föderskor Parturients	Ikäryhmä • Åldersgrupp • Age group						Keski-ikä • Medelålder • Mean age	
		-19	35+	15–19	20–34	35–49	15–49	Kaikki Alla All	Ensisynnyttäjät Förstföderskor Primiparas
		%	%	/1 000 ⁽¹⁾	/1 000 ⁽¹⁾	/1 000 ⁽¹⁾	/1 000 ⁽¹⁾		
1990	64 960	2,8	13,9	12,4	99,5	16,0	51,6	29,1	26,8
1995	62 192	2,5	15,1	9,8	100,9	15,6	49,0	29,7	27,5
2000	55 851	2,9	18,4	10,1	91,2	17,9	45,8	29,9	27,6
2005	56 960	2,8	19,0	10,3	93,8	19,7	48,3	30,0	27,9
2006	58 158	2,6	18,7	9,5	96,1	20,1	49,5	30,0	27,9
2007	58 025	2,5	18,5	9,2	95,6	20,2	49,5	30,0	28,0
2008	58 925	2,4	18,1	8,7	96,8	20,3	50,3	30,1	28,1
2009	59 918	2,4	17,8	8,6	97,9	20,6	51,2	30,1	28,1
2010	60 422	2,3	18,0	8,5	97,9	21,2	51,7	30,1	28,2
2011	59 384	2,1	18,7	7,8	95,0	21,8	50,9	30,2	28,4
2012	59 039	2,0	19,5	7,6	93,1	22,7	50,7	30,3	28,4
2013	57 728	2,0	20,0	7,4	89,9	23,0	49,8	30,4	28,5
2014	57 019	1,9	20,4	7,3	88,0	23,2	49,3	30,5	28,6
2015	55 007	1,7	20,8	6,3	84,3	23,0	47,8	30,6	28,8
2016	52 870	1,6	22,0	5,7	79,9	23,5	46,1	30,8	29,0
2017	50 151	1,4	22,5	5,0	75,9	22,8	43,9	30,9	29,2

Vuosi År Year	Siviilisääty • Civilstånd • <i>Marital status</i>			Aiemmat raskaudet Tidigare graviditeter <i>Previous pregnancies</i>				Aiemmat synnytykset Tidigare förlossningar <i>Previous deliveries</i>			
	Naimisissa Gift <i>Married</i>	Avoliitossa Samboende <i>Cohabiting</i>	Muut Övriga <i>Others</i>								
				0	1	2	3-	0	1	2	3-
	%										
1990	74,2	17,6	6,8	30,1	30,4	20,3	18,3	39,0	33,6	17,4	8,5
1995	66,8	22,3	11,0	30,2	30,8	19,3	19,5	38,7	34,5	16,9	9,6
2000	58,2	28,3	12,7	31,1	30,0	18,7	20,1	40,4	33,5	16,0	9,9
2005	59,9	33,4	8,8	32,6	29,8	18,1	19,5	42,4	33,0	14,7	9,9
2006	60,0	30,3	9,6	32,4	30,3	17,8	19,3	42,2	33,3	14,5	9,7
2007	59,3	32,8	7,8	32,1	30,2	18,1	19,3	42,0	33,4	14,5	9,8
2008	58,7	33,6	7,6	32,1	30,2	17,9	19,8	42,0	33,6	14,6	9,8
2009	57,9	32,4	9,5	32,4	30,0	17,7	19,8	42,3	33,4	14,6	9,7
2010	57,8	32,5	9,4	32,2	30,2	17,8	19,8	42,2	33,7	14,5	9,7
2011	57,9	32,0	9,8	31,5	30,2	18,1	20,1	41,2	34,0	14,7	10,0
2012	57,7	31,9	10,2	31,6	29,9	18,1	20,4	41,3	34,0	14,7	10,0
2013	57,3	33,3	9,3	31,5	29,7	18,3	20,5	40,7	34,1	15,1	10,1
2014	55,8	33,9	10,0	32,1	29,7	17,8	20,4	41,0	34,3	14,7	9,9
2015	54,6	35,9	9,1	32,3	29,7	17,7	20,3	41,6	34,3	14,4	9,7
2016	54,5	35,6	9,4	32,1	29,4	17,4	21,0	41,5	33,7	14,4	10,3
2017	54,0	36,6	9,1	31,7	29,5	17,8	21,0	40,9	34,0	14,9	10,3

1) Synnyttäjiä tuhatta vastaavanikäistä naista kohti. • Föderskor per 1 000 kvinnor i samma ålder. • Parturients per 1000 women of the same age.

Lähde: Perinataaltilasto. SVT. THL. • Källa: Perinatalstatistik. FOS. THL. • Source: Perinatal statistics. OSF. THL.

9. Synnytykset ja eräät synnytystoimenpiteet 1990–2017
Förlossningar och några förlossningsåtgärder 1990–2017
Deliveries and some interventions, 1990–2017

Vuosi År Year	Synnytys sairaalat Förlossningssjukhus Delivery hospitals	Synnytyksiä/sairaala Förlossningar/sjukhus Deliveries/hospital	Monisikiöinen Flerbörd Multiple	Ennen aikainen ²⁾ Prematur ²⁾ Premature ²⁾
			/100 000 ¹⁾	%
1990	49	1 326	1 208	4,9
1995	45	1 382	1 447	5,1
2000	40	1 396	1 626	5,6
2005	34	1 675	1 496	5,1
2006	34	1 711	1 513	5,3
2007	34	1 707	1 548	5,1
2008	34	1 733	1 471	5,1
2009	32	1 872	1 437	5,1
2010	32	1 888	1 551	5,2
2011	31	1 916	1 447	5,0
2012	31	1 904	1 365	5,1
2013	30	1 924	1 368	5,1
2014	29	1 966	1 363	5,3
2015	27	2 037	1 353	5,3
2016	26	2 033	1 396	5,2
2017	25	2 006	1 392	5,3

Vuosi År Year	Toimenpiteet • Åtgärder • Interventions			
	Jokin kivunlievitys ³⁾ Någon smärtlindring ³⁾ Any pain relief ³⁾	Epiduraali ³⁾ Epidural ³⁾ Epidural ³⁾	Keisarileikkaus Kejsarsnitt Caesarean section	Imukuppi-/pihtisynnytys Vakuumextraktor/tång Vacuum extraction/ forceps
	%			
1990	..	11,3	13,7	3,4
1995	78,0	22,0	15,8	5,1
2000	84,9	39,0	16,0	6,1
2005	87,6	41,8	16,6	7,6
2006	89,8	40,8	16,5	8,2
2007	89,2	44,2	16,6	8,2
2008	89,6	44,9	16,7	8,5
2009	89,8	45,1	15,9	8,5
2010	90,7	46,1	16,3	8,7
2011	91,6	47,3	16,4	8,6
2012	91,7	48,2	16,4	8,8
2013	91,9	48,3	16,4	8,7
2014	91,5	49,0	16,2	8,8
2015	92,0	49,5	16,0	9,2
2016	91,9	49,9	16,5	9,4
2017	92,2	50,0	16,7	9,3

1) 100 000 synnytystä kohti. • Per 100 000 förlossningar. • Per 100 000 deliveries.

2) Ennen täyttä 37 raskausviikkoa. • Före 37 graviditetsveckor. • Before 37 gestational weeks.

3) Alatiesynnytyksen yhteydessä. • Vid vaginal förlossning. • In vaginal delivery.

Lähde: Perinataaltilasto. SVT. THL. • Källa: Perinatalstatistik. FOS. THL. • Source: Perinatal statistics. OSF. THL.

10. Synnyttäjät, syntyneet lapset ja perinataalikuolleet sairaanhoitopiireittäin 2017
Föderskor, födda barn och perinatalt döda efter sjukvårdsdistrikt 2017
Parturients, births and perinatal deaths by hospital district, 2017

Sairaanhoitopiiri Sjukvårdsdistrikt Hospital district	Synnyttäjät • Föderskor • Parturients				Syntyneet lapset • Födda barn • Births			
	Yhteensä Totalt Total	Keski-ikä Medelålder Mean age			Elävänä syntyneet Levande födda Live births	Kuol- leena synty- neet Död- födda Still- births	Perinataali- kuolleet Perinatalt döda Perinatal deaths	
		Kaikki Alla All	Ensisynnyt- täjät Först föderskor Primiparas					
			/1 000 ¹⁾	Vuosia •				
Koko maa • Hela landet • Whole country	50 151	44,0	30,9	29,2	50 710	144	199	4,0
Helsinki ja Uusimaa • Helsingfors och Nyland • Helsinki and Uusimaa	16 383	42,3	31,8	30,4	16 548	61	74	4,5
Varsinais-Suomi • Egentliga Finland	4 129	41,0	30,9	29,2	4 180	8	8	1,9
Satakunta	1 659	41,4	30,1	28,0	1 688	2	5	3,0
Kanta-Häme • Centrala Tavastland	1 291	39,7	30,7	28,4	1 315	1	2	1,5
Pirkanmaa • Birkaland	4 755	42,2	30,9	29,3	4 800	12	22	4,6
Päijät-Häme	1 678	41,9	30,3	28,4	1 693	4	7	4,2
Kymenlaakso • Kymmenedalen	1 168	38,9	30,5	28,2	1 177	4	4	3,4
Etelä-Karjala • Södra Karelen • South Karelia	869	37,2	30,9	29,0	881	3	4	4,6
Etelä-Savo • Södra Savolax	688	40,1	30,0	28,0	700	-	-	-
Itä-Savo • Östra Savolax	248	35,9	29,7	27,9	252	-	-	-
Pohjois-Karjala • Norra Karelen • North Karelia	1 262	41,5	30,4	28,2	1 277	3	3	2,4
Pohjois-Savo • Norra Savolax	1 992	42,2	30,3	28,5	2 015	10	12	6,0
Keski-Suomi • Mellersta Finland • Central Finland	2 142	41,2	30,6	28,6	2 164	5	11	5,1
Etelä-Pohjanmaa • Syd-Österbot- ten • South Ostrobothnia	1 769	49,5	30,3	28,1	1 790	4	5	2,8
Vaasa • Vasa	1 719	50,6	30,3	28,5	1 735	4	5	2,9
Keski-Pohjanmaa • Mellersta Österbotten • Central Ostrobothnia	815	54,9	30,2	27,6	824	1	3	3,7
Pohjois-Pohjanmaa • Norra Österbotten • North Ostrobothnia	4 420	53,0	30,3	27,7	4 461	11	16	3,6
Kainuu • Kajanaland	542	44,3	30,2	27,8	553	2	2	3,7
Länsi-Pohja	509	47,2	30,1	27,4	515	-	-	-
Lappi • Lappland • Lapland	968	43,7	30,6	28,8	976	7	10	10,3
Ahvenanmaa • Åland	273	46,6	31,1	29,3	281	-	-	-

1) Synnyttäjiä tuhatta hedelmällisyyssikäistä (15–49 v.) naista kohti. • Föderskor per 1 000 kvinnor i fertil ålder (15–49 år). • Parturients per 1000 women of childbearing age (15–49 years).

2) Kuolleena syntyneet ja alle 7 vrk:n iässä kuolleet 1 000 syntynyttä kohti. • Dödfödda och döda före 7 dagars ålder per 1 000 födda. • Stillbirths and deaths before the age of 7 days per 1000 births

Lähde: Perinataalitalasto. SVT. THL. • Källa: Perinatalstatistik. FOS. THL. • Source: Perinatal statistics. OSF. THL.

11. Hedelmöityshoidot 1992–2017 Assisterad befruktning 1992–2017 Assisted fertility treatments, 1992–2017

Vuosi År Year	Klinikoita Kliniker Clinics	Hoitoja • Behandlingar • Treatments			Synnytyksiä ³⁾ Förlossnin- gar ³⁾ Deliveries ³⁾	Kaikista synnytyk- sistä ⁵⁾ Av alla för- lossningar ⁵⁾ Of all deliveries ⁵⁾	Syntyneitä lapsia ³⁾ Födda barn ³⁾ Births ³⁾	Kaikista synty- neistä ⁵⁾ Av alla födda barn ⁵⁾ Of all births ⁵⁾
		omilla suku- soluilla egna könsceller own gametes	luovutetuilla suku- soluilla ³⁾ donerade könsceller ³⁾ donor gametes ³⁾	julkisella sektorilla ⁴⁾ inom offentliga sektorn ⁴⁾ public sector ⁴⁾				
		%						
IVF+ICSI+FET ¹⁾								
1992	13	2 331	58	47,7	366	0,6	479	0,7
1995	15	5 043	188	41,5	761	1,3	958	1,6
2000	18	6 811	425	36,1	1 266	2,3	1 388	2,5
2005	18	7 691	1 122	31,6	1 634	2,8	1 844	3,2
2006	18	7 839	1 075	31,0	1 763	3,1	1 985	3,4
2007	18	7 792	1 085	31,1	1 786	3,1	1 994	3,4
2008	19	8 226	1 026	31,1	1 724	2,9	1 898	3,1
2009	19	7 836	1 176	33,5	1 870	3,1	2 052	3,4
2010	18	8 141	1 190	35,3	1 950	3,3	2 164	3,6
2011	18	8 302	1 229	38,7	1 918	3,3	2 045	3,5
2012	18	8 104	1 284	40,1	1 867	3,2	1 997	3,4
2013	19	7 835	1 279	43,3	1 875	3,3	2 007	3,5
2014	19	7 932	1 346	45,1	1 863	3,4	1 963	3,6
2015	19	8 239	1 546	42,8	2 015	3,8	2 121	4,0
2016	17	8 387	1 506	45,0	2 001	5,4	2 042	5,5
2017*	16	8 597	1 127	51,4	..	..	..	..
IUI ²⁾								
2006	27	3 652	758	44,1	358	0,6	393	0,7
2007	27	3 782	822	39,1	430	0,7	458	0,8
2008	26	3 753	629	40,8	432	0,7	467	0,8
2009	25	3 730	803	39,4	457	0,8	496	0,8
2010	24	4 061	956	38,1	496	0,8	525	0,9
2011	23	3 903	1 029	41,8	473	0,8	493	0,8
2012	23	3 479	1 049	42,4	424	0,7	449	0,8
2013	25	3 278	1 155	40,4	436	0,8	466	0,8
2014	24	3 226	1 176	43,8	428	0,8	454	0,8
2015	24	3 126	1 171	44,3	422	0,8	445	0,8
2016	22	2 936	1 125	49,0	383	1,1	400	1,1
2017*	21	2 647	1 080	49,5	..	..	..	..

1) Sisältää aloitetut IVF-kierrat (koeputkihedelmöitys), ICSI-kierrat (mikrohedelmöitys) ja pakastetun alkion siirrot (FET). • Behandlingar inbegriper påbörjade IVF-cykler (provörsbefruktning), ICSI-cykler (mikroinjektion) och återföringar av frysta embryon (FET). • Treatments include started in vitro fertilisation (IVF) cycles, microinjection (ICSI) cycles, and transfers of frozen embryos (FET).

2) Sisältää keinosiemennykset (IUI). • Inbegriper inseminationer (IUI). • Includes inseminations (IUI).

3) Munasoluluvutukset on tilastoitu vuodesta 1996, siittiö- ja alkliuvutukset 2001. • Äggdonationer är statistikfört sedan 1996, sperm- och embryodonationer sedan 2001. • Oocyte donations have been recorded since 1996, sperm and embryo donations since 2001.

4) Sisältää julkisessa terveydenhuollossa aloitettujen hoitojen osuuden kaikista hoidoista. Yliopisto- ja keskussairaaloitten hoitojen lisäksi lukuun sisältyy Väestöliiton Oulun klinikan tiedot v. 1995. • Inbegriper andelen behandlingar som inletts inom den offentliga hälso- och sjukvården. Utöver behandlingarna vid universitets- och centralsjukhusen inbegriper siffran också uppgifter för Finska Befolkningsförbundets klinik i Uleåborg år 1995. • Refers to treatments in public health-care services as a percentage of all treatments and comprises data from university and central hospitals as well as data from the clinic of the Family Federation of Finland in Oulu 1995.

5) Vuosi viittaa hedelmöitysvuoteen. Luku perustuu syntyneiden lasten rekisterin tietoihin. • Året hänvisar till befruktningsåret. Talet grundar sig på data från registret över födda barn. • The year refers to the year of fertilization. The figure is based on data in the Medical birth register.

Lähde: Hedelmöityshoidot. SVT. THL. • Källa: Assisterad befruktning. FOS. THL. • Source: Assisted fertility treatments. OSF. THL.

12. Hedelmöityshoidot¹⁾ tyypeittäin 1992–2017
Assisterad befruktning¹⁾ efter typ 1992–2017
Assisted fertility treatments¹⁾ by type, 1992–2017

Vuosi År Year	Kiertoja/Hoitoja Cykler/Behandlingar Cycles/Treatments	Siirtoja Återföringar Transfers	Raskauksia Graviditeter Pregnancies	Synnytyksiä ²⁾ Förlossningar ²⁾ Deliveries ²⁾	Lapsia Barn Births
IVF					
1992	2 155	1 709	461	356	432
1995	2 568	2 019	510	385	490
2000	2 651	2 242	671	528	630
2005	2 810	2 433	678	517	584
2010	2 632	2 202	781	630	693
2014	2 482	2 006	680	513	531
2015	2 567	1 983	645	490	511
2016	2 756	1 974	613	467	482
2017*	2 740	1 801	..	.	.
ICSI					
1992	-	-	-	-	-
1995	1 233	1 092	330	243	316
2000	1 672	1 514	417	321	390
2005	1 921	1 361	487	368	409
2010	2 229	1 921	597	475	541
2014	2 066	1 729	478	373	397
2015	2 062	1 585	523	412	437
2016	1 970	1 422	448	343	357
2017*	1 975	1 327	..	..	..
FET					
1992	..	176	41	36	47
1995	..	1 242	200	135	152
2000	..	2 488	448	330	368
2005	..	2 960	671	491	544
2010	..	3 280	815	588	636
2014	..	3 384	921	694	730
2015	..	3 610	988	767	804
2016	..	3 661	1 070	806	832
2017*	..	3 882	..	..	..
IUI					
2007	3 782	..	450	318	339
2010	4 061	..	469	371	396
2014	3 226	..	367	278	296
2015	3 126	..	357	284	303
2016	2 936	..	328	249	261
2017*	2 647	..	..	..	..

1) Ilman luovutetuilla sukusoluilla tehtyjä hedelmöityshoitoja • Behandlingar med donerade könsceller ingår inte. • *Treatments with donor gametes not included.*

2) Synnytyksiä, joissa vähintään yksi elävänä syntynyt. • Förlossningar med minst ett levande fött barn. • *Deliveries with at least one live birth.*

Lähde: Hedelmöityshoidot. SVT. THL. • Källa: Assisterad befruktning. FOS. THL. • *Source: Assisted fertility treatments. OSF. THL.*

13. Hedelmöityshoitojen¹⁾ tulokset 1992–2016
Resultat av assisterad befruktning¹⁾ 1992–2016
Results of assisted fertility treatments¹⁾, 1992–2016

Vuosi År Year	Raskauksia/siirto tai IUI-hoito Graviditeter/återföring eller IUI-behandling <i>Pregnancies/transfer or IUI treatment</i>				Synnytyksiä/siirto tai IUI-hoito ²⁾ Förlossningar/återföring eller IUI-behandling ²⁾ <i>Deliveries/transfer or IUI treatment²⁾</i>			
	IVF	ICSI	FET	IUI	IVF	ICSI	FET	IUI
	%				%			
1992	27,0	–	23,3	..	20,8	–	20,5	..
1995	25,3	30,2	16,1	..	19,1	22,3	10,9	..
2000	29,9	27,5	18,0	..	23,6	21,2	13,3	..
2001	28,1	24,5	20,4	..	22,1	18,8	14,4	..
2002	28,6	28,3	20,8	..	22,8	21,2	15,0	..
2003	31,8	30,6	22,3	..	24,2	23,4	16,1	..
2004	26,7	27,8	23,5	..	20,8	21,4	17,0	..
2005	27,9	28,1	22,7	..	21,2	21,2	16,6	..
2006	29,6	28,8	23,2	9,7	23,0	23,2	17,7	7,1
2007	30,5	30,8	24,0	11,9	23,0	24,7	18,1	8,4
2008	29,9	30,2	23,4	11,6	22,2	22,5	16,1	9,0
2009	32,1	33,5	24,5	12,4	24,0	26,3	18,1	9,4
2010	35,5	31,1	24,8	11,5	28,6	24,7	17,9	9,1
2011	32,2	30,2	25,7	11,2	24,9	23,0	19,3	8,7
2012	32,1	29,2	24,3	11,1	24,7	23,6	18,0	8,8
2013	32,8	28,0	28,1	11,4	24,6	21,4	21,5	9,0
2014	33,9	27,6	27,2	11,4	25,6	21,6	20,5	8,6
2015	32,5	33,0	27,4	11,4	24,7	26,0	21,2	9,1
2016	31,1	31,5	29,2	11,2	23,7	24,1	22,0	8,5

Vuosi År Year	Monisikiöisiä synnytyksiä Flerbördsförlossningar <i>Multiple births</i>				Siirrettyjen alkioiden määrä Antal återförda embryon <i>Number of embryos transferred</i>		
	IVF	ICSI	FET	IUI	IVF	ICSI	FET
	%				Keskiarvo • Medeltal • Mean		
1992	27,9	–	22,2	..	2,4	–	2,5
1995	25,1	30,9	16,7	..	2,1	2,1	1,9
2000	18,7	22,3	12,1	..	1,8	1,8	1,7
2001	21,3	20,1	10,8	..	1,7	1,7	1,7
2002	14,6	16,8	10,7	..	1,6	1,7	1,6
2003	11,4	16,6	10,7	..	1,6	1,6	1,6
2004	12,8	14,0	10,6	..	1,5	1,6	1,5
2005	12,3	10,9	10,6	..	1,5	1,5	1,5
2006	11,7	12,2	9,2	11,2	1,4	1,5	1,5
2007	10,8	12,3	9,8	6,3	1,4	1,5	1,4
2008	8,9	9,7	10,4	9,2	1,4	1,4	1,4
2009	7,0	10,2	9,2	9,4	1,3	1,4	1,4
2010	9,4	12,8	7,3	5,9	1,3	1,3	1,4
2011	6,8	6,0	5,3	4,7	1,2	1,4	1,3
2012	7,2	8,1	6,4	6,6	1,3	1,4	1,3
2013	5,1	7,3	7,1	7,8	1,2	1,3	1,2
2014	3,3	6,2	5,2	6,5	1,2	1,2	1,2
2015	4,3	6,8	4,6	6,3	1,2	1,2	1,1
2016	2,4	3,8	5,0	4,8	1,1	1,2	1,1

1) Ilman luovutetuilla sukusoluilla tehtyjä hedelmöityshoitoja. • Behandlingar med donerade könsceller ingår inte. • *Treatments with donor gametes not included.*

2) Synnytyksiä, joissa vähintään yksi elävänä syntynyt. • Förlossningar med minst ett levande fött barn. • *Deliveries with at least one live birth.*

Lähde: Hedelmöityshoidot. SVT. THL. • Källa: Assisterad befruktning. FOS. THL. • *Source: Assisted fertility treatments. OSF. THL.*

14. Epämuodostumatapaukset 2008–2014
Missbildningsfall 2008–2014
Births with congenital anomalies, 2008–2014

	Syntymävuosi • Födelseår • Year of birth							Keskiarvo Medeltal Mean 2008– 2014
	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	
Elävänä syntyneitä • Levande födda • <i>Live births</i>	2 612	2 739	2 915	2 814	2 707	3 071	2 802	2 809
Kuolleena syntyneitä • Dödfödda • <i>Stillbirths</i>	32	34	42	32	26	16	21	29
Sikiön epämuodostuman perusteella tehtyjä raskaudenkeskeytyksiä • Selektiva aborter pga. missbildningar hos fostret • <i>Selective terminations of pregnancy</i>	301	355	334	326	349	337	357	337
Yhteensä • Totalt • Total	2 945	3 128	3 291	3 172	3 082	3 424	3 180	3 175
Esiintyvyys elävänä syntyneillä (1/10 000 vastasyntynyttä) • Prevalens hos födda barn (1/10 000 nyfödda) • <i>Birth prevalence (1/10 000 births)</i>	438	452	476	468	453	526	486	471
Osuus kaikista elävänä syntyneistä (%) • Andel av alla levande födda (%) • <i>Proportion of all live births (%)</i>	4,4	4,5	4,8	4,7	4,5	5,2	5,1	5
Osuus kaikista kuolleena syntyneistä (%) • Andel av alla dödfödda (%) • <i>Proportion of all stillbirths (%)</i>	16,5	16,4	23,3	19,6	15,9	10,5	12,7	16
Osuus kaikista kuolleena syntyneistä ja imeväis- iässä kuolleista (%) • Andel av alla dödfödda och döda spädbarn (%) • <i>Proportion of all stillbirths and infant deaths (%)</i>	34,1	33,5	37,1	37,6	40,1	27,3	28,5	34

Lähde: Synnynnäiset epämuodostumat. SVT. THL. • Källa: Medfödda missbildningar. FOS. THL. • Source: Congenital malformations. OSF. THL.

15. Kansainvälisesti seurattavat epämuodostumat 2008–2014¹⁾
Missbildningar som övervakas internationellt 2008–2014¹⁾
Congenital anomalies monitored internationally, 2008–2014¹⁾

	Syntymävuosi • Födelseår • <i>Year of birth</i>							Esiintyvyy ²⁾ Prevalens ²⁾ <i>Prevalence²⁾</i> 2008–2014
	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	
Anenkefalia (aivottomuus) • Anencefali • <i>Anencephaly</i>	2	3	4	2	2	2	2	0,4
Spina bifida (selkärankahalkio) • Spina bifida • <i>Spina bifida</i>	11	15	10	14	13	3	12	1,9
Suurten suonten transpositio • Transposition av de stora kärlen • <i>Transposition of great vessels</i>	26	19	24	22	14	18	12	2,9
Fallot'n tetralogia • Fallots tetralogi • <i>Tetralogy of Fallot</i>	17	17	19	13	17	18	23	3,0
Vajaakehittynyt sydämen vasen puolisko • Hypoplastiskt vänsterkammersyndrom • <i>Hypoplasia of left heart</i>	7	18	15	10	7	5	14	1,9
Suulakihalkio • Kluven gom • <i>Cleft palate</i>	80	91	80	77	75	71	70	13,9
Huulisuulakihalkio • Kluven läpp med eller utan kluven gom • <i>Cleft lip with or without cleft palate</i>	65	54	54	43	48	63	53	9,1
Ruokatorven umpeuma/ahtauma • Atresi/stenos av esofagus • <i>Oesophageal atresia/stenosis</i>	19	28	18	30	16	25	30	3,7
Anorektaalumpeuma/-ahtauma • Anorektal atresi/stenos • <i>Anorectal atresia/stenosis</i>	21	20	34	27	21	29	28	4,3
Molempien munuaisten puuttuminen • Njuragenesi, dubbelsidig • <i>Renal agenesis, bilateral</i>	6	4	4	2	3	0	3	0,5
Raajapuuttuma • Reduktionsmissbildning av extremitet • <i>Limb reduction defect</i>	35	34	40	43	38	29	28	7,3
Palleatyrä • Diafragmabräck • <i>Diaphragmatic hernia</i>	17	11	12	12	11	15	9	1,5
Napanuoratyrä (omfaloseele) • Omfalocele • <i>Omphalocele</i>	15	7	14	10	16	7	7	2,1
Gastroksiisi • Gastroschisis • <i>Gastroschisis</i>	11	15	15	11	19	15	9	2,3
Trisomia 13 • Trisomi 13 • <i>Trisomy 13</i>	3	5	2	2	4	2	2	0,5
Trisomia 18 • Trisomi 18 • <i>Trisomy 18</i>	9	9	5	10	8	5	10	1,4
Trisomia 21 • Trisomi 21 • <i>Trisomy 21</i>	82	79	64	79	60	60	48	11,3

1) Epämuodostumarekisteriin hyväksytyt, elävänä ja kuolleena syntyneet. • I missbildningsregistret inkluderade levande födda och dödfödda. • *Live births and stillbirths included in the Register of congenital malformations, by year of birth.*

2) 1/10 000 vastasyntyntä. • 1/10 000 nyfödda. • *1/10 000 births.*

Lähde: Synnynäiset epämuodostumat. SVT. THL • Källa: Medfödda missbildningar. FOS. THL • *Source: Congenital malformations. OSF. THL.*

16. Lailliset raskaudenkeskeytykset ikäryhmittäin 1969–2017
Legala aborter efter åldersgrupp 1969–2017
Legal induced abortions by age group, 1969–2017

Vuosi År Year	Keskey- tyksiä Aborter Induced abortions	/1 000 elävänä syntynyt levande födda	Ikäryhmittäin 1 000 vastaavanikäistä ¹⁾ naista Efter åldersgrupp per 1 000 kvinnor i samma ålder ¹⁾ By age group per 1000 women of the same age ¹⁾							
			15–19 ²⁾	20–24	25–29	30–34	35–39	40–44	45–49 ³⁾	15–49
1969	8 175	121,2	3,6	8,1	10,2	10,8	9,9	6,9	1,0	7,0
1970	14 757	225,8	8,3	15,4	17,8	18,0	16,6	11,8	1,6	12,7
1975	21 547	327,9	21,2	26,0	22,0	17,6	17,1	13,2	1,7	17,9
1980	15 037	238,4	19,4	19,7	12,2	11,0	10,3	8,2	1,7	12,3
1981	14 120	222,5	17,9	18,3	11,5	10,2	9,9	7,9	1,4	11,5
1982	13 861	209,7	17,9	18,7	11,0	9,8	9,5	6,9	1,3	11,2
1983	13 323	199,7	21,2	16,4	10,3	9,3	8,2	5,4	0,8	10,7
1984	13 640	209,7	20,9	17,1	10,9	9,7	8,8	5,4	0,8	10,9
1985	13 787	220,3	20,7	17,6	11,3	9,8	9,1	5,1	0,8	11,0
1986	13 316	219,7	19,5	18,3	11,0	10,0	8,6	4,8	0,6	10,6
1987	12 984	217,4	17,5	18,4	11,8	9,3	8,1	5,7	0,9	10,3
1988	12 738	201,8	16,7	19,4	12,1	9,1	7,9	5,1	0,8	10,1
1989	12 637	199,9	16,7	18,7	12,9	9,4	7,8	5,0	0,8	10,1
1990	12 216	186,6	15,6	18,3	12,5	9,8	7,4	4,7	0,9	9,7
1991	11 737	179,7	13,5	17,5	13,1	9,7	7,6	4,4	0,8	9,3
1992	11 068	166,1	12,4	16,5	12,8	9,8	7,2	3,9	0,7	8,7
1993	10 375	160,3	10,9	15,5	12,8	9,7	6,9	3,4	0,5	8,2
1994	10 013	154,3	10,7	14,5	13,0	10,0	6,4	3,2	0,5	7,9
1995	9 872	157,2	11,0	14,5	12,9	9,6	6,6	3,0	0,4	7,8
1996	10 423	172,4	11,4	15,1	13,8	11,0	7,1	2,9	0,4	8,3
1997	10 251	173,6	12,0	14,6	13,3	10,9	7,1	2,9	0,3	8,2
1998	10 751	189,3	13,0	15,1	13,6	11,7	7,7	3,0	0,2	8,7
1999	10 837	188,7	14,1	15,7	13,7	10,9	7,7	2,9	0,3	8,8
2000	10 948	193,6	14,8	16,0	13,0	11,2	7,9	3,0	0,2	9,0
2001	10 742	192,6	15,4	15,0	13,2	10,8	7,6	3,3	0,2	8,9
2002	10 984	198,5	16,3	16,6	12,6	10,7	7,7	3,3	0,2	9,1
2003	10 772	190,8	15,3	17,0	12,3	10,7	8,0	2,9	0,3	9,0
2004	11 173	194,1	15,7	18,5	12,7	10,7	7,9	3,2	0,2	9,4
2005	10 972	190,4	15,0	18,2	12,8	10,4	7,9	3,4	0,2	9,3
2006	10 694	181,7	14,2	18,2	12,3	10,0	7,9	3,3	0,2	9,1
2007	10 577	180,1	13,5	18,1	12,8	10,3	7,6	3,0	0,2	9,0
2008	10 475	175,7	12,8	18,1	12,8	9,9	7,5	3,2	0,4	8,9
2009	10 501	173,4	12,9	17,9	12,7	10,6	7,3	3,0	0,3	9,0
2010	10 303	168,4	12,2	17,1	13,1	9,9	7,8	3,1	0,2	8,8
2011	10 742	178,8	12,7	18,6	13,1	10,6	7,6	3,1	0,2	9,2
2012	10 249	171,7	11,0	17,8	13,2	9,9	7,4	3,1	0,3	8,8
2013	10 139	173,7	10,5	17,6	12,7	10,0	7,7	3,1	0,3	8,7
2014	9 789	169,8	9,2	16,8	12,9	9,9	7,3	3,2	0,2	8,5
2015	9 505	171,0	8,5	15,4	12,8	10,4	7,2	3,3	0,3	8,3
2016	9 473	177,2	7,9	15,0	13,4	10,4	7,6	3,1	0,3	8,3
2017	9 358	184,5	7,5	14,7	12,9	10,7	7,7	3,2	0,3	8,2

1) Vuosina 1969–1985: ikä = raskaudenkeskeytysvuosi miinus syntymävuosi, vuodesta 1986 ikä toimenpidepäivänä. • År 1969–1985: ålder = abortår minus födelseår, från år 1986 ålder på ingreppsdagen. • Years 1969–1985: age = year of procedure minus year of birth, from 1986 age on the day of procedure.

2) Alle 20-vuotiaiden keskeytykset tuhatta 15–19-vuotiaista naista kohden. • Antal aborter bland kvinnor under 20 år per 1 000 kvinnor i åldern 15–19 år. • Number of induced abortions among women under 20 per 1000 women aged 15–19.

3) Yli 45-vuotiaiden raskaudenkeskeytykset tuhatta 45–49-vuotiaista naista kohden. • Antal aborter bland kvinnor 45 år eller mera per 1 000 kvinnor i åldern 45–49 år. • Number of abortions among women aged 45 or more per 1000 women aged 45–49.

Lähde: Raskaudenkeskeytykset. SVT. THL. • Källa: Aborter. FOS. THL. • Source: Induced abortions. OSF. THL.

17. Lailliset raskaudenkeskeytykset keskeytysperusteen mukaan 2017
Legal abortions after indication 2017
Legal induced abortions by indication, 2017

	Peruste • Indikation • <i>Indication</i>				
	Lääketie- teellinen Medicinsk <i>Medical</i>	Sosiaalinen Social <i>Social</i>	Eettinen Etisk <i>Ethical</i>	Alle 17 vuotta Under 17 år <i>Age under 17</i>	40 vuotta täyttänyt Fyllt 40 år <i>Age 40 and over</i>
Siviilisääty • <i>Marital status</i>					
Naimisissa • <i>Married</i>	14	1 456	2	-	125
Avoliitossa • <i>In domestic partnership</i>	18	2 537	2	8	73
Naimaton • <i>Single</i>	15	4 066	8	173	54
Leski • <i>Widowed</i>	-	17	-	-	4
Eronnut • <i>Divorced</i>	2	568	2	-	52
Tuntematon • <i>Unknown</i>	-	14	-	-	-
Yhteensä • <i>Total</i>	49	8 658	14	181	308
Ikä ²⁾ • <i>Age²⁾</i>					
-13	-	1	-	1	-
14	-	7	-	21	-
15	-	35	-	42	-
16	1	85	-	106	-
17	-	212	1	11	-
18	-	284	2	-	-
19	-	381	-	-	-
20-24	6	2 334	4	-	-
25-29	17	2 108	3	-	-
30-34	14	1 693	2	-	-
35-39	7	1 176	2	-	-
40-44	4	315	-	-	277
45-49	-	28	-	-	30
50-	-	-	-	-	-
Yhteensä • <i>Total</i>	49	8 658	14	181	308
Synnytykset • <i>Deliveries</i>					
0	15	4 230	8	181	30
1	12	1 660	1	-	48
2	12	1 710	1	-	107
3	9	750	1	-	72
4	1	206	2	-	27
5	-	57	-	-	12
6	-	25	-	-	8
7	-	8	-	-	3
8	-	2	-	-	-
9-	-	2	-	-	1
Tuntematon • <i>Unknown</i>	-	8	1	-	-
Yhteensä • <i>Total</i>	49	8 658	14	181	308

1) Useampi peruste mahdollinen. • Mera än en indikation möjligt. • *More than one indication possible.*

2) Ikä toimenpidepäivänä. • Ålder på ingreppsdagen. • *Age on the day of procedur.*

Lähde: Raskaudenkeskeytykset. SVT. THL. • Källa: Aborter. FOS. THL. • *Source: Induced abortions. OSF. THL.*

4 lasta 4 barn <i>4 children</i>	Sikiövaurio Fosterskada <i>Fetal detect</i>	Rajoittunut kyky huolehtia lapsista Begränsad förmåga att ta hand om barn <i>Limited ability to take care of children</i>	Tuntematon Okänd <i>Unknown</i>	Yhteensä ¹⁾ Totalt ¹⁾ <i>Total¹⁾</i>	
					Civilstånd
117	154	7	-	1 875	Gift
52	147	8	-	2 845	Samboende
24	47	8	-	4 395	Ogift
1	-	0	-	22	Änka
33	4	1	-	662	Franskild
2	4	-	-	20	Okänd
229	356	24	-	9 819	Totalt
					Ålder ²⁾
-	-	-	-	2	-13
-	-	-	-	28	14
-	-	-	-	77	15
-	-	-	-	192	16
-	-	-	-	224	17
-	1	-	-	287	18
-	2	-	-	383	19
-	28	3	-	2 375	20-24
35	72	6	-	2 241	25-29
73	97	9	-	1 888	30-34
76	92	4	-	1 357	35-39
41	61	2	-	700	40-44
4	3	-	-	65	45-50
-	-	-	-	-	50-
229	356	24	-	9 819	Totalt
					Förlossningar
-	148	8	-	4 620	0
-	114	6	-	1 841	1
-	69	4	-	1 903	2
11	17	3	-	863	3
139	6	2	-	383	4
49	1	-	-	119	5
20	-	1	-	54	6
6	1	-	-	18	7
1	-	-	-	3	8
3	-	-	-	6	9-
-	-	-	-	9	Okänd
229	356	24	0	9 819	Totalt

18. Lailliset raskaudenkeskeytykset sairaanhoitopiireittäin ja ikäryhmittäin 2017**Legala aborter efter sjukvårdsdistrikt och ålder 2017*****Legal induced abortions by hospital district and age group, 2017***

Sairaanhoitopiiri Sjukvårdsdistrikt <i>Hospital district</i>	Ikäryhmittäin 1 000 vastaavanikäistä naista kohti Efter åldersgrupp per 1 000 kvinnor i samma ålder <i>By age group per 1000 women of the same age</i>							
	15–19 ¹⁾	20–24	25–29	30–34	35–39	40–44	45–49 ²⁾	15–49
Koko maa • Hela landet • <i>Whole country</i>	7,5	14,7	12,9	10,7	7,7	3,2	0,3	8,2
Helsinki ja Uusimaa • Helsingfors och Nyland • <i>Helsinki and Uusimaa</i>	7,2	15,5	13,9	10,9	8,7	4,1	0,5	8,8
Varsinais-Suomi • Egentliga Finland	7,6	16,1	13,1	11,0	6,6	3,0	0,5	8,4
Satakunta	10,6	14,9	11,6	10,5	8,4	2,6	0,2	8,1
Kanta-Häme • Centrala Tavastland	5,2	19,4	14,3	12,0	6,6	1,6	0,2	7,8
Pirkanmaa • Birkaland	7,1	12,0	10,6	7,7	5,8	2,4	0,2	6,6
Päijät-Häme	6,2	18,9	12,8	14,6	8,8	1,7	0,2	8,7
Kymenlaakso • Kymmenedalen	8,9	17,1	15,9	10,9	11,7	3,0	0,6	9,2
Etelä-Karjala • Södra Karelen • <i>South Karelia</i>	4,1	13,0	11,6	11,7	5,3	2,0	0,0	6,6
Etelä-Savo • Södra Savolax	8,3	13,8	14,3	12,9	6,4	3,1	0,0	8,1
Itä-Savo • Östra Savolax	9,5	14,4	12,5	12,1	3,2	0,0	0,0	7,1
Pohjois-Karjala • Norra Karelen • <i>North Karelia</i>	9,1	10,9	14,2	10,2	7,7	4,5	0,9	8,4
Pohjois-Savo • Norra Savolax	8,0	11,4	12,2	10,8	7,8	2,3	0,1	7,6
Keski-Suomi • Mellersta Finland • <i>Central Finland</i>	8,6	11,7	11,5	7,8	6,5	2,8	0,1	7,3
Etelä-Pohjanmaa • Syd-Österbotten • <i>South Ostrobothnia</i>	6,4	14,3	9,9	10,5	7,8	3,4	0,0	7,4
Vaasa • Vasa	5,8	11,5	9,2	10,1	5,9	3,7	0,2	6,7
Keski-Pohjanmaa • Mellersta Österbotten • <i>Central Ostrobothnia</i>	6,4	14,8	6,3	9,1	6,5	1,9	0,0	6,4
Pohjois-Pohjanmaa • Norra Österbotten • <i>North Ostrobothnia</i>	7,7	13,6	11,1	11,1	6,6	3,4	0,1	7,8
Kainuu • Kajanaland	4,3	13,2	9,7	10,5	6,4	1,8	0,0	6,4
Länsi-Pohja	10,9	17,5	18,5	6,6	5,1	4,7	0,6	8,9
Lappi • Lappland • <i>Lapland</i>	9,7	15,0	17,8	14,2	10,2	3,6	0,0	10,5
Ahvenanmaa • Åland	16,2	32,6	19,4	10,5	16,1	2,2	0,0	12,6

1) Alle 20-vuotiaiden raskaudenkeskeytykset tuhatta 15–19-vuotiaista naista kohden. • Antal aborter bland kvinnor under 20 år per 1 000 kvinnor i åldern 15–19 år. • *Number of abortions among under 20 per 1000 women aged 15–19.*

2) Yli 45-vuotiaiden raskaudenkeskeytykset tuhatta 45–49-vuotiaista naista kohden. • Antal aborter bland kvinnor 45 år eller mera per 1 000 kvinnor i åldern 45–49 år. • *Number of abortions among women aged 45 or more per 1000 women aged 45–49.*

Lähde: Raskaudenkeskeytykset. SVT. THL. • Källa: Aborter. FOS.THL. • *Source: Induced abortions. OSF. THL.*

19. Steriloinnit 1950–2017
Steriliseringar 1950–2017
Sterilisations, 1950–2017

Vuosi År Year	Naiset Kvinnor Women	Miehet Män Men	Yhteensä Totalt Total
1950	108	12	120
1955	1 227	9	1 236
1960	3 154	46	3 200
1965	3 183	23	3 206
1970	5 677	50	5 727
1971	3 990	270	4 260
1972	3 330	377	3 707
1973	2 746	279	3 025
1974	2 214	209	2 423
1975	2 221	154	2 375
1976	1 970	188	2 158
1977	1 942	209	2 151
1978	2 085	225	2 310
1979	2 172	226	2 398
1980	2 747	188	2 935
1981	3 422	205	3 627
1982	4 493	214	4 707
1983	4 867	224	5 091
1984	5 585	225	5 810
1985	8 675	558	9 233
1986	11 753	853	12 606
1987	12 083	695	12 778
1988	11 954	589	12 543
1989	12 392	611	13 003
1990	12 864	593	13 457
1991	12 782	512	13 294
1992	12 234	505	12 739
1993	11 074	480	11 554
1994	10 926	598	11 524
1995	10 521	792	11 313
1996	12 561	1 810	14 371
1997	10 992	2 202	13 194
1998	9 596	1 921	11 517
1999	9 041	1 798	10 839
2000	8 700	1 772	10 472
2001	7 263	1 766	9 029
2002	6 726	1 596	8 322
2003	5 906	1 644	7 550
2004	5 656	1 615	7 271
2005	5 106	1 822	6 928
2006	3 824	1 475	5 299
2007	3 326	1 405	4 731
2008	2 978	1 456	4 434
2009	2 567	1 307	3 874
2010	2 478	1 476	3 954
2011	2 549	1 891	4 440
2012	2 467	2 065	4 532
2013	2 336	2 012	4 348
2014	2 467	1 920	4 387
2015	2 509	2 480	4 989
2016	2 207	2 749	4 956
2017	1 824	2 607	4 431

Lähde: Steriloinnit. SVT. THL. • Källa: Steriliseringar. FOS. THL. • Source: Sterilisations. OSF. THL.

20. Steriloinnit perusteen mukaan 2017
Steriliseringar efter indikation 2017
Sterilisations by indication, 2017

	Peruste • Indikation • <i>Indication</i>				
	Synnyttänyt 3 lasta Fött 3 barn <i>Given birth to 3 children</i>	3 alaikäistä lasta 3 minderåriga barn <i>3 children under 18</i>	Täyttänyt 30 vuotta Fyllt 30 år <i>Age 30 and over</i>	Lääketie- teellinen Medicinsk <i>Medical</i>	Ehkäisyvaikeudet Svårigheter att förhindra en graviditet <i>Contraception difficult</i>
Naiset • Women					
Siviilisäätty • <i>Marital status</i>					
Naimisissa • <i>Married</i>	523	168	872	22	186
Avoliitossa • <i>In domestic partnership</i>	196	51	412	10	88
Naimaton • <i>Single</i>	39	7	145	4	42
Leski • <i>Widow</i>	4	3	10	-	1
Eronnut • <i>Divorced</i>	73	11	155	2	34
Tuntematon • <i>Unknown</i>	-	1	4	-	-
Yhteensä • Total	835	241	1598	38	351
Ikäryhmä²⁾ • Age group²⁾					
-19	-	-	-	-	-
20-24	2	-	-	1	1
25-29	81	22	-	10	20
30-34	239	67	449	10	87
35-39	285	96	609	6	123
40-44	200	51	459	11	99
45-49	27	5	78	-	21
50-	-	-	2	-	-
Tuntematon • <i>Unknown</i>	1	-	1	-	-
Yhteensä • Total	835	241	1 598	38	351
Synnytykset • Deliveries					
0	-	-	134	4	36
1	-	3	165	4	32
2	17	27	588	11	162
3	485	127	448	9	79
4	207	48	166	6	22
5	70	21	56	3	11
6	36	8	29	-	8
7	10	4	5	-	1
8	3	-	2	-	-
9-	7	3	4	1	-
Tuntematon • <i>Unknown</i>	-	-	1	-	-
Yhteensä • Total	835	241	1 598	38	351
Miehet • Men					
Siviilisäätty • <i>Marital status</i>					
Naimisissa • <i>Married</i>	-	776	1720	-	215
Avoliitossa • <i>In domestic partnership</i>	-	156	504	-	66
Naimaton • <i>Single</i>	-	13	106	-	2
Leski • <i>Widow</i>	-	1	5	-	-
Eronnut • <i>Divorced</i>	-	52	177	-	13
Tuntematon • <i>Unknown</i>	-	-	2	-	-
Yhteensä • Total	-	998	2 514	-	296
Ikäryhmä²⁾ • Age group²⁾					
-19	-	-	-	-	-
20-24	-	-	-	-	-
25-29	-	35	-	-	10
30-34	-	188	450	-	51
35-39	-	316	796	-	88
40-44	-	289	719	-	84
45-49	-	120	356	-	41
50-	-	50	193	-	22
Yhteensä • Total	-	998	2 514	-	296

1) Useampi peruste mahdollinen. • Mera än en indikation möjligt. • *More than one indication possible.*

2) Ikä toimenpidepäivänä • Ålder på ingreppsdag • *Age on the day of procedure.*

Jätkeläisten vaikea sairaus tai ruumiinvika Risk för sjukdom eller kropps- lyte hos avkomlingarna <i>Offspring at risk fo serious defect or disease</i>	Rajoittunut kyky huolehtia lapsista Begränsad förmåga att ta hand om barn <i>Limited ability to take care of children</i>	Transsukupuolisen henkilön sukupuoli- len vahvistaminen Fastställande av transpersoners könstillhörighet <i>Gender recognition for transgender people</i>	Tuntematon Okänd <i>Unknown</i>	Yhteensä ¹⁾ Totalt ¹⁾ <i>Total¹⁾</i>	
					Kvinnor
					Civilstånd
3	2	-	-	1 776	Gift
-	4	1	1	763	Samboende
-	1	-	-	238	Ogift
-	-	-	-	18	Änka
1	1	1	-	278	Fränskild
-	-	-	-	5	Okänd
4	8	2	1	3 078	Totalt
					Åldersgrupp ²⁾
-	-	-	-	-	-19
-	-	-	-	4	20-24
1	1	-	-	135	25-29
2	3	1	1	859	30-34
-	1	-	-	1 120	35-39
1	3	1	-	825	40-44
-	-	-	-	131	45-49
-	-	-	-	2	50-
-	-	-	-	2	Okänd
4	8	2	1	3 078	Totalt
					Förlossningar
-	1	-	-	175	0
2	4	-	1	211	1
1	1	-	-	807	2
-	1	1	-	1 150	3
-	-	-	-	449	4
1	1	1	-	164	5
-	-	-	-	81	6
-	-	-	-	20	7
-	-	-	-	5	8
-	-	-	-	15	9-
-	-	-	-	1	Okänd
4	8	2	1	3 078	Totalt
					Män
					Civilstånd
-	3	1	5	2 720	Gift
-	-	-	2	728	Samboende
-	3	-	-	124	Ogift
-	-	-	-	6	Änkling
-	-	-	2	244	Fränskild
-	-	-	-	2	Okänd
-	6	1	9	3 824	Totalt
					Åldersgrupp ²⁾
-	-	-	-	-	-19
-	1	-	-	1	20-24
-	1	-	-	46	25-29
-	2	-	-	691	30-34
-	-	1	1	1 202	35-39
-	1	-	5	1 098	40-44
-	-	-	2	519	45-49
-	1	-	1	267	50-
-	6	1	9	3 824	Totalt

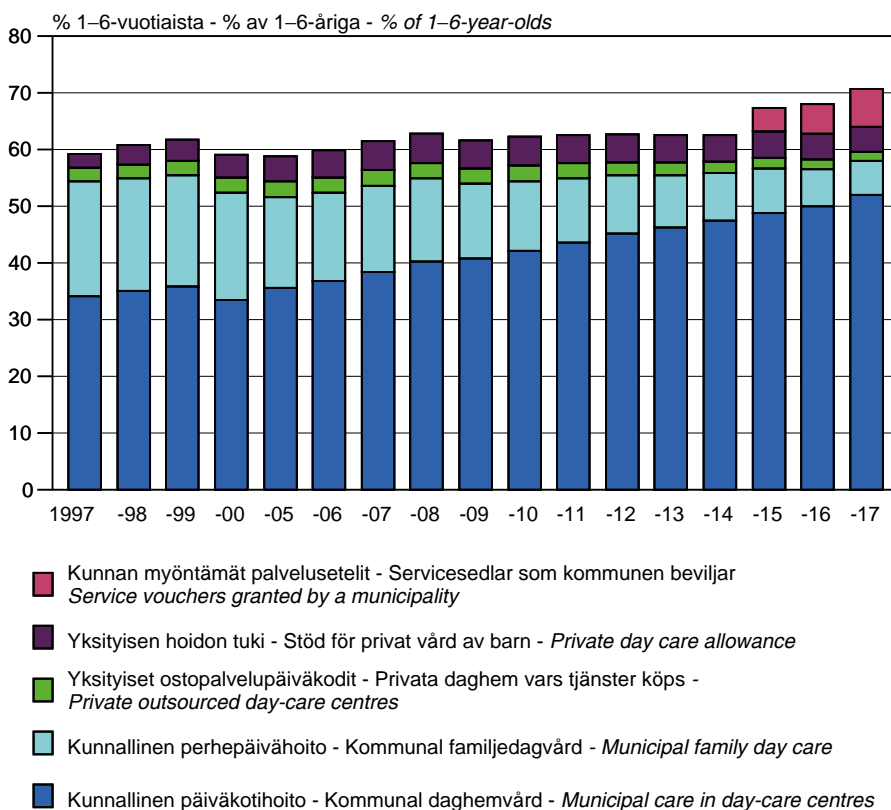
Lähde: Steriloinnit. SVT. THL. • Källa: Steriliseringar. FOS. THL. • Source: Sterilisations. OSF. THL.

Lasten ja perheiden palvelut

Tjänster för barn och familjer

Services for children and families

Kuvio 3. - Figur 3. - Figure 3.
Varhaiskasvatus 1997–2017
Småbarnspedagogik 1997–2017
Early childhood education and care, 1997–2017

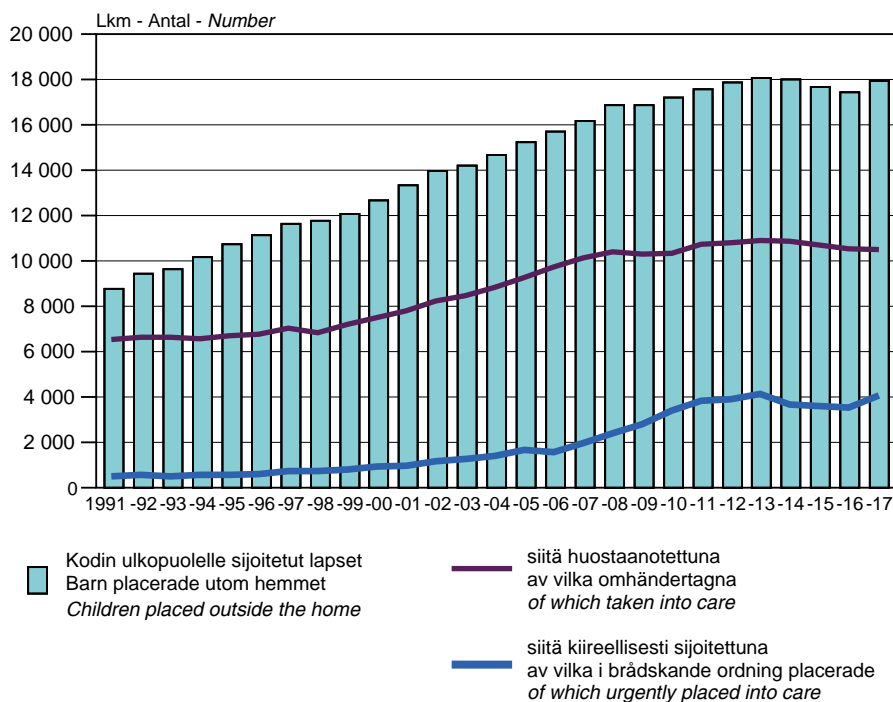
Lähteet: Vuoteen 2014 asti Kuntien ja kuntayhtymien talous ja toiminta. SVT. Tilastokeskus ja vuodesta 2015 alkaen Sosiaalipalvelujen toimintatilasto. THL; Pienten lasten hoidon tuki. SVT. Kela. - Källor: Fram till år 2014 Kommunernas och samkommunernas ekonomi och verksamhet. FOS. Statistikcentralen och från år 2015 Statistik över verksamhetsuppgifter om sociala tjänster. THL; Barnavårdsstöd. FOS. FPA. - Sources: Up to 2014 Finances and activities of municipalities and joint municipal boards. OSF. Statistics Finland and from 2015 onwards Statistics on the activities of social services. THL; Child Day Care Subsidies. OSF. Kela.

Kuvio 4. - Figur 4. - Figure 4.

Kodin ulkopuolelle sijoitetut lapset ja nuoret 1991–2017

Barn och unga som placerats utom hemmet 1991–2017

Children and young persons placed outside the home, 1991–2017

Lähde: Lastensuojelu. SVT. THL. - Källa: Barnskydd. FOS. THL. - Source: Child welfare. OSF. THL.

21. Varhaiskasvatus 1985–2017

Småbarnspedagogik 1985–2017

Early childhood education and care, 1985–2017

Vuosi År Year	Kunnallinen ¹⁾ Kommunal ¹⁾ Municipal ¹⁾		Kunnan myöntämät palvelusetelit Servicesedlar som kommunen beviljar Service vouchers granted by a municipality	Yksityisen hoidon tuki Stöd för privat vård av barn Private day care allowance	Varhais- kasvatus yhteensä Småbarns- pedagogik totalt Early childhood education and care, total	1–6- vuotiaista av 1–6- åringarna of 1–6- year-olds	Esiopetus ²⁾ Förskoleundervisning ²⁾ Pre-primary education ²⁾
	päiväkoti- toiminta daghemssverk- samhet care in ECEC centres	perhepäivä- hoito familje- dagvård family day care					Esiopetuksen piirissä lapsia yhteensä Barn i förskole- undervisning, totalt Children in pre-primary education, total
	Lasten lukumäärä • Antal barn • Number of children				31.12.	%	20.9.
1985	96 263	76 672	..	..	..	..	..
1986	97 452	82 944	..	..	..	..	..
1987	100 935	87 137	..	..	..	..	..
1988	103 000	89 549	..	..	..	..	..
1989	106 876	91 830	..	..	..	..	..
1990	110 582	90 064	..	..	..	..	..
1991	113 512	82 864	..	..	..	..	..
1992	112 692	70 605	..	..	..	..	..
1993	112 580	61 757	..	..	..	..	..
1994	118 130	62 625	..	..	..	..	..
1995	124 437	65 481	..	..	..	..	..
1996	140 407	76 866	..	..	..	..	..
1997	140 991	78 389	..	9 710	229 090	59	..
1998	142 598	75 706	..	12 760	231 064	61	..
1999	142 538	72 429	..	13 822	228 789	62	..
2000	131 857	68 630	..	14 060	214 547	59	58 654
2005	131 078	54 975	..	15 368	201 421	59	57 580
2006	135 652	53 680	..	16 352	205 684	60	57 452
2007	142 584	52 681	..	17 480	212 745	62	56 695
2008	150 239	51 311	..	17 648	219 198	63	56 209
2009	154 090	46 637	..	17 278	218 005	62	57 279
2010	160 735	44 012	..	18 341	223 088	62	58 013
2011	168 110	40 988	..	17 860	226 958	63	57 934
2012	173 460	37 603	..	17 918	228 981	63	58 705
2013	177 577	33 964	..	17 440	228 981	63	58 885
2014	181 049	30 667	..	17 348	229 064	63	60 380
2015	184 352	27 631	15 067	17 234	244 284	67	61 729
2016	185 876	23 349	18 383	16 338	243 946	68	62 375
2017	188 354	20 578	23 449	15 587	247 968	71	61 026

1) Vuosina 1985–1988 tiedoissa ei ole mukana ostopalveluja. • Köpta tjänster ingår inte i uppgifterna från 1985–1988. • Purchased services are not included in the figures for 1985 to 1988.

2) Esiopetusluvuissa ei ole mukana Ahvenanmaan tietoja vuosina 2000, 2010–2017. • Åland ingår inte i sifferuppgifterna om förskole undervisningen åren 2000 och 2010–2017. • The pre-primary education figures do not include the data for Åland in 2000 and 2010–2017.

Lähteet: Vuoteen 2014 asti Kuntien ja kuntayhtymien talous ja toiminta. SVT. Tilastokeskus ja vuodesta 2015 alkaen Sosiaalipalvelujen toimintatilasto. THL; Esiopetus: Esi- ja peruskouluopetus. SVT. Tilastokeskus; Pientenlasten hoidon tuki. SVT. Kela. • Källor: Fram till år 2014 Kommunernas och samkommunernas ekonomi och verksamhet. FOS. Statistikcentralen och från år 2015 Statistik över verksamhetsuppgifter om sociala tjänster. THL; Förskoleundervisning: För- och grundskoleundervisning. FOS. Statistikcentralen; Barnavårdsstöd. FOS. Fpa. • Sources: Up to 2014 Finances and activities of municipalities and joint municipal boards. OSF. Statistics Finland and from 2015 onwards Statistics on the activities of social services. THL; Pre-primary education: Pre-primary and comprehensive school education. OSF. Statistics Finland; Child Day Care Subsidies. OSF. Kela.

22. Varhaiskasvatus maakunnittain 2017
Småbarnspedagogik efter landskap 2017
Early childhood education and care by region, 2017

Maakunta Landskap Region	Kunnallinen varhaiskasvatus Kommunal småbarnspeda- gogik <i>Municipal early childhood education and care</i>	Kunnan myöntämät palvelusetelit Servicesedlar som kommu- nen beviljar <i>Service vouchers granted by a municipality</i>	Yksityisen hoidon tuki ¹⁾ Stöd för privat vård av barn ¹⁾ <i>Private day care allowance¹⁾</i>	Varhais- kasvatus yhteensä Småbarns- pedagogik totalt <i>Early childhood education and care, total</i>	1–6- vuotiaista av 1–6- åringarna of 1–6 year-olds	Esiopetus ²⁾ Förskoleunder- visning ²⁾ <i>Pre-primary education²⁾</i>
Lasten lukumäärä • Antal barn • Number of children 31.12.					%	20.9.
Koko maa • Hela landet • Whole country	208 932	23 449	15 587	247 968	71	61 026
Uusimaa • Nyland	70 868	2 884	9 034	82 786	74	18 402
Varsinais-Suomi • Egentliga Finland	17 408	3 587	916	21 911	77	5 051
Satakunta • Satakunta	7 072	1 183	371	8 626	68	2 283
Kanta-Häme • Egentliga Tavastland	6 010	802	393	7 205	71	1 891
Pirkanmaa • Birkaland	20 170	1 621	1 453	23 244	70	5 667
Päijät-Häme • Päijänne-Tavastland	5 851	-	1 295	7 146	63	1 950
Kymenlaakso • Kymmenedalen	5 196	1 176	95	6 467	70	1 653
Etelä-Karjala • Södra Karelen • South Karelia	4 395	-	163	4 558	67	1 276
Etelä-Savo • Södra Savolax	4 318	820	139	5 277	74	1 376
Pohjois-Savo • Norra Savolax	8 436	2 024	145	10 605	74	2 573
Pohjois-Karjala • Norra Karelen • North Karelia	5 380	181	46	5 607	61	1 699
Keski-Suomi • Mellersta Finland • Central Finland	9 040	2 347	69	11 456	65	3 196
Etelä-Pohjanmaa • Södra Öster- botten • South Ostrobothnia	7 576	652	43	8 271	66	2 318
Pohjanmaa • Österbotten • Ostrobothnia	8 459	-	113	8 572	69	2 182
Keski-Pohjanmaa • Mellersta Österbotten • Central Ostrobothnia	2 924	-	74	2 998	57	965
Pohjois-Pohjanmaa • Norra Ös- terbotten • North Ostrobothnia	16 250	4 443	1 130	21 823	68	5 810
Kainuu • Kajanaland	2 287	504	34	2 825	71	723
Lappi • Lappland • Lapland	5 844	1 225	70	7 139	68	2 011
Ahvenanmaa • Åland • Åland Islands	1 448	-	-	1 448	76	..

1) Ml. maakunta tuntematon. • Inkl. landskap okänd. • Incl. region unknown.

2) Esiopetusluvuissa ei ole mukana Ahvenanmaan tietoja vuosina 2000, 2010–2017. • Åland ingår inte i sifferuppgifterna om förskoleundervisningen åren 2000, och 2010–2017. • The pre-primary education figures do not include the data for Åland in 2000 and 2010–2017.

Lähteet: Sosiaalipalvelujen toimintatilasto. THL; Esiopetus: Esi- ja peruskouluopetus. SVT. Tilastokeskus; Pientenlasten hoidon tuki. SVT. Kela. • Källor: Statistik över verksamhetsuppgifter om sociala tjänster. THL; Förskoleundervisning: För- och grundskoleundervisning. FOS. Statistikcentralen; Barnavårdsstöd. FOS. Fpa. • Sources: Statistics on the activities of social services. THL; Pre-primary education: Pre-primary and comprehensive school

23. Lastensuojelu 1970–2017

Barnskydd 1970–2017

Child welfare, 1970–2017

Vuosi År Year	Kodin ulkopuolelle sijoitetut Placeringar utom hemmet <i>Placements outside the home</i>						Avohuollon piirissä lapsia ja nuoria Barn och unga i öppen vård <i>Children and young people receiving community care</i>	
	Perhe- hoito Familje- vård <i>Foster care</i>	Laitos- ja muu huolto Institutions- vård och annan vård <i>Residential care and other care</i>	Yhteensä Totalt <i>Total</i>	Sijoitetut 0–17-v. vastaavasta ikäryhmästä Andelen placerade 0–17-åringar av åldersgruppen <i>0–17-year-olds placed outside home, % of relevant age group</i>	Huostaan- otetut ¹⁾ Omhänder- tagna ¹⁾ <i>Children taken into care¹⁾</i>	joista tahdon- vastaiset av vilka "mot viljan" <i>of which involuntarily</i>	Yhteensä Totalt <i>Total</i>	0–20-v. lasten- suojausasiakkaat vastaavasta ikäryhmästä Klienter inom barnskyddet, 0–20 år, från motsvarande åldersgrupp <i>Child welfare clients aged 0–20, % of the population of the same age</i>
				%				%
1970	5 476	7 108	12 584	..	..	..	..	..
1975	5 378	5 548	10 926	..	..	..	..	..
1980	4 917	4 260	9 177	..	..	..	..	..
1987	4 645	3 750	8 395	..	6 428	634	..	..
1991	4 780	4 014	8 794	0,7	6 345	727	..	..
1992	4 701	4 754	9 455	0,7	6 382	812	23 456	..
1995	5 132	5 607	10 739	0,8	6 392	940	30 686	..
2000	5 587	7 086	12 673	0,9	7 335	1221	49 351 ²⁾	3,7
2005	5 423	9 833	15 256	1,1	9 315	1 631	59 101 ³⁾	4,6
2006	5 505	10 211	15 716	1,2	9 645	1 684	59 058	4,6
2007	5 506	10 677	16 183	1,2	10 322	1 887	62 485	4,8
2008	5 578	11 314	16 892	1,3	10 811	1 864	67 347	5,2
2009	5 614	11 265	16 879	1,3	11 170	1 905	70 787	5,5
2010	5 809	11 395	17 204	1,3	11 453	2 044	78 633	6,1
2011	5 944	11 625	17 569	1,4	12 047	2 147	81 342	6,3
2012	6 359	11 527	17 886	1,4	12 153	2 193	87 030	6,8
2013	6 678	11 393	18 071	1,4	12 427	2 293	89 038	7,0
2014	6 925	11 092	18 017	1,4	12 237	2 390	<u>90 269</u>	<u>7,1</u>
2015	7 106	10 583	17 689	1,4	12 091	2 424	73 872 ⁴⁾	5,9
2016	7 226	10 211	17 437	1,4	11 878	2 437	57 030	4,5
2017	7 527	10 428	17 955	1,4	12 310	2 514	55 884	4,5

1) Huostaanoton käsite on muuttunut vuoden 1984 jälkeen. Tilastotietoa ennen vuotta 1984 ei voida esittää vertailukelpoisena aikasarjana. Luku sisältää myös kiireelliset sijoitukset. • Begreppet omhändertagande har ändrats efter 1984. Statistiska uppgifter från före 1984 inte kan redovisas som jämförbara i tidsserien. Barn som placerats i brådskande ordning ingår också i antalen. • *As the concept of taking into care has changed since 1984. Statistical data collected before 1984 cannot be presented as comparable in the time series. Children in emergency placement included also.*

2) Espoon mukaantulo avohuollon asiakastilastointiin vuonna 2000 nosti vuosimuutosta. • Inkludering av Esbo i statistiken för år 2000 ökade årsförändringen. • *The inclusion of Espoo in the 2000 statistics increased the annual change.*

3) Muutamissa suuremmissa kaupungeissa siirryttiin vuonna 2005 uuteen asiakastietojärjestelmään, jonka käyttöönoton yhteydessä tarkennettiin lastensuojelun avohuollon asiakkaiden määritelmää. • År 2005 tog man i några av de större städerna i bruk nytt klientdatasystem. I samband med ibruktagandet preciserades bland annat definitionerna av klienterna i barnskyddets öppenvård. • *Some of the bigger cities took into use a new customer data system 2005. The definitions of clients in community care child welfare interventions were specified at the introductory phase of the new system.*

4) Avohuollon asiakkuuden määritelmä muuttui 1.4.2015 voimaan astuneen sosiaalihuoltolain myötä. • Definitionen av att bli klient inom öppenvården ändrades i och med socialvårdslagen som trädde i kraft 1.4.2015. • *The definition of open welfare customer relationship has been modified as a result of the Social Welfare Act that entered into force on 1 April 2015.*

Lähde: Lastensuojelu. SVT. THL. • Källa: Barnskydd. FOS. THL. • Source: Child welfare. OSF. THL.

24. Lastensuojelu maakunnittain 2017
Barnskydd efter landskap 2017
Child welfare by region, 2017

Maakunta Landskap Region	Kodin ulkopuolelle sijoitetut Placeringar utom hemmet Placements outside the home						Avohuollon piirissä lapsia ja nuoria Barn och unga i öppen vård Children and young people receiving community care	
	Perhe- hoito Familje- vård Foster care	Laitos- ja muu huolto Institu- tionsvård och annan vård Residential care and other care	Yhteensä Totalt Total	Sijoitetut 0–17-v. vastaavasta ikäryhmästä Andelen placerade 0–17-åringar av ålders- gruppen 0–17-year- olds placed outside home, % of relevant age group	Huostaan- otetut ¹⁾ Omhänder- tagna ¹⁾ Children taken into care ¹⁾	joista tahdon- vastaiset av vilka "mot viljan" of which involun- tarily	Yhteensä Totalt Total	0–20-v. lastensuojelu- asiakkaat vastaavasta ikäryhmästä Klienter inom barnskyddet, 0–20 år, från motsvarande åldersgrupp Child welfare clients aged 0–20, % of the popula- tion of the same age
				%				%
Koko maa • Hela landet • Whole country	7 527	10 428	17 955	1,4	12 310	2 514	55 884	4,5
Uusimaa • Nyland	2 131	3 420	5 551	1,5	4 147	447	17 503	4,6
Varsinais-Suomi • Egentliga Finland	565	959	1 524	1,5	1 037	281	4 313	4,2
Satakunta	340	387	727	1,6	509	147	2 163	4,7
Kanta-Häme • Egentliga Tavastland	340	343	683	1,8	463	108	1 854	4,8
Pirkanmaa • Birkaland	751	939	1 690	1,4	1 134	306	4 211	3,6
Päijät-Häme • Päijänne-Tavastland	266	410	676	1,6	457	75	1 428	3,3
Kymenlaakso • Kymmenedalen	263	372	635	1,8	393	76	1 657	4,7
Etelä-Karjala • Södra Karelen • South Karelia	108	107	215	0,8	160	39	1 202	4,6
Etelä-Savo • Södra Savolax	178	229	407	1,4	260	56	1 555	5,5
Pohjois-Savo • Norra Savolax	411	527	938	1,8	604	155	2 830	5,4
Pohjois-Karjala • Norra Karelen • North Karelia	205	374	579	1,7	386	75	1 309	3,9
Keski-Suomi • Mellersta Finland • Central Finland	402	600	1 002	1,6	632	181	3 616	5,8
Etelä-Pohjanmaa • Södra Öster- botten • South Ostrobothnia	213	325	538	1,2	358	120	1 708	3,8
Pohjanmaa • Österbotten • Ostrobothnia	131	182	313	0,7	203	43	1 300	3,0
Keski-Pohjanmaa • Mellersta Österbotten • Central Ostrobothnia	56	133	189	1,0	103	2	687	3,8
Pohjois-Pohjanmaa • Norra Ös- terbotten • North Ostrobothnia	761	603	1 364	1,2	898	271	4 823	4,3
Kainuu • Kajanaland	120	150	270	1,8	169	26	1 013	6,7
Lappi • Lappland • Lapland	265	331	596	1,5	371	100	2 405	6,2
Ahvenanmaa • Åland • Åland Islands	21	37	58	0,8	26	6	307	4,6

1) Luku sisältää myös kiireelliset sijoitukset. • Barn som placerats i brådskande ordning ingår också i antalen. • Including children in emergency placement.

Lähde: Lastensuojelu. SVT. THL. • Källa: Barnskydd. FOS. THL. • Source: Child welfare. OSF. THL.

25. Asiakkaita lastensuojelun piirissä 2017
Klienter inom barnskyddet 2017
Clients in child welfare interventions 2017

Kodin ulkopuolelle sijoitetut • Placeringar utom hemmet • <i>Placements outside the home</i>				
Ikäryhmä Åldersgrupp Age group	Kodin ulkopuolelle sijoitetut yhteensä Placeringar utom hemmet totalt <i>Placements outside the home, total</i>	joista huostassa ¹⁾ av vilka omhändertagna ¹⁾ <i>of which taken into care¹⁾</i>	Uudet sijoitukset Nya placeringar <i>New placements</i>	Uudet huostaanotetut ¹⁾ Nya omhändertagna ¹⁾ <i>New children taken into care¹⁾</i>
0–2	1 136	521	754	294
3–6	2 018	1 416	734	354
7–12	4 375	3 464	1 231	649
13–15	4 119	3 163	1 514	926
16–17	3 625	3 746	1 114	829
18–20	2 682	–	221	–
Yhteensä • Totalt • <i>Total</i>	17 955	12 310	5 568	3 052

Avohuollon piirissä lapsia ja nuoria • Barn och ungdomar i öppenvård •
Children and young people receiving community care

Vuosi År Year	0–17- vuotiaita 0–17- åringar 0–17- year-olds	uudet asiakkaat nya klienter <i>new clients</i>	jälki- huolto efter- vård <i>after- care</i>	18–20- vuotiaita 18–20- åringar 18–20- year-olds	uudet asiakkaat nya klienter <i>new clients</i>	jälki- huolto efter- vård <i>after- care</i>	Lapsia ja nuoria yhteensä Barn och ungdomar totalt <i>Children and young people, total</i>	uudet asiakkaat nya klienter <i>new clients</i>	jälki- huolto efter- vård <i>after- care</i>
1996	30 565	8 676	298	2 704	442	1 029	33 269	9 118	1 327
1997	32 681	8 694	300	3 128	549	1 098	35 809	9 243	1 398
1998	36 255	8 642	920	3 411	544	1 637	39 666	9 186	2 557
1999	39 883	11 245	453	3 796	542	1 721	43 679	11 787	2 174
2000	45 661	12 904	423	3 690	714	2 078	49 351	13 618	2 501
2005	54 553	16 537	454	4 548	633	2 746	59 101	17 170	3 200
2006	54 594	16 941	381	4 464	459	2 728	59 058	17 400	3 109
2007	57 622	18 817	506	4 863	530	3 339	62 485	19 347	3 845
2008	59 055	24 062	747	8 292	– ²⁾	3 529	67 347	24 062	4 276
2009	62 925	28 052	757	7 862	– ²⁾	4 125	70 787	28 052	4 882
2010	70 256	31 445	846	8 377	– ²⁾	4 217	78 633	31 445	5 063
2011	72 119	34 168	1 021	9 223	614	5 724	81 342	34 782	6 745
2012	77 479	37 267	1 072	9 551	736	5 931	87 030	38 003	7 003
2013	79 331	37 783	1 272	9 707	789	6 006	89 038	38 572	7 278
2014	80 325	37 802	1 248	9 944	741	6 234	90 269	38 543	7 482
2015	64 265	20 270	1 116	9 607	460	6 497	73 872	20 730	7 613
2016	48 218	14 615	1 108	8 812	339	6 694	57 030	14 954	7 802
2017	46 809	15 317	1 097	9 075	335	6 797	55 884	15 652	7 894

1) Ml. kiireelliset sijoitukset. • Inkl. brådskanie placeringar. • *Incl. children in emergency placement.*

2) Vuosina 2008–2010 ei kerätty tietoa uusista 18 vuotta täyttäneistä asiakkaista. • Åren 2008–2010 insamlades inte uppgifter om nya klienter som fyllt 18 år. • *Data on new clients aged 18 and over were not collected in 2008–2010.*

Lähde: Lastensuojelu. SVT. THL. • Källa: Barnskydd. FOS. THL. • *Source: Child welfare. OSF. THL.*

26. Lapsen elatus ja huolto 1985–2017
Underhåll och vårdnad av barn 1985–2017
Child maintenance and custody, 1985–2017

Vuosi År Year	Sosiaalitoimen vahvistamia sopimuksia Avtal som fastställts av socialväsendet <i>Agreements confirmed by municipal social services</i>		Elatustukea saaneet lapset Barn som fått under- hållsstöd <i>Children in receipt of main- tenance allowance</i>	0–17- vuoti- aista av 0–17- årin- garna of 0–17- year- olds	Elatusvelvollisia, joilla suoritetta- vana erääntyvää elatusapua Underhålls- skyldiga som har underhålls- bidrag som förfallit till betalning <i>Liable parents with unsettled maintenance payments</i>	Maksettu lapsille Utbetalda stöd och bidrag <i>Payments to children</i>		
	lapsen huollos- ta, tapaamis- oikeudesta ja asumisesta vårdnad av barn, umgäncesrätt och boende <i>on child custody, right of access and residence</i>	elatus- avusta underhålls- bidrag <i>on mainte- nance payment</i>				elatus- tukea under- hållsstöd <i>mainte- nance allowance</i>	perittyjä elatusapuja indrivet under- hållsbidrag <i>mainte- nance payments recovered</i>	yhteensä euroa/lapsi totalt, euro/barn <i>EUR total/child (incl. both)</i>
			31.12.	%	31.12.	1 000 €	1 000 €	€
1985	6 473	7 278	70 284	6,1	46 028	50 958	11 363	887
1990	17 047	11 673	73 085	6,4	45 544	73 907	10 089	1 149
1995	30 911	26 808	103 101	8,8	61 148	119 520	15 353	1 308
1996	32 759	29 878	106 409	9,2	63 009	123 712	12 852	1 283
1997	33 780	30 968	107 902	9,3	63 850	126 411	12 992	1 292
1998	34 743	32 241	108 497	9,4	64 014	127 302	12 803	1 291
1999	36 254	34 269	108 959	9,5	63 860	133 501	10 688	1 323
2000	36 727	34 316	107 962	9,5	62 941	139 439	9 558	1 380
2001	38 048	34 808	107 154	9,5	61 991	137 842	9 407	1 374
2002	38 313	35 646	106 858	9,6	61 588	144 149	10 091	1 443
2003	39 331	36 111	105 898	9,6	60 891	143 355	9 838	1 447
2004	40 052	35 056	104 495	9,4	58 253	141 767	9 590	1 448
2005	40 124	34 559	102 743	9,3	53 585	139 281	8 486	1 438
2006	40 676	33 573	98 582	9,0	51 016	136 144	7 946	1 462
2007	41 552	35 237	96 111	8,8	48 813	144 014	6 877	1 570
2008	42 792	35 693	93 703	8,6	46 619	140 517	6 683	1 571
2009	43 711	39 643	95 899	8,8	41 751	151 357	6 174	1 643
2010	44 961	42 598	97 776	9,0	40 051	163 264	7 317	1 745
2011	44 933	44 385	98 182	9,1	31 691	167 664	7 970	1 789
2012	45 139	46 457	99 496	9,2	29 420	176 479	7 678	1 851
2013	46 060	48 607	101 409	9,4	28 435	185 007	8 380	1 907
2014	47 614	52 173	104 302	9,7	35 719	193 629	8 636	1 939
2015	47 650	53 879	106 796	10,0	33 854	201 902	9 162	1 976
2016	47 283	53 444	107 716	10,0	26 983	204 545	9 011	1 983
2017	48 419	53 379	105 847	9,9	25 071	204 920	9 357	2 024

Lähteet: Sopimukset: Lapsen elatus ja huolto sekä isyyden selvittäminen. SVT. THL. Lapsen elatus: V.1985–2008: Lapsen elatus ja huolto. SVT. THL ja v. 2009–: Elatustuki. Kela. • Källor: Avtal: Underhåll och vårdnad av barn samt utredning av faderskap. FOS. THL. Underhåll av barn: År 1985–2008: Underhåll och vårdnad av barn. FOS. THL och år 2009–: Underhållstödet. FPA. • Sources: Agreements: Child maintenance and custody as well as determination of paternity. OSF. THL. Child maintenance: in 1985–2008: Child maintenance and custody. OSF. THL and year 2009–: Child Maintenance Allowance. Social Insurance Institution.

27. Lapsen elatus ja huolto maakunnittain 2017
Underhåll och vårdnad av barn efter landskap 2017
Child maintenance and custody by region, 2017

Maakunta <i>Region</i>	Sosiaalitoimen vahvistamia sopimuksia <i>Avtal som fastställts av socialväsendet</i> <i>Agreements confirmed by municipal social services</i>		Elatustukea saaneet lapset <i>Barn som fått underhållsstöd</i> <i>Children in receipt of maintenance allowance</i>	0–17-vuotiaista <i>Av 0–17-åringarna</i> <i>Of 0–17-year-olds</i>
	lapsen huollosta, tapaamis-oikeudesta ja asumisesta <i>vårdnad av barn, umgänsrätt och boende</i> <i>on child custody, right of access and residence</i>	elatusavusta <i>underhållsbidrag</i> <i>on maintenance payment</i>		
			31.12.	%
Koko maa • Whole country	48 419	53 379	105 847	9,9
Uusimaa	13 492	13 502	32 750	9,9
Varsinais-Suomi	4 190	4 662	9 240	10,6
Satakunta	1 893	1 996	4 585	11,5
Kanta-Häme	1 641	1 987	3 448	10,4
Pirkanmaa	4 370	4 962	9 786	9,9
Päijät-Häme	1 378	1 726	4 389	12,1
Kymenlaakso	1 683	2 497	3 509	11,8
Etelä-Karjala • South Karelia	1 231	1 560	2 349	10,8
Etelä-Savo	1 203	1 489	2 503	10,6
Pohjois-Savo	2 582	2 896	4 628	10,4
Pohjois-Karjala • North Karelia	1 450	1 467	3 105	11,0
Keski-Suomi • Central Finland	2 689	2 530	5 279	9,9
Etelä-Pohjanmaa • South Ostrobothnia	1 974	2 434	3 915	10,0
Pohjanmaa • Ostrobothnia	1 432	1 005	2 338	6,2
Keski-Pohjanmaa • Central Ostrobothnia	627	735	1 175	7,5
Pohjois-Pohjanmaa • North Ostrobothnia	3 817	4 528	8 082	8,3
Kainuu	659	851	1 335	10,4
Lappi • Lapland	1 865	2 356	3 507	10,7
Ahvenanmaa • Åland Islands	243	196	277	4,8

1) Ml. maakunta tuntematon. • Inkl. landskap okänd. • *Incl. region unknown.*

Lähteet: Sopimukset: Lapsen elatus ja huolto. SVT. THL. Lapsen elatus: Elatustuki. Kela. • Källor: Avtal: Underhåll och vårdnad av barn samt utredning av faderskap. FOS. THL. Underhåll av barn: Underhållstödet. FPA. • *Sources: Agreements: Child maintenance and custody as well as determination of paternity. OSF. THL. Child Maintenance: Child maintenance allowance. Social Insurance Institution.*

Elatusvelvollisia, joilla suoritettavana erääntyvää elatusapua Underhållsskyldiga som har underhållsbidrag som förfallit till betalning <i>Liable parents with unsettled maintenance payments</i>	Maksettu lapsille Utbetalda stöd och bidrag <i>Payments to children</i>			Landskap
	elatusukea underhållsstöd <i>maintenance allowance</i>	perittyjä elatusapuja indrivet underhållsbidrag <i>maintenance payments recovered</i>	yhteensä euroa/lapsi totalt, euro/barn <i>EUR total/child (incl. both)</i>	
31.12.	1 000 €	1 000 €	€	
25 071	204 920	9 357	2 024	Hela landet
7 472	64 719	3 364	2 079	Nyland
1 966	17 953	758	2 025	Egentliga Finland
948	8 675	399	1 979	Satakunta
857	6 700	397	2 059	Egentliga Tavastland
2 323	18 757	754	1 994	Birkaland
1 012	8 673	378	2 062	Päijänne-Tavastland
770	6 758	300	2 011	Kymmenedalen
403	4 287	160	1 893	Södra Karelen
622	4 659	180	1 934	Södra Savolax
1 124	8 725	333	1 957	Norra Savolax
848	5 932	169	1 965	Norra Karelen
1 292	10 002	331	1 957	Mellersta Finland
516	7 127	236	1 881	Södra Österbotten
429	4 315	145	1 908	Österbotten
175	2 179	49	1 896	Mellersta Österbotten
1 512	15 378	557	1 972	Norra Österbotten
273	2 572	80	1 987	Kajanaland
751	6 853	301	2 040	Lappland
32	524	25	1 980	Åland

28. Perittävänä olevat elatusavut ja vanhentuneet elatusvelkasaatavat 1993–2017
Oindrivna underhållsbidrag och preskriberade fordringar av underhåll 1993–2017
Maintenance payments to be recovered and time-barred maintenance debt, 1993–2017

Vuosi År Year	Kunnan perittävänä olevaa elatusapua elatusvelvollisilta jäljellä ¹⁾ Underhållsbidrag som återstår för kommunen att driva in från de underhållsskyldiga ¹⁾ <i>Remaining maintenance payment debt to be recovered by municipalities¹⁾</i>			Vanhentuneet elatusvelkasaatavat Underhållsfordringar som preskriberats <i>Time-barred maintenance debt</i>		
	Yhteensä Totalt Total	siitä • av vilket • of which		Yhteensä Totalt Total	siitä • av vilket • of which	
		kunnalle tilitettävää elatustuen korvausta ¹⁾ ersättning för underhållsstöd som redovisas för kommunen ¹⁾ <i>recompense to be paid to municipality for maintenance allowance payments¹⁾</i>	lapselle tilitettävää elatusapua underhållsbidrag som redovisas för barnet <i>maintenance payments to be paid to children</i>		kunnan saatavat ¹⁾ kommunens fordringar ¹⁾ <i>payments owed to municipality¹⁾</i>	lapsen saatavat barnets fordringar <i>payments owed to child</i>
	1 000 €					
1993	318 654	263 651	55 003	..	..	..
1995	374 020	313 852	60 169	..	..	..
2000	471 659	406 546	65 110	..	..	..
2001	482 582	418 254	64 328	..	..	..
2002	488 412	425 669	62 736	..	..	..
2003	492 787	432 061	60 730	..	..	..
2004	495 298	435 532	59 757	..	..	..
2005	267 793 ²⁾	243 428	24 364	233 395 ³⁾	197 346	36 053
2006	257 697	234 853	22 845	20 892	18 741	2 155
2007	248 010	226 922	21 084	20 249	18 144	2 101
2008	232 202	212 941	19 249	20 140	18 125	2 002
2009 ¹⁾	236 844	216 833	20 011	19 052	17 259	1 793
2010	235 045	216 288	18 757	22 032	19 681	2 351
2011	222 252	205 444	16 808	18 215	16 282	1 933
2012	217 593	201 436	16 157	17 942	16 074	1 868
2013	213 832	197 874	15 959	19 185	17 464	1 721
2014	219 797	203 209	16 588	19 422	17 634	1 788
2015	214 257	197 947	16 311	20 383	18 819	1 564
2016	201 975	185 738	16 237	20 471	19 041	1 422
2017	194 283	177 896	16 387	20 159	18 637	1 522

1) Elatustuen toimeenpanoon liittyvät tehtävät siirtyivät kunnilta Kelalle 1.4.2009. • Uppgiften att verkställa underhållstödet överfördes från kommunerna på Folkpensionsantalten den 1 april 2009. • Practical arrangements surrounding maintenance allowance formerly handled by the municipalities, were transferred to KELA as of 1 April 2009.

2) Elatusvelkasaatavia vanhentunut 233,4 milj. euroa • Preskriberade fordringar av underhåll 233,4 miljoner euro • Time-barred maintenance debt EUR 233.4 million in total.

3) Vuoden 1999 alusta voimaan tulleen elatusapulain muutoksen vuoksi ovat vuoden 1999 ja sitä vanhemmat elatusvelkasaatavat vanhentuneet. • I början av 1999 trädde en ändring av lagen om underhållsbidrag i kraft och till följd av den preskriberades fordringar av underhåll från 1999 och tidigare. • Due to a legislative reform concerning maintenance payments, effective in early 1999, maintenance debt for 1999 and from before 1999 has become time-barred.

Lähteet: V. 1993–2008: Lapsen elatus ja huolto. SVT. THL ja v. 2009–: Elatustuki. Kela. • Källor: År 1993–2008: Underhåll och vårdnad av barn. FOS. THL och år 2009–: Underhållstödet. FPA. • Sources: In 1993–2008: Child maintenance and custody. OSF. THL and year 2009–: Child Maintenance Allowance. Kela.

29. Kasvatus- ja perheneuvonta ja ensi- ja turvakodit 1997–2017

Rådgivning i uppfostrings- och familjefrågor samt mödra- och skyddshem 1997–2017

Child guidance and family counselling, mother-and-baby-homes and shelters for victims of domestic violence, 1997–2017

Vuosi År Year	Kasvatus- ja perheneuvonta Rådgivning i uppfostrings- och familjefrågor <i>Child guidance and family counselling</i>		Ensikodit Mödrahem <i>Mother-and-baby-homes</i>		Turvakodit Skyddshem <i>Shelters for victims of domestic violence</i>	
	Asiakkaita/v. Klienter/år <i>Clients/year</i>	joista lapsia av vilka barn <i>of which children</i>	Asiakkaita/v. Klienter/år <i>Clients/year</i>	joista lapsia av vilka barn <i>of which children</i>	Asiakkaita/v. Klienter/år <i>Clients/year</i>	joista lapsia av vilka barn <i>of which children</i>
	%		%		%	
1997	71 885	40,6	427	60,2	3 698	48,2
2000	72 142	41,7	540	55,0	3 501	50,0
2001	73 400	43,4	458	56,8	3 366	54,0
2002	69 788	43,3	489	50,3	3 576	52,9
2003	69 270	43,9	582	50,3	3 625	51,1
2004	71 856	44,0	605	51,7	3 388	53,9
2005	70 627	43,8	637	52,6	3 606	53,2
2010	75 390	46,6	786	50,8	3 186	54,9
2011	77 925	45,9	896	50,9	3 067	52,6
2012	78 934	48,5	833	49,3	3 089	51,7
2013	78 815	47,6	855	50,4	2 740	49,2
2014	79 245	47,6	811	50,6	3 166	54,0
2015	77 640	49,1	876	51,9	3 055	50,8
2016	77 028	47,6	820	51,3	3 535	48,9
2017	74 658	50,5	562	48,8	4 333	47,4

Kasvatus- ja perheneuvonta • Rådgivning i uppfostrings- och familjefrågor • *Child guidance and family counselling*
Lapset • Barn • *Children*

Vuosi År Year	Yhteensä Totalt <i>Total</i>	Ikäryhmä • Åldersgrupp • <i>Age group</i>		
		0–6	7–15	16–21
2006	32 544	9 715	19 965	2 864
2007	33 343	9 538	21 244	2 561
2008	35 294	9 763	21 961	3 570
2009	35 083	9 255	21 338	4 490
2010	35 118	9 434	21 494	4 190
2011	35 775	10 725	21 655	3 395
2012	38 265	10 907	23 770	3 588
2013	37 551	11 299	23 343	2 909
2014	37 688	11 839	23 009	2 840
2015	38 098	12 092	22 722	3 284
2016	36 653	11 380	22 834	2 439
2017	37 715	11 841	22 983	2 891

Lähteet: Vuoteen 2014 asti Kuntien ja kuntayhtymien talous ja toiminta. SVT. Tilastokeskus ja vuodesta 2015 alkaen Sosiaalipalvelujen toimintatilasto. THL; Turvakodit: v.1997–2014 Kuntien ja kuntayhtymien talous ja toiminta. SVT. Tilastokeskus ja vuodesta 2015 Turvakotipalvelut. THL. • Källor: Fram till år 2014 Kommunernas och samkommunernas ekonomi och verksamhet. FOS. Statistikcentralen och från år 2015 Statistik över verksamhetsuppgifter om sociala tjänster. THL och från år 2015 Skyddshemstjänster. THL. • Sources: Up to 2014 Finances and activities of municipalities and joint municipal boards. OSF. Statistics Finland and from 2015 onwards Statistics on the activities of social services. THL. Shelters for victims of domestic violence: From 2015 onwards Shelters for victims of domestic violence. THL.

Ikääntyneiden palvelut

Äldreomsorg

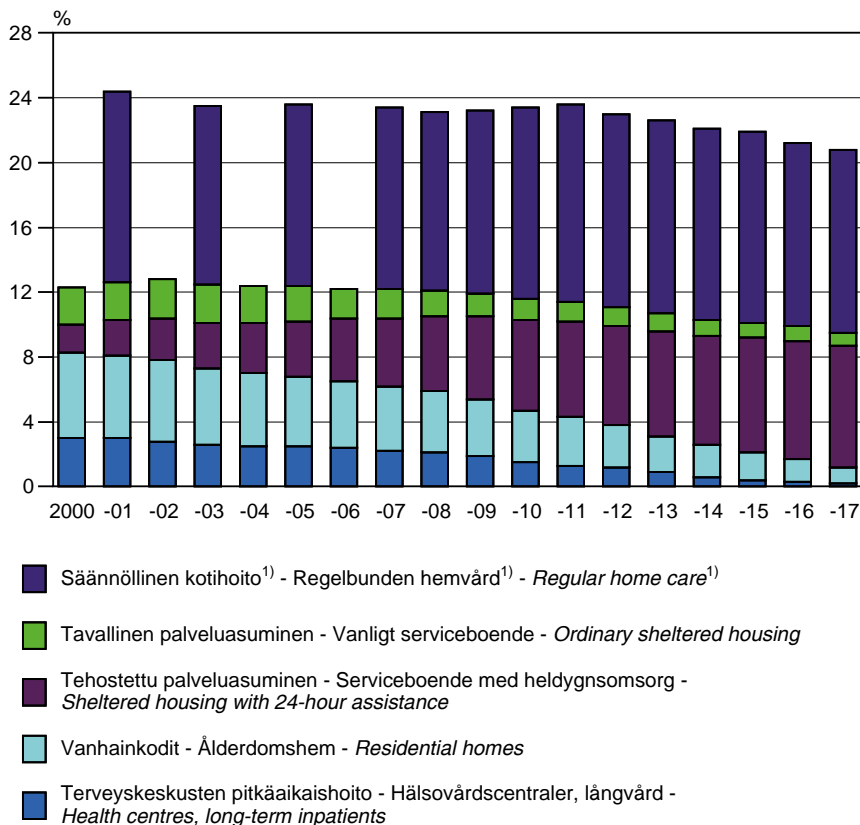
Care and services for older people

Kuvio 5. - Figur 5. - Figure 5.

Ikääntyneiden (75+) palvelujen peittävyys 2000–2017

Äldreomsorgens (75+) täckningsgrad 2000–2017

Coverage in care and services for older (75+) people, 2000–2017

¹⁾ Kotihoidon asiakaslaskenta tehtiin vuoteen 2006 saakka joka toinen vuosi. - Fram till 2006 genomfördes klientinventeringen inom hemvården vartannat år. - The count of regular home-care clients was conducted every other year up to 2006.

Lähteet: Kotihoidon laskenta 30.11. SVT. THL; Sosiaalihuollon laitos- ja asumispalvelut. SVT. THL; Perusterveydenhuolto. THL. - Källor: Klientinventering inom hemvården 30.11. FOS. THL; Institutionsvård och boendeservice inom socialvården. FOS. THL; Primärvård. THL. - Sources: Count of Regular Home-Care Clients on 30 November. OSF. THL; Institutional care and housing services in social care. OSF. THL; Primary health care. THL.

30. Ikääntyneiden palvelujen rakenne ja peittävyys 1990–2017
Äldreomsorgens servicestruktur och täckningsgrad 1990–2017
Service structure and coverage in care and services for older people, 1990–2017

Vuosi År Year	Omaishoidon tuki Stöd för när- ståendevård Support for informal care	Säännöllinen kotihoito Regelbunden hemvård Regular home care	Tavallinen palvelu- asuminen Vanligt service- boende Ordinary sheltered housing	Tehostettu palvelu- asuminen Serviceboende med heldygnsomsorg Sheltered housing with 24-hour assistance	Vanhainkodit Älderdoms- hem Residential homes	Terveyskeskusten pitkäaikaishoito Hälsövärd- centraler, långvård Health centres, long-term inpatients
Asiakkaita/vuosi Klienter/år Clients/year	30.11.	31.12.	31.12.	31.12.	31.12.	31.12.
65 vuotta täyttäneet asiakkaat, lkm ja % 65 v. täyttäneistä • Klienter i åldern 65 år och över, antal och % av 65 år och över • Clients aged 65 and over, number and % of all aged 65 and over						
1990	13 196	2,0	.. ..	.. ..	25 659	3,8
1995	11 294	1,5	51 788	7,1	22 546	3,1
2000	14 355	1,8	.. ..	10 007	1,3	6 799
2005	19 796	2,4	53 149	6,3	10 072	1,2
2006	20 370	2,3	.. ..	8 598	1,0	15 639
2007	21 765	2,5	54 770	6,3	8 419	1,0
2008	22 981	2,6	55 021	6,2	7 846	0,9
2009	23 548	2,6	56 729	6,2	6 856	0,8
2010	24 656	2,6	60 432	6,4	6 675	0,7
2011	26 055	2,7	63 826	6,5	6 147	0,6
2012	27 021	2,7	63 355	6,2	6 198	0,6
2013	28 192	2,7	65 297	6,2	5 746	0,5
2014	28 822	2,6	66 005	6,0	5 283	0,5
2015	30 390	2,7	66 877	6,0	4 929	0,4
2016	31 227	2,7	67 108	5,8	5 027	0,4
2017	32 203	2,7	67 714	5,7	4 409	0,4

75 vuotta täyttäneet asiakkaat, lkm ja % 75 v. täyttäneistä • Klienter i åldern 75 år och över, antal och % av 75 år och över •
 Clients aged 75 and over, number and % of all aged 75 and over

1990	9 326	3,3	.. ..	.. ..	.. ..	22 180	7,8
1995	8 041	2,7	40 177	13,4	.. ..	19 535	6,5
2000	10 300	3,0	.. ..	7 900	2,3	5 857	1,7
2005	14 517	3,7	44 082	11,2	8 521	2,2	13 554
2006	14 898	3,7	.. ..	7 407	1,8	15 748	3,9
2007	15 983	3,9	46 042	11,2	7 311	1,8	17 472
2008	17 006	4,1	46 303	11,0	6 875	1,6	19 231
2009	18 379	4,1	48 049	11,3	6 037	1,4	21 659
2010	18 379	4,2	51 271	11,8	5 851	1,3	24 434
2011	19 439	4,4	54 166	12,2	5 411	1,2	26 300
2012	20 205	4,5	53 703	11,9	5 474	1,2	27 769
2013	21 165	4,6	55 419	11,9	5 109	1,1	30 075
2014	21 477	4,5	56 066	11,8	4 698	1,0	32 020
2015	22 566	4,7	56 507	11,8	4 386	0,9	34 272
2016	23 446	4,7	56 714	11,3	4 498	0,9	36 451
2017	24 197	4,8	56 671	11,3	3 917	0,8	37 678

30. jatk. • forts. • cont.

30. jatk. • forts. • cont.

Vuosi År Year	Omaishoidon tuki Stöd för när- ståendevård Support for informal care	Säännöllinen kotihoito Regelbunden hemvård Regular home care	Tavallinen palvelu- asuminen Vanligt service- boende Ordinary sheltered housing	Tehostettu palveluasuminen Serviceboende med heldygns- omsorg Sheltered housing with 24-hour assistance	Vanhainkodit Ålderdoms- hem Residential homes	Terveyskeskus- ten pitkäaikais- hoito Hälsövärd- centraler, långvård Health centres, long-term inpatients						
Asiakkaita/vuosi Klienter/år Clients/year	30.11.	31.12.	31.12.	31.12.	31.12.	31.12.						
85 vuotta täyttäneet asiakkaat, lkm ja % 85 v. täyttäneistä • Klienter i åldern 85 år och över, antal och % av 85 år och över • Clients aged 85 and over, number and % of all aged 85 and over												
1990	3 454	6,6	..	..	..	..	9 910	19,1	4 239	8,2		
1995	3 369	5,0	14 618	21,8	..	..	..	..	10 301	15,4	5 257	7,8
2000	4 158	5,3	..	..	3 360	4,3	2 856	3,6	9 863	12,6	5 478	7,0
2005	5 286	6,0	18 197	20,5	3 925	4,4	6 670	7,5	9 215	10,4	5 082	5,7
2006	5 478	5,8	..	..	3 645	3,9	7 903	8,4	9 276	9,9	5 137	5,5
2007	5 830	5,9	19 975	20,3	3 671	3,7	9 042	9,2	9 234	9,4	4 900	5,0
2008	6 100	5,9	20 924	20,2	3 601	3,5	10 190	9,8	9 031	8,7	4 784	4,6
2009	6 394	5,9	22 434	20,6	3 218	3,0	11 779	10,8	8 613	7,9	4 333	4,0
2010	6 808	6,0	24 529	21,5	3 250	2,8	13 556	11,9	8 138	7,1	3 586	3,1
2011	7 255	6,1	26 567	22,3	3 080	2,6	14 883	12,5	7 991	6,7	3 257	2,7
2012	7 633	6,2	27 128	22,0	3 183	2,6	15 952	12,9	7 044	5,7	2 813	2,3
2013	8 334	6,5	28 515	22,1	3 129	2,4	17 567	13,6	6 218	4,8	2 312	1,8
2014	8 505	6,3	29 753	22,2	2 947	2,2	19 064	14,2	5 931	4,4	1 687	1,3
2015	9 120	6,5	30 907	22,2	2 844	2,0	20 900	15,0	4 994	3,6	1 108	0,8
2016	9 524	6,7	31 257	21,9	2 976	2,1	22 268	15,6	4 406	3,1	832	0,6
2017	10 109	6,9	31 934	21,8	2 695	1,8	23 313	15,9	3 272	2,2	609	0,4

Lähteet: Omaishoidon tuki: Vuoteen 2014 asti Kuntien ja kuntayhtymien talous ja toiminta. SVT. Tilastokeskus ja vuodesta 2015 alkaen Sosiaalipalvelujen toimintatilasto THL; Säännöllinen kotihoito: Kotihoidon laskenta 30.11. SVT. THL; Tavallinen ja tehostettu palveluasuminen: Sosiaalihuollon laitos- ja asumispalvelut. SVT. THL; Vanhainkodit v.1990–1999: Kuntien ja kuntayhtymien talous ja toiminta. SVT. Tilastokeskus ja v. 2000–: Sosiaalihuollon laitos- ja asumispalvelut SVT. THL; Terveyskeskukset: Perusterveydenhuolto. THL. • Källor: Stöd för närstående: Fram till år 2014 Kommunernas och samkommunernas ekonomi och verksamhet. FOS. Statistikcentralen och från år 2015 Statistik över verksamhetsuppgifter om sociala tjänster. THL; Regelbunden hemvård: Klientinventering inom hemvården 30.11. FOS. THL; Vanligt serviceboende och serviceboende med heldygnsomsorg: Institutionsvård och boendeservice inom socialvården. FOS. THL; Ålderdomshem år 1990–1999: Kommunernas och samkommunernas ekonomi och verksamhet. FOS. Statistikcentralen och år 2000–: Institutionsvård och boendeservice inom socialvården. FOS. THL; Hälsövärdcentraler: Primärvård. THL. • Sources: Support for informal care: Up to 2014 Finances and activities of municipalities and joint municipal boards. OSF. Statistics Finland and from 2015 onwards Statistics on the activities of social services. THL; Regular home care: Count of regular home-care clients on 30 November. OSF. THL; Ordinary sheltered housing and sheltered housing with 24-hour assistance: Institutional care and housing services in social care. OSF. THL; Residential homes in 1990–1999: Finances and activities of municipalities and joint municipal boards. OSF. Statistics Finland and year 2000–: Institutional care and housing services in social care. OSF. THL; Health centres: Primary health care. THL.

31. Ikääntyneiden palvelujen rakenne ja peittävyys maakunnittain 2017
Äldreomsorgens servicestruktur och täckningsgrad efter landskap 2017
Service structure and coverage in care and services for older people by region, 2017

Maakunta Region	Omaishoidon tuki Stöd för närstående- vård Support for informal care	Säännöllinen kotihoito Regelbunden hemvård Regular home care	Tavallinen palveluasuminen Vanligt serviceboende Ordinary sheltered housing
	Asiakkaita/vuosi Klienter/år Clients/year	30.11.	31.12.

75 vuotta täyttäneet asiakkaat, lkm ja % 75 v. täyttäneistä • Klienter i åldern 75 år och över, antal och % av 75 år och över • Clients aged 75 and over, number and % of all aged 75 and over

Koko maa • Whole country	24 197	4,8	56 671	11,3	3 917	0,8
Uusimaa	4 035	3,6	11 335	10,1	1 138	1,0
Varsinais-Suomi	2 129	4,6	5 506	11,9	360	0,8
Satakunta	1 326	5,3	2 443	9,7	137	0,5
Kanta-Häme	718	4,1	2 031	11,5	31	0,2
Pirkanmaa	1 925	4,2	5 310	11,5	306	0,7
Päijät-Häme	940	4,4	1 630	7,7	34	0,2
Kymenlaakso	949	4,7	1 806	8,9	302	1,5
Etelä-Karjala • South Karelia	919	6,0	1 774	11,6	257	1,7
Etelä-Savo	807	4,2	2 553	13,4	83	0,4
Pohjois-Savo	1 402	5,4	2 880	11,2	299	1,2
Pohjois-Karjala • North Karelia	817	4,7	2 136	12,3	124	0,7
Keski-Suomi • Central Finland	1 264	4,8	3 102	11,7	231	0,9
Etelä-Pohjanmaa • South Ostrobothnia	1 414	6,9	3 156	15,4	115	0,6
Pohjanmaa • Ostrobothnia	986	5,3	2 175	11,8	104	0,6
Keski-Pohjanmaa • Central Ostrobothnia	382	5,9	623	9,6	21	0,3
Pohjois-Pohjanmaa • North Ostrobothnia	2 081	6,4	4 519	13,9	138	0,4
Kainuu	740	8,5	1 069	12,2	102	1,2
Lappi • Lapland	1 256	6,7	2 298	12,3	135	0,7
Ahvenanmaa • Åland Islands	107	3,9	323	11,9	-	-

Lähteet: Omaishoidon tuki: Sosiaalipalvelujen toimintatilasto. THL; Säännöllinen kotihoito: Kotihoidon laskenta 30.11. SVT. THL; Tavallinen ja tehostettu palveluasuminen: Sosiaalihuollon laitos- ja asumispalvelut. SVT. THL; Vanhainkodit v.1990–1999: Kuntien ja kuntayhtymien talous ja toiminta. SVT. Tilastokeskus ja v. 2000–: Sosiaalihuollon laitos- ja asumispalvelut SVT. THL; Terveyskeskukset: Perusterveydenhuolto. THL. • Källor: Stöd för närståendevård: Statistik över verksamhetsuppgifter om sociala tjänster. THL; Regelbunden hemvård: Klientinventering inom hemvården 30.11. FOS. THL; Vanligt serviceboende och serviceboende med heldygnssomsorg: Institutionsvård och boendeservice inom socialvården. FOS. THL; Älderdomshem: Institutionsvård och boendeservice inom socialvården. FOS. THL. Hälsovårdscentraler: Primär vård. THL. • Sources: Support for informal care: Statistics on the activities of social services. THL; regular home care: Klientinventering inom hemvården 30.11. OSF. THL; Ordinary sheltered housing and sheltered housing with 24-hour assistance: Institutional care and housing services in social care. OSF. THL; Residential homes: Institutional care and housing services in social care. OSF. THL. Health centres: Primary health care. THL.

Tehostettu palveluasuminen Serviceboende med heldøgnsomsorg <i>Sheltered housing with 24-hour assistance</i>		Vanhainkodit Ålderdomshem <i>Residential homes</i>		Terveyskeskusten pitkäaikaishoito Hälsövärdscentraler, långvård <i>Health centres, long-term inpatients</i>		Landskap
31.12.		31.12.		31.12.		
37 678	7,5	5 259	1,0	1 026	0,2	Hela landet
7 300	6,5	1 420	1,3	124	0,1	Nyland
3 141	6,8	743	1,6	299	0,6	Egentliga Finland
2 140	8,5	323	1,3	6	0,0	Satakunta
1369	7,8	234	1,3	3	0,0	Egentliga Tavastland
3 108	6,7	720	1,6	90	0,2	Birkaland
1637	7,7	2	0,0	22	0,1	Päijänne-Tavastland
1 974	9,7	170	0,8	7	0,0	Kymmenedalen
876	5,7	96	0,6	18	0,1	Södra Karelen
1 660	8,7	54	0,3	27	0,1	Södra Savolax
1 927	7,5	207	0,8	92	0,4	Norra Savolax
1 521	8,8	5	0,0	37	0,2	Norra Karelen
2 278	8,6	271	1,0	9	0,0	Mellersta Finland
1 887	9,2	42	0,2	46	0,2	Södra Österbotten
1 346	7,3	191	1,0	42	0,2	Österbotten
464	7,2	44	0,7	2	0,0	Mellersta Österbotten
2 659	8,2	440	1,4	53	0,2	Norra Österbotten
657	7,5	54	0,6	19	0,2	Kajanaland
1 570	8,4	142	0,8	130	0,7	Lappland
164	6,0	101	3,7	-	-	Åland

32. Ikä- ja sukupuolirakenne ikääntyneiden palveluissa 2017
Ålders- och könsstruktur inom äldreomsorgen 2017
Age and sex structure in care and services for older people, 2017

	Säännöllinen kotihoito Regelbunden hemvård <i>Regular home care</i>	Tavallinen palvelu- asuminen Vanligt service- boende <i>Ordinary sheltered housing</i>	Tehostettu palvelu- asuminen Serviceboende med heldygns- omsorg <i>Sheltered housing with 24-hour assis- tance</i>	Vanhain- kodit Ålder- domshem <i>Residen- tial homes</i>	Terveys- keskusten pitkäaikais- hoito Hälsovårds- centraler, långvård <i>Health centres, long-term inpatients</i>
	Asiakkaita • Klienter • Clients				
	30.11.	31.12.	31.12.	31.12.	31.12.
65–74					
Miehet • Män • <i>Men</i>	5 521	235	2 490	372	117
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>	5 522	257	2 595	350	81
Yhteensä • Totalt • <i>Total</i>	11 043	492	5 085	722	198
75–84					
Miehet • Män • <i>Men</i>	8 615	384	5 048	754	169
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>	16 122	836	9 308	1 231	248
Yhteensä • Totalt • <i>Total</i>	24 737	1 220	14 356	1 985	417
85+					
Miehet • Män • <i>Men</i>	8 255	651	5 055	820	144
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>	23 679	2 046	18 267	2 453	465
Yhteensä • Totalt • <i>Total</i>	31 934	2 697	23 322	3 273	609
75+					
Miehet • Män • <i>Men</i>	16 870	1 035	10 103	1 574	313
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>	39 801	2 882	27 575	3 684	713
Yhteensä • Totalt • <i>Total</i>	56 671	3 917	37 678	5 258	1 026
65+					
Miehet • Män • <i>Men</i>	22 391	1 270	12 593	1 946	430
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>	45 323	3 139	30 170	4 034	794
Yhteensä • Totalt • <i>Total</i>	67 714	4 409	42 763	5 980	1 224
65–74					
Miehet • Män • <i>Men, %</i>	50,0	47,8	49,0	51,5	59,1
Naiset • Kvinnor • <i>Women, %</i>	50,0	52,2	51,0	48,5	40,9
Yhteensä • Totalt • <i>Total, %</i>	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
75–84					
Miehet • Män • <i>Men, %</i>	34,8	31,5	35,2	38,0	40,5
Naiset • Kvinnor • <i>Women, %</i>	65,2	68,5	64,8	62,0	59,5
Yhteensä • Totalt • <i>Total, %</i>	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
85+					
Miehet • Män • <i>Men, %</i>	25,9	24,1	21,7	25,1	23,6
Naiset • Kvinnor • <i>Women, %</i>	74,1	75,9	78,3	74,9	76,4
Yhteensä • Totalt • <i>Total, %</i>	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
75+					
Miehet • Män • <i>Men, %</i>	29,8	26,4	26,8	29,9	30,5
Naiset • Kvinnor • <i>Women, %</i>	70,2	73,6	73,2	70,1	69,5
Yhteensä • Totalt • <i>Total, %</i>	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
65+					
Miehet • Män • <i>Men, %</i>	33,1	28,8	29,4	32,5	35,1
Naiset • Kvinnor • <i>Women, %</i>	66,9	71,2	70,6	67,5	64,9
Yhteensä • Totalt • <i>Total, %</i>	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Lähteet: Säännöllinen kotihoito: Kotihoidon laskenta 30.11. SVT. THL; Sosiaalihuollon laitospaikat ja asumispalvelut SVT. THL; Perusterveydenhuolto. THL. • Källor: Regelbunden hemvård: Klientinventering inom hemvården 30.11. FOS. THL; Institutionsvård och boendeservice inom socialvården. FOS. THL; Primärvård. THL. • Sources: Regular home care: Count of regular home-care clients on 30 November. OSF. THL; Institutional care and housing services in social care. OSF. THL; Primary health care. THL.

33. Peittävyys ikääntyneiden palveluissa iän ja sukupuolen mukaan 2017
 Täckningsgrad inom äldreomsorgen efter ålder och kön 2017
Coverage in care and services for older people by age and sex, 2017

	Säännöllinen kotihoito Regelbunden hemvård <i>Regular home care</i>	Tavallinen palvelu- asuminen Vanligt service- boende <i>Ordinary sheltered housing</i>	Tehostettu palvelu- asuminen Serviceboende med heldygns- omsorg <i>Sheltered housing with 24-hour assis- tance</i>	Vanhainkodit Ålderdoms- hem <i>Residential homes</i>	Terveys- keskusten pitkäaikais- hoito Hälsovårds- centraler, långvård <i>Health centres, long-term inpatients</i>
	Asiakkaita • Klienter • <i>Clients</i>				
	30.11.	31.12.	31.12.	31.12.	31.12.
% ikäryhmästä • av åldersgruppen • <i>of age group</i>					
65–74					
Miehet • Män • <i>Men</i>	1,7	0,1	0,8	0,1	0,0
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>	1,6	0,1	0,7	0,1	0,0
Yhteensä • Totalt • <i>Total</i>	1,6	0,1	0,8	0,1	0,0
75–84					
Miehet • Män • <i>Men</i>	5,8	0,3	3,4	0,5	0,1
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>	7,8	0,4	4,5	0,6	0,1
Yhteensä • Totalt • <i>Total</i>	7,0	0,3	4,0	0,6	0,1
85+					
Miehet • Män • <i>Men</i>	18,5	1,5	11,4	1,8	0,3
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>	23,3	2,0	18,0	2,4	0,5
Yhteensä • Totalt • <i>Total</i>	21,8	1,8	16,0	2,2	0,4
75+					
Miehet • Män • <i>Men</i>	8,7	0,5	5,2	0,8	0,2
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>	12,9	0,9	9,0	1,2	0,2
Yhteensä • Totalt • <i>Total</i>	11,3	0,8	7,5	1,0	0,2
65+					
Miehet • Män • <i>Men</i>	4,3	0,2	2,4	0,4	0,1
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>	6,8	0,5	4,5	0,6	0,1
Yhteensä • Totalt • <i>Total</i>	5,7	0,4	3,6	0,5	0,1

Lähteet: Säännöllinen kotihoito: Kotihoidon laskenta 30.11. SVT. THL; Sosiaalihuollon laitospalvelut: SVT. THL; Perusterveydenhuolto. THL. • Källor: Regelbunden hemvård: Klientinventering inom hemvården 30.11. FOS. THL; Institutionsvård och boendeservice inom socialvården. FOS. THL; Primärvård THL. • Sources: Regular home care: Count of regular home-care clients on 30 November. OSF. THL; Institutional care and housing services in social care. OSF. THL; Primary health care. THL.

34. Ikääntyneiden laitoshoido ja asumispalvelut 1997–2017
Institutionsvård och boendeservice för äldre 1997–2017
Institutional care and housing services for older people, 1997–2017

Vuosi År Year	Tavallinen palvelu- asuminen Vanligt serviceboende Ordinary sheltered housing	Tehostettu palveluasuminen Serviceboende med heldygnssomsorg Sheltered housing with 24-hour assistance			Vanhainkodit Ålderdomshem Residential home		
	As. Kl. Clts 31.12.	As. ¹⁾ Kl. ¹⁾ Clts ¹⁾ 31.12.	As./v. ¹⁾ Kl./år ¹⁾ Clts/year ¹⁾	Hoito- päiviä/v. ¹⁾ Vård- dygn/år ¹⁾ Care days/year ¹⁾	As. ¹⁾ Kl. ¹⁾ Clts ¹⁾ 31.12.	As. ¹⁾ Kl. ¹⁾ Clts ¹⁾	Hoito- päiviä/v. ¹⁾ Vård- dygn/år ¹⁾ Care days/year ¹⁾
1997	..	..	..	..	21 950	..	8 214 224
2000	10 007	7 302	10 777	2 560 630	21 325	40 087	7 856 748
2005	10 072	16 497	24 510	5 832 074	19 488	36 665	7 135 437
2010	6 675	28 644	43 586	9 978 186	16 082	33 429	6 198 362
2011	6 147	30 798	47 438	10 827 510	15 525	32 345	5 801 665
2012	6 198	32 257	50 617	11 468 831	13 587	29 950	5 207 346
2013	5 746	34 800	55 317	12 496 646	11 921	28 264	4 575 368
2014	5 283	37 130	59 094	13 127 349	11 159	26 256	4 219 066
2015	4 929	39 867	64 391	14 250 529	9 494	25 030	3 681 553
2016	5 027	42 161	68 594	15 030 908	8 212	22 893	3 247 256
2017	4 409	43 704	72 315	15 698 074	6 147	18 688	2 490 670

Vuosi År Year	Vanhainkodit ja tehostettu palvelu- asuminen yhteensä Ålderdomshem och serviceboende med heldygnssomsorg totalt Residential homes and sheltered housing with 24-hour assistance total			Terveyskeskusten vuodeosastot Hälsövärdscentralernas vårdavdelningar Health centres, inpatient care					
	As. ¹⁾ Kl. ¹⁾ Clts ¹⁾ 31.12.	As./v. ¹⁾ Kl./år ¹⁾ Clts/year ¹⁾	Hoito- päiviä/v. ¹⁾ Vård- dygn/år ¹⁾ Care days/year ¹⁾	65 vuotta täyttäneet asiakkaat Klienter i åldern 65 år och över Clients aged 65 and over			75 vuotta täyttäneet asiakkaat Klienter i åldern 75 år och över Clients aged 75 and over		
	As. ¹⁾ Kl. ¹⁾ Clts ¹⁾ 31.12.	As./v. ¹⁾ Kl./år ¹⁾ Clts/year ¹⁾	Hoito- päiviä/v. ¹⁾ Vård- dygn/år ¹⁾ Care days/year ¹⁾	Pitk.as. Långv.kl. Clts in long- term care 31.12.	As./v. Kl./ år Clts/year	Hoito- päiviä/v. Vård- dygn/år Care days/year	Pitk.as. Långv. kl. Clts in long- term care 31.12.	As./v. Kl./ år Clts/year	Hoito- päiviä/v. Vård- dygn/år Care days/year
1997	25 890	45 633	9 494 588	12 290	106 011	6 690 626	10 397	77 711	5 486 094
2000	28 627	49 813	10 417 378	12 164	116 383	6 865 167	10 360	86 935	5 677 595
2005	35 985	59 075	12 967 511	11 325	114 877	6 626 474	9 871	89 638	5 589 466
2010	44 726	72 921	16 176 548	7 598	121 020	5 610 641	6 649	96 215	4 777 483
2011	46 323	75 549	16 629 175	6 786	121 984	5 195 140	5 944	96 597	4 412 263
2012	45 844	76 060	16 676 177	5 877	123 406	4 972 325	5 109	97 484	4 184 388
2013	46 721	78 905	17 072 014	4 774	122 331	4 502 436	4 144	96 233	3 771 929
2014	48 289	81 006	17 346 415	3 366	118 925	4 022 064	2 920	93 640	3 350 440
2015	49 361	84 403	17 932 082	2 272	..	3 329 508	1 949	..	2 751 050
2016	50 373	86 586	18 278 164	1 662	..	2 983 075	1 401	..	2 436 148
2017	49 851	86 450	18 188 744	1 224	..	2 723 908	1 026	..	2 185 910

1) Mukana myös alle 65-vuotiaat asiakkaat. • Omfattar även klienter under 65 år. • Includes also clients aged under 65.

Lähteet: Sosiaalihuollon laitos- ja asumispalvelut. SVT. THL; Perusterveydenhuolto. THL. • Källor: Institutionsvård och boendeservice inom socialvården. FOS. THL; Primärvård. THL. • Sources: Institutional care and housing services in social care. OSF. THL; Primary health care. THL.

35. Ikääntyneiden kotipalvelut 1990–2017
Hemservice för äldre 1990–2017
Home-help services for older people, 1990–2017

Ikääntyneiden kodinhoitoapu • Hemvårdshjälp för äldre • Home help for older people							Käynnit/vuosi Besök/år Visits/year
Vuosi År Year	Kotitalouksia vuoden aikana • Hushåll under året • Households during year						
	65+		75+		85+		
	65 v. täyttäneistä av 65 år och över of 65 and over			75 v. täyttäneistä av 75 år och över of 75 and over		85 v. täyttäneistä av 85 år och över of 85 and over	
	%			%		%	
1990	125 571	18,7	89 100	31,5	22 036	42,4	..
1995	86 466	11,8	66 379	22,1	23 895	35,7	..
2000	83 148	10,7	67 210	19,7	27 280	34,8	..
2005	85 604	10,2	71 850	18,3	30 489	34,4	..
2010	105 120	11,2	88 888	20,4	42 659	37,4	22 662 908
2015	105 112	9,4	89 347	18,6	48 014	34,5	27 839 367
2016	105 763	9,2	90 243	18,1	48 507	34,0	27 747 555
2017	109 920	9,3	92 322	18,4	49 869	34,1	31 301 806

Tukipalvelut • Stödtjänster • Support services

Vuosi År Year	Asiakkaita/vuosi • Klienter/år • Clients/year					
	65+	65 v. täyttäneistä av 65 år och över of 65 and over	75+	75 v. täyttäneistä av 75 år och över of 75 and over	85+	85 v. täyttäneistä av 85 år och över of 85 and over
		%		%		%
1990	103 096	15,3	..	..	..	..
1995	97 967	13,4	..	..	..	..
2000	105 195	13,5	..	..	..	..
2005	108 249	12,9	..	..	..	..
2010	116 202	12,3	97 942	22,5	47 759	41,8
2015	113 838	10,1	97 703	20,3	55 258	39,7
2016	109 094	9,5	93 475	18,7	52 515	36,8
2017	111 949	9,5	95 407	19,0	54 884	37,5

Säännöllisen kotihoidon piirissä olleet 75 vuotta täyttäneet asiakkaat • Regelbunden hemvård, klienter 75 år och över • Regular home care, clients aged 75 and over

30.11.	75+ Yhteensä • Totalt • Total	Kotipalvelun tai kotisairaanhoidon käynnit/kk • Besök av hemservicen eller hemsjukvården/månad • Home-help or home-nursing visits/month			
		%			
		1–8	9–16	17–40	40–
1995	40 177	47,2	16,6	19,5	16,7
1999	41 669	40,4	17,1	19,3	23,2
2005	44 082	40,1	13,0	18,8	28,1
2010	51 271	38,0	11,2	19,7	31,1
2015	56 507	33,4	8,1	20,0	38,5
2016	56 714	32,0	8,0	20,2	39,8
2017	56 671	29,4	8,0	20,2	42,4

Lähteet: Vuoteen 2014 asti Kuntien ja kuntayhtymien talous ja toiminta. SVT. Tilastokeskus ja vuodesta 2015 alkaen Sosiaalipalvelujen toimintatilasto THL; Säännöllinen kotihoito: Kotihoidon laskenta 30.11.SVT. THL • Källor: Fram till år 2014 Kommunernas och samkommunernas ekonomi och verksamhet. FOS. Statistikcentralen och från år 2015 Statistik över verksamhetsuppgifter om sociala tjänster. THL; Regelbunden hemvård: Klientinventering inom hemvården 30.11. FOS. THL • Sources: Up to 2014 Finances and activities of municipalities and joint municipal boards. OSF. Statistics Finland and from 2015 onwards Statistics on the activities of social services. THL; Regular home care: Count of regular home-care clients on 30 November OSF. THL.

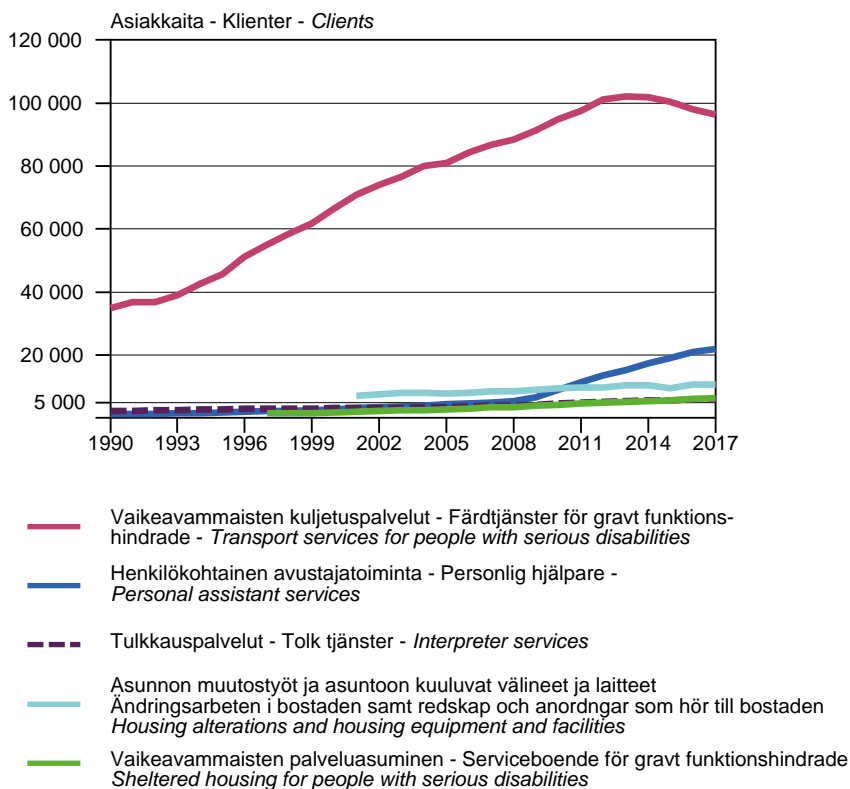
Vammaispalvelut

Handikappservice

Services for people with disabilities

Kuvio 6. - Figur 6. - Figure 6.

Vammaispalvelulain mukaiset palvelut 1990–2017
Tjänster enligt handikappservicelagen 1990–2017
Services under the Services and Assistance for the Disabled Act, 1990–2017

Lähde: Vuoteen 2014 asti Kuntien ja kuntayhtymien talous ja toiminta. SVT. Tilastokeskus ja vuodesta 2015 alkaen Sosiaalipalvelujen toimintatilasto. THL, Kelan vammaisasetuudet ja -palvelut. SVT. Kela. - Källa: Fram till år 2014 Kommunernas och samkommunernas ekonomi och verksamhet. FOS. Statistikcentralen och från år 2015 Statistik över verksamhetsuppgifter om sociala tjänster. THL, Handikappförmåner och -tjänster från FPA. FOS. FPA. - Finances and activities of municipalities and joint municipal boards. OSF. Statistics Finland and from 2015 onwards Sources: Up to 2014 Statistics on the activities of social services. THL, Disability benefits and services paid by the Social Insurance Institution (Kela). OSF. Kela.

36. Vammaispalvelulain mukaiset palvelut 1990–2017

Tjänster enligt handikappserviceagen 1990–2017

Services under the Services and Assistance for the Disabled Act, 1990–2017

Vuosi År Year	Vaikeavammaisten kuljetuspalvelut Färdtjänster för gravt funktionshindrade <i>Transport services for people with serious disabilities</i>	Henkilö- kohtainen apu Personlig assistans <i>Personal assistant</i>	Tulkkaus- palvelut ¹⁾ Tolk tjänster ¹⁾ <i>Interpreter services¹⁾</i>	Asunnon muutostyöt ja asuntoon kuuluvat välineet ja laitteet Ändringsarbeten i bostaden samt redskap och anordningar som hör till bostaden <i>Housing alterations and housing equipment and facilities</i>	Vaikeavammaisten palveluasuminen Serviceboende för gravt funktionshindrade <i>Sheltered housing for people with serious disabilities</i>
Asiakkaita/vuosi • Klienter/år • <i>Clients/year</i>					
1990	35 000	1 336	2 328	..	..
1995	45 839	1 835	2 808	..	..
2000	66 568	2 817	3 137	..	1 874
2005	80 937	4 322	3 530	7 713	2 721
2010	94 828	8 985	4 591	9 580	4 310
2015	100 428	19 000	5 693	9 598	5 737
2016	98 103	21 079	5 853	10 728	6 214
2017	96 460	21 883	5 975	10 639	6 284
Ikäryhmittäin 2017 • Efter åldersgrupp 2017 • <i>By age group 2017</i>					
0–17	2 472	1 305	1 988	675	90
18–64	31 542	13 700	514	4 166	4 142
65+	62 446	7 226	3 473	5 798	2 052

1) Tulkkauspalvelujen järjestämisvelvollisuus siirtyi kunnilta Kelalle 1.9.2010. Vuodesta 2010 lähtien tilastossa ovat vammaisten henkilöiden tulkkauspalvelusta annetun lain (133/2010) perusteella tulkkauspalveluihin oikeutetut 31.12. • Skyldigheten att ordna tolkningstjänster övergick från kommunerna till FPA 1.9.2010. Sedan år 2010 omfattar statistiken personer som är berättigade till tolktjänster 31.12 enligt lagen om tolkningstjänst för handikappade personer (133/2010). • *Duty to provide interpreter services was transferred from the municipalities to KELA as of 1 September 2010. As of 2010, the statistics have included those who were entitled to interpreter services on 31 December under the Act on interpreter services for persons with disabilities (133/2010).*

Lähde: Vuoteen 2014 asti Kuntien ja kuntayhtymien talous ja toiminta. SVT. Tilastokeskus ja vuodesta 2015 alkaen Sosiaalipalvelujen toimintatilasto. THL; Kelan vammaisetuudet ja -palvelut. SVT. Kela • Källa: Fram till år 2014 Kommunernas och samkommunernas ekonomi och verksamhet. FOS. Statistikcentralen och från år 2015. Statistik över verksamhetsuppgifter om sociala tjänster. THL; Handikappförmåner och -tjänster från FPA. FOS. FPA. • *Sources: Up to 2014 Finances and activities of municipalities and joint municipal boards. OSF. Statistics Finland and from 2015 onwards Statistics on the activities of social services. THL; Disability benefits and services paid by the Social Insurance Institution (Kela). OSF. Kela.*

37. Vammaisten työllistämistoiminta ja omaishoidon tuki 1990–2017

Sysselsättningsverksamhet för funktionshindrade och stöd för närståendevård 1990–2017

Support to employment of disabled people and support for informal care, 1990–2017

Vuosi År Year	Kehitysvammaisten työ- ja toimintakeskukset Arbets- och aktivitets- center för personer med utvecklingsstörning <i>Day and sheltered work centres for people with intellectual disabilities</i>	Vajaakuntoisten työkeskukset Arbetscenter för funktion- shindrade <i>Sheltered work centres for disabled people</i>	Vammaisten työllistymistä tukeva toiminta Verksamhet i sysselsätt- ningssyfte för funktion- shindrade <i>Activities to support employment of disabled people</i>	Vammaisten työ- ja päivätoiminta Arbets- och dagverk- samhet för funktion- hindrade <i>Day and sheltered work centres for people with various disabilities</i>	Omaishoidon tuki, alle 65-v. Stöd för när- ståendevård, under 65 år <i>Support for informal care, under 65 years</i>
Asiakkaita/vuosi • Klienter/år • <i>Clients/year</i>			Asiakkaita • Klienter • <i>Clients</i> 31.12.		Asiakkaita/vuosi Klienter/år <i>Clients/year</i>
1990	..	..	..	..	7 836
1995	9 499	3 151	..	..	6 957
2000	10 929	3 301	..	..	8 090
2005	12 005	2 993	..	..	10 427
2010	..	..	2 458	15 805	12 910
2015	..	..	2 128	16 305	14 939
2016	..	..	2 099	16 813	15 124
2017	..	..	2 252	16 240	15 683

Lähde: Vuoteen 2014 asti Kuntien ja kuntayhtymien talous ja toiminta. SVT. Tilastokeskus ja vuodesta 2015 alkaen Sosiaalipalvelujen toimintatilasto. THL • Källa: Fram till år 2014 Kommunernas och samkommunernas ekonomi och verksamhet. FOS. Statistikcentralen och från år 2015. Statistik över verksamhetsuppgifter om sociala tjänster. THL • *Sources: Up to 2014 Finances and activities of municipalities and joint municipal boards. OSF. Statistics Finland and from 2015 onwards Statistics on the activities of social services. THL.*

38. Kehitysvammaisten laitos- ja asumispalvelujen asiakkaat 2017

Klienter inom institutionsvård och boendeservice för personer med utvecklingsstörning 2017

Clients in institutional care and housing services for people with intellectual disabilities, 2017

Ikäryhmä Ålders- grupp Age group	Kehitysvammalaitokset Institutioner för pers. med utv.störning <i>Institutions for people with intellectual disabilities</i>			Autettu asuminen Assisterat boende <i>Housing with 24-hour assistance</i>			Ohjattu asuminen Styrt boende <i>Housing with part-time assistance</i>
	Asiakkaita Klienter <i>Clients</i> 31.12.	joista pitkä- aikais- hoidossa av vilka långvårds- klienter <i>of which in long-term care</i>	Hoito- päiviä/v. Vård- dygn/år. <i>Care days/year</i>	Asiakkaita Klienter <i>Clients</i> 31.12.	joista pitkä- aikais- hoidossa av vilka långvårds- klienter <i>of which in long-term care</i>	Hoito- päiviä/v. Vård- dygn/år. <i>Care days/year</i>	Asiakkaita Klienter <i>Clients</i> 31.12.
0–5	12	6	5 109	10	4	4 612	–
6–17	161	104	65 460	158	92	64 394	1
18–49	330	293	146 788	4 634	4 334	1 636 511	1 144
50+	236	219	99 220	3 682	3 467	1 344 814	841
Yhteensä Totalt Total	739	622	316 577	8 484	7 897	3 050 331	1 986
Miehet Män <i>Men</i>	481	409	207 878	4 789	4 457	1 710 220	1 118
Naiset Kvinnor <i>Women</i>	258	213	108 699	3 695	3 440	1 340 111	868

Lähde: Sosiaalihuollon laitos- ja asumispalvelut. SVT. THL. • Källa: Institutionsvård och boendeservice inom socialvården. FOS. THL. •
Source: Institutional care and housing services in social care. OSF. THL.

39. Vammaisten osallistumista, toimintaa ja työntekoa tukevat palvelut maakunnittain 2017
Tjänster som stödjer funktionshindrades delaktighet, verksamhet och arbete efter landskap 2017
Services supporting disabled people's participation, activities and employment by region, 2017

Maakunta <i>Region</i>	Vaikeavammaisten kuljetuspalvelut Färdtjänster för gravt funktionshindrade <i>Transport services for people with serious disabilities</i>	Henkilökohtainen apu Personlig assistens <i>Personal assistance</i>	Asunnon muutostyöt ja asuntoon kuuluvat välineet ja laitteet Ändringsarbeten i bostaden samt redskap och anordningar som hör till bostaden <i>Housing alterations and housing equipment and facilities</i>
Asiakkaita/vuosi • Klienter/år • Clients/year			
Koko maa • <i>Whole country</i>	96 460	21 883	10 639
Uusimaa	25 664	4 275	747
Varsinais-Suomi	8 330	2 106	676
Satakunta	6 046	1 026	747
Kanta-Häme	2 621	564	411
Pirkanmaa	9 414	2 134	1 107
Päijät-Häme	4 139	674	214
Kymenlaakso	3 410	824	377
Etelä-Karjala • <i>South Karelia</i>	2 358	543	195
Etelä-Savo	3 932	1 128	390
Pohjois-Savo	4 558	1 450	391
Pohjois-Karjala • <i>North Karelia</i>	2 172	921	303
Keski-Suomi • <i>Central Finland</i>	4 165	974	300
Etelä-Pohjanmaa • <i>South Ostrobothnia</i>	3 490	676	587
Pohjanmaa • <i>Ostrobothnia</i>	3 676	619	357
Keski-Pohjanmaa • <i>Central Ostrobothnia</i>	1 598	415	176
Pohjois-Pohjanmaa • <i>North Ostrobothnia</i>	5 234	1 797	769
Kainuu	1 111	419	181
Lappi • <i>Lapland</i>	4 062	1 251	523
Ahvenanmaa • <i>Åland Islands</i>	480	87	48

Lähteet: Sosiaalipalvelujen toimintatilasto. THL; Kelan vammaisetuudet ja -palvelut. SVT. Kela. • Källor: Statistik över verksamhetsuppgifter om sociala tjänster. THL; Handikappförmåner och -tjänster från FPA. FOS. FPA. • Sources: Statistics on the activities of social services. THL; Disability benefits and services paid by the Social Insurance Institution (Kela). OSF. Kela.

Tulkkauspalvelut Tolk tjänster <i>Interpreter services</i>	Vammaisten työllistymistä tukeva toiminta Verksamhet i sysselsätt- ningssyfte för funktion- shindrade <i>Activities to support employment of disabled people</i>	Vammaisten työ- ja päivätoiminta Arbets- och dagverksamhet för funktionshindrade <i>Day and sheltered work centres for people with various disabilities</i>	Landskap
Asiakkaita • Klienter • <i>Clients</i> 31.12			
5 975	2 252	16 240	Hela landet
1 711	328	3 377	Nyland
732	226	1 339	Egentliga Finland
298	182	895	Satakunta
180	51	594	Egentliga Tavastland
529	165	1 462	Birkaland
179	145	523	Päijänne-Tavastland
153	138	626	Kymmenedalen
179	27	369	Södra Karelen
143	0	777	Södra Savolax
236	199	696	Norra Savolax
235	0	721	Norra Karelen
376	97	860	Mellersta Finland
143	220	819	Södra Österbotten
135	112	644	Österbotten
46	0	286	Mellersta Österbotten
326	153	1 146	Norra Österbotten
73	87	304	Kajanaland
190	78	761	Lappland
9	44	41	Åland

40. Kehitysvammaisten laitos- ja asumispalvelujen sekä perhehoidon asiakkaat maakunnittain 2017
Klienter inom institutionsvård och boendeservice och i familjevård för personer med utvecklingsstörning efter landskap 2017
Clients in institutional care, housing services and in family care for people with intellectual disabilities by region, 2017

Maakunta Landskap Region	Kehitysvammalaitokset Institutioner för pers. med utv. störning <i>Institutions for people with intellectual disabilities</i>		Autettu asuminen Assisterat boende <i>Housing with 24-hour assistance</i>		Ohjattu asuminen Styrt boende <i>Housing with part-time assistance</i>	Perhehoito ¹⁾ Familjevård ¹⁾ <i>Family care¹⁾</i>
	Asiakkaita Klienter 31.12.	joista pitkäaikais- hoidossa av vilka lång- vårdsklienter <i>of which in long-term care</i>	Asiakkaita Klienter 31.12.	joista pitkäaikais- hoidossa av vilka lång- vårdsklienter <i>of which in long-term care</i>	Asiakkaita Klienter 31.12.	Asiakkaita Klienter 31.12.
Koko maa • Hela landet • Whole country	739	622	8 484	7 897	1 986	1 333
Uusimaa • Nyland	166	149	1 945	1 822	342	436
Varsinais-Suomi • Egentliga Finland	69	57	687	649	106	48
Satakunta • Satakunta	49	43	432	391	60	48
Kanta-Häme • Egentliga Tavastland	4	2	283	254	82	119
Pirkanmaa • Birkaland	83	62	583	542	184	118
Päijät-Häme • Päijänne-Tavastland	5	4	244	220	90	60
Kymenlaakso • Kymmenedalen	20	19	299	278	107	13
Etelä-Karjala • Södra Karelen • <i>South Karelia</i>	10	10	210	197	4	1
Etelä-Savo • Södra Savolax	66	56	286	262	172	39
Pohjois-Savo • Norra Savolax	74	60	573	541	134	55
Pohjois-Karjala • Norra Karelen • <i>North Karelia</i>	20	7	318	267	71	62
Keski-Suomi • Mellersta Finland • <i>Central Finland</i>	26	24	379	353	93	124
Etelä-Pohjanmaa • Södra Östergötten • <i>South Ostrobothnia</i>	47	44	407	380	73	22
Pohjanmaa • Östergötten • <i>Ostrobothnia</i>	12	12	279	266	35	4
Keski-Pohjanmaa • Mellersta Östergötten • <i>Central Ostrobothnia</i>	6	3	122	112	25	2
Pohjois-Pohjanmaa • Norra Östergötten • <i>North Ostrobothnia</i>	15	12	776	727	236	115
Kainuu • Kajanaland	9	6	162	159	57	46
Lappi • Lappland • <i>Lapland</i>	58	52	403	382	115	20
Ahvenanmaa • Åland • <i>Åland Islands</i>	-	-	96	95	-	1

1) Vuodesta 2006 lähtien on kerätty tieto "Vammaisten perhehoito" eli mukana on jonkin verran muitakin vammaisia kuin kehitysvammaisia. • Från och med 2006 har uppgifter om familjevård för funktionshindrade samlats in, dvs. uppgifterna inbegriper även andra funktionshindrade än personer med utvecklingsstörning. • From 2006 onwards the data collection has concerned family care for people with disabilities, i.e. the data includes not only people with intellectual disabilities but also some people with other disabilities.

Lähteet: Sosiaalihuollon laitos- ja asumispalvelut. SVT. THL.; Perhehoito: Sosiaalipalvelujen toimintatilasto. THL. • Källor: Institutionsvård och boendeservice inom socialvården. FOS. THL.; Familjevård: Statistik över verksamhetsuppgifter om sociala tjänster. THL • Sources: Institutional care and housing services in social care. OSF. THL.; Family care: Statistics on the activities of social services. THL

Mielenterveyspalvelut

Mentalvårdstjänster

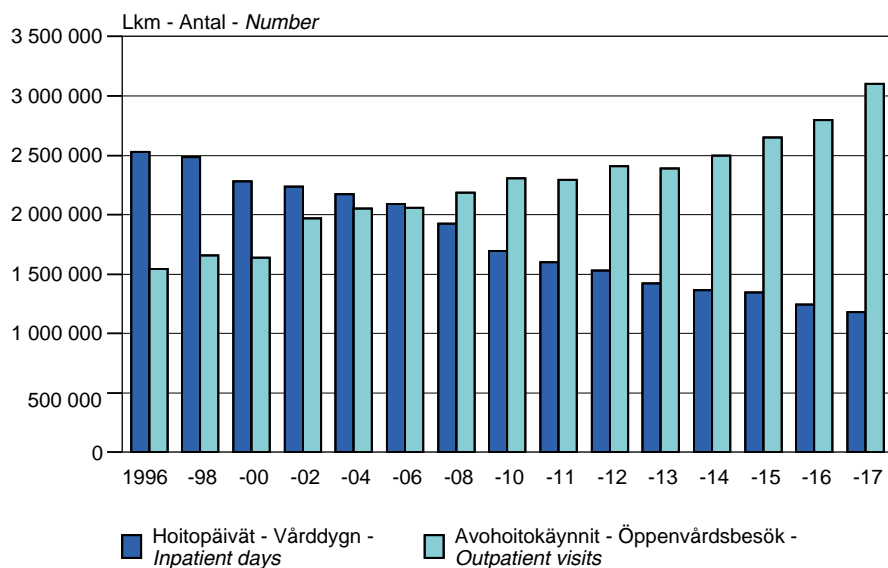
Mental health services

Kuvio 7. - Figur 7. - Figure 7.

Mielenterveyden häiriöiden laitoshoido ja avohoito 1996–2017

Psykiatrisk slutenvård och öppenvård 1996–2017

Inpatient and outpatient mental care, 1996–2017

Lähteet: Perusterveydenhuolto. THL; Erikoissairaanhoito. SVT. THL. - Källor: Primärvård. THL; Specialiserad sjukvård. FOS. THL. - Sources: Primary health care. THL; Specialised health care. OSF. THL.

41. Mielenterveyshuollon avohoitokäynnit 1997–2017
Öppenvårdsbesök inom mentalvården 1997–2017
Outpatient visits in mental health services, 1997–2017

	1997	2000	2003	2006	2010	2015	2017
Perusterveydenhuollon käynnit ¹⁾ • Besök inom primärvård ¹⁾ • <i>Visits in primary health care¹⁾</i>							
Lääkäri • Läkare • <i>Physician</i>	28 992	58 764	99 232	92 740	98 237	62 938	81 533
Muu kuin lääkäri • Annan än läkare • <i>Other practitioner</i>	298 048	446 925	615 665	554 601	590 719	622 192	769 188
Yhteensä • Totalt • <i>Total</i>	327 040	505 689	714 897	647 341	688 956	685 130	850 721
Erikoissairaanhoidon käynnit ²⁾ • Besök inom specialiserad sjukvård ²⁾ • <i>Visits in specialised health care²⁾</i>							
Aikuispsykiatria • Vuxenpsykiatri • <i>Adult psychiatry</i>	1 131 421	959 419	1 127 158	1 158 950	1 240 224	1 437 311	1 641 596
Nuorisopsykiatria • Ungdomspsykiatri • <i>Adolescent psychiatry</i>	66 655	91 982	104 215	136 275	217 422	309 419	354 287
Lastenpsykiatria • Barnpsykiatri • <i>Child psychiatry</i>	76 326	79 241	102 827	119 122	159 983	217 810	258 853
Yhteensä • Totalt • <i>Total</i>	1 274 402	1 130 642	1 334 200	1 414 347	1 617 629	1 964 540	2 254 733
Mielenterveyskäynnit ¹⁾ • Besök inom mentalvård ¹⁾ • <i>Mental health visits¹⁾</i>							
Yhteensä • Totalt • <i>Total</i>	1 601 442	1 636 331	2 049 097	2 061 688	2 306 585	2 649 670	3 105 454
Asukasta kohti • Per invånare • <i>Per inhabitant</i>	0,31	0,32	0,39	0,39	0,42	0,48	0,56

1) Perusterveydenhuollon avohoidon tiedonkeruu muuttui 2011. Aikaisempien vuosien tiedot eivät ole vertailukelpoisia vuosien 2011–2017 tietojen kanssa. • Insamlingen av data om öppenvården inom primärvården förändrades 2011. Uppgifterna för 2011 och senare år är inte jämförbara med uppgifterna för de tidigare åren. • *Data collection for outpatient visits in primary health care has been revised in 2011. Data for previous years are not comparable with the data for 2011–2017.*

2) Erikoissairaanhoidon aikasarja on laadittu uudestaan joulukuussa 2018 vuodesta 2000 alkaen. Mukana ovat julkisen sektorin hoitoilmoitusrekisteriin ilmoittamat avohoidon käynnit kolmelta psykiatrian erikoisalalta. • I december 2018 uppdaterades tidsserien för specialiserad sjukvård sedan år 2000. Nu omfattar den alla öppenvårdsbesök inom tre psykiatriska specialiteter som anmälts till vårdanmälningsregistret inom offentlig sektor. • *The time series concerning specialised care has been re-prepared in December 2018, starting from the year 2000. It includes the outpatient visits in three specialties of psychiatry that the public sector has reported in the care register.*

Lähteet: Perusterveydenhuolto. THL; Erikoissairaanhoido. THL. • Källor: Primärvård. THL; Specialiserad sjukvård. THL. • *Sources: Primary health care. THL; Specialised health care. THL.*

42. Mielenterveyden häiriöiden laitoshoidon erikoisaloittain 1997–2017**Psykiatrisk slutenvård efter specialitet 1997–2017*****Inpatient mental health care by speciality, 1997–2017***

	1997	2000	2003	2006	2010	2015	2017
Psykiatria ¹⁾ • Psykiatri ¹⁾ • <i>Psychiatry</i> ¹⁾							
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	43 469	48 933	47 199	44 416	39 390	34 051	35 127
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	49,2	39,7	36,3	35,8	35,1	31,7	31,1
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Care days</i>	1 959 645	1 827 462	1 751 156	1 659 433	1 386 750	1 162 783	1 013 346
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	28 930	30 234	29 478	29 592	27 094	23 227	23 949
Yleislääketiede • Allmänmedicin • <i>General practice</i>							
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	24 056	24 579	21 439	19 460	16 101	15 329	17 060
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	15,4	13,5	15,7	16,0	17,4	11,9	8,3
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Care days</i>	423 576	408 727	382 124	391 143	277 234	148 260	136 036
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	15 653	16 064	14 123	13 260	11 107	9 885	10 587
Muut • Övriga • <i>Others</i>							
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	9 678	9 452	8 169	9 086	7 757	9 707	10 348
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	6,4	4,7	4,6	4,6	4,0	3,7	3,5
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Care days</i>	59 862	46 497	37 075	41 859	32 487	35 645	33 066
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	8 091	7 835	6 854	7 635	6 362	7 701	8 131
Yhteensä • Totalt • <i>Total</i>							
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	77 203	82 964	76 807	72 962	63 248	59 087	62 535
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	33,3	27,9	27,2	26,6	26,8	21,9	20,3
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Care days</i>	2 443 083	2 282 686	2 170 355	2 092 435	1 696 471	1 346 688	1 182 448
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	47 767	49 241	46 158	46 143	40 897	36 798	38 385

1) Tähän on poimittu ne psykiatrian erikoisanalan potilaat/hoitojaksot/hoitopäivät, joissa potilaan päädiagnoosina on mielenterveyden häiriö (diagnoosit F00–F99 dementiaa ja muita elimellisiä aivo-oireyhtymiä sekä kehitysvammaisuutta lukuun ottamatta). Psykiatrian erikoisanalan kokonaismäärät löytyvät taulukosta 78. • Denna tabell visar de patienter/vårdperioder/vårddygn inom specialitetens psykiatri där huvuddiagnosen är psykiska sjukdomar och syndrom (diagnoserna F00–F99, med undantag av diagnoser som tyder på demens, andra organiska psykiska störningar samt utvecklingsstörning). Tabell 78 visar de totala antalen för specialiteten psykiatri. • *The figures here include all patients/inpatient stays/care days in psychiatry where the patient's primary diagnosis is mental disorder (diagnoses F00–F99, except for dementia and other organic, including symptomatic, mental disorders, and mental retardation). The total numbers for psychiatry appear from Table 78.*

Lähteet: Perusterveydenhuolto. THL; Erikoissairaanhoido. THL. • Källor: Primärvård. THL; Specialiserad sjukvård. THL. • *Sources: Primary health care. THL; Specialised health care. THL.*

43. Mielenterveyden häiriöiden laitoshoidon ikäryhmittäin 1997–2017
Psykiatrisk slutenvård efter åldersgrupp 1997–2017
Inpatient mental health care by age group, 1997–2017

Ikäryhmä • Åldersgrupp • Age group	1997	2000	2003	2006	2010	2015	2017
0–17							
Hoitojaksot • Vårdperioder • Inpatient stays	6 407	8 111	7 825	7 893	7 438	6 615	7 355
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • Average length of stay	26,2	25,2	25,1	25,4	24,0	19,3	17,7
Hoitopäivät • Vårddygn • Care days	173 595	202 881	202 552	209 765	178 287	127 224	121 956
Potilaat • Patienter • Patients	4 732	5 804	5 494	5 515	5 353	4 633	5 125
18–24							
Hoitojaksot • Vårdperioder • Inpatient stays	6 224	7 310	6 642	5 388	5 263	5 885	6 755
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • Average length of stay	23,4	21,3	25,0	30,9	28,8	22,3	20,5
Hoitopäivät • Vårddygn • Care days	155 322	170 824	189 793	184 739	153 184	146 330	134 097
Potilaat • Patienter • Patients	3 868	4 489	4 321	3 595	3 575	3 727	4 135
25–64							
Hoitojaksot • Vårdperioder • Inpatient stays	53 323	56 400	52 104	48 832	40 968	35 756	37 332
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • Average length of stay	31,2	25,8	25,2	24,7	25,2	20,4	21,1
Hoitopäivät • Vårddygn • Care days	1 576 811	1 434 711	1 352 994	1 265 045	1 028 713	823 075	723 641
Potilaat • Patienter • Patients	31 469	31 431	29 529	29 687	25 605	21 763	22 157
65+							
Hoitojaksot • Vårdperioder • Inpatient stays	11 249	11 143	10 236	10 849	9 579	10 831	11 093
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • Average length of stay	52,6	44,8	40,3	34,2	34,8	28,4	19,2
Hoitopäivät • Vårddygn • Care days	537 355	474 270	425 016	432 886	336 287	250 059	202 754
Potilaat • Patienter • Patients	7 842	7 704	7 025	7 549	6 527	6 889	7 146

Lähteet: Perusterveydenhuolto. THL; Erikoissairaanhoidon THL. • Källor: Primärvård. THL; Specialiserad sjukvård. THL. • Sources: Primary health care. THL; Specialised health care. THL.

44. Mielenterveyden häiriöiden laitoshoidon maakunnittain 2017
Psykiatrisk slutenvård efter landskap 2017
Inpatient mental health care by region, 2017

Maakunta Landskap <i>Region</i>	Hoitojaksot Vårdperioder <i>Inpatient stays</i>	Keskimääräinen hoitoaika Medelvårdtid <i>Average length of stay</i>	Hoitopäivät Vårddygn <i>Care days</i>	Potilaat Patienter <i>Patients</i>
Koko maa • Hela landet • <i>Whole country</i>	62 196	20,4	1 181 252	38 153
Uusimaa • Nyland	15 853	21,4	345 927	10 232
Varsinais-Suomi • Egentliga Finland	4 121	21,8	84 825	2 691
Satakunta	2 900	16,2	51 334	1 781
Kanta-Häme • Egentliga Tavastland	1 879	19,6	32 188	1 131
Pirkanmaa • Birkaland	5 472	18,7	100 218	3 482
Päijät-Häme • Päijänne-Tavastland	2 596	16,0	41 257	1 608
Kymenlaakso • Kymmenedalen	1 521	34,3	44 947	1 174
Etelä-Karjala • Södra Karelen • <i>South Karelia</i>	1 135	20,8	16 955	744
Etelä-Savo • Södra Savolax	1 704	32,8	40 908	1 135
Pohjois-Savo • Norra Savolax	3 857	21,9	74 325	2 300
Pohjois-Karjala • Norra Karelen • <i>North Karelia</i>	2 861	19,0	33 730	1 668
Keski-Suomi • Mellersta Finland • <i>Central Finland</i>	3 161	16,4	51 438	1 834
Etelä-Pohjanmaa • Södra Österbotten • <i>South Ostrobothnia</i>	2 389	16,4	44 987	1 411
Pohjanmaa • Österbotten • <i>Ostrobothnia</i>	1 299	36,7	37 520	923
Keski-Pohjanmaa • Mellersta Österbotten • <i>Central Ostrobothnia</i>	1 476	11,7	18 065	662
Pohjois-Pohjanmaa • Norra Österbotten • <i>North Ostrobothnia</i>	5 447	17,5	86 268	3 026
Kainuu • Kajanaland	1 297	34,8	30 241	563
Lappi • Lappland • <i>Lapland</i>	2 371	15,4	36 209	1 466
Åhvenanmaa • Åland • <i>Åland Islands</i>	261	9,5	2 795	148

Lähteet: Perusterveydenhuolto. THL; Erikoissairaanhoidon THL. • Källor: Primärvård. THL; Specialiserad sjukvård. THL. • Sources: Primary health care. THL; Specialised health care. THL.

45. Psykiatrian asumispalvelut 1995–2017
Boendeservice inom psykiatrin 1995–2017
Housing services for people with mental disorders, 1995–2017

Vuosi År Year	Palveluntuottaja • Serviceproducent • Service provider			
	Kunnallinen (sosiaalihoito) Kommunal (socialvård) <i>Municipal (social care)</i>	Kunnallinen (terveydenhoito) Kommunal (hälso- och sjukvård) <i>Municipal (health care)</i>	Yksityinen Privat <i>Private</i>	Yhteensä Totalt <i>Total</i>
	Asiakkaita • Klienter • <i>Clients</i> 31.12.			
1995	523	468	889	1 880
2000	482	41	2 572	3 095
2001	359	149	3 133	3 641
2002	454	158	3 569	4 181
2003	388	257	4 090	4 735
2004	407	181	4 465	5 053
2005	475	211	4 907	5 593
2006	521	232	5 155	5 908
2007	480	236	5 816	6 532
2008	554	186	6 323	7 063
2009	520	168	6 472	7 160
2010	509	159	6 544	7 212
2011	616	156	7 027	7 799
2012	711	157	7 141	8 009
2013	708	168	7 086	7 962
2014	760	163	7 132	8 055
2015	712	1	7 086	7 799
2016	667	4	7 036	7 707
2017	703	4	7 099	7 806

Lähteet: Vuosi 1995 Kuntien ja kuntayhtymien talous ja toiminta. SVT. Tilastokeskus; Vuodesta 2000 lähtien Sosiaalihoollon laitos- ja asumis- palvelut. SVT. THL. • Källor: År 1995 Kommunernas och samkommunernas ekonomi och verksamhet. FOS. Statistikcentralen; Från och med 2000 Institutionsvård och boendeservice inom socialvården. FOS. THL. • Sources: Year 1995 Finances and activities of municipalities and joint municipal boards. OSF. Statistics Finland; From 2000- Institutional care and housing services in social care. OSF. THL.

Päihteet ja riippuvuudet

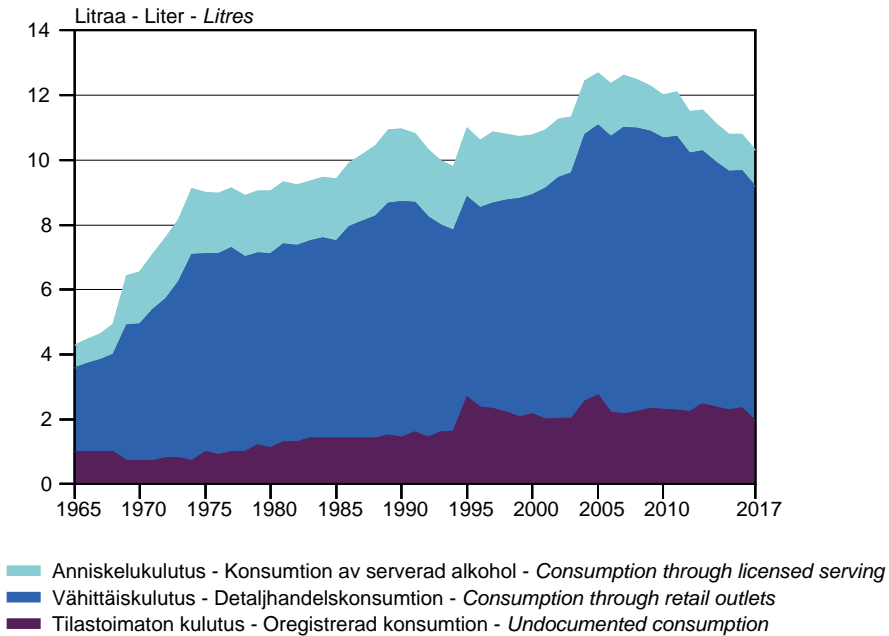
Alkohol, droger och beroende
Alcohol, drugs and addiction

Kuvio 8. - Figur 8. - *Figure 8.*

Alkoholijuomien kokonaiskulutus 100 %:n alkoholina 15 vuotta täyttäneitä asukasta kohti 1965–2017

Total alkoholkonsumtion i 100 % alkohol per invånare 15 år och över 1965–2017

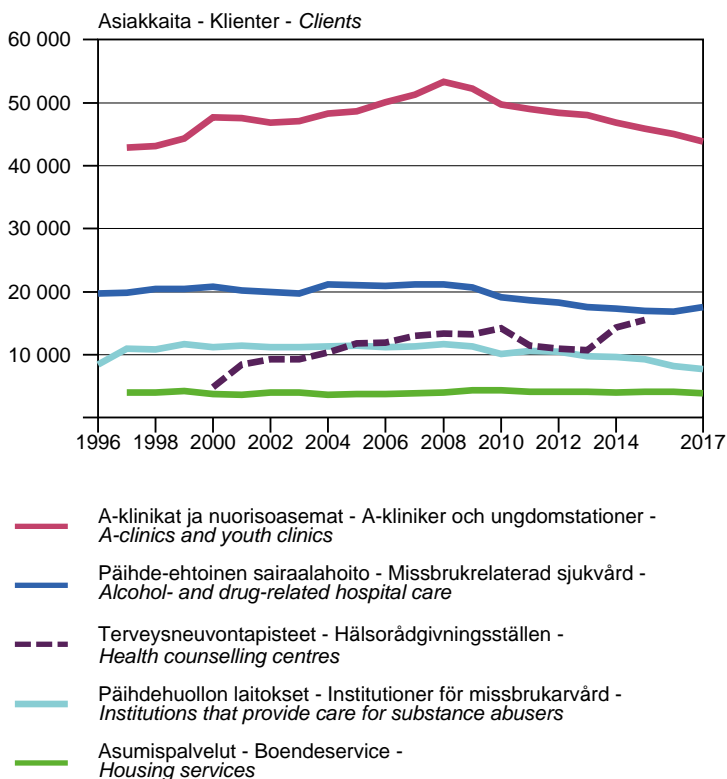
Total consumption of alcoholic beverages, 100% alcohol per capita aged 15 and over, 1965–2017

Lähteet: Alkoholijuomien kulutus. SVT. THL; Valvira. - Källor: Alkoholkonsumtion. FOS. THL; Valvira. -
Sources: *Alcoholic beverage consumption. OSF. THL; Valvira.*

Kuvio 9. - Figur 9. - Figure 9.
Päihdehuollon palvelut 1996–2017
Missbrukarvårdens tjänster 1996–2017
Treatment services for substance abusers 1996–2017

Lähteet: Vuoteen 2014 asti Kuntien ja kuntayhtymien talous ja toiminta. SVT. Tilastokeskus ja vuodesta 2015 alkaen Sosiaalipalvelujen toimintatilasto. THL; Sosiaalihuollon laitos- ja asumispalvelut. SVT. THL; Erikois-sairaanhoido. THL; Perusterveydenhuolto. THL; Infektio- ja tartuntatauti- ja rokotukset -yksikkö. THL. - Källor: Fram till år 2014 Kommunernas och samkommunernas ekonomi och verksamhet. FOS. Statistikcentralen och från år 2015 Statistik över verksamhetsuppgifter om sociala tjänster. THL; Institutionsvård och boendeservice inom socialvården. FOS. THL; Specialiserad sjukvård. THL; Primärvård. THL; Enheten för smittskydd och vaccinationer. THL. - Sources: Up to 2014 Finances and activities of municipalities and joint municipal boards. OSF. Statistics Finland and from 2015 onwards Statistics on the activities of social services. THL; Institutional care, and housing services in social care. OSF. THL; Specialised health care. THL; Primary health care. THL; Infectious Disease Control and Vaccinations Unit. THL.

46. Alkoholijuomien tilastoitu kulutus asukasta kohti 1960–2017
Registrerad alkoholkonsumtion per invånare 1960–2017
Recorded consumption of alcoholic beverages, per capita, 1960–2017

Vuosi År Year	Litraa 100 %:n alkoholia • Liter 100 % alkohol • <i>100% alcohol, litres</i>		Euroa (käyvin hinnoin) • Euro (till löpande priser) • <i>EUR (at current prices)</i>	
	15 vuotta täyttäneitä kohti Per invånare 15 år och över <i>Per capita, aged 15 and over</i>	Asukasta kohti Per invånare <i>Per capita</i>	15 vuotta täyttäneitä kohti Per invånare 15 år och över <i>Per capita, aged 15 and over</i>	Asukasta kohti Per invånare <i>Per capita</i>
Kulutus yhteensä • Konsumtion totalt • <i>Consumption, total</i>				
1960	2,69	1,85	21	15
1970	5,84	4,30	80	59
1980	7,94	6,31	292	233
1990	9,53	7,69	783	632
2000	8,59	7,04	826	677
2005	9,95	8,23	867	718
2010	9,72	8,12	980	819
2011	9,81	8,20	1 004	839
2012	9,27	7,75	1 015	848
2013	9,08	7,59	1 000	836
2014	8,76	7,32	999	836
2015	8,52	7,13	972	813
2016	8,44	7,07	971	813
2017	8,37	7,02	976	819
Vähittäiskulutus • Detaljhandelskonsumtion • <i>Consumption through retail outlets</i>				
1960	2,04	1,40	14	9
1970	4,24	3,12	49	36
1980	6,00	4,77	180	143
1990	7,28	5,87	466	376
2000	6,76	5,54	509	417
2005	8,33	6,89	543	449
2010	8,38	7,00	654	546
2011	8,46	7,06	668	557
2012	7,99	6,67	676	565
2013	7,82	6,54	668	559
2014	7,57	6,33	668	558
2015	7,38	6,17	647	541
2016	7,32	6,13	643	539
2017	7,25	6,08	637	534
Anniskelukulutus • Konsumtion av serverad alkohol • <i>Consumption through licensed serving</i>				
1960	0,65	0,45	8	5
1970	1,61	1,18	31	23
1980	1,94	1,54	113	90
1990	2,25	1,82	318	256
2000	1,84	1,51	317	260
2005	1,62	1,34	324	268
2010	1,34	1,12	327	273
2011	1,36	1,13	337	282
2012	1,28	1,07	339	284
2013	1,25	1,05	332	277
2014	1,19	0,99	332	277
2015	1,14	0,96	326	272
2016	1,11	0,93	328	275
2017	1,12	0,94	339	284

Lähteet: Alkoholijuomien kulutus. SVT. THL; Valvira • Källor: Alkoholkonsumtion. FOS. THL; Valvira • Sources: Alcoholic beverage consumption. OSF. THL; Valvira.

47. Alkoholijuomien tilastoitu kulutus 100 %:n alkoholina 15 vuotta täyttänyttä asukasta kohti 1960–2017
Registrerad alkoholkonsumtion i 100 % alkohol per invånare 15 år och över 1960–2017
Recorded consumption of alcoholic beverages, 100% alcohol, per capita aged 15 and over, 1960–2017

Vuosi År Year	Viinaa Brännvin Vodka, gin, etc.	Muita väkeviä juomia Övriga starka drycker Other strong beverages	Väkeviä viinejä Starkvin Fortified wines	Mietoja viinejä Lättvin Light wines	Siideriä Cider Ciders	Long drink -juomia Long drink Long drinks	Vahvaa olutta Starköl Strong beer	Keski- olutta Mellanöl Medium beer	Yhteensä Totalt Total
---------------------	---	---	--	---	-----------------------------	---	---	--	-----------------------------

Kulutus yhteensä, litraa • Konsumtion totalt, liter • *Consumption total, litres*

1960	1,25	0,65	0,18	0,00	0,00	0,01	0,13	0,37	2,69
1970	1,49	0,90	0,46	0,00	0,00	0,06	0,76	1,93	5,84
1980	2,28	1,23	0,57	0,00	0,00	0,24	1,32	1,94	7,94
1990	2,34	1,13	0,30	0,70	0,02	0,25	1,90	2,88	9,53
2000	1,56	0,68	0,18	1,08	0,60	0,26	0,39	3,90	8,63
2005	1,90	0,92	0,20	1,47	0,57	0,31	0,30	4,29	9,95
2010	1,50	0,83	0,16	1,70	0,52	0,54	0,23	4,24	9,72
2015	1,18	0,66	0,11	1,64	0,35	0,44	0,24	3,89	8,52
2016	1,15	0,66	0,10	1,64	0,34	0,43	0,24	3,87	8,44
2017	1,14	0,66	0,10	1,65	0,34	0,44	0,25	3,79	8,37

Vähittäiskulutus, litraa • Detaljhandelskonsumtion, liter • *Consumption through retail outlets, litres*

1960	1,16	0,41	0,13	0,00	0,00	0,00	0,07	0,20	2,04
1970	1,20	0,68	0,42	0,00	0,00	0,03	0,38	1,32	4,24
1980	1,95	1,01	0,55	0,00	0,00	0,12	0,54	1,51	6,00
1990	2,03	0,96	0,29	0,61	0,01	0,17	0,78	2,42	7,28
2000	1,35	0,55	0,17	0,97	0,43	0,21	0,23	2,87	6,78
2005	1,69	0,80	0,19	1,35	0,44	0,22	0,18	3,45	8,33
2010	1,34	0,72	0,16	1,54	0,42	0,41	0,13	3,65	8,38
2015	1,07	0,58	0,11	1,48	0,28	0,35	0,11	3,40	7,38
2016	1,04	0,58	0,10	1,47	0,28	0,34	0,11	3,40	7,32
2017	1,03	0,58	0,10	1,47	0,27	0,35	0,11	3,33	7,25

Anniskelukulutus, litraa • Konsumtion av serverad alkohol, liter • *Consumption through licensed serving, litres*

1960	0,09	0,25	0,05	0,00	0,00	0,01	0,06	0,17	0,65
1970	0,29	0,22	0,04	0,00	0,00	0,03	0,38	0,61	1,61
1980	0,32	0,22	0,02	0,00	0,00	0,12	0,78	0,43	1,94
1990	0,32	0,16	0,01	0,09	0,01	0,08	1,12	0,46	2,25
2000	0,21	0,12	0,00	0,11	0,17	0,05	0,16	1,03	1,84
2005	0,21	0,12	0,00	0,12	0,13	0,08	0,12	0,84	1,62
2010	0,15	0,11	0,00	0,15	0,10	0,13	0,10	0,59	1,34
2015	0,11	0,09	0,00	0,16	0,07	0,09	0,13	0,50	1,14
2016	0,11	0,08	0,00	0,16	0,07	0,09	0,13	0,47	1,11
2017	0,11	0,08	0,00	0,18	0,06	0,09	0,13	0,46	1,12

Lähteet: Alkoholijuomien kulutus. SVT. THL; Valvira • Källor: Alkoholkonsumtion. FOS. THL; Valvira • Sources: Alcoholic beverage consumption. OSF. THL; Valvira.

48. Alkoholijuomien myynti 100 %:n alkoholina maakunnittain 2017
Försäljning av alkoholdrycker i 100 % alkohol efter landskap 2017
Sales of alcoholic beverages by region, 100% alcohol, 2017

Maakunta Landskap Region	Väkeviä juomia Starka drycker Strong beverages	Viinejä Vin Wines	Siideriä Cider Ciders	Long drink -juomia Long drink Long drinks	Mallas- juomia Malt- drycker Beers	Yhteensä Totalt Total
1 000 litraa • liter • litres						
Koko maa • Hela landet • <i>Whole country</i>	8 335	8 120	1 554	2 036	18 658	38 703
Uusimaa • Nyland	1 916	3 073	454	496	5 125	11 065
Varsinais-Suomi • Egentliga Finland	729	744	134	177	1 587	3 371
Satakunta • Satakunta	412	264	59	93	783	1 611
Kanta-Häme • Egentliga Tavastland	279	236	49	64	618	1 248
Pirkanmaa • Birkaland	792	698	154	193	1 686	3 524
Päijät-Häme • Päijänne-Tavastland	312	290	59	79	807	1 548
Kymenlaakso • Kymmenedalen	269	242	51	63	684	1 308
Etelä-Karjala • Södra Karelen • <i>South Karelia</i>	204	192	42	52	573	1 063
Etelä-Savo • Södra Savolax	263	221	50	65	645	1 245
Pohjois-Savo • Norra Savolax	449	318	81	105	898	1 851
Pohjois-Karjala • Norra Karelen • <i>North Karelia</i>	269	181	46	66	548	1 111
Keski-Suomi • Mellersta Finland • <i>Central Finland</i>	449	349	80	113	975	1 965
Etelä-Pohjanmaa • Södra Österbotten • <i>South Ostrobothnia</i>	328	166	39	75	520	1 128
Pohjanmaa • Österbotten • <i>Ostrobothnia</i>	203	215	36	49	463	965
Keski-Pohjanmaa • Mellersta Österbotten • <i>Central Ostrobothnia</i>	119	79	16	25	203	441
Pohjois-Pohjanmaa • Norra Österbotten • <i>North Ostrobothnia</i>	651	420	114	164	1 338	2 687
Kainuu • Kajanaland	159	87	22	35	288	591
Lappi • Lappland • <i>Lapland</i>	505	292	63	115	847	1 822
Ahvenanmaa • Åland • <i>Åland Islands</i>	26	52	5	7	69	158

15 vuotta täyttänyttä asukasta kohti, litraa • Per invånare 15 år och över, liter • *Per capita aged 15 and over, litres*

Koko maa • Hela landet • <i>Whole country</i>	1,80	1,75	0,34	0,44	4,04	8,37
Uusimaa • Nyland	1,39	2,23	0,33	0,36	3,72	8,03
Varsinais-Suomi • Egentliga Finland	1,80	1,84	0,33	0,44	3,92	8,31
Satakunta • Satakunta	2,20	1,41	0,31	0,50	4,18	8,59
Kanta-Häme • Egentliga Tavastland	1,92	1,62	0,34	0,44	4,25	8,58
Pirkanmaa • Birkaland	1,85	1,63	0,36	0,45	3,93	8,21
Päijät-Häme • Päijänne-Tavastland	1,82	1,69	0,35	0,46	4,71	9,03
Kymenlaakso • Kymmenedalen	1,78	1,60	0,34	0,41	4,53	8,65
Etelä-Karjala • Södra Karelen • <i>South Karelia</i>	1,82	1,71	0,38	0,46	5,12	9,49
Etelä-Savo • Södra Savolax	2,06	1,73	0,39	0,51	5,04	9,72
Pohjois-Savo • Norra Savolax	2,14	1,51	0,38	0,50	4,28	8,82
Pohjois-Karjala • Norra Karelen • <i>North Karelia</i>	1,92	1,30	0,33	0,47	3,92	7,95
Keski-Suomi • Mellersta Finland • <i>Central Finland</i>	1,94	1,51	0,34	0,49	4,21	8,49
Etelä-Pohjanmaa • Södra Österbotten • <i>South Ostrobothnia</i>	2,07	1,05	0,25	0,47	3,28	7,11
Pohjanmaa • Österbotten • <i>Ostrobothnia</i>	1,36	1,44	0,24	0,33	3,10	6,46
Keski-Pohjanmaa • Mellersta Österbotten • <i>Central Ostrobothnia</i>	2,13	1,42	0,28	0,45	3,64	7,92
Pohjois-Pohjanmaa • Norra Österbotten • <i>North Ostrobothnia</i>	1,98	1,27	0,34	0,50	4,06	8,15
Kainuu • Kajanaland	2,52	1,37	0,35	0,55	4,54	9,33
Lappi • Lappland • <i>Lapland</i>	3,32	1,92	0,42	0,76	5,57	11,99
Ahvenanmaa • Åland • <i>Åland Islands</i>	1,06	2,12	0,19	0,27	2,78	6,42

Lähteet: Alkoholijuomien kulutus. SVT. THL; Valvira • Källor: Alkoholkonsumtion. FOS. THL; Valvira • *Sources: Alcoholic beverage consumption. OSF. THL; Valvira.*

49. Alkoholijuomien myynti juomaryhmittäin 1990–2017
Försäljning av alkoholdrycker per varugrupp 1990–2017
Sales of alcoholic beverages by type of beverage, 1990–2017

Vuosi År Year	Väkeviä juomia Starka drycker Strong beverages	Väkeviä viinejä Starkvin Fortified wines	Mietoja viinejä Lättvin Light wines	Siideriä Cider Ciders	Long drink -juomia Long drink Long drinks	Vahvaa olutta Stark öl Strong beer	Keski- olutta Mellanöl Medium beer	Yhteensä 100 %:n alkoholina Totalt 100 % alkohol Total 100% alcohol
1 000 litraa • liter • litres								
Vähittäismyynti • Detaljhandel • Retail sales								
1990	33 173	6 533	20 834	612	12 401	59 436	220 001	29 113
2000	22 239	4 265	35 618	38 715	14 364	16 968	267 408	28 680
2008	30 036	4 573	54 330	46 484	32 590	10 988	358 887	38 813
2009	27 959	4 380	55 021	41 662	37 017	10 780	359 954	38 215
2010	26 464	4 088	55 748	40 329	37 686	9 909	360 801	37 617
2011	25 602	3 744	57 938	38 402	39 712	9 586	376 779	38 154
2012	24 696	3 739	57 584	33 489	37 605	8 981	349 250	36 218
2013	23 470	3 358	56 664	32 035	35 575	8 757	354 445	35 648
2014	22 407	3 136	55 690	29 664	35 327	8 470	347 039	34 643
2015	21 760	2 855	54 305	27 707	32 814	8 308	345 394	33 881
2016	21 496	2 679	54 210	27 309	31 996	8 194	346 466	33 752
2017	21 338	2 712	54 289	26 850	33 319	8 503	339 944	33 512
Toimitukset anniskeluun • Leveranser till servering • Deliveries to licensed serving								
1990	5 002	204	3 035	973	6 051	84 054	42 069	9 054
2000	3 872	95	3 664	14 911	4 041	12 386	96 432	7 800
2008	4 120	74	5 211	10 861	9 958	9 304	67 417	6 688
2009	3 661	62	5 032	9 951	10 497	8 910	62 283	6 239
2010	3 462	63	5 381	9 348	10 541	8 603	58 767	6 008
2011	3 562	62	5 975	9 264	10 622	9 180	58 304	6 117
2012	3 296	60	5 970	8 457	9 938	9 222	55 248	5 819
2013	3 104	55	5 919	8 174	9 683	9 695	54 511	5 700
2014	2 754	49	5 785	7 582	9 023	10 057	52 559	5 431
2015	2 655	45	5 809	6 867	8 093	10 638	50 321	5 251
2016	2 568	45	6 097	6 395	7 693	10 969	47 914	5 131
2017	2 657	46	6 698	6 141	7 609	11 275	46 810	5 191
Yhteensä • Totalt • Total								
1990	38 174	6 737	23 869	1 585	18 452	143 490	262 070	38 167
2000	26 111	4 359	39 282	53 626	18 405	29 354	363 840	36 480
2008	34 156	4 647	59 541	57 345	42 548	20 292	426 304	45 501
2009	31 620	4 442	60 054	51 613	47 514	19 691	422 237	44 454
2010	29 926	4 150	61 129	49 677	48 227	18 512	419 567	43 625
2011	29 164	3 806	63 913	47 666	50 334	18 767	435 083	44 271
2012	27 992	3 799	63 554	41 946	47 543	18 203	404 498	42 037
2013	26 574	3 413	62 583	40 208	45 258	18 452	408 956	41 349
2014	25 162	3 185	61 475	37 247	44 350	18 528	399 598	40 074
2015	24 416	2 900	60 113	34 575	40 907	18 946	395 714	39 132
2016	24 064	2 724	60 307	33 703	39 689	19 164	394 380	38 883
2017	23 995	2 758	60 987	32 991	40 927	19 779	386 753	38 703

Lähteet: Alkoholijuomien kulutus. SVT. THL; Valvira • Källor Alkoholkonsumtion. FOS. THL; Valvira • Sources: Alcoholic beverage consumption. OSF. THL; Valvira.

50. Alkoholijuomien vähittäismyyntiverkosto 1990–2017
Distributionsnät för detaljhandel med alkoholdrycker 1990–2017
Network for the retail sales of alcoholic beverages, 1990–2017

Vuosi År Year	Alkon myymälät Alkos butiker Alko stores	Vähittäismyyntipaikat Detaljhandelsställen Retail outlets ≤ 4.7 %	Tilaviini- ja sahtimyymlät Gårdsvins- och sahtibutiker Stores for selling fruit wine and sahti	Alkon tilauspalvelupisteet Alkoombud Alko order points
1990	240	6 706	–	–
2000	275	7 348	49	124
2005	327	6 699	49	139
2010	343	5 755	35	118
2011	348	5 586	32	110
2012	351	5 511	31	108
2013	350	5 371	31	107
2014	352	5 282	31	106
2015	351	5 264	30	104
2016	354	5 116	31	66
2017	357	4 948	32	60

Lähde: Valvira. • Källa: Valvira • Source: Valvira.

51. Alkoholijuomien anniskeluverkosto 1990–2017
Nät för servering av alkoholdrycker 1990–2017
Network for the licensed serving of alcoholic beverages, 1990–2017

Vuosi År Year	Anniskeluravintolat • Restauranger med serveringstillstånd • <i>Licensed restaurants</i>					
	Anniskeluluvat ¹⁾ • Serveringstillstånd ¹⁾ • <i>Serving licences¹⁾</i>				Asiakaspaikkoja ²⁾ • Gästplatser ²⁾ • <i>Seating for customers²⁾</i>	
	A-luvat A-tillstånd A licences	B-luvat B-tillstånd B licences	Yhteensä Totalt Total	C-luvat C-tillstånd C licences	A+B-luvat A+B-tillstånd A+B licences	C-luvat ³⁾ C-tillstånd ³⁾ C licences ³⁾ ≤ 4.7 %
1990	2 181	379	2 560	3 128	532 212	..
2000	4 640	264	4 904	4 050	1 616 404	332 974
2005	5 321	225	5 546	2 912	1 945 277	262 751
2010	5 812	312	6 124	2 178	2 091 621	215 553
2011	5 847	319	6 166	2 112	2 125 118	213 509
2012	5 916	351	6 267	2 024	2 121 319	209 026
2013	5 919	372	6 291	1 937	2 137 705	208 198
2014	5 935	395	6 330	1 880	2 128 521	203 130
2015	6 032	410	6 442	1 800	2 232 801	203 097
2016	6 219	429	6 648	1 744	2 278 927	195 962
2017	6 362	444	6 806	1 770	2 340 369	197 567

1) A-luvat: kaikki alkoholijuomat, B-luvat: miedot alkoholijuomat, C-luvat: enintään 4,7 til-% alkoholijuomat • A-tillstånd: alla alkoholdrycker, B-tillstånd: svaga alkoholdrycker, C-tillstånd: alkoholdrycker med högst 4,7 % volymprocent. • A licences: all alcoholic beverages, B licences: light alcoholic beverages, C licences: alcoholic beverages with no more than 4.7% by volume.

2) Käytössä olleet asiakaspaikat. • Gästplatser i bruk. • *Number of seats in use.*

3) Vuodesta 1999 anniskelulupien mukaiset asiakaspaikat. • Från 1999 gästplatser enligt serveringstillstånd. • *From 1999 seating for customers according to serving licences.*

Lähde: Valvira. • Källa: Valvira • Source: Valvira.

52. Alkoholijuomien kulutuksen reaalihintaindeksejä 2003–2017
Realprisindex för alkoholkonsumtion 2003–2017
Real price indices for the consumption of alcoholic beverages, 2003–2017

Vuosi År Year	Viinat Brännvin <i>Vodka, gin, etc.</i>	Muut väkevät juomat Övriga starka drycker <i>Other strong beverages</i>	Väkevät viinit Starkvin <i>Fortified wines</i>	Miedot viinit Lättvin <i>Light wines</i>	Siiderit Cider <i>Ciders</i>	Long drink -juomat Long drink <i>Long drinks</i>	Vahva olut Starköl <i>Strong beer</i>	Keskiolut Mellanöl <i>Medium beer</i>	Kaikki juomat Alla drycker <i>All beverages</i>
2000=100									
Kulutus • Konsumtion • <i>Consumption</i>									
2003	97,2	97,5	94,9	96,9	104,3	103,8	104,7	105,8	102,0
2004	78,4	83,3	76,2	95,7	100,9	98,2	99,0	98,8	93,1
2005	74,4	81,1	71,8	95,2	100,1	97,7	98,4	95,3	90,7
2010	85,2	93,7	80,2	99,8	102,1	104,6	105,8	103,3	99,0
2011	83,2	91,8	79,5	98,0	99,7	104,1	104,8	101,0	97,4
2012	85,5	93,6	82,9	98,9	103,4	108,1	108,1	106,7	101,0
2013	85,9	95,4	83,1	99,8	103,7	109,2	110,7	107,1	102,0
2014	88,1	98,1	86,4	102,1	105,2	110,4	112,2	109,0	104,0
2015	88,7	99,9	86,7	102,4	105,4	111,4	114,9	108,5	104,3
2016	88,8	100,1	86,7	102,5	106,3	111,8	115,8	108,2	104,4
2017	89,6	100,9	86,2	104,0	108,2	111,4	118,9	108,0	105,1
Vähittäiskulutus • Detaljhandelskonsumtion • <i>Consumption through retail outlets</i>									
2003	95,3	95,2	94,4	94,7	106,2	105,2	100,2	105,9	100,7
2004	66,6	73,4	74,8	92,8	100,0	95,5	88,2	93,5	86,9
2005	60,4	69,8	70,2	91,4	98,1	94,1	85,8	88,7	83,3
2010	72,1	84,0	78,3	94,1	99,2	104,3	95,4	96,0	91,7
2011	69,9	81,7	77,2	91,6	96,2	104,2	93,9	92,6	89,1
2012	72,7	84,1	80,7	92,0	100,9	108,9	97,1	98,7	93,2
2013	72,3	85,4	80,8	92,4	100,0	108,9	98,4	97,2	92,8
2014	74,3	87,8	84,1	94,4	101,3	109,8	101,2	99,2	94,8
2015	74,5	88,2	84,6	95,0	99,2	109,5	102,2	97,2	94,0
2016	74,4	87,9	84,4	94,9	98,6	108,5	102,3	96,3	93,5
2017	73,9	87,2	83,9	95,2	98,6	107,2	102,3	95,6	93,0
Anniskelukulutus • Konsumtion av serverad alkohol • <i>Consumption through licensed serving</i>									
2003	102,4	101,3	103,0	106,1	102,0	101,6	108,6	105,7	104,3
2004	98,9	99,2	102,9	108,5	102,1	100,5	107,9	107,2	104,3
2005	98,9	99,4	101,6	112,2	102,4	101,2	108,7	106,0	104,0
2010	105,5	108,3	116,5	125,6	105,6	103,6	114,0	115,2	112,0
2011	104,4	107,3	123,5	126,3	104,1	102,4	113,4	115,8	112,0
2012	104,5	108,1	121,9	129,5	106,2	105,4	116,8	119,7	114,8
2013	107,5	110,5	125,6	133,1	108,4	108,2	120,3	125,3	118,9
2014	109,2	113,7	128,2	136,2	110,2	109,5	121,0	126,8	121,2
2015	111,3	118,2	122,4	135,6	113,9	112,4	124,7	130,4	124,2
2016	112,0	119,6	124,6	136,0	117,0	115,0	126,0	132,1	125,8
2017	112,8	121,3	116,3	133,6	118,7	115,8	127,9	135,8	127,6

Lähde: Alkoholijuomien hintaindeksi. SVT. THL • Källa: Prisindex för alkoholdrycker. FOS. THL • Source: Alcoholic beverage price index. OSF. THL

53. Päihdepalvelut 1990–2017 Missbrukarvård 1990–2017 *Services for substance abusers, 1990–2017*

Vuosi År Year	A-klinikat ja nuorisoasemat A-kliniker och ungdomsstationer <i>A-clinics and youth clinics</i>		Asumispalvelut ja ensisuojat Boendeservice och skyddshärbärgen <i>Housing services and overnight shelters</i>		Päihdehuollon laitokset ¹⁾ Institutioner för missbrukarvård ¹⁾ <i>Institutions that provide care for substance abusers¹⁾</i>	
	Asiakkaita/vuosi Klienter/år <i>Customers/year</i>	/1 000 asukasta invånare <i>inhabitants</i>	Hoitopäiviä/vuosi Vårddygn/år <i>Care days/year</i>	/1 000 asukasta invånare <i>inhabitants</i>	Hoitopäiviä/vuosi Vårddygn/år <i>Care days/year</i>	/1 000 asukasta invånare <i>inhabitants</i>
1990	..	..	720 671	144,2	427 286	85,5
1995	..	..	604 765	118,2	272 936	53,3
2000	47 716	9,2	575 437	111,1	278 473	53,7
2005	48 714	9,3	638 785	121,5	341 457	65,0
2010	49 787	9,3	790 361	147,0	313 326	58,3
2013	48 051	8,8	848 222	155,6	256 692	47,1
2014	46 830	8,6	873 195	159,6	217 965	39,8
2015	45 956	8,4	1 034 338	188,5	220 466	40,2
2016	45 090	8,2	899 017	163,4	197 802	35,9
2017	43 801	7,9	900 210	163,3	197 169	35,8

1) Päihdehuollon laitoksiksi määritellään tässä Kelan kuntoutusraahan oikeuttavat laitokset ja kaikki katkaisuhoidoasemat. • Här avses med institutioner för missbrukarvård: alla akutsjukvårdsstationer samt institutioner som berättigar till FPA:s rehabiliteringspenning. • *Institutions providing care for substance abusers: facilities providing care that entitles to the rehabilitation allowance granted by the Social Insurance Institution and all detoxification centres.*

Lähteet: Asumispalvelut ja ensisuojat: Vuoteen 2014 asti Kuntien ja kuntayhtymien talous ja toiminta. SVT. Tilastokeskus ja vuodesta 2015 alkaen Sosiaalipalvelujen toimintatilasto. THL; Päihdehuollon laitokset: Sosiaalihuollon laitos- ja asumispalvelut. SVT. THL. • Källor: Boendeservice och skyddshärbärgen: Fram till år 2014 Kommunernas och samkommunernas ekonomi och verksamhet. FOS. Statistikcentralen och från år 2015 Statistiköververksamhetsuppgifter om sociala tjänster. THL; Institutioner för missbrukarvård: Institutionsvård och boendeservice inom socialvården. FOS. THL. • *Sources: Vuodet ei mahdu Vuodet ei mahdu taulukkoon Housing services and overnight shelters: Up to 2014 Finances and activities of municipalities and joint municipal boards. OSF. Statistics Finland and from 2015 onwards Statistics on the activities of social services. THL; Institutions that provide care for substance abusers: Institutional care and housing services in social care. OSF. THL.*

54. Päihdesairauksien¹⁾ sairaalahoido 2000–2017 Alkohol- och narkotikarelaterad¹⁾ sjukhusvård 2000–2017 *Alcohol- and drug-related¹⁾ hospital care, 2000–2017*

Vuosi År Year	Asiakkaat Klienter <i>Clients</i>	Sairaaloiden hoitojaksot Vårderioder på sjukhus <i>Inpatient stays in hospitals</i>	Sairaaloiden hoitopäivät • Vårddygn på sjukhus • <i>Care days in hospitals</i>				/1000 asukasta invånare <i>inhabitants</i>
			Yhteensä Totalt <i>Total</i>	niistä • av vilka • <i>of which</i>	alkoholi alkohol <i>alcohol</i>	huumausaine narkotika <i>narcotic drug</i>	lääkeaine- myrkytykset läkemedel- förgiftningar <i>medicine poisoning</i>
2000	21 446	32 897	231 883	192 030	30 985	8 868	44,8
2005	21 597	32 998	255 829	218 225	28 349	9 255	48,7
2010	19 671	29 891	224 344	189 784	25 921	8 639	41,7
2013	17 630	28 057	179 149	146 310	25 397	7 445	32,9
2014	17 374	28 643	172 128	138 621	25 880	7 627	31,5
2015	16 946	28 401	166 813	127 838	29 735	9 240	30,4
2016	16 887	28 412	154 983	121 620	24 832	8 532	28,2
2017	17 594	30 202	154 279	120 696	24 646	8 939	28,0

1) Päihdesairaus tarkoittaa sairautta, jossa päädiagnoosina on alkoholin tai huumeiden käytöstä aiheutunut sairaus, kts. tarkempi luettelo diagnooseista kohdasta Määritelmät. • Alkohol- och narkotikarelaterad sjukhusvård avser sådan vård där huvuddiagnosen är en sjukdom som orsakats av alkohol eller narkotika, en närmare förteckning över diagnoserna finns under Definitioner. • *Alcohol- and drug-related hospital care refers to hospital care where the primary diagnosis is a condition caused by alcohol or drug use. A list of specific diagnoses is available in the section 'Definitions'.*

Lähteet: Perusterveydenhuolto. THL; Erikoissairaanhoido. THL. • Källor: Primärvård. THL; Specialiserad sjukvård. THL. • *Sources: Primary health care. THL; Specialised health care. THL.*

55. Päihdepalvelut maakunnittain 2017
Missbrukarvård efter län 2017
Services for substance abusers by region, 2017

Maakunta Län Region	A-klinikat ja nuorisoseinämät A-kliniker och ungdomsstationer <i>A-clinics and youth clinics</i>		Asumispalvelut ja ensisuoja Boendeservice och skyddshärbärgen <i>Housing services and overnight shelters</i>			Päihdehuollon laitokset Institutioner för missbrukarvård <i>Institutions that provide care for substance abusers</i>		
	Asiak- kaita Klien- ter <i>Clients</i>	/1 000 asukasta invånare <i>inhabi- tants</i>	Asiak- kaita Klien- ter <i>Clients</i>	Hoitopäi- viä/vuosi Vård- dagn/år <i>Care days/year</i>	/1 000 asukasta invånare <i>inhabi- tants</i>	Asiak- kaita Klien- ter <i>Clients</i>	Hoitopäi- viä/vuosi Vård- dagn/år <i>Care days/year</i>	/1 000 asukasta invånare <i>inhabi- tants</i>
Koko maa • Hela landet • Whole country	43 801	7,9	5 924	900 210	163,3	7 712	197 169	35,8
Uusimaa • Nyland	14 344	9,4	1 745	275 544	166,4	2 304	62 301	37,6
Varsinais-Suomi • Egentliga Finland	3 019	6,3	622	75 829	158,7	991	23 941	50,1
Satakunta	1 507	8,3	167	21 268	96,5	270	5 771	26,2
Kanta-Häme • Egentliga Tavastland	1 197	7,2	188	18 209	105,4	248	4 392	25,4
Pirkanmaa • Birkaland	2 933	5,9	747	106 484	207,9	459	18 214	35,6
Päijät-Häme • Päijänne- Tavastland	1 536	8,4	310	43 685	217,1	450	9 964	49,5
Kymenlaakso • Kymmenedalen	1 557	8,6	344	35 312	201,2	517	11 878	67,7
Etelä-Karjala • Södra Karelen • <i>South Karelia</i>	1 436	11,1	159	37 283	287,1	302	4 323	33,3
Etelä-Savo • Södra Savolax	1 409	9,6	78	10 538	71,6	279	9 121	62,0
Pohjois-Savo • Norra Savolax	2 281	9,2	315	30 264	122,7	411	8 560	34,7
Pohjois-Karjala • Norra Karelen • <i>North Karelia</i>	835	5,1	2	5 970	36,6	245	6 798	41,7
Keski-Suomi • Mellersta Finland • <i>Central Finland</i>	1 387	5,0	534	114 286	414,0	414	9 676	35,1
Etelä-Pohjanmaa • Södra Österbotten • <i>South Ostrobothnia</i>	1 377	7,2	42	11 579	60,7	56	2 242	11,7
Pohjanmaa • Österbotten • <i>Ostrobothnia</i>	2 135	11,8	89	21 385	118,2	250	7 877	43,5
Keski-Pohjanmaa • Mellersta Österbotten • <i>Central Ostrobothnia</i>	707	10,3	38	8 942	130,0	3	391	5,7
Pohjois-Pohjanmaa • Norra Österbotten • <i>North Ostrobothnia</i>	4 121	10,0	487	71 773	174,3	309	4 719	11,5
Kainuu • Kajanaland	867	11,7	-	-	-	56	1 489	20,1
Lappi • Lapland • <i>Lapland</i>	897	5,0	57	11 844	66,1	184	5 249	29,3
Åhvenanmaa • Åland • <i>Åland Islands</i>	256	8,7	-	-	-	10	236	8,0

Lähteet: Sosiaalipalvelujen toimintatilasto. THL. Päihdehuollon laitos: Sosiaalihuollon laitos- ja asumispalvelut. SVT. THL. • Källa: Statistik över verksamhetsuppgifter om sociala tjänster. THL. Institutioner för missbrukarvård: Institutionsvård och boendeservice inom socialvården. FOS. THL. • Source: Statistics on the activities of social services. THL. Institutions that provide care for substance abusers: Institutional care and housing services in social care. OSF. THL.

56. Päihdesairauksien¹⁾ sairaalahoito maakunnittain 2017
Alkohol- och narkotikarelaterad¹⁾ sjukhusvård efter län 2017
Alcohol- and drug-related¹⁾ hospital care by region, 2017

Maakunta Landskap <i>Region</i>	Asiak- kaat Klienter <i>Clients</i>	Sairaaloide hoitojaksot Vårdperioder på sjukhus <i>Periods of hospital care</i>	Sairaaloide hoitopäivät • Vårddygn på sjukhus • <i>Care days in hospitals</i>					/1 000 asukasta invånare <i>inhabi- tants</i>
			Yhteensä Totalt <i>Total</i>	niistä • av vilka • alkoholi alkohol <i>alcohol</i>	huumaus- aine narkotika <i>narcotic drug</i>	lääkeaine- myrkytykset läkemedel- förgiftningar <i>poisoning</i>		
Koko maa • Hela landet • <i>Whole country</i>	17 594	30 202	154 279	120 696	24 646	8 939	28,0	
Uusimaa • Nyland	4 609	7 449	44 263	36 177	5 953	2 134	26,7	
Varsinais-Suomi • Egentliga Finland	1 062	1 590	12 231	8 385	2 668	1178	25,6	
Satakunta	832	1 469	5 498	4 441	809	248	24,9	
Kanta-Häme • Egentliga Tavastland	587	967	3 625	2 568	882	176	21,0	
Pirkanmaa • Birkaland	1 664	2 855	16 105	12 889	2 204	1012	31,5	
Päijät-Häme • Päijänne- Tavastland	765	1 331	6 781	5 637	466	678	33,7	
Kymenlaakso • Kymmenedalen	394	591	3 798	3 021	600	177	21,6	
Etelä-Karjala • Södra Karelen • <i>South Karelia</i>	357	510	3 422	2 710	634	78	26,4	
Etelä-Savo • Södra Savolax	487	747	4 962	3 828	1 005	129	33,7	
Pohjois-Savo • Norra Savolax	1 082	2 000	10 162	7 160	2 403	599	41,2	
Pohjois-Karjala • Norra Karelen • <i>North Karelia</i>	842	1 639	6 002	4 937	694	371	36,8	
Keski-Suomi • Mellersta Finland • <i>Central Finland</i>	999	1 806	6 376	5 075	793	508	23,1	
Etelä-Pohjanmaa • Södra Österbotten • <i>South Ostrobothnia</i>	578	1 047	4 000	3 367	501	132	21,0	
Pohjanmaa • Österbotten • <i>Ostrobothnia</i>	325	481	2 656	1 942	514	200	14,7	
Keski-Pohjanmaa • Mellersta Österbotten • <i>Central Ostrobothnia</i>	353	867	2 280	1 683	484	113	33,1	
Pohjois-Pohjanmaa • Norra Österbotten • <i>North Ostrobothnia</i>	1 460	2 905	11 566	8 660	2 270	636	28,1	
Kainuu • Kajanaland	263	459	2 298	1 921	285	92	31,1	
Lappi • Lappland • <i>Lapland</i>	738	1 245	7 168	5 682	1 207	279	40,0	
Ahvenanmaa • Åland • <i>Åland Islands</i>	43	68	530	248	156	126	18,0	

1) Päihdesairaus tarkoittaa sairautta, jossa päädiagnoosina on alkoholin tai huumeiden käytöstä aiheutunut sairaus, kts. tarkempi luettelo diagnooseista kohdasta Määritelmät • Alkohol- och narkotikarelaterad sjukhusvård avser sådan vård där huvuddiagnosen är en sjukdom som orsakats av alkohol eller narkotika, en närmare förteckning över diagnoserna finns under Definitioner. • *Alcohol- and drug-related hospital care refers to hospital care where the primary diagnosis is a condition caused by alcohol or drug use. A list of specific diagnoses is available in the section 'Definitions'.*

Lähteet: Perusterveydenhuolto. THL; Erikoissairaanhoido. THL. • Källor: Primärvård. THL; Specialiserad sjukvård. THL. • *Sources: Primary health care. THL; Specialised health care. THL.*

57. Hoitopäivät päihdehuollon laitoksissa ja sairaaloiden vuodeosastoilla ikäryhmittäin 2017
Vårdagar på vårdavdelningar vid institutioner och sjukhus inom missbrukarvården enligt åldersgrupp 2017
Care days in institutions for substance abusers and in hospital inpatient wards by age group, 2017

Ikäryhmä Åldersgrupp Age group	Hoitopäivät päihdehuollon laitoksissa • Vårdagar vid institutioner inom missbrukarvården • <i>Care days in institutions for substance abusers</i>					
	Hoitoon tulon pääsyy • Huvudorsak till vårdens påbörjade • <i>Main reason for entering care</i>					
	Alkoholi • Alkohol • <i>Alcohol</i>		Huumausaine • Narkotika • <i>Narcotic drug</i>		Yhteensä ¹⁾ • Totalt ¹⁾ • <i>Total¹⁾</i>	
	%		%		%	
–19	371	0	4 949	6	5 490	3
20–24	2 168	2	14 935	17	17 441	10
25–34	12 028	14	36 434	41	49 542	27
35–44	18 546	21	25 347	28	44 471	24
45–54	25 502	29	6 205	7	32 585	18
55–64	23 072	26	1 281	1	25 378	14
65+	7 279	8	114	0	7 706	4
Yhteensä • Totalt • Total	88 966	100	89 265	100	182 613	100

Ikäryhmä Åldersgrupp Age group	Sairaaloiden hoitopäivät • Vård dygn på sjukhus • <i>Care days in hospitals</i>					
	Päädiagnoosina • Som huvuddiagnos • <i>As primary diagnosis</i>					
	Somaattinen tai psykiatrinen alkoholisairaus Somatisk eller psykiatrisk alkoholsjukdom <i>Somatic or psychiatric alcohol-related disease</i>		Somaattinen tai psykiatrinen huumesairaus Somatisk eller psykiatrisk narkotikasjukdom <i>Somatic or psychiatric drug- related disease</i>		Yhteensä ²⁾ • Totalt ²⁾ • <i>Total²⁾</i>	
	%		%		%	
–19	860	1	2915	12	5 064	3
20–24	1 272	1	3 652	15	5 823	4
25–34	5 339	4	9 736	40	16 485	11
35–44	10 907	9	5 289	21	17 505	11
45–54	21 763	18	1 650	7	24 505	16
55–64	38 594	32	605	2	40 145	26
65+	41 961	35	799	3	44 752	29
Yhteensä • Totalt • Total	120 696	100	24 646	100	154 279	100

1) Ml. muut hoitoon tulon syyt. • Inkl. orsaker till sökande av vård. • *Incl. other reasons for admission.*

2) Ml. lääkeainemyrkytykset. • Inkl. läkemedelsförgiftningar • *Incl. medicine poisoning*

Lähteet: Perusterveydenhuolto. THL; Erikoissairaanhoido. THL; Sosiaalihuollon laitos- ja asumispalvelut. SVT. THL. • Källor: Primärvård. THL; Specialiserad sjukvård. THL; Institutionsvård och boendeservice inom socialvården. FOS. THL. • *Sources: Primary health care. THL; Specialised health care. THL; Institutional care and housing services in social care. OSF. THL.*

58. Huumeiden käytön vuoksi päihdepalveluihin hakeutuneet asiakkaat 2017¹⁾
Klienter som sökt tjänster inom missbrukarvården på grund av användning av droger 2017¹⁾
Clients visiting services for substance abusers on account of drug use 2017¹⁾

	Kaikki asiakkaat Alla klienter <i>All clients</i>	Korvaushoito- asiakkaat Substitutions- vårdsklienter <i>Opioid substitution clients</i>	1. kertaa hoitoon hakeutuneet Sökt vård för första gången <i>Seeking treatment for the first time</i>
N	2 167	786	303
%			
Mies • Man • <i>Man</i>	69	71	69
Nainen • Kvinna • <i>Woman</i>	31	29	31
Ikäkeskiarvo, vuotta • Medelålder, år • <i>Average age, years</i>	33,6	37,7	26,9
Opioidit ongelmallisin päihde • Opioider det mest problematiska missbruksmedlet • <i>Opioids as primary drug</i>	45	38	30
Kannabis ongelmallisin päihde • Cannabis det mest problematiska missbruksmedlet • <i>Cannabis as primary drug</i>	15	19	26
Käyttänyt joskus huumeita pistämällä • Har ibland använt narkotika intravenöst • <i>Have used drugs intravenously at somepoint</i>	81	97	47
Aikaisempia hoitokontakteja • Tidigare vårdkontakter • <i>Previous service contacts</i>	86	100	-
Avohoidossa • Öppenvård • <i>Outpatient care</i>	57	67	47

1) Tiedot perustuvat vapaaehtoiseen tiedonkeruuseen terveydenhuollon ja sosiaalihuollon avo- ja laitoshuollon yksiköiltä, jotka hoitavat huumeiden tai lääkkeiden päihdekäytön vuoksi päihdepalveluihin hakeutuneita asiakkaita. 77 yksikköä toimitti tiedot yhteensä 2 167 asiakkaasta vuonna 2017. • Uppgifterna bygger på frivillig datainsamling från enheter för öppen- och slutenvård inom hälso- och sjukvården och socialvården som vårdar klienter som sökt tjänster inom missbrukarvården på grund av användning av narkotika eller läkemedel i berusningssyfte. Totalt 77 enheter inlämnade uppgifter om sammanlagt 2 167 klienter år 2017. • *The data are based on voluntary data collection by outpatient and inpatient units in health care and social services that treat clients who have sought treatment in substance abuse services for drug use or for the use of medicines for intoxication purposes. In 2017, 77 units submitted the data for a total of 2167 clients.*

Lähde: Päihdehuollon huumeasiakkaat. THL • Källa: Narkotikaberoende klienter inom missbrukarvården. THL • *Source: Drug clients in services for substance abusers. THL.*

59. Hoitoon hakeutumiseen johtaneet päihteet 2011–2017¹⁾²⁾
Missbruksmedel som lett till att klienten sökt vård 2011–2017¹⁾²⁾
Intoxicants that caused a client to seek treatment 2011–2017¹⁾²⁾

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Päihteet ³⁾ • Missbruksmedel ³⁾ • <i>Intoxicants³⁾</i>	% asiakkaista	% av klienter	% av klienter	% av klienter	% av klienter	% av klienter	% av klienter
Opioidit • Opioider • <i>Opioids</i>	78	65	71	65	61	59	56
Stimulantit • Stimulant • <i>Stimulants</i>	47	41	43	43	45	48	50
Kannabis • Cannabis • <i>Cannabis</i>	44	49	48	40	45	45	45
Uni- ja rauhoittavat lääkkeet • Sömnmedel och sedativa • <i>Soporifics and sedatives</i>	40	41	39	40	38	38	39
Alkoholi • Alkohol • <i>Alcohol</i>	30	32	31	26	28	27	29

1) Kuten edellisen taulukon alaviite. • Samma fotnot som för föregående tabell. • *Same as the footnote for the previous table.*

2) Tiedonkeruu muuttui vuonna 2014. Aikaisempien vuosien tiedot eivät ole vertailukelpoisia. • Datainsamlingen förändrades 2014. Uppgifterna är inte jämförbara med uppgifterna för de tidigare åren. • *The data collection was revised in 2014. Data for previous years are not comparable.*

3) Enintään 3 ongelmallisinta päihdettä. • Högst 3 av de berusningsmedel som orsakat mest problem. • *Maximum 3 drugs causing most problems.*

Lähde: Päihdehuollon huumeasiakkaat. THL • Källa: Narkotikaberoende klienter inom missbrukarvården. THL • *Source: Drug clients in services for substance abusers. THL.*

60. Alkoholin käytön haittojen julkiset kustannukset pääryhmittäin 2014 ja 2016
Offentliga kostnader för alkoholrelaterade skador per huvudgrupp 2014 och 2016
The public costs of harms caused by alcohol abuse per main categories, 2014 and 2016

Välittömät kustannukset 2014 ja 2016 • Direkt kostnader 2014 och 2016 • <i>Direct costs, 2014 and 2016</i>					
Alkohol • Alkohol • <i>Alcohol</i>					
	2014		2016		
	Min ¹⁾	Max ¹⁾	Min ¹⁾	Max ¹⁾	Muutos 2014–2016 % ²⁾ Förändring jämfört med 2014 % ²⁾ Change compared to 2014, % ²⁾
Milj. € • Mn € • <i>EUR million</i>					
Kustannukset yhteensä • Kostnader sammanlagt • <i>Total costs</i>	860,8	1 068,1	772,2	962,2	-12,5
Terveystenhoito • Hälsö- och sjukvård • <i>Health care</i>	81,5	151,5	73,4	128,4	-13,4
Eläkkeet ja sairauspäivärahat • Pensioner och sjukdagpenningar • <i>Pensions and sickness allowances</i>	185,6	267,1	175,9	261,6	-3,4
Sosiaalipalvelut ja -turva • Social service och socialskydd • <i>Social services and social security</i>	235,0	282,8	230,0	271,3	-3,2
Järjestyksen ja turvallisuuden ylläpito • Upprätthålland av ordning och säkerhet • <i>Costs of maintaining public order and safety</i>	230,4	230,4	203,1	203,1	-11,8
Oikeusjärjestelmä ja vankeinhoito • Rättssystem och kriminalvård • <i>Legal system and prison administration</i>	128,3	136,3	89,9	97,7	-29,1

1) Haittakustannusten minimi ja maksimi ovat laskennallisia arvioita, joiden väliin todellisten kustannusten oletetaan sijoittuvan. • Skadekostnadernas minimi och maximibelopp är beräknade uppskattningar och de faktiska kostnaderna antas placera sig mellan dem. • *The minimum and maximum costs arising from alcohol-related harm are calculated estimates, and the real costs are assumed to be some where in between the two.*

2) Muutosprosentti laskettu keskiarvosta • Förändringsprocenten har beräknats på medelvärde. • *The percentage change is based on the average.*

Lähde: Päihdehaittakustannukset, THL. • Källa: Skadekostnader för alkohol och andra droger, THL. • *Source: Costs of alcohol and drug harm, THL.*

61. Huumeiden käytön haittojen julkiset kustannukset pääryhmittäin 2014 ja 2016
Offentliga kostnader för drogrelaterade skador per huvudgrupp 2014 och 2016
The public costs of harms caused by drug abuse per main categories, 2014 and 2016

Välittömät kustannukset 2014 ja 2016 • Direkt kostnader 2014 och 2016 • *Direct costs, 2014 and 2016*

	Huumaussaineet ja lääkkeiden väärinkäyttö • Narkotika och missbruk av läkemedel • <i>Drugs and medicine abuse</i>				
	2014		2016		Muutos 2014–2016 ¹⁾ Förändring jämfört med 2014 ²⁾ <i>Change compared to 2014, %²⁾</i>
	Min ¹⁾	Max ¹⁾	Min ¹⁾	Max ¹⁾	
	Milj. € • Mn € • <i>EUR million</i>				
Kustannukset yhteensä • Kostnader sammanlagt • <i>Total costs</i>	267,4	339,0	299,1	369,5	10,2
Terveysdenhuolto • Hälsö- och sjukvård • <i>Health care</i>	37,6	59,1	37,2	56,9	-2,6
Eläkkeet ja sairauspäivärahat • Pensioner och sjukdagpenningar • <i>Pensions and sickness allowances</i>	7,3	23,5	7,1	23,3	-1,2
Sosiaalipalvelut ja -turva • Social service och socialskydd • <i>Social services and social security</i>	73,7	105,1	92,5	124,4	21,4
Järjestyksen ja turvallisuuden ylläpito • Upprätthålland av ordning och säkerhet • <i>Costs of maintaining public order and safety</i>	88,6	88,6	99,3	99,3	12,1
Oikeusjärjestelmä ja vankeinhoito • Rättssystem och kriminalvård • <i>Legal system and prison administration</i>	60,2	62,7	62,9	65,4	4,4

1) Haittakustannusten minimi ja maksimi ovat laskennallisia arvioita, joiden väliin todellisten kustannusten oletetaan sijoittuvan. • Skadestandardernas minimi och maximibelopp är beräknade uppskattningar och de faktiska kostnaderna antas placera sig mellan dem. • *The minimum and maximum costs arising from alcohol-related harm are calculated estimates, and the real costs are assumed to be some where in between the two.*

2) Muutosprosentti laskettu keskiarvosta • Förändringsprocenten har beräknats på medelvärde. • *The percentage change is based on the average.*

Lähde: Päihdehaittakustannukset, THL • Källa: Skadestandarder för alkohol och andra droger, THL • *Source: Costs of alcohol and drug harm, THL*

62. Valtion alkoholitulot (käyvin hinnoin) 1960–2017
Statens alkoholinkomster (till löpande priser) 1960–2017
State revenues from alcohol (at current prices), 1960–2017

Vuosi År Year	Alkoholijuumavero Skatt på alkohol- drycker <i>Tax on alcoholic beverages</i>	osuus valtion vero- ja veron- luonteisista tuloista andel av statens skatter och inkomster av skattenatur <i>as a share of taxes and other similar revenue</i>	Valtion alkoholitulot ¹⁾ Statens alkoholinkomster ¹⁾ <i>State revenues from alcohol¹⁾</i>	osuus valtion tuloista (ilman rahoitustaloustoimia) andel av statsinkomsterna (exkl. finanstransaktioner) <i>as a share of state revenue (before financial transactions)</i>
	Milj. € • Mn € • <i>EUR million</i>	%	Milj. € • Mn € • <i>EUR million</i>	%
1960	2	..	48	8,2
1970	79	..	183	10,5
1980	351	..	719	9,8
1990	814	..	1 969	8,4
2000	1 245	3,9	1 882	4,8
2005	973	3,0	1 658	4,2
2010	1 284	4,0	2 087	5,4
2014	1 394	3,5	2 283	4,9
2015	1 356	3,4	2 223	4,6
2016	1 354	3,2	2 225	4,5
2017	1 337	3,1	2 218	4,4

1) Sisältää alkoholijuumaveron ja arvonlisäveron • Inbegriper alkoholskatt och mervärdesskatt • *Includes tax on alcoholic beverages and value-added tax.*

Lähteet: Valtiovarainministeriö; THL. • Källor: Finansministeriet; THL. • *Sources: Ministry of Finance; THL.*

63. Tupakkatuotteiden kulutus 1980–2017 (joulu-marraskuu)
Konsumtion av tobaksprodukter 1980–2017 (december-november)
Consumption of tobacco products, 1980–2017 (December-November)

Vuosi År Year	Savukkeet • Cigaretter • Cigarettes		Sikarit Cigarrar Cigars	Irtotupakka Löstobak Loose tobacco	Nuuska ja purutupakka Snus och tuggtobak Snus and chewing tobacco	Yhteensä Totalt Total
	Verolliset Skattebelagda Taxable	Verottomat Skattefria Tax-free				
	Milj. kpl Milj. st. Mill. pcs	Milj. kpl Milj. st. Mill. pcs				
1980	6 886	..	64	1 013	22	8 508
1985	7 129	..	64	855	26	8 508
1990	7 465	..	88	646	89	8 547
1991	7 623	..	80	739	103	8 840
1992	6 365	..	82	810	99	7 693
1993	5 920	..	65	1 016	92	7 548
1994	5 729	..	64	1 118	93	7 513
1995	5 142	..	63	1 041	14	6 807
1996	4 876	..	63	944	.	6 391
1997	4 794	..	67	1 062	.	6 495
1998	4 850	..	67	1 045	.	6 525
1999	4 753	..	73	1 007	.	6 375
2000	4 754	..	80	1 005	.	6 380
2001	4 849	..	80	945	.	6 383
2002	4 897	..	85	940	.	6 428
2003	4 789	..	86	..	.	4 875 ³⁾
2004	4 941	..	89	..	.	5 030 ³⁾
2005	5 023	..	94	..	.	5 117 ³⁾
2006	5 050	781	98	..	.	5 148 ³⁾
2007	4 952	761	103	..	.	5 055 ³⁾
2008	4 898	764	110	754	.	6 168
2009	4 935	712	113	847	171 ⁴⁾	6 351
2010	4 715	616	123	658	199 ⁴⁾	5 850
2011	4 798	668	126	826	205 ⁴⁾	6 195
2012	4 665	610	125	641	268 ⁴⁾	5 778
2013	4 865	583	124	814	214 ⁴⁾	6 241
2014	4 317	488	117	663	200 ⁴⁾	5 454
2015	4 391	602	121	701	288 ⁴⁾	5 590
2016	4 787	505	123	480	260 ⁴⁾	5 648
2017	4 113	525	161	610	404 ⁴⁾	5 212

1) Pl. verottomat savukkeet, nuuska ja purutupakka. • Exkl. skattefria cigaretter, snus och tuggtobak. • *Excl. untaxable cigarettes, snus and chewing tobacco.*

2) Savukkeen painoksi on arvioitu 0,65 g ja sikarin 2 g. • Vikten hos en cigarett uppskattas till 0,65 g och hos en cigarr till 2 g. • *The weight of a cigarette is estimated at 0,65 g and of a cigar at 2 g.*

3) Irtotupakka ei sisälly vuosien 2003–2007 osalta yhteensä-sarakkeisiin, koska tiedot ovat liikesalaisuuksia. • Löstobak ingår inte i kolumnen "Totalt" år 2003–2007, eftersom uppgifterna är affärshemligheter. • *Loose tobacco is not included in the Total columns for 2003–2007, because the data are trade secrets.*

4) Nuuskarasian painoksi on arvioitu 30 g. Laskemisessa tietona on käytetty rasioiden lukumäärää. • Snusdosan antas väga 30 g. Beräkningen har utgått från antalet dosor. • *The estimated weight of a snus box is 30 grams. The calculation is based on the number of boxes.*

Lähde: Tupakkatilasto. SVT. THL. • Källa: Tobaksstatistik. FOS. THL. • *Source: Tobacco statistics. OSF. THL.*

64. Tupakkatuotteiden kulutus 15 vuotta täyttäneitä kohti 1980–2017 (joulu-marraskuu)
Konsumtion av tobaksprodukter per 15 år fylld invånare 1980–2017 (december-november)
Consumption of tobacco products per persons aged 15 or over, 1980–2017 (December-November)

Vuosi År Year	Savukkeet • Cigaretter • Cigarettes		Sikarit Cigarrer Cigars	Irtotupakka Löstobak Loose tobacco	Nuuska ja purutupakka Snus och tuggtobak Snus and chewing tobacco	Yhteensä Totalt Total
	Verolliset Skattebelagda Taxable	Verottomat Skattefria Tax-free	Kpl St. Pcs	g	g	Kpl ¹⁾²⁾ St. ¹⁾²⁾ Pcs. ¹⁾²⁾
1980	1 808	.	17	266	.	2 234
1981	1 837	.	16	248	.	2 234
1982	1 826	.	14	234	.	2 200
1983	1 860	.	15	231	.	2 231
1984	1 796	.	16	227	.	2 161
1985	1 804	.	16	216	.	2 154
1986	1 804	.	17	198	.	2 126
1987	1 857	.	19	190	.	2 168
1988	1 894	.	20	177	.	2 187
1989	1 880	.	21	168	.	2 159
1990	1 855	.	22	161	22	2 124
1991	1 883	.	20	183	25	2 183
1992	1 562	.	20	199	24	1 888
1993	1 445	.	16	248	22	1 842
1994	1 392	.	16	272	23	1 825
1995	1 243	.	15	252	3	1 646
1996	1 174	.	15	227	.	1 538
1997	1 148	.	16	254	.	1 556
1998	1 156	.	16	249	.	1 555
1999	1 127	.	17	239	.	1 511
2000	1 122	.	19	237	.	1 506
2001	1 140	.	19	222	.	1 500
2002	1 146	.	20	220	.	1 505
2003	1 116	.	20	..	.	1 137 ³⁾
2004	1 146	.	21	..	.	1 167 ³⁾
2005	1 159	.	22	..	.	1 180 ³⁾
2006	1 158	179	22	..	.	1 180 ³⁾
2007	1 128	173	23	..	.	1 151 ³⁾
2008	1 108	173	25	171	.	1 395
2009	1 109	160	25	190	38 ⁴⁾	1 427
2010	1 054	138	27	147	44 ⁴⁾	1 307
2011	1 066	148	28	183	46 ⁴⁾	1 377
2012	1 031	135	28	142	59 ⁴⁾	1 277
2013	1 070	128	27	179	47 ⁴⁾	1 373
2014	946	107	26	145	44 ⁴⁾	1 195
2015	958	131	26	153	63 ⁴⁾	1 120
2016	1 041	110	27	104	57 ⁴⁾	1 228
2017	891	114	35	132	88 ⁴⁾	1 129

1) Pl. verottomat savukkeet, nuuska ja purutupakka. • Exkl. skattefria cigaretter, snus och tuggtobak. • *Excl. untaxable cigarettes, snus and chewing tobacco.*

2) Savukkeen painoksi on arvioitu 0,65 g ja sikarin 2 g. • Vikten hos en cigarett uppskattas till 0,65 g och hos en cigarr till 2 g. • *The weight of a cigarette is estimated at 0,65 g and of a cigar at 2 g.*

3) Irtotupakka ei sisälly vuosien 2003–2007 osalta yhteensä-sarakkeisiin, koska tiedot ovat liikesalaisuuksia. • Löstobak ingår inte i kolumnen "Totalt" år 2003–2007, eftersom uppgifterna är affärshemligheter. • *Loose tobacco is not included in the Total columns for 2003–2007, because the data are trade secrets.*

4) Nuuskarasian painoksi on arvioitu 30 g. Laskemisessa tietona on käytetty rasioiden lukumäärää. • Snusdosan antas väga 30 g. Beräkningen har utgått från antalet dosor. • *The estimated weight of a snus box is 30 grams. The calculation is based on the number of boxes.*

Lähde: Tupakkatilasto. SVT. THL. • Källa: Tobaksstatistik. FOS. THL. • *Source: Tobacco statistics. OSF. THL.*

Perusterveydenhuolto ja erikoissairaanhoito

Primärvård och specialiserad sjukvård

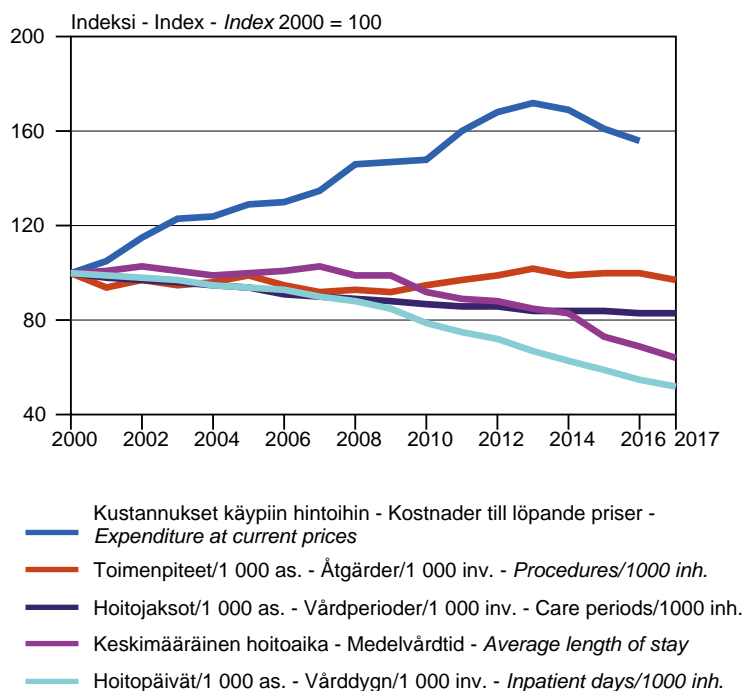
Primary health care and specialised health care

Kuvio 10. - Figur 10. - Figure 10.

Terveysdenhuollon vuodeosastohoito 2000–2017

Slutenvård inom hälso- och sjukvården 2000–2017

Inpatient health care 2000–2017

Lähteet: Perusterveydenhuolto. THL; Erikoissairaanhoito. SVT. THL. - Källor: Primärvård. THL; Specialiserad sjukvård. FOS. THL. - Sources: Primary health care. THL; Specialised health care. OSF. THL.

65. Lääkäri- ja hammaslääkärikäynnit 1997–2017
Läkar- och tandläkarbesök 1997–2017
Appointments with physicians and dentists, 1997–2017

Vuosi År Year	Terveyskeskusten lääkärikäynnit ¹⁾ Läkarbesök på hälsovårdscentraler ¹⁾ <i>General practitioner visits in health centres¹⁾</i>	Sairausvakuutuksen korvaamat yksityis- lääkärikäynnit Privatläkarbesök som sjukförsäkringen ersätter <i>Appointments with private physicians reimbursed under National Health Insurance</i>	Sairausvakuutuksen korvaamat yksityisen työterveyshuollon lääkärikäynnit Läkarbesök inom privat företagshälsovård som sjukförsäkringen ersätter <i>Occupational health care appointments with private service providers reimbursed under National Health Insurance</i>	Käyntien lukumäärä yhteensä Antal besök totalt <i>Visits, total</i>
1997	10 722 214	3 264 168	1 844 048	15 830 430
2000	10 350 203	3 349 146	2 260 459	15 959 808
2003	9 444 262	3 575 274	2 511 846	15 531 382
2006	9 060 851	3 502 665	2 713 219	15 276 735
2009	8 228 390	3 757 700	2 968 133	14 954 223
2010	<u>8 395 823</u>	3 725 013	3 072 218	15 193 004
2011	7 277 347	3 752 038	3 351 294	14 380 679
2012	6 766 550	3 714 376	3 406 533	13 887 459
2013	6 817 251	3 671 525	3 393 850	13 882 626
2014	6 995 319	3 651 847	3 300 696	13 947 862
2015	6 830 431	3 625 324	3 351 682	13 807 437
2016	6 684 146	3 486 828	3 414 630	13 585 604
2017	6 634 281	3 393 247	..	..

Vuosi År Year	Terveyskeskusten hammaslääkäri- käynnit ¹⁾ Tandläkarbesök på hälsovårdscentralerna ¹⁾ <i>Appointments with health centre dentists¹⁾</i>	Sairausvakuutuksen korvaamat yksityiset hammaslääkärikäynnit Privata tandläkarbesök som sjukförsäkringen ersätter <i>Appointments with dentists in private practice reimbursed under National Health Insurance</i>	Käyntien lukumäärä yhteensä Antal besök totalt <i>Visits, total</i>
1997	4 364 498	979 957	5 344 455
2000	4 121 788	1 199 394	5 321 182
2003	4 071 688	2 898 667	6 970 355
2006	3 906 605	2 807 746	6 714 351
2009	3 836 638	2 854 870	6 691 508
2010	<u>3 765 196</u>	2 531 358	<u>6 296 554</u>
2011	3 105 199	2 530 935	5 636 134
2012	3 331 440	2 536 057	5 867 497
2013	3 393 253	2 540 253	5 933 506
2014	3 558 821	2 488 944	6 047 765
2015	3 817 284	2 435 099	6 252 383
2016	3 872 574	2 151 666	6 024 240
2017	3 843 228	2 109 378	5 952 606

1) Tiedonkeruu muuttui vuonna 2011. Aikaisempien vuosien tiedot eivät ole vertailukelpoisia vuosien 2012–2017 kanssa. • Datainsamlingen förändrades 2011. Uppgifterna för 2011 och senare år är inte jämförbara med uppgifterna för de tidigare åren. • The data collection was revised in 2011. Data for previous years are not comparable with the data for 2012–2017.

Lähteet: Perusterveydenhuolto. THL; Tilasto sairaanhoidokorvauksista. SVT. Kela; Tilasto työterveyshuollosta. SVT. Kela. • Källor: Primärvård. THL; Statistik över sjukvårdersättning. FOS. FPA; Statistik över företagshälsovård. FOS. FPA. • Sources: Primary health care. THL; Statistics on reimbursements for medical expenses. OSF. Kela; Statistics on occupational health care. OSF. Kela.

66. Terveyskeskuskäynnit palvelumuodoittain 2003–2017¹⁾
Hälsövärdcentralbesök efter serviceform 2003–2017¹⁾
Health-centre visits by type of activity 2003–2017¹⁾

	2003	2009	2015	2016	2017
Lääkärikäynnit yhteensä • Läkarbesök totalt • <i>Physician visits, total</i>	9 444 262	8 228 390	6 830 431	6 684 146	6 634 281
Muut kuin lääkärikäynnit • Andra än läkarbesök • <i>Other practitioner visits, total</i>	15 424 239	17 897 399	17 262 738	17 986 069	18 453 024
Käynnit yhteensä • Besök totalt • <i>Visits, total</i>	24 868 501	26 125 789	24 093 169	24 670 215	25 087 305
Käynnit/asukas • Besök/invånare • <i>Visits per inhabitant</i>	4,8	4,9	4,4	4,5	4,6
Palvelumuoto • Serviceform • <i>Type of activity</i>					
Avosairaanhoito • Öppen sjukvård • <i>Outpatient medical visits</i>	..	..	11 083 230	11 019 105	10 931 631
Äitiysneuvola • Mödrarådgivningsbyrå • <i>Prenatal clinic</i>	998 031	1 031 305	857 838	812 170	771 176
Lastenneuvola • Barnarådgivningsbyrå • <i>Child health clinic</i>	1 263 564	1 493 080	1 500 892	1 502 932	1 462 987
Perhesuunnitteluneuvola • Familjerådgivningsbyrå • <i>Family planning clinic</i>	237 478	210 733	207 262	200 133	195 427
Kouluterveydenhuolto ²⁾ • Skolhälsovård ²⁾ • <i>School health care²⁾</i>	1 631 398	1 616 058	1 525 942	1 542 432	1 568 251
Opiskeluterveydenhuolto ²⁾ • Studerandehälsö- vård ²⁾ • <i>Student health care²⁾</i>	299 563	515 923	564 853	672 584	666 644
Työterveyshuollon käynnit • Företagshälsovård • <i>Occupational healthcare</i>	1 102 210	1 003 158	532 320	534 424	527 660
Mielenterveystö • Mentalhälsoarbete • <i>Mental health</i>	7 14 897	6 71 016	686 992	791 845	850 721
Fysioterapia • Fysioterapi • <i>Physiotherapy</i>	1 370 495	1 353 154	1 102 963	1 163 870	1 190 466
Muu erityisterapia ja kuntoutus ³⁾ • Annan rehabilitering och specialterapi ³⁾ • <i>Other special therapy and rehabilitation³⁾</i>	..	..	734 065	755 686	743 686
Muu avohoito ⁴⁾ • Andra öppenvård ⁴⁾ • <i>Other outpatient visits⁴⁾</i>	13 703 686	13 929 309	1 415 810	1 636 476	2 100 063
Kotihoito • Hemvård • <i>Home care</i>	..	..	22 733 960	26 797 164	25 087 300
Kotisairaanhoito • Hemsjukvård • <i>Home nursing</i>	3 547 166	4 302 053	3 880 736	4 038 428	4 078 405
Kotipalvelu • Hemtjänst • <i>Home help</i>	..	..	4 533 384	4 932 665	4 826 742
Tieto puuttuu • Uppgifter saknas • <i>Missing data</i>	..	..	262	130	188

1) Tiedonkeruu muuttui vuonna 2011. Aikaisempien vuosien tiedot eivät ole vertailukelpoisia vuosien 2012–2017 kanssa. • Datainsamlingen förändrades 2011. Uppgifterna för 2011 och senare år är inte jämförbara med uppgifterna för de tidigare åren. • *The data collection was revised in 2011. Data for previous years are not comparable with the data for 2012–2017.*

2) Lukiolaisten käynnit sisältyvät 1.7.2007 lähtien opiskeluterveydenhuoltoon, aikaisemmin kouluterveydenhuollon käynneissä. Ylioppilaiden terveydenhoitosäätien käynnit sisältyvät 1.8.2015 lähtien opiskeluterveydenhuoltoon. • Gymnasie- elever besök ingår från och med 1.7.2007 i studerandehälsövården. Tidigare ingick de i skolhälsovården. Besöken på Studenternas hälsövärdsstiftelse är inkluderad i studerandehälsövården sedan 1.8.2015 • *Since 1 July 2007, student health care includes visits by upper secondary students. These were previously included in school health-care visits. As of 1 August 2015, appointments at the Finnish Student Health Care Services will be included in student health care.*

3) Avohilmo -palvelumuodot. • Avohilmo serviceform. • *Avohilmo type of activity. T52 – T56, T58 – T59.*

4) Avohilmo -palvelumuodot. • Avohilmo serviceform. • *Avohilmo type of activity. T24, T28, T29, T80, T81, T90.*

Lähde: Perusterveydenhuolto. THL. • Källa: Primärvård. THL. • *Source: Primary health care. THL.*

67. Terveyskeskusten kirjatut käyntisytyt avosairaanhoidon vastaanotoilla vuonna 2017
Besöksorsaker registrerade på hälsocentralernas öppenvårdsmottagningar 2017
Recorded reasons for outpatient visits in health centres, 2017

ICD10-käyntisytyt • *ICD10-Reasons for outpatient visits*

A00-B99	Tartunta- ja loistauteja • <i>Certain infectious and parasitic diseases</i>
C00-D48	Kasvaimet • <i>Malignant neoplasms</i>
D50-D89	Veren ja verta muodostavien elinten sairaudet sekä eräät immuunimekanismin häiriöt • <i>Diseases of the blood and blood-forming organs and certain disorders involving the immune mechanism</i>
E00-E90	Umpierityssairaudet, ravitsemussairaudet ja aineenvaihduntasairaudet • <i>Endocrine, nutritional and metabolic diseases</i>
F00-F99	Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöt • <i>Mental and behavioural disorders</i>
G00-G99	Hermoston sairaudet • <i>Diseases of the nervous system</i>
H00-H59	Silmän ja sen apuelinten sairaudet • <i>Diseases of the eye and adnexa</i>
H60-H95	Korvan ja kartiolisäkkeen sairaudet • <i>Diseases of the ear and mastoid process</i>
I00-I99	Verenkiertoelinten sairaudet • <i>Diseases of the circulatory system</i>
J00-J99	Hengityselinten sairaudet • <i>Diseases of the respiratory system</i>
K00-K93	Ruuansulatuselinten sairaudet • <i>Diseases of the digestive system</i>
L00-L99	Ihon ja ihonalaiskudoksen sairaudet • <i>Diseases of the skin and subcutaneous tissue</i>
M00-M99	Tuki- ja liikuntaelinten sekä sidekudoksen sairaudet • <i>Diseases of the skin and subcutaneous tissue</i>
N00-N99	Virtsan- ja sukupuolielinten sairaudet • <i>Diseases of the genitourinary system</i>
O00-O99	Raskaus, synnytys ja lapsivuoteus • <i>Pregnancy, childbirth and the puerperium</i>
P00-P96	Eräät perinataaliaikana alkaneet tilat • <i>Certain conditions originating in the perinatal period</i>
Q00-Q99	Synnynäiset epämuodostumat, epämuotoisuudet ja kromosomipoikkeavuudet • <i>Congenital malformations, deformations and chromosomal abnormalities</i>
R00-R99	Muulla luokitamattomat oireet, sairaudenmerkit sekä poikkeavat kliiniset -ja laboratoriolöydökset • <i>Symptoms, signs and abnormal clinical and laboratory findings, not elsewhere classified</i>
S00-T98	Vammat, myrkytykset ja eräät muut ulkoisten syiden seuraukset • <i>Injury, poisoning and certain other consequences of external causes</i>
V01-Y98	Vammojen, sairauksien ja kuoleman ulkoiset syyt • <i>External causes of morbidity and mortality</i>
Z00-ZZB	Tekijöitä jotka vaikuttavat terveydentilaan ja yhteydenottoihin terveyspalvelujen tuottajiin • <i>Factors influencing health status and contact with health services</i>

Kaikki Totalt <i>Total</i>	Miehet Män <i>Men</i>	Naiset Kvinnor <i>Women</i>	ICD10-Besöksorsaker
107 925	50 941	56 984	Vissa infektionssjukdomar och parasitsjukdomar
84 194	35 552	48 642	Tumörer
18 854	7 901	10 953	Sjukdomar i blod och blodbildande organ samt vissa rubbningar i immunsystemet
298 844	144 904	153 940	Endokrina sjukdomar, nutritionsrubbningar och ämnesom- sättningsjukdomar
215 053	94 337	120 716	Psykiska sjukdomar och syndrom samt beteende- störningar
108 959	42 399	66 560	Sjukdomar i nervsystemet
106 797	44 384	62 413	Sjukdomar i ögat och närliggande organ
164 042	77 170	86 872	Sjukdomar i örat och mastoidskottet
454 684	209 120	245 564	Cirkulationsorganens sjukdomar
480 785	191 485	289 300	Andningsorganens sjukdomar
106 475	45 031	61 444	Matsmältningsorganens sjukdomar
207 737	91 760	115 977	Hudens och underhudens sjukdomar
664 343	245 060	419 283	Sjukdomar i muskuloskeletala systemet och bindväven
142 726	54 876	87 850	Sjukdomar i urin- och könsorganen
10 465	13	10 452	Graviditet, förlossning och barnsängstid
298	142	156	Vissa perinatale tillstånd
5 172	2 332	2 840	Medfödda missbildningar, deformiteter och kromosomavvikelser
475 206	183 080	292 126	Symtom, sjukdomstecken och onormala kliniska fynd och laboratoriefynd som ej klassificeras annorstäds
290 898	144 937	145 961	Skador, förgiftningar och vissa andra följder av yttre orsaker
1 403	717	686	Yttre orsaker till skador, sjukdomar och dödsfall
332 877	152 240	180 637	Faktorer av betydelse för hälsotillståndet och för kontakter med hälso- och sjukvården

67. jatk. • forts. • cont.

67. jatk. • forts. • cont.

ICPC2-käyntisyöt • *ICPC2-Reasons for outpatient visits*

A	Yleiset ja epämääräiset • <i>General and unspecified</i>
B	Veri ja vertamuodostavat elimet sekä immuunijärjestelmät • <i>Blood, blood forming organs and immune mechanism</i>
D	Ruoansulatuselimet • <i>Digestive</i>
F	Silmä • <i>Eye</i>
H	Korva • <i>Ear</i>
K	Verenkiertoelimet • <i>Cardiovascular</i>
L	Tuki- ja liikuntaelimet • <i>Musculoskeletal</i>
N	Hermosto • <i>Nervous system</i>
P	Mielenterveys • <i>Psychological</i>
R	Hengityselimet • <i>Respiratory</i>
S	Iho • <i>Skin</i>
T	Umpieritys, aineenvaihdunta ja ravitsemus • <i>Endocrine, metabolic and nutritional</i>
U	Virtsaelimet • <i>Urological</i>
W	Raskaus, synnytys ja perhesuunnittelu • <i>Pregnancy, childbearing and family planning</i>
X	Naisen sukuelimet sisältäen rinnan • <i>Female genital incl. breast</i>
Y	Miehen sukuelimet sisältäen rinnan • <i>Male genital incl. breast</i>
Z	Sosiaaliset ongelmat • <i>Social problems</i>

Lähde: Perusterveydenhuolto. THL • Källa: Primärvård. THL • Source: Primary health care. THL

Kaikki Totalt <i>Total</i>	Miehet Män <i>Men</i>	Naiset Kvinnor <i>Women</i>	ICPC2-Besöksorsaker
853 798	382 302	471 496	Generella och ospecificerade
65 042	29 038	36 004	Blodbildande organ samt immunsystemet
170 440	70 247	100 193	Matsmältning
93 309	38 768	54 541	Öga
268 995	128 330	140 665	Öra
308 344	151 743	156 601	Hjärt- och kärlsystemet
371 876	150 126	221 750	Muskuloskeletal
66 875	22 931	43 944	Nervsystemet
184 610	89 026	95 584	Psykiska
615 473	245 601	369 872	Andningsorganen
769 472	389 425	380 047	Hud
284 149	152 098	132 051	Endokrin, metabolisk och nutritionell orsak
85 609	28 262	57 347	Urologiska
20 806	87	20 719	Graviditet, förlossning och familjeplanering
40 342	161	40 181	Kvinnliga genitalia inkl. bröst
38 870	38 760	110	Manliga genitalia inkl. bröst
7 234	2 836	4 398	Sociala problem

68 65 vuotta täyttäneiden kausi-influenssarokotuskattavuus sairaanhoitopiireittäin kaudesta 2008–2009 kauteen 2017–2018
Säsongsinfluenssavaccinationstäckning för personer över 65 år per sjukvårdsdistrikt från perioden 2008–2009 till perioden 2017–2018
Seasonal influenza vaccination coverage for people aged 65 and over by hospital district, from season 2008–2009 to season 2017–2018

Sairaanhoitopiiri Sjukvårdsdistrikt <i>Hospital district</i>	Kausi • Period • Season							
	2008– 2009	2009– 2010	2012– 2013	2013– 2014	2014– 2015	2015– 2016	2016– 2017	2017– 2018
	%							
Koko maa • Hela landet • <i>Whole country</i>	51	46	37	41	40	43	47	48
Helsinki ja Uusimaa • Helsingfors och Nyland • <i>Helsinki and Uusimaa</i>	53	47	38	44	41	44	48	48
Varsinais-Suomi • Egentliga Finland	50	44	35	39	38	41	48	47
Satakunta	45	40	32	35	33	37	41	41
Kanta-Häme • Centrala Tavastland	51	53	43	47	42	48	48	48
Pirkanmaa • Birkaland	52	44	35	35	36	42	45	46
Päijät-Häme	51	41	34	44	44	48	50	53
Kymenlaakso • Kymmenedalen	50	43	40	44	45	47	52	53
Etelä-Karjala • Södra Karelen • <i>South Karelia</i>	56	52	43	49	51	48	58	57
Etelä-Savo • Södra Savolax	54	60	48	52	41	53	56	54
Itä-Savo • Östra Savolax	55	53	43	48	43	50	54	54
Pohjois-Karjala • Norra Karelen • <i>North Karelia</i>	60	50	38	40	45	45	51	51
Pohjois-Savo • Norra Savolax	56	50	42	47	48	50	54	55
Keski-Suomi • Mellersta Finland • <i>Central Finland</i>	54	47	38	43	40	44	48	47
Etelä-Pohjanmaa • Syd-Österbot- ten • <i>South Ostrobothnia</i>	43	38	27	32	31	37	42	40
Vaasa • Vasa	41	36	29	31	31	32	33	34
Keski-Pohjanmaa • Mellersta Österbotten • <i>Central Ostrobothnia</i>	48	45	32	33	31	36	40	42
Pohjois-Pohjanmaa • Norra Österbotten • <i>North Ostrobothnia</i>	54	48	32	39	38	39	45	46
Kainuu • Kajanaland	18	46	36	41	38	45	48	51
Länsi-Pohja	60	43	23	42	41	41	46	43
Lappi • Lappland • <i>Lappland</i>	56	52	42	46	43	46	46	48
Ahvenanmaa • Åland	41	35	..	..	31	29	34	..

Lähde: Rokotusrekisteri ja kausi-influenssarokotuskattavuustietokanta. THL • Källa: Vaccinationsregistret och databasen för säsongsinfluensa-vaccinationstäckning. THL • Source: National Vaccination Register and Seasonal influenza vaccination coverage database. THL.

69. Lasten (6–35 kk) kausi-influenssarokotuskattavuus sairaanhoitopiireittäin kaudesta 2008–2009 kauteen 2017–2018
Säsongsinfluensavaccinationstäckning för barn (6–35 mån) per sjukvårdsdistrikt från perioden 2008–2009 till perioden 2017–2018
Seasonal influenza vaccination coverage for children (6-35 months) by hospital district, from season 2008–2009 to season 2017–2018

Sairaanhoitopiiri Sjukvårdsdistrikt <i>Hospital district</i>	Kausi • Period • Season							
	2008– 2009	2009– 2010	2012– 2013	2013– 2014	2014– 2015	2015– 2016	2016– 2017	2017– 2018
	%							
Koko maa • Hela landet • Whole country	30	32	13	15	17	24	32	35
Helsinki ja Uusimaa • Helsingfors och Nyland • <i>Helsinki and Uusimaa</i>	30	36	17	20	22	29	37	41
Varsinais-Suomi • Egentliga Finland	29	33	15	18	20	29	38	40
Satakunta	29	26	10	12	12	17	24	28
Kanta-Häme • Centrala Tavastland	34	41	12	13	15	22	29	33
Pirkanmaa • Birkaland	34	26	12	12	13	21	30	33
Päijät-Häme	18	12	9	11	12	18	26	25
Kymenlaakso • Kymmenedalen	28	29	10	11	14	21	29	40
Etelä-Karjala • Södra Karelen • <i>South Karelia</i>	38	38	19	21	24	32	40	42
Etelä-Savo • Södra Savolax	40	48	16	19	20	28	39	37
Itä-Savo • Östra Savolax	63	62	34	29	25	40	43	50
Pohjois-Karjala • Norra Karelen • <i>North Karelia</i>	33	45	12	14	16	31	38	41
Pohjois-Savo • Norra Savolax	40	43	16	19	21	29	38	42
Keski-Suomi • Mellersta Finland • <i>Central Finland</i>	26	34	15	17	19	27	33	34
Etelä-Pohjanmaa • Syd-Österbot- ten • <i>South Ostrobothnia</i>	23	18	4	5	5	11	18	16
Vaasa • Vasa	20	10	3	4	4	6	9	11
Keski-Pohjanmaa • Mellersta Österbotten • <i>Central Ostrobothnia</i>	37	31	8	8	10	17	26	24
Pohjois-Pohjanmaa • Norra Österbotten • <i>North Ostrobothnia</i>	28	32	6	9	11	17	24	27
Kainuu • Kajanaland	15	32	10	11	11	20	26	26
Länsi-Pohja	42	24	8	12	12	20	27	34
Lappi • Lappland • <i>Lapland</i>	48	47	13	16	15	23	28	31
Ahvenanmaa • Åland	29	12	..	..	4	6	8	..

Lähde: Rokotusrekisteri ja kausi-influenssarokotuskattavuustietokanta. THL. • Källa: Vaccinationsregistret och databasen för säsongsinfluensa-vaccinationstäckning. THL • Source: National Vaccination Register and Seasonal influenza vaccination coverage database. THL.

70. Terveyskeskusten suun terveydenhuolto ikäryhmittäin 2003–2017¹⁾
Hälsovårdscentralernas munhälsovård efter åldersgrupp 2003–2017¹⁾
Oral health care in health centres by age group, 2003–2017¹⁾

Ikäryhmä • Åldersgrupp • Age group	2003	2006	2009	2012	2015	2017
0–17						
Hammaslääkärikäynnit • Tandläkarbesök • <i>Dentist visits</i>	1 849 805	1 587 332	1 403 869	1 032 588	1 142 226	1 161 903
Käynnit yhteensä • Besök totalt • <i>Visits, total</i>	2 363 069	2 175 623	2 029 667	1 767 175	1 895 772	1 936 378
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	856 791	817 696	797 613	680 282	708 311	721 146
18–55						
Hammaslääkärikäynnit • Tandläkarbesök • <i>Dentist visits</i>	1 666 492	1 642 703	1 661 990	..	..	..
Käynnit yhteensä • Besök totalt • <i>Visits, total</i>	1 903 983	1 939 366	1 993 044	..	..	..
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	712 547	750 081	778 052	..	..	..
18–64						
Hammaslääkärikäynnit • Tandläkarbesök • <i>Dentist visits</i>	..	..	..	1 794 877	2 067 850	2 033 155
Käynnit yhteensä • Besök totalt • <i>Visits, total</i>	..	..	..	2 283 339	2 609 355	2 546 494
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	..	..	..	852 083	954 189	961 362
56+						
Hammaslääkärikäynnit • Tandläkarbesök • <i>Dentist visits</i>	555 391	676 570	770 779	..	..	..
Käynnit yhteensä • Besök totalt • <i>Visits, total</i>	657 887	827 163	953 796	..	..	..
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	230 120	299 472	343 337	..	..	..
65+						
Hammaslääkärikäynnit • Tandläkarbesök • <i>Dentist visits</i>	..	..	..	453 385	607 198	648 162
Käynnit yhteensä • Besök totalt • <i>Visits, total</i>	..	..	..	597 632	795 758	840 325
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	..	..	..	213 275	272 125	295 425
Yhteensä • Totalt • Total						
Hammaslääkärikäynnit • Tandläkarbesök • <i>Dentist visits</i>	4 071 688	3 906 605	3 836 638	3 280 850	3 817 284	3 843 228
Käynnit yhteensä • Besök totalt • <i>Visits, total</i>	4 924 939	4 942 152	4 976 507	4 648 146	5 300 897	5 323 218
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	1 800 458	1 867 249	1 919 002	1 733 827	1 934 634	1 977 940

1) Tiedonkeruu muuttui vuonna 2011. Aikaisempien vuosien tiedot eivät ole vertailukelpoisia vuosien 2012–2015 kanssa. • Datainsamlingen förändrades 2011. Uppgifterna för 2011 och senare år är inte jämförbara med uppgifterna för de tidigare åren. • The data collection was revised in 2011. Data for previous years are not comparable with the data for 2012–2015.

Lähde: Perusterveydenhuolto. THL. • Källa: Primärvård. THL. • Source: Primary health care. THL.

71. Terveyskeskusten¹⁾ laitoshoidon ikäryhmittäin 1997–2017
Hälsövärdscentralernas¹⁾ slutenvård efter åldersgrupp 1997–2017
Health centre¹⁾ inpatient care by age group, 1997–2017

Ikäryhmä • Åldersgrupp • Age group	1997	2003	2006	2010	2015	2017
0–64						
Hoitojaksot • Vårdperioder • Inpatient stays	48 523	49 997	48 187	48 613	38 561	40 400
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • Average length of stay	12,9	12,9	13,7	12,7	9,6	9,0
Hoitopäivät • Vårddygn • Inpatient days	641 433	698 921	706 676	626 913	351 709	304 712
Potilaat • Patienter • Patients	31 453	31 845	31 084	31 320	23 992	24 401
65–74						
Hoitojaksot • Vårdperioder • Inpatient stays	50 244	48 907	43 522	42 476	42 113	44 948
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • Average length of stay	22,1	21,5	20,5	18,3	14,3	12,0
Hoitopäivät • Vårddygn • Inpatient days	1 204 532	1 106 962	1 006 458	833 158	578 458	474 427
Potilaat • Patienter • Patients	29 752	28 541	26 064	25 745	25 690	26 537
75–84						
Hoitojaksot • Vårdperioder • Inpatient stays	80 437	91 318	91 537	92 847	78 975	77 604
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • Average length of stay	32,2	29,9	29,4	24,3	17,5	14,0
Hoitopäivät • Vårddygn • Inpatient days	2 771 644	2 868 182	2 864 912	2 334 292	1 262 760	878 766
Potilaat • Patienter • Patients	47 697	53 329	54 260	54 172	45 980	44 097
85+						
Hoitojaksot • Vårdperioder • Inpatient stays	44 249	54 972	56 349	69 839	73 973	75 808
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • Average length of stay	66,2	55,2	53,9	37,9	24,2	17,0
Hoitopäivät • Vårddygn • Inpatient days	2 714 450	2 712 687	2 799 541	2 443 191	1 488 302	989 861
Potilaat • Patienter • Patients	29 365	34 013	35 851	41 629	42 504	41 541
Yhteensä • Totalt • Total						
Hoitojaksot • Vårdperioder • Inpatient stays	223 453	245 194	239 595	253 775	233 622	238 760
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • Average length of stay	32,5	30,4	30,4	24,8	17,8	13,5
Hoitopäivät • Vårddygn • Inpatient days	7 332 059	7 386 752	7 377 587	6 237 554	3 681 229	2 647 766
Potilaat • Patienter • Patients	136 613	145 966	145 635	151 129	136 765	135 374

1) Terveyskeskuksissa yleislääketieteen erikoisalalla annettu hoito. • Den vård som ges inom specialiteten allmänmedicin vid hälsövärdscentraler. • Care given in the speciality of general practice in health centres.

Lähde: Perusterveydenhuolto. THL. • Källa: Primärvård. THL. • Source: Primary health care. THL.

72. Terveyskeskusten¹⁾ laitoshoido maakunnittain 2017
Hälsövärdscentralernas¹⁾ slutenvård efter landskap 2017
Health centre¹⁾ inpatient care by region, 2017

Maakunta Landskap Region	Hoitojaksot Vårdperioder Inpatient stays	Keskimääräinen hoitoaika Medelvårdtid Average length of stay	Hoitopäivät Vårddygner Inpatient days	Potilaat Patienter Patients
Koko maa • Hela landet • <i>Whole country</i>	238 759	13,5	2 647 762	135 374
Uusimaa • Nyland	39 620	16,1	579 491	24 971
Varsinais-Suomi • Egentliga Finland	15 539	26	238 440	9 708
Satakunta	7 895	9,9	74 164	4 716
Kanta-Häme • Egentliga Tavastland	4 469	8,3	34 968	2 557
Pirkanmaa • Birkaland	18 185	11,9	184 043	10 708
Päijät-Häme • Päijänne-Tavastland	7 856	17,7	110 970	4 234
Kymenlaakso • Kymmenedalen	6 490	15,7	78 630	3 824
Etelä-Karjala • Södra Karelen • <i>South Karelia</i>	3 562	25,7	70 424	2 478
Etelä-Savo • Södra Savolax	7 910	13,2	96 301	4 830
Pohjois-Savo • Norra Savolax	13 934	13,1	140 960	7 934
Pohjois-Karjala • Norra Karelen • <i>North Karelia</i>	12 467	11,3	140 245	6 714
Keski-Suomi • Mellersta Finland • <i>Central Finland</i>	19 424	8,4	153 847	10 623
Etelä-Pohjanmaa • Södra Österbotten • <i>South Ostrobothnia</i>	18 310	9,4	147 583	9 324
Pohjanmaa • Österbotten • <i>Ostrobothnia</i>	7 329	15,5	92 732	3 686
Keski-Pohjanmaa • Mellersta Österbotten • <i>Central Ostrobothnia</i>	4 602	9,8	43 948	2 499
Pohjois-Pohjanmaa • Norra Österbotten • <i>North Ostrobothnia</i>	31 035	9,4	254 650	15 911
Kainuu • Kajanaland	4 009	27,4	62 909	2 435
Lappi • Lappland • <i>Lappland</i>	15 856	12,8	141 500	8 165
Ahvenanmaa • Åland • <i>Åland Islands</i>	..	..	..	..

1) Terveyskeskuksissa yleislääketieteen erikoisalalla annettu hoito. • Den vård som ges inom specialiteten allmänmedicin vid hälsövärdscentraler. • *Care given in the speciality of general practice in health centres.*

Lähde: Perusterveydenhuolto. THL. • Källa: Primärvård. THL. • *Source: Primary health care. THL.*

73. Terveyskeskusten¹⁾ laitoshoidon päädiagnoosin mukaan 1997–2017
Hälsövärdcentralernas¹⁾ slutenvård efter huvuddiagnos 1997–2017
Health centre¹⁾ inpatient care by primary diagnosis, 1997–2017

	1997	2003	2006	2010	2015	2017
Tartunta- ja loistaudit • Vissa infektionssjukdomar och parasitsjukdomar • <i>Infectious and parasitic diseases</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	6 813	11 047	10 806	15 744	13 749	14 430
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	12,8	11,4	10,7	10,5	9,3	8,9
Hoitopäivät • Vårddygner • <i>Inpatient days</i>	75 556	109 555	115 153	156 216	130 044	118 254
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	6 191	9 844	9 604	13 553	11 744	11 932
Kasvaimet • Tumörer • <i>Neoplasms</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	12 104	14 290	15 428	18 095	17 057	17 107
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	24,7	23,8	23,4	20,0	17,1	15,5
Hoitopäivät • Vårddygner • <i>Inpatient days</i>	278 061	323 771	344 370	355 946	286 022	240 985
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	7 842	9 207	9 908	11 356	11 453	11 170
Veren ja verta muodostavien elinten sairaudet • Sjukdomar i blod och blodbildande organ • <i>Diseases of the blood and blood-forming organs</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	2 615	3 104	3 177	3 829	3 141	3 276
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	11,2	7,9	8,3	7,0	6,0	4,8
Hoitopäivät • Vårddygner • <i>Inpatient days</i>	30 041	31 372	29 818	28 083	18 835	14 578
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	1 942	2 226	2 297	2 838	2 423	2 499
Umpierityssairaudet, ravitsemis sairaudet ja aineenvaihduntasairaudet • Endokrina sjukdomar, nutritionsrubbingar och ämnesomsättningssjukdomar • <i>Endocrine, nutritional and metabolic diseases</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	9 277	8 109	7 142	6 617	4 973	4 784
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	20,3	20,8	20,2	16,3	13,9	11,3
Hoitopäivät • Vårddygner • <i>Inpatient days</i>	203 843	178 624	164 193	114 026	63 338	48 333
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	7 150	6 522	5 877	5 549	4 291	4 073
Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöt • Psykiska sjukdomar och syndrom samt beteendestörningar • <i>Mental and behavioural disorders</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	31 691	31 365	29 951	26 837	23 261	24 394
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	56,8	57,1	60,7	53,1	31,6	18,7
Hoitopäivät • Vårddygner • <i>Inpatient days</i>	2 165 260	2 060 489	2 063 238	1 462 332	563 011	301 953
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	24 971	25 368	24 669	21 278	16 217	16 067
Hermoston sairaudet • Sjukdomar i nervsystemet • <i>Diseases of the nervous system</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	11 917	13 179	12 909	13 494	13 821	12 398
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	47,6	45,4	54,6	52,8	40,3	29,4
Hoitopäivät • Vårddygner • <i>Inpatient days</i>	713 198	737 074	859 443	836 868	445 848	222 245
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	8 949	9 988	10 741	11 855	10 697	9 460

73. jatkk. • forts. • cont.

73. jatk. • forts. • cont.

	1997	2003	2006	2010	2015	2017
Silmän ja sen apuelinten sairaudet • Sjukdomar i ögat och närliggande organ • <i>Diseases of the eye and adnexa</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	768	540	459	420	417	418
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	21,7	15,3	36,3	13,5	14,2	11,3
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Inpatient days</i>	20 580	12 881	11 158	8 611	6 852	4 319
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	717	525	436	396	354	361
Korvan ja kartiolisäkkeen sairaudet • Sjukdomar i örat och mastoidutskottet • <i>Diseases of the ear and the mastoid process</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	767	636	676	852	984	1 101
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	6,2	6,3	5,0	4,9	5,4	4,6
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Inpatient days</i>	6 021	5 470	5 282	5 996	4 532	4 553
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	675	613	627	806	910	1 021
Verenkiertoelinten sairaudet • Cirkulationsorganens sjukdomar • <i>Diseases of the circulatory system</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	46 812	48 164	44 558	44 408	38 574	37 750
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	41,2	39,9	41,7	33,6	23,5	17,0
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Inpatient days</i>	1 864 354	1 851 452	1 802 760	1 450 357	784 695	519 870
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	35 089	36 468	34 682	34 767	29 620	27 838
Hengityselinten sairaudet • Andningsorganens sjukdomar • <i>Diseases of the respiratory system</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	20 068	24 075	21 323	24 831	28 109	29 607
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	45,8	40,3	33,2	22,4	12,0	9,8
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Inpatient days</i>	419 863	454 144	390 895	366 389	289 751	245 705
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	16 152	19 515	17 146	19 789	22 158	22 503
Ruuansulatuselinten sairaudet • Matsmältningsorganens sjukdomar • <i>Diseases of the digestive system</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	10 483	10 924	10 424	11 240	10 868	10 955
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	14,7	12,1	15,3	12,5	9,4	8,2
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Inpatient days</i>	121 964	133 907	138 409	124 043	101 887	83 670
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	8 591	8 908	8 482	9 011	8 783	8 569
Ihon ja ihonalaiskudosten sairaudet • Hudens och underhudens sjukdomar • <i>Diseases of the skin and subcutaneous tissue</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	1 828	2 102	1 983	2 096	2 118	2 232
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	22,5	20,0	18,9	21,7	15,9	15,3
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Inpatient days</i>	36 089	40 940	40 528	42 567	34 404	31 650
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	1 571	1 656	1 577	1 730	1 672	1 690

73. jatk. • forts. • cont.

73. jatk. • forts. • cont.

	1997	2003	2006	2010	2015	2017
Tuki- ja liikuntaelinten sekä sidekudosten sairaudet • Sjukdomar i muskuloskeletala systemet och bindväven • <i>Diseases of the musculoskeletal system and connective tissue</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	11 804	12 259	13 589	13 832	13 340	14 334
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	19,7	19,5	18,1	15,2	11,9	10,6
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Inpatient days</i>	305 414	273 401	279 610	223 376	158 325	139 461
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	9 706	10 515	11 791	11 750	11 252	11 777
Virtsa- ja sukupuolielinten sairaudet • Sjukdomar i urin- och könsorganen • <i>Diseases of the genitourinary system</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	8 776	11 668	12 208	15 425	14 624	14 916
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	18,2	15,0	15,0	12,5	10,1	9,3
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Inpatient days</i>	122 312	160 920	164 717	181 149	145 079	128 795
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	7 357	9 704	10 347	12 956	12 376	12 161
Raskaus, synnytys ja lapsivuoteus • Graviditet, förlossning och barnsängstid • <i>Pregnancy, childbirth and the puerperium</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	205	62	63	64	79	56
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	2,9	2,0	1,7	2,0	1,7	1,9
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Inpatient days</i>	616	125	104	128	184	99
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	177	52	52	59	45	50
Eräät perinataaliaikana alkaneet tilat • Vissa perinatala tillstånd • <i>Certain conditions originating in the perinatal period</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	20	1	2	3	2	2
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	78,4	1,0	3,0	38,0	5	11,5
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Inpatient days</i>	411	673	6	84	10	23
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	20	3	2	3	2	2
Synnynäiset epämuodostumat ja kromosomipoikkeavuudet • Medfödda missbildningar, deformiteter och kromosomavvikelser • <i>Congenital malformations, deformations and chromosomal abnormalities</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	202	161	163	135	116	135
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	34,6	33,1	48,3	48,6	20,8	18,5
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Inpatient days</i>	10 566	11 098	7 805	6 664	3 988	2 298
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	150	137	126	130	87	113
Muulla luokittelemattomat oireet, sairaudenmerkit sekä poikkeavat kliiniset -ja laboratoriolöydökset • Symtom, sjukdomstecken och onormala kliniska fynd och laboratoriefynd som ej klassificerats annorstädes • <i>Symptoms, signs and abnormal clinical and laboratory findings, not elsewhere classified</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	20 340	22 157	20 713	20 853	17 428	18 632
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	11,4	9,6	10,0	9,0	7,4	6
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Inpatient days</i>	270 079	234 671	210 217	181 957	128 153	105 748
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	17 148	18 333	17 363	17 542	14 739	15 285

73. jatk. • forts. • cont.

73. jatk. • forts. • cont.

	1997	2003	2006	2010	2015	2017
Vammat, myrkytykset ja eräät muut ulkoisten syiden seuraukset • Skador, förgiftningar och vissa andra följder av yttre orsaker • <i>Injury and poisoning and certain other consequences of external causes</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	17 633	19 456	20 565	24 034	23 880	26 385
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	27,6	28,6	26,7	23,2	19,4	16,7
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Inpatient days</i>	579 699	606 219	597 038	590 249	454 453	400 234
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	15 937	17 316	18 569	20 936	20 576	21 830
Muut syyt • Andra orsaker • <i>Other causes</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	9 257	11 860	13 431	10 955	6 775	5 847
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	10,0	11,4	9,8	8,7	7,2	6,2
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Inpatient days</i>	105 794	152 706	148 732	100 759	49 303	34 989
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	5 435	5 815	6 188	5 206	3 932	3 712

1) Terveyskeskuksissa yleislääketieteen erikoisalalla annettu hoito. • Den vård som ges inom specialiteten allmänmedicin vid hälsovårdscentra-
 ler. • *Care given in the speciality of general practice in health centres.*

Lähde: Perusterveydenhuolto. THL. • Källa: Primärvård. THL. • *Source: Primary health care. THL.*

74. Erikoissairaanhoidon toiminta 1997–2017 Specialiserad sjukvård 1997–2017 *Activities in specialised health care, 1997–2017*

Vuosi År <i>Year</i>	Avohoitokäynnit Besök inom öppenvården <i>Outpatient visits</i>	Päiväkirurgiset hoitojaksot Dagkirurgiska vårdperioder <i>Day-surgery inpatient stays</i>	Vuodeosaston hoitojaksot Vårdperioder i slutenvården <i>Inpatient inpatient stays</i>
1997	6 281 993	82 748	1 038 514
2000	5 693 185	136 858	961 888
2003	5 971 708	156 722	929 611
2006	6 807 911	179 179	895 841
2009	7 477 719	184 085	839 417
2012	8 353 076	200 726	801 282
2013	8 464 815	203 494	784 068
2014	8 785 160	200 728	796 672
2015	9 366 227	199 652	795 295
2016	9 726 415	197 766	785 942
2017 ¹⁾	10 184 327	162 126	764 249

1) Vuodesta 2017 alkaen vain julkisen sektorin tiedot. • Endast uppgifter från offentlig sektor från och med 2017. • *From 2017 onwards, only public sector data.*

Lähde: Erikoissairaanhoito. THL. • Källa: Specialiserad sjukvård. THL. • *Source: Specialised health care. THL.*

75. Erikoissairaanhoidon avohoitokäynnit suurimmilla erikoisaloilla 1997–2017
Öppenvårdsbesök inom den specialiserade sjukvården efter de största specialiteterna 1997–2017
Outpatient visits in specialised health care by major specialities, 1997–2017

Vuosi År Year	Käynnit yhteensä Besök totalt Visits, total	Sisätaudit Invärtes sjukdomar Internal medicine	Kirurgia Kirurgi Surgery	Naistentaudit ja synnytykset Kvinnosjukdomar och förlossningar Obstetrics and gynaecology	Lastentaudit Barnsjukdomar Paediatrics
1997	6 281 993	938 108	945 012	469 994	356 069
2000	5 693 185	1 027 128	956 997	458 167	335 023
2003	5 971 708	1 084 749	963 220	483 189	327 159
2006	6 807 911	1 234 204	1 102 792	490 406	340 269
2009	7 477 719	1 444 495	1 182 390	533 203	360 641
2012	8 353 076	1 569 275	1 261 254	562 880	373 624
2013	8 464 815	1 585 248	1 273 720	552 191	380 398
2014	8 785 160	1 649 533	1 308 980	579 360	395 965
2015	9 366 227	1 657 054	1 371 258	589 061	416 089
2016	9 726 415	1 717 354	1 383 824	593 440	409 141
2017 ¹⁾	10 184 327	1 707 844	1 366 649	599 675	417 555

Vuosi År Year	Korva-, nenä- ja kurkkutaudit Öron-, näs- och halssjukdomar Otorhino- laryngology	Iho- ja sukupuoli- taudit Hud- och könssjuk- domar Dermatology and venereology	Syöpätaudit ja sädehoito Cancersjukdomar och strålbehandling Oncology and radiotherapy	Psykiatria Psykiatri Psychiatry	Käyntien lukumäärä yhteensä/asukas Antal besök totalt/ invånare Visits, total per inhabitant
1997	389 260	273 055	238 863	1 274 402	1,2
2000	343 466	279 664	291 615	937 266	1,1
2003	337 031	271 321	334 529	1 068 754	1,1
2006	347 872	286 773	377 982	1 400 334	1,3
2009	369 222	291 449	437 370	1 476 792	1,4
2012	402 113	308 989	489 987	1 799 506	1,5
2013	392 569	303 871	513 287	1 817 148	1,5
2014	395 845	305 121	521 365	1 862 693	1,6
2015	409 349	318 106	551 582	1 986 458	1,7
2016	408 996	299 783	557 086	2 033 420	1,8
2017 ¹⁾	412 166	301 209	572 273	2 254 736	1,8

1) Vuodesta 2017 alkaen vain julkisen sektorin tiedot. • Endast uppgifter från offentlig sektor från och med 2017 • From 2017 onwards, only public sector data.

Lähde: Erikoissairaanhoido. THL. • Källa: Specialiserad sjukvård. THL. • Source: Specialised health care. THL.

76. Erikoissairaanhoidon laitoshoido¹⁾ maakunnittain 2017¹⁾
Slutenvård inom den specialiserade sjukvården¹⁾ efter landskap 2017¹⁾
Inpatient care in specialised health care¹⁾ by region, 2017¹⁾

Maakunta Landskap <i>Region</i>	Hoitojaksot Vårdperioder <i>Inpatient stays</i>	Keskimääräinen hoitoaika Medelvårdtid <i>Average length of stay</i>	Hoitopäivät Vårddygn <i>Inpatient days</i>	Potilaat Patienter <i>Patients</i>
Koko maa • Hela landet • <i>Whole country</i>	758 874	5,2	3 514 357	478 129
Uusimaa • Nyland	179 626	5,3	858 019	122 076
Varsinais-Suomi • Egentliga Finland	64 123	5,5	326 559	40 645
Satakunta	42 382	5,4	219 012	23 601
Kanta-Häme • Egentliga Tavastland	25 880	5,0	114 538	15 341
Pirkanmaa • Birkaland	72 350	5,9	380 485	42 398
Päijät-Häme • Päijänne-Tavastland	30 537	4,4	120 994	18 937
Kymenlaakso • Kymmenedalen	25 491	5,7	122 449	16 213
Etelä-Karjala • Södra Karelen • <i>South Karelia</i>	19 520	4,8	80 791	12 509
Etelä-Savo • Södra Savolax	26 959	5,6	123 296	16 638
Pohjois-Savo • Norra Savolax	44 074	5,1	185 254	26 831
Pohjois-Karjala • Norra Karelen • <i>North Karelia</i>	28 222	5,2	115 387	17 344
Keski-Suomi • Mellersta Finland • <i>Central Finland</i>	35 539	4,4	140 600	22 752
Etelä-Pohjanmaa • Södra Österbotten • <i>South Ostrobothnia</i>	24 848	4,7	111 671	16 488
Pohjanmaa • Österbotten • <i>Ostrobothnia</i>	27 186	4,8	112 095	16 966
Keski-Pohjanmaa • Mellersta Österbotten • <i>Central Ostrobothnia</i>	10 828	4,4	46 074	6 723
Pohjois-Pohjanmaa • Norra Österbotten • <i>North Ostrobothnia</i>	51 283	4,9	225 409	34 627
Kainuu • Kajanaland	15 200	6,4	76 434	6 875
Lappi • Lapland • <i>Lapland</i>	30 151	4,6	128 322	19 020
Ahvenanmaa • Åland • <i>Åland Islands</i>	4 675	6,0	26 968	2 965

1) Erikoissairaanhoidon vuodeosastohoito, päättäneet hoitojaksot julkisilta palveluntuottajilta. • Specialiserad sjukvård på bäddavdelning, avslutade vårdperioder hos offentliga serviceproducenter. • *Inpatient care for specialised care, completed hospital stays from public service providers.*

Lähde: Erikoissairaanhoito. THL. • Källa: Specialiserad sjukvård. THL. • *Source: Specialised health care. THL.*

77. Erikoissairaanhoidon laitoshoito ikäryhmittäin 1997–2017
Slutenvård inom den specialiserade sjukvården efter åldersgrupp 1997–2017
Inpatient care in specialised health care by age group, 1997–2017

Ikäryhmä • Åldersgrupp • Age group	1997	2000	2003	2006	2014	2017 ¹⁾
0–17						
Hoitojaksot • Vårdperioder • Inpatient stays	141 067	132 986	123 259	116 750	102 508	71 416
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • Average length of stay	4,0	4,2	4,3	4,4	3,7	4,7
Hoitopäivät • Vårddygn • Inpatient days	568 610	558 155	529 429	525 548	384 969	321 556
Potilaat • Patienter • Patients	97 028	91 630	86 843	84 407	75 308	49 713
18–64						
Hoitojaksot • Vårdperioder • Inpatient stays	605 674	592 938	578 679	567 187	483 686	335 893
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • Average length of stay	6,5	5,9	5,6	5,3	4,7	5,7
Hoitopäivät • Vårddygn • Inpatient days	3 852 849	3 457 734	3 292 797	3 077 673	2 216 123	1 821 407
Potilaat • Patienter • Patients	412 461	402 460	392 338	391 876	346 321	230 491
65–74						
Hoitojaksot • Vårdperioder • Inpatient stays	182 201	172 574	170 246	165 116	181 687	335 893
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • Average length of stay	7,2	6,2	5,6	5,1	4,3	5,7
Hoitopäivät • Vårddygn • Inpatient days	1 240 181	1 029 473	933 976	844 909	772 624	1 821 407
Potilaat • Patienter • Patients	98 613	94 456	94 586	93 595	108 599	230 491
75–84						
Hoitojaksot • Vårdperioder • Inpatient stays	141 633	147 254	157 540	165 296	158 295	132 651
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • Average length of stay	8,7	6,5	5,9	5,5	4,3	4,8
Hoitopäivät • Vårddygn • Inpatient days	1 052 111	929 782	933 493	911 655	680 377	647 181,0
Potilaat • Patienter • Patients	78 067	81 393	87 273	90 819	91 993	75 436
85+						
Hoitojaksot • Vårdperioder • Inpatient stays	42 084	45 244	48 577	53 104	71 224	71 876
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • Average length of stay	11,7	8,1	7,0	6,4	4,7	5,2
Hoitopäivät • Vårddygn • Inpatient days	370 664	324 979	333 289	338 593	329 603	387 723
Potilaat • Patienter • Patients	25 444	26 964	28 759	31 266	42 498	42 309
Yhteensä • Totalt • Total						
Hoitojaksot • Vårdperioder • Inpatient stays	1 112 659	1 090 996	1 078 301	1 067 453	997 400	764 249,0
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • Average length of stay	6,8	5,9	5,6	5,3	4,5	5,2
Hoitopäivät • Vårddygn • Inpatient days	7 084 415	6 300 123	6 022 984	5 698 378	4 383 696	3 900 041
Potilaat • Patienter • Patients	708 117	693 460	686 398	688 389	661 329	484 424

1) Erikoissairaanhoidon vuodeosastohoito, päättyneet hoitojaksot julkisilta palveluntuottajilta. • Specialiserad sjukvård på baddavdelning, avslutade vårdperioder hos offentliga serviceproducenter. • Inpatient care for specialised care, completed hospital stays from public service providers.

Lähde: Erikoissairaanhoito. THL. • Källa: Specialiserad sjukvård. THL. • Source: Specialised health care. THL.

78. Erikoissairaanhoidon laitoshoido erikoisaloittain 1997–2017
Slutenvård inom den specialiserade sjukvården efter specialitet 1997–2017
Inpatient care in specialised health care by specialty, 1997–2017

	1997	2000	2003	2006	2014	2017 ¹⁾
Sisätaudit • Invärtes sjukdomar • Internal medicine						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	245 532	239 798	236 179	235 449	208 360	191 462
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	7,1	5,7	5,5	5,2	4,5	4,5
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Inpatient days</i>	1 583 192	1 382 155	1 303 279	1 239 205	926 260	858 964
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	156 791	153 367	152 600	151 658	140 570	130 944
Kirurgia • Kirurgi • Surgery						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	345 607	342 770	344 527	362 826	359 088	243 925
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	4,2	3,7	3,6	3,4	2,8	3,5
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Inpatient days</i>	1 442 042	1 283 918	1 250 696	1 231 280	1 019 817	841 793
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	269 544	268 127	270 243	285 153	281 909	185 225
Neurokirurgia • Neurokirurgi • Neurosurgery						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	9 198	9 928	9 916	10 813	13 321	13 816
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	5,6	5,2	5,0	5,0	3,9	3,9
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Inpatient days</i>	51 367	51 330	49 858	53 664	52 109	52 859
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	7 647	8 356	8 349	8 987	10 686	11 333
Naistentaudit ja synnytykset • Kvinnosjukdomar och förlossningar • Obstetrics and gynaecology						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	149 576	145 530	136 801	128 571	106 896	80 832
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	3,4	3,0	2,9	2,9	2,6	2,9
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Inpatient days</i>	510 710	438 506	400 765	368 038	282 177	232 529
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	121 127	116 889	108 445	102 027	91 197	68 822
Lastentaudit • Barnsjukdomar • Paediatrics						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	75 163	69 103	60 592	55 409	43 220	40 429
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	3,8	3,7	3,7	3,9	3,7	3,6
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Inpatient days</i>	291 074	258 586	222 956	216 303	158 925	144 241
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	48 542	45 068	41 383	39 579	30 947	28 697
Silmätaudit • Ögonsjukdomar • Ophthalmology						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	45 300	45 998	52 662	52 501	57 300	6 228
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	1,5	1,4	1,2	1,2	1,1	1,6
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Inpatient days</i>	69 750	63 118	64 982	62 032	61 900	10 054
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	39 450	39 299	44 010	41 647	47 405	5 084

78. jatk. • forts. • cont.

78. jatk. • forts. • cont.

	1997	2000	2003	2006	2014	2017 ¹⁾
Korva-, nenä- ja kurkkutaudit • Öron-, näs- och halssjukdomar • <i>Otorhinolaryngology</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	62 118	57 544	52 854	49 822	44 818	14 328
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	1,8	1,7	1,6	1,5	1,4	2,1
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Inpatient days</i>	112 855	98 175	86 114	75 951	60 745	29 432
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	55 723	51 858	47 482	44 848	40 530	12 642
Iho- ja sukupuolitaudit • Hud- och könssjukdomar • <i>Dermatology and venereology</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	9 316	6 859	6 213	4 800	2 877	2 520
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	7,0	6,2	5,6	5,8	5,6	5,5
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Inpatient days</i>	64 948	42 626	34 865	27 911	16 037	13 728
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	6 665	4 957	4 328	3 523	2 196	1 955
Syöpätaudit ja sädehoito • Cancersjukdomar och strålbehandling • <i>Oncology and radiotherapy</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	17 996	21 097	23 391	18 418	15 744	15 379
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	6,1	4,8	4,1	4,5	4,2	4,4
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Inpatient days</i>	109 901	102 186	96 510	83 406	65 351	67 233
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	6 609	6 922	7 795	7 842	7 421	7 361
Psykiatria • Psykiatri • <i>Psychiatry</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	46 420	52 064	50 212	47 837	37 311	37 606
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	51,5	39,9	36,7	35,5	33,9	30,8
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Inpatient days</i>	2 137 080	1 947 311	1 867 792	1 774 304	1 211 076	1 072 346
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	31 212	32 485	31 637	32 030	25 549	25 587
Neurologia • Neurologi • <i>Neurology</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	40 852	42 437	44 586	45 200	48 552	48 505
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	7,4	6,6	6,4	6,3	5,6	5,1
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Inpatient days</i>	298 241	279 147	283 955	281 837	269 545	237 807
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	31 564	33 439	34 974	35 985	38 053	38 159
Keuhkosairaudet • Lungsjukdomar • <i>Respiratory medicine</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	45 227	42 156	40 364	37 163	28 900	27 865
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	5,5	5,0	4,8	4,9	5,1	4,6
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Inpatient days</i>	251 360	217 252	197 256	181 016	143 136	128 237
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	28 270	27 854	27 246	25 310	21 108	20 752

78. jatk. • forts. • cont.

78. jatk. • forts. • cont.

	1997	2000	2003	2006	2014	2017 ¹⁾
Muut • Andra • Others						
Hoitojaksot • Vårdperioder • Inpatient stays	20 354	15 712	20 004	18 644	31 013	41 354
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • Average length of stay	9,7	8,6	8,2	5,4	3,5	4,3
Hoitopäivät • Vårddygn • Inpatient days	161 895	135 813	163 956	103 431	116 618	210 818
Potilaat • Patienter • Patients	16 643	13 035	15 954	15 669	25 265	33 325
Muut kuin psykiatria yhteensä (somaattinen) • Andra än psykiatri totalt (somatisk) • Other than psychiatry (somatic), total						
Hoitojaksot • Vårdperioder • Inpatient stays	1 066 239	1 038 932	1 028 089	1 019 616	960 089	726 643
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • Average length of stay	4,8	4,2	4,0	3,8	3,3	3,9
Hoitopäivät • Vårddygn • Inpatient days	4 947 335	4 352 812	4 155 192	3 924 074	3 172 620	2 827 695
Potilaat • Patienter • Patients	686 057	670 098	663 562	665 268	642 833	465 495

1) Vuotta 2017 edeltävien vuosien tiedot sisältävät julkisten ja yksityisten palveluntuottajien laitoshoidon tiedot: vuodeosastohoito ja päiväkirurgia. Vuodesta 2017 alkaen tiedoissa mukana vain julkisten palveluntuottajien tuottaman vuodeosastohoidon tiedot. • Uppgifterna från åren före 2017 inkluderar offentliga och privata serviceproducenters institutionsvård: vård på bäddavdelning och dagkirurgi. Från och med 2017 omfattar uppgifterna endast vård på bäddavdelning producerad av offentliga serviceproducenter. • Before 2017, the data includes information on institutional care provided by public and private service providers: inpatient care and day surgery. From 2017 onwards, the data only includes information on inpatient care provided by public service providers.

Lähde: Erikoissairaanhoido. THL. • Källa: Specialiserad sjukvård. THL. • Source: Specialised health care. THL.

79. Erikoissairaanhoidon laitohoito päädiagnoosin mukaan 1997–2017
Slutenvård inom den specialiserade sjukvården efter huvuddiagnos 1997–2017
Inpatient care in specialised health care by primary diagnosis, 1997–2017

	1997	2000	2003	2006	2015	2017 ¹⁾
Tartunta- ja loistaudit • Vissa infektionssjukdomar och parasitsjukdomar • <i>Infectious and parasitic diseases</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	23 942	23 653	26 402	28 334	28 473	29 003
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	6,2	5,6	5,4	5,3	5,3	5,3
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Inpatient days</i>	146 885	135 247	143 587	152 006	154 099	151 357
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	20 586	20 680	23 223	24 751	23 414	23 823
Kasvaimet • Tumörer • <i>Neoplasms</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	109 342	109 864	112 771	108 003	89 052	75 267
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	5,5	4,8	4,5	4,4	4,0	4,4
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Inpatient days</i>	596 606	530 688	512 022	482 778	359 080	325 929
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	51 250	51 123	51 460	52 217	53 386	43 683
Veren ja verta muodostavien elinten sairaudet • Sjukdomar i blod och blodbildande organ • <i>Diseases of the blood and blood-forming organs</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	8 910	8 172	8 198	7 823	7 172	6 777
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	4,7	4,5	4,1	3,9	3,7	3,6
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Inpatient days</i>	42 484	37 307	34 106	31 554	27 220	25 466
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	5 804	5 186	5 199	5 230	5 249	5 154
Umpierityssairaudet, ravitsemussairaudet ja aineenvaihduntasairaudet • Endokrina sjukdomar, nutritionsrubbningar och ämnesomsättningssjukdomar • <i>Endocrine, nutritional and metabolic diseases</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	17 682	15 089	14 738	14 499	14 897	14 700
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	6,6	5,5	5,5	5,0	3,8	3,6
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Inpatient days</i>	111 792	83 909	79 761	72 796	58 318	52 928
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	13 885	12 165	11 807	11 917	12 551	12 425
Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöt • Psykiska sjukdomar och syndrom samt beteendestörningar • <i>Mental and behavioural disorders</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	57 912	62 541	59 326	57 484	48 667	49 107
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	43,6	33,9	31,7	30,2	25,0	24,3
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Inpatient days</i>	2 204 904	1 995 214	1 910 604	1 805 568	1 306 068	1 112 798
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	39 372	40 041	38 262	39 129	33 248	33 607
Hermoston sairaudet • Sjukdomar i nervsystemet • <i>Diseases of the nervous system</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	40 510	42 307	42 010	42 115	40 014	30 748
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	5,5	4,4	4,4	4,2	4,1	4,2
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Inpatient days</i>	195 729	186 431	184 645	178 077	163 255	125 167
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	29 403	31 085	31 357	32 158	31 250	23 431

79. jatk. • forts. • cont.

79. jatk. • forts. • cont.

	1997	2000	2003	2006	2015	2017 ¹⁾
Silmän ja sen apuelinten sairaudet • Sjukdomar i ögat och närliggande organ • <i>Diseases of the eye and adnexa</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	43 347	45 214	51 871	52 037	60 595	7 113
Keskim. hoitoaika • Medelvärdtid • <i>Average length of stay</i>	1,6	1,4	1,3	1,2	1,1	2,1
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Inpatient days</i>	67 601	62 544	65 596	62 222	96 410	13 760
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	38 034	38 867	43 543	41 661	50 137	6 008
Korvan ja kartiolisäkkeen sairaudet • Sjukdomar i örat och mastoidutskottet • <i>Diseases of the ear and the mastoid process</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	16 360	15 372	15 106	15 850	15 022	3 410
Keskim. hoitoaika • Medelvärdtid • <i>Average length of stay</i>	2,4	1,6	1,5	1,4	1,3	1,9
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Inpatient days</i>	30 012	25 059	23 347	22 070	19 422	6 461
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	14 931	13 973	13 878	14 529	13 991	3 191
Verenkiertoelinten sairaudet • Cirkulationsorganens sjukdomar • <i>Diseases of the circulatory system</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	149 066	142 708	140 465	135 252	128 905	113 090
Keskim. hoitoaika • Medelvärdtid • <i>Average length of stay</i>	6,6	5,7	5,5	5,2	4,9	4,7
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Inpatient days</i>	931 143	813 746	768 394	699 473	624 670	543 679
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	97 352	93 256	92 424	90 367	86 627	77 527
Hengityselinten sairaudet • Andningsorganens sjukdomar • <i>Diseases of the respiratory system</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	92 297	83 745	76 293	69 302	70 575	56 874
Keskim. hoitoaika • Medelvärdtid • <i>Average length of stay</i>	4,4	4,1	4,2	4,1	3,7	4,2
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Inpatient days</i>	401 797	346 040	316 280	284 811	267 422	243 002
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	71 872	66 427	61 769	55 277	55 856	43 220
Ruuansulatuselinten sairaudet • Matsmältningsorganens sjukdomar • <i>Diseases of the digestive system</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	85 430	83 310	83 288	84 455	84 742	65 060
Keskim. hoitoaika • Medelvärdtid • <i>Average length of stay</i>	4,4	4,1	3,8	3,6	3,0	3,5
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Inpatient days</i>	371 652	337 212	318 371	304 758	258 962	231 878
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	69 740	67 834	67 029	67 962	67 742	49 908
Ihon ja ihonalaiskudosten sairaudet • Hudens och underhudens sjukdomar • <i>Diseases of the skin and subcutaneous tissue</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	15 005	13 427	11 924	11 379	9 577	7 776
Keskim. hoitoaika • Medelvärdtid • <i>Average length of stay</i>	5,5	4,9	4,8	4,6	4,2	4,8
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Inpatient days</i>	82 066	66 531	57 288	52 866	39 488	37 889
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	11 668	10 591	9 411	9 121	7 772	6 058

79. jatk. • forts. • cont.

79. jatk. • forts. • cont.

	1997	2000	2003	2006	2015	2017 ¹⁾
Tuki- ja liikuntaelinten sekä sidekudosten sairaudet • Sjukdomar i muskuloskeletala systemet och bindväven • <i>Diseases of the musculoskeletal system and connective tissue</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	102 813	103 365	102 410	110 764	80 031	50 003
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	4,6	3,9	3,7	3,3	2,8	3,3
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Inpatient days</i>	466 471	401 320	374 145	362 970	226 922	165 479
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	82 473	83 255	82 676	91 311	69 346	42 878
Virts- ja sukupuolielinten sairaudet • Sjukdomar i urin- och könsorganen • <i>Diseases of the genitourinary system</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	62 828	60 060	58 360	56 436	54 004	38 778
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	3,8	3,3	3,3	3,1	2,7	3,1
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Inpatient days</i>	235 414	197 368	189 699	173 832	148 049	120 745
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	52 985	50 470	49 467	47 696	44 871	31 878
Raskaus, synnytys ja lapsivuoteus • Graviditet, förlossning och barnsängstid • <i>Pregnancy, childbirth and the puerperium</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	87 758	86 082	80 747	79 074	67 471	61 138
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	3,9	3,5	3,4	3,4	3,0	3,1
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Inpatient days</i>	338 375	298 001	278 291	266 891	203 947	189 850
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	75 313	73 634	69 159	68 906	60 623	54 710
Eräät perinataaliaikana alkaneet tilat • Vissa perinatala tillstånd • <i>Certain conditions originating in the perinatal period</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	7 264	7 326	8 284	8 817	8 774	8 359
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	9,1	9,5	8,7	8,5	7,3	7,2
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Inpatient days</i>	67 533	70 024	72 431	75 187	64 912	59 116
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	5 441	5 896	7 342	8 015	7 921	7 375
Synnynäiset epämuodostumat ja kromosomipoikkeavuudet • Medfödda missbildningar, deformiteter och kromosomavvikelser • <i>Congenital malformations, deformations and chromosomal abnormalities</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	13 424	11 791	10 680	10 470	9 606	6 321
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	4,1	4,1	4,3	4,0	3,0	3,9
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Inpatient days</i>	55 300	47 635	40 949	42 474	29 731	24 513
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	8 907	7 756	7 505	7 364	7 107	4 441
Muualla luokittelemattomat oireet, sairaudenmerkit sekä poikkeavat kliiniset -ja laboratoriolöydökset • Symptom, sjukdomstecken och onormala kliniska fynd och laboratoriefynd som ej klassificeras annorstäd • <i>Symptoms, signs and abnormal clinical and laboratory findings, not elsewhere classified</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	65 747	66 082	64 841	61 057	60 093	54 046
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	3,2	3,1	3,0	2,8	2,5	2,5
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Inpatient days</i>	212 267	202 009	192 294	173 647	158 768	138 078
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	56 453	56 909	55 631	52 836	50 843	45 878

79. jatk. • forts. • cont.

79. jatk. • forts. • cont.

	1997	2000	2003	2006	2015	2017 ¹⁾
Vammat, myrkytykset ja eräät muut ulkoisten syiden seuraukset • Skador, förgiftningar och vissa andra följder av yttre orsaker • <i>Injury and poisoning and certain other consequences of external causes</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	90 431	88 212	90 860	97 393	98 988	76 255
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	5,2	4,5	4,4	4,0	3,5	3,8
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Inpatient days</i>	469 468	401 471	400 612	395 718	353 639	291 620
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	73 658	72 316	74 606	79 616	80 960	62 032
Muut syyt • Andra orsaker • <i>Other causes</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	22 394	22 502	19 701	16 837	16 768	10 424
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	2,4	2,6	2,9	3,3	3,0	3,8
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Inpatient days</i>	54 430	58 394	59 094	57 098	53 433	40 326
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	20 947	19 737	17 519	14 737	15 007	8 970

1) Vuotta 2017 edeltävien vuosien tiedot sisältävät julkisten ja yksityisten palveluntuottajien laitoshoidon tiedot: vuodeosastohoito ja päiväkirurgia. Vuodesta 2017 alkaen tiedoissa mukana vain julkisten palveluntuottajien tuottaman vuodeosastohoidon tiedot. • Uppgifterna från åren före 2017 inkluderar offentliga och privata serviceproducenters institutionsvård: vård på bäddavdelning och dagkirurgi. Från och med 2017 omfattar uppgifterna endast vård på bäddavdelning producerad av offentliga serviceproducenter. • *Before 2017, the data includes information on institutional care provided by public and private service providers: inpatient care and day surgery. From 2017 onwards, the data only includes information on inpatient care provided by public service providers.*

Lähde: Erikoissairaanhoido. THL. • Källa: Specialiserad sjukvård. THL. • *Source: Specialised health care. THL.*

80. Tapaturmat ja väkivalta ulkoisen syyn mukaan¹⁾, vuodeosastohoito 2002–2017
Olycksfall och våld efter yttre orsak¹⁾, slutenvård 2002–2017
Accidental injuries and violence by external cause¹⁾, inpatient care, 2002–2017

ICD -10 • ulkoinen syy • yttre orsak • external cause	2002	2006	2010	2015	2017 ³⁾
Tapaturmat ja väkivalta yhteensä • Olycksfall och våld totalt • <i>Accidental injuries and violence total</i>					
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	99 901	103 956	109 087	107 601	90 754
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	8,6	8,0	7,5	6,6	7,2
 Liikennetapaturmat • Transportolyckor • <i>Transport accidents</i>					
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	8 187	8 865	8 799	7 955	5 994
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	7,6	6,8	5,9	5,6	5,4
niistä • av vilka • <i>of which:</i>					
Jalankulkijan liikennetapaturmat • Transportolyckor med fotgängare • <i>Pedestrian injured in transport accident</i>					
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	875	887	946	832	542
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	12,8	11,5	9,9	8,6	8,7
 Pyöräilytapaturmat • Trafikolyckor med cyklister • <i>Pedal cyclist injured in transport accident</i>					
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	2 400	2 566	2 448	2 455	1 784
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	5,5	5,6	4,9	4,4	4,7
 Muut maaliikennetapaturmat • Andra landtransportolyckor • <i>Other land transport accidents</i>					
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	4 470	4 832	4 764	4 065	3 231
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	7,9	6,8	5,9	5,9	5,3
 Muut tapaturmat • Andra olyckor • <i>Other accidental injuries</i>					
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	73 721	74 620	82 441	84 324	67 716
Hoitojakson keskipituus • Vårdperiodens medellängd • <i>Average time of care</i>	8,7	8,6	8,4	7,2	8,1
niistä • av vilka • <i>of which:</i>					
Kaatumiset ja putoamiset • Fall • <i>Falls</i>					
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	56 874	54 914	60 392	57 138	52 735
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	10,2	10,4	10,3	9,3	9,2
niistä • av vilka • <i>of which:</i>					
Kaatumiset jää- tai lumikelillä • Fall i is- och snöföre • <i>Falls on same level involving ice and snow</i>					
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	5 464	5 349	5 002	4 382	5 478
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	4,7	3,9	4,3	5,1	6,2
 Myrkytykset • Förgiftningar • <i>Poisonings</i>					
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	1 102	1 178	1 188	1 120	1 196
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	2,3	2,4	2,3	2,2	2,2
niistä • av vilka • <i>of which:</i>					
Alkoholimyrkytys • Alkohol förgiftning • <i>Alcohol poisoning</i>					
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	248	345	286	182	248
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	2,2	2,4	1,4	1,3	1,3

80. jatk. • forts. • cont.

80. jatk. • forts. • cont.

	2002	2006	2010	2015	2017
Muut myrkytykset • Andra förgiftningar • <i>Other poisonings</i>					
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	854	833	902	938	948
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	2,3	2,4	2,6	2,4	2,4
Itsemurhayritys tai muu tahallinen itsensä vahingoittaminen • Försök till självmord eller annan avsiktlig självtillfogad skada • <i>Attempted suicide or other deliberate self-harm</i>					
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	3 181	3 266	3 739	3 054	2 715
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	2,6	3,0	2,6	3,0	2,8
Murha, tappo tai muu tahallinen pahoinpitely • Mord, dråp eller annan uppsåtlig misshandel • <i>Murder, manslaughter or other purposeful injury</i>					
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	1 909	1 877	1 663	1 301	1 127
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	3,6	5,1	6,6	3,0	3,2
Muut tai tapaturman ulkoinen syy puuttuu • Andra eller uppgifter om olycksfallets yttre orsak saknas • <i>Others, or external cause of injury missing</i>					
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	12 903	15 328	12 445	10 742	13 082
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	10,4	7,2	4,0	4,0	4,6
Lonkkamurtumat ²⁾ • Höftfrakturer ²⁾ • <i>Hip fractures²⁾</i>					
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	13 011	12 308	13 263	13 294	13 671
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	21,7	19,7	17,9	13,5	11,9

1) ICD -10

2) Lonkkamurtumista aiheutuneet hoitojaksot on poimittu ICD-10 -luokituksen koodeilla, joissa päädiagnoosi on välillä S72.0–S72.2. Hoitojaksojen määrä ei kuitenkaan kerro vuosittain ilmenevien lonkkamurtumatapausten määrää, sillä lonkkamurtuman hoito vaatii yleensä useamman kuin yhden hoitojakson. • Vårdperioder på grund av höftfrakturer har plockats med koderna för ICD-10 klassificering, där huvuddiagnosen är mellan S72.0–S72.2. Antalet vårdperioder anger emellertid inte antalet årliga fall av höftfrakturer, eftersom behandling av höftfraktur vanligen kräver fler än en vårdperiod. • *Inpatient stays arising from hip fractures have been selected using ICD-10 codes for which the primary diagnosis is S72.0–S72.2. The number of inpatient stays does not, in itself, indicate the number of hip fractures occurring annually, since a hip fracture typically requires more than one inpatient stays.*

3) Sisältää vuodesta 2017 alkaen vain vuodeosaston hoitojaksot, mutta ei päiväkirurgiaa. • Inkluderar från och med 2017 enbart vårdperioder, men inkluderar inte dagkirurgi. • *From 2017 onwards, includes only hospital stays. Table does not include day surgery.*

Lähteet: Perusterveydenhuolto. THL; Erikoissairaanhoito. SVT. THL. • Källor: Primärvård. THL; Specialiserad sjukvård. THL. • *Sources: Primary health care. THL; Specialised health care. THL.*

81. Tapaturmat ja väkivalta, vuodeosastohoito ikäryhmittäin 2017
Olycksfall och våld, slutenvård efter åldersgrupp 2017
Accidental injuries and violence, inpatient care by age group, 2017

	Hoitojaksot • Vårdperioder • Inpatient stays							
ICD -10 • ulkoinen syy yttre orsak • external cause	Yhteensä Totalt Total	Ikäryhmä • Åldersgrupp • Age group						
		0-14	15-24	25-44	45-64	65-74	75-84	85+
Tapaturmat ja väkivalta • Olycksfall och våld • Accidental injuries and violence								
Yhteensä • Totalt • Total	178 561	14 711	12 272	21 485	35 276	26 544	34 596	33 677
Miehet • Män • Men	85 241	8 541	7 609	14 277	20 806	13 041	12 604	8 363
Naiset • Kvinnor • Women	93 320	6 170	4 663	7 208	14 470	13 503	21 992	25 314
Liikennetapaturmat • Transportolyckor • Transport accidents								
Yhteensä • Totalt • Total	13 190	1 174	2 766	2 930	3 167	1 505	1 230	418
Miehet • Män • Men	8 519	792	1 914	2 062	2 101	853	589	208
Naiset • Kvinnor • Women	4 671	382	852	868	1 066	652	641	210
niistä • av vilka • of which:								
Jalankulkijan liikennetapaturmat • Transportolyckor med fotgängare • Pedestrian in transport accident								
Yhteensä • Totalt • Total	1 205	118	80	157	269	220	240	121
Miehet • Män • Men	546	71	41	96	151	88	66	33
Naiset • Kvinnor • Women	659	47	39	61	118	132	174	88
Pyöräilytapaturmat • Trafikolyckor med cyklist • Pedal cyclist injured in transport accident								
Yhteensä • Totalt • Total	4 023	641	299	757	1 162	541	473	150
Miehet • Män • Men	2 436	422	186	510	717	291	223	87
Naiset • Kvinnor • Women	1 587	219	113	247	445	250	250	63
Muut maaliikennetapaturmat • Andra landtransportolyckor • Other land transport accidents								
Yhteensä • Totalt • Total	7 016	351	2 031	1 813	1 496	699	483	143
Miehet • Män • Men	4 771	244	1 395	1 284	1 040	444	276	88
Naiset • Kvinnor • Women	2 245	107	636	529	456	255	207	55
Muut tapaturmat • Andra olyckor • Other accidental injuries								
Yhteensä • Totalt • Total	136 385	10 822	5 886	12 100	25 360	21 701	29 933	30 583
Miehet • Män • Men	61 315	6 188	3 810	8 152	14 716	10 453	10 636	7 360
Naiset • Kvinnor • Women	75 070	4 634	2 076	3 948	10 644	11 248	19 297	23 223
niistä • av vilka • of which:								
Kaatumiset ja putoamiset • Fall • Falls								
Yhteensä • Totalt • Total	104 636	6 252	2 657	6 076	17 783	17 702	26 179	27 987
Miehet • Män • Men	42 485	3 522	1 636	3 860	9 756	8 162	8 991	6 558
Naiset • Kvinnor • Women	62 151	2 730	1 021	2 216	8 027	9 540	17 188	21 429
niistä • av vilka • of which:								
Kaatumiset jää- tai lumikelillä • Fall i is- och snöföre • Falls on same level involving ice and snow								
Yhteensä • Totalt • Total	9 322	652	405	954	2 553	2 012	1 862	884
Miehet • Män • Men	4 317	414	264	532	1 180	839	774	314
Naiset • Kvinnor • Women	5 005	238	141	422	1 373	1 173	1 088	570

81. jatk. • forts. • cont.

81. • jatk. • forts. • cont.

ICD -10 • ulkoinen syy yttre orsak • external cause	Hoitojaksot • Vårdperioder • Inpatient stays							
	Yhteensä Totalt Total	Ikäryhmä • Åldersgrupp • Age group						
		0–14	15–24	25–44	45–64	65–74	75–84	85+
Myrkytykset • Förgiftningar • Poisonings								
Yhteensä • Totalt • Total	2 309	625	397	439	460	149	145	94
Miehet • Män • Men	1 200	328	167	269	263	84	62	27
Naiset • Kvinnor • Women	1 109	297	230	170	197	65	83	67
niistä • av vilka • of which:								
Alkoholimyrkytys • Alkoholförgiftning • Alcohol poisoning								
Yhteensä • Totalt • Total	430	205	125	41	46	9	3	1
Miehet • Män • Men	259	110	67	34	35	9	3	1
Naiset • Kvinnor • Women	171	95	58	7	11	–	–	–
Muut myrkytykset • Andra förgiftningar • Other poisonings								
Yhteensä • Totalt • Total	1 879	420	272	398	414	140	142	93
Miehet • Män • Men	941	218	100	235	228	75	59	26
Naiset • Kvinnor • Women	938	202	172	163	186	65	83	67
Itsemurhayritys tai muu tahallinen itsensä vahingoittaminen • Försök till självmord eller annan avsiktlig självttillfogad skada • Attempted suicide or other deliberate self-harm								
Yhteensä • Totalt • Total	5 743	162	1 350	2 189	1 577	279	145	41
Miehet • Män • Men	2 554	32	397	1 107	805	127	71	15
Naiset • Kvinnor • Women	3 189	130	953	1 082	772	152	74	26
Murha, tappo tai muu tahallinen pahoinpitely • Mord, dråp eller annan uppsåtlig misshandel • Murder, manslaughter or other purposeful injury								
Yhteensä • Totalt • Total	2 286	49	440	991	616	118	54	18
Miehet • Män • Men	1 779	35	356	811	450	80	40	7
Naiset • Kvinnor • Women	507	14	84	180	166	38	14	11
Muut tai tapaturman ulkoinen syy puuttuu • Andra eller uppgifter om yttre orsak saknas • Others, or external cause of injury missing								
Yhteensä • Totalt • Total	20 617	2 502	1 825	3 247	4 498	2 876	3 142	2 527
Miehet • Män • Men	10 904	1 494	1 128	2 129	2 694	1 493	1 222	744
Naiset • Kvinnor • Women	9 713	1 008	697	1 118	1 804	1 383	1 920	1 783
Lonkkamurtumat ¹⁾ • Höftfrakturer ¹⁾ • Hip fractures ¹⁾								
Yhteensä • Totalt • Total	26 759	41	26	213	2 244	4 266	8 906	11 063
Miehet • Män • Men	9 096	27	21	149	1 381	1 947	2 907	2 664
Naiset • Kvinnor • Women	17 663	14	5	64	863	2 319	5 999	8 399

1) Lonkkamurtumista aiheutuneet hoitojaksot on poimittu ICD-10 luokituksen koodeilla, joissa päädiagnoosi on välillä S72.0–S72.2. Hoitojaksojen määrä ei kuitenkaan kerro vuosittain ilmenevien lonkkamurtumatapausten määrää, sillä lonkkamurtuman hoito vaatii yleensä useamman kuin yhden hoitojakson. • Vårdperioder på grund av höftfrakturer har plockats med koderna för ICD-10 klassificering, där huvuddiagnosen är mellan S72.0–S72.2. Antalet vårdperioder anger emellertid inte antalet årliga fall av höftfrakturer, eftersom behandling av höftfraktur vanligen kräver fler än en vårdperiod. • *Inpatient stays arising from hip fractures have been selected using ICD-10 codes for which the primary diagnosis is S72.0–S72.2. The number of inpatient stays does not, in itself, indicate the number of hip fractures occurring annually, since a hip fracture typically requires more than one inpatient stays.*

Lähteet: Perusterveydenhuolto. THL; Erikoissairaanhoito. SVT. THL. • Källor: Primärvård. THL; Specialiserad sjukvård. THL. • Sources: Primary health care. THL; Specialised health care. THL.

82. Tapaturman paikka tai olosuhteet, vuodeosastohoito ikäryhmittäin ja sukupuolittain 2017
Olycksplats eller -förhållanden, slutenvård efter åldersgrupp och kön 2017
Location or circumstances of accidental injury, inpatient care by age group and sex 2017

Tapaturmatyyppi Olyckstyp Type of accident	Hoitojaksot ¹⁾ • Vårdperioder ¹⁾ • Inpatient stays ¹⁾								
	Yhteensä	Ikäryhmä • Åldersgrupp • Age group							
	Totalt Total	0–6	7–14	15–24	25–44	45–64	65–74	75–84	85+
Kotitapaturma • Olycka i hemmet • <i>Accidental injury at home</i>									
Yhteensä • Totalt • <i>Total</i>	30 575	1 314	439	340	997	3 840	5 239	8 763	9 643
Miehet • Män • <i>Men</i>	11 413	747	251	183	594	2 080	2 431	2 907	2 220
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>	19 162	567	188	157	403	1 760	2 808	5 856	7 423
Palveluasumiseen liittyvä tapaturma • Olycka i sammanband med serviceboende • <i>Sheltered housing associated accident</i>									
Yhteensä • Totalt • <i>Total</i>	3 559	2	4	12	31	187	374	1 030	1 919
Miehet • Män • <i>Men</i>	1 092	0	2	5	19	110	174	342	440
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>	2 467	2	2	7	12	77	200	688	1 479
Urheilu- tai liikuntatapaturma • Idrotts- eller motionsrelaterad olycka • <i>Sports and physical training injury</i>									
Yhteensä • Totalt • <i>Total</i>	4 163	57	699	1 097	1 394	661	160	67	28
Miehet • Män • <i>Men</i>	2 722	33	410	770	966	412	80	39	12
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>	1 441	24	289	327	428	249	80	28	16
Muu vapaa-ajan tapaturma • Annan fritidsolycka • <i>Other injury while engaged in leisure activity</i>									
Yhteensä • Totalt • <i>Total</i>	16 713	477	916	1 074	2 459	4 459	3 237	2 607	1 484
Miehet • Män • <i>Men</i>	8 536	272	508	680	1 576	2 455	1 542	1 053	450
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>	8 177	205	408	394	883	2 004	1 695	1 554	1 034
Tapaturma sairaalassa tai sairaalaloihin liittyvä ulkoinen tekijä • Olycka på sjukhus eller till sjukhusförhållanden anknyttande yttre faktor • <i>In-hospital accident or other hospital associated external cause</i>									
Yhteensä • Totalt • <i>Total</i>	1 624	4	3	13	29	97	212	527	739
Miehet • Män • <i>Men</i>	628	3	–	10	14	57	120	214	210
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>	996	1	3	3	15	40	92	313	529
Työtapaturma tai työhön liittyvä ulkoinen tekijä • Arbetsolycka eller till arbetet anknyttande yttre faktor • <i>Occupational accident or work-related external cause</i>									
Yhteensä • Totalt • <i>Total</i>	3 780	–	4	261	1 304	2 036	152	20	3
Miehet • Män • <i>Men</i>	2 700	–	3	207	1 008	1 356	109	17	–
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>	1 080	–	1	54	296	680	43	3	3
Tapaturma koulussa tai päiväkodissa • Olycka i skola eller på daghem • <i>Accident at school or day care</i>									
Yhteensä • Totalt • <i>Total</i>	769	209	452	96	7	5	–	–	–
Miehet • Män • <i>Men</i>	471	127	283	57	3	1	–	–	–
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>	298	82	169	39	4	4	–	–	–
Muuntyyppinen tapaturma • Annan typ av olycksfall • <i>Other type of accident</i>									
Yhteensä • Totalt • <i>Total</i>	3 216	61	82	391	688	867	441	372	314
Miehet • Män • <i>Men</i>	1 800	38	45	256	450	548	214	152	97
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>	1 416	23	37	135	238	319	227	220	217

82. jatk. • forts. • cont

82. jatk. • forts. • cont.

Tapaturmatyyppi Olyckstyp <i>Type of accident</i>	Hoitojaksot ¹⁾ • Vårdperioder ¹⁾ • <i>Inpatient stays¹⁾</i>								
	Yhteensä Totalt <i>Total</i>	Ikäryhmä • Åldersgrupp • <i>Age group</i>							
		0–6	7–14	15–24	25–44	45–64	65–74	75–84	85+
Määrittämätön tapaturmatyyppi • Ospecifierad typ av olycksfall • <i>Unspecified type of accident</i>									
Yhteensä • Totalt • <i>Total</i>	14 026	148	319	1 541	3 704	4 197	1 695	1 384	1 038
Miehet • Män • <i>Men</i>	7 906	80	166	972	2 483	2 479	845	561	320
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>	6 120	68	153	569	1 221	1 718	850	823	718
Ei tietoa (ei merkitty) • Uppgift saknas (inte angiven) • <i>Not known (not classified)</i>									
Yhteensä • Totalt • <i>Total</i>	837	–	2	21	53	127	114	257	263
Miehet • Män • <i>Men</i>	344	–	1	17	41	76	53	90	66
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>	493	–	1	4	12	51	61	167	197
Yhteensä • Totalt • <i>Total</i>	79 262	2 272	2 920	4 846	10 666	16 476	11 624	15 027	15 431
Miehet • Män • <i>Men</i>	37 612	1 300	1 669	3 157	7 154	9 574	5 568	5 375	3 815
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>	41 650	972	1 251	1 689	3 512	6 902	6 056	9 652	11 616

1) ICD-10-luokituksen hoitojaksot, joissa diagnoosi välillä S00–T78 (hoidettavana on ollut tapaturma) ja ulkoinen syy välillä W00–X59. Tapaturmatyyppi-muuttujaa ei käytetä liikennetapaturmien, väkivallan, itsensä vahingoittamisen tai lääketieteellisen hoidon komplikaatioiden yhteydessä. • Vårdperioder med diagnoserna S00–T78 (olycksrelaterade skador som behandlats) och den yttre orsaken W00–X59 enligt sjukdomsklassifikationen ICD-10. Variabeln olyckstyp används inte i samband med trafikolyckor, våld, självtillfogad skada eller komplikationer vid medicinsk vård. • *Inpatient stays where the principal diagnosis is in the range S00–T78 (Injury, poisonings and certain other consequences of external causes) and the external cause in the range W00–X59 (Other external causes of accidental injury), in accordance with the ICD-10 code sets. The accident type variable is not used in connection with transport accidents, violence, intentional self-harm or complications of surgical and medical care.*

Lähteet: Perusterveydenhuolto. THL; Erikoissairaanhoido. THL • Källor: Primärvård. THL; Specialiserad sjukvård. THL • *Sources: Primary health care. THL; Specialised health care. THL*

83. Somaattisen vuodeosastohoidon ja päiväkirurgian hoitajaksot toimenpideryhmittäin 2000–2017¹⁾
Vårdperioder inom somatisk slutenvård och dagkirurgi enligt åtgärdsgrupp 2000–2017¹⁾
Hospital stays related to somatic inpatient care and day surgery grouped by procedure, 2000–2017¹⁾

	2000	2006	2010	2015	2017
Hermoston toimenpiteet • Åtgärder på nervsystemet • Operations on the nervous system					
Hoitajaksot • Vårdperioder • Inpatient stays	20 697	28 367	55 783	70 613	86 067
Päiväkirurgian %-osuus • Dagkirurgins procentandel • Percentage for day surgery	24,2	32,2	17,7	15,8	12,7
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • Average length of stay	4,6	6,8	8,9	9,6	13,3
Potilaat • Patienter • Patients	17 897	22 985	40 318	48 407	52 598
Jonotusaika (keskiarvo) • Väntetid (medeltal) • Waiting time (mean)	67,4	84,4	61,5	21,6	33,1
Jonotusaika (mediaani) • Väntetid (median) • Waiting time (median)	36	50	25	-	-
Umpierityselinten toimenpiteet • Åtgärder på endokrina organ • Operations on the endocrine system					
Hoitajaksot • Vårdperioder • Inpatient stays	2 399	2 568	3 128	3 668	4 260
Päiväkirurgian %-osuus • Dagkirurgins procentandel • Percentage for day surgery	0,1	1,5	2,0	2,6	6,2
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • Average length of stay	3,5	3,0	2,7	2,4	2,2
Potilaat • Patienter • Patients	2 208	2 328	2 767	3 190	3 671
Jonotusaika (keskiarvo) • Väntetid (medeltal) • Waiting time (mean)	109,8	98,3	75,3	56,4	74,7
Jonotusaika (mediaani) • Väntetid (median) • Waiting time (median)	57	52	47	31	50
Silmän alueen toimenpiteet • Åtgärder i ögonregionen • Operations on the eye and adjacent structures					
Hoitajaksot • Vårdperioder • Inpatient stays	46 866	56 255	66 409	69 245	73 921
Päiväkirurgian %-osuus • Dagkirurgins procentandel • Percentage for day surgery	63,7	77,2	81,7	84,0	85,7
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • Average length of stay	1,5	1,3	1,2	1,2	1,3
Potilaat • Patienter • Patients	37 388	41 203	48 418	49 463	50 956
Jonotusaika (keskiarvo) • Väntetid (medeltal) • Waiting time (mean)	196,4	107,7	113,2	71,7	79,1
Jonotusaika (mediaani) • Väntetid (median) • Waiting time (median)	147	85	79	53	59
Korvan, nenän ja kurkunpään toimenpiteet • Åtgärder på öron, näsa, hals och struphuvud • Operations on the ear, nose and larynx					
Hoitajaksot • Vårdperioder • Inpatient stays	31 129	28 427	31 212	31 218	26 638
Päiväkirurgian %-osuus • Dagkirurgins procentandel • Percentage for day surgery	52,3	66,7	66,7	69,5	67,9
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • Average length of stay	1,5	1,4	1,9	1,9	2,0
Potilaat • Patienter • Patients	25 717	23 772	25 662	24 325	20 577
Jonotusaika (keskiarvo) • Väntetid (medeltal) • Waiting time (mean)	120,9	78,0	63,6	44,4	62,8
Jonotusaika (mediaani) • Väntetid (median) • Waiting time (median)	49	50	35	16	32
Hampaiden, leuan, suun ja nielun toimenpiteet • Åtgärder på tänder, käkar, munhåla och svalg • Operations on the teeth, jaw, mouth and pharynx					
Hoitajaksot • Vårdperioder • Inpatient stays	33 404	29 042	34 410	35 720	33 654
Päiväkirurgian %-osuus • Dagkirurgins procentandel • Percentage for day surgery	43,8	59,3	53,5	59,2	56,3
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • Average length of stay	1,7	1,8	2,7	3,2	4,4
Potilaat • Patienter • Patients	30 402	24 972	26 542	26 074	23 956
Jonotusaika (keskiarvo) • Väntetid (medeltal) • Waiting time (mean)	87,3	71,7	72,6	43,6	53,5
Jonotusaika (mediaani) • Väntetid (median) • Waiting time (median)	44	49	41	21	28
Sydämen ja rintaontelon suonien toimenpiteet • Åtgärder på hjärtat och stora intratorakla kärlen • Operations on the heart and major thoracic vessels					
Hoitajaksot • Vårdperioder • Inpatient stays	34 689	56 201	64 794	96 816	118 615
Päiväkirurgian %-osuus • Dagkirurgins procentandel • Percentage for day surgery	2,4	2,3	4,0	4,1	4,8
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • Average length of stay	5,5	5,4	5,8	5,9	5,9
Potilaat • Patienter • Patients	17 500	28 398	33 739	43 153	51 739
Jonotusaika (keskiarvo) • Väntetid (medeltal) • Waiting time (mean)	43,9	47,3	34,0	11,8	20,4
Jonotusaika (mediaani) • Väntetid (median) • Waiting time (median)	30	27	11	-	-

83. jatk. • forts. • cont

83. jatk. • forts. • cont.

	2000	2006	2010	2015	2017
Rintaontelon seinämän ja keuhkojen toimenpiteet ²⁾ • Åtgärder på bröstvägg och lungor ²⁾ • <i>Operations on the chest wall and lung²⁾</i>					
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	3 901	4 583	5 108	6 342	9 790
Päiväkirurgian %-osuus • Dagkirurgins procentandel • <i>Percentage for day surgery</i>	3,3	1,1	0,5	0,9	1,0
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	11,3	13,3	12,1	10,9	9,0
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	3 174	3 425	3 864	4 780	7 160
Jonotusaika (keskiarvo) • Väntetid (medeltal) • <i>Waiting time (mean)</i>	23,9	38,9	30,0	10,0	30,5
Jonotusaika (mediaani) • Väntetid (median) • <i>Waiting time (median)</i>	12	14	11	-	-
Rintarauhasen toimenpiteet • Åtgärder på bröst • <i>Operations on the mammary gland</i>					
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	8 896	10 579	15 747	16 806	17 030
Päiväkirurgian %-osuus • Dagkirurgins procentandel • <i>Percentage for day surgery</i>	12,1	17,6	17,0	22,9	27,7
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	3,1	2,7	2,5	2,3	3,1
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	7 534	8 454	9 708	10 389	10 423
Jonotusaika (keskiarvo) • Väntetid (medeltal) • <i>Waiting time (mean)</i>	94,4	102,4	59,8	40,3	53,6
Jonotusaika (mediaani) • Väntetid (median) • <i>Waiting time (median)</i>	15	19	22	14	20,3
Ruuansulatuskanavan toimenpiteet • Åtgärder på gastrointestinalkanalen • <i>Operations on the digestive system</i>					
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	61 956	67 665	110 793	123 493	121 507
Päiväkirurgian %-osuus • Dagkirurgins procentandel • <i>Percentage for day surgery</i>	10,9	17,5	12,4	13,1	14,4
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	5,3	5,8	6,8	7,0	7,0
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	51 835	53 034	72 822	78 029	75 221
Jonotusaika (keskiarvo) • Väntetid (medeltal) • <i>Waiting time (mean)</i>	108,3	88,3	52,5	20,9	35,3
Jonotusaika (mediaani) • Väntetid (median) • <i>Waiting time (median)</i>	53	47	20	-	6,28
Virtsateiden ja miehen sukupuolielinten toimenpiteet • Åtgärder på urinvägar och manliga genitalier • <i>Operations on the urinary system and the male genital organs</i>					
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	23 969	24 714	34 844	38 685	41 673
Päiväkirurgian %-osuus • Dagkirurgins procentandel • <i>Percentage for day surgery</i>	20,4	24,0	20,1	19,1	19,4
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	4,1	4,0	4,1	4,0	4,2
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	18 932	18 765	23 772	25 607	26 896
Jonotusaika (keskiarvo) • Väntetid (medeltal) • <i>Waiting time (mean)</i>	78,0	62,8	71,5	37,3	52,6
Jonotusaika (mediaani) • Väntetid (median) • <i>Waiting time (median)</i>	36	35	36	16	24
Naisen sukupuolielinten toimenpiteet • Åtgärder på kvinnliga genitalier • <i>Operations on the female genital organs</i>					
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	67 811	48 442	37 575	35 887	32 622
Päiväkirurgian %-osuus • Dagkirurgins procentandel • <i>Percentage for day surgery</i>	36,3	35,8	32,2	30,8	32,4
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	2,7	2,4	2,2	2,0	2,2
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	51 311	35 764	28 101	24 907	21 731
Jonotusaika (keskiarvo) • Väntetid (medeltal) • <i>Waiting time (mean)</i>	74,3	65,4	69,4	52,7	68,4
Jonotusaika (mediaani) • Väntetid (median) • <i>Waiting time (median)</i>	36	43	41	28	38
Raskauteen ja synnytykseen liittyvät toimenpiteet • Obstetriska ingrepp • <i>Obstetric procedures</i>					
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	23 607	41 302	44 249	59 611	60 173
Päiväkirurgian %-osuus • Dagkirurgins procentandel • <i>Percentage for day surgery</i>	10,9	5,7	1,5	0,8	0,7
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	4,7	4,4	3,8	3,7	3,9
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	20 538	28 535	35 374	40 790	38 543
Jonotusaika (keskiarvo) • Väntetid (medeltal) • <i>Waiting time (mean)</i>	8,3	10,6	5,4	1,7	2,7
Jonotusaika (mediaani) • Väntetid (median) • <i>Waiting time (median)</i>	3	4	1	-	-

83 jatk. • forts. • cont.

83. jatk. • forts. • cont.

	2000	2006	2010	2015	2017
Tuki- ja liikuntaelinten toimenpiteet • Åtgärder på muskuloskeletala systemet • <i>Operations on the musculoskeletal system</i>					
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	128 074	158 261	214 702	194 402	203 781
Päiväkirurgian %-osuus • Dagkirurgins procentandel • <i>Percentage for day surgery</i>	25,7	36,9	30,5	30,1	27,0
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	3,7	3,2	3,8	3,8	3,7
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	101 029	119 766	128 274	114 115	114 060
Jonotusaika (keskiarvo) • Väntetid (medeltal) • <i>Waiting time (mean)</i>	132,6	126,2	89,2	44,9	61,8
Jonotusaika (mediaani) • Väntetid (median) • <i>Waiting time (median)</i>	73	88	56	7	29
Verisuonien toimenpiteet • Åtgärder på perifera kärl • <i>Operations on the peripheral vessels</i>					
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	24 337	31 151	49 267	60 018	62 114
Päiväkirurgian %-osuus • Dagkirurgins procentandel • <i>Percentage for day surgery</i>	23,3	28,0	14,8	16,7	16,1
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	3,6	4,0	5,3	4,7	4,8
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	17 668	20 791	31 472	36 106	34 766
Jonotusaika (keskiarvo) • Väntetid (medeltal) • <i>Waiting time (mean)</i>	172,5	104,5	54,7	23,7	34,3
Jonotusaika (mediaani) • Väntetid (median) • <i>Waiting time (median)</i>	65	28	19	-	12
Ihon ja ihonalaiskudoksen toimenpiteet • Åtgärder på hud och subkutana vävnader • <i>Operations on the skin and subcutaneous tissue</i>					
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	17 536	19 588	23 774	27 822	32 187
Päiväkirurgian %-osuus • Dagkirurgins procentandel • <i>Percentage for day surgery</i>	31,5	36,2	30,3	31,5	26,4
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	5,3	6,6	6,4	6,1	6,8
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	14 902	15 532	18 418	20 824	22 372
Jonotusaika (keskiarvo) • Väntetid (medeltal) • <i>Waiting time (mean)</i>	88,3	78,6	66,8	27,9	39,2
Jonotusaika (mediaani) • Väntetid (median) • <i>Waiting time (median)</i>	33	31	22	5	11
Pientoimenpiteet • Mindre ingrepp • <i>Minor surgical procedures</i>					
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	22 476	46 529	49 805	71 794	91 169
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	5,9	7,4	7,4	7,4	7,2
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	17 947	31 979	35 783	48 615	58 503
Jonotusaika (keskiarvo) • Väntetid (medeltal) • <i>Waiting time (mean)</i>	58,6	59,1	55,8	18,1	40,7
Jonotusaika (mediaani) • Väntetid (median) • <i>Waiting time (median)</i>	28	25	14	-	-
Tähystystoimenpiteet • Endoskopiska åtgärder • <i>Transluminal endoscopy</i>					
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	27 838	29 278	26 607	29 791	31 956
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	4,5	5,0	4,9	4,8	5,2
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	22 843	23 197	21 557	23 545	24 484
Jonotusaika (keskiarvo) • Väntetid (medeltal) • <i>Waiting time (mean)</i>	57,4	60,0	54,3	23,5	32,7
Jonotusaika (mediaani) • Väntetid (median) • <i>Waiting time (median)</i>	27	31	20	-	-
Muut toimenpiteet ¹⁾ • Andra åtgärder ¹⁾ • <i>Other procedures¹⁾</i>					
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	6 689	138 441	349 849	536 382	629 347
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	4,7	4,2	6,0	5,3	5,7
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	4 034	95 292	186 083	255 787	274 177
Jonotusaika (keskiarvo) • Väntetid (medeltal) • <i>Waiting time (mean)</i>	51,8	80,8	67,6	21,2	46,0
Jonotusaika (mediaani) • Väntetid (median) • <i>Waiting time (median)</i>	20	48	34	-	-

1) Tammikuussa 2019 korjattu koko aikasarja vastaamaan kaikkia rekisteristä löytyviä toimenpiteitä 2017. • I januari 2019 korrigerades hela tidsserien så att den omfattar alla åtgärder som finns i registret för 2017 • In January 2019, the entire time series was amended to correspond to all procedures performed in 2017 that are available in the register.

2) V. 2006 muiden toimenpiteiden ryhmään on siirretty rintaontelon seinämän ja keuhkojen toimenpiteiden ryhmästä radiologiset toimenpiteet, joissa toimenpidekoodin 3. merkki on numeerinen. • År 2006: Radiologiska åtgärder, i gruppen Åtgärder på bröstvägg och lungor har överförts till gruppen Andra åtgärder, där åtgärdskodens tredje tecken är numeriskt. • Year 2006: Radiological procedures with a numerical third character in the procedure code have been transferred from the category 'Operations on the chest wall and lung' to the category 'Other procedures'.

Lähteet: Perusterveydenhuolto. THL; Erikoissairaanhoito. THL. • Källor: Primärvård. THL; Specialiserad sjukvård. THL. • Sources: Primary health care. THL; Specialised health care. THL.

84. Eräät kirurgiset toimenpiteet sairaaloiden ja terveyskeskusten vuodeosastohoidossa 2000–2017
Vissa kirurgiska åtgärder i avdelningsvård vid sjukhus och hälsovårdscentraler åren 2000–2017
Certain surgical procedures in inpatient care in hospitals and health centres 2000–2017

Toimenpide • Åtgärd • Procedure	2000	2006	2010	2014	2015	2017
Kilpirauhasleikkaukset • Operationer på sköldkörteln • <i>Operations on the thyroid gland</i>	1 950	1 886	2 102	2 460	2 480	2 814
Sepelvaltimoiden ohitusleikkaus (ei PTCA) • Aortokoronar bypassoperation (exkl. PTCA) • <i>Coronary bypass operation (excl. PTCA)</i>	4 795	3 604	2 775	2 213	1 958	3 450 ¹⁾
Sepelvaltimoiden laajennus (PTCA) Dilatation av koronarartär (PTCA) • <i>Dilatation of the coronary artery (PTCA)</i>	4 490	8 144	8 082	10 415	11 297	13 292 ¹⁾
Rinnan poisto kokonaan tai osapoisto • Total masektomi eller delsektion av bröstkörtel • <i>Partial or total mastectomy</i>	6 236	6 637	6 897	7 287	7 526	7 390
Sappirakon leikkaus • Operation på gallblåsan • <i>Operation on the gallbladder</i>	9 351	8 626	8 247	8 883	8 689	9 315
Eturauhasen höyläys • Resektion av prostata • <i>Prostatectomy, TURP</i>	3 329	3 149	3 258	3 094	3 290	3 351
Eturauhasen avoin poisto • Öppen prostatektomi • <i>Prostatectomy, open</i>	784	1 049	1 131	1 226	1 290	1 384
Kohdun poisto • Öppen hysterektomi • <i>Hysterectomy</i>	9 916	6 481	5 924	5 209	4 802	4 443
Keisarileikkaus • Kejsarsnitt • <i>aesarean section</i>	8 985	9 540	9 789	9 266	8 929	8 476
Nikamavälilevytyrän poistot • Diskbräckoperationer • <i>Excisions of intervertebral disc hernia</i>	4 122	3 270	3 164	3 105	3 267	3 194
Lonkan tekonivelleikkaukset • Protetiska artroplastter på höftleden • <i>Hip replacements</i>	7 866	10 257	10 971	11 570	12 050	13 448
Lonkan tekonivelten uusintaleikkaukset • Reoperationer på höftledsproteser • <i>Hip replacement reoperations</i>	1 284	1 550	1 491	1 981	1 885	1 805
Umpilisäkkeen poisto • Appendektomi • <i>Appendectomy</i>	8 592	7 394	7 334	7 484	7 598	7 278
Kaihileikkaukset • Kataraktoperationer • <i>Cataract surgery</i>	34 274	38 107	44 694	41 339	44 545	44 698
Nielu- ja kitarisaleikkaukset • Adenotonsillektomi • <i>Tonsillectomy and adenoidectomy</i>	21 653	14 691	13 954	12 936	13 840	12 127
Nivus- ja reisityräleikkaukset • Operationer för ljumsk- och femoralbräck • <i>Operations on inguinal and femoral hernia</i>	12 245	12 202	11 268	11 680	11 435	10 800
Naisen sterilisaatioleikkaukset • Sterilisationoperationer på kvinnor • <i>Female sterilisation</i>	8 518	3 935	2 114	2 111	1 657	1 362
Polven tähytys • Knäartroskopi • <i>Knee arthroscopy</i>	6 618	4 577	3 473	1 802	1 480	1 076
Polven nivelkierukkaleikkaukset • Operationer på knäledens menisker • <i>Arthroscopic operations of the meniscus of knee</i>	12 801	15 749	13 888	9 096	7 494	6 317

1) Sydäntoimenpiteiden poiminta muuttui vuonna 2017, kun vaativan sydänpotilaan erillisistä lisätiedoista luovuttiin ja siirryttiin käyttämään hoitoilmoitusrekisterin perustietoja. • Samplingen av hjärtbehandlingar ändrades 2017 när man övergav de separata tilläggsuppgifterna om krävande hjärtpatienter och övergick till att använda uppgifterna i vårdanmälningsregistret. • *Extraction of cardiac procedures was amended in 2017 when separate additional information on demanding cardiac patients was replaced with basic information in the care register.*

Lähteet: Perusterveydenhuolto. THL; Erikoissairaanhoito. THL. • Källor: Primärvård. THL; Specialiserad sjukvård. THL. • Sources: Primary health care. THL; Specialised health care. THL.

85. Toimenpiteet vuodeosastohoidossa ja päiväkirurgiassa 2000–2017
Åtgärder inom slutenvård och dagkirurgi 2000–2017
Inpatient and day surgery procedures 2000–2017

Toimenpide • Åtgärd • Procedure	2000	2006	2010	2014	2015	2017
Toimenpiteelliset hoitojaksot yhteensä • Vårdperioder med åtgärder totalt • <i>Inpatient stays with procedures total</i>	887 408	1 379 071	1 928 175	2 421 004	2 296 397	2 511 613
joista kirurgiset toimenpiteet (leikkaukset) • av vilka kirurgiska åtgärder (operationer) • <i>of which surgical procedures (operations)</i>	503 420	538 295	552 717	580 828	576 804	562 217
joista päiväkirurgisia • av vilka dagkirurgiska • <i>of which day surgery</i>	149 398	200 847	214 882	231 459	223 998	216 808

1) Sisältää julkisella sektorilla tehdyt toimenpiteet. • Omfattar åtgärder inom offentlig sektor • *Includes procedures performed in the public sector.*

Lähde: Perusterveydenhuolto. THL; Erikoissairaanhoito. THL. 1) Sisältää julkisella sektorilla tehdyt toimenpiteet. Källa: Primärvård. THL; Specialiserad sjukvård. THL. • Source: Primary health care. THL; Specialised health care. THL.

86. Terveysthuollon avo- ja laitoshoidon maakunnittain 2017
Öppen- och slutenvård inom hälsovården efter landskap 2017
Inpatient and outpatient care by region, 2017

Maakunta Landskap Region	Hoitojaksot ¹⁾ Vårdperioder ¹⁾ Care periods ¹⁾	Hoitopäivät ¹⁾ Vårddygn ¹⁾ Care days ¹⁾	/asukas /invånare per inhabitant	Avohoito- käynnit Besök inom öppenvården Outpatient visits	/asukas /invånare per inhabitant
Koko maa • Hela landet • Whole country	1 166 791	7 163 479	1,3	10 598 157	1,9
Uusimaa • Nyland	256 192	1 644 795	1,0	2 796 349	1,7
Varsinais-Suomi • Egentliga Finland	96 542	716 040	1,5	994 093	2,1
Satakunta	59 764	322 247	1,5	515 174	2,3
Kanta-Häme • Egentliga Tavastland	37 603	167 265	1,0	358 905	2,1
Pirkanmaa • Birkaland	101 941	686 410	1,3	820 269	1,6
Päijät-Häme • Päijänne-Tavastland	46 810	270 471	1,3	428 780	2,1
Kymenlaakso • Kymmenedalen	38 324	224 580	1,3	284 927	1,6
Etelä-Karjala • Södra Karelen • <i>South Karelia</i>	27 640	171 143	1,3	268 687	2,1
Etelä-Savo • Södra Savolax	40 554	251 227	1,7	344 089	2,3
Pohjois-Savo • Norra Savolax	63 605	396 528	1,6	570 490	2,3
Pohjois-Karjala • Norra Karelen • <i>North Karelia</i>	46 315	276 744	1,7	280 133	1,7
Keski-Suomi • Mellersta Finland • <i>Central Finland</i>	62 922	325 634	1,2	662 352	2,4
Etelä-Pohjanmaa • Södra Östergötten • <i>South Ostrobothnia</i>	48 625	292 428	1,5	341 624	1,8
Pohjanmaa • Östergötten • <i>Ostrobothnia</i>	41 472	242 343	1,3	322 737	1,8
Keski-Pohjanmaa • Mellersta Östergötten • <i>Central Ostrobothnia</i>	17 892	96 380	1,4	196 825	2,9
Pohjois-Pohjanmaa • Norra Östergötten • <i>North Ostrobothnia</i>	94 118	530 450	1,3	680 507	1,7
Kainuu • Kajanaland	22 445	156 457	2,1	190 567	2,6
Lappi • Lappland • <i>Lapland</i>	52 699	336 789	1,9	373 057	2,1
Ahvenanmaa • Åland • <i>Åland Islands</i>	5 358	28 612	1,0	130 341	4,4

1) Sisältää julkisten palveluntuottajien tuottaman erikoissairaanhoito- ja perusterveydenhuollon vuodeosastohoidon tiedot. • Omfattar uppgifter om specialiserad sjukvård och primärvård på bäddavdelning producerad av offentliga serviceproducenter. • *Includes information on specialised care provided by public service providers and inpatient care provided at primary health care.*

Lähteet: Perusterveydenhuolto. THL; Erikoissairaanhoito. THL. • Källor: Primärvård. THL; Specialiserad sjukvård. THL. • Sources: Primary health care. THL; Specialised health care. THL.

87. Yliopistosairaaloiden tuottavuuden kehitys, indeksi, 2012–2016
Utvecklingen av universitetssjukhusens produktivitet, index, 2012–2016
University hospital productivity trends, index, 2012–2016

	2012	2013	2014	2015	2016
	2012=100				
	Painotetut episodit, indeksi • Viktade episoder, index • <i>Weighted episodes, index</i>				
Helsingin yliopistollinen sairaala • Helsingfors universitetssjukhus • <i>Helsinki University Central Hospital</i>	100	101	104	103	109
Kuopion yliopistollinen sairaala • Kuopio universitetssjukhus • <i>Kuopio University Hospital</i>	100	100	98	96	101
Oulun yliopistollinen sairaala • Uleåborgs universitetssjukhus • <i>Oulu University Hospital</i>	100	100	101	101	104
Tampereen yliopistollinen sairaala • Tammerfors universitetssjukhus • <i>Tampere University Hospital</i>	100	104	107	105	110
Turun yliopistollinen sairaala • Åbo universitetssjukhus • <i>Turku University Hospital</i>	100	97	108	107	108
Yhteensä • Totalt • Total	100	101	104	103	107
	Deflatoidut kustannukset, indeksi • Deflaterade kostnader, index • <i>Deflated costs, index</i>				
Helsingin yliopistollinen sairaala • Helsingfors universitetssjukhus • <i>Helsinki University Central Hospital</i>	100	101	105	108	109
Kuopion yliopistollinen sairaala • Kuopio universitetssjukhus • <i>Kuopio University Hospital</i>	100	102	105	109	112
Oulun yliopistollinen sairaala • Uleåborgs universitetssjukhus • <i>Oulu University Hospital</i>	100	101	102	106	107
Tampereen yliopistollinen sairaala • Tammerfors universitetssjukhus • <i>Tampere University Hospital</i>	100	104	106	105	112
Turun yliopistollinen sairaala • Åbo universitetssjukhus • <i>Turku University Hospital</i>	100	102	103	108	108
Yhteensä • Totalt • Total	100	102	105	107	109
	Episodituottavuus, indeksi • Episodproduktivitet, index • <i>Episode productivity, index</i>				
Helsingin yliopistollinen sairaala • Helsingfors universitetssjukhus • <i>Helsinki University Central Hospital</i>	100	100	98	95	99
Kuopion yliopistollinen sairaala • Kuopio universitetssjukhus • <i>Kuopio University Hospital</i>	100	98	94	88	90
Oulun yliopistollinen sairaala • Uleåborgs universitetssjukhus • <i>Oulu University Hospital</i>	100	99	99	95	96
Tampereen yliopistollinen sairaala • Tammerfors universitetssjukhus • <i>Tampere University Hospital</i>	100	100	101	99	99
Turun yliopistollinen sairaala • Åbo universitetssjukhus • <i>Turku University Hospital</i>	100	94	105	100	100
Yhteensä • Totalt • Total	100	99	100	96	98

Lähde: Sairaaloiden tuottavuus. THL • Sjukhusens produktivitet. THL • *Hospital productivity, THL*

88. Yliopistosairaaloiden suoritteiden kehitys, indeksi, 2012–2016
Utvecklingen av universitetssjukhusens prestationer, index, 2012–2016
Development of university hospital outputs, index, 2012–2016

	2012	2013	2014	2015	2016
	2012=100				
Painotetut avo- ja laitoshoitajaksot ¹⁾ • Viktade öppen- och slutenvårdperioder ¹⁾ • <i>Weighted outpatient and inpatient inpatient stays¹⁾</i>					
Helsingin yliopistollinen sairaala • Helsingfors universitetssjukhus • <i>Helsinki University Central Hospital</i>	100	102	105	107	111
Kuopion yliopistollinen sairaala • Kuopio universitetssjukhus • <i>Kuopio University Hospital</i>	100	101	101	101	107
Oulun yliopistollinen sairaala • Uleåborgs universitetssjukhus • <i>Oulu University Hospital</i>	100	100	101	101	106
Tampereen yliopistollinen sairaala • Tammerfors universitetssjukhus • <i>Tampere University Hospital</i>	100	102	105	103	108
Turun yliopistollinen sairaala • Åbo universitetssjukhus • <i>Turku University Hospital</i>	100	100	113	117	113
Yhteensä • Totalt • Total	100	101	105	107	110
Painotetut laitoshoitajaksot • Viktade slutenvård perioder • <i>Weighted inpatient inpatient stays</i>					
Helsingin yliopistollinen sairaala • Helsingfors universitetssjukhus • <i>Helsinki University Central Hospital</i>	100	101	102	107	109
Kuopion yliopistollinen sairaala • Kuopio universitetssjukhus • <i>Kuopio University Hospital</i>	100	100	95	95	94
Oulun yliopistollinen sairaala • Uleåborgs universitetssjukhus • <i>Oulu University Hospital</i>	100	101	100	98	101
Tampereen yliopistollinen sairaala • Tammerfors universitetssjukhus • <i>Tampere University Hospital</i>	100	102	106	107	111
Turun yliopistollinen sairaala • Åbo universitetssjukhus • <i>Turku University Hospital</i>	100	96	99	101	99
Yhteensä • Totalt • Total	100	100	101	103	104
Painotetut päivystyskäynnit • Viktade jourbesök • <i>Weighted emergency room visits</i>					
Helsingin yliopistollinen sairaala • Helsingfors universitetssjukhus • <i>Helsinki University Central Hospital</i>	100	103	114	117	116
Kuopion yliopistollinen sairaala • Kuopio universitetssjukhus • <i>Kuopio University Hospital</i>	100	100	99	118	131
Oulun yliopistollinen sairaala • Uleåborgs universitetssjukhus • <i>Oulu University Hospital</i>	100	99	101	107	116
Tampereen yliopistollinen sairaala • Tammerfors universitetssjukhus • <i>Tampere University Hospital</i>	100	68	72	71	103
Turun yliopistollinen sairaala • Åbo universitetssjukhus • <i>Turku University Hospital</i>	100	112	146	146	167
Yhteensä • Totalt • Total	100	97	110	113	127
Painotetut ajanvarauskäynnit • Viktade tidsbeställda besök • <i>Weighted visits by appointment</i>					
Helsingin yliopistollinen sairaala • Helsingfors universitetssjukhus • <i>Helsinki University Central Hospital</i>	100	105	108	107	113
Kuopion yliopistollinen sairaala • Kuopio universitetssjukhus • <i>Kuopio University Hospital</i>	100	105	115	116	137
Oulun yliopistollinen sairaala • Uleåborgs universitetssjukhus • <i>Oulu University Hospital</i>	100	99	104	109	118
Tampereen yliopistollinen sairaala • Tammerfors universitetssjukhus • <i>Tampere University Hospital</i>	100	108	110	102	102
Turun yliopistollinen sairaala • Åbo universitetssjukhus • <i>Turku University Hospital</i>	100	106	133	142	128
Yhteensä • Totalt • Total	100	105	113	113	116

1) DRG-pisteet. • DRG-poäng. • *DRG points.*

Lähde: Sairaaloiden tuottavuus. THL. • Källa: Sjukhusens produktivitet. THL. • *Source: Hospital productivity. THL.*

89 Somaattisen erikoissairaanhoidon ikä- ja sukupuolivakioidut episodit ja laskennalliset kustannukset asukasta kohti sekä kustannusten poikkeama maan keskiarvoon sairaanhoitopiireittäin 2016
De ålders- och könsstandardiserade episoderna och kalkylmässiga kostnaderna för den specialiserade somatiska sjukvården per invånare och kostnadsavvikelsen från medelvärdet för hela landet per sjukvårdsdistrikt 2016
Age- and gender-standardised episodes in somatic specialised health care as well as calculated per-capita expenditure and hospital-district-specific cost deviations from the national average 2016

Alue • District	Vakioidut episodit/ asukas, indeksi Standardiserade episo- der/invånare, index Standardised episodes per capita, index	Vakioidut laskennalliset laskennalliset kustannukset/asukas, indeksi ¹⁾ Standardiserade kalkyl- mässiga kostnader/ invånare, index ¹⁾ Standardised calculated expenditure per capita, index ¹⁾
Koko maa • Hela landet • Whole country = 100		
Helsinki ja Uusimaa ¹⁾ • Helsinki and Uusimaa ¹⁾		
HYKS -sairaanhoidoalue • Helsinki University Central Hospital area	90	94
Hyvinkään sairaanhoidoalue • Health care district of Hyvinkää	97	92
Lohjan sairaanhoidoalue • Health care district of Lohja	103	100
Länsi-Uudenmaan sairaanhoidoalue • Länsi-Uusimaa hospital area	113	103
Porvoon sairaanhoidoalue • Health care district of Porvoo	101	91
Varsinais-Suomi	101	102
Satakunta	94	96
Kanta-Häme	106	97
Pirkanmaa	117	123
Päijät-Häme	118	115
Kymenlaakso	107	102
Etelä-Karjala • South Karelia	104	103
Etelä-Savo	95	88
Itä-Savo	98	95
Pohjois-Karjala • North Karelia	98	108
Pohjois-Savo	129	123
Keski-Suomi • Central Finland	96	98
Etelä-Pohjanmaa • South Ostrobothnia	111	100
Vaasa • Vasa	99	102
Keski-Pohjanmaa • Central Ostrobothnia	109	116
Pohjois-Pohjanmaa • North Ostrobothnia	110	98
Kainuu • Kajanaland	105	103
Länsi-Pohja	101	100
Lappi • Lapland	103	107

1) HUS:ssa tarkastelu sairaanhoitoalueisiin kuuluvien kuntien osalta. • För HNS görs granskningen för de kommuner som tillhör sjukvårdsområdena. • In Helsinki and Uusimaa hospital area, examination covers member municipalities.

Lähde: Sairaaloitten tuottavuus. THL. • Källa: Sjukhusens produktivitet. THL. • Source: Hospital productivity THL.

Kustannusten poikkeama maan keskiarvosta Kostnadsavvikelse från medelvärde för hela landet <i>Cost deviation from the national average</i>			Område
Kustannusten poikkeama yhteensä Kostnadsavvikelse totalt <i>Cost deviation, total</i>	Käytöstä johtuva kustannusten poikkeama Kostnadsavvikelse på grund av användning <i>Cost deviation due to usage</i>	Tuottavuudesta johtuva kustannusten poikkeama Kostnadsavvikelse på grund av produktivitet <i>Cost deviation due to productivity</i>	
€/ asuka • invånare • <i>inhabitants</i>			
			Helsingfors och Nyland ²⁾
-52	-92	40	Sjukvårdsområdet HUCS
-78	-28	-50	Hyvinge sjukvårdsområde
2	30	-29	Lojo sjukvårdsområde
32	139	-106	Västra Nylands sjukvårdsområde
-93	7	-100	Borgå sjukvårdsområde
27	14	12	Egentliga Finland
-44	-63	20	Satakunta
-32	67	-100	Centrala Tavastland
262	198	64	Birkaland
163	202	-39	Päijät-Häme
23	77	-54	Kymmenedalen
33	40	-7	Södra Karelen
-119	-52	-67	Södra Savolax
-52	-18	-34	Östra Savolax
84	-18	102	Norra Karelen
243	312	-69	Norra Savolax
-22	-43	20	Mellesta Finland
2	116	-114	Syd-Österbotten
18	-14	33	Vasa
173	93	80	Mellersta Österbotten
-17	108	-125	Norra Österbotten
28	58	-30	Kajanaland
4	6	-2	Länsi-Pohja
74	31	43	Lappland

90. Yli 6 kk erikoissairaanhoidoa odottaneet 31.12. sairaanhoitopiireittäin 2012– 2017¹⁾
Antalet personer som 31.12. väntat på specialiserad sjukvård i mer än 6 månader i sjukvårdsdistrikten 2012–2017¹⁾
Patients waiting over 6 months for access to specialised health care on 31 Dec, by hospital district 2012–2017¹⁾

Sairaanhoitopiiri • Hospital district	2012		2013 ²⁾		2014	
		/ 10 000 asukasta invånare <i>inhabitants</i>		/ 10 000 asukasta invånare <i>inhabitants</i>		/ 10 000 asukasta invånare <i>inhabitants</i>
Yhteensä • Total	837	1,6	1 304	2,4	858	1,6
Helsinki ja Uusimaa • <i>Helsinki and Uusimaa</i>	401	2,6	525	3,4	258	1,6
Varsinais-Suomi	11	0,2	113	2,4	101	2,1
Satakunta	2	0,1	2	0,1	48	2,1
Kanta-Häme	86	4,9	23	1,3	39	2,2
Pirkanmaa	33	0,7	71	1,4	96	1,8
Päijät-Häme	9	0,4	10	0,5	10	0,5
Kymenlaakso	-	-	26	1,5	10	0,6
Etelä-Karjala • <i>South Karelia</i>	61	4,6	89	6,7	14	1,1
Etelä-Savo	4	0,4	25	2,4	-	-
Itä-Savo	11	2,4	20	4,5	22	5,0
Pohjois-Karjala • <i>North Karelia</i>	47	2,8	19	1,1	10	0,6
Pohjois-Savo	3	0,1	12	0,5	3	0,1
Keski-Suomi • <i>Central Finland</i>	48	1,7	61	2,4	85	3,4
Etelä-Pohjanmaa • <i>South Ostrobothnia</i>	2	0,1	173	8,7	18	0,9
Vaasa	4	0,2	13	0,8	4	0,2
Keski-Pohjanmaa • <i>Central Ostrobothnia</i>	8	1,1	11	1,4	13	1,7
Pohjois-Pohjanmaa • <i>North Ostrobothnia</i>	11	0,3	44	1,1	98	2,4
Kainuu	81	10,4	31	4,0	16	2,1
Länsi-Pohja	15	2,3	16	2,5	13	2,0
Lappi • <i>Lapland</i>	..	..	..	..	..	..

1) Sairaanhoitopiirien sairaaloihin hoitoa odottavissa on sairaanhoitopiirin jäsenkuntien hoitoa odottavat. • I antalet patienter som väntar på vård vid sjukhusen inom sjukvårdsdistriktet ingår patienter från sjukvårdsdistriktets medlemskommuner som väntar på vård. • *Data on patients waiting for admission to hospital—district hospitals include data on clients residing in the hospital district's member municipalities.*

2) Tilastointitavan muutos vuonna 2013: hoitoa odottaviin otettiin mukaan myös poliklinikalle hoitoon odottavat. • Ändring av statistikförfaringssättet år 2013: även de som väntade på vård på polikliniker upptogs bland personer som väntar på vård. • *Revision of the method of data collection in 2013: patients on waiting lists now include also patients waiting for treatment in outpatient clinics.*

Lähde: Erikoissairaanhoidon hoitoonpääsy. THL. • Källa: Tillgången till vård inom den specialiserade sjukvården. THL. • *Source: Access to services in specialised health care. THL.*

2015		2016		2017		Sjukvårdsdistrikt
	/ 10 000 asukasta invånare <i>inhabitants</i>		/ 10 000 asukasta invånare <i>inhabitants</i>		/ 10 000 asukasta invånare <i>inhabitants</i>	
1 072	2,0	1 837	3,4	1 525	2,4	Totalt
328	2,1	1 031	6,4	660	3,6	Helsingfors och Nyland
45	0,9	96	2,0	111	2,9	Egentliga Finland
12	0,5	177	7,9	26	0,9	Satakunta
47	2,7	132	7,6	18	2,6	Centrala Tavastland
86	1,6	30	0,6	125	2,3	Birkaland
17	0,8	103	4,8	6	0,8	Päijät-Häme
24	1,4	22	1,3	111	11,3	Kymmenedalen
9	0,7	4	0,3	1	0,0	Södra Karelen
4	0,4	-	-	1	0,0	Södra Savolax
3	0,7	2	0,5	4	0,2	Östra Savolax
8	0,5	16	1,0	27	0,9	Norra Karelen
2	0,1	33	1,3	96	0,8	Norra Savolax
217	8,6	27	1,1	117	1,2	Mellesta Finland
12	0,6	25	1,3	32	0,7	Syd-Österbotten
28	1,7	23	1,4	37	1,6	Vasa
67	8,5	21	2,7	27	3,4	Mellersta Österbotten
85	2,1	44	1,1	97	0,4	Norra Österbotten
60	7,9	15	2,0	11	1,1	Kajanaland
10	1,6	5	0,8	6	5,1	Länsi-Pohja
8	0,7	31	2,6	12	1,4	Lapland

Sairastavuus

Sjukfrekvens

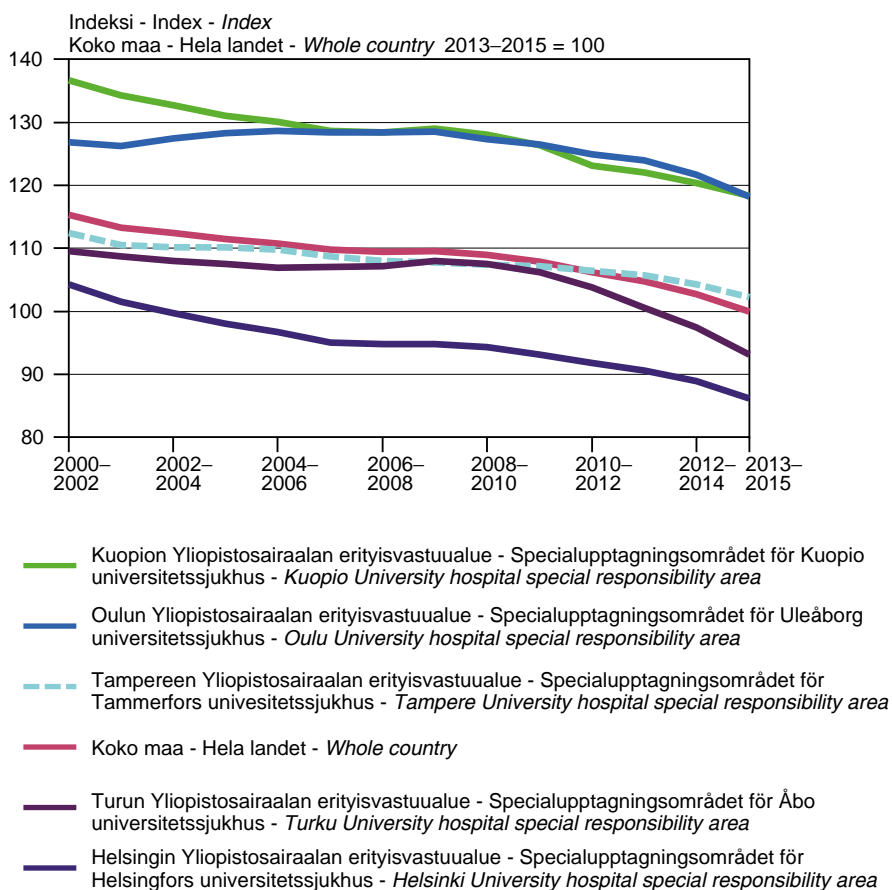
Morbidity

Kuvio 11. - Figur 11. - Figure 11.

THL:n sairastavuusindeksi, ikävakioitu 2000–2015

THL:s sjuklighetsindex, åldersspecifik 2000–2015

THL's morbidity index, age standardised 2000–2015

Lähde: THL:n sairastavuusindeksi. THL. - Källa: THL:s sjuklighet index. THL. - Source: THL's morbidity index. THL.

91. THL:n sairastavuusindeksi, ikävakioitu, sairaanhoitopiireittäin 2003–2015
THL:s sjuklighetsindex, åldersstandardiserat, per sjukvårdsdistrikt 2003–2015
THL's morbidity index, age-standardised, by hospital district 2003–2015

Yliopistosairaalan erityisvastuualue ja sairaanhoitopiiri <i>University hospital catchment area for highly specialised medical care and hospital district</i>	2003– 2005	2004– 2006	2005– 2007	2006– 2008	2007– 2009
Koko maa • <i>Whole country</i>	111,5	110,8	109,8	109,5	109,6
Helsingin Yliopistosairaalan erityisvastuualue • <i>Helsinki University hospital special responsibility area</i>	98,0	96,7	95,1	94,8	94,8
Turun Yliopistosairaalan erityisvastuualue • <i>Turku University hospital special responsibility area</i>	107,6	106,9	107,0	107,2	108,0
Tampereen Yliopistosairaalan erityisvastuualue • <i>Tampere University hospital special responsibility area</i>	110,2	109,8	108,7	108,0	107,8
Kuopion Yliopistosairaalan erityisvastuualue • <i>Kuopio University hospital special responsibility area</i>	131,1	130,1	128,7	128,4	129,0
Oulun Yliopistosairaalan erityisvastuualue • <i>Oulu University hospital special responsibility area</i>	128,3	128,7	128,4	128,4	128,5
Helsinki ja Uusimaa • <i>Helsinki and Uusimaa</i>	93,9	92,5	90,7	90,1	90,0
Varsinais-Suomi	112,2	112,0	112,6	113,6	114,8
Satakunta	106,6	105,1	104,7	105,0	105,7
Kanta-Häme	103,8	102,6	100,6	100,7	101,1
Pirkanmaa	106,5	106,0	104,4	103,3	103,8
Päijät-Häme	113,8	116,1	119,2	119,1	118,1
Kymenlaakso	113,0	113,8	114,9	116,8	118,0
Etelä-Karjala • <i>South Karelia</i>	113,8	112,4	110,3	110,3	110,1
Etelä-Savo	128,1	125,5	124,2	121,1	120,4
Itä-Savo	122,7	121,2	117,6	116,2	114,8
Pohjois-Karjala • <i>North Karelia</i>	142,9	141,3	140,7	141,2	140,7
Pohjois-Savo	143,5	142,8	141,4	141,3	141,1
Keski-Suomi • <i>Central Finland</i>	112,6	112,6	111,2	111,8	114,9
Etelä-Pohjanmaa • <i>South Ostrobothnia</i>	120,7	118,4	115,1	114,0	112,2
Vaasa	99,1	97,8	97,5	96,1	96,0
Keski-Pohjanmaa • <i>Central Ostrobothnia</i>	114,6	113,6	113,9	115,3	115,5
Pohjois-Pohjanmaa • <i>North Ostrobothnia</i>	133,9	135,4	135,0	134,2	134,3
Kainuu	134,6	133,7	132,6	129,9	125,7
Länsi-Pohja	122,8	125,8	128,2	130,9	131,9
Lappi • <i>Lapland</i>	120,3	118,0	116,9	118,2	120,2
Ahvenanmaa	84,4	86,5	83,9	77,9	76,2

Lähde: THL:n sairastavuusindeksi. THL • Källa: THL:s sjuklighet index. THL • Source: THL's morbidity index. THL

2008– 2010	2009– 2011	2010– 2012	2011– 2013	2012– 2014	2013– 2015	Specialupptagningsområde för universitetssjukhus och sjukvårdsdistrikt
109,0	107,9	106,2	104,8	102,8	100,0	Hela landet
94,3	93,1	91,8	90,6	88,9	86,2	Specialupptagningsområdet för Helsingfors universitetssjukhus
107,5	106,2	103,8	100,6	97	93	Specialupptagningsområdet för Åbo universitetssjukhus
107,4	107,2	106,5	105,8	104,3	102,2	Specialupptagningsområdet för Tammerfors universitetssjukhus
128,1	126,4	123,1	122,1	120,4	118,3	Specialupptagningsområdet för Kuopio universitetssjukhus
127,3	126,5	124,9	124,0	121,7	118,2	Specialupptagningsområdet för Uleåborg universitetssjukhus
89,6	88,5	87,2	85,9	84,7	82,4	Helsingfors och Nyland
114,6	113,0	109,7	105,0	100,5	94,4	Egentliga Finland
105,2	104,2	102,6	101,3	99,7	97,3	Satakunta
101,8	102,0	102,2	101,8	100,3	98,3	Centrala Tavastland
104,2	104,8	104,2	103,3	101,6	99,3	Birkaland
115,5	114,0	112,5	111,5	110,0	107,4	Päijät-Häme
117,4	117,1	116,8	116,3	111,9	106,3	Kymmenedalen
109,0	106,8	104,5	103,0	100,1	98,6	Södra Karelen
119,6	118,6	115,8	114,8	112,6	111,6	Södra Savolax
115,0	116,1	115,7	116,4	113,5	109,7	Östra Savolax
134,3	126,9	120,9	121,1	121,4	120,7	Norra Karelen
139,4	136,3	133,1	133,4	133,0	131,2	Norra Savolax
118,0	120,8	118,4	114,8	110,8	107,2	Mellersta Finland
111,3	109,6	109,0	108,9	108,1	106,8	Syd-Österbotten
94,5	93,6	92,5	91,1	89,5	87,8	Vasa
114,7	113,8	113,8	111,6	110,5	104,1	Mellersta Österbotten
132,0	131,3	129,3	128,0	125,1	121,7	Norra Österbotten
124,9	124,5	124,0	124,1	121,6	120,2	Kajanaland
132,2	130,8	129,5	131,8	132,4	128,0	Länsi-Pohja
120,1	119,2	116,6	115,4	112,6	109,7	Lappland
75,6	75,0	73,8	69,8	69,7	65,2	Åland

92. THL:n sairausryhmäkohtaiset sairastavuusindeksit koko maassa, ikävakioituiden ja ikävakioimattomat, 2005–2015
THL:s sjuklighetsindex för sjukdomsgrupper i hela landet, åldersstandardiserat och icke-åldersstandardiserat, 2005–2015
THL's disease-group-specific morbidity indexes in whole country, age-standardised and non-standardised, 2005–2015

	2005– 2007	2006– 2008	2007– 2009	2008– 2010	2009– 2011	2010– 2012	2011 2013	2012– 2014	2013– 2015
Syöpäindeksi • Cancerindex • Cancer index									
Ikävakioitu • Åldersstandardiserat • Age-standardised	96,6	95,1	95,9	97,2	98,1	97,4	98,2	99,3	100
Ikävakioimaton • Icke-åldersstandardiserat • Not age-standardised	88,3	88,0	89,6	91,6	93,5	93,9	95,8	98,1	100
Sepelvaltimotauti-indeksi • Index för kranskärlssjukdomar • Coronary disease index									
Ikävakioitu • Åldersstandardiserat • Age-standardised	127,1	121,6	116,3	111,3	107,0	103,7	100,8	101,8	100
Ikävakioimaton • Icke-åldersstandardiserat • Not age-standardised	116,4	112,6	108,9	105,1	102,2	100,0	98,3	98,7	100
Aivoverisuonitauti-indeksi • Index för cerebrovaskulära sjukdomar • Cerebrovascular disease index									
Ikävakioitu • Åldersstandardiserat • Age-standardised	117,9	115,8	113,3	110,9	108,0	106,4	104,3	102,6	100
Ikävakioimaton • Icke-åldersstandardiserat • Not age-standardised	107,9	107,1	105,9	104,5	102,8	102,4	101,7	101,3	100
Tuki- ja liikuntaelsairausindeksi • Index för sjukdomar i muskuloskeletala systemet • Musculoskeletal disorder index									
Ikävakioitu • Åldersstandardiserat • Age-standardised	128,1	125,2	122,5	120,0	117,5	114,4	110,5	105,7	100
Ikävakioimaton • Icke-åldersstandardiserat • Not age-standardised	128,3	128,5	129,2	128,1	125,3	120,4	114,3	107,4	100
Mielenterveysindeksi • Index för mental hälsa • Mental health index									
Ikävakioitu • Åldersstandardiserat • Age-standardised	104,9	106,9	109,6	109,9	109,1	106,5	105,2	103,1	100
Ikävakioimaton • Icke-åldersstandardiserat • Not age-standardised	106,7	108,8	111,8	112,0	111,0	108,0	106,1	103,5	100
Tapaturma-indeksi • Index för olycksfall • Accidental injury index									
Ikävakioitu • Åldersstandardiserat • Age-standardised	106,1	107,2	107,7	106,9	106,0	105,3	105,3	103,1	100
Ikävakioimaton • Icke-åldersstandardiserat • Not age-standardised	104,9	106,1	106,7	106,0	105,2	104,6	104,8	102,8	100
Dementia-indeksi • Index för demens • Dementia index									
Ikävakioitu • Åldersstandardiserat • Age-standardised	68,4	77,7	86,0	92,7	98,4	102,7	105,4	104,5	100
Ikävakioimaton • Icke-åldersstandardiserat • Not age-standardised	69,2	79,5	89,2	96,6	102,4	105,8	107,3	105,3	100

Lähde: THL:n sairastavuusindeksi. THL. • Källa: THL:s sjuklighet index. THL. • Source: THL's morbidity index. THL.

93. Syöpäsairauksien ikävakioidu ilmaantuvuus 1980–2016¹⁾
Ålderstandardiserad incidens av olika cancersjukdomar 1980–2016¹⁾
Age-adjusted incidence of cancer diseases, 1980–2016¹⁾

	1980– 1984	1985– 1989	1990– 1994	1995– 1999	2000– 2004	2005– 2009	2010– 2014	2015	2016
	100 000 asukasta kohti • Per 100 000 invånare • Per 100 000 capita								
Yhteensä • Totalt • Total									
Miehet • Män • Men	269,58	266,22	270,54	290,46	301,79	306,02	301,1	303,05	305,95
Naiset • Kvinnor • Women	193,5	207,72	220,74	235,3	241,64	248,95	263,55	270,35	277,23
Mahasyöpä • Magcancer • Cancer of the stomach									
Miehet • Män • Men	22,35	18,25	14,73	11,86	9,58	8,09	6,5	6,43	5,32
Naiset • Kvinnor • Women	12,21	10,07	8,21	6,5	5,41	4,68	3,79	3,3	3,43
Paksu- ja peräsuolen syöpä • Tjock- och ändtarmscancer • Colorectal cancer									
Miehet • Män • Men	21,41	22,24	24,14	26,07	26,21	27,65	28,13	29,2	28,83
Naiset • Kvinnor • Women	17,19	17,57	18,43	19,47	19,62	19,9	20,25	21,63	22,16
Haimasyöpä • Cancer i bukspottskörteln • Cancer of the pancreas									
Miehet • Män • Men	10,04	10,17	9,11	9,4	9,45	10,1	9,69	9,9	9,67
Naiset • Kvinnor • Women	6,77	6,93	6,88	6,55	7,04	7,54	7,58	7,83	7,06
Keuhkojen tai henkitorven syöpä • Lungcancer eller cancer i luftstrupen • Cancer of the lung or trachea									
Miehet • Män • Men	70,32	59,44	51,3	43,35	36,61	33,43	30,05	29,08	27,89
Naiset • Kvinnor • Women	7,35	8,05	8,67	9,5	10,31	11,63	13,18	13,66	13,85
Rintasyöpä • Bröstcancer • Cancer of the breast									
Miehet • Män • Men	0,21	0,3	0,35	0,35	0,37	0,42	0,46	0,48	0,37
Naiset • Kvinnor • Women	48,01	58,45	65,63	73,86	81,5	85,41	90,47	93,58	93,95
Kohdunkaulan syöpä • Cancer i livmoderhalsen • Cancer of the uterine cervix									
Naiset • Kvinnor • Women	5,08	3,78	3,39	4,26	4,13	3,9	4,43	4,51	4,4
Kohdunrungon syöpä • Cancer i livmoderkroppen • Cancer of the uterine corpus									
Naiset • Kvinnor • Women	11,58	12,3	13,48	14,85	14,52	14,36	13,56	12,65	13,25
Munasarjasyöpä • Cancer i äggstockarna • Cancer of the ovary									
Naiset • Kvinnor • Women	10,17	10,46	11,3	11,18	10,71	9,35	9,06	7,37	7,82
Eturauhasen syöpä • Prostatacancer • Cancer of the prostate									
Miehet • Män • Men	36,11	38,97	48,63	73,51	95,7	94,19	85,66	80,63	82,53

93. jatk. • forts. • cont.

93. jatk. • forts. • *cont.*

	1980– 1984	1985– 1989	1990– 1994	1995– 1999	2000– 2004	2005– 2009	2010– 2014	2015	2016
	100 000 asukasta kohti • Per 100 000 invånare • <i>Per 100 000 capita</i>								
Munuaissyöpä • Njurcancer • <i>Cancer of the kidney</i>									
Miehet • Män • <i>Men</i>	8,65	10,74	11,05	11,38	9,94	9,32	10,48	11,17	10,71
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>	4,94	6,07	6,37	6,1	5,9	6,06	6,25	6,3	5,53
Virtsarakon tai -teiden syöpä ²⁾ • Cancer i urinblåsan eller -vägarna ²⁾ • <i>Cancer of the urinary bladder or tract²⁾</i>									
Miehet • Män • <i>Men</i>	13,91	15,6	16,84	16,42	14,67	15,52	15,54	15,32	15,33
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>	2,87	3,21	3,73	3,63	3,31	3,38	3,56	3,71	3,44
Ihomelanooma • Hudmelanom • <i>Melanoma of the skin</i>									
Miehet • Män • <i>Men</i>	5,83	7,74	7,81	8,46	9,22	11,73	14,02	16,5	19,36
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>	5,92	6,55	6,39	7,08	8,03	9,83	13,8	15,3	21,16
Kypsät B-solukasvaimet ³⁾⁴⁾ • Mogna B-cellulära neoplasmer ³⁾⁴⁾ • <i>Mature B-cell neoplasms³⁾⁴⁾</i>									
Miehet • Män • <i>Men</i>	8,72	9,14	8,12	8,61	9,87	15,44	18,12	18,47	18,31
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>	5,84	5,67	5,25	5,93	6,13	10,33	12,78	12,21	11,6

1) Per 100 000, ikävakioitu maailman standardiväestöön. • Per 100 000 personer, ålderstandardiserat enligt världens standardbefolkning. • *Per 100 000, age-adjusted to the World Standard Population.*

2) Sisältäen uroteelin PUNLMP sekä ca in situ -tapaukset. • PUNLMP och ca in situ i urotel ingår. • *PUNLMP and ca in situ of the uroepithelium are included.*

3) Sisältää mm. kroonisen lymfaattisen leukemian, diffuusin suurisoluisen B-solulymfooman, follikulaarisen lymfooman ja myelooman. • Kronisk lymfatisk leukemi, diffust storcelligt B-cellslymfom, follikulärt lymfom och myelom (till exempel) ingår. • *Chronic lymphatic leukaemia, diffuse B lymphoma, follicular B lymphoma and myeloma, among other diseases, are included in this category.*

4) Ilmaantuvuuden nousua selittää vuonna 2008 tapahtunut koodistomuutos, jota ennen valtaosa kypsistä B-solukasvaimista rekisteröitiin määrittelmättöminä lymfoomina. • Den ökade incidensen förklaras av att koderna ändrades 2008. Innan dess registrerades de flesta B-cellslymfom som odefinierade lymfom. • *The increased incidence is explained by a coding change in 2008. Before that, most of mature B-cell tumours were registered as unspecified lymphomas.*

Lähde: Suomen Syöpärekisteri, Suomen Syöpäyhdistys ry, THL. • Källa: Finlands Cancerregister, Cancerföreningen i Finland, THL. • *Source: Finnish Cancer Registry, Cancer Society of Finland, THL.*

94. Eräiden tartuntatautiin ilmaantuvuus sairaanhoitopiireittäin 2017
Incidensen av vissa smittsamma sjukdomar efter sjukvårdsdistrikt 2017
Incidence of certain infectious diseases by hospital district, 2017

Sairaanhoitopiiri Sjukvårdsdistrikt <i>Hospital district</i>	Borrelia <i>Borrelia</i>	Chlamydia trachomatis Klamydia <i>Chlamydia</i>	Kampylo- bakteeri Campylobacter <i>Campylobacter</i>	Puumalavirus Puumalavirus <i>Puumala virus</i>
	100 000 asukasta kohti • Per 100 000 invånare • <i>Per 100 000 capita</i>			
Koko maa • Hela landet • <i>Whole country</i>	42	263	78	23
Helsinki ja Uusimaa • Helsingfors och Nyland • <i>Helsinki and Uusimaa</i>	42	301	110	9
Varsinais-Suomi • Egentliga Finland	95	328	73	11
Satakunta	27	263	65	14
Kanta-Häme • Centrala Tavastland	9	235	66	10
Pirkanmaa • Birkaland	8	284	79	19
Päijät-Häme	16	291	43	13
Kymenlaakso • Kymmenedalen	48	219	70	12
Etelä-Karjala • Södra Karelen • <i>South Karelia</i>	44	182	61	34
Etelä-Savo • Södra Savolax	6	182	45	125
Itä-Savo • Östra Savolax	19	172	49	74
Pohjois-Karjala • Norra Karelen • <i>North Karelia</i>	17	240	79	61
Pohjois-Savo • Norra Savolax	14	237	72	76
Keski-Suomi • Mellersta Finland • <i>Central Finland</i>	14	249	63	54
Etelä-Pohjanmaa • Syd-Österbotten • <i>South Ostrobothnia</i>	2	184	58	22
Vaasa • Vasa	38	163	61	12
Keski-Pohjanmaa • Mellersta Österbotten • <i>Central Ostrobothnia</i>	11	229	53	29
Pohjois-Pohjanmaa • Norra Österbotten • <i>North Ostrobothnia</i>	5	205	59	24
Kainuu • Kajanaland	1	212	52	27
Länsi-Pohja	5	190	45	5
Lappi • Lappland • <i>Lappland</i>	6	323	59	1
Ahvenanmaa • Åland	2 251	181	21	-

Lähde: Tartuntatautirekisteri. THL. • Källa: Det riksomfattande registret över smittsamma sjukdomar. THL. • *Source: National Infectious Diseases Register. THL.*

95. Tärkeimpien tartuntatautien tapausmäärät 2005–2017
Antalet sjukdomsfall av de viktigaste smittsamma sjukdomarna 2005–2017
Incidence of the main infectious diseases 2005–2017

	2005	2006	2007	2008	2009
Hengitystieinfektiot • Respiratory tract infections					
Hinkuyskä • Whooping cough	552	536	480	511	267
Influenssa A • Influenza A	1 030	768	1 784	1 944	12 648
Influenssa B • Influenza B	126	415	154	1 770	763
Legionella • Legionella	12	13	31	17	20
Mycoplasma pneumoniae • Mycoplasma pneumoniae	1 881	1 480	1 436	1 077	1 248
RSV (respiratory syncytial virus) • RSV (respiratory syncytial virus)	2 332	1 426	1 572	1 900	1 611
Suolistoinfektiot • Gastrointestinal infections					
Clostridium difficile (toksiini, 2008–) • Clostridium difficile	..	..	..	6 370	5 702
EHEC (Enterohemorraginen E. coli) • EHEC (Enterohaemorrhagic E. coli)	21	14	12	8	29
Kampylobakteerit • Campylobacter	4 005	3 444	4 107	4 453	4 048
Listeria • Listeria	36	46	40	40	34
Norovirus • Norovirus	326	646	2 807	2 574	2 209
Salmonella • Salmonella	2 490	2 540	2 742	3 138	2 332
Shigella • Shigella	124	73	112	123	118
Rotavirus • Rotavirus	1 436	2 190	973	1 337	1 092
Yersiniat • Yersinia	642	804	480	624	644
Hepatiitit • Hepatitides					
Hepatiitti A • Hepatitis A	26	26	15	22	22
Hepatiitti B, akuutti • Hepatitis B, acute	18	22	17	26	19
Hepatiitti C • Hepatitis C	1 229	1 160	1 157	1 137	1 041
Sukupuolitaudit • Sexually transmitted diseases					
Hiv • HIV	134	191	186	147	172
Klamydia • Chlamydia	12 746	13 875	13 967	13 871	13 312
Kuppa • Syphilis	145	130	186	213	200
Tippuri • Gonorrhoea	237	232	192	198	237
Mikrobilääkeresistenssi • Drug-resistant bacteria					
ESBL E. coli -veriviljelylöydökset • ESBL E. coli blood culture findings	..	..	..	43	77
ESBL K. pneumoniae -veriviljelylöydökset • ESBL K. pneumoniae blood culture findings	..	..	..	4	6
MRSA -veriviljelylöydökset • MRSA blood culture findings	27	38	33	40	29
Muut infektiot • Other infections					
Borrelia • Borrelia (Lyme disease)	1 240	1 146	1 334	1 276	1 468
Malaria • Malaria	23	29	21	42	34
Meningokokki • Meningococcus	37	45	42	28	33
Puumalavirus • Puumala virus	2 525	1 897	1 741	3 259	1 927
Puutiaisaivokuume (TBE) • Tick-borne encephalitis	16	18	20	23	25
Tuberkuloosi • Tuberculosis	373	298	347	342	415
Tuhkarokko • Measles	1	-	-	5	2
Tularemia (jänisrutto) • Tularemia	62	475	406	116	405

Lähde: Tartuntatautirekisteri. THL. • Källa: Det riksomfattande registret över smittsamma sjukdomar. THL. • Source: National Infectious Diseases Register. THL.

2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	
								Luftvägsinfektioner
343	555	541	193	206	165	432	401	Kikhosta
417	1 898	5 962	6 024	6 369	7 723	20 894	10 165	Influensa A
140	3 433	462	1 654	778	5 462	4 732	3 076	Influensa B
14	11	15	10	22	17	15	27	Legionella
1 947	7 805	4 685	2 994	2 793	1 677	2 743	2 515	Mykoplasma
2 596	1 523	2 345	1 991	2 868	2 436	4 947	3 841	RSV (respiratory syncytial virus)
								Tarminfektioner
4 826	5 395	5 325	5 018	5 149	5 485	5 044	4 823	Clostridium difficile
21	27	31	98	64	74	144	124	EHEC (Enterohemorrhagisk E. coli)
3 954	4 265	4 272	4 064	4 924	4 594	4 637	4 289	Campylobacter
72	42	63	61	65	46	67	91	Listeria
2 742	1 591	1 753	2 296	1 363	2 164	2 395	3 872	Norovirus
2 436	2 104	2 200	1 996	1 633	1 658	1 505	1 550	Salmonella
162	127	94	108	89	92	66	91	Shigellainfektioner
426	292	209	282	277	251	151	266	Rotavirus
527	554	567	548	579	582	571	532	Yersinia
								Hepatiter
14	14	8	36	27	45	6	29	Hepatit A
30	18	20	20	19	6	12	6	Hepatit B, akut
1 136	1 129	1 158	1 156	1 223	1 166	1 147	1 111	Hepatit C
								Sexuellt överförd sjukdomar
183	169	156	151	180	174	180	159	Hiv
12 840	13 659	13 255	13 256	13 317	13 585	14 321	14 462	Klamydia
206	174	206	154	203	249	231	187	Syfilis
254	286	315	262	287	280	416	598	Gonorré
								Resistenta bakterier
112	150	204	233	231	249	286	316	ESBL E.coli -blodydlingsfynd
16	16	17	15	19	16	27	24	ESBL K. pneumoniae -blodydlingsfynd
31	43	30	29	46	41	49	44	MRSA -blodydlingsfynd
								Andra bakterier
1 443	1 666	1 582	1 670	1 681	1 913	1 933	2 318	Borrelia (Lyme disease)
33	33	46	38	39	38	47	36	Malaria
33	34	33	20	21	22	19	16	Meningokock
1 446	1 835	845	1 716	2 092	1 463	1 662	1 246	Puumalavirus
38	43	39	38	47	68	61	82	Fästingburen encephalit
317	324	279	269	263	272	231	232	Tuberkulos
5	27	4	2	2	2	4	11	Mässling
91	75	235	15	10	104	699	32	Tularemi

96. Rekisteröidyt näkövammaiset 2017
Registrerade synskadade 2017
Registered visually impaired persons, 2017

Näkövamma sy¹⁾ • Synskadans etiologi¹⁾ • *Etiology of visual impairment¹⁾*

Henkilöitä • Personer • <i>Persons</i>	18 269
	%
Silmänpohjan rappeuma • Makuladegeneration • <i>Macular degeneration</i>	40,8
Perinnöllinen • Nedärvd • <i>Hereditary</i>	16,1
Neurologinen • Neurologisk • <i>Neurological</i>	14,3
Synnyynnäinen • Medfödd • <i>Congenital</i>	9,7
Glaukooma • Glaukom • <i>Glaucoma</i>	7,5
Diabeettinen retinopatia • Diabetisk retinopati • <i>Diabetic retinopathy</i>	4,6
Tulehdukset • Infektioner • <i>Infections</i>	2,5
Patologinen likitaittoisuus • Grav myopi • <i>Myopia maligna</i>	2,3
Onnettomuudet • Olyckshändelse • <i>Accidental</i>	1,4
Kasvaimet • Tumörer • <i>Neoplasms</i>	1,2
Muu etiologia • Annan etiologi • <i>Other etiology</i>	1,3
Tuntematon, ei ilmoitettu • Okänd, inte angiven • <i>Unknown, not reported</i>	11,0

Näkövamma diagnoosi ikäryhmittäin • Synskadediagnos efter åldersgrupp •
Diagnosis of visual impairment by age group

Alle 18-vuotiaat • Under 18 år • *Aged under 18*

Henkilöitä • Personer • <i>Persons</i>	722
	%
Näköratojen viat • Skador på synbanorna • <i>Disorders of optic nerve and visual pathways</i>	33,1
Synnyynnäiset epämuodostumat • Medfödda missbildningar • <i>Congenital malformations</i>	21,8
Verkkokalvon perinnölliset rappeutumat • Ärftliga näthinne degenerationer • <i>Hereditary retinal dystrophies</i>	12,5
Tarkemmin määrittämätön heikkonäköisyys • Ospecificerad synsvaghet • <i>Unspecified poor vision</i>	8,3
Silmävärve • Nystagmus • <i>Nystagmus</i>	4,4
Albinismi • Albinism • <i>Ocular albinism</i>	4,2
Keskosen verkkokalvosairaus (ROP) • Retinopati av prematuritet • <i>Retinopathy of prematurity</i>	3,9
Tarkemmin määrittämätön sokeus • Ospecificerad blindhet • <i>Unspecified visual loss</i>	1,9
Näkökentän kaventumat • Begränsat synfelt • <i>Visual field defects</i>	1,8
Patologinen likitaittoisuus • Grav myopi • <i>Myopia maligna</i>	0,6
Kaikki muut diagnoosit • Alla andra diagnoser • <i>All other diagnoses</i>	7,5
Yhteensä • Totalt • <i>Total</i>	100,0

96. jatk. • forts. • *cont.*

96. jatk. • forts. • *cont.*

18–64-vuotiaat • åringar • <i>years-olds</i>	
Henkilöitä • Personer • <i>Persons</i>	4 932
	%
Verkkokalvon perinnölliset rappeutumat • Ärftliga näthinne degenerationer • <i>Hereditary retinal dystrophies</i>	20,8
Näköratojen viat • Skador på synbanorna • <i>Disorders of optic nerve and visual pathways</i>	20,1
Synnynnäiset epämuodostumat • Medfödda missbildningar • <i>Congenital malformations</i>	12,7
Tarkemmin määrittämätön heikkonäköisyys • Ospecificerad synsvaghet • <i>Unspecified poor vision</i>	7,6
Diabeettinen retinopatia • Diabetisk retinopati • <i>Diabetic retinopathy</i>	7,0
Näkökentän kaventumat • Begränsat synfelt • <i>Visual field defects</i>	3,5
Keskosen verkkokalvosairaus (ROP) • Retinopati av prematuritet • <i>Retinopathy of prematurity</i>	3,4
Patologinen likitaitteisuus • Grav myopi • <i>High myopia</i>	3,0
Suonikalvon viat • Skador på åderhinnan • <i>Disorders of choroid</i>	2,8
Glaukooma • Glaukom • <i>Glaucoma</i>	2,8
Tarkemmin määrittämätön sokeus • Ospecificerad blindhet • <i>Unspecified visual loss</i>	2,1
Silmävärve • Nystagmus • <i>Nystagmus</i>	2,0
Silmänpohjan rappeuma • Makuladegeneration • <i>Macular degeneration</i>	1,3
Kaikki muut diagnoosit • Alla andra diagnoser • <i>All other diagnoses</i>	10,9
Yhteensä • Totalt • <i>Total</i>	100,0

65 vuotta täyttäneet • 65 år och över • <i>65 years and over</i>	
Henkilöitä • Personer • <i>Persons</i>	12 615
	%
Silmänpohjan rappeuma • Makuladegeneration • <i>Macular degeneration</i>	58,6
Glaukooma • Glaukom • <i>Glaucoma</i>	9,8
Verkkokalvon perinnölliset rappeutumat • Ärftliga näthinne degenerationer • <i>Hereditary retinal dystrophies</i>	5,6
Diabeettinen retinopatia • Diabetisk retinopati • <i>Diabetic retinopathy</i>	3,4
Näköratojen viat • Skador på synbanorna • <i>Disorders of optic nerve and visual pathways</i>	3,4
Tarkemmin määrittämätön heikkonäköisyys • Ospecificerad synsvaghet • <i>Unspecified poor vision</i>	3,1
Sarveiskalvon viat • Skador på hornhinnan • <i>Disorders of cornea</i>	2,4
Verkkokalvon reikä • Näthinnehål • <i>Macular hole</i>	2,1
Patologinen likitaitteisuus • Grav myopi • <i>High myopia</i>	1,6
Näkökentän kaventumat • Begränsat synfelt • <i>Visual field defects</i>	1,5
Verkkokalvon verisuonitukos • Blodpropp i näthinnan • <i>Retinal vascular occlusion</i>	1,5
Kaikki muut diagnoosit • Alla andra diagnoser • <i>All other diagnoses</i>	7,0
Yhteensä • Totalt • <i>Total</i>	100,0

1) Samalla henkilöllä voi olla useampi vaihtoehto. • Samma person kan ingå i flera av procenttalen. • *Same person can have several alternatives.*Lähde: Näkövammarekisteri, Näkövammaisten liitto ry., THL. • Källa: Synskaderegister, De synskadades förbund r.f., THL. • *Source: Finnish Register of Visual Impairment, Finnish Federation of the Visually Impaired, THL.*

Toimeentulotuki

Utkomststöd

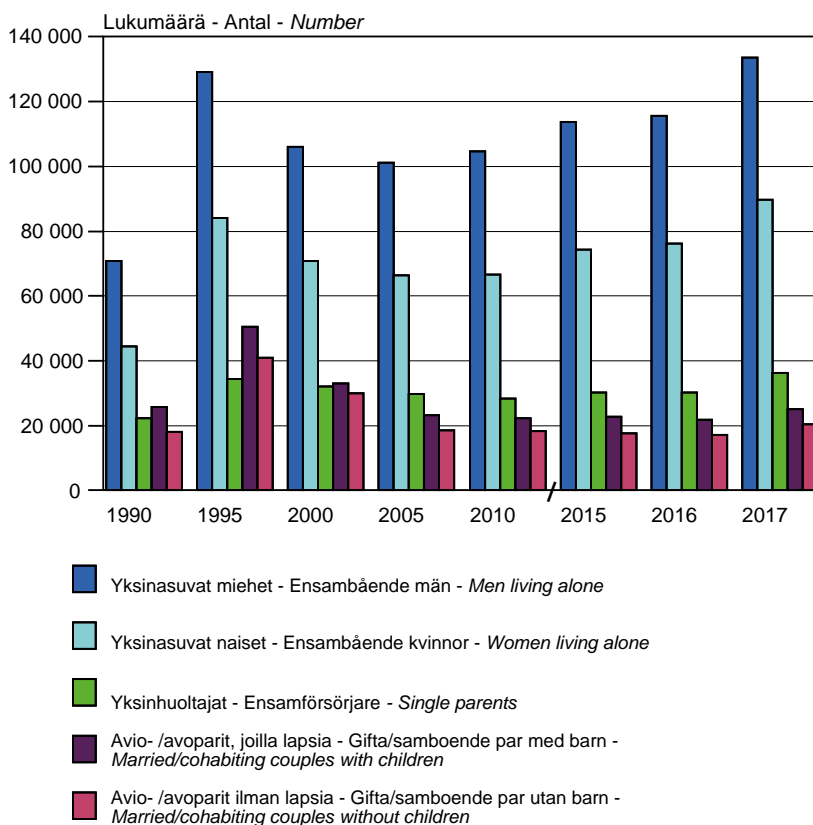
Social assistance

Kuvio 12. - Figur 12. - Figure 12.

Toimeentulotukea saaneiden kotitalouksien lukumäärä kotitaloustyyppin mukaan 1990–2017

Hushåll som fick utkomststöd efter hushållstyp 1990–2017

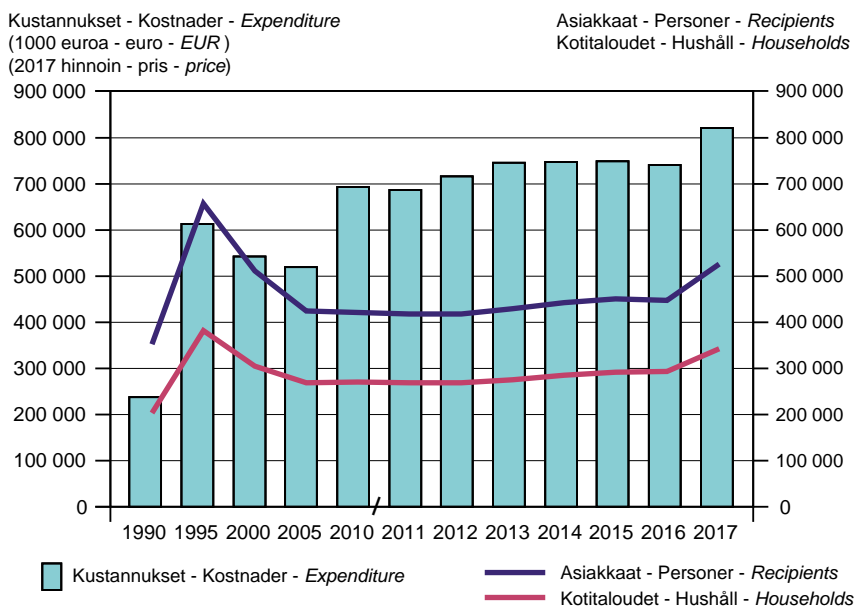
Number of households in receipt of social assistance by type of household, 1990–2017

Lähde: Toimeentulotuki. SVT. THL. - Källa: Utkomststöd. FOS. THL. - Source: Social Assistance. OSF. THL.

Kuvio 13. - Figur 13. - Figure 13.

Toimeentulotuki 1990–2017: kustannukset (2017 hinnoin), kotitaloudet ja asiakkaat
 Utkomststöd 1990–2017: kostnader (enligt prisnivån år 2017) hushåll och personer
 Social assistance 1990–2017: expenditure (at 2017 prices), households and recipients

Lähde: Toimeentulotuki. SVT. THL. - Källa: Utkomststöd. FOS. THL. - Source: Social Assistance. OSF. THL.

97. Toimeentulotuki 1970–2017
Utkomststöd 1970–2017
Social assistance, 1970–2017

Vuosi År Year	Kotitalouksia Hushåll Households	Henkilöitä • Personer • Persons			% väestöstä • % av befolkningen • % of the population		
		Yhteensä Totalt Total	Täysi-ikäisiä Myndiga Aged 18 and over	Uusia asiakkaita Nya klienter New recipients	Yhteensä Totalt Total	Täysi-ikäisiä Myndiga Aged 18 and over	Uusia asiakkaita Nya klienter New recipients
1970	110 866	235 870	..	..	5,0	..	..
1975	96 458	192 006	..	..	4,1	..	..
1980	92 306	167 985	..	..	3,5	..	..
1981	89 376	162 791	..	..	3,4	..	..
1982	93 120	168 351	..	..	3,5	..	..
1983	95 785	172 185	..	..	3,5	..	..
1984 ¹⁾	..	..	..	..	..	..	..
1985	129 252	239 805	163 709	..	4,9	4,4	..
1986	153 124	283 171	194 525	..	5,7	5,1	..
1987	163 619	295 009	206 380	..	6,0	5,4	..
1988	163 163	287 729	204 577	113 673	5,8	5,4	2,3
1989	165 260	284 842	205 128	..	5,7	5,3	..
1990	181 604	314 009	225 609	143 132	6,3	5,9	2,9
1991	222 653	396 109	285 411	202 639	7,9	7,4	4,0
1992	258 864	464 635	333 911	219 419	9,2	8,6	4,3
1993	292 559	528 126	376 927	232 171	10,4	9,6	4,6
1994	329 393	577 274	421 784	234 945	11,3	10,7	4,6
1995	339 020	583 922	430 304	213 513	11,4	10,9	4,2
1996	349 591	609 636	444 478	220 358	11,9	11,2	4,3
1997	344 705	593 797	434 918	189 479	11,5	10,9	3,7
1998	313 337	534 930	391 824	155 784	10,4	9,8	3,0
1999	291 961	492 694	362 516	154 578	9,5	9,0	3,0
2000	271 686	454 353	334 673	141 398	8,8	8,3	2,7
2001	264 122	443 155	323 579	144 948	8,5	8,0	2,8
2002	262 570	429 806	314 086	138 318	8,3	7,7	2,7
2003	261 430	424 126	310 210	134 774	8,1	7,5	2,6
2004	251 017	401 031	294 827	128 163	7,7	7,1	2,4
2005	238 848	377 376	279 559	100 305 ²⁾	7,2	6,7	1,9
2006	226 617	358 369	265 107	96 313	6,8	6,3	1,8
2007	217 842	342 492	253 370	93 433	6,5	6,0	1,8
2008	215 570	339 394	249 865	98 156	6,4	5,9	1,8
2009	238 755	377 688	279 662	126 257	7,1	6,6	2,4
2010	240 257	375 152	279 867	100 402	7,0	6,5	1,9
2011	239 212	371 898	277 277	100 284	6,9	6,4	1,9
2012	238 726	371 007	276 111	101 746	6,8	6,3	1,9
2013	245 765	381 851	284 218	107 506	7,0	6,5	2,0
2014	253 448	393 336	292 667	108 965	7,2	6,7	2,0
2015	259 010	400 225	298 246	108 482	7,3	6,8	2,0
2016	260 928	398 406	299 108	105 210	7,2	6,7	1,9
2017	305 168	467 139	349 302	151 055	8,5	7,9	2,7

1) Toimeentulotukea koskeva lainsäädäntö tuli voimaan vuonna 1984, eikä toimeentulotukitilastoa kerätty. • Lagstiftningen om utkomststöd trädde i kraft 1984, och ingen utkomststödsstatistik utarbetades. • Legislation on social assistance came into force in 1984 and no statistics on social assistance were collected that year.

2) Kotitalouden määritelmää muutettiin vuonna 2005. Muutos vähensi uusien asiakkaiden lukumäärää. • Definitionen av hushåll ändrades 2005. Ändringen minskade antalet nya klienter. • The definition of a household was changed in 2005. This decreased the number of new clients.

Lähde: Toimeentulotuki. SVT. THL. • Källa: Utkomststöd. FOS. THL. • Source: Social assistance. OSF. THL.

98. Toimeentulotuki maakunnittain 2017
Utkomststöd efter landskap 2017
Social assistance by region, 2017

Maakunta Landskap Region	Kotitalouksia Hushåll Households	Henkilöitä • Personer • Persons		% väestöstä % av befolkningen % of the population	
		Yhteensä Totalt Total	Uusia asiakkaita Nya klienter New recipients	Yhteensä Totalt Total	Uusia asiakkaita Nya klienter New recipients
Koko maa¹⁾ • Hela landet¹⁾ • Whole country¹⁾	305 168	467 139	151 055	8,5	2,7
Uusimaa • Nyland	107 899	176 728	51 414	10,7	3,1
Varsinais-Suomi • Egentliga Finland	22 841	36 099	12 837	7,6	2,7
Satakunta • Satakunta	9 879	14 999	5 099	6,8	2,3
Kanta-Häme • Egentliga Tavastland	9 577	14 751	4 958	8,5	2,9
Pirkanmaa • Birkaland	31 282	47 672	14 836	9,3	2,9
Päijät-Häme • Päijänne-Tavastland	12 826	19 130	6 443	9,5	3,2
Kymenlaakso • Kymmenedalen	11 106	16 624	5 511	9,5	3,1
Etelä-Karjala • Södra Karelen • South Karelia	7 029	10 378	3 644	8,0	2,8
Etelä-Savo • Södra Savolax	7 614	11 162	3 989	7,6	2,7
Pohjois-Savo • Norra Savolax	15 046	22 884	7 222	9,3	2,9
Pohjois-Karjala • Norra Karelen • North Karelia	10 509	15 916	4 830	9,8	3,0
Keski-Suomi • Mellersta Finland • Central Finland	17 240	26 271	9 114	9,5	3,3
Etelä-Pohjanmaa • Södra Österbotten • South Ostrobothnia	8 247	13 202	3 765	6,9	2,0
Pohjanmaa • Österbotten • Ostrobothnia	6 322	10 962	3 891	6,1	2,2
Keski-Pohjanmaa • Mellersta Österbotten • Central Ostrobothnia	2 755	4 433	1 361	6,4	2,0
Pohjois-Pohjanmaa • Norra Österbotten • North Ostrobothnia	19 884	31 409	11 216	7,6	2,7
Kainuu • Kajanaland	3 856	5 491	1 752	7,4	2,4
Lappi • Lappland • Lapland	9 314	14 034	4 787	7,8	2,7
Ahvenanmaa • Åland • Åland Islands	512	851	330	2,9	1,1

1) Koko maan tiedossa kukin toimeentulotuen saaja on tilastoitu vain kerran. Maakuntien tiedoissa kukin henkilö/kotitalous tilastoitu kaikkiin niihin kuntiin ja kuntien maakuntiin, joista henkilölle/kotitaloudelle on myönnetty toimeentulotukea. • Bland uppgifterna för hela landet har varje mottagare av utkomststöd statistikförts endast en gång. Bland uppgifterna för landskapen statistikförs varje person/hushåll i alla de kommuner och kommunernas landskap som har beviljat personen/hushållet utkomststöd. • Under Whole country, statistics on each recipient of social assistance were only compiled once. Under Region, statistics on each person/household were compiled for all municipalities and regions granting the person/household social assistance.

Lähde: Toimeentulotuki. SVT. THL. • Källa: Utkomststöd. FOS. THL. • Source: Social assistance. OSF. THL.

99. Toimeentulotuki iän mukaan 1991–2017
Utkomststöd efter ålder 1991–2017
Social assistance by age, 1991–2017

Vuosi År Year	Ikäryhmä • Åldersgrupp • Age group				Puuttuu Saknas Missing	Yhteensä Totalt Total
	–17	18–24	25–64	65–		
Viitehenkilöt • Referenspersoner • Reference persons						
1990	888	38 367	129 049	12 986	314	181 604
1995	1 050	93 407	228 064	16 399	100	339 020
2000	910	63 560	192 368	14 818	30	271 686
2005	829	57 500	167 662	12 848	7	238 846
2010	799	58 079	168 761	12 618	–	240 257
2011	822	57 455	167 724	13 211	–	239 212
2012	714	58 656	166 206	13 149	–	238 725
2013	754	61 912	169 235	13 864	–	245 765
2014	778	64 149	173 572	14 949	–	253 448
2015	726	63 654	178 226	16 404	–	259 010
2016	810	62 099	179 647	18 372	–	260 928
2017	1 344	76 558	207 846	19 420	–	305 168
Muut perheenjäsenet • Övriga familjemedlemmar • Other family members						
1990	88 400	..	..	..	44 005	132 405
1995	153 975	18 869	66 255	2 373	3 430	244 902
2000	119 950	12 329	47 251	2 192	945	182 667
2005	96 985	9 876	30 273	1 372	19	138 525
2010	94 486	9 156	30 057	1 196	–	134 895
2011	93 799	8 518	29 158	1 211	–	132 686
2012	94 155	8 353	28 765	1 008	–	132 281
2013	96 879	8 521	29 559	1 127	–	136 086
2014	99 891	8 541	30 239	1 217	–	139 888
2015	100 798	8 029	30 951	1 437	–	141 215
2016	98 555	7 121	30 267	1 535	–	137 478
2017	116 493	7 927	35 805	1 746	–	161 971
Yhteensä % väestöstä • Totalt % av befolkningen • Total % of the population						
1990	7,8	8,3	4,8	1,9	0,9	6,3
1995	13,3	25,6	10,6	2,6	0,1	11,4
2000	10,6	16,5	8,5	2,2	0,0	8,8
2005	8,9	14,7	6,9	1,7	0,0	7,2
2010	8,8	14,5	6,9	1,5	0,0	7,0
2011	8,7	14,1	6,9	1,5	0,0	6,9
2012	8,8	14,2	6,8	1,4	0,0	6,8
2013	9,1	14,9	7,0	1,4	0,0	7,0
2014	9,4	15,5	7,2	1,5	0,0	7,2
2015	9,5	15,5	7,4	1,6	0,0	7,3
2016	9,3	15,2	7,4	1,7	0,0	7,2
2017	11,1	18,9	8,6	1,8	0,0	8,5

Lähde: Toimeentulotuki. SVT. THL. • Källa: Utkomststöd. FOS. THL. • Source: Social assistance. OSF. THL.

100. Toimeentulotuki kotitaloustyyppin mukaan 1995–2017
 Utkomststöd efter hushållstyp 1995–2017
 Social assistance by type of household, 1995–2017

Vuosi År Year	Yksinasuvat • Ensamboende • <i>Singles living alone</i>		Yksin- huoltajat Ensam försörjare <i>Single parents</i>	Parit • Par • <i>Couples</i>		Yhteensä Totalt <i>Total</i>
	Miehet Män <i>Men</i>	Naiset Kvinnor <i>Women</i>		Ilman lapsia Utan barn <i>Without children</i>	Lapsia Med barn <i>With children</i>	
1995	129 220	84 214	34 302	40 882	50 402	339 020
1996	131 826	86 535	36 343	41 657	53 230	349 591
1997	130 074	88 293	36 125	40 671	49 542	344 705
1998	120 115	80 197	34 538	35 465	43 022	313 337
1999	112 585	75 539	33 282	33 109	37 446	291 961
2000	106 006	70 716	31 977	29 991	32 996	271 686
2001	103 589	68 408	32 668	27 000	32 457	264 122
2002	107 489	69 795	33 770	22 413	29 103	262 570
2003	107 942	70 403	33 231	21 731	28 123	261 430
2004	105 409	68 912	31 788	19 605	25 303	251 017
2005	101 103	66 286	29 708	18 513	23 238	238 848
2006	96 152	62 879	28 158	17 649	21 779	226 617
2007	92 554	61 401	27 382	16 321	20 184	217 842
2008	92 139	60 672	27 348	15 644	19 767	215 570
2009	103 373	65 086	28 353	18 668	23 275	238 755
2010	104 726	66 600	28 391	18 283	22 257	240 257
2011	104 802	66 977	28 441	17 276	21 716	239 212
2012	105 152	66 946	28 395	16 490	21 743	238 726
2013	108 088	69 259	29 098	17 073	22 247	245 765
2014	111 370	71 781	30 201	17 376	22 720	253 448
2015	113 796	74 396	30 333	17 685	22 800	259 010
2016	115 552	76 134	30 252	17 133	21 857	260 928
2017	133 515	89 793	36 343	20 397	25 120	305 168

% vastaavanlaista kotitaloutta kohti • % likartat hushåll • % corresponding households

1995	19,6	11,5	30,7	6,1	9,6	12,6
1996	19,8	11,8	31,9	6,1	10,2	12,9
1997	19,4	12,0	31,3	5,9	9,6	12,6
1998	17,7	10,8	29,5	5,1	8,5	11,4
1999	16,5	10,2	28,1	4,7	7,5	10,6
2000	15,4	9,4	27,0	4,2	6,7	9,8
2001	14,9	9,1	27,6	3,7	6,7	9,5
2002	15,3	9,2	28,6	3,0	6,1	9,4
2003	15,3	9,3	28,1	2,9	5,9	9,3
2004	14,8	9,1	26,9	2,6	5,3	8,9
2005	14,1	8,7	25,2	2,4	4,9	8,4
2006	13,3	8,2	23,9	2,3	4,6	7,9
2007	12,7	7,9	23,3	2,1	4,3	7,6
2008	12,5	7,8	23,4	2,0	4,2	7,4
2009	13,9	8,3	24,1	2,3	5,0	8,2
2010	13,9	8,4	24,1	2,3	4,8	8,2
2011	13,7	8,3	24,1	2,1	4,7	8,1
2012	13,6	8,2	24,0	2,0	4,7	8,0
2013	13,8	8,4	24,6	2,0	4,9	8,2
2014	14,1	8,7	25,3	2,1	5,0	8,4
2015	14,2	8,9	25,1	2,1	5,1	8,5
2016	14,2	9,1	24,6	2,0	4,9	8,5
2017	16,1	10,6	29,2	2,4	5,7	9,9

Lähde: Toimeentulotuki. SVT. THL. • Källa: Utkomststöd. FOS. THL. • Source: Social assistance. OSF. THL.

101. Toimeentulotukea saaneet kotitaloudet ja toimeentulotuen menot maakunnittain 2006–2017
Hushåll som fått utkomststöd och utgifter för utkomststödet landskapsvis 2006–2017
Households receiving social assistance and social assistance expenditure by region, 2006–2017

Vuosi ja maakunta Year and region	Toimeentulotukea saaneet kotitaloudet Hushåll som fått utkomststöd Households receiving social assistances			
	Perustoimeen- tulotuki Grundläggande utkomststöd Basic social assistance	Täydentävä toimeentulotuki Kompletterande utkomststöd Supplementary social assistance	Ehkäisevä toimeentulotuki Förebyggande utkomststöd Preventive social assistance	Toimeentulotuki yhteensä ¹⁾²⁾ Utkomststöd totalt ¹⁾²⁾ Social assistance total ¹⁾²⁾
2006	205 848	82 072	19 214	226 617
2007	201 789	83 922	19 520	217 842
2008	200 211	86 314	20 142	215 570
2009	223 528	92 190	20 682	238 755
2010	224 544	92 239	22 595	240 257
2011	222 451	94 816	24 511	239 212
2012	222 013	94 888	23 538	238 726
2013	228 290	98 745	24 379	245 765
2014	233 639	102 342	25 589	253 448
2015	236 972	105 978	26 089	259 010
2016	237 323	106 616	27 181	260 928
2017	278 421	80 256	32 563	305 168
2017:				
Koko maa • Whole country	278 421	80 256	32 563	305 168
Uusimaa	103 912	32 175	11 962	107 899
Varsinais-Suomi	21 448	4 717	2 508	22 841
Satakunta	8 937	2 397	980	9 879
Kanta-Häme	8 981	1 675	1 411	9 577
Pirkanmaa	28 991	7 745	3 752	31 282
Päijät-Häme	12 369	2 299	1 459	12 826
Kymenlaakso	10 220	3 013	616	11 106
Etelä-Karjala • South Karelia	6 334	1 709	483	7 029
Etelä-Savo	7 095	1 769	640	7 614
Pohjois-Savo	14 233	4 062	1 709	15 046
Pohjois-Karjala • North Karelia	9 706	2 698	610	10 509
Keski-Suomi • Central Finland	15 877	4 225	2 243	17 240
Etelä-Pohjanmaa • South Ostrobothnia	7 428	2 254	942	8 247
Pohjanmaa • Ostrobothnia	5 942	1 484	784	6 322
Keski-Pohjanmaa • Central Ostrobothnia	2 411	578	370	2 755
Pohjois-Pohjanmaa • North Ostrobothnia	18 190	5 205	1 237	19 884
Kainuu	3 451	1 202	500	3 856
Lappi • Lapland	8 534	2 758	562	9 314
Ahvenanmaa • Åland Islands	..	..	41	512

1) Sisältää perus-, täydentävän ja ehkäisevän toimeentulotuen sekä kuntoutuksen työtoiminnan tiedot. Sisältää myös Ahvenanmaan tiedot, joita ei jaeta perus- ja täydentävään toimeentulotukeen. • Består av grundläggande, kompletterande och förebyggande utkomststöd samt arbetsverksamhet i rehabiliteringsprogram. Inkl. också data från Åland, som inte avdelats till grundläggande och kompletterande utkomststöd. • Consists of basic, supplementary and preventive social assistance and assistance on rehabilitative work programme. Incl. also data from Åland, which is not divided to basic and supplementary social assistance.

Toimeentulotuen menot vuoden 2017 hinnoin Utgifter för utkomststödet till 2017 års priser <i>Social assistance expenditure at 2017 prices</i>				År och landskap
Perustoimeen- tulotuki Grundläggande utkomststöd <i>Basic social assistance</i>	Täydentävä toimeentulotuki Kompletterande utkomststöd <i>Supplementary social assistance</i>	Ehkäisevä toimeentulotuki Förebyggande utkomststöd <i>Preventive social assistance</i>	Toimeentulotuki yhteensä ¹⁾²⁾ Utkomststöd totalt ¹⁾²⁾ <i>Social assistance total¹⁾²⁾</i>	
1 000 €				
437 320	40 692	10 500	512 769	2006
480 472	41 669	11 139	542 030	2007
504 517	46 158	11 962	565 990	2008
609 937	50 794	13 022	677 854	2009
617 431	51 314	14 203	687 930	2010
606 205	54 405	15 741	681 690	2011
634 665	54 800	15 135	710 565	2012
662 253	56 922	15 975	740 101	2013
662 645	57 001	16 084	740 968	2014
661 700	58 835	16 396	743 324	2015
651 400	58 761	17 172	734 516	2016
753 373	39 997	20 273	821 111	2017
				2017:
753 373	39 997	20 273	821 111	Hela landet
321 454	18 682	9 738	351 556	Nyland
49 524	1 840	1 247	53 107	Egentliga Finland
18 448	1 046	381	20 110	Satakunta
22 051	632	687	23 525	Egentliga Tavastland
73 539	3 269	2 061	79 889	Birkaland
31 959	950	823	33 848	Päijänne-Tavastland
23 641	1 487	317	25 702	Kymmenedalen
14 984	608	249	16 073	Södra Karelen
14 571	695	277	15 601	Södra Savolax
33 809	1 745	826	36 511	Norra Savolax
19 469	1 221	249	21 194	Norra Karelen
36 826	1 757	1 224	40 281	Mellersta Finland
16 013	993	419	17 539	Södra Österbotten
14 039	692	455	15 200	Österbotten
4 427	242	137	4 885	Mellersta Österbotten
35 354	2 320	583	38 854	Norra Österbotten
6 064	436	265	6 810	Kajanaland
17 158	1 382	315	18 958	Lappland
..	..	21	1 424	Åland

2) Sama kotitalous on voinut saada perus-, täydentävää sekä ehkäisevää toimeentulotukea sekä kuntouttavan työtoiminnan tukea, joten saajien yhteenlaskettu summa on suurempi kuin "toimeentulotuki yhteensä"-sarakeessa • Samma hushåll kan ha erhållit grundläggande, kompletterande och förebyggande utkomststöd samt förmåner av arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte vilket följaktligen leder till att summan av mottagare är större än i kolumnen "utkomststöd totalt" • The same household may have received basic, supplementary and preventive social assistance and benefits of rehabilitating activity, consequently the sum of recipients is bigger than in the column "social assistance total".

Lähde: Toimeentulotuki. SVT. THL. • Källa: Utkomststöd. FOS. THL. • Source: Social assistance. OSF. THL.

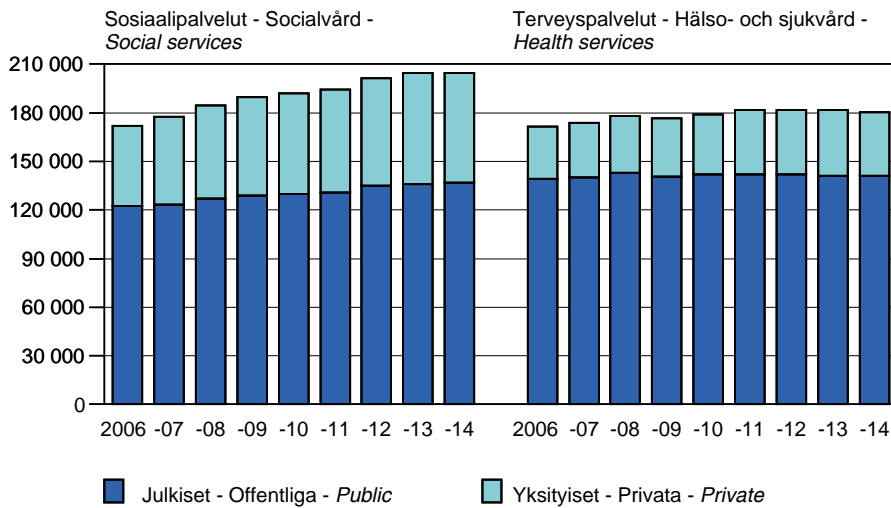

Henkilöstö

Personal
Personnel

Kuvio 14. - Figur 14. - Figure 14.

Julkisten ja yksityisten palveluntuottajien osuudet henkilöstöstä 2006–2014
Offentliga och privata serviceproducenters andelar av personalen 2006–2014
Personnel shares accounted for by public and private providers, 2006–2014

Lähde: Työssäkäyntitilasto. SVT. Tilastokeskus. - Källa: Sysselsättningsstatistiken. FOS. Statistikcentralen.
Source: Employment statistics. OSF. Statistics Finland.

102. Terveys- ja sosiaalipalvelujen henkilöstö 2005–2014
Personalen inom hälso- och socialvården 2005–2014
Health care and social welfare personnel, 2005–2014

Toimiala ¹⁾	2005		2010	2012	2013	2014	
Näringsgren ¹⁾	Yksityinen						Yksityinen
Activity ¹⁾	Privata						Privata
	Private						Private
	%						%
Terveys- ja sosiaalipalvelut yhteensä • Hälso- och sjukvård och sociala tjänster totalt • <i>Health and social work total</i>	335 700	23,2	372 300	383 497	386 364	385 482	27,9
Terveyspalvelut • Hälso- och sjukvård • <i>Human health activities</i>	169 600	18,4	179 900	182 142	181 786	180 724	22,0
Sairaalapalvelut • Sluten sjukvård • <i>Hospital activities</i>	92 400	8,0	96 650	97 583	98 048	97 328	6,9
Muut lääkäripalvelut ²⁾ • Övrig läkarverksam- het ²⁾ • <i>Other medical practice activities²⁾</i>	66 200	19,7	68 300	67 196	66 104	65 625	27,8
Muut terveydenhuoltopalvelut • Övriga hälso- och sjukvårdstjänster • <i>Other health services</i>	11 000	99,6	15 000	17 363	17 634	17 771	82,8
Sosiaalipalvelut • Sociala tjänster • <i>Social work activities</i>	166 100	28,1	192 400	201 349	204 578	204 758	33,1
Vanhusten sosiaalipalvelut • Social vård för äldre • <i>Social services for the elderly</i>	65 600	34,5	73 500	78 511	79 418	79 862	35,7
niistä • av vilka • <i>of which:</i>							
Ikääntyneiden hoitolaitokset • Boende med sjuksköterskevård för äldre • <i>Residential nursing care activities for the elderly</i>	20 400	14,9	23 500	22 957	22 556	21 563	17,6
Ikääntyneiden palveluasuminen • Boende med särskild service för äldre • <i>Sheltered housing activities for the elderly</i>	27 000	62,4	29 000	29 686	30 261	31 722	61,7
Kotipalvelut ikääntyneille ja vammaisille • Hemservice för äldre och funktionshindrade personer • <i>Home help services for the elderly and disabled</i>	18 200	14,9	21 000	22 374	22 880	22 813	15,8
Ikääntyneiden päivätoiminta • Dagverk samhet för äldre • <i>Day activity services for the elderly</i>	..	..	..	1 129	989	933	15,9
Muut vanhusten ja vammaisten avopalvelut • Andra öppna instanser för äldre och funktion- shindrade personer • <i>Other services without accommodation for the elderly and disabled</i>	..	..	..	2 365	2 732	2 831	48,5
Vammaisten sosiaalipalvelut • Såcial vård för funktionshindrade persone • <i>Social services for the disabled persons</i>	..	..	18 842	20 261	21 038	21 591	42,6
Kaikki muu sosiaalitoiminta • Övriga sociala tjänster • <i>Other social work activities</i>	37 400	42,6	38 482	39 235	40 547	40 589	55,2
Lasten päivähoito • Barndagvård • <i>Child day care</i>	59 100	11,0	61 500	63 542	63 575	62 716	12,3

1) Vuosi 2005 TOL-2002, vuodet 2007–2010 TOL-2008. Vuosien 2007–2010 luvuissa on pyritty mahdollisimman suureen yhteensopivuuteen aikaisemman toimialaluokituksen kanssa. • År 2005 TOL-2002, år 2007–2010 TOL-2008. I siffrorna för åren 2007–2010 har eftersträfvats så hög kompatibilitet med den tidigare branschklassificeringen som möjligt. • *Year 2005 TOL-2002, years 2007–2010 TOL-2008. Regarding the figures for 2007–2010, the aim has been to ensure the highest possible level of comparability with the earlier Standard Industrial Classification*

2) Sisältää hammashoidon ja kunnalliset terveyskeskukset. • Med tandvård och kommunala hälsocentraler. • *Including dental care and municipal health centres.*

Lähde: Työssäkäyntitilasto. SVT. Tilastokeskus. • Källa: Sysselsättningsstatistiken. FOS. Statistikcentralen. • *Source: Employment statistics. OSF. Statistics Finland.*

103. Terveyspalvelujen henkilöstö maakunnittain 2014
Personalen inom hälsovårdstjänster efter landskap 2014
Personnel in the health care services by region, 2014

Maakunta <i>Region</i>	Toimiala (TOL-2008) • Näringsgren • <i>Activity</i>					
	Varsinaiset sairaalapalvelut Egentiga sjukhustjänster <i>Hospital activities proper</i>			Terveyskeskus- ja vastaavat yleis- lää- käripalvelut ¹⁾ Allmänpraktiserande läkarverksamhet ¹⁾ <i>General medical practice activities¹⁾</i>		
	Julkinen Offentliga <i>Public</i>	Yksityinen Privata <i>Private</i>	Yhteensä Totalt <i>Total</i>	Julkinen Offentliga <i>Public</i>	Yksityinen Privata <i>Private</i>	Yhteensä Totalt <i>Total</i>
Koko maa • <i>Whole country</i>	90 582	6 746	97 328	47 365	18 260	65 625
Uusimaa	25 109	1 602	26 711	11 100	7 371	18 471
Varsinais-Suomi	8 667	694	9 361	4 305	1 853	6 158
Satakunta	3 413	270	3 683	2 158	500	2 658
Kanta-Häme	2 315	136	2 451	1 098	485	1 583
Pirkanmaa	8 788	1 155	9 943	3 854	2 075	5 929
Päijät-Häme • <i>Päijänne-Tavastland</i>	3 252	99	3 351	2 307	512	2 819
Kymenlaakso	2 444	216	2 660	1 056	402	1 458
Etelä-Karjala • <i>South Karelia</i>	1 782	17	1 799	714	333	1 047
Etelä-Savo	2 682	317	2 999	1 426	283	1 709
Pohjois-Savo	5 312	327	5 639	2 840	714	3 554
Pohjois-Karjala • <i>North Karelia</i>	2 772	198	2 970	1 529	417	1 946
Keski-Suomi • <i>Central Finland</i>	3 688	254	3 942	2 020	813	2 833
Etelä-Pohjanmaa • <i>South Ostrobothnia</i>	3 475	261	3 736	2 281	390	2 671
Pohjanmaa • <i>Ostrobothnia</i>	3 609	105	3 714	2 071	511	2 582
Keski-Pohjanmaa • <i>Central Ostrobothnia</i>	1 266	45	1 311	903	90	993
Pohjois-Pohjanmaa • <i>North Ostrobothnia</i>	6 865	786	7 651	4 386	916	5 302
Kainuu	1 111	51	1 162	1 233	161	1 394
Lappi • <i>Lapland</i>	2 914	213	3 127	2 070	342	2 412
Ahvenanmaa • <i>Åland Islands</i>	1 118	-	1 118	14	92	106
%						
Koko maa • <i>Whole country</i>	93,1	6,9	100	72,2	27,8	100
Uusimaa	94,0	6,0	100	60,1	39,9	100
Varsinais-Suomi	92,6	7,4	100	69,9	30,1	100
Satakunta	92,7	7,3	100	81,2	18,8	100
Kanta-Häme	94,5	5,5	100	69,4	30,6	100
Pirkanmaa	88,4	11,6	100	65,0	35,0	100
Päijät-Häme • <i>Päijänne-Tavastland</i>	97,0	3,0	100	81,8	18,2	100
Kymenlaakso	91,9	8,1	100	72,4	27,6	100
Etelä-Karjala • <i>South Karelia</i>	99,1	0,9	100	68,2	31,8	100
Etelä-Savo	89,4	10,6	100	83,4	16,6	100
Pohjois-Savo	94,2	5,8	100	79,9	20,1	100
Pohjois-Karjala • <i>North Karelia</i>	93,3	6,7	100	78,6	21,4	100
Keski-Suomi • <i>Central Finland</i>	93,6	6,4	100	71,3	28,7	100
Etelä-Pohjanmaa • <i>South Ostrobothnia</i>	93,0	7,0	100	85,4	14,6	100
Pohjanmaa • <i>Ostrobothnia</i>	97,2	2,8	100	80,2	19,8	100
Keski-Pohjanmaa • <i>Central Ostrobothnia</i>	96,6	3,4	100	90,9	9,1	100
Pohjois-Pohjanmaa • <i>North Ostrobothnia</i>	89,7	10,3	100	82,7	17,3	100
Kainuu	95,6	4,4	100	88,5	11,5	100
Lappi • <i>Lapland</i>	93,2	6,8	100	85,8	14,2	100
Ahvenanmaa • <i>Åland Islands</i>	100,0	-	100	13,2	86,8	100

1) Sisältää yksityiset lääkäripalvelut, hammashoidon ja kunnalliset terveyskeskukset. • Innehåller privata läkartjänster, tandvård och kommunala hälsovårdscentraler. • *Comprises private practitioners, dental care and municipal health centres.*

Lähde: Työssäkäyntitilasto. SVT. Tilastokeskus. • Källa: Sysselsättningsstatistiken. FOS. Statistikcentralen. • *Source: Employment statistics. OSF. Statistics Finland.*

Muut terveyspalvelut yhteensä Andra hälso- och sjukvård totalt <i>Other human health activities total</i>			Terveysthuollon palvelut yhteensä Hälsövärdstjänster totalt <i>Health care services total</i>			Landskap
Julkinen Offentliga <i>Public</i>	Yksityinen Privata <i>Private</i>	Yhteensä Totalt <i>Total</i>	Julkinen Offentliga <i>Public</i>	Yksityinen Privata <i>Private</i>	Yhteensä Totalt <i>Total</i>	
3 056	14 715	17 771	141 003	39 721	180 724	Hela landet
583	4 628	5 211	36 792	13 601	50 393	Nyland
54	1 177	1 231	13 026	3 724	16 750	Egentliga Finland
150	466	616	5 721	1 236	6 957	Satakunta
113	396	509	3 526	1 017	4 543	Egentliga Tavastland
67	2 064	2 131	12 709	5 294	18 003	Birkaland
16	374	390	5 575	985	6 560	Päijänne-Tavastland
10	386	396	3 510	1 004	4 514	Kymmenedalen
149	260	409	2 645	610	3 255	Södra Karelen
142	239	381	4 250	839	5 089	Södra Savolax
348	518	866	8 500	1 559	10 059	Norra Savolax
221	429	650	4 522	1 044	5 566	Norra Karelen
245	844	1 089	5 953	1 911	7 864	Mellersta Finland
62	398	460	5 818	1 049	6 867	Södra Österbotten
33	360	393	5 713	976	6 689	Österbotten
73	244	317	2 242	379	2 621	Mellersta Österbotten
368	1 293	1 661	11 619	2 995	14 614	Norra Österbotten
73	159	232	2 417	371	2 788	Kajanaland
349	433	782	5 333	988	6 321	Lappland
-	47	47	1 132	139	1 271	Åland
17,2	82,8	100	78,0	22,0	100	Hela landet
11,2	88,8	100	73,0	27,0	100	Nyland
4,4	95,6	100	77,8	22,2	100	Egentliga Finland
24,4	75,6	100	82,2	17,8	100	Satakunta
22,2	77,8	100	77,6	22,4	100	Egentliga Tavastland
3,1	96,9	100	70,6	29,4	100	Birkaland
4,1	95,9	100	85,0	15,0	100	Päijänne-Tavastland
2,5	97,5	100	77,8	22,2	100	Kymmenedalen
36,4	63,6	100	81,3	18,7	100	Södra Karelen
37,3	62,7	100	83,5	16,5	100	Södra Savolax
40,2	59,8	100	84,5	15,5	100	Norra Savolax
34,0	66,0	100	81,2	18,8	100	Norra Karelen
22,5	77,5	100	75,7	24,3	100	Mellersta Finland
13,5	86,5	100	84,7	15,3	100	Södra Österbotten
8,4	91,6	100	85,4	14,6	100	Österbotten
23,0	77,0	100	85,5	14,5	100	Mellersta Österbotten
22,2	77,8	100	79,5	20,5	100	Norra Österbotten
31,5	68,5	100	86,7	13,3	100	Kajanaland
44,6	55,4	100	84,4	15,6	100	Lappland
-	100,0	100	89,1	10,9	100	Åland

104. Sosiaalipalvelujen henkilöstö maakunnittain 2014
Personalen inom socialvårdstjänster efter landskap 2014
Personnel in the social welfare by region, 2014

Maakunta Landskap Region	Toimiala (TOL-2008) • Näringsgren • Activity					
	Lasten päivähoito Dagvårdstjänster för barn Child day care			Vanhusten huolto Socialservice för äldre Social services for the elderly, total		
	Julkinen Offentliga Public	Yksityinen Privata Private	Yhteensä Totalt Total	Julkinen Offentliga Public	Yksityinen Privata Private	Yhteensä Totalt Total
Koko maa • Hela landet • Whole country	55 029	7 687	62 716	51 349	28 513	79 862
Uusimaa • Nyland	17 486	3 331	20 817	8 456	7 786	16 242
Varsinais-Suomi • Egentliga Finland	4 703	986	5 689	5 275	2 159	7 434
Satakunta • Satakunta	1 943	156	2 099	3 194	1 410	4 604
Kanta-Häme • Egentliga Tavastland	1 606	188	1 794	1 851	947	2 798
Pirkanmaa • Birkaland	4 927	407	5 334	3 863	3 006	6 869
Päijät-Häme • Päijänne-Tavastland • <i>Päijänne-Tavastland</i>	1 853	174	2 027	1 517	980	2 497
Kymenlaakso • Kymmenedalen	1 572	161	1 733	2 309	1 583	3 892
Etelä-Karjala • Södra Karelen • <i>South Karelia</i>	1 140	52	1 192	1 455	614	2 069
Etelä-Savo • Södra Savolax	1 236	127	1 363	1 735	1 246	2 981
Pohjois-Savo • Norra Savolax	2 382	229	2 611	2 663	1 274	3 937
Pohjois-Karjala • Norra Karelen • <i>North Karelia</i>	1 512	95	1 607	1 716	1 288	3 004
Keski-Suomi • Mellersta Finland • <i>Central Finland</i>	2 383	470	2 853	3 378	1 164	4 542
Etelä-Pohjanmaa • Södra Österbotten • <i>South Ostrobothnia</i>	2 247	86	2 333	2 645	909	3 554
Pohjanmaa • Österbotten • <i>Ostrobothnia</i>	2 368	123	2 491	2 729	866	3 595
Keski-Pohjanmaa • Mellersta Österbotten • <i>Central Ostrobothnia</i>	735	63	798	977	294	1 271
Pohjois-Pohjanmaa • Norra Österbotten • <i>North Ostrobothnia</i>	3 850	790	4 640	3 952	1 553	5 505
Kainuu • Kajanaland	723	90	813	757	525	1 282
Lappi • Lappland • <i>Lapland</i>	1 841	143	1 984	2 225	884	3 109
Ahvenanmaa • Åland • <i>Åland Islands</i>	522	16	538	652	25	677
%						
Koko maa • Hela landet • Whole country	87,7	12,3	100	64,3	35,7	100
Uusimaa • Nyland	84,0	16,0	100	52,1	47,9	100
Varsinais-Suomi • Egentliga Finland	82,7	17,3	100	71,0	29,0	100
Satakunta • Satakunta	92,6	7,4	100	69,4	30,6	100
Kanta-Häme • Egentliga Tavastland	89,5	10,5	100	66,2	33,8	100
Pirkanmaa • Birkaland	92,4	7,6	100	56,2	43,8	100
Päijät-Häme • Päijänne-Tavastland • <i>Päijänne-Tavastland</i>	91,4	8,6	100	60,8	39,2	100
Kymenlaakso • Kymmenedalen	90,7	9,3	100	59,3	40,7	100
Etelä-Karjala • Södra Karelen • <i>South Karelia</i>	95,6	4,4	100	70,3	29,7	100
Etelä-Savo • Södra Savolax	90,7	9,3	100	58,2	41,8	100
Pohjois-Savo • Norra Savolax	91,2	8,8	100	67,6	32,4	100
Pohjois-Karjala • Norra Karelen • <i>North Karelia</i>	94,1	5,9	100	57,1	42,9	100
Keski-Suomi • Mellersta Finland • <i>Central Finland</i>	83,5	16,5	100	74,4	25,6	100
Etelä-Pohjanmaa • Södra Österbotten • <i>South Ostrobothnia</i>	96,3	3,7	100	74,4	25,6	100
Pohjanmaa • Österbotten • <i>Ostrobothnia</i>	95,1	4,9	100	75,9	24,1	100
Keski-Pohjanmaa • Mellersta Österbotten • <i>Central Ostrobothnia</i>	92,1	7,9	100	76,9	23,1	100
Pohjois-Pohjanmaa • Norra Österbotten • <i>North Ostrobothnia</i>	83,0	17,0	100	71,8	28,2	100
Kainuu • Kajanaland	88,9	11,1	100	59,0	41,0	100
Lappi • Lappland • <i>Lapland</i>	92,8	7,2	100	71,6	28,4	100
Ahvenanmaa • Åland • <i>Åland Islands</i>	97,0	3,0	100	96,3	3,7	100

Lähde: Työssäkäyntitilasto. SVT. Tilastokeskus. • Källa: Sysselsättningsstatistiken. FOS. Statistikcentralen. • Source: Employment statistics. OSF. Statistics Finland.

Vammaisten sosiaalipalvelut Såcial vård för funktionshindrade personer <i>Social services for the disabled persons</i>			Muut sosiaalipalvelut All övrig socialverksamhet <i>Other social services</i>			Sosiaalihuollon palvelut yhteensä Sociala tjänster totalt <i>Social services total</i>		
Julkinen Offentliga <i>Public</i>	Yksityinen Privata <i>Private</i>	Yhteensä Totalt <i>Total</i>	Julkinen Offentliga <i>Public</i>	Yksityinen Privata <i>Private</i>	Yhteensä Totalt <i>Total</i>	Julkinen Offentliga <i>Public</i>	Yksityinen Privata <i>Private</i>	Yhteensä Totalt <i>Total</i>
12 398	9 193	21 591	18 201	22 388	40 589	136 977	67 781	204 758
2 375	2 858	5 233	7 146	6 785	13 931	35 463	20 760	56 223
1 485	576	2 061	1 602	1 877	3 479	13 065	5 598	18 663
377	261	638	823	834	1 657	6 337	2 661	8 998
361	414	775	475	712	1 187	4 293	2 261	6 554
846	1 138	1 984	1 727	1 986	3 713	11 363	6 537	17 900
628	346	974	800	789	1 589	4 798	2 289	7 087
479	203	682	436	893	1 329	4 796	2 840	7 636
176	204	380	434	464	898	3 205	1 334	4 539
825	258	1 083	363	926	1 289	4 159	2 557	6 716
396	433	829	728	1 274	2 002	6 169	3 210	9 379
548	359	907	422	603	1 025	4 198	2 345	6 543
409	575	984	943	1 207	2 150	7 113	3 416	10 529
815	228	1 043	348	661	1 009	6 055	1 884	7 939
613	118	731	465	461	926	6 175	1 568	7 743
203	122	325	105	306	411	2 020	785	2 805
813	808	1 621	784	1 742	2 526	9 399	4 893	14 292
195	154	349	228	189	417	1 903	958	2 861
689	122	811	335	642	977	5 090	1 791	6 881
165	16	181	37	37	74	1 376	94	1 470
57,4	42,6	100	44,8	55,2	100	66,9	33,1	100
45,4	54,6	100	51,3	48,7	100	63,1	36,9	100
72,1	27,9	100	46,0	54,0	100	70,0	30,0	100
59,1	40,9	100	49,7	50,3	100	70,4	29,6	100
46,6	53,4	100	40,0	60,0	100	65,5	34,5	100
42,6	57,4	100	46,5	53,5	100	63,5	36,5	100
64,5	35,5	100	50,3	49,7	100	67,7	32,3	100
70,2	29,8	100	32,8	67,2	100	62,8	37,2	100
46,3	53,7	100	48,3	51,7	100	70,6	29,4	100
76,2	23,8	100	28,2	71,8	100	61,9	38,1	100
47,8	52,2	100	36,4	63,6	100	65,8	34,2	100
60,4	39,6	100	41,2	58,8	100	64,2	35,8	100
41,6	58,4	100	43,9	56,1	100	67,6	32,4	100
78,1	21,9	100	34,5	65,5	100	76,3	23,7	100
83,9	16,1	100	50,2	49,8	100	79,7	20,3	100
62,5	37,5	100	25,5	74,5	100	72,0	28,0	100
50,2	49,8	100	31,0	69,0	100	65,8	34,2	100
55,9	44,1	100	54,7	45,3	100	66,5	33,5	100
85,0	15,0	100	34,3	65,7	100	74,0	26,0	100
91,2	8,8	100	50,0	50,0	100	93,6	6,4	100

105. Kuntien terveys- ja sosiaalipalvelujen henkilöstö toimialoittain 2015
Personalen inom kommunernas hälso- och socialvårdstjänster efter näringsgrenar 2015
Municipal personnel in the health care services and social welfare by type of service, 2015

Toimiala (TOL-2008) • Näringsgren • <i>Activity</i>		
86 Terveyspalvelut yhteensä • Hälso- och sjukvård totalt • <i>Human health activities total</i>		129 951
86101 Varsinaiset sairaalapalvelut • Egentiga sjukhustjänster • <i>Hospital activities proper</i>		76 258
86102 Kuntoutuslaitokset ja sairaskodit • Rehabiliteringsinrättningar och sjukhem • <i>Rehabilitation centres and nursing homes</i>		959
86210 Terveyskeskus- ja vastaavat yleislääkäripalvelut • Allmänpraktiserande läkarverksamhet • <i>General medical practice activities</i>		42 683
8690 Muut terveydenhuoltopalvelut • Övriga hälso- och sjukvårdstjänster • <i>Other health services</i>		10 051
87 Sosiaalipalvelut yhteensä • Sociala tjänster totalt • <i>Social services total</i>		119 943
87 Sosiaalihuollon laitospalvelut • Vård och omsorg med boende • <i>Residential care activities</i>		35 383
8710 Sosiaalihuollon hoitolaitokset • Boende med sjuksköterskevård • <i>Residential nursing care activities</i>		16 779
87101 Ikääntyneiden hoitolaitokset • Boende med sjuksköterskevård för äldre • <i>Residential nursing care activities for the elderly</i>		16 579
87102 Vammaisten hoitolaitokset ¹⁾ • Boende med sjuksköterskevård för funktionshindrade personer ¹⁾ • <i>Residential nursing care activities for the disabled¹⁾</i>		200
8720 Kehitysvammaisten sekä mielenterveys- ja päihdeongelmaisten asumispalvelut • Boende med särskild service för personer med utvecklingsstörning, psykiska funktionshinder eller missbruksproblem • <i>Residential care activities for mental retardation, mental health and substance abuse</i>		8 180
87201 Kehitysvammaisten laitokset ja asumispalvelut • Anstalter och boende med särskild service för personer med utvecklingsstörning • <i>Residential nursing and care activities for mental retardation</i>		7 590
87202 Mielenterveysongelmaisten asumispalvelut • Boende med särskild service för personer med psykiska funktionshinder • <i>Residential care activities for mental health</i>		270
87203 Päihdeongelmaisten laitokset • Anstalter för personer med missbruksproblem • <i>Institutions for substance abusers</i>		194
87204 Päihdeongelmaisten asumispalvelut • Boende med särskild service för personer med missbruksproblem • <i>Residential care activities for substance abuse</i>		126
8730 Vanhusten ja vammaisten asumispalvelut • Vård och omsorg i särskilda boendeformer för äldre och funktionshindrade personer • <i>Residential care activities for the elderly and disabled</i>		10 424
87301 Ikääntyneiden palveluasuminen • Boende med särskild service för äldre • <i>Sheltered housing activities for the elderly</i>		9 886
87302 Vammaisten palveluasuminen (pl. kehitysvammaisten palveluasuminen) • Boende med särskild service för funktionshindrade (exkl. boende med särskild service för personer med utvecklingsstörning) • <i>Sheltered housing activities for the disabled (excl. sheltered housing activities for mental retardation)</i>		538
8790 Muut sosiaalihuollon laitospalvelut • Andra vård och omsorg med boende • <i>Other residential care activities</i>		2 935
87901 Lasten ja nuorten laitokset ja ammatillinen perhehoito • Anstalter för barn och unga och professionell familjevård • <i>Residential and professional family care activities for children and young people</i>		2 068
87902 Ensi- ja turvakodit • Mödra- och skyddshem • <i>Mother and child homes and shelters</i>		11
87909 Muut laitokset ja asumispalvelut • Andra anstalter och annat boende med särskild service • <i>Other institutions and housing services</i>		856

105. jatk. • forts. • *cont.*

105. jatk. • forts. • *cont.*

Toimiala (TOL-2008) • Näringsgren • <i>Activity</i>		
88 Sosiaalihuollon avopalvelut • Öppna sociala insatser • <i>Social work activities without accommodation</i>		84 560
8810 Vanhusten ja vammaisten sosiaalihuollon avopalvelut • Öppna socialainsatser för äldre och funktionshindrade personer • <i>Social work activities without accommodation for the elderly and disabled</i>		22 219
88101 Kotipalvelut ikääntyneille ja vammaisille • Hemservice för äldre och funktionshindrade personer • <i>Home help services for the elderly and disabled</i>		17 136
88102 Ikääntyneiden päivätoiminta • Dagverksamhet för äldre • <i>Day activity services for the elderly</i>		558
88103 Vammaisten päivä- ja työtoiminta • Dag- och arbetsverksamhet för funktionshindrade personer • <i>Day activity and sheltered work services for the disabled</i>		2 923
88109 Muut vanhusten ja vammaisten avopalvelut • Andra öppna instanser för äldre och funktionshindrade personer • <i>Other services without accommodation for the elderly and disabled</i>		1 602
8891 Lasten päivähoitopalvelut • Barndagvård • <i>Child day-care activities</i>		51 933
88911 Lasten päiväkodit • Barndaghem • <i>Child day-care homes</i>		49 013
88919 Muu lasten päivähoito • Annan barndagvård • <i>Other child day-care</i>		2 920
8899 Muualla luokittelemattomat sosiaalihuollon avopalvelut • Övriga öppna socialainstanter • <i>Other social work activities without accommodation n.e.c.</i>		10 408
88991 Kotipalvelut muille kuin ikääntyneille ja vammaisille • Hemservice för andra än äldre och funktionshindrade personer • <i>Home help services for others than the elderly and disabled</i>		233
88992 Päivä- ja työtoiminta muille kuin ikääntyneille ja vammaisille • Dag- och arbetsverksamhet för andra än äldre och funktionshindrade personer • <i>Day activity and sheltered work services for others than the elderly and disabled</i>		919
88993 Avomuotoinen päihdekuntoutus • Öppen rehabilitering för personer med missbruksproblem • <i>Outpatient rehabilitation for intoxicant abusers</i>		500
88999 Muut muualla luokittelemattomat sosiaalihuollon avopalvelut • Andra öppna sociala instanser som inte klassificerats på annat håll • <i>Other social work activities without accommodation n.e.c.</i>		8 756
86 Terveyspalvelut yhteensä ja 87–88 Sosiaalipalvelut • 86 Hälso- och sjukvård och 87–88 Sociala tjänster totalt • <i>86 Human health activities and 87–88 Social services total</i>		249 894
84122 Terveystenhuollon ja sosiaaliturvan hallinto • Administration av hälsovård och socialskydd • <i>Administration of health care and social security</i>		6 629
87–88 Sosiaalipalvelut, 86 Terveyspalvelut ja 84122 Terveystenhuollon ja sosiaaliturvan hallinto yhteensä • Sociala tjänster, 86 Hälso- och sjukvård och 84122 Administration av hälsovård och socialskydd totalt • <i>Social services, 86 Human health activities and 84122 Administration of health care and social security total</i>		256 523

1) Pl. kehitysvammaisten laitospalvelut • Exkl. anstaltsvård för personer med utvecklingsstörning • *Excl. residential nursing care activities for mental retardation.*

Lähde: Kuntasektorin palkat. SVT. Tilastokeskus • Källa: Löner inom kommunsektorn. FOS. Statistikcentralen. • *Source: Local government sector wages and salaries. OSF. Statistics Finland.*

106. Terveys- ja sosiaalipalvelujen henkilöstö ammattiryhmittäin 2014
Personalen inom hälso- och socialvårdstjänster efter yrkeskategorier 2014
Personnel in the health care services and social welfare by occupational group, 2014

Ammattiluokitus 2010 • <i>Classification of occupations 2010</i>			Miehiä Män Men
			%
1341	Lastenhoidon johtajat • <i>Child care services managers</i>	2 318	7,9
1342	Terveystenhuollon johtajat • <i>Health services managers</i>	986	43,9
1343	Vanhustenhuollon johtajat • <i>Old-age care services managers</i>	427	15,7
1344	Sosiaalihuollon johtajat • <i>Social welfare managers</i>	1 796	31,3
11xx	Muut johtajat • <i>Other managers</i>	846	37,6
2111	Fyysikot ja astronomit • <i>Physicists and astronomers</i>	149	63,1
2113	Kemistit • <i>Chemists</i>	150	28,0
2131	Biologit, kasvi- ja eläintieteilijät ym. erityisasiantuntijat • <i>Biologists, botanists, zoologists and related professionals</i>	268	19,0
2212	Yliääkärit ja erikoislääkärit • <i>Specialist medical practitioners</i>	17 827	39,7
2221	Ylihoitajat ja osastonhoitajat • <i>Nursing professionals</i>	5 508	8,0
22211	Ylihoitajat • <i>Matrons</i>	491	22,6
22212	Osastonhoitajat • <i>Ward sisters</i>	5 017	6,6
2261	Hammaslääkärit • <i>Dentists</i>	3 988	29,0
2262	Proviisorit • <i>Pharmacists</i>	119	17,6
2265	Ravitsemusalan erityisasiantuntijat • <i>Dieticians and nutritionists</i>	213	1,9
2266	Kuulontutkijat ja puheterapeutit • <i>Audiologists and speech therapists</i>	1 186	1,6
2269	Muut terveydenhuollon erityisasiantuntijat • <i>Health professionals not elsewhere classified</i>	1 005	30,1
2342	Lastentarhanopettajat • <i>Early childhood educators</i>	17 206	2,8
2634	Psykologit • <i>Psychologists</i>	3 682	12,8
2635	Sosiaalityön erityisasiantuntijat • <i>Social work and counselling professionals</i>	9 784	10,1
2xxx	Muut erityisasiantuntijat • <i>Other professionals</i>	13 793	16,7
3211	Lääketeollisuuden kuvantamis- ja laitetekniikan asiantuntijat • <i>Medical imaging and therapeutic equipment technicians</i>	2 833	12,9
3212	Bioanalytytikot (terveydenhuolto) • <i>Medical and pathology laboratory technicians</i>	5 313	4,5
3213	Farmaseutit • <i>Pharmaceutical technicians and assistants</i>	568	7,2
3221	Sairaanhoidajat ja terveydenhoitajat ja kätilöt • <i>Nursing and midwifery associate professionals</i>	66 417	7,1
32211	Sairaanhoidajat • <i>Nurses</i>	55 393	8,1
32212	Terveystenhoitajat • <i>Public health nurses</i>	8 735	0,5
3222	Kätilöt • <i>Midwifery associate professionals</i>	2 289	0,2
3251	Suuhygienistit • <i>Dental assistants and therapists</i>	1 672	1,9
3255	Fysioterapeutit ym. • <i>Physiotherapy technicians and assistants</i>	8 599	17,8
3258	Sairaankuljetuksen ensihoitajat • <i>Ambulance workers</i>	1 877	62,7
3259	Muut muualla luokittelemattomat terveydenhuollon asiantuntijat • <i>Health associate professionals not elsewhere classified</i>	2 250	10,6
3412	Sosiaalialan ohjaajat ja neuvojat ym. • <i>Social work associate professionals</i>	20 384	18,7
3xxx	Muut asiantuntijat • <i>Other associate professionals</i>	14 892	14,6
4xxx	Toimisto- ja asiakaspalvelutyöntekijät • <i>Clerical support workers</i>	9 617	11,5

Julkinen sektori Offentlig Public	Syntyperältään muut kuin suomalaiset Utländsk bakgrund Foreign descent	Ulkomaisten kansa- laiset Utländsk medborgare Foreign citizens	Yrkesklassificering 2010
75,8	1,9	1,1	Chefer inom barnomsorg
28,9	2,6	0,9	Chefer inom hälso- och sjukvård
30,4	1,6	0,2	Chefer inom äldrevård
27,7	1,6	0,2	Chefer inom socialvård
23,5	1,2	0,2	Övriga chefer
96,6	2,0	0,7	Fysiker och astronomer
88,7	0,7	0,7	Kemister
51,1	5,2	2,2	Biologer, botanister, zoologer m.fl.
77,6	9,0	4,1	Överläkare och specialistläkare
86,9	0,8	0,1	Överskötare och avdelningsskötare
80,9	0,8	0,2	Överskötare
87,5	0,8	0,1	Avdelningsskötare
59,3	7,7	4,5	Tandläkare
93,3	1,7	0,8	Provisorer
85,4	0,5	0,5	Specialister inom näringslära
62,9	1,5	0,3	Audiologer och logopedier
84,6	12,3	7,7	Övriga specialister inom hälso- och sjukvården utan annan klassificering
89,1	2,7	1,3	Barnträdgårdslärare
68,9	2,2	0,5	Psykologer
64,1	2,2	0,7	Specialister inom socialt arbete
59,7	3,2	1,1	Specialister inom övriga branscher
81,0	1,9	0,6	Experter, bilddiagnostik och medicinteknisk utrustning
70,6	2,6	0,5	Bioanalytiker (hälsovården)
96,8	2,1	0,5	Farmaceuter
85,7	3,7	1,5	Sjukskötare m.fl.
87,7	4,1	1,7	Sjukskötare
76,0	1,5	0,1	Hälsovårdare
96,4	2,4	0,4	Barnmorskor
60,9	3,7	0,8	Munhygienister
41,1	1,8	0,4	Fysioterapeuter m.fl.
45,4	2,0	0,4	Akutvårdare inom sjuktransporten
49,8	1,9	0,6	Övriga experter inom hälso- och sjukvården utan annan klassificering
63,0	3,5	1,0	Handledare och rådgivare inom socialsektorn
74,2	2,3	0,8	Övriga experter
55,1	3,1	0,9	Kontors- och kundtjänstpersonal

106. jatk. • forts. • *cont.*

106. jatk. • forts. • *cont.*

Ammattiluokitus 2010 • <i>Classification of occupations 2010</i>			Miehiä Män <i>Men</i>
			%
5311	Lastenhoitotyöntekijät • <i>Child care workers</i>	35 358	2,2
5312	Koulunkäyntiavustajat • <i>Teachers' aides</i>	586	12,5
5321	Lähihoitajat • <i>Health care assistants</i>	74 481	9,8
53211	Mielenterveyshoitajat • <i>Practical mental nurses</i>	4 261	33,5
53212	Kehitysvammaisten hoitajat • <i>Mental handicap nurses</i>	7 058	13,6
53213	Sosiaalialan hoitajat • <i>Social work assistants</i>	42 553	7,8
53219	Muut lähihoitajat • <i>Other practical nurses</i>	20 609	7,8
5322	Kodinhoitajat (kotipalvelutoiminta) • <i>Home-based personal care workers</i>	22 364	5,2
53221	Kotityöpalvelutyöntekijät • <i>Household service workers</i>	19 757	4,1
53222	Henkilökohtaiset avustajat, omaishoitajat ym. • <i>Personal care workers, family carers, etc.</i>	2 606	13,4
5329	Muut terveydenhuoltoalan työntekijät • <i>Personal care workers in health services not elsewhere classified</i>	9 482	9,2
53291	Hammashoitajat • <i>Dental assistants</i>	5 253	0,9
53292	Välinehuoltajat • <i>Equipment maintenance assistants</i>	1 874	5,2
53293	Apteekkien lääketyöntekijät • <i>Pharmaceutical assistants</i>	242	4,1
53294	Hierojat ja kuntohoitajat • <i>Massage therapists and practical rehabilitation nurses</i>	2 113	34,3
5xxx	Muut palvelutyöntekijät • <i>Other service occupations</i>	6 533	22,5
678x	Muut työntekijät tasot 6-8 • <i>Other occupations levels 6-8</i>	2 855	69,2
91123	Sairaala- ja laitospulaiset • <i>Hospital and institutional helpers</i>	17 729	10,4
91124	Päiväkotiapulaiset • <i>Kindergarten assistants</i>	4 297	4,5
9xxx	Muut työntekijät • <i>Elementary occupations</i>	5 822	40,1
Yhteensä sosiaali- ja terveyspalvelut • <i>Social welfare and health care services total</i>		385 482	12,0

Lähde: Työssäkäyntitilasto. SVT. Tilastokeskus. • Källa: Sysselsättningsstatistiken. FOS. Statistikcentralen. • Source: *Employment statistics. OSF. Statistics Finland.*

Julkinen sektori Offentlig <i>Public</i>	Syntyperältään muut kuin suomalaiset Utländsk bakgrund <i>Foreign descent</i>	Ulkomaiden kansa- laiset Utländsk medborgare <i>Foreign citizens</i>	Yrkesklassificering 2010
89,6	3,9	1,5	Personal inom barnomsorgen
65,5	5,3	2,6	Skolgångsbiträden
64,7	5,5	2,1	Närvårdare
57,0	1,9	0,4	Mentalhälsovårdare
63,4	5,3	2,1	Vårdare av utvecklingshämmade
55,7	6,4	2,6	Vårdare inom socialsektorn
85,4	4,5	1,5	Övriga närvårdare
83,3	4,5	1,9	Hemvårdare (hemvårdstjänster)
83,1	4,0	1,6	Hemvårdspersonal
84,7	8,2	4,0	Personliga assistenter, närståendevårdare m.fl.
59,5	5,0	1,5	Övrig personal inom hälso- och sjukvården
62,7	5,5	1,7	Tandskötare
87,8	7,0	1,8	Instrumentvårdare
96,3	2,5	0,4	Läkemedelsarbetare på apotek
22,1	2,3	0,9	Massörer och konditionsskötare
38,7	4,8	2,1	Övriga kundtjänstepersonal
57,8	5,3	2,8	Övriga personal nivå 6-8
64,1	10,1	6,1	Sjukhus- och vårdbiträden
83,9	9,3	5,3	Daghemsbiträden
58,4	9,8	6,5	Övriga arbetstagare
72,4	4,6	2,0	Socialtjänster och hälso- och sjukvård totalt

107. Suomessa laillistetut työikäiset suomalaiset terveydenhuollon ammattilaiset¹⁾ ulkomailla 2005–2015
I Finland legitimerade yrkesutbildade¹⁾ personer inom hälso- och sjukvården, 2005–2015
Health care professionals¹⁾ licensed in Finland who practice abroad, 2005–2015

Ammattiryhmä • Yrkeskategori • <i>Occupational group</i>	2005	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Ulkomailla 31.12. olleet yhteensä • Utomlands 31.12 totalt • <i>Abroad on 31 Dec, total</i>							
Lääkärit • Läkare • <i>Physicians</i>	848	821	883	865	890	932	920
Sairaanhoitajat • Sjukskötare • <i>Nurses</i>	4 100	3 502	3 505	3 305	3 295	3 328	3 550
Muut terveydenhuollon ammatit • Andra hälso- och sjukvårdsyrken • <i>Other health care occupations</i>	3 620	3 251	3 263	3 196	3 197	3 152	3 461
Ulkomailla olleet sairaanhoitajat 31.12. • Sjukskötare utomlands 31.12 • <i>Nurses abroad 31 Dec, total</i>							
Ruotsi • Sverige • <i>Sweden</i>	1 675	1 332	1 345	1 250	1 240	1 241	1 308
Norja • Norge • <i>Norway</i>	640	548	535	525	535	550	562
Yhdistynyt kuningaskunta • Storbritannien • <i>United Kingdom</i>	375	367	350	345	345	346	378
Sveitsi • Schweiz • <i>Switzerland</i>	330	284	285	245	235	226	241
USA • USA	195	193	205	200	200	196	211
Saksa • Tyskland • <i>Germany</i>	255	174	175	155	155	152	156
Australia • Australien • <i>Australia</i>	55	68	70	70	70	72	75
Tanska • Danmark • <i>Denmark</i>	75	69	65	55	50	55	56
Kanada • Kanada • <i>Canada</i>	65	51	50	45	45	48	52
Hollanti • Nederländerna • <i>Netherlands</i>	40	42	45	40	40	42	43
Espanja • Spanien • <i>Spain</i>	55	44	45	45	45	49	69
Viro • Estland • <i>Estonia</i>	15	39	35	35	40	49	69
Itävalta • Österrike • <i>Austria</i>	35	30	30	30	30	28	27
Ranska • Frankrike • <i>France</i>	35	31	30	30	30	28	31
Italia • Italien • <i>Italy</i>	35	32	30	30	30	31	32
Muut maat yhteensä • Andra länder totalt • <i>Other countries total</i>	220	198	210	205	200	215	240
Yhteensä • Totalt • Total	4 100	3 502	3 505	3 305	3 295	3 328	3 550

1) 62-vuotiaat ja nuoremmat. • 62 år och yngre. • *Aged 62 and under.*

Lähde: Terveydenhuollon ammattihenkilöt. SVT. THL. • Källa: Yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården. FOS. THL. • *Source: Health care professionals. OSF. THL.*

108. Ulkomaan kansalaisten tai syntyperältään muiden kuin suomalaisten osuuksia eräissä terveys- ja sosiaalipalvelujen ammateissa 2010–2014
Andelar utländska medborgare eller av annan härkomst än finsk i vissa yrken inom hälso- och socialvårdstjänster 2010–2014
Percentage of foreign nationals or persons originally from outside Finland in certain occupations in the health care services and social welfare, 2010–2014

Ammattiryhmä • Yrkeskategori • Occupational group	2010	2012	2013	2014	2010	2012	2013	2014
					%			
Ulkomaisten kansalaiset • Utländska medborgare • Foreign citizens								
Lääkärit • Läkare • Physicians	570	652	682	733	3,5	3,9	3,9	4,1
Hammaslääkärit • Tandläkare • Dentists	90	116	143	180	2,2	2,9	3,6	4,5
Lastentarhanopettajat • Barnträdgårdslärare • Pre-primary education teaching professionals	145	196	204	228	1,0	1,2	1,2	1,3
Sosiaalityöntekijät ja vastaavat asiantuntijat • Socialarbetare och liknande experter • Social workers and similar professionals	50	62	72	70	1,0	0,7	0,8	0,7
Sairaala-, terveydenhoitajat ja kätilöt yhteensä • Sjukskötare, hälsovårdare och barnmorskor totalt • Nurses, public health nurses and midwives total	615	864	935	952	1,0	1,4	1,4	1,5
Sosiaalialan ohjaajat • Handledare och socialpedagoger • Social work instructors and educators	205	205	218	203	1,0	1,0	1,0	1,0
Apu-, perus- ja lähihoitajat • Primärskötare och närvårdare • Practical nurses	1 380	1 673	1 589	1 571	1,9	2,2	2,1	2,1
Sairaala- ja hoitoapulaiset • Sjukhus- och vårdbiträden • Assistant nurses and hospital ward assistants	940	1 017	1 160	1 274	4,5	5,5	5,8	6,1
Yhteensä • Totalt • Total	6 060	7 324	7 560	7 529	1,7	1,9	2,0	2,0
Syntyperältään muut kuin suomalaiset ¹⁾ • Utländsk bakgrund ¹⁾ • Foreign descent ¹⁾								
Lääkärit • Läkare • Physicians	1 240	1 408	1 503	1 554	7,6	8,4	8,6	9,0
Hammaslääkärit • Tandläkare • Dentists	185	206	265	301	4,7	5,7	6,7	7,7
Lastentarhanopettajat • Barnträdgårdslärare • Pre-primary education teaching professionals	320	404	429	465	2,1	2,5	2,5	2,7
Sosiaalityöntekijät ja vastaavat asiantuntijat • Socialarbetare • Social workers	140	186	209	217	1,8	0,7	2,2	2,2
Sairaala-, terveydenhoitajat ja kätilöt yhteensä • Sjukskötare, hälsovårdare och barnmorskor totalt • Nurses, public health nurses and midwives total	1 610	2 083	2 287	2 436	2,7	3,3	3,5	3,7
Sosiaalialan ohjaajat • Handledare och socialpedagoger • Social work instructors and educators	615	677	724	699	3,1	3,3	3,4	3,5
Apu-, perus- ja lähihoitajat • Primärskötare och närvårdare • Practical nurses	3 100	3 844	3 914	4 068	4,3	5,0	5,2	5,5
Sairaala- ja hoitoapulaiset • Sjukhus- och vårdbiträden • Assistant nurses and hospital ward assistants	1 550	1 674	1 937	1 792	7,5	8,6	9,7	10,1
Yhteensä • Totalt • Total	13 310	16 204	17 243	17 755	3,6	4,2	4,5	4,6

1) Sisältää ulkomaisten kansalaiset • Omfattar utländska medborgare • *Including foreign citizens.*

Lähde: Työssäkäyntitilasto. SVT. Tilastokeskus. • Källa: Sysselsättningsstatistiken. FOS. Statistikcentralen. • *Source: Employment statistics. OSF. Statistics Finland.*

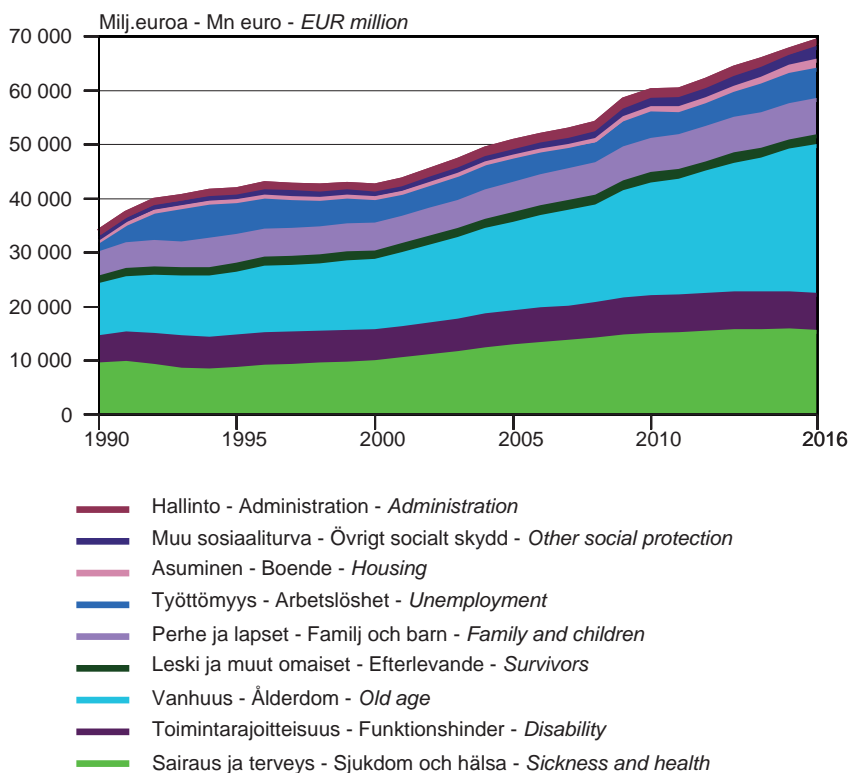
Kustannukset

Kostnader

Expenditure

Kuvio 15. - Figur 15. - Figure 15.

Sosiaaliturvan menot kohderyhmittäin 1990–2016 vuoden 2016 hinnoin
 Utgifter för det sociala skyddet efter funktion 1990–2016 i 2016 års priser
 Social protection expenditure by function, 1990–2016, 2016 prices

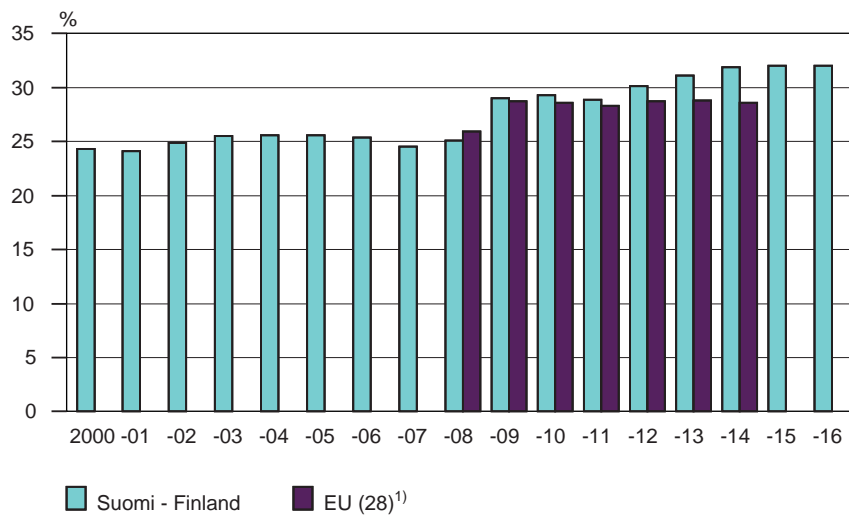
Lähde: Sosiaaliturvan menot ja rahoitus. SVT. THL. - Källa: Utgifter för det sociala skyddet samt utgifter för finansiering. FOS. THL. - Source: Social protection expenditure and financing. OSF. THL.

Kuvio 16. - Figur 16. - Figure 16.

Sosiaaliturvan menot suhteessa bruttokansantuotteeseen Suomessa 2000–2016
ja EU28-maissa 2008–2014

Utgifter för det sociala skyddet i förhållande till bruttonationalprodukten
i Finland 2000–2016 och EU28-länderna 2008–2014

*Social protection expenditure in relation to GDP in Finland 2000–2016
and EU28-countries, 2008–2014*

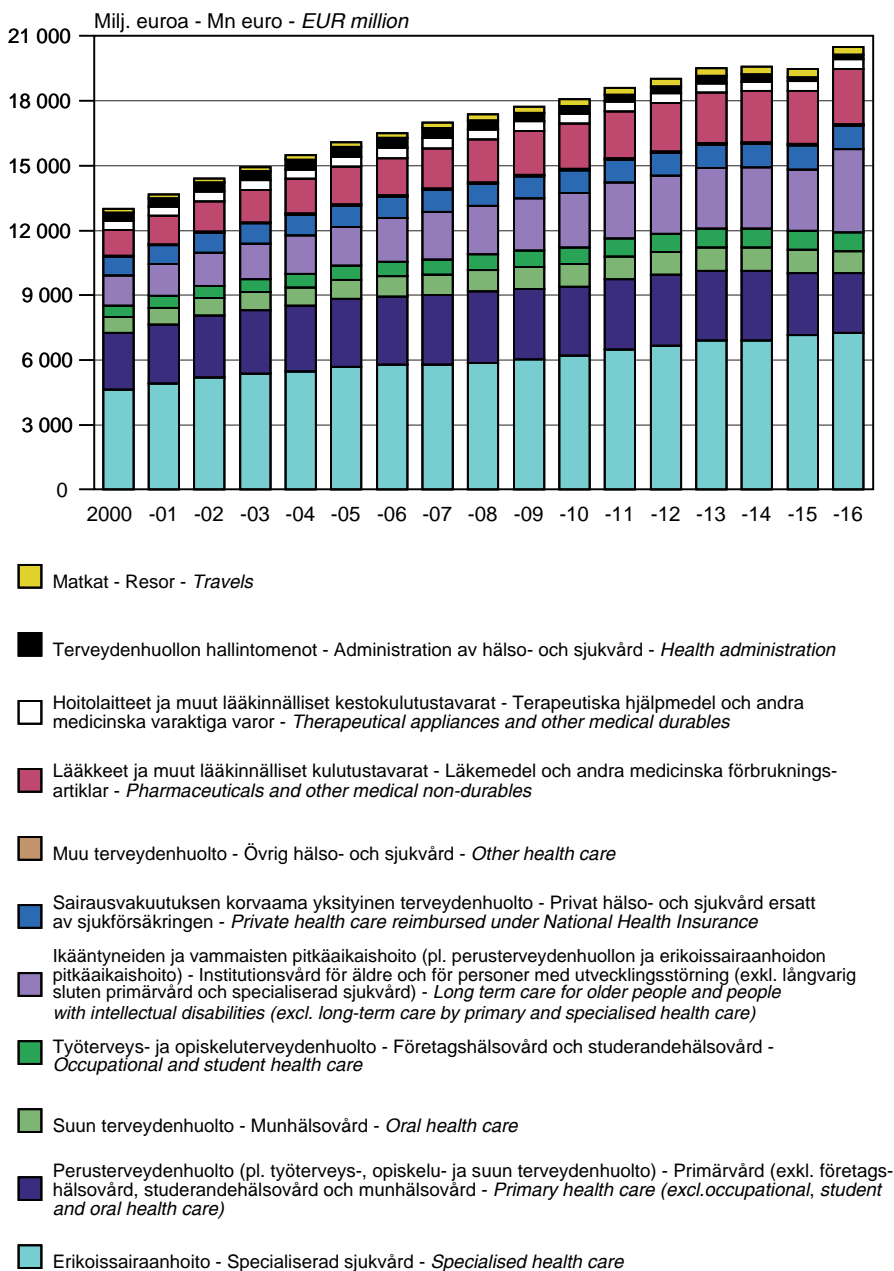
1) EU28-maiden tiedot saatavissa vuodesta 2008 lähtien. - Uppgifterna från EU28-länderna finns från och med 2008. - Data from EU28-countries are available since 2008.

Lähde - Källa - Source: Eurostat. <http://ec.europa.eu/eurostat/data/database> [20.3.2018].

Kuvio 17. - Figur 17. - Figure 17.

Terveysthuollon käyttömenot toiminnoinnain 2000–2016 vuoden 2016 hinnoin
Hälsö- och sjukvårdens driftsutgifter efter funktion 2000–2016 i 2016 års priser
Current expenditure on health care by function 2000–2016, 2016 prices

Lähde: Terveysthuollon menot ja rahoitus. SVT. THL. - Källa: Hälsö- och sjukvårdsutgifter samt deras finansiering. FOS. THL. - Source: Health expenditure and financing. OSF. THL.

109 Sosiaaliturvan menot kohderyhmittäin ja asukasta kohti 1980–2016
Utgifter för det sociala skyddet efter funktion och per invånare 1980–2016
Social protection expenditure by function and per capita 1980–2016

Vuosi År Year	Sairaus ja terveys Sjukdom/ hälso- och sjukvård Sickness and health	Toiminta- rajoit- teisuus ¹⁾ Funk- tions- hinder ¹⁾ Disability ¹⁾	Vanhuus ¹⁾ Ålderdom ¹⁾ Old age ¹⁾	Leski ja muut omai- set Efter- levande Surviv- ors	Perhe ja lapset Familj och barn Family and children	Työttö- myys Arbets- löshet Unemp- loy- ment	Asumi- nen ¹⁾ Boende ¹⁾ Hou- sing ¹⁾	Muu sosiaali- turva Övrigt socialt skydd Other social protec- tion	Hallinto Adminis- tration Adminis- tration	Yhteensä Totalt Total	Asukasta kohti Per invånare Per capita
Milj. € (käyvin hinnoin) • Mn € (till löpande priser) • EUR million (at current prices)											
1980	1 808	1 049	1 957	313	622	275	69	53	188	6 334	1 323
1985	3 707	1 939	4 081	566	1 475	969	100	180	420	13 436	2 736
1990	6 075	3 312	6 312	890	2 879	1 299	161	408	765	22 101	4 422
1991	6 499	3 715	6 975	985	3 241	2 140	215	535	749	25 053	4 982
1992	6 257	4 042	7 515	1 067	3 439	3 527	313	606	758	27 525	5 445
1993	5 949	4 210	7 881	1 118	3 378	4 476	320	581	758	28 670	5 646
1994	5 864	4 303	8 099	1 130	3 942	4 523	411	591	837	29 700	5 825
1995	6 144	4 394	8 480	1 144	3 920	4 220	441	615	843	30 200	5 902
1996	6 462	4 447	9 031	1 175	3 775	4 221	387	710	952	31 161	6 072
1997	6 676	4 466	9 096	1 208	3 835	4 061	365	741	834	31 281	6 077
1998	6 943	4 427	9 379	1 217	3 918	3 683	440	671	984	31 662	6 136
1999	7 196	4 448	9 782	1 252	3 980	3 537	497	663	844	32 200	6 227
2000	7 637	4 467	10 233	1 276	4 007	3 372	467	671	1 011	33 142	6 397
2001	8 263	4 621	11 023	1 340	4 088	3 314	401	724	1 057	34 831	6 705
2002	8 880	4 800	11 793	1 388	4 169	3 509	413	785	1 174	36 910	7 089
2003	9 399	4 970	12 448	1 416	4 281	3 707	430	814	1 252	38 716	7 417
2004	10 005	5 178	13 068	1 446	4 495	3 845	436	811	1 284	40 568	7 747
2005	10 528	5 263	13 697	1 470	4 705	3 770	437	813	1 318	42 001	8 006
2006	11 139	5 369	14 531	1 507	4 848	3 622	439	943	1 397	43 795	8 316
2007	11 683	5 570	15 451	1 549	5 101	3 430	431	1 026	1 415	45 656	8 625
2008	12 654	5 948	16 301	1 591	5 414	3 346	778	1 134	1 485	48 652	9 140
2009	13 078	6 244	17 989	1 666	5 687	4 147	852	1 349	1 530	52 542	9 820
2010	13 468	6 427	19 171	1 724	5 845	4 370	923	1 425	1 480	54 832	10 190
2011	14 156	6 559	20 384	1 700	6 095	3 880	973	1 589	1 506	56 841	10 520
2012	14 836	6 761	22 055	1 744	6 385	4 062	1 048	1 730	1 536	60 156	11 086
2013	15 223	6 927	23 631	1 802	6 541	4 597	1 138	1 814	1 645	63 317	11 615
2014	15 421	6 971	24 837	1 803	6 550	5 249	1 240	1 845	1 637	65 553	11 980
2015	15 613	6 761	26 314	1 794	6 689	5 561	1 450	1 849	1 153	67 182	12 243
2016	15 380	6 741	27 693	1 789	6 702	5 588	1 644	2 374	1 147	69 058	12 548

1) 1.1.2008 astui voimaan uusi eläke- ja vammaisetuuslainsäädäntö, joka vaikutti myös tilastointiin. • Den 1 januari 2008 trädde den nyalags-
tiftningen om pensions- och handikappförmåner i kraft, vilket också påverkade statistiken. • The entry-into force of new legislation on pension
and disability benefits on 1 January 2008 had some effects on the statistics.

Lähde: Sosiaaliturvan menot ja rahoitus. SVT. THL. • Källa: Utgifter för det sociala skyddet samt utgifternas finansiering. FOS. THL. • Source:
Social protection expenditure and financing. OSF. THL.

110. Toimeentuloturvan ja palveluiden osuus sosiaaliturvan menoista pääryhmittäin 1990–2016
Utkomstskyddets och tjänsternas andel av de socialutgifterna efter funktion 1990–2016
Cash benefits and benefits in kind as a share of social protection expenditure by function, 1990–2016

Pääryhmä • Funktion • <i>Function</i>	1990	1995	2000	2005	2010	2014	2015	2016
	% (käyvin hinnoin) • (till löpande priser) • <i>(at current prices)</i>							
Sairaus ja terveys • Sjukdom/hälsö- och sjukvård • <i>Sickness and health</i>								
Toimeentuloturva • Utkomstskydd • <i>Cash benefits</i>	22,0	19,5	20,0	17,6	17,1	15,9	16,4	16,5
Palvelut • Tjänster • <i>Benefits in kind</i>	78,0	80,5	80,0	82,4	82,9	84,1	83,6	83,5
Toimintarajoitteisuus • Funktionshinder • <i>Disability</i>								
Toimeentuloturva • Utkomstskydd • <i>Cash benefits</i>	83,6	83,4	77,3	72,6	68,8	61,7	61,5	59,9
Palvelut • Tjänster • <i>Benefits in kind</i>	16,4	16,6	22,7	27,4	31,2	38,3	38,5	40,1
Vanhuus • Ålderdom • <i>Old age</i>								
Toimeentuloturva • Utkomstskydd • <i>Cash benefits</i>	89,4	90,2	89,7	89,0	89,0	90,1	87,6	87,5
Palvelut • Tjänster • <i>Benefits in kind</i>	10,6	9,8	10,3	11,0	11,0	9,9	12,4	12,5
Leski ja muut omaiset • Efterlevande • <i>Survivors</i>								
Toimeentuloturva • Utkomstskydd • <i>Cash benefits</i>	99,0	99,2	99,6	99,7	99,8	99,8	99,7	99,7
Palvelut • Tjänster • <i>Benefits in kind</i>	1,0	0,8	0,4	0,3	0,2	0,2	0,3	0,3
Perhe ja lapset • Familj och barn • <i>Family and children</i>								
Toimeentuloturva • Utkomstskydd • <i>Cash benefits</i>	58,0	66,7	58,6	54,6	50,6	47,1	46,7	45,7
Palvelut • Tjänster • <i>Benefits in kind</i>	42,0	33,3	41,4	45,4	49,4	52,9	53,3	54,3
Työttömyys • Arbetslöshet • <i>Unemployment</i>								
Toimeentuloturva • Utkomstskydd • <i>Cash benefits</i>	84,9	93,8	91,0	89,9	87,8	88,8	89,4	89,0
Palvelut • Tjänster • <i>Benefits in kind</i>	15,1	6,2	9,0	10,1	12,2	11,2	10,6	11,0
Asuminen • Boende • <i>Housing</i>								
Toimeentuloturva • Utkomstskydd • <i>Cash benefits</i>	–	–	–	–	–	–	–	–
Palvelut • Tjänster • <i>Benefits in kind</i>	100	100	100	100	100	100	100	100
Muu sosiaaliturva • Övrigt socialt skydd • <i>Other social protection</i>								
Toimeentuloturva • Utkomstskydd • <i>Cash benefits</i>	52,6	71,4	62,7	53,9	47,6	49,6	49,1	39,5
Palvelut • Tjänster • <i>Benefits in kind</i>	47,4	28,6	37,3	46,1	52,4	50,4	50,9	60,5
Sosiaalimenot yhteensä • Sociala utgifterna totalt • <i>Social protection expenditure total</i>								
Toimeentuloturva • Utkomstskydd • <i>Cash benefits</i>	63,8	70,4	66,2	63,2	61,8	61,9	61,4	61,6
Palvelut • Tjänster • <i>Benefits in kind</i>	36,2	29,6	33,8	36,8	38,2	38,1	38,6	38,8

Lähde: Sosiaaliturvan menot ja rahoitus. SVT. THL. • Källa: Utgifter för det sociala skyddet samt utgifternas finansiering. FOS. THL. •
Source: Social protection expenditure and financing. OSF. THL.

111. Sosiaaliturvan menojen rahoitus 1980–2016

*Finansiering av de utgifterna för det sociala skyddet 1980–2016**Social protection expenditure by source of finance, 1980–2016*

Vuosi År Year	Valtio Staten State	Kunnat Kommunerna Municipalities	Työnantajat Arbetsgivarna Employers	Vakuutetut Försäkradet Insured	Muut tulot Övriga inkomster Other income
	%				
1980	24,0	12,6	49,6	7,7	6,1
1985	26,6	15,3	42,0	8,7	7,3
1990	25,0	15,6	44,1	8,0	7,4
1991	28,8	15,3	40,9	7,2	7,8
1992	29,4	15,2	36,7	10,4	8,3
1993	30,3	15,1	34,7	12,3	7,7
1994	30,6	15,8	32,9	14,2	6,4
1995	29,1	16,7	33,6	13,7	7,0
1996	28,3	16,2	35,2	13,1	7,3
1997	26,9	17,3	35,4	13,4	6,9
1998	25,5	18,2	37,0	12,3	7,0
1999	24,7	18,7	37,4	12,5	6,7
2000	24,0	19,1	37,6	12,0	7,2
2001	23,3	19,3	38,5	11,5	7,3
2002	23,7	19,5	39,1	11,0	6,7
2003	24,7	19,5	38,8	10,8	6,2
2004	24,6	19,1	38,7	10,8	6,8
2005	24,6	19,0	38,1	11,3	7,0
2006	24,7	18,6	37,8	11,6	7,3
2007	24,1	18,8	37,5	11,6	7,9
2008	24,6	18,3	37,5	10,9	8,6
2009	27,0	18,3	37,1	11,2	6,5
2010	28,3	17,8	35,7	12,1	6,0
2011	27,6	18,6	35,3	11,9	6,5
2012	27,6	19,3	34,8	12,5	5,8
2013	27,9	19,5	34,5	12,5	5,5
2014	27,7	19,5	34,7	13,0	5,1
2015	26,0	21,9	34,0	13,1	5,0
2016	26,2	21,8	33,7	13,3	5,0

Lähde: Sosiaaliturvan menot ja rahoitus. SVT. THL. • Källa: Utgifter för det sociala skyddet samt utgifternas finansiering. FOS. THL. •
 Source: Social protection expenditure and financing. OSF. THL.

112. Terveysthuollon menot toiminnittain 2000–2016
Hälsö- och sjukvårdsutgifter efter funktion 2000–2016
Health expenditure by function, 2000–2016

Toiminnot • Funktion • <i>Function</i>	2000	2005	2010	2013	2014	2015	2016
	Milj. € (käyvin hinnoin) • Mn € (till löpande priser) • <i>EUR million (at current prices)</i>						
Erikoissairaanhoido • Specialiserad sjukvård • <i>Specialised health care</i>	3 077	4 367	5 572	6 802	6 848	7 127	7 248
Perusterveydenhuolto ¹⁾ • Primärvård ¹⁾ • <i>Primary health care¹⁾</i>	1 748	2 408	2 874	3 192	3 166	2 844	2 785
Suun terveydenhuolto • Munhälsövärd • <i>Oral health care</i>	494	679	926	1 068	1 077	1 086	1 010
Työterveys- ja opiskeluterveydenhuolto • Företagshälsövärd och studerandehälsövärd • <i>Occupational and student health care</i>	336	502	701	861	874	867	867
Ikääntyneiden ja vammaisten pitkäaikaishoido (pl. perus- terveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon pitkäaikaishoi- to) ²⁾ • Institutionsvård för äldre och för personer med utvecklingsstörning (exkl. långvarig sluten primärvård och specialiserad sjukvård) ²⁾ • <i>Long term care for older people and people with intellectual disabilities (excl. long-term care by primary and specialised health care)²⁾</i>	934	1 388	2 268	2 757	2 825	3 835	3 851
Sairausvakuutuksen korvaama yksityinen terveyden- huolto • Privat hälsö- och sjukvård som ersätts av sjukförsäkringen • <i>Private health care reimbursed under National Health Insurance</i>	576	746	932	1 048	1 075	1 126	1 099
Muu terveydenhuolto • Övrig hälsö- och sjukvård • <i>Other health care</i>	33	59	63	67	61	57	61
Lääkkeet ja muut lääkinnälliset kulutustavarat • Läkemedel och andra medicinska förbrukningsartiklar • <i>Pharmaceuticals and other medical non-durables</i>	1 455	2 118	2 242	2 407	2 401	2 475	2 567
Hoitolaitteet ja muut lääkinnälliset kestokulutustavarat • Terapeutiska hjälpmedel och andra medicinska varaktiga varor • <i>Therapeutical appliances and other medical durables</i>	264	345	424	421	443	454	459
Terveysthuollon hallintomenot • Administration av hälsö- och sjukvård • <i>Health administration</i>	266	349	313	327	340	189	194
Matkat • Resor • <i>Travels</i>	133	187	278	353	369	360	341
Terveysthuollon käyttömenot yhteensä ³⁾ • Hälsö- och sjukvårdens driftsutgifter totalt ³⁾ • <i>Current expenditure on health care, total³⁾</i>	9 316	13 148	16 593	19 301	19 479	20 421	20 483
Terveysthuollon bruttoinvestoinnit • Hälsö- och sjukvårdens bruttoinvesteringar • <i>Gross investment in health care</i>	412	612	800	1 028	987	998	1 004
Terveysthuoltomenot yhteensä (ml. investoinnit) • Totala hälsö- och sjukvårdsutgifter (inkl. investeringar) • <i>Total Health Expenditure (incl. investments)</i>	9 727	13 760	17 393	20 329	20 466	21 420	21 487

1) Pl. työterveys-, opiskelu- ja suun terveydenhuolto. Ml. kotisairaanhoido 2000–2014. • Exkl. företagshälsövärd, studerandehälsövärd och munhälsövärd. Inkl. hemsjukvård 2000–2014. • Exkl. occupational, student and oral health care. Incl. Home nursing 2000–2014.

2) Ml. kotisairaanhoidon menot vuodesta 2015, aiemmin perusterveydenhuollon menoissa. • Inkl. utgifter för hemsjukvård från och med 2015, tidigare inom primärvårdens utgifter. • Incl. expenditure of home nursing expenditure from 2015, previously in primary health care expenditure.

3) Tilastoinnissa käytetään EU-asetusperusteista SHA 2011-tilastointijärjestelmää. Kansainvälisessä vertailussa tarkastellaan terveydenhuollon käyttömenoja eli terveydenhuollon kokonaismenoista on vähennetty investointimenot. • Vid statistikförläggningen används statistikförläggningssystemet SHA 2011 som baserar sig på en EU-förordning. I internationell jämförelse med hälsö- och sjukvårdsutgifter avses driftsutgifter, dvs. från hälsö- och sjukvårdens totala utgifter har avdragits investeringsutgifter. • The EU Regulation-based SHA 2011 statistical system is used in the statistics. In international comparison, health care expenditure refers to operating costs, i.e. capital expenditure has been deducted from total health expenditure.

Lähde: Terveysthuollon menot ja rahoitus. SVT. THL. • Källa: Hälsö- och sjukvårdsutgifter samt deras finansiering. FOS. THL. • Source: Health expenditure and financing. OSF. THL.

113. Terveysthuollon menot rahoittajittain 2000–2016
Hälsa- och sjukvårdsutgifter efter finansiering 2000–2016
Health expenditure by source of funding, 2000–2016

Rahoittajat • Finansiering • Source of funding	2000	2005	2010	2013	2014	2015	2016
	%						
Julkinen rahoitus • Offentlig sektor • General government	71,4	75,7	74,4	75,3	75,1	75,1	74,6
Yleinen julkishallinto (pl. Kela) • Offentlig sektor exkl. sociala trygghetsfonder • General government excluding social security funds	57,0	60,7	60,1	62,2	61,8	62,0	62,0
Valtio • Staten • Central government	18,6	22,2	26,3	25,4	25,1	25,0	26,4
Kunnat • Kommunala sektorer • Local/municipal government	38,4	38,4	33,9	36,8	36,7	37,0	35,6
Kela • Sociala trygghetsfonder • Social security funds	14,4	15,0	14,3	13,2	13,3	13,0	12,6
Yksityinen rahoitus • Privat sektor • Private sector	28,6	24,3	25,6	24,7	24,9	24,9	25,4
Avustuskassat • Privata socialförsäkringar • Private social insurance	0,5	0,4	0,4	0,3	0,3	0,3	0,3
Yksityinen vakuutus • Privata försäkringsbolag (ej för socialförsäkringar) • Private insurance enterprises (other than social insurance)	2,3	2,1	2,4	2,6	2,9	2,2	2,0
Kotitaloudet • Privata hushållsutgifter ur egen ficka • Private household out-of-pocket expenditure	23,2	19,0	20,0	19,0	19,0	19,8	20,4
Kotitalouksia palvelevat voittoa tavoittelemattomat yhteisöt • Hushållens icke-vinstdrivande organisationer (HIO) • Non-profit institutions serving households (other than social insurance)	0,7	0,7	0,6	0,5	0,4	0,4	0,5
Työnantajat • Bolag (ej sjukförsäkringar) • Corporations (other than health insurance)	1,9	2,0	2,1	2,3	2,3	2,2	2,2
Yhteensä • Totalt • Total	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Lähde: Terveysthuollon menot ja rahoitus. SVT. THL. • Källa: Hälsa- och sjukvårdsutgifter samt deras finansiering. FOS. THL. • Source: Health expenditure and financing. OSF. THL.

114. Sosiaaliturvan menot asukasta kohti ostovoimapariteetin mukaan EU- ja ETA-maissa 2010–2015
Utgifter för det sociala skyddet enligt köpkraftsparitet i EU- och EES-länder 2010–2015
Social protection expenditure per capita by purchasing power parity in EU and EEA countries, 2010–2015

Maa • Land • Country	2010	2012	2013	2014	2015
	€				
Suomi • Finland • <i>Finland</i>	8 493	9 119	9 385	9 766	10 122
Ruotsi • Sverige • <i>Sweden</i>	9 017	9 701	9 704	9 856	10 273*
Norja • Norge • <i>Norway</i>	10 506	11 257	11 645	12 123	12 733
Tanska • Danmark • <i>Denmark</i>	10 156	10 400	10 763	11 150	11 436
Islanti • Island • <i>Iceland</i>	6 807	7 314	7 264	7 654	7 963
Alankomaat • Nederländerna • <i>Netherlands</i>	10 047	10 709	10 828	10 874	11 118
Belgia • Belgien • <i>Belgium</i>	8 800	9 234	9 504	9 902	10 382
Bulgaria • Bulgarien • <i>Bulgaria</i>	1 921	2 116	2 301	2 568	2 675
Espanja • Spanien • <i>Spain</i>	5 791	5 907	5 969	6 117*	6 367*
Irlandi • Irland • <i>Ireland</i>	7 546	7 742	7 489	7 298	7 506
Iso-Britannia • Storbritannien • <i>Great Britain</i>	7 627	7 993	7 759	7 800	8 488*
Italia • Italien • <i>Italy</i>	7 776	7 849	7 763	7 780*	8 083*
Itävalta • Österrike • <i>Austria</i>	9 605	10 127	10 372	10 645	11 146
Kreikka • Grekland • <i>Greece</i>	5 515*	5 272*	4 941*	5 084*	5 312*
Kroatia • Kroatien • <i>Croatia</i>	3 148	3 317	3 477	3 510	3 651
Kypros • Cyprien • <i>Cyprus</i>	4 904	5 234	5 339	4 871	5 211
Latvia • Lettland • <i>Latvia</i>	2 486	2 362	2 517	2 597	2 834*
Liettua • Litauen • <i>Lithuania</i>	2 966	3 122	3 126	3 327	3 581*
Luxemburg • Luxemburg • <i>Luxembourg</i>	13 086	13 880	14 626	14 829	14 989
Malta • Malta • <i>Malta</i>	4 008	4 188	4 221	4 484	4 737
Portugali • Portugal • <i>Portugal</i>	5 161	5 107	5 544	5 561	5 665
Puola • Polen • <i>Poland</i>	3 397	3 706	3 836	3 935	..
Ranska • Frankrike • <i>France</i>	9 238	9 833	10 190	10 477	10 742
Romania • Rumänien • <i>Romania</i>	2 308	2 241	2 245	2 341	2 504
Saksa • Tyskland • <i>Germany</i>	9 119	9 724	9 913	10 331	10 819*
Slovakia • Slovakien • <i>Slovakia</i>	3 654	3 817	3 952	4 097	4 265*
Slovenia • Slovenien • <i>Slovenia</i>	5 126	5 323	5 297	5 352	5 600*
Sveitsi • Schweiz • <i>Switzerland</i>	9 767	10 580	11 105	11 440	12 064*
Tšekki • Tjeckien • <i>Czech Republic</i>	4 501	4 690	4 778	5 022	5 191
Unkari • Ungern • <i>Hungary</i>	3 879	3 886	3 933	3 970	4 223
Viro • Estland • <i>Estonia</i>	2 944	3 013	3 051	3 252	3 666
EU28	7 276*	7 644*	7 730*	7 903*	..

Lähde • Källa • Source: Eurostat. <http://ec.europa.eu/eurostat/data/database> [20.3.2018].

115. Sosiaaliturvan menot suhteessa bruttokansantuotteeseen EU- ja ETA-maissa 2010–2015

Utgifter för det sociala skyddet i förhållande till BNP i EU- och EES-länder 2010–2015

Social protection expenditure in relation to GDP in EU and EEA countries, 2010–2015

Maa • Land • Country	2010	2011	2012	2013	2014	2015
	%					
Suomi • Finland • Finland	29,3	28,9	30,1	31,1	31,9	32,0"
Ruotsi • Sverige • Sweden	28,6	28,2	29,3	30,0	29,5	29,2'
Norja • Norge • Norway	25,2	24,8	24,6	25,1	26,0	27,9
Tanska • Danmark • Denmark	32,4	32,1	32,0	32,5	32,8	32,3
Islanti • Island • Iceland	23,3	23,9	23,7	23,4	23,7	22,8
Alankomaat • Nederländerna • Netherlands	29,7	30,2	31,0	31,2	30,9	30,2
Belgia • Belgien • Belgium	29,4	29,7	29,6	30,1	30,2	30,3
Bulgaria • Bulgarien • Bulgaria	17,0	16,5	16,6	17,6	18,5	17,9
Espanja • Spanien • Spain	24,6	25,3	25,5	25,8	25,4	24,6
Irlanti • Irland • Ireland	25,3	24,5	24,4	23,5	21,6	16,3
Iso-Britannia • Storbritannien • Great Britain	29,1	29,1	29,3	28,4	27,3	28,6'
Italia • Italien • Italy	28,9	28,5	29,3	29,8	29,9'	29,9'
Itävalta • Österrike • Austria	29,8	29,0	29,3	29,8	29,8	29,8
Kreikka • Grekland • Greece	25,9'	27,3'	28,0'	26,3'	26,0'	26,4'
Kroatia • Kroatien • Croatia	21,1	20,7	21,1	22,0	21,4	21,1
Kypros • Cypern • Cyprus	19,9	21,5	22,3	24,2	21,7	21,8
Latvia • Lettland • Latvia	18,3	15,3	14,4	14,6	14,4	14,9'
Liettua • Litauen • Lithuania	19,0	16,9	16,2	15,3	15,2	15,5'
Luxemburg • Luxemburg • Luxembourg	22,7	21,9	22,8	23,2	22,4	22,1
Malta • Malta • Malta	19,3	18,9	19,1	18,9	18,3	17,5
Portugali • Portugal • Portugal	25,8	25,8	26,4	27,6	26,9	25,7
Puola • Polen • Poland	19,7	18,7	18,9	19,4	19,1	..
Ranska • Frankrike • France	32,9	32,7	33,5	33,9	34,2	33,9
Romania • Rumänien • Romania	17,3	16,4	15,4	14,9	14,8	14,6
Saksa • Tyskland • Germany	29,8	28,6	28,7	29,0	29,0	29,1'
Slovakia • Slovakien • Slovakia	18,2	17,8	18,0	18,3	18,5	18,2'
Slovenia • Slovenien • Slovenia	24,4	24,5	24,9	24,9	23,9	23,8'
Sveitsi • Schweiz • Switzerland	25,5	25,4	26,3	27,0	26,8	27,3'
Tšekki • Tjeckien • Czech Republic	20,1	20,1	20,4	20,2	19,7	19,0
Unkari • Ungern • Hungary	22,6	21,7	21,4	20,8	19,8	20,0
Viro • Estland • Estonia10	17,6	15,6	15,0	14,9	15,1	16,4
EU28	28,6'	28,3'	28,7'	28,8'	28,6'	:

Lähde • Källa • Source: Eurostat. <http://ec.europa.eu/eurostat/data/database> [20.3.2018].

116. Terveysthuoltomenot suhteessa bruttokansantuotteeseen OECD-maissa 2000–2016
Hälsö- och sjukvårdsutgifternas andel av BNP i OECD-länder 2000–2016
Health expenditure as a share of GDP in OECD countries, 2000–2016

Maa • Land • Country	2000	2005	2010	2012	2013	2014	2015	2016
	%							
Suomi • Finland • <i>Finland</i>	6,8	8,0	8,9	9,3	9,5	9,5	9,7	9,5
Ruotsi • Sverige • <i>Sweden</i>	7,4	8,3	8,5	10,9	11,1	11,1	11,0	11,0
Norja • Norge • <i>Norway</i>	7,7	8,3	8,9	8,8	8,9	9,3	10,0	10,5
Tanska • Danmark • <i>Denmark</i>	8,1	9,1	10,4	10,3	10,2	10,3	10,3	10,4
Islanti • Island • <i>Iceland</i>	9,0	9,2	8,8	8,7	8,7	8,8	8,6	8,6
Alankomaat • Nederländerna • <i>Netherlands</i>	7,1	9,3	10,4	10,9	10,9	10,9	10,7	10,5
Australia • Australien • <i>Australia</i>	7,6	8,0	8,5	8,7	8,8	9,1	9,4	9,6
Belgia • Belgien • <i>Belgium</i>	7,9	9,0	9,9	10,2	10,4	10,4	10,5	10,4
Chile • Chile • <i>Chile</i>	6,3	6,6	6,7	7,0	7,3	7,7	8,1	8,5
Espanja • Spanien • <i>Spain</i>	6,8	7,7	9,0	9,1	9,0	9,1	9,2	9,0
Irlanti • Irland • <i>Ireland</i>	5,9	7,6	10,5	10,1	10,4	9,9	7,8	7,8
Iso-Britannia • Storbritannien • <i>Great Britain</i>	6,0	7,2	8,5	8,5	9,9	9,8	9,9	9,7
Israel • Israel • <i>Israel</i>	6,8	7,1	7,0	7,1	7,1	7,4	7,4	7,4
Italia • Italien • <i>Italy</i>	7,6	8,4	9,0	9,0	9,0	9,0	9,0	8,9
Itävalta • Österrike • <i>Austria</i>	9,2	9,6	10,1	10,1	10,2	10,3	10,3	10,4
Japani • Japan • <i>Japan</i>	7,2	7,8	9,2	10,8	10,8	10,8	10,9	10,9
Kanada • Kanada • <i>Canada</i>	8,3	9,1	10,6	10,2	10,1	10,0	10,4	10,6
Kreikka • Grekland • <i>Greece</i>	7,2	9,0	9,6	8,8	8,3	7,9	8,4	8,3
Korea • Korea • <i>Korea</i>	4,0	5,1	6,5	6,7	6,9	7,1	7,4	7,7
Latvia • Lettland • <i>Latvia</i>	5,4	5,9	6,1	5,4	5,4	5,5	5,8	5,7
Luxemburg • Luxemburg • <i>Luxembourg</i>	5,9	7,2	7,0	6,6	6,5	6,3	6,0	6,3
Meksiko • Mexico • <i>Mexico</i>	4,9	5,9	6,0	5,9	6,0	5,7	5,9	5,8
Portugali • Portugal • <i>Portugal</i>	8,4	9,4	9,8	9,3	9,1	9,0	9,0	8,9
Puola • Polen • <i>Poland</i>	5,3	5,8	6,4	6,2	6,4	6,2	6,3	6,4
Ranska • Frankrike • <i>France</i>	9,5	10,2	10,7	10,8	10,9	11,1	11,1	11,0
Saksa • Tyskland • <i>Germany</i>	9,8	10,3	11,0	10,8	11,0	11,1	11,2	11,3
Slovakia • Slovakien • <i>Slovakia</i>	5,3	6,6	7,8	7,6	7,5	6,9	6,9	6,9
Slovenia • Slovenien • <i>Slovenia</i>	7,8	8,0	8,6	8,7	8,8	8,5	8,5	8,6
Sveitsi • Schweiz • <i>Switzerland</i>	9,3	10,3	10,7	11,1	11,4	11,6	12,1	12,4
Tšekki • Tjeckien • <i>Czech Republic</i>	5,7	6,4	6,9	7,0	7,7	7,6	7,3	7,3
Turkki • Turkiet • <i>Turkey</i>	4,6	4,9	5,1	4,5	4,4	4,3	4,1	4,3
Unkari • Ungern • <i>Hungary</i>	6,8	8,0	7,6	7,5	7,3	7,1	7,2	7,6
USA • USA • <i>USA</i>	12,5	14,5	16,4	16,4	16,3	16,5	16,9	17,2
Uusi-Seelanti • Nya Zeeland • <i>New Zealand</i>	7,5	8,3	9,7	9,7	9,4	9,4	9,3	9,2
Viro • Estland • <i>Estonia</i>	5,2	5,0	6,3	5,8	6,0	6,2	6,5	6,7
OECD (35)	7,2	8,0	8,8	8,8	8,9	8,9	9,0	9,0

Lähde • Källa • Source: OECD StatExtracts. <http://stats.oecd.org> (02.05.2018).

Terveyden edistäminen

Främjande av hälsa

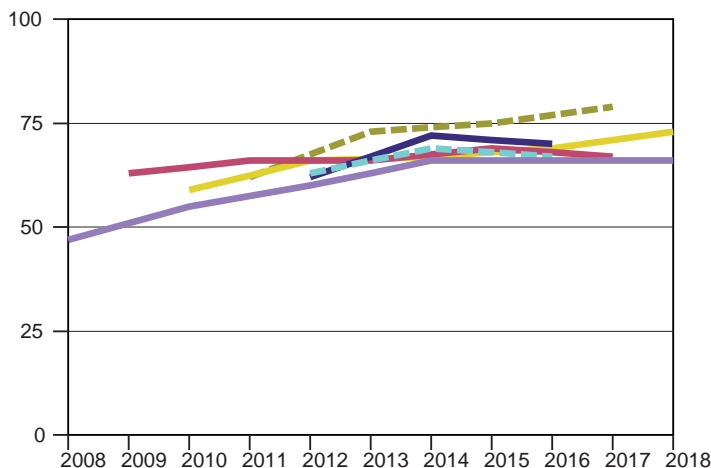
Health promotion

Kuvio 18. - Figur 18. - Figure 18.

Terveydenedistämisaktiivisuus kunnissa 2008–2018

Hälsofrämjande verksamhet i kommuner 2008–2018

Health promotion capacity building in municipalities 2008–2018

- Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen kuntajohdossa - Främjande av välbefinnande och hälsa i kommunens ledning - Health promotion in municipal management
- Liikunnan edistäminen kunnissa - Främjande av motion och idrott i kommuner - Promotion of physical activity in municipalities
- Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen peruskouluissa - Främjande av välbefinnande och hälsa i den grundläggande utbildningen - Health promotion in comprehensive schools
- Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen lukioissa - Främjande av välbefinnande och hälsa i gymnasier - Health promotion in upper secondary schools
- Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen ammatillisessa peruskoulutuksessa - Främjande av välbefinnande och hälsa i yrkesläroanstalter - Health promotion in vocational schools
- Terveydenedistämisaktiivisuus perusterveydenhuollossa - Hälsofrämjande verksamhet inom primärvården - Health promotion capacity building in primary health care

1) Pisteet 0–100. Pistemäärä 100 tarkoittaa, että toiminta on kaikilta osin hyvän käytännön ja laadun mukaista. Poäng 0–100. Poängtalet 100 betyder att verksamheten till alla delar följer god praxis och håller god kvalitet. Score 0–100. If the total score is 100, the activities comply with good practices and sound quality in all respects.

Lähteet: Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen kuntajohdossa -TEA. THL; Liikunnan edistäminen kunnissa -TEA. THL; Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen peruskouluissa -TEA. THL; Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen lukioissa -TEA. THL; Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen ammatillisessa peruskoulutuksessa -TEA. THL; Terveydenedistämisaktiivisuus (TEA) perusterveydenhuollossa. THL. - Källor: Främjande av välbefinnande och hälsa i kommunens ledning -TEA. THL; Främjande av motion och idrott i kommuner -TEA. THL; Främjande av välbefinnande och hälsa i den grundläggande utbildningen -TEA. THL; Främjande av välbefinnande och hälsa i gymnasier -TEA. THL; Främjande av välbefinnande och hälsa i yrkesläroanstalter -TEA. THL; Hälsofrämjande verksamhet (TEA) inom primärvården. THL. - Sources: Health promotion in municipal management -TEA. THL; Promotion of physical activity in municipalities -TEA. THL; Health promotion in comprehensive schools -TEA. THL; Health promotion in upper secondary schools -TEA. THL; Health promotion in vocational schools -TEA. THL; Health promotion capacity building (TEA) in primary health care. THL.

117. Terveystiedon edistäminen kunnissa maakunnittain 2016–2018
Hälsofrämjande verksamhet i kommuner efter landskap 2016–2018
Health promotion capacity building by region 2016–2018

Maakunta <i>Region</i>	Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen kuntajohdossa Främjande av välbefinnande och hälsa i kommunens ledning <i>Health promotion in municipal management</i>	Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen peruskouluissa Främjande av välbefinnande och hälsa i den grundläggande utbildningen <i>Health promotion in comprehensive schools</i>	Liikunnan edistäminen kunnissa Främjande av motion och idrott i kommuner <i>Promotion of physical activity in municipalities</i>
	2017	2017	2018
	Pistemäärä ¹⁾ • Poäng ¹⁾ • Score ¹⁾		
Koko maa • Whole country	79	67	73
Uusimaa	85	67	79
Varsinais-Suomi	71	69	74
Satakunta	65	68	68
Kanta-Häme	67	66	61
Pirkanmaa	86	68	71
Päijät-Häme • Päijänne-Tavastland	82	65	80
Kymenlaakso	68	67	74
Etelä-Karjala • South Karelia	91	72	77
Etelä-Savo	77	68	58
Pohjois-Savo	89	69	78
Pohjois-Karjala • North Karelia	66	68	72
Keski-Suomi • Central Finland	75	67	66
Etelä-Pohjanmaa • South Ostrobothnia	71	66	66
Pohjanmaa • Ostrobothnia	68	67	60
Keski-Pohjanmaa • Central Ostrobothnia	73	66	74
Pohjois-Pohjanmaa • North Ostrobothnia	80	65	79
Kainuu	70	68	71
Lappi • Lapland	78	67	67

1) Pistet 0–100. Pistemäärä 100 tarkoittaa, että toiminta on kaikilta osin hyvän käytännön ja laadun mukaista. • Poäng 0–100. Poängtalet 100 betyder att verksamheten till alla delar följer god praxis och håller god kvalitet. • Score 0–100. If the total score is 100, the activities comply with good practices and sound quality in all respects.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen lukioissa Främjande av välbefinnande och hälsa i gymnasier <i>Health promotion in upper secondary schools</i>	Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen ammatillisessa peruskoulutuksessa Främjande av välbefinnande och hälsa i yrkesläroanstalter <i>Health promotion in vocational schools</i>	Terveydenedistämiskapasiteetti perusterveydenhuollossa Hälsöfrämjande verksamhet inom primärvården <i>Health promotion capacity building in primary health care</i>	Landskap
2016	2016	2018	
70	67	66	Hela landet
73	69	76	Nyland
69	70	64	Egentliga Finland
67	67	57	Satakunta
72	71	60	Egentliga Tavastland
71	61	64	Birkaland
67	53	48	Päijänne-Tavastland
70	58	64	Kymmenedalen
67	69	57	Södra Karelen
75	69	64	Södra Savolax
65	73	69	Norra Savolax
65	74	57	Norra Karelen
71	64	65	Mellersta Finland
67	70	66	Södra Österbotten
72	66	56	Österbotten
70	74	42	Mellersta Österbotten
66	67	59	Norra Österbotten
68	71	65	Kajanaland
62	60	56	Lapland

Lähteet: Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen kuntajohdossa –TEA. THL; Liikunnan edistäminen kunnissa –TEA. THL; Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen peruskouluissa –TEA. THL; Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen lukioissa –TEA. THL; Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen ammatillisessa peruskoulutuksessa –TEA. THL; Terveydenedistämiskapasiteetti (TEA) perusterveydenhuollossa. THL. • Källor: Främjande av välbefinnande och hälsa i kommunens ledning –TEA. THL; Främjande av motion och idrott i kommuner –TEA. THL; Främjande av välbefinnande och hälsa i den grundläggande utbildningen –TEA. THL; Främjande av välbefinnande och hälsa i gymnasier –TEA. THL; Främjande av välbefinnande och hälsa i yrkesläroanstalter –TEA. THL; Hälsöfrämjande verksamhet (TEA) inom primärvården. THL. • Sources: *Health promotion in municipalities* –TEA. THL; *Health promotion in comprehensive schools* –TEA. THL; *Health promotion in upper secondary schools* –TEA. THL; *Health promotion in vocational schools* –TEA. THL; *Health promotion capacity building (TEA) in primary health care*. THL.

Väestön terveys ja terveyskäyttäytyminen

Befolkningens hälsa och hälsobeteende

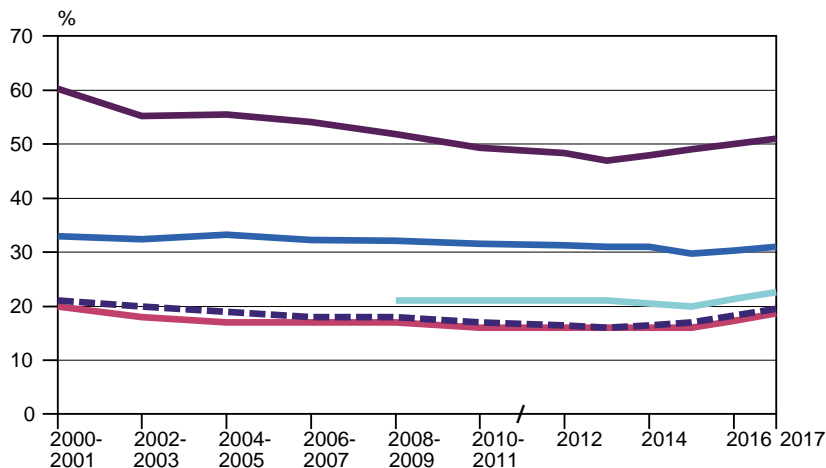
Population health and health behaviour

Kuvio 19. - Figur 19. - Figure 19.

Terveytensä keskitasoiseksi tai huonoksi kokevien osuus 2000–2017

Andelen personer som upplever sin hälsa medelmåttlig eller dålig 2000–2017

Percentage of people who rated their own health as average or poor, 2000–2017

- Eläkeikäinen väestö: 65–84-vuotiaat - Pensionerad befolkning: 65–84-åriga - Retirement-age population: 65–84-year olds
- Aikuisväestö: 15–64-vuotiaat - Vuxenbefolkning: 15–64-åriga - Adult population: 15–64-year olds
- Amatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijat - Första och andra årens studerande vid yrkesläroanstalter - Students in the 1st and 2nd grade of vocational school
- Lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijat - Första och andra årets studerande i gymnasiet - Students in the 1st and 2nd grade of upper secondary school
- Peruskoulun 8.- ja 9.-luokkalaiset - Elever i klasserna 8 och 9 i grundskolan - Pupils in the 8th and 9th grade of secondary school

Lähteet: Koululaiset ja opiskelijat: Kouluterveyskysely. THL; Aikuisväestö: Vuoteen 2011 asti Suomalaisen aikuisväestön terveystietäytymisen ja terveys (AVTK) -tutkimus ja vuodesta 2012 alkaen Alueellinen terveys- ja hyvinvointitutkimus (ATH). THL; Eläkeikäinen väestö: Vuoteen 2011 asti Eläkeikäisen väestön terveystietäytymisen ja terveys (EVTK) -tutkimus ja vuodesta 2012 alkaen Alueellinen terveys- ja hyvinvointitutkimus (ATH). THL. Källor: Elever och studerande: Enkäten Hälsa i skolan. THL; Vuxenbefolkning: Fram till år 2011 Undersökningen Den finländska vuxenbefolkningens hälsobeteende och hälsa (AVTK) och från år 2012 Den regionala hälso- och välfärdsundersökningen (ATH). THL; Pensionerad befolkning: Fram till år 2011 Undersökningen Den pensionerade befolkningens hälsobeteende och hälsa (EVTK) och från år 2012 Den regionala hälso- och välfärdsundersökningen (ATH). THL. Sources: Pupils and students: The School Health Promotion Study. THL; Adult population: Up to 2011 Health Behaviour and Health among the Finnish Adult Population -survey (AVTK) and from 2012 onwards Regional Health and Well-being Study (ATH). THL. Retirement-age population: Up to 2011 Health Behaviour and Health among the Finnish Elderly -survey (EVTK) and from 2012 onwards Regional Health and Well-being Study (ATH). THL.

118. Niukasti hedelmiä, marjoja ja kasviksia syövien 14–20 vuotiaiden osuus 2002–2017
Andelen om 14–20-åriga som sällan äter frukter, bär och grönsaker 2002–2017
Percentage of 14–20-year-olds who eat little fruit, berries or vegetables, 2002–2017

Koulutyyppi ja sukupuoli Skoltyp och kön Type of school and gender	2002– 2003	2004– 2005	2006– 2007	2008– 2009	2010– 2011	2013	2015	2017
N	..	..	..	..	..	..	..	132 134
	%							
Peruskoulun 8.– ja 9.-luokkalaiset • Elever i klasserna 8 och 9 i grundskolan • Pupils in the 8th and 9th grade of secondary school	..	..	..	..	..	..	..	73
Pojat • Pojkar • Boys	..	..	..	..	..	..	..	80
Tytöt • Flickor • Girls	..	..	..	..	..	..	..	66
Lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijat • Första och andra årets studerande i gymnasiet • Students in the 1st and 2nd grade of upper secondary school	..	..	..	..	..	..	..	64
Pojat • Pojkar • Boys	..	..	..	..	..	..	..	74
Tytöt • Flickor • Girls	..	..	..	..	..	..	..	57
Ammattillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijat • Första och andra årets studerande vid yrkesläroanstalter • Students in the 1st and 2nd grade of vocational school	..	..	..	..	..	..	..	85
Pojat • Pojkar • Boys	..	..	..	..	..	..	..	89
Tytöt • Flickor • Girls	..	..	..	..	..	..	..	79

Lähde: Kouluterveyskysely, THL. • Källa: Enkäten Hälsa i skolan, THL. • Source: The School Health Promotion Study, THL.

119. Tuoreita kasviksia päivittäin syövien 20–64-vuotiaiden osuus 2008–2017
Andelen 20–64-åriga som äter färska grönsaker dagligt 2008–2017
Percentage of 20–64-year-olds who eat fresh vegetables daily, 2008–2017

Ikäryhmä ja sukupuoli Åldersgrupp och kön Age group and gender	2008– 2009	2010– 2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
N	5 558	5 094	2 292	29 597	11 136	11 458	2 628	2 341
	%							
20–64	43	44	37	35	42	40	45	44
Miehet • Män • Men	36	33	28	28	33	31	36	33
Naiset • Kvinnor • Women	49	52	46	42	51	48	54	55
20–34	35	37	32	31	38	35	42	39
Miehet • Män • Men	28	26	25	24	30	27	36	30
Naiset • Kvinnor • Women	41	44	38	38	46	45	48	49
35–44	41	43	44	37	42	42	46	48
Miehet • Män • Men	33	31	38	30	32	34	31	36
Naiset • Kvinnor • Women	47	53	50	44	53	51	62	61
45–54	47	48	38	37	46	43	49	46
Miehet • Män • Men	40	36	25	29	37	34	39	36
Naiset • Kvinnor • Women	52	57	50	45	54	51	57	57
55–64	50	48	38	38	45	40	47	44
Miehet • Män • Men	40	38	28	31	35	33	39	33
Naiset • Kvinnor • Women	58	56	48	45	55	48	53	55

Lähteet: Vuoteen 2011 asti Suomalaisen aikuisväestön terveyskäyttäytyminen ja terveys (AVTK) -tutkimus ja vuodesta 2012 alkaen Alueellinen terveys- ja hyvinvointitutkimus (ATH), THL. • Källor: Fram till år 2011 Undersökningen Den finländska vuxenbefolkningens hälsobeteende och hälsa (AVTK) och från år 2012 Den regionala hälso- och välfärdsundersökningen (ATH), THL. • Sources: Up to 2011 Health Behaviour and Health among the Finnish Adult Population -survey (AVTK) and from 2012 onwards Regional Health and Well-being Study (ATH), THL.

120. Tuoreita kasviksia päivittäin syövien 65–84-vuotiaiden osuus 2007–2017
Andelen 65–84-åriga som äter färska grönsaker dagligt 2007–2017
Percentage of 65–84-year-olds who eat fresh vegetables daily, 2007–2017

Ikäryhmä ja sukupuoli Åldersgrupp och kön Age group and gender	N	2007	2009	2011	2013	2014	2015	2016	2017
		1 804	1 675	1 680	16 544	6 846	7 028	1 877	1 871
		%							
65–84		28	31	31	34	38	36	41	43
Miehet • Män • <i>Men</i>		25	31	29	30	33	32	36	36
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>		30	30	32	37	42	40	46	49
65–69		32	37	34	37	43	40	41	49
Miehet • Män • <i>Men</i>		27	37	32	31	36	33	34	39
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>		36	38	36	43	49	46	48	58
70–74		30	29	34	35	40	39	47	42
Miehet • Män • <i>Men</i>		28	27	31	30	33	32	40	34
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>		31	31	36	38	45	45	53	50
75–79		23	26	25	30	34	32	37	40
Miehet • Män • <i>Men</i>		24	29	26	28	31	29	36	36
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>		23	24	24	31	36	34	39	43
80–84		21	24	26	28	29	29	33	33
Miehet • Män • <i>Men</i>		16	23	24	25	26	28	36	28
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>		26	25	28	30	31	30	30	37

Lähteet: Vuoteen 2011 asti Eläkeikäisen väestön terveystäyttyminen ja terveys (EVTK) –tutkimus ja vuodesta 2012 alkaen Alueellinen terveys- ja hyvinvointitutkimus (ATH). THL. • Källor: Fram till år 2011 Undersökningen Den pensionerade befolkningens hälsobeteende och hälsa (EVTK) och från år 2012 Den regionala hälso- och välfärdsundersökningen (ATH). THL. • Sources: Up to 2011 Health Behaviour and Health among the Finnish Elderly –survey (EVTK) and from 2012 onwards Regional Health and Well-being Study (ATH). THL

121. Ylipainoisten (BMI ≥ 25 kg/m²) 14–20-vuotiaiden osuus 2002–2017
Övervikt (BMI ≥ 25 kg/m²) 14–20-åriga 2002–2017
Overweight (BMI ≥ 25 kg/m²) 14–20-year-olds, 2002–2017

Koulutyyppi ja sukupuoli Skoltyp och kön Type of school and gender		2002– 2003	2004– 2005	2006– 2007	2008– 2009	2010– 2011	2013	2015	2017
	N	129 742	144 378	149 287	182 726	176 723	161 698	105 276	126 760
	%								
Peruskoulun 8.- ja 9.-luokkalaiset • Elever i klasserna 8 och 9 i grundskolan • Pupils in the 8th and 9th grade of secondary school		13	15	16	15	16	16	16	19
Pojat • Pojkar • Boys		17	18	20	19	19	20	19	22
Tytöt • Flickor • Girls		10	11	11	11	12	13	13	16
Lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijat • Första och andra årets studerande i gymnasiet • Students in the 1st and 2nd grade of upper secondary school		11	12	13	13	13	14	14	16
Pojat • Pojkar • Boys		15	16	18	17	17	18	18	19
Tytöt • Flickor • Girls		8	9	10	10	11	11	12	13
Ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijat • Första och andra årets studerande vid yrkesläroanstalter • Students in the 1st and 2nd grade of vocational school		..	..	..	22	22	22	22	25
Pojat • Pojkar • Boys		..	..	..	26	25	26	25	28
Tytöt • Flickor • Girls		..	..	..	17	17	17	19	20

Lähde: Kouluterveyskysely. THL. • Källa: Enkäten Hälsa i skolan. THL. • Source: The School Health Promotion Study. THL.

122. Ylipainoisten (BMI ≥ 25 kg/m²) 20–64-vuotiaiden osuus 2008–2017
Övervikt (BMI ≥ 25 kg/m²) 20–64-åriga 2008–2017
Overweight (BMI ≥ 25 kg/m²) 20–64-year-olds, 2008–2017

Ikäryhmä ja sukupuoli Åldersgrupp och kön Age group and gender		2008– 2009	2010– 2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
	N	5 536	5 107	2 273	29 449	11 139	11 539	2 576	2 341
	%								
20–64		52	53	54	55	54	54	54	57
Miehet • Män • Men		61	62	61	62	61	62	63	64
Naiset • Kvinnor • Women		45	46	46	47	46	47	46	49
20–34		33	36	39	39	40	40	41	41
Miehet • Män • Men		43	46	45	47	47	47	51	51
Naiset • Kvinnor • Women		27	30	33	32	32	32	31	31
35–44		53	54	54	56	54	56	51	58
Miehet • Män • Men		62	66	65	67	64	66	63	62
Naiset • Kvinnor • Women		47	43	43	45	43	46	39	53
45–54		58	57	63	62	61	62	65	65
Miehet • Män • Men		65	67	72	69	70	71	76	74
Naiset • Kvinnor • Women		52	50	54	55	53	55	55	56
55–64		63	63	64	66	65	65	65	68
Miehet • Män • Men		70	68	70	72	70	70	70	72
Naiset • Kvinnor • Women		57	59	57	60	60	60	61	63

Lähteet: Vuoteen 2011 asti Suomalaisen aikuisväestön terveystäyttyminen ja terveys (AVTK) -tutkimus ja vuodesta 2012 alkaen Alueellinen terveys- ja hyvinvointitutkimus (ATH). THL. • Källor: Fram till år 2011 Undersökningen Den finländska vuxenbefolkningens hälsobeteende och hälsa (AVTK) och från år 2012 Den regionala hälso- och välfärdsundersökningen (ATH). THL. • Sources: Up to 2011 Health Behaviour and Health among the Finnish Adult Population -survey (AVTK) and from 2012 onwards Regional Health and Well-being Study (ATH). THL.

123. Ylipainoisten (BMI ≥ 25 kg/m²) 65–84-vuotiaiden osuus 2007–2017
Övervikt (BMI ≥ 25 kg/m²) 65–84-åriga 2007–2017
Overweight (BMI ≥ 25 kg/m²) 65–84-year-olds, 2007–2017

Ikäryhmä ja sukupuoli Åldersgrupp och kön Age group and gender	N	2007	2009	2011	2013	2014	2015	2016	2017
		1 818	1 708	1 684	16 558	6 857	7 107	1 840	
		%							
65–84		65	64	65	64	64	62	65	67
Miehet • Män • <i>Men</i>		65	66	63	66	66	64	71	69
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>		65	62	66	63	63	60	60	65
65–69		67	65	64	68	66	64	66	69
Miehet • Män • <i>Men</i>		70	66	66	69	69	68	72	74
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>		63	65	62	66	64	60	59	65
70–74		67	64	65	63	64	62	68	67
Miehet • Män • <i>Men</i>		65	69	65	67	65	66	75	68
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>		68	60	66	59	63	60	61	67
75–79		62	65	68	62	62	62	61	66
Miehet • Män • <i>Men</i>		62	66	63	63	63	61	64	70
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>		63	63	73	61	62	62	57	64
80–84		61	60	60	61	60	58	65	59
Miehet • Män • <i>Men</i>		59	60	56	61	60	55	61	55
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>		64	60	64	61	60	60	67	62

Lähteet: Vuoteen 2011 asti Eläkeikäisen väestön terveystäytyminen ja terveys (EVTK) -tutkimus ja vuodesta 2012 alkaen Alueellinen terveys- ja hyvinvointitutkimus (ATH). THL. • Källor: Fram till år 2011 Undersökningen Den pensionerade befolkningens hälsobeteende och hälsa (EVTK) och från år 2012 Den regionala hälso- och välfärdsundersökningen (ATH). THL. • Sources: Up to 2011 Health Behaviour and Health among the Finnish Elderly -survey (EVTK) and from 2012 onwards Regional Health and Well-being Study (ATH). THL.

124. Vähän tai ei lainkaan hengästyttävää liikuntaa harrastavien 14–20-vuotiaiden osuus 2002–2017
Andelen 14–20-åriga som utövar lite eller ingen tröttande motion alls 2002–2017
Percentage of 14–20-year-olds who did little or no exercise that left them out of breath, 2002–2017

Koulutyyppi ja sukupuoli Skoltyp och kön Type of school and gender	N	2002– 2003	2004– 2005	2006– 2007	2008– 2009	2010– 2011	2013	2015	2017
		151 814	157 024	160 648	198 285	191 278	180 280	118 419	132 941
	%								
Peruskoulun 8.– ja 9.-luokkalaiset • Elever i klasserna 8 och 9 i grundskolan • Pupils in the 8th and 9th grade of secondary school		41	39	38	35	34	32	22	24
Pojat • Pojkar • Boys		36	35	35	33	33	32	23	24
Tytöt • Flickor • Girls		46	44	40	37	36	33	22	23
Lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijat • Första och andra årets studerande i gymnasiet • Students in the 1st and 2nd grade of upper secondary school		36	34	32	33	31	29	23	22
Pojat • Pojkar • Boys		29	28	27	29	28	27	22	22
Tytöt • Flickor • Girls		41	39	36	35	34	30	23	23
Ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijat • Första och andra årets studerande vid yrkesläroanstalter • Students in the 1st and 2nd grade of vocational school		..	..	..	48	47	47	36	38
Pojat • Pojkar • Boys		..	..	..	44	43	44	35	37
Tytöt • Flickor • Girls		..	..	..	54	53	50	37	41

Lähde: Kouluterveyskysely. THL. • Källa: Enkäten Hälsa i skolan. THL. • Source: The School Health Promotion Study. THL.

125. Vähän tai ei lainkaan vapaa-ajan liikuntaa harrastavien 20–64-vuotiaiden osuus 2008–2017
Andelen 20–64-åriga som på sin fritid utövar lite eller ingen motion alls 2008–2017
Percentage of 20–64 year-olds who did little or no exercise, 2008–2017

Ikäryhmä ja sukupuoli Åldersgrupp och kön Age group and gender	N	2008– 2009	2010– 2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
		5 561	5 062	2 283	29 580	11 158	11 535	2 611	2 341
	%								
20–64		28	28	25	25	23	26	23	22
Miehet • Män • Men		29	30	27	27	25	27	25	24
Naiset • Kvinnor • Women		28	27	23	23	21	25	21	21
20–34		28	28	28	26	24	28	25	23
Miehet • Män • Men		28	28	31	28	26	29	30	25
Naiset • Kvinnor • Women		28	28	24	23	21	26	20	21
35–44		32	30	21	23	25	25	22	22
Miehet • Män • Men		33	31	21	24	26	26	24	26
Naiset • Kvinnor • Women		31	29	20	23	23	25	20	18
45–54		28	28	26	27	23	26	26	23
Miehet • Män • Men		28	31	26	29	25	27	25	23
Naiset • Kvinnor • Women		28	26	26	25	22	25	28	24
55–64		27	27	25	23	20	24	18	21
Miehet • Män • Men		27	30	28	25	22	24	20	21
Naiset • Kvinnor • Women		27	24	22	22	19	25	16	20

Lähteet: Vuoteen 2011 asti Suomalaisen aikuisväestön terveystäyttyminen ja terveys (AVTK) -tutkimus ja vuodesta 2012 alkaen Alueellinen terveys- ja hyvinvointitutkimus (ATH). THL. • Källor: Fram till år 2011 Undersökningen Den finländska vuxenbefolkningens hälsobeteende och hälsa (AVTK) och från år 2012 Den regionala hälso- och välfärdsundersökningen (ATH). THL. • Sources: Up to 2011 Health Behaviour and Health among the Finnish Adult Population -survey (AVTK) and from 2012 onwards Regional Health and Well-being Study (ATH). THL.

126. Vähän tai ei lainkaan liikuntaa harrastavien 65–84-vuotiaiden osuus 2007–2017
Andelen 65–84-åriga som utövar lite eller ingen motion alls 2007–2017
Percentage of 65–84-year-olds who did little or no exercise, 2007-2017

Ikäryhmä ja sukupuoli Åldersgrupp och kön Age group and gender	N	2007	2009	2011	2013	2014	2015	2016	2017
		..	..	..	16 046	6 890	7 132	1 776	1 871
	%								
65–84		..	..	..	28	26	27	27	27
Miehet • Män • <i>Men</i>		..	..	..	25	24	24	28	27
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>		..	..	..	31	28	30	26	28
65–69		..	..	..	23	20	22	20	21
Miehet • Män • <i>Men</i>		..	..	..	23	21	23	22	20
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>		..	..	..	22	19	21	18	22
70–74		..	..	..	25	25	24	29	26
Miehet • Män • <i>Men</i>		..	..	..	21	25	22	28	29
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>		..	..	..	28	24	26	29	24
75–79		..	..	..	31	28	30	33	29
Miehet • Män • <i>Men</i>		..	..	..	27	25	25	36	30
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>		..	..	..	33	30	34	29	28
80–84		..	..	..	45	43	44	38	42
Miehet • Män • <i>Men</i>		..	..	..	36	33	34	34	34
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>		..	..	..	52	50	50	42	47

Lähteet: Vuoteen 2011 asti Eläkeikäisen väestön terveystäytyminen ja terveys (EVTK) -tutkimus ja vuodesta 2012 alkaen Alueellinen terveys- ja hyvinvointitutkimus (ATH). THL. • Källor: Fram till år 2011 Undersökningen Den pensionerade befolkningens hälsobeteende och hälsa (EVTK) och från år 2012 Den regionala hälso- och välfärdsundersökningen (ATH). THL. • Sources: Up to 2011 Health Behaviour and Health among the Finnish Elderly -survey (EVTK) and from 2012 onwards Regional Health and Well-being Study (ATH). THL.

127. Päivittäin tupakoivien 14–20-vuotiaiden osuus 2002–2017

Andelen 14–20-åriga som röker dagligen 2002–2017

Percentage of 14–20-year-olds who smoke daily, 2002–2017

Koulutyyppi ja sukupuoli Skoltyp och kön Type of school and gender	2002– 2003	2004– 2005	2006– 2007	2008– 2009	2010– 2011	2013	2015	2017
N	152 006	155 760	159 566	196 724	190 426	180 316	118 909	132 256
	%							
Peruskoulun 8.- ja 9.-luokkalaisten • Elever i klasserna 8 och 9 i grundskolan • Pupils in the 8th and 9th grade of secondary school	21	18	15	15	15	13	9	7
Pojat • Pojkar • Boys	22	18	16	17	17	15	10	8
Tytöt • Flickor • Girls	20	17	14	14	14	12	8	6
Lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijat • Första och andra årets studerande i gymnasiet • Students in the 1st and 2nd grade of upper secondary school	18	15	12	10	11	8	6	3
Pojat • Pojkar • Boys	17	14	11	10	10	8	5	3
Tytöt • Flickor • Girls	19	15	12	11	11	8	6	4
Ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijat • Första och andra årets studerande vid yrkesläroanstalter • Students in the 1st and 2nd grade of vocational school	..	..	..	39	39	36	30	23
Pojat • Pojkar • Boys	..	..	..	39	40	35	28	21
Tytöt • Flickor • Girls	..	..	..	40	39	37	33	25

Lähde: Kouluterveyskysely, THL. • Källa: Enkäten Hälsa i skolan, THL. • Source: The School Health Promotion Study, THL.

128. Päivittäin tupakoivien 20–64-vuotiaiden osuus 2008–2017

Andelen 20–64-åriga som röker dagligen 2008–2017

Percentage of 20–64-year-olds who smoke daily, 2008–2017

Ikäryhmä ja sukupuoli Åldersgrupp och kön Age group and gender	2008– 2009	2010– 2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
N	5 653	5 169	2 411	29 614	11 160	11 552	2 627	2 341
	%							
20–64	19	18	16	18	17	17	14	13
Miehet • Män • Men	23	22	20	20	19	19	14	15
Naiset • Kvinnor • Women	16	14	13	15	15	15	15	12
20–34	19	17	16	17	17	16	11	10
Miehet • Män • Men	22	20	19	19	19	18	8	11
Naiset • Kvinnor • Women	17	16	13	16	15	14	15	9
35–44	19	17	13	18	16	15	16	10
Miehet • Män • Men	24	20	15	22	20	16	17	11
Naiset • Kvinnor • Women	15	14	12	14	13	13	14	9
45–54	22	19	18	19	18	18	16	18
Miehet • Män • Men	27	24	24	21	20	21	18	19
Naiset • Kvinnor • Women	19	14	13	18	16	15	15	17
55–64	17	17	17	16	17	18	16	16
Miehet • Män • Men	20	22	19	18	19	19	16	18
Naiset • Kvinnor • Women	15	14	15	14	14	17	15	13

Lähteet: Vuoteen 2011 asti Suomalaisen aikuisväestön terveystäyttyminen ja terveys (AVTK) -tutkimus ja vuodesta 2012 alkaen Alueellinen terveys- ja hyvinvointitutkimus (ATH). THL. • Källor: Fram till år 2011 Undersökningen Den finländska vuxenbefolkningens hälsobeteende och hälsa (AVTK) och från år 2012 Den regionala hälso- och välfärdsundersökningen (ATH). THL. • Sources: Up to 2011 Health Behaviour and Health among the Finnish Adult Population -survey (AVTK) and from 2012 onwards Regional Health and Well-being Study (ATH). THL.

129. Päivittäin tupakoivien 65–84-vuotiaiden osuus 2007–2017
Andelen 65–84-åriga som röker dagligen 2007–2017
Percentage of 65–84-year-olds who smoke daily, 2007–2017

Ikäryhmä ja sukupuoli Åldersgrupp och kön Age group and gender	N	2007	2009	2011	2013	2014	2015	2016	2017
		1 847	1 741	1 723	16 930	6 971	7 179	1 895	1 871
		%							
65–84		8	7	8	7	8	8	8	7
Miehet • Män • <i>Men</i>		11	10	10	8	10	9	10	9
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>		5	5	6	6	6	7	7	6
65–69		13	12	12	11	11	11	14	8
Miehet • Män • <i>Men</i>		17	16	14	12	14	12	15	7
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>		10	8	9	9	9	11	12	10
70–74		7	8	8	7	8	8	8	10
Miehet • Män • <i>Men</i>		10	9	9	8	10	10	11	13
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>		5	6	7	6	6	7	5	6
75–79		4	3	5	3	5	5	4	4
Miehet • Män • <i>Men</i>		6	4	7	4	7	7	5	7
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>		3	2	3	3	4	3	3	2
80–84		4	3	3	3	3	2	1	4
Miehet • Män • <i>Men</i>		5	3	4	4	4	3	1	5
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>		2	2	2	3	2	2	1	3

Lähteet: Vuoteen 2011 asti Eläkeikäisen väestön terveyskäyttäytyminen ja terveys (EVTk) -tutkimus ja vuodesta 2012 alkaen Alueellinen terveys- ja hyvinvointitutkimus (ATH). THL. • Källor: Fram till år 2011 Undersökningen Den pensionerade befolkningens hälsobeteende och hälsa (EVTk) och från år 2012 Den regionala hälso- och välfärdsundersökningen (ATH). THL. • Sources: Up to 2011 Health Behaviour and Health among the Finnish Elderly -survey (EVTk) and from 2012 onwards Regional Health and Well-being Study (ATH). THL.

130. Humalahakuisesti alkoholia kuukausittain juovien 14–20-vuotiaiden osuus 2002–2017
Andelen 14–20-åriga som månatligen dricker alkohol i berusningssyfte 2002–2017
Percentage of 14–20-year-olds who engage in binge drinking at least once a month, 2002–2017

Koulutyyppi ja sukupuoli Skoltyp och kön Type of school and gender	N	2002– 2003	2004– 2005	2006– 2007	2008– 2009	2010– 2011	2013	2015	2017
		152 664	157 405	161 134	198 102	190 785	181 098	119 933	131 483
		%							
Peruskoulun 8.- ja 9.-luokkalaiset • Elever i klasserna 8 och 9 i grundskolan • Pupils in the 8th and 9th grade of secondary school		20	22	17	17	16	12	10	10
Pojat • Pojkar • Boys		21	22	18	17	16	13	11	11
Tytöt • Flickor • Girls		18	21	17	16	16	11	9	9
Lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijat • Första och andra årets studerande i gymnasiet • Students in the 1st and 2nd grade of upper secondary school		22	28	26	25	24	19	18	18
Pojat • Pojkar • Boys		28	33	29	28	26	21	20	20
Tytöt • Flickor • Girls		18	24	23	23	23	18	17	17
Ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijat • Första och andra årets studerande vid yrkesläroanstalter • Students in the 1st and 2nd grade of vocational school		..	..	..	40	39	34	31	28
Pojat • Pojkar • Boys		..	..	..	43	41	37	32	31
Tytöt • Flickor • Girls		..	..	..	37	35	31	29	25

Lähde: Kouluterveyskysely. THL. • Källa: Enkäten Hälsa i skolan. THL. • Source: The School Health Promotion Study. THL.

131. Humalahakuisesti alkoholia viikoittain käyttävien 20–64-vuotiaiden osuus 2008–2017
Andelen 20–64-åriga som varje vecka dricker alkohol i berusningssyfte 2008–2017
Percentage of 20–64-year-olds who engaged in binge drinking at least once a week, 2008–2017

Ikäryhmä ja sukupuoli Åldersgrupp och kön Age group and gender		2008– 2009	2010– 2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
	N	5 510	5 102	2 038	26 436	10 038	10 252	2 352	2 341
	%								
20–64		16	15	16	13	14	12	13	12
Miehet • Män • Men		26	25	25	21	22	19	21	20
Naiset • Kvinnor • Women		8	7	6	5	5	5	6	5
20–34		15	15	16	12	13	11	12	10
Miehet • Män • Men		24	24	26	18	20	18	17	16
Naiset • Kvinnor • Women		9	9	4	6	6	4	7	3
35–44		14	13	15	12	13	12	13	12
Miehet • Män • Men		25	24	23	19	21	18	22	18
Naiset • Kvinnor • Women		6	5	6	5	4	5	4	4
45–54		19	17	19	16	16	15	14	16
Miehet • Män • Men		31	29	30	26	26	23	23	26
Naiset • Kvinnor • Women		10	8	9	7	6	7	5	5
55–64		15	15	14	12	13	12	14	12
Miehet • Män • Men		23	23	22	20	21	17	23	20
Naiset • Kvinnor • Women		8	8	7	4	5	5	5	5

Lähteet: Vuoteen 2011 asti Suomalaisen aikuisväestön terveystäytyminen ja terveys (AVTK) -tutkimus ja vuodesta 2012 alkaen Alueellinen terveys- ja hyvinvointitutkimus (ATH). THL. • Källor: Fram till år 2011 Undersökningen Den finländska vuxenbefolkningens hälsobeteende och hälsa (AVTK) och från år 2012 Den regionala hälso- och välfärdsundersökningen (ATH). THL. • Sources: Up to 2011 Health Behaviour and Health among the Finnish Adult Population -survey (AVTK) and from 2012 onwards Regional Health and Well-being Study (ATH). THL.

132. Terveydentilansa huonoksi tai keskinkertaiseksi kokevien 14–20-vuotiaiden osuus 2002–2017
Andelen 14–20-åriga som upplever sitt hälsotillstånd dåligt eller medelmåttigt 2002–2017
Percentage of 14–20-year-olds who assess their health 'poor' or 'average', 2002–2017

Koulutyyppi ja sukupuoli Skoltyp och kön Type of school and gender		2002– 2003	2004– 2005	2006– 2007	2008– 2009	2010– 2011	2013	2015	2017
	N	153 160	157 406	160 795	199 231	191 616	181 767	119 263	133 032
		%							
Peruskoulun 8.- ja 9.-luokkalaiset • Elever i klasserna 8 och 9 i grundskolan • Pupils in the 8th and 9th grade of secondary school		18	17	17	17	16	16	16	19
Pojat • Pojkar • Boys		15	14	14	14	13	13	13	14
Tytöt • Flickor • Girls		22	20	20	20	19	19	19	23
Lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijat • Första och andra årets studerande i gymnasiet • Students in the 1st and 2nd grade of upper secondary school		20	19	18	18	17	16	17	20
Pojat • Pojkar • Boys		17	16	16	15	14	14	14	15
Tytöt • Flickor • Girls		23	21	20	19	19	18	19	23
Ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijat • Första och andra årets studerande vid yrkesläroanstalter • Students in the 1st and 2nd grade of vocational school		..	..	..	21	21	21	20	22
Pojat • Pojkar • Boys		..	..	..	18	17	17	16	17
Tytöt • Flickor • Girls		..	..	..	25	25	26	25	29

Lähde: Kouluterveyskysely. THL. • Källa: Enkäten Hälsa i skolan. THL. • Source: The School Health Promotion Study. THL.

133 Terveystensä huonoksi tai keskitasoiseksi kokevien 20–64-vuotiaiden osuus 2008–2017
Andelen 20–64-åriga som upplever sitt hälsotillstånd dåligt eller medelmåttigt 2008–2017
Percentage of 20–64-year-olds who assess their health 'poor' or 'average', 2008–2017

Ikäryhmä ja sukupuoli Åldersgrupp och kön Age group and gender		2008– 2009	2010– 2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
	N	5 667	5 182	2 297	29 693	11 241	11 625	2 632	2 341
		%							
20–64		33	33	34	33	31	32	31	28
Miehet • Män • Men		34	35	35	34	32	33	31	29
Naiset • Kvinnor • Women		33	32	32	32	30	30	30	28
20–34		23	22	24	23	21	22	25	19
Miehet • Män • Men		21	20	25	24	20	21	24	17
Naiset • Kvinnor • Women		24	24	24	22	22	23	25	21
35–44		26	29	25	29	28	29	27	24
Miehet • Män • Men		27	29	26	31	31	30	29	27
Naiset • Kvinnor • Women		25	29	25	27	25	27	25	22
45–54		38	38	39	37	35	36	31	34
Miehet • Män • Men		38	41	44	38	38	38	31	37
Naiset • Kvinnor • Women		38	35	34	35	33	34	31	31
55–64		44	41	47	46	43	43	41	38
Miehet • Män • Men		45	45	51	48	46	47	43	40
Naiset • Kvinnor • Women		44	38	44	44	40	40	39	36

Lähteet: Vuoteen 2011 asti Suomalaisen aikuisväestön terveyskäyttäytyminen ja terveys (AVTK) -tutkimus ja vuodesta 2012 alkaen Alueellinen terveys- ja hyvinvointitutkimus (ATH). THL. • Källor: Fram till år 2011 Undersökningen Den finländska vuxenbefolkningens hälsobeteende och hälsa (AVTK) och från år 2012 Den regionala hälso- och välfärdsundersökningen (ATH). THL. • Sources: Up to 2011 Health Behaviour and Health among the Finnish Adult Population -survey (AVTK) and from 2012 onwards Regional Health and Well-being Study (ATH). THL.

134. Terveystensä huonoksi tai keskitasoiseksi kokevien 65–84-vuotiaiden osuus 2007–2017
Andelen 65–84-åriga som upplever sitt hälsotillstånd vara dåligt eller medelmåttigt 2007–2017
Percentage of 65–84-year-olds who assess their health 'poor' or 'average', 2007–2017

Ikäryhmä ja sukupuoli Åldersgrupp och kön Age group and gender	N	2007	2009	2011	2013	2014	2015	2016	2017
		1 832	1 730	1 700	17 024	7 029	7 245	1 921	1 871
		%							
65–84		54	52	49	56	54	52	51	51
Miehet • Män • <i>Men</i>		53	52	48	55	55	52	52	52
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>		54	51	51	57	54	51	50	50
65–69		45	41	40	46	45	43	45	43
Miehet • Män • <i>Men</i>		47	44	41	46	48	46	48	42
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>		43	39	38	46	43	40	42	44
70–74		50	51	45	55	53	52	50	48
Miehet • Män • <i>Men</i>		50	54	43	55	54	52	51	53
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>		50	48	47	56	53	52	49	44
75–79		58	58	60	63	60	58	55	55
Miehet • Män • <i>Men</i>		56	57	55	63	59	57	58	59
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>		60	59	65	63	61	60	53	52
80–84		74	64	64	71	71	68	70	70
Miehet • Män • <i>Men</i>		76	62	64	70	70	68	59	71
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>		72	66	64	72	71	68	77	69

Lähteet: Vuoteen 2011 asti Eläkeikäisen väestön terveystäytyminen ja terveys (EVTK) -tutkimus ja vuodesta 2012 alkaen Alueellinen terveys- ja hyvinvointitutkimus (ATH). THL. • Källor: Fram till år 2011 Undersökningen Den pensionerade befolkningens hälsobeteende och hälsa (EVTK) och från år 2012 Den regionala hälso- och välfärdsundersökningen (ATH). THL. • Sources: Up to 2011 Health Behaviour and Health among the Finnish Elderly-survey (EVTK) and from 2012 onwards Regional Health and Well-being Study (ATH). THL.

135. Fyysisen toimintarajoitteen kokevien 14–20-vuotiaiden osuus 2002–2017
Andelen 14-20-åriga som upplever sin fysiska funktionsförmåga begränsad 2002–2017
Percentage of 14-20-year-olds who experience physical disability, 2002–2017

Koulutyyppi ja sukupuoli Skoltyp och kön Type of school and gender	2002– 2003	2004– 2005	2006– 2007	2008– 2009	2010– 2011	2013	2015	2017
N	..	..	..	..	..	..	..	130 048
	%							
Peruskoulun 8.- ja 9.-luokkalaiset • Elever i klasserna 8 och 9 i grundskolan • Pupils in the 8th and 9th grade of secondary school	..	..	..	..	..	..	..	6
Pojat • Pojkar • Boys	..	..	..	..	..	..	..	6
Tytöt • Flickor • Girls	..	..	..	..	..	..	..	6
Lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijat • Första och andra årets studerande i gymnasiet • Students in the 1st and 2nd grade of upper secondary school	..	..	..	..	..	..	..	4
Pojat • Pojkar • Boys	..	..	..	..	..	..	..	3
Tytöt • Flickor • Girls	..	..	..	..	..	..	..	5
Ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijat • Första och andra årets studerande vid yrkesläroanstalter • Students in the 1st and 2nd grade of vocational school	..	..	..	..	..	..	..	5
Pojat • Pojkar • Boys	..	..	..	..	..	..	..	4
Tytöt • Flickor • Girls	..	..	..	..	..	..	..	6

Lähde: Kouluterveyskysely, THL. • Källa: Enkäten Hälsa i skolan, THL. • Source: The School Health Promotion Study, THL.

136. Työkykynsä heikentyneeksi arvioivien 20–64-vuotiaiden osuus 2012–2017
Andelen 20–64-åriga, som upplever den egna arbetsförmågan nedsatt 2012–2017
Percentage of 20–64-year-olds who self-rated deterioration of work ability, 2012–2017

Ikäryhmä ja sukupuoli Åldersgrupp och kön Age group and gender	2012	2013	2014	2015	2016	2017
N	2 250	29 163	10 989	11 319	2 584	2 341
	%					
20–64	24	23	23	22	24	25
Miehet • Män • Men	27	25	24	24	25	26
Naiset • Kvinnor • Women	21	21	21	21	23	23
20–34	16	13	14	14	17	18
Miehet • Män • Men	18	14	14	13	17	17
Naiset • Kvinnor • Women	13	13	15	14	16	18
35–44	14	18	19	18	21	18
Miehet • Män • Men	16	19	21	19	20	19
Naiset • Kvinnor • Women	12	17	17	16	22	17
45–54	29	26	26	26	28	28
Miehet • Män • Men	34	30	29	29	29	30
Naiset • Kvinnor • Women	25	22	23	23	27	25
55–64	38	37	34	34	33	37
Miehet • Män • Men	44	41	37	38	36	41
Naiset • Kvinnor • Women	33	33	31	31	30	33

Lähde: Alueellinen terveys- ja hyvinvointitutkimus (ATH), THL. • Källa: Den regionala hälso- och välfärdsundersökningen (ATH), THL. • Source: Regional Health and Well-being Study (ATH), THL.

137. Apua riittämättömästi saavien 65–84-vuotiaiden osuus 2012–2017
Andelen 65–84-åriga som inte får tillräckligt med hjälp 2012–2017
Percentage of 65–84-year-olds who do not receive adequate assistance 2012–2017

Ikäryhmä ja sukupuoli Åldersgrupp och kön Age group and gender	N	2012	2013	2014	2015	2016	2017
		1 405	16 739	6 985	7 069	1 839	1 871
		%					
65–84		6	6	6	5	5	6
Miehet • Män • <i>Men</i>		3	4	4	3	4	3
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>		8	7	7	7	6	8
65–69		3	3	3	3	3	5
Miehet • Män • <i>Men</i>		2	3	2	3	2	4
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>		4	4	4	4	3	7
70–74		6	5	5	4	4	4
Miehet • Män • <i>Men</i>		3	3	3	2	3	3
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>		8	6	7	6	5	6
75–79		9	7	7	6	6	6
Miehet • Män • <i>Men</i>		5	5	4	4	5	4
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>		11	9	9	8	6	8
80–84		11	12	12	11	14	12
Miehet • Män • <i>Men</i>		5	8	8	6	7	5
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>		14	15	15	14	19	16

Lähde: Alueellinen terveys- ja hyvinvointitutkimus (ATH). THL. • Källa: Den regionala hälso- och välfärdsundersökningen (ATH). THL. •
Source: Regional Health and Well-being Study (ATH). THL.

138. Kohtalaista tai vaikeaa ahdistuneisuutta kokevien 14–20-vuotiaiden osuus 2002–2017
Andelen 14–20-åriga som upplever måttlig eller svår ångest 2002–2017
Percentage of 14–20-year-olds who experience moderate or severe anxiety, 2002–2017

Koulutyyppi ja sukupuoli Skoltyp och kön Type of school and gender	2002– 2003	2004– 2005	2006– 2007	2008– 2009	2010– 2011	2013	2015	2017
N	..	..	..	..	..	175 249	116 003	130 297
	%							
Peruskoulun 8.- ja 9.-luokkalaisten • Elever i klasserna 8 och 9 i grundskolan • Pupils in the 8th and 9th grade of secondary school	..	..	..	..	..	11	12	12
Pojat • Pojkar • Boys	..	..	..	..	..	6	6	6
Tytöt • Flickor • Girls	..	..	..	..	..	16	17	18
Lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijat • Första och andra årets studerande i gymnasiet • Students in the 1st and 2nd grade of upper secondary school	..	..	..	..	..	10	12	13
Pojat • Pojkar • Boys	..	..	..	..	..	5	6	5
Tytöt • Flickor • Girls	..	..	..	..	..	13	16	18
Ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijat • Första och andra årets studerande vid yrkesläroanstalter • Students in the 1st and 2nd grade of vocational school	..	..	..	..	..	12	12	11
Pojat • Pojkar • Boys	..	..	..	..	..	7	6	5
Tytöt • Flickor • Girls	..	..	..	..	..	18	19	19

Lähde: Kouluterveyskysely. THL. • Källa: Enkäten Hälsa i skolan. THL. • Source: The School Health Promotion Study. THL.

139. Psykkisesti merkittävästi kuormittuneiden 20–64 -vuotiaiden osuus 2012–2017
Andelen 20–64-åriga som upplever betydande psykisk påfrestning 2012–2017
Percentage of 20–64-year-olds who are under severe mental strain, 2012–2017

Ikäryhmä ja sukupuoli Åldersgrupp och kön Age group and gender	2012	2013	2014	2015	2016	2017
N	2 255	29 238	10 972	11 341	2 577	2 341
	%					
20–64	14	14	13	13	14	10
Miehet • Män • Men	14	13	12	12	13	10
Naiset • Kvinnor • Women	15	14	15	15	15	10
20–34	19	17	17	17	15	11
Miehet • Män • Men	17	15	14	14	15	8
Naiset • Kvinnor • Women	21	19	19	20	15	13
35–44	12	13	13	12	16	11
Miehet • Män • Men	14	13	12	13	14	13
Naiset • Kvinnor • Women	11	13	13	12	17	9
45–54	14	13	13	12	14	11
Miehet • Män • Men	13	13	11	11	12	11
Naiset • Kvinnor • Women	15	13	14	14	15	11
55–64	11	11	10	11	12	8
Miehet • Män • Men	9	11	8	10	9	9
Naiset • Kvinnor • Women	12	11	12	11	14	7

Lähde: Alueellinen terveys- ja hyvinvointitutkimus (ATH). THL. • Källa: Den regionala hälso- och välfärdsundersökningen (ATH). THL. •
Source: Regional Health and Well-being Study (ATH). THL.

140. Psyykkisesti merkittävästi kuormittuneiden 65–84 -vuotiaiden osuus 2012–2017
Andelen 65–84 -åriga som upplever betydande psykisk påfrestning 2012–2017
Percentage of 65–84-year-olds who are under severe mental strain, 2012–2017

Ikäryhmä ja sukupuoli Åldersgrupp och kön Age group and gender	N	2012	2013	2014	2015	2016	2017
		1 270	15 193	6 382	6 619	1 679	1 871
	%						
65–84		9	8	7	7	8	8
Miehet • Män • Men		8	7	7	7	8	7
Naiset • Kvinnor • Women		10	9	8	8	8	9
65–69		10	7	7	7	7	8
Miehet • Män • Men		10	5	6	7	8	5
Naiset • Kvinnor • Women		10	9	7	6	6	11
70–74		8	8	7	7	9	7
Miehet • Män • Men		7	7	5	6	9	8
Naiset • Kvinnor • Women		10	8	8	9	9	7
75–79		8	9	9	8	9	8
Miehet • Män • Men		5	8	8	7	7	6
Naiset • Kvinnor • Women		10	10	9	9	10	9
80–84		9	10	9	10	10	7
Miehet • Män • Men		9	8	7	7	7	7
Naiset • Kvinnor • Women		9	11	11	11	12	7

Lähde: Alueellinen terveys- ja hyvinvointitutkimus (ATH). THL • Källa: Den regionala hälso- och välfärdsundersökningen (ATH). THL •
Source: Regional Health and Well-being Study (ATH). THL

Väestön mielipiteet sosiaaliturvasta Suomessa

Befolkningens åsikter om socialskyddet i Finland

Public opinion on social protection in Finland

141. Väestön mielipide sosiaalipalvelujen toimivuudesta 2009, 2013, 2015 ja 2017–2018
Befolkningens åsikt om sociala servicens funktion 2009, 2013, 2015 och 2017–2018
Public opinion on the functioning of social welfare services, 2009, 2013, 2015 and 2017–2018

Ikäryhmä ja sukupuoli Åldersgrupp och kön Age group and gender	Suomessa sosiaalipalvelut toimivat yleisesti ottaen hyvin • Den sociala servicen fungerar allmänt taget bra i Finland • Social welfare services in Finland work well on the whole							
	Täysin/jokseenkin samaa mieltä Helt/någorlunda av samma åsikt I fully agree/I agree to some extent				Täysin/jokseenkin eri mieltä Helt/någorlunda av annan åsikt I fully disagree/I disagree to some extent			
	2009	2013	2015	2017–18	2009	2013	2015	2017–18
	N							
	2 599	2 873	1 576	17 464	805	832	502	3 411
	%							
20–34 ¹⁾								
Miehet • Män • Men		75	72	59	62	15	16	18
Naiset • Kvinnor • Women		70	66	52	61	19	23	29
35–64								
Miehet • Män • Men		70	74	64	64	19	18	15
Naiset • Kvinnor • Women		63	64	59	61	25	26	24
65–79								
Miehet • Män • Men		62	78	70	72	19	12	11
Naiset • Kvinnor • Women		48	66	64	66	27	19	16
80+								
Miehet • Män • Men		..	..	..	74	..	..	..
Naiset • Kvinnor • Women		..	..	..	70	..	..	..

1) Vuosina 2009–2015 ikäryhmä oli 18–34-vuotiaat. • Perioden 2009–2015 var åldersgruppen 18–34-åringar. • In 2009–2015, the age group was 18 to 34-year-olds.

Lähteet: Suomalaisten hyvinvointi ja palvelut (HYPA) -kysely; Uudistuvat sosiaali- ja terveystalvet -kysely; FinSote 2017–2018 -kysely. THL. • Källor: Enkäten Finländarnas välfärd och service (HYPA); Enkäten Förnyade social- och hälsovårdstjänster; FinSote 2017–2018 -enkäten. THL. • Sources: Welfare and Services in Finland (HYPA) -survey; Social and health services reform survey; FinSote 2017–2018 -survey. THL.

142. Väestön mielipide terveystalvetujen toimivuudesta 2013, 2015 ja 2017–2018
Befolkningens åsikt om hur hälsovårdstjänsten fungerade 2013, 2015 och 2017–2018
Public opinion on the functioning of health care services 2013, 2015 and 2017–2018

Ikäryhmä ja sukupuoli Åldersgrupp och kön Age group and gender	Terveystalvetut toimivat yleisesti ottaen hyvin • Hälso- och sjukvårdstjänsterna fungerar allmänt taget bra • Health services work well on the whole					
	Täysin/jokseenkin samaa mieltä Helt/någorlunda av samma åsikt I fully agree/I agree to some extent			Täysin/jokseenkin eri mieltä Helt/någorlunda av annan åsikt I fully disagree/I disagree to some extent		
	2013	2015	2017–2018	2013	2015	2017–2018
	N					
	3 034	2 106	21 099	898	303	2 590
	%					
20–34 ¹⁾						
Miehet • Män • Men		80	80	76	14	11
Naiset • Kvinnor • Women		71	82	81	22	13
35–64						
Miehet • Män • Men		75	78	79	19	13
Naiset • Kvinnor • Women		67	80	78	27	13
65–79						
Miehet • Män • Men		76	85	85	17	7
Naiset • Kvinnor • Women		66	82	84	28	9
80+						
Miehet • Män • Men		..	..	84	..	..
Naiset • Kvinnor • Women		..	..	84	..	..

1) Vuosina 2013 ja 2015 ikäryhmä oli 18–34-vuotiaat. • Åren 2013 och 2015 var åldersgruppen 18–34-åringar. • In 2013 and 2015, the age group was 18 to 34-year-olds.

Lähteet: Suomalaisten hyvinvointi ja palvelut (HYPA) -kysely; Uudistuvat sosiaali- ja terveystalvetut -kysely; FinSote 2017–2018 -kysely. THL. • Källor: Enkäten Finländarnas välfärd och service (HYPA); Enkäten Förnyade social- och hälsovårdstjänster; FinSote 2017–2018 -enkäten. THL. • Sources: Welfare and Services in Finland (HYPA) -survey; Social and health services reform survey; FinSote 2017–2018 -survey. THL.

143. Väestön mielipide verovarujen kohdentamisesta sosiaalipalveluihin 2013, 2015 ja 2017–2018
Befolkningens åsikt om att allokera skattemedel till den sociala servicen 2013, 2015 och 2017–2018
Public opinion on the targeting of public funds to social services 2013, 2015 and 2017–2018

Ikäryhmä ja sukupuoli Åldersgrupp och kön Age group and gender	Verovaraja tulisi kohdentaa sosiaalipalveluihin • Skattemedel bör allokeras till den sociala servicen • <i>Public funds should be targeted to social services</i>								
	Nykyistä enemmän Mer än för närvarande <i>More than at present</i>			Jokseenkin nykyinen määrä Ungefär samma mängd som för närvarand <i>More or less the same as at present</i>			Nykyistä vähemmän Mindre än för närvarande <i>Less than at present</i>		
	2013 N	2015 801	2017–18 8 628	2013 2 045	2015 1 442	2017–18 13 825	2013 204	2015 265	2017–18 1 473
	%								
20–34 ¹⁾									
Miehet • Män • <i>Men</i>	38	31	36	55	57	53	7	13	11
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>	56	49	48	42	46	50	2	5	2
35–64									
Miehet • Män • <i>Men</i>	40	26	30	53	58	58	7	17	12
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>	54	33	41	43	60	54	3	7	5
65–79									
Miehet • Män • <i>Men</i>	34	22	32	61	65	61	5	13	8
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>	48	32	37	49	61	57	3	7	6
80+									
Miehet • Män • <i>Men</i>	..	..	34	..	..	59	..	..	7
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>	..	..	40	..	..	54	..	..	6

1) Vuosina 2013 ja 2015 ikäryhmä oli 18–34-vuotiaat. • Åren 2013 och 2015 var åldersgruppen 18–34-åringar • *In 2013 and 2015, the age group was 18 to 34-year-olds.*

Lähteet: Suomalaisten hyvinvointi ja palvelut (HYPA) -kysely; Uudistuvut sosiaali- ja terveyspalvelut -kysely; FinSote 2017–2018 -kysely. THL. •
Källor: Enkäten Finländarnas välfärd och service (HYPA); Enkäten Förnyade social- och hälsovårdstjänster; FinSote 2017–2018 -enkäten. THL. •
Sources: Welfare and Services in Finland (HYPA) -survey; Social and health services reform survey; FinSote 2017–2018 -survey. THL.

144. Väestön mielipide verovarujen kohdentamisesta terveyden- ja sairaanhoitoon 2013, 2015 ja 2017–2018
Befolkningens åsikt om att allokera skattemedel till hälso- och sjukvården 2013, 2015 och 2017–2018
Public opinion on the targeting of public funds to health services 2013, 2015 and 2017–2018

Ikäryhmä ja sukupuoli Åldersgrupp och kön Age group and gender	Verovaraja tulisi kohdentaa terveyden- ja sairaanhoitoon • Skattemedel bör allokeras till hälso- och sjukvården • <i>Public funds should be targeted to health services</i>								
	Nykyistä enemmän Mer än för närvarande <i>More than at present</i>			Jokseenkin nykyinen määrä Ungefär samma mängd som för närvarand <i>More or less the same as at present</i>			Nykyistä vähemmän Mindre än för närvarande <i>Less than at present</i>		
	2013 N	2015 1 418	2017–18 9 096	2013 1 669	2015 1 060	2017–18 7 444	2013 77	2015 112	2017–18 383
	%								
20–34 ¹⁾									
Miehet • Män • <i>Men</i>	53	50	54	45	43	48	2	7	6
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>	60	64	58	39	34	41	1	2	0,5
35–64									
Miehet • Män • <i>Men</i>	55	50	49	41	42	47	4	8	4
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>	61	57	56	38	40	42	1	2	2
65–79									
Miehet • Män • <i>Men</i>	55	51	50	43	46	46	2	4	3
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>	65	57	57	34	42	41	1	1	2
80+									
Miehet • Män • <i>Men</i>	..	..	50	..	..	46	..	..	4
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>	..	..	58	..	..	39	..	..	2

1) Vuosina 2013 ja 2015 ikäryhmä oli 18–34-vuotiaat. • Åren 2013 och 2015 var åldersgruppen 18–34-åringar • *In 2013 and 2015, the age group was 18 to 34-year-olds.*

Lähteet: Suomalaisten hyvinvointi ja palvelut (HYPA) -kysely; Uudistuvut sosiaali- ja terveyspalvelut -kysely; FinSote 2017–2018 -kysely. THL. •
Källor: Enkäten Finländarnas välfärd och service (HYPA); Enkäten Förnyade social- och hälsovårdstjänster; FinSote 2017–2018 -enkäten. THL. •
Sources: Welfare and Services in Finland (HYPA) -survey; Social and health services reform survey; FinSote 2017–2018 -survey. THL.

145. Väestön mielipide verovarojen kohdentamisesta tulonsiirtoihin 2013, 2015 ja 2017–2018
Befolkningens åsikt om att allokera skattemedel till inkomstöverföringen 2013, 2015 och 2017–2018
Public opinion on the targeting of public funds to income transfers, 2013, 2015 and 2017–2018

Ikäryhmä ja sukupuoli Åldersgrupp och kön Age group and gender	Verovaraja tulisi kohdentaa tulonsiirtoihin • Skattemedel bör allokeras till inkomstöverföringen • <i>Public funds should be targeted to income transfers</i>								
	Nykyistä enemmän Mer än för närvarande <i>More than at present</i>			Jokseenkin nykyinen määrä Ungefär samma mängd som för närvarand <i>More or less the same as at present</i>			Nykyistä vähemmän Mindre än för närvarande <i>Less than at present</i>		
	2013	2015	2017–18	2013	2015	2017–18	2013	2015	2017–18
N	1 123	471	6 290	2 463	1 308	13 484	476	712	3 978
%									
20–34 ¹⁾									
Miehet • Män • <i>Men</i>	26	19	22	57	51	51	17	31	27
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>	34	23	23	58	54	61	8	24	15
35–64									
Miehet • Män • <i>Men</i>	24	17	22	61	47	50	15	36	28
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>	31	18	24	61	57	57	8	25	19
65–79									
Miehet • Män • <i>Men</i>	24	17	25	65	52	57	11	31	18
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>	28	24	31	64	56	56	8	20	13
80+									
Miehet • Män • <i>Men</i>	..	..	28	..	..	57	..	..	15
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>	..	..	33	..	..	54	..	..	13

1) Vuosina 2013 ja 2015 ikäryhmä oli 18–34-vuotiaat. • Åren 2013 och 2015 var åldersgruppen 18–34-åringar • *In 2013 and 2015, the age group was 18 to 34-year-olds.*

Lähteet: Suomalaisten hyvinvointi ja palvelut (HYPA) -kysely; Uudistuvat sosiaali- ja terveystalvet -kysely; FinSote 2017–2018 -kysely. THL • Källor: Enkäten Finländarnas välfärd och service (HYPA); Enkäten Förnyade social- och hälsovårdstjänster; FinSote 2017–2018 -enkäten. THL • Sources: Welfare and Services in Finland (HYPA) -survey; Social and health services reform survey; FinSote 2017–2018 -survey. THL.

146. Väestön mielipide asiakasmaksujen käyttämisestä sosiaalipalvelujen rahoittamiseen 2017–2018
Befolkningens åsikt om att klientavgifterna används för att finansiera socialservicen 2017–2018
The population's view on the use of customer fees to fund social services 2017–2018

Ikäryhmä ja sukupuoli Åldersgrupp och kön Age group and gender	Asiakasmaksuja tulisi käyttää sosiaalipalvelujen rahoittamiseen • Klientavgifterna bör användas för att finansiera socialservicen • <i>Customer fees should be used to fund social services</i>		
	Nykyistä enemmän Mer än för närvarande <i>More than at present</i>	Nykyinen määrä Ungefär samma mängd som för närvarand <i>More or less the same as at present</i>	Nykyistä vähemmän Mindre än för närvarande <i>Less than at present</i>
	N	2 369	15 935
	%		
20–34			
Miehet • Män • <i>Men</i>	15	68	18
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>	7	75	18
35–64			
Miehet • Män • <i>Men</i>	17	63	20
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>	9	69	23
65–79			
Miehet • Män • <i>Men</i>	10	67	23
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>	9	65	26
80+			
Miehet • Män • <i>Men</i>	10	64	26
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>	10	61	29

Lähde: FinSote 2017–2018 -kysely. THL • Källa: FinSote 2017–2018 -enkäten. THL • Source: FinSote 2017–2018 -survey. THL.

147. Väestön mielipide asiakasmaksujen käyttämisestä terveyden- ja sairaanhoidon rahoittamiseen 2017–2018
terveyden- ja sairaanhoidon rahoittamiseen 2017–2018
Befolkningens åsikt om att klientavgifterna används för att finansiera hälso- och sjukvården 2017–2018
The population's view on the use of customer fees to fund health and medical care 2 2017–2018

Ikäryhmä ja sukupuoli Åldersgrupp och kön Age group and gender	Asiakasmaksuja tulisi käyttää terveyden- ja sairaanhoidon rahoittamiseen Klientavgifterna bör användas för att finansiera hälso- och sjukvården Customer fees should be used to fund health and medical care		
	Nykyistä enemmän Mer än för närvarande More than at present	Nykyinen määrä Ungefär samma mängd som för närvarand More or less the same as at present	Nykyistä vähemmän Mindre än för närvarande Less than at present
	N		
	3 133	15 839	5 756
	%		
20–34			
Miehet • Män • Men	14	65	21
Naiset • Kvinnor • Women	10	69	20
35–64			
Miehet • Män • Men	19	62	19
Naiset • Kvinnor • Women	14	63	22
65–79			
Miehet • Män • Men	14	66	20
Naiset • Kvinnor • Women	11	63	26
80+			
Miehet • Män • Men	13	64	23
Naiset • Kvinnor • Women	14	57	29

Lähde: FinSote 2017–2018 -kysely. THL • Källa: FinSote 2017–2018 -enkäten. THL • Source: FinSote 2017–2018 -survey. THL.

Hyvinvointia kuvaavat THL:n avainindikaattorit

THL:n avainindikaattoriohjelmassa (INDI 2009–2012) asiantuntijat määrittelivät väestön terveyden, hyvinvoinnin sekä sosiaali- ja terveystalouden avainindikaattoreiden suppean kokoelman. Avainindikaattorit valittiin, jotta päättäjät ja suunnittelijat löytäisivät helpommin runsaan tiedon keskeltä väestön terveyttä, hyvinvointia ja palveluja kuvaavat keskeiset, luotettavat ja vertailukelpoiset indikaattorit.

Avainindikaattorit mahdollistavat yleiskuvan saamisen hyvinvoinnin ja terveyden sekä sosiaali- ja terveystalouden kehityksestä Suomessa. Avainindikaattorit on tarkoitettu myös kuntien, maakuntien ja sairaanhoitopiirien väestön hyvinvoinnin seurantaan esimerkiksi hyvinvointikertomustyössä.

Avainindikaattorit on julkaistu Hyvinvointikompassi.fi -verkkopalvelussa ja ne on koottu Sotkanet -verkkopalveluun omaksi indikaattoriryhmäksi. Hyvinvointikompassi esittää avainindikaattorit havainnollisesti kahta käyttäjän valitsemaa aluetta vertaillen. Sotkanet puolestaan mahdollistaa useamman alueen vertailun sekä tarjoaa nopean numerotiedon siirron excel- ja csv-muodoissa.

Aluetiedot ovat saatavilla Tilasto- ja indikaattoripankki Sotkanetistä (www.thl.fi/sotkanet). Sotkanetin indikaattoritiedon tulkinna avuksi indikaattoreista on saatavissa kuvailutieto (info), josta selviää muun muassa, miten indikaattori on laskettu ja mikä on sen tietolähde.

THL:n avainindikaattorit www.sotkanet.fi/sotkanet/fi/haku?g=590

Hyvinvointikompassi www.hyvinvointikompassi.fi

THL:s nyckelindikatorer som beskriver välfärd

I avsnittet redovisas i sammanfattad form THL:s nyckelindikatorer som beskriver välfärd. I THL:s nyckelindikatorprogram (INDI 2009–2012) definierade experter en begränsad uppsättning nyckelindikatorer för befolkningens hälsa och välfärd samt för social- och hälsovårdstjänsterna. Nyckelindikatorerna valdes för att göra det lättare för beslutsfattare och planerare att hitta centrala, tillförlitliga och jämförbara indikatorer för befolkningens hälsa, välfärd och tjänster i det stora utbudet av information.

Nyckelindikatorerna ger en allmän bild av hur hälsan, välfärden och social- och hälsovårdstjänsterna har utvecklats i Finland. Nyckelindikatorerna är också avsedda för uppföljning av befolkningens välfärd i kommunerna, landskapen och sjukvårdsdistrikten exempelvis inom arbetet med välfärdsberättelser.

Nyckelindikatorerna har publicerats i nättjänsten Välfärdskompassen, Hyvinvointikompassi.fi, och de har också samlats i en separat indikatorgrupp i nättjänsten Sotkanet. Välfärdskompassen presenterar nyckelindikatorerna åskådligt genom en jämförelse av två områden som användaren väljer. I Sotkanet är det däremot möjligt att jämföra flera områden med varandra. I denna tjänst är det också möjligt att snabbt överföra sifferuppgifter i Excel- och csv-format.

Regionala uppgifter hittas i Statistik- och indikatorbanken Sotkanet (<https://sotkanet.fi/sv/index?>). Till stöd för tolkningen av indikatorerna innehåller Sotkanet också bakgrundsinformation om hur varje indikator beräknats och vilken källa den har.

THL:s nyckelindikatorer www.sotkanet.fi/sotkanet/sv/haku?g=590

Välfärdskompassen www.hyvinvointikompassi.fi/sv/web/hyvinvointikompassi/

THL's key indicators for welfare

THL's key indicator programme (INDI 2009–2012) was a project where experts defined a collection of key indicators for population health and welfare, and social and health services. The aim of the programme was to provide policy-makers and planners with easy access to key, reliable and comparable indicators that describe population health and welfare as well as services.

Key indicators give an overview of health and welfare trends and development of social and health services in Finland. Key indicators are also intended to support municipalities, regions and hospital districts to monitor the population's welfare through, for example, welfare reports.

The key indicators are published on the Welfare Compass website (www.hyvinvointikompassi.fi). They also form a specific group of indicators in the Sotkanet Statistics and Indicator bank. The Welfare Compass allows users to compare the key indicators for two regions of their choice. Sotkanet allows users to compare several regions at once and swiftly export numerical data in Excel or CSV format.

Regional data are available in the Sotkanet Statistics and Indicator Bank (www.thl.fi/sotkanet). To facilitate the interpretation of indicators, Sotkanet also provides background information for each indicator (info), explaining for example how the indicator has been calculated and which sources it uses.

THL's key indicators for welfare www.sotkanet.fi/sotkanet/en/haku?g=590

Welfare Compass www.hyvinvointikompassi.fi/en/web/hyvinvointikompassi/

148. Hyvinvointia kuvaavat THL:n avainindikaattorit
THL:s nyckelindikatorer som beskriver välfärd
THL's key indicators for welfare

	2003	2006	2009	2012	2015	2016	2017
Väestörakenne ja –muutokset • Befolkningsstruktur och förändringar • Population structure and changes							
Ikärakenne • Åldersstruktur • Agestructure							
0–6-vuotiaat, % väestöstä • 0–6 år, % av befolkningen • <i>Population aged 0–6 as % of total population</i> (Sotkanet ID=7)	7,7	7,6	7,7	7,8	7,6	7,5	7,3
7–15-vuotiaat, % väestöstä • 7–15 år, % av befolkningen • <i>Population aged 7–15 as % of total population</i> (Sotkanet ID=167)	11,2	10,7	10,1	9,7	9,8	9,8	9,9
16–24-vuotiaat, % väestöstä • 16–24 år, % av befolkningen • <i>Population aged 16–24 as % of total population</i> (Sotkanet ID=168)	11,2	11,2	11,1	11,1	10,6	10,5	10,3
25–64-vuotiaat, % väestöstä • 25–64 år, % av befolkningen • <i>Population aged 25–64 as % of total population</i> (Sotkanet ID=169)	54,3	54,0	54,1	52,6	51,5	51,3	51,1
65–74-vuotiaat, % väestöstä • 65–74 år, % av befolkningen • <i>Population aged 65–74 as % of total population</i> (Sotkanet ID=170)	8,5	8,8	9,0	10,4	11,7	11,8	12,3
75–84-vuotiaat, % väestöstä • 75–84 år, % av befolkningen • <i>Population aged 75–84 as % of total population</i> (Sotkanet ID=1069)	5,5	5,9	5,9	6,1	6,2	6,5	6,5
85 vuotta täyttäneet, % väestöstä • 85 år och över, % av befolkningen • <i>Population aged 85 and over as % of total population</i> (Sotkanet ID=675)	1,6	1,8	2,0	2,3	2,5	2,6	2,7
Huoltosuhde, demografinen • Demografisk försörjningskvot • <i>Demographic dependency ratio</i> (Sotkanet ID=761)	49,7	50,5	50,6	54,3	58,2	59,1	60,1
Kieliryhmät • Språkgrupper • Language groups							
Ruotsinkielinen väestö, % väestöstä 31.12. • Svenskspråkig befolkning % av befolkningen 31.12. • <i>Swedish-speaking population as % of total population at year end</i> (Sotkanet ID=2343)	5,6	5,5	5,4	5,4	5,3	5,3	5,2
Muu kuin suomi, ruotsi tai saame äidinkielenä / 1 000 asukasta • Annan modersmål än finska, svenska eller samiska / 1 000 invånare • <i>Native language other than Finnish, Swedish or Lappish per 1000 inhabitants</i> (Sotkanet ID=187)	23,9	29,7	38,7	49,2	60,1	64,3	67,7

148. jatk. • forts. • cont.

148. jatk. • forts. • cont.

	2003	2006	2009	2012	2015	2016	2017
Perherakenne • Familjestruktur • Family structure							
Asuntokunnat, joissa on vähintään yksi alle 18-vuotias henkilö, % kaikista asuntokunnista • Bostadshushåll med minst en person under 18 år, % av alla bostadshushåll • <i>Household dwelling-units with at least one person aged under 18, as % of all household dwelling units</i> (Sotkanet ID=2445)	24,9	24,2	23,4	22,6	21,8	21,6	21,3
Yhden hengen asuntokunnat, % asuntokunnista • En persons bostadshushåll, % av bostadshushållen • <i>Household dwelling-units with one person, as % of all household dwelling-units</i> (Sotkanet ID=324)	38,8	40,1	40,7	41,5	42,2	42,6	43,4
Yhden vanhemman perheet, % lapsiperheistä • Familjer med bara en förälder, % av barnfamiljerna • <i>Single parent families, as % of all families with children</i> (Sotkanet ID=74)	19,9	19,9	20,1	20,4	21,1	21,6	22,0
Sosioekonominen rakenne • Sosioekonomisk struktur • Socio-economic structure							
Koulutustasomittain • Mått för utbildningsnivå • <i>Measure of educational level</i> (Sotkanet ID=180)	297	313	330	345	358	363	369
Työkyvyttömyyseläkettä saavat, % 16–64-vuotiaista • Invalidpensionstagare, % av i åldrarna 16–64 år • <i>Disability pension recipients, as % of aged 16–64</i> (Sotkanet ID=2424)	7,4	7,4	7,6	7,1	6,4	6,2	6,0
Työlliset, % väestöstä • Sysselsatta, % av befolkningen • <i>Employed, as % of total population</i> (Sotkanet ID=2328)	43,0	43,8	42,8	43,1	41,1	41,4	42,1
Elinkeinorakenne • Näringsstruktur • Industrial structure							
Maatalous, metsätalous ja kalatalous, % työllisistä • Jordbruk, skogsbruk och fiske, % av de sysselsatta • <i>Agriculture, forestry and fishing, % of total active labour force</i> (Sotkanet ID=3859)	..	..	3,7	3,4	3,2	3,0	..

148. jatk. • forts. • cont.

148. jatk. • forts. • cont.

	2003	2006	2009	2012	2015	2016	2017
Teollisuus, % työllisistä • Tillverkning, % av sysselsatta • <i>Manufacturing, % of total active labour force</i> (Sotkanet ID=3862)	..	..	14,9	13,7	12,8	12,6	..
Kaivostoiminta ja louhintä, Sähkö-, kaasu- ja lämpöhuolto, jäähdytysliiketoiminta, Vesihuolto, viemäri ja jätevesihuolto, jätehuolto ja muu ympäristön puhtaanapito, % työllisistä • Utvinning av mineral, Försörjning av el, gas, värme och kyla, Vattenförsörjning; avloppsrening, avfallshantering och sanering, % av de sysselsatta • <i>Mining and quarrying, Electricity, gas, steam and air conditioning supply, Water supply; sewerage, waste management and remediation activities, % of total active labour force</i> (Sotkanet ID=3865)	..	..	1,2	1,2	1,2	1,2	..
Rakentaminen, % työllisistä • Byggverksamhet, % av de sysselsatta • <i>Construction, % of total active labour force</i> (Sotkanet ID=3864)	..	..	6,4	6,6	6,5	6,8	..
Tukku- ja vähittäiskauppa; Kuljetus ja varastointi; Majoitus- ja ravitsemistoiminta, % työllisistä • Handel; Transport och magasinering; Hotell- och restaurang-verksamhet, % av de sysselsatta • <i>Wholesale and retail trade; Transportation and storage; Accommodation and food service activities, % of total active labour force</i> (Sotkanet ID=3855)	..	..	21,9	21,6	21	20,8	..
Informaatio ja viestintä, % työllisistä • Informations- och kommunikationsverksamhet, % av de sysselsatta • <i>Information and communication, % of total active labour force</i> (Sotkanet ID=3856)	..	..	3,8	3,8	3,9	4,0	..
Rahoitus- ja vakuutustoiminta, % työllisistä • Finans- och försäkringsverksamhet, % av de sysselsatta • <i>Financial and insurance activities, % of total active labour force</i> (Sotkanet ID=3857)	..	..	2,1	2,0	2,0	2,0	..
Kiinteistöalan toiminta, % työllisistä • Fastighetsverksamhet, % av de sysselsatta • <i>Real estate activities, % of total active labour force</i> (Sotkanet ID=3858)	..	..	0,9	0,9	0,9	0,9	..

148. jatk. • forts. • cont

148. jatk. • forts. • cont.

	2003	2006	2009	2012	2015	2016	2017
Ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta, Hallinto- ja tukipalvelutoiminta, % työllisistä • Verksamhet inom juridik, ekonomi, vetenskap och teknik, Uthyrning, fastighetsservice, resetjänster och andra stödtjänster, % av de sysselsatta • <i>Professional, scientific and technical activities, Administrative and support service activities, % of total active labour force</i> (Sotkanet ID=3860)	..	..	11,4	12,0	12,7	13,2	..
Julkinen hallinto ja maanpuolustus; pakolinen sosiaalivakuutus, Koulutus, Terveys- ja sosiaalipalvelut, % työllisistä • Offentlig förvaltning och försvar; obligatorisk socialförsäkring, Utbildning, Vård och omsorg; sociala tjänster, % av de sysselsatta • <i>Public administration and defence; compulsory social security, Education, Human health and social work activities, % of total active labour force</i> (Sotkanet ID=3861)	..	..	28,9	28,8	29,2	28,9	..
Muu palvelutoiminta, % työllisistä • Annan serviceverksamhet, % av de sysselsatta • <i>Other service activities, % of total active labour force</i> (Sotkanet ID=3863)	..	..	4,8	4,8	5,4	5,4	..
Väestön hyvinvointi ja terveydentila • Befolkningens hälsa och välfärd • <i>Population health and welfare</i>							
Elinolot • Levnadsförhållanden • <i>Living conditions</i>							
Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17–24-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä • 17–24-åriga personer utanför utbildningssystemet, % av befolkningen i samma ålder • <i>Those aged 17–24 not in education or training, as % of total population of same age</i> (Sotkanet ID=3219)	11,8	11,4	11,4	10,8	8,3	8,3	..
Vaikeasti työllistyvät, % 15–64-vuotiaista (rakennetyöttömyys) • Svårsysselsatta, % av 15–64-åringarna (strukturell arbetslöshet) • <i>Persons who are difficult to employ, as % of persons aged 15–64 (structural unemployment)</i> (Sotkanet ID=3071)	..	4,2	3,7	4,1	6,0	6,2	5,6
Asunnottomat yksinäiset / 1 000 asukasta • Ensamstående bostadslösa / 1 000 invånare • <i>Lone homeless persons per 1000 inhabitants</i> (Sotkanet ID=2618)	1,6	1,4	1,5	1,4	1,2	1,2	1,2

148. jatk. • forts. • cont

148. jatk. • forts. • cont.

	2003	2006	2009	2012	2015	2016	2017
Ahtaasti asuvat lapsiasuntokunnat, % kaikista lapsiasuntokunnista • Trångbodda bostadshushåll med barn, % av alla bostadshushåll med barn • <i>Household-dwelling units with children living in overcrowded conditions, as % of all households with children</i> (Sotkanet ID=190)	33,4	30,3	29,5	29,2	29,8	29,8	29,8
Kunnan yleinen pienituloisuusaste • Kommunens allmänna risk för fattigdom • <i>General at-risk-of-poverty rate for the municipality</i> (Sotkanet ID=3099)	12,9	14,5	14,8	13,6	12,7	12,7	12,8
Koulun fyysisissä työoloissa puutteita, % 8.- ja 9.-luokan oppilaista • Brister i skolans fysiska arbetsmiljö, % av eleverna i årskurs 8 och 9 • <i>Inadequate physical working conditions, as % of all pupils in 8th and 9th year of comprehensive school</i> (Sotkanet ID=283)	56,4	55,8	52,5	..	54,3	..	..
Hyvinvoinnin jakautuminen • Fördelning av välfärden • Distribution of welfare							
Gini-kerroin, käytettävissä olevat tulot • Ginikoefficient, disponibel inkomst • <i>Gini coefficient, disposable income</i> (Sotkanet ID=3126))	27,2	28,7	27,6	26,9	27,3	27,2	27,7
Koettu hyvinvointi ja turvallisuus • Upplevd välfärd och delaktighet • Perceived welfare and participation							
Ei yhtään läheistä ystävää, % 8.- ja 9.-luokan oppilaista • Inga nära vänner, % av eleverna i årskurs 8 och 9 • <i>Has no close friends, as % of all pupils in 8th and 9th year of comprehensive school</i> (Sotkanet ID=292))	11,8	11,3	9,3	..	9,3	..	8,5
Koulukiusattuna vähintään kerran viikossa, % 8. ja 9. luokkalaisista • Mobbats i skolan, % av eleverna i årskurs 8 och 9 • <i>Pupils who have been bullied at school, as % of all pupils in 8th and 9th year of comprehensive school</i> (Sotkanet ID=1514)	6,9	7,4	8,2	..	6,2	..	5,8
Elämänlaatunsa (EuroHIS-8) hyväksi tuntevien osuus (%), 20-64-vuotiaat • Andelen personer som upplever en god livskvalitet (EuroHIS-8) (%), 20-64-åringar • <i>Persons who rate their quality of life (EuroHIS-8) as good (%), age 20-64</i> (Sotkanet ID=4271)	..	..	..	..	55,2	56,8	57,4

148. jatk. • forts. • cont.

148. jatk. • forts. • cont.

	2003	2006	2009	2012	2015	2016	2017
Elämänlaatussa (EuroHIS-8) hyväksi tuntevi- en osuus (%), 65 vuotta täyttäneet • Andelen personer som upplever en god livs- kvalitet (EuroHIS-8) (%), 65 år och äldre • <i>Persons who rate their quality of life (Euro- HIS-8) as good (%), age 65 and over</i> (Sotkanet ID=4272)	..	..	..	..	52,4	54,5	55,9
Itsenä ykshnähseksi tuntevien osuus (%), 20–64–vuotiaat • Andelen personer som känner sig ensamma (%), 20–64–åringar • <i>Persons who feel themselves lonely (%), age 20–64</i> (Sotkanet ID=4285)	..	..	..	..	8,6	10,2	10,4
Itsenä ykshnähseksi tuntevien osuus (%), 65 vuotta täyttäneet • Andelen personer som känner sig ensamma (%), 65 år och äldre • <i>Persons who feel themselves lonely (%), age 65 and over</i> (Sotkanet ID=4286)	..	..	..	..	8,6	8,6	7,7
Asuinalueensa turvallisuuteen tyytyväisten osuus (%), 20–64–vuotiaat • Andelen personer som är nöjda med trygghe- ten i sitt bostadsområde (%), 20–64–åringar • <i>Persons who are satisfied with the safety of their neighbourhood (%), age 20–64</i> (Sotkanet ID=4299)	..	..	..	..	91,0	91,8	..
Luottamus oman kunnan päätöksentekoon asteikolla 1–5 (keskiarvo) • Genomsnittligt förtroende för beslutsfattan- det i den egna kommunen på skalan 1–5 • <i>Average trust in decision-making in the municipality on a scale of 1–5</i> (Sotkanet ID=4326)	..	..	..	..	2,9	2,9	..
Äänestysaktiivisuus kuntavaaleissa, % • Valdeltagande i kommunalvalen (%) • <i>Voting turnout in municipal elections, %</i> (Sotkanet ID=3076)	..	..	..	58,3	..	..	58,9
Aktiivisesti järjestötoimintaan tms. osallistu- vien osuus (%), 20–64–vuotiaat • Andelen personer som aktivt deltar i orga- nisationsverksamhet eller motsvarande (%), 20–64–åringar • <i>Participating in activities organised by associa- tions etc. (%), age 20–64</i> (Sotkanet ID=4292)	..	..	..	..	27,6	25,8	24,4

148. jatk. • forts. • cont

148. jatk. • forts. • cont.

	2003	2006	2009	2012	2015	2016	2017
Elintavat • Levnadsvanor • Lifestyles							
Tupakoi päivittäin, % 8. ja 9. luokan oppilaista • Röker dagligen, % av eleverna i årskurs 8 och 9 • <i>Daily smokers, as % of all pupils in 8th and 9th year of comprehensive school</i> (Sotkanet ID=288)	19,5	15,6	14,8	..	8,9	..	6,9
Päivittäin tupakoivien osuus (%), 20–64-vuotiaat • Andelen personer som röker dagligen (%), 20–64-åringar • <i>Daily smokers (%), age 20–64</i> (Sotkanet ID=4405)	..	..	..	..	16,6	15,4	13,2
Tosi humalassa vähintään kerran kuukaudessa, % 8. ja 9. luokan oppilaista • Ordentligt berusad minst en gång i månaden, % av eleverna i årskurs 8 och 9 • <i>Heavy drinking at least once a month, as % of all pupils in 8th and 9th year of comprehensive school</i> (Sotkanet ID=289)	19	17,4	15,9	..	9,9	..	10,2
Alkoholialiikaa käyttävien osuus (AUDIT-C) (%), 20–64-vuotiaat • Andelen personer som dricker för mycket alkohol (AUDIT-C) (%), 20–64-åringar • <i>Persons who drink too much alcohol (AUDIT-C) (%), age 20–64</i> (Sotkanet ID=4412)	..	..	..	..	33,2	32,8	34,4
Kannabista 12 viime kuukauden aikana käyttäneiden osuus (%), 20–64-vuotiaat • Andelen personer som använt cannabis under de senaste 12 månaderna (%), 20–64-åringar • <i>Proportion of those who report having used cannabis during the past 12 months (%), age 20–64</i> (Sotkanet ID=4551)	..	..	..	..	4,4	3,8	..
Ylipaino, % 8. ja 9. luokan oppilaista • Övervikt, % av eleverna i årskurs 8 och 9 • <i>Overweight, as % of all pupils in 8th and 9th year of comprehensive school</i> (Sotkanet ID=3906)	14,5	14,6	15,9	..	15,7	..	18,9
Lihavien osuus (kehon painoindeksi BMI ≥ 30 kg/m ²) (%), 20–64-vuotiaat • Andelen feta personer (kroppsmasseindex BMI ≥ 30 kg/m ²) (%), 20–64-åringar • <i>Obesity (Body Mass Index BMI ≥ 30 kg/m²) (%), age 20–64</i> (Sotkanet ID=4460)	..	..	..	..	18,4	18,9	19,1

148. jatk. • forts. • cont.

148. jatk. • forts. • cont.

	2003	2006	2009	2012	2015	2016	2017
Harrastaa hengästyttävää liikuntaa vapaa-ajalla korkeintaan 1 h viikossa, % 8. ja 9. luokan oppilaista • Utövar motion som ger andfåddhet högst en timme per vecka under fritiden, % av eleverna i årskurs 8 och 9 • <i>Less physical exercise than one hour a week, as % of all pupils in 8th and 9th year of comprehensive school</i> (Sotkanet ID=3905)	41,7	37,7	34,5	..	22,4	..	23,7
Vapaa-ajan liikuntaa harrastamattomien osuus (%), 20–64-vuotiaat • Andelen personer som inte motioner på fritiden (%), 20–64-åringar • <i>Leisure-time physical inactivity (%), age 20–64</i> (Sotkanet ID=4446)	..	..	..	..	25,8	24,1	22,2
Niukasti sekä tuoreita että kypsennettyjä kasviksia käyttävien osuus (%), 20–64-vuotiaat • Andelen personer som äter endast lite färska och kokta grönsaker (%), 20–64-åringar • <i>People who eat fresh and cooked vegetables poorly, aged 20–64 (%)</i> (Sotkanet ID=4541)	..	..	..	..	21,7	20,5	18,5
Terveydentila • Hälsotillstånd • Health status							
THL:n sairastavuusindeksi, ikävakioitu • HL:s sjuklighetsindex, åldersstandardiserat • <i>THL's morbidity index, age-standardised</i> (Sotkanet ID=243)	113,3	110,8	109,6	106,2	100,0	..	..
Menetetyt elinvuodet (PYLL) ikävälillä 0–80 vuotta / 100 000 asukasta • Förlorade levnadsår (PYLL) i åldrarna 0–80 år / 100 000 invånare • <i>Potential years of life lost (PYLL) at ages 0–80 per 100 000 inhabitants</i> (Sotkanet ID=3138)	8 018	7 941	7 558	6 957	6 369	6 280	..
Itsemurhien vuoksi menetetyt elinvuodet (PYLL) ikävälillä 0–80 vuotta / 100 000 asukasta • Antalet förlorade levnadsår (PYLL) till följd av självmord i åldern 0–80 år / 100 000 invånare • <i>Potential years of life lost (PYLL) due to suicide at ages 0–80 per 100 000 inhabitants</i> (Sotkanet ID=3960)	697	631	632	541	451	..	..
Terveytensä keskitasoiseksi tai sitä huonommaksi kokevien osuus (%), 20–64-vuotiaat • Andelen personer som upplever att den egna hälsan är högst medelmåttig (%), 20–64-åringar • <i>Self-rated health moderate or poor (%), age 20–64</i> (Sotkanet ID=4334)	..	..	..	..	31,5	30,5	28,2

148. jatk. • forts. • cont.

148. jatk. • forts. • cont.

	2003	2006	2009	2012	2015	2016	2017
Kokee terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi, % 8. ja 9. luokan oppilaista • Medelmåttigt eller dåligt hälsotillstånd, % av eleverna i årskurs 8 och 9 • <i>In moderate or poor health, as % of all pupils in 8th and 9th year of comprehensive school</i> (Sotkanet ID=286)	18,2	17,8	17,1	..	16,2	..	18,8
Psyykkisesti merkittävästi kuormittuneiden osuus (%), 20–64-vuotiaat • Andelen personer som upplever betydande psykisk påfrestning (%), 20–64-åringar • <i>Severe mental strain (%), age 20–64</i> (Sotkanet ID=4355)	..	..	..	..	13,3	14,0	10,1
Vammojen ja myrkytysten vuoksi sairaalassa hoidetut potilaat / 10 000 asukasta • Patienter som fått sjukhusvård till följd av skador och förgiftningar / 10 000 invånare • <i>Hospital care for injuries and poisonings, patients per 10 000 inhabitants</i> (Sotkanet ID=3037)	145,1	150,3	154,3	156,0	146,7	144,0	148,3
Sepelvaltimotautitapahtumat ikäväliillä 35–79 vuotta / 100 000 vastaavanikäistä • Kranskärslsjukdomsfall i åldrarna 35–79 år / 100 000 i samma ålder • <i>Coronary disease events in people aged 35–79 per 100 000 persons of same age</i> (Sotkanet ID=1063)	669	561	491	443	439 ²⁾	..	..
Kohtalainen tai vaikea ahdistuneisuus, % 8. ja 9. luokan oppilaista • Måttlig eller svår ångest, % av eleverna i årskurs 8 och 9 • <i>Moderate or severe anxiety, as % of all pupils in 8th and 9th year of comprehensive school</i> (Sotkanet ID=328)	..	..	..	..	11,8	..	12,2
Toiminta- ja työkyky • Funktions- och arbetsförmåga • Performance and work capacity							
100 metrin matkan juoksemisessa suuria vaikeuksia, osuus (%), 20–64-vuotiaat • Andelen personer som har stora svårigheter att springa en sträcka på 100 meter (%), 20–64-åringar • <i>Great difficulties to run 100m (%), age 20–64</i> (Sotkanet ID=4362)	..	..	..	..	8,7	9	9,2
500 metrin matkan kävelemisessä suuria vaikeuksia, osuus (%), 65 vuotta täyttäneet • Andelen personer som har stora svårigheter att gå en sträcka på 500 meter (%), 65 år och äldre • <i>Great difficulties in walking 500 meters (%), age 65 and over</i> (Sotkanet ID=4374)	..	..	..	..	15,2	16,2	..

148. jatk. • forts. • cont.

148. jatk. • forts. • cont.

	2003	2006	2009	2012	2015	2016	2017
Arkiaskareissa (ADL+IADL) suuria vaikeuksia kokevien osuus (%), 75 vuotta täyttäneet • Andelen personer som har stora svårigheter att klara av vardagliga sysslor (%), 75 år och äldre • <i>Great difficulties in activities of daily living (%), age 75 and over</i> (Sotkanet ID=4368)	..	..	..	..	25,0	26,8	..
Apua riittämättömästi saavien osuus väestöstä (%), 75 vuotta täyttäneet • Andelen personer som inte får tillräckligt med hjälp (%), 75 år och äldre • <i>Persons who do not receive adequate assistance (%), aged 75 and over</i> (Sotkanet ID=4382)	..	..	..	..	10,3	10,8	9,3
Itsestä huolehtimisessa vähintään suuria vaikeuksia kokevien osuus (%), 75 vuotta täyttäneet • Andelen personer (%) som upplever stora svårigheter att ta hand om sig själv (%), 75 år och äldre • <i>People who have great or greater difficulties in taking care of themselves, over 75 year olds (%)</i> (Sotkanet ID=4536)	..	..	..	..	11,9	15,9	12,2
Muistinsa huonoksi kokevien osuus (%), 75 vuotta täyttäneet • Andelen personer som upplever att de har ett dåligt minne (%), 75 år och äldre • <i>Those who experience poor memory, over 75 year olds (%)</i> (Sotkanet ID=4539)	..	..	..	..	9,8	8,5	7,5
Työkykynsä heikentyneeksi (enintään 7/10) arvioivien osuus (%), 20–64-vuotiaat • Andelen personer som upplever att den egna arbetsförmågan är nedsatt, 20–64-åringar • <i>Self-rated deterioration of work ability (%), age 20–64</i> (Sotkanet ID=4251)	..	..	..	..	22,2	24,1	24,5
Niiden osuus, jotka uskovat, että todennäköisesti eivät jaksaa työskennellä vanhuuseläkeikään saakka (%), 20–64-vuotiaat • Andelen personer som tror att de sannolikt inte orkar arbeta fram till pensionsåldern (%), 20 – 64-åringar • <i>Persons who think that they probably will not be able to continue working until retirement age (%), age 20–64</i> (Sotkanet ID=4387)	..	..	..	..	26,1	25,8	24,8

148. jatk. • forts. • cont.

148. jatk. • forts. • cont.

	2003	2006	2009	2012	2015	2016	2017
Sosiaali- ja terveyspalvelujen toimivuus • Fungerande social- och hälsovårdstjänster • <i>Social and health services</i>							
Perusterveydenhuolto • Primärvård • Primary health care							
Perusterveydenhuollon avohoidon kaikki lääkärikäynnit / 1 000 asukasta ¹⁾ • Läkarbesök inom primärvårdens öppenvård / 1 000 invånare ¹⁾ • <i>Outpatient physician visits in primary health care per 1000 inhabitants¹⁾</i> (Sotkanet ID=1552)	1 809	1 717	1 535	1 280	1239	1215	1203
Perusterveydenhuollon avohoidon kaikki muut kuin lääkärikäynnit / 1 000 asukasta • Andra än läkarbesök inom primärvårdens öppenvård / 1 000 invånare • <i>Primary health care, outpatient visits other than physician visits per 1000 inhabitants</i> (Sotkanet ID=1553)	2955	2995	3350	3328	3141	3268	3347
Perusterveydenhuollon vuodeosastohoito, keskimääräinen hoitoaika • Slutenvård inom primärvården, medelvårdtid • <i>Inpatient primary health care, average length of stay</i> (Sotkanet ID=1266)"	30,4	30,4	28,5	23,0	17,8	15,1	13,5
Perusterveydenhuollon avohoidon lääkärin potilaat yhteensä, % väestöstä ¹⁾ • Läkarens patienter inom primärvården totalt % av befolkningen ¹⁾ • <i>Patients seen by a physician in primary health care as % of total population¹⁾</i> (Sotkanet ID=3224)	64,8	64,2	58,8	50,1	50,2	49,9	49,5
Yksityislääkärikäynneistä korvausta saaneet, % väestöstä • Personer som fått ersättning för besök hos privatläkare, av befolkningen • <i>Reimbursement for visits to private physi- cians, recipients as % of total population</i> (Sotkanet ID=692)	28,8	28,9	30,1	29,7	29,3	28,4	27,9
Suun terveydenhuollon palveluja terveyskes- kuksissa käyttäneet 18 vuotta täyttäneet, % vastaavanikäisestä väestöstä ¹⁾ • Andelen personer över 18 år som anlitat mun- och tandvårdstjänster vid hälso- vårdscentralerna, % av befolkningen i samma ålder ¹⁾ • <i>Persons aged 18 and over who have used oral health services in health centres, as % of total population of same age¹⁾</i> (Sotkanet ID=3132)	23,0	25,1	26,2	24,0	27,3	28,1	28,3

148. jatk. • forts. • cont.

148 jatk. • forts. • cont.

	2003	2006	2009	2012	2015	2016	2017
Hammaslääkäripalveluja yksityissektorilla käyttäneet (korvauksia saaneet hlöt), % väestöstä • Andelen personer som anlitat tandläkartjänster inom privata sektorn (personer som fått ersättning), % av befolkningen • <i>Persons who have used private-sector dental services (reimbursement recipients), as % of total population</i> (Sotkanet ID=3081)	19,4	19,3	19,6	19,1	18,8	17,2	17,0
Terveystiedustamisaktiivisuus (TEA) perusterveydenhuollossa, pistemäärä • Hälsofrämjande aktivitet (TEA) inom primärvården, poängtal • <i>Health promotion capacity building (TEA) in primary health care, score</i> (Sotkanet ID=4092)	..	..	..	60,1	..	67,0	..
Somaattinen erikoissairaanhoito • Specialiserad somatisk sjukvård • Specialised somatic health care							
Erikoissairaanhoitoa yli 6 kk odottaneet 31.12. / 10 000 asukasta • Antalet personer som 31.12 väntat på specialiserad sjukvård i mer än 6 månader / 10 000 invånare • <i>Patients waiting over 6 months for access to specialised health care on 31 Dec per 10 000 inhabitants</i> (Sotkanet ID=3130)	..	..	6,6	1,6	2,0	3,4	2,4
Sepelvaltimotautikohtauspotilaiden 30 päivän kuolleisuus, vakioitu osuus (%) • Dödligheten 30 dagar efter hjärtinfarkt, standardiserad andel (%) • <i>30-day mortality in myocardial infarction patients, standardised ratio (%)</i> (Sotkanet ID=3942)	..	12,7	..	10,6	10,3 ²⁾	..	..
Aivoinfarktipotilaiden 30 päivän kuolleisuus, vakioitu osuus (%) • Dödligheten 30 dagar efter hjärninfarkt, standardiserad andel (%) • <i>30-day mortality in stroke patients, standardised ratio (%)</i> (Sotkanet ID=3944)	..	12,1	..	10,3	9,6 ²⁾	..	..
Niiden lonkkamurtumapotilaiden osuus, jotka elossa ja kotiutuneet 90 päivän kuluessa (%) • Andelen patienter med höftledsfraktur som är vid liv och skrivits ut efter 90 dagar (%), standardiserat • <i>Percentage of hip fracture patients who survive and are discharged within 90 days (%), adjusted</i> (Sotkanet ID=5049)	..	64,1	..	70,3	71,4 ²⁾	..	..

148. jatk. • forts. • cont.

148. jatk. • forts. • cont.

	2003	2006	2009	2012	2015	2016	2017
Lonkan tekoniivelleikkauksen uusinta potilaille 2 v. aikana, vakioitu osuus (%) • Omoperation av höftledsprotres inom 2 år, standardiserad andel (%) • <i>Re-surgery of hip replacement patients within 2 years, adjusted ratio (%)</i> (Sotkanet ID=3946)	..	2,9	..	3,4	3,4 ²⁾	..	..
Mielenterveys- ja päihdepalvelut • Mental- och missbrukarvård • Mental health and substance abuse services							
Aikuisten mielenterveyden avohoitokäynnit / 1 000 18 vuotta täyttänyttä • Antalet besök inom psykiatrisk öppenvård för vuxna / 1 000 personer som fyllt 18 år • <i>Mental health outpatient visits of adults per 1000 persons aged 18 and over</i> (Sotkanet ID=3075)	446,4	432,4	432,9	458,5	488,7	518,6	560,5
Erikoissairaanhoidon avohoitokäynnit, lasten-psykiatria / 1 000 0–12-vuotiaista • Öppenvårdsbesök inom den specialiserade sjukvården, barnpsykiatri / 1 000 i åldrarna 0–12 år • <i>Outpatient visits in specialised health care, child psychiatry, per 1000 persons aged 0–12</i> (Sotkanet ID=2483)	130,2	155,1	199,4	222,0	281,8	305,1	335,6
Erikoissairaanhoidon avohoitokäynnit, nuorisopsykiatria / 1 000 13–17-vuotiaista • Öppenvårdsbesök inom den specialiserade sjukvården, ungdomspsykiatri / 1 000 i åldrarna 13–17 år • <i>Outpatient visits in specialised health care, adolescent psychiatry, per 1000 persons aged 13–17</i> (Sotkanet ID=2484))	325,8	410,9	627,0	827,4	1 057,0	1 080,1	1 200,9
Psykiatrian laitoshoidon hoitopäivät / 1 000 asukasta • Vårddygn i psykiatrisk slutenvård / 1 000 invånare • <i>Psychiatric inpatient care, care days per 1000 inhabitants</i> (Sotkanet ID=1263)	357,8	336,2	293,1	250,7	226,8	211,5	194,6
Yli 90 päivää yhtäjaksoisesti sairaalassa olleet psykiatrian potilaat / 1 000 asukasta • Antalet patienter inom psykiatrin som utan avbrott vårdats på sjukhus i mer än 90 dagar / 1 000 invånare • <i>Patients in psychiatric inpatient care for over 90 days without interruption per 1000 inhabitants</i> (Sotkanet ID=3082)	1,0	0,9	0,8	0,6	0,5	0,5	0,4

148. jatk. • forts. • cont.

148. jatk. • forts. • cont.

	2003	2006	2009	2012	2015	2016	2017
Tahdosta riippumattomaan psykiatriseen hoitoon tarkkailulähetteellä siirtyneet 18 vuotta täyttäneet / 1 000 vastaavanikäistä • Personer som fyllt 18 år som överförs till psykiatrisk vård oberoende av sin vilja med observationsremiss/1 000 i samma ålder • <i>Involuntary referrals for observation in psychiatric inpatient care for those aged at least 18 / 1,000 persons of same age</i> (Sotkanet ID=3083)	2,4	2,5	2,1	1,8	1,7	1,7	1,6
Psykiatrisen erikoissairaanhoidon kustannukset, euroa / asukas • Kostnader för specialiserad psykiatrisk sjukvård, euro/invånare • <i>Cost of psychiatric specialised health care, euro per inhabitant</i> (Sotkanet ID=3140)	108,5	127,7	130,2	137,5	136,9	134,7	..
Lasten- ja nuorisopsykiatriseen hoitoon yli 3 kk odottaneet alle 23-vuotiaat 31.12. • Antalet personer under 23 år som 31.12 väntat på barn- och ungdomspsykiatrisk vård i mer än 3 månader • <i>Persons aged under 23 waiting over 3 months for access to child and adolescent psychiatry on 31 Dec</i> (Sotkanet ID=3131)	..	..	84	64	18	51	50
Päihdehuollon avopalveluissa asiakkaita / 1 000 asukasta • Öppenvårdsklienter inom missbrukarvården / 1 000 invånare • <i>Community-based services for substance abusers, clients per 1000 inhabitants</i> (Sotkanet ID=1271)	9,0	9,5	9,8	8,9	8,4	8,2	7,9
Päihdehuollon laitoksissa hoidossa olleet asiakkaat / 1 000 asukasta • Klienter som vårdats på institutioner för missbrukarvård 1 000 invånare • <i>Institutions for substance abusers, clients per 1000 inhabitants</i> (Sotkanet ID=1270)	3,1	3,3	3,2	3,2	2,8	2,4	2,4
Päihteiden vuoksi sairaaloiden ja terveyskeskusten vuodeosastoilla hoidetut potilaat / 1 000 asukasta • Patienter som vårdats inom slutenvård på sjukhus och hälsovårdscentraler på grund av alkohol och/eller andra droger / 1 000 invånare • <i>Hospital and health-centre inpatient care for substance abuse, patients per 1000 inhabitants</i> (Sotkanet ID=1278)	3,3	3,5	3,3	3,0	2,8	2,8	2,8

148. jatk. • forts. • cont.

148. jatk. • forts. • cont.

	2003	2006	2009	2012	2015	2016	2017
Päihdehuollon asumispalveluissa asiakkaita / 1 000 asukasta • Klienter inom missbrukarvårdens boendeservice / 1 000 invånare • <i>Housing services for substance abusers, clients per 1000 inhabitants</i> (Sotkanet ID=1272)	1,0	1,0	1,2	1,2	1,1	1,1	1,1
Aikuisten sosiaalipalvelut • Social service för vuxna • Social services for adults							
Sosiaalihuolto, sosiaalityöntekijöitä / 10 000 asukasta (-2007) • Socialvård, socialarbetare / 10 000 invånare (-2007) • <i>Social care, social workers per 10 000 inhabi- tants (-2007)</i> (Sotkanet ID=2629)"	7,8	7,8	..	..	..	..	..
Toimeentulotukea saaneet henkilöt vuoden aikana, % asukkaista • Utkomststödstagarna under året, % av invånarna • <i>Social assistance, recipient persons during year, as % of total population</i> (Sotkanet ID=493)	8,1	6,8	7,1	6,8	7,3	7,2	8,5
Toimeentulotuki, euroa / asukas • Utkomststöd, euro / invånare • <i>Social assistance, euro per capita</i> (Sotkanet ID=453)	90,8	82,0	114,1	126,9	134,1	132,5	148,9
Vammaispalvelulain mukaisten palvelujen ja taloudellisten tukitoimien menot yhteensä, euroa/asukas • Kostnaderna för tjänster och ekonomiska stödåtgärder enligt lagen om service och stöd på grund av handikapp, euro/invånare • <i>Cost of services and financial support provided pursuant to the Act on Services and Assistance for the Disabled, euro per client</i> (Sotkanet ID=1249)	36,2	46,5	62,6	86,1	112,8	117,0	119,5
Lasten, nuorten ja perheiden palvelut • Tjänster för barn, unga och familjer • Child, adolescent and family services							
Varhaiskasvatukseen 31.12. osallistuneet 3– 5-vuotiaat % vastaavanikäisestä väestöstä, kunnan kustantamat palvelut • 3–5-åringar i småbarnspedagogisk verksam- het 31.12., % av befolkningen i samma ålder, tjänster finansierade av kommuner • <i>3–5-year-olds participating in part-time early childhood education and care on 31 December, % of population of the same age, services paid for by municipality</i> (Sotkanet ID=3085)	63,0	64,4	66,6	67,9	68,0	68,0	68,8

148. jatk. • forts. • cont.

148. jatk. • forts. • cont.

	2003	2006	2009	2012	2015	2016	2017
Perusterveydenhuollon lastenneuvolan käynnit yhteensä / 1 000 0–7-vuotiaista ¹⁾ • Besök på barnrådgivningsbyrå inom primärvården totalt / 1 000 barn i åldrarna 0–7 år ¹⁾ • <i>Child-health-clinic visits in primary health care per 1000 persons aged 0–7¹⁾</i> (Sotkanet ID=2453)	2 741	2 696	3 169	2 949	3 117	3 172	3 152
Lastensuojelun avohuollolisten tukitoimien piirissä 0–17-vuotiaita vuoden aikana, % vastaavanikäisestä väestöstä (THL) • 0–17-åringar som omfattas av stödåtgärder inom barnskyddets öppenvård, % av befolkningen i samma ålder (THL) • <i>Support in community care as part of a child welfare intervention, recipients aged 0–17 during year, as % of total population of same age (THL)</i> (Sotkanet ID=1245)	4,7	5,0	5,8	7,2	6,0	4,5	4,4
Kodin ulkopuolelle sijoitetut 0–17-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä (THL) • 0–17-åringar som placerats utanför hemmet, % av befolkningen i samma ålder (THL) • <i>Placements outside the home for those aged 0–17, as % of total population of same age (THL)</i> (Sotkanet ID=191)	1,0	1,2	1,3	1,4	1,4	1,4	1,4
Huostassa tai kiireellisesti sijoitettuna olleet 0–7-vuotiaat viimeisimmän sijoitustiedon mukaan, % vastaavanikäisestä väestöstä (THL) • Omhändertagna eller brådskanie placerade 0–17-åringar indelade efter uppgift om senaste placeringsställe, % av befolkningen i samma ålder (THL) • <i>Children aged 0–17 years placed in care or emergency placement according to the last placement decision, as % of total population of same age (THL)</i> (Sotkanet ID=1244)	0,8	0,9	1,0	1,1	1,1	1,1	1,2
Ikäihmisten palvelut • Tjänster för äldre • Services for older people							
75 vuotta täyttäneet, % väestöstä • 75 år och över, % av befolkningen • <i>Population aged 75 and over as % of total population</i> (Sotkanet ID=171)	7,1	7,7	8,0	8,3	8,8	9,1	9,1
Kotona asuvat 75 vuotta täyttäneet, % vastaavanikäisestä väestöstä • Personer i åldrarna 75 år och över som bor hemma, % av befolkningen i samma ålder • <i>Living at home among those aged 75 and over, as % of total population of same age</i> (Sotkanet ID=1570)	89,7	89,4	89,4	90,0	90,6	90,9	91,9

148. jatk. • forts. • cont.

148. jatk. • forts. • cont.

	2003	2006	2009	2012	2015	2016	2017
Säännöllisen kotihoidon piirissä 30.11. olleet 75 vuotta täyttäneet asiakkaat, % vastaavanikäisestä väestöstä • Personer i åldrarna 75 år och över som fick regelbunden hemvård 30.11, % av befolkningen i samma ålder • <i>Regular home care, clients aged 75 and over on 30 Nov, as % of population of same age</i> (Sotkanet ID=3216)	11,0	..	11,3	11,9	11,8	11,3	11,3
Omaishoidon tuen 75 vuotta täyttäneet asiakkaat vuodenaikana, % vastaavanikäisestä väestöstä • Klienter i åldrarna 75 år och över som omfattas av stödför närståendevård under året, % av befolkningen i samma ålder • <i>Support for informal care, clients aged 75 and over, during year, as % of total population of same age</i> (Sotkanet ID=3262)	3,5	3,7	4,1	4,5	4,7	4,7	4,8
Ikääntyneiden tehostetun palveluasumisen 75 vuotta täyttäneet asiakkaat 31.12., % vastaavanikäisestä väestöstä • Klienter i åldrarna 75 år och över inom serviceboende för äldre med heldygnssomsorg 31.12, % av befolkningen i samma ålder • <i>Service housing with 24-hour assistance for older people, clients aged 75 and over on 31 Dec, as % of total population of same age</i> (Sotkanet ID=3261)	2,8	3,9	5,1	6,1	7,1	7,3	7,5
Vanhainkodeissa tai pitkäaikaisessa laitoshoidossa terveyskeskuksissa olevat 75 vuotta täyttäneet 31.12., % vastaavanikäisestä väestöstä • Klienter i åldrarna 75 år och över på ålderdomshem eller i långvarig institutionsvård på hälsovårdscentraler 31.12, % av befolkningen i samma ålder • <i>Care in residential homes or long-term institutional care in health centres, clients aged 75 and over on 31 Dec, as % of total population of same age</i> (Sotkanet ID=3367)	7,3	6,5	5,4	3,8	2,1	1,7	1,3
Palveluiden kustannukset • Servicekostnader • Service costs							
Sosiaali- ja terveystoimen nettokustannukset, euroa / asukas • Social- och hälsoförvaltningens nettokostnader i euro / invånare • <i>Net expenditure of the municipal health and social sector, euro per capita</i> (Sotkanet ID=1073)	2 193,4	2 567,4	3 060,8	3 444,8	3 255,1	3 257,8	3 228,6

- 1) Tiedonkeruu muuttui vuonna 2011. Aikaisempien vuosien tiedot eivät ole vertailukelpoisia vuosien 2012–2013 kanssa. Datasamlingen förändrades 2011. Uppgifterna för 2011 och senare år är inte jämförbara med uppgifterna för de tidigare åren. The data collection was revised in 2012. Data for previous years are not comparable with the data for 2012–2013.
- 2) Vuosi 2014 • År 2014 • Year 2014.

Määritelmät

Väestö

Vastasyntyneen elinajanodote kuvaa elinajan pituutta, jonka verran 0-vuotias keskimäärin eläisi kuolleisuuden pysyessä ennallaan. Elinajanodote lasketaan tiettyä aikana syntyneiden henkilöiden eli syntymä-kohortin kokonaiselinaika jaettuna näiden henkilöiden määrällä.

Keskiväkiluvulla tarkoitetaan kahden peräkkäisen vuoden loppuvuoden (31.12.) väkilukujen keskiarvoa. Yleensä tilastoissa tarkasteltavana olevan vuoden (tilastovuoden) ilmiöitä kuvataan siten että laskennassa käytetään tilaston tapahtumien kohteena olevan väestön tai väestönsosan keskiväkilukua.

Väestöennusteet ovat väestön tulevaa kehitystä koskevia laskelmia. Ennusteet perustuvat käytännössä väestömuutoksen osatekijöiden eli syntyneisyyden, kuolleisuuden ja ulkoisen muuttoliikkeen tulevan kehityksen ennustamiselle.

Väestöllinen huoltosuhde ilmaisee, kuinka monta alle 15-vuotiaasta ja 65 vuotta täyttänyttä on sataa 15–64-vuotiaasta (työikäistä) kohti.

Lisääntymisterveys

Synnytys (syntynyt lapsi): Vähintään 22 raskausviikon ($\geq 22 + 0$ rvk) ikäisen tai vähintään 500 gramman (≥ 500 g) painoisen yhden tai useamman sikiön tai lapsen (≥ 1) alateitse tai keisarileikkauksella syntymiseen johtava tapahtuma. Elävänä syntyneen lapsen syntymä on aina synnytys. Raskauden keskeytys, joka on tehty 22.–23. raskausviikolla ($\leq 24 + 0$ rvk) Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston (Valvira) luvalla, ei ole synnytys. **Elävänä syntynyt** on vastasyntynyt, joka raskauden kestosta riippumatta synnyttyään hengittää tai osoittaa muita elonmerkkejä, kuten sydämenlyöntejä, napanuoran sykintää tai tahdonalaisten lihasten liikkeitä riippumatta siitä, onko istukka irtaantunut tai napanuora katkaistu. **Kuolleena syntynyt**: Sikiö tai vastasyntynyt, jolla syntyessään ei todeta elävänä syntyneen elonmerkkejä ja jonka syntymätapahtuma täyttää synnytyksen määritelmän ($\geq 22+0$ rvk tai ≥ 500 g). **Imeväiskuolleisuus**: Vuotta nuorempana kuolleet tuhatta elävänä syntynyttä kohti. **Perinataalikuolleisuus**: Kuolleena syntyneiden ja ensimmäisen elinviikon aikana (< 7 vrk) kuolleiden lasten määrä tuhatta syntynyttä kohti.

Epämuodostumatapaus on Suomen epämuodostumarekisteriin hyväksytty tapaus eli Suomessa elävänä tai kuolleena syntynyt lapsi tai spontaanisti abortoitunut tai keskeytetty sikiö, jolla on todettu ainakin yksi merkittävä synnynnäinen epämuodostuma ja jonka äiti on asunut synnytyksen, sikiöperustekeskeytyksen tai spontaanin keskenmenon aikana Suomessa. **Merkittävä epämuodostuma** on epämuodostumatapauksella todettu merkittävä synnynnäinen rakenteellinen poikkeavuus, kromosomipoikkeavuus, teratooma tai synnynnäinen kilpirauhasen vajaatoiminta. Merkittävänä epämuodostumana ei pidetä perinnöllisiä tai muita sairauksia, joihin ei liity synnynnäisiä epämuodostumia, elinten ja kudosten toiminnan häiriöitä, kehitysvammaisuutta, synnynnäisiä infektioita, vähäisiä yksittäin esiintyviä ulkonäköön liittyviä rakennepoikkeavuuksia, normaalivariaatioita, eikä epämuodostumarekisterin poissulkulistalla olevia tavallisia

merkitykseltään vähäisempiä epämuodostumia. **Epämuodostumatapausten** esiintyvyys: epämuodostumatapausten lukumäärä 10 000 syntynyttä lasta kohti.

Hedelmöityshoidot ovat koeputkihedelmöitykset ja inseminaatiot (IUI). Koeputkihedelmöityshoidot sisältävät aloitetut IVF-kierrot (koeputkihedelmöitys), ICSI-kierrot (mikrohedelmöitys) ja pakastetun alkion siirrot (FET). Kierro viittaa munarakkulan kypsyttämisen aloitukseen, ja siirto hedelmöitetyn munasolun kohtuun siirtoon.

Raskaudenkeskeytys on toimenpiteillä käynnistetty raskauden päättymisen, joka ei ole synnytys ja joka johtaa yhden tai useamman sikiön (≥ 1) kuolemaan ja jossa sikiön ei tiedetä kuolleen kohtuun ennen keskeyttämistoimenpidettä.

Steriloimisella tarkoitetaan miehen tai naisen sukuelimiin kohdistuvaa toimenpidettä, joka johtaa pysyvään suvunjakamiskyvyttömyyteen. Steriloimiseksi ei katsota sellaista sukuelimiä koskevaa toimenpidettä, joka on tarpeellinen sukuelinten tai niihin liittyvän sairauden hoitamiseksi.

Lasten ja perheiden palvelut

Varhaiskasvatuksella tarkoitetaan lasten hoidon järjestämistä päiväkotihoidona, perhepäivähoitona leikkitoimintana tai muuna päivähoitotoimintana. Ryhmäperhepäivähoito lasketaan perhepäivähoidoksi. Lähinnä 6-vuotiaille tarkoitettulla **esiopetuksella** parannetaan lasten oppimisedellytyksiä ja kouluunmenovalmiuksia. Esiopetusta voidaan järjestää joko sosiaali- tai koulutoimen piirissä. Maksuton esiopeetus tuli voimaan 1.8.2001 alkaen, mutta jo tätä ennen useat kunnat olivat järjestäneet esiopetuksen joko päivähoidossa tai koulussa. **Kunnallinen varhaiskasvatus** sisältää kunnan oman toiminnan ja ostopalvelut yksityisiltä. **Yksityinen päivähoito** sisältää Kelan yksityisen hoidon tuella hoidetut lapset. Palvelun tarjoaja voi olla yksityinen päiväkotitoimi, yksityinen perhepäivähoitaja tai yksityinen henkilö, jonka kanssa vanhemmat ovat tehneet työsopimuksen. **Varhaiskasvatus** voidaan toteuttaa myös kunnan myöntämän palvelusetelin turvin, tällöin perhe voi valita lapsen hoitopaikan niistä palveluntuottajista, jotka kunta on hyväksynyt.

Elatusavulla tarkoitetaan rahasuoritusta, jolla lapsen vanhemman on osallistuttava lapsen elatuksesta aiheutuviin kustannuksiin. Silloin, kun elatusapu puuttuu tai se on riittämätön, Kela maksaa **elatusukea**. Vanhemmat voivat sopia **lapsen huollosta** niin, että lapsen huolto on molemmilla vanhemmilla yhteisesti tai vain toisella vanhemmalla. Vanhemmat voivat sopia myös **asumisesta ja tapaamisoikeudesta**. Sopimus on esitettävä sosiaalilautakunnan tai tuomioistuimen vahvistettavaksi, jotta se on juridisesti täytäntöönpanokelpoinen.

Kodin ulkopuolelle sijoitetuilla lapsilla tarkoitetaan sosiaalilautakunnan päätöksellä kodin ulkopuolelle joko avohuollon tukitoimena, huostaanotettuna tai jälkihuoltona sijoitettuja lapsia ja nuoria. **Huostaanotto** merkitsee lapsen hoidon ja kasvatuksen järjestämistä yhteiskunnan (kunnan sosiaalilautakunnan) toimesta. **Tahdonvastainen huostaanotto** tarkoittaa tapauksia, joissa 12 vuotta täyttänyt lapsi tai hänen huoltajansa vastustaa huostaanottoa. **Lapsella** tarkoitetaan henkilöä, joka ei ole täyttänyt 18 vuotta ja **nuorella** henkilöä, joka ei ole täyttänyt 21 vuotta. Kodin ulkopuolelle sijoitetut lapset ja nuoret voivat olla perhe-, laitos- tai muussa hoidossa. **Perhehoito** järjestetään kirjallisen sopimuksen perusteella sosiaalilautakunnan tehtävään hyväksymässä, sopivassa perheessä. **Laitoshuolto** sisältää hoidon lastensuojelulaitoksissa eli esimerkiksi

lastenkodeissa, nuorisokodeissa ja koulukodeissa. **Muu huolto** tarkoittaa mm. päihdehuollon laitoksia, ammattikoulun asuntoloita ja kansanopistoja. **Avohuollon tukitoimet** käsittävät lapsen tai nuoren tukiasumisen, toimeentulon, koulunkäynnin ja harrastustoiminnan turvaamisen, perheen tuen ja kuntoutuksen sekä muut tarpeen vaativat tukitoimet.

Uuden sosiaalihuoltolain (1301/2014), joka tuli voimaan 1.4.2015, mukaan lastensuojeluasiakkuus alkaa, kun sosiaalityöntekijä toteaa palvelutarpeen arvioinnin perusteella, että lapsi tarvitsee lastensuojelulain mukaisia palveluja ja tukitoimia. Lastensuojelun asiakkuus alkaa myös silloin, kun ryhdytään kiireellisiin toimiin lapsen terveyden ja kehityksen turvaamiseksi tai kun lapselle tai hänen perheelleen annetaan tässä laissa tarkoitettuja palveluja tai muuta tukea ennen palvelutarpeen arvioinnin valmistumista. Ennen uutta sosiaalihuoltolakia (1.4.2015) lastensuojelun asiakkuus alkoi jo siitä, kun lastensuojelun tarvetta alettiin selvittämään (lastensuojelutarpeen selvitys).

Ikääntyneiden palvelut

Ikääntyneiden palveluihin kuuluvat sekä erityisesti ikääntyneille tarkoitettut palvelut että ikääntyneiden käyttämät yleiset palvelut. **Säännöllisen kotihoidon** asiakkaiksi on laskettu ne kotipalvelun ja kotisairaanhoidon asiakkaat, joille on tehty palvelu- ja hoitosuunnitelma tai jotka ovat saaneet kotipalvelua tai kotisairaanhoidoa vähintään kerran viikossa. **Terveyskeskusten vuodeosastohoito** sisältää terveyskeskusten yleislääketieteen alan vuodeosastohoidon. Perinteisen vanhainkotihoidon (laitoshoidon) lisäksi on olemassa erilaisia asumispalveluja, jotka ovat hallinnollisesti avohoitoa. Nämä asumispalvelut voivat olla luonteeltaan palvelutalo- tai esimerkiksi ryhmäasumista. Osassa yksiköistä on henkilökunta paikalla ympäri vuorokauden (**tehostettu palveluasuminen**) ja osassa vain päivällä (**tavallinen palveluasuminen**). **Pitkäaikaisasiakkaiksi** on laskettu ne asiakkaat, joille on tehty päätös pitkäaikaisesta laitoshoidosta tai joiden hoito on kestänyt yli 90 vuorokautta.

Vammaispalvelut

Kehitysvammalaitoksilla tarkoitetaan pääasiassa ns. keskuslaitoksia. **Autettuun asumiseen** on laskettu sellaiset kehitysvammaisten asumispalveluyksiköt (ryhmäkodit), joissa on henkilökunta paikalla ympäri vuorokauden ja **ohjattuun asumiseen** ne, joissa on henkilökunta paikalla vain päivällä. **Pitkäaikaisasiakkaiksi** on laskettu ne asiakkaat, joille on tehty päätös pitkäaikaisesta laitoshoidosta tai joiden hoito on kestänyt yli 90 vuorokautta.

Mielenterveyspalvelut

Mielenterveyshuollon avohoitokäynteihin luetaan käynnit psykiatrian poliklinikoilla ja mielenterveystoimistoissa. **Mielenterveydenhäiriöiden laitoshoidon** kuuluvat ne sairaaloiden ja terveyskeskusten vuodeosastohoitojaksot, joissa päädiagnoosina on mielenterveyden häiriö (ICD-10-diagnoosit F00–F99 dementiaa, muita elimellisiä aivo-oireyhtymiä sekä kehitysvammaisuutta osoittavia diagnooseja lukuun ottamatta). Perinteisen laitoshoidon lisäksi on olemassa erilaisia **mielenterveyskuntoutujille tarkoitettuja asumispalveluja**. Osassa psykiatrian asumispalveluista on henkilökunta paikalla ympäri vuorokauden ja osassa vain päivällä.

Päihteet ja riippuvuudet

Päihteiksi on laskettu alkoholi, korvikkeet ja huumeet. **Alkoholijuoma** on nautittavaksi tarkoitettu juoma, jonka alkoholipitoisuus on yli 2,8 ja enintään 80 tilavuusprosenttia etyylialkoholia. **Huume** on yleiskäsite, joka sisältää liuottimet, huumausaineet ja ne pääasiassa keskushermostoon vaikuttavat lääkeaineet, joita voidaan käyttää päihtymistarkoitukseen. **Huumausaineet** on määritelty huumausaineasetuksessa (548/2008).

Alkoholijuomien tilastoitu kulutus sisältää Alkon myymälöiden myynninvähittäismyyntiasiakkaille sekä alkoholijuomien toimitukset elintarvikeliikkeille ja anniskeluravintoloille. **Alkoholijuomien tilastoimaton kulutus** sisältää turistien tuoman alkoholin, alkoholijuomien kotivalmistuksen, laittoman alkoholijuomien valmistuksen, salakuljetuksen, korvikealkoholin sekä ulkomaan matkoilla nautitun alkoholin. Tilastoitu ja tilastoimaton kulutus yhteensä on **alkoholijuomien kokonaiskulutus**.

Päihdepalveluja ovat sekä päihdehuollon erityispalvelut että ne sosiaali- ja terveyspalvelut, joita käytetään päihteidenkäyttöön liittyvistä syistä. Päihdehuollon erityispalveluja ovat A-klinikat ja nuorisoasemat sekä niitä vastaavat avohoitoyksiköt, katkaisuhoidoasemat sekä päihdeongelmallisille tarkoitettut kuntoutusyksiköt, asumispalvelut, ensisuoja ja päivätoimintakeskukset.

Päihdesairauksien sairaalahoittoon kuuluvat alkoholin ja huumeiden käytöstä johtuvat hoitojaksot sekä lääkemyrkytykset. Alkoholin käyttöön liittyvät hoitojaksot poimitaan tilastoihin seuraavilla ICD-10-tautiluokituksen diagnooseilla: F10, T51, K70, K85.2, K86.0, K29.2, I42.6, O35.4, Q86.0, P04.3, E24.4, E52, G31.2, G40.51, G62.1, G72.1, Z50.2, Z71.4, Z72.1 ja R78.0. Huumeiden käyttöön liittyvät hoitojaksot poimitaan tilastoihin diagnooseilla: F11–F16, F18–F19, F55, R78.1–5, Z50.3, Z71.5, Z72.2, O35.5, P04.4, P96.1 sekä huumausainemyrkytykset: X41, X42, T40.0–9, T43.6, T50.7, T42.3–4, T42.6–7 ja T36, jotka on tarkennettu seuraavilla ATC-koodeilla: N06B, N07XA, N07XX, N01AH, N02A, M01AB, M03BC, M03BX, N07BC, N03AA, N01AF, N03AE, N05BA, N05BB, N05C, joiden syyksi ei ole kirjattu itsemurhaa tai sen yritystä. Tässä jaottelussa uni- ja rauhoittavien lääkkeiden haitallinen käyttö sisältyy huumausaineisiin, ei lääkeaineisiin. Lääkeainemyrkytykset sisältävät myrkytysdiagnoosit T36, joiden aiheuttajana on muu kuin edellä mainittu päihdekäytössä oleva lääkeaine tai lääkeainetta ei ole lainkaan tarkennettu. Lääkeainemyrkytyksiin on lisäksi sisällytetty kaikki itsemurhat ja niiden yritykset (myös edellä luokiteltujen päihdekäytössä olevien lääkeaineiden osalta). Uni- ja rauhoittavien lääkkeiden myrkytykset kuuluvat lääkeaineisiin mikäli myrkytyksen syynä on ollut itsemurha tai sen yritys.

Päihdehuollon laitosjakson ensisijaisiksi hoitoon tulon syiksi on eroteltu alkoholi tai huumeet, joka sisältää myös lääkkeiden ongelmakäytön (73) ja sekakäyttöongelman (74). Kaikki laitokset eivät erottele hoitoon tuloon johtanutta päihdettä ja päihdehuollon laitosjaksolle voi tulla muista syistä.

Tupakka on tupakkakasvista valmistettu tai tupakkakasvia sisältävä nautintoaine. **Tupakkatuote** on tupakasta kokonaan tai osittain valmistettu nautittavaksi tarkoitettu tuote. Määritelmään ei sisälly savukepaperia. **Savuke** on poltettavaksi tarkoitettu, valmiiksi paperiin kääritty tai muusta aineesta valmistettuun hylsyn muotoiseen päällykseen sijoitettu tupakkakäärö, joka ei ole sikari tai pikkusikari. Savukkeen painoksi on arvioitu 0,65 g. **Sikari** on poltettavaksi tarkoitettu luon-

non tupakasta valmistettu tupakkakäärö, jonka uloin kääre tai sidelehti on tupakanlehteä tai tupakanväristä rekonstruoitua tupakkaa. Sikarin painoksi on arvioitu 2 grammaa. **Pikkusikari** on sikari, joka painaa enintään kolme grammaa. **Irtotupakka** sisältää piippu- ja savuketupakan sekä savukkeiksi käärittävän hienoksi leikatun tupakan. **Nuuska- ja puru-tupakka** ovat suussa käytettäviä tupakkatuotteita. Nuuskarasian painoksi on arvioitu 30 g. **Tupakan kulutus** tilastoidaan kahdella tavalla Tullin valmisteverotilastoon perustuen: 1) Tupakkatuotteiden toimitukset verolliseen kulutukseen joulumarraskuun aikana, mikä kuvaa paremmin kalenterivuoden tosiasiallista kulutusta ja 2) Tupakkatuotteiden toimitukset verolliseen kulutukseen tilastovuoden aikana (tammi–joulukuu), kuten kulutusta on seurattu vuodesta 1940 alkaen. Tupakkatuotteiden kulutus 15 vuotta täyttänyttä kohti: Laskennassa käytetään Suomen 15 vuotta täyttäneiden keskiväkilukua tilastovuonna. **Verottomat savukkeet:** Matkailijoiden ulkomailta verovapaasti tuomat savukkeet. Verovapaiden savukkeiden tuontimäärät arvioidaan vuosittain tutkimuksen perusteella.

Perusterveydenhuolto ja erikoissairaanhoito

Terveyslaissa (1326/2010) mukaan terveydenhuoltoon sisältyvät terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen, perusterveydenhuolto ja erikoissairaanhoito.

Perusterveydenhuollolla tarkoitetaan terveydenhuoltolaissa kunnan järjestämää väestön terveydentilan seuranta, terveyden edistämistä ja sen osana terveysneuvontaa ja terveystarkastuksia, suun terveydenhuoltoa, lääkinnällistä kuntoutusta, työterveyshuoltoa, ympäristöterveydenhuoltoa sekä päivystystä, avosairaanhoitoa, kotisairaanhoitoa, kotisairaala- ja sairaalahoitoa, mielenterveyshuoltoa sekä päihdetyötä siltä osin kuin niitä ei järjestetä sosiaalihuollossa tai erikoissairaanhoidossa. Perusterveydenhuollosta voidaan käyttää myös nimitystä kansanterveys.

Kansanterveyslain mukaan kunnassa pitää olla **terveyskeskus**, joka huolehtii terveydenhuoltolain mukaisista perusterveydenhuollon tehtävistä. Terveyskeskus voi olla usean kunnan yhteinen. Kunnat voivat myös hankkia kaikki tai osan terveyskeskuspalveluista muilta julkisilta tai yksityisiltä palvelujen tuottajilta. Terveyskeskuksella voi olla useita palveluja tuottavia terveysasemia sekä vuodeosastoja. Terveyskeskuksen osana voi olla myös erikoislääkärijohtoinen sairaala. Kunnallisten terveyskeskusten lisäksi mukana on myös joitakin muita kunnallisia tai yksityisiä palveluntuottajia, jotka vastaavat terveyskeskustoiminnasta tietyllä alueella.

Terveyskeskusten avosairaanhoidon vastaanotoilla kirjatulla käyntisyyllä tarkoitetaan terveydenhuollon ammattihenkilön näkemystä asiakkaan terveysongelmasta tai asiasta, jonka vuoksi perusterveydenhuollon avohoidon palvelutapahtuma toteutuu. Käyntisyy voi olla jo määritetty diagnoosi (taudinmääritys), joka ilmaisee lääketieteelliseen tietoon perustuvan käsityksen terveysongelman syystä tai se voi olla muu ammattihenkilön näkemys asiakkaan kuvaamasta oireesta tai ongelmasta.

Potilaan diagnoosi/ongelmaluettelo kuuluu valtakunnallisesti yhdenmukaisella tavalla koodattaviin, perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon yhteisiin ydintietoihin. Perusterveydenhuollossa diagnoosin/käyntisyyntä tallennuksessa voidaan vaihtoehtoisesti käyttää ICD-10 tai ICPC-2 -luokitusta.

Kausi-influenssarokotuskattavuus kertoo sen, kuinka suuri osuus määriteltäviin ikäryhmiin kuuluvista on rokotettu kausi-influenssarokotteella.

Tämän julkaisun taulukoissa **erikoissairaanhoidon avohoitoon** on laskettu mukaan kuntien ja kuntayhtymien sekä neljän yksityisen sairaalan tuottamat erikoissairaanhoidon avohoidon palvelut. Mukana on myös terveyskeskusten erikoislääkärijohtoinen toiminta. **Erikoissairaanhoidon laitoshoido** (mukaanlukien päiväkirurgia) sisältää muun kuin terveyskeskusten, valtion ja yksityisten sairaaloiden yleislääketieteen alan vuodeosastohoidon. Mukana on siten sekä kuntien, kuntayhtymien, valtion että yksityisten tuottama erikoissairaanhoido, mukaan lukien terveyskeskusten erikoislääkärijohtoinen vuodeosastohoido. **Psykiatrian erikoisaloihin** on laskettu mukaan erikoissalat 70, 74 ja 75 alaryhmineen.

Tapaturmien ja väkivallan vuodeosastohoido on poimittu ne hoitojaksot, joissa päädiagnoosina on ICD-10 luokituksen ryhmään XIX ”Vammat, myrkytykset ja eräät muut ulkoisten syiden seuraukset” kuuluva diagnoosi lukuun ottamatta vammojen komplikaatioita tai myöhäisvaikutuksia sekä muualla luokittelemattomia kirurgisen ja muun lääketieteellisen hoidon komplikaatioita (diagnoosikoodit S00–T78). Taulukoissa nämä tapaukset on luokiteltu ulkoisen syyn mukaan. Nämä koodit löytyvät ICD-10-tautiluokituksen luvusta XX Vammojen, sairauksien ja kuoleman ulkoiset syyt.

Tapaturmatyyppi on määritelty hoitojaksoille, joissa ICD-10-luokituksen diagnoosi on välillä S00–T78 (hoidettavana on ollut tapaturma). Tapaturmatyyppi ilmaisee tapaturman paikkaa tai siihen liittyvää toimintaa. Tapaturmatyyppi -muuttujaa ei käytetä liikennetapaturmien, väkivallan, itsensä vahingoittamisen tai lääketieteellisen hoidon komplikaatioiden yhteydessä.

Toimenpiteellisissä hoitojaksoissa ovat mukana sellaiset sairaaloiden tai terveyskeskusten vuodeosastoilla (ml. päiväkirurgia) tehdyt toimenpiteet, jotka on mainittu THL:n toimenpideluokituksessa. Suurin osa tehdyistä toimenpiteistä on erilaisia leikkauksia. **Kirurginen toimenpide** tarkoittaa tässä toimenpideluokituksen mukaista toimenpidettä, jonka koodin ensimmäinen merkki on jokin A:sta ja Q:hun ja jonka kolmas merkki ei ole numero.

Päiväkirurgialla tarkoitetaan etukäteen päiväkirurgiana suunniteltua toimenpidettä, jonka jälkeen potilas ei jää vuodeosastohoitoon.

Sairaaloiden tuottavuus

Somaattinen erikoissairaanhoido sisältää psykiatrian erikoisaloja lukuun ottamatta muut kliiniset erikoissalat.

Episodilla tarkoitetaan potilaan koko hoitoprosessia eli kaikkia vuodeosastohoitokasjoja mukaan lukien päiväkirurgia, avohoitokäynnit, toimenpiteet ja muita suoritteita, jotka on tehty potilaan tietyn terveysongelman ratkaisemiseksi kalenterivuoden aikana. **Episodituottavuus** on toiminnan tuotoksen ja sen aikaansaamiseksi käytettyjen panosten välinen suhde. **Panoksina** on käytetty sairaalan tai sen erikoisalan hoitotoiminnasta aiheutuvia kokonaiskustannuksia. Sairaalan tai erikoisalan **kokonaistuotos** käsittää hoitoepisodioiden painotetun summan. **Painotetut episodit** saadaan kertomalla episodit episodipainokertoimilla. Episodin määrä muuttuu painotettuna suuremmaksi, jos episodiin kuuluvat potilaat ovat keskimääräistä vaikeahoitoisempia. Episodioiden painottamisella otetaan huomioon potilaiden vaikeusaste voimavarojen kulutuksen kannalta eri sairaaloissa. **Episodin painokerroin** on kustannuspaino. Se kuvaa kuhunkin episodiin kuuluvien NordDRG Full -hoitokasjojen keskimääräisen kustannuksen ja kaikkien episodien keskimääräisen kustannuksen suhdetta.

Deflatoiduilla kustannuksilla tarkoitetaan kokonaiskustannuksia, jotka on deflatoitu vuoden 2009 hinta- ja kustannustasoon Tilastokeskuksen julkaisemalla julkisten menojen kuntatalouden terveydenhuollon hintaindeksillä.

Alueellinen tarkastelu on sairaanhoitopiirikohtainen tai kuntakohtainen. Mukana ovat julkisten sairaaloiden tuottama somaattinen erikoissairaanhoito sekä yksityisten sairaaloiden tuottama somaattisen erikoissairaanhoidon laitoshoidon ja päiväkirurgia.

Alueellisessa tarkastelussa episodiin, **alue-episodiin**, lasketaan potilaan saman sairauden vuoksi erikoissairaanhoidossa annettu koko hoito riippumatta siitä, missä sairaalassa tai sairaanhoitopiirissä hoito on annettu. Näkökulma on tällöin väestölähtöinen. Alue-epiudit sisältävät myös potilaiden vuodeosastojaksot (ml. päiväkirurgia) erikoislääkärijohtoisissa terveyskeskussairaloissa sekä yksityisissä sairaaloissa. Lisäksi alue-episodeihin sisältyy erikoislääkärijohtoisien terveyskeskussyksiköiden avohoitotiedot.

Painotetut suoritteet (laitoshoitokaksot, päivystys- ja avohoitokäynnit): Painotetut hoitokaksot kuvastavat hoidon vaikeusastetta. Painotetut hoitokaksot saadaan kertomalla hoitokaksot (avo-/laitoshoido) DRG-kustannuspainoilla. Hoitokaksujen määrä muuttuu painotettuna suuremmaksi, jos hoitokaksot ovat keskimääräistä vaikeahoitoisempia. DRG Full -painokerroin on kustannuspaino. Se kuvaa kuhunkin DRG-ryhmään kuuluvien potilaiden keskimääräisten kustannusten suhdetta kaikkien potilaiden keskimääräisiin kustannuksiin. Painotetut hoitokaksot = DRG-pisteet.

Erikoissairaanhoidon hoitoonpääsy

Hoitoa odottavalla tarkoitetaan potilasta, jonka lääkäri tai muu terveydenhuollon ammattihenkilö on hoidon tarpeen arvioinnin perusteella päättänyt ottaa hoitoon ja joka on asetettu hoitojonoon tai jolle on varattu aika polikliniseen hoitoon (jonottamisen syy sairaalan resurssit tai kiireellinen hoito). Hoitoa odottaviin sisältyy a) poliklinikka- ja vuodeosastohoitoa sekä päiväkirurgista hoitoa, b) leikkausta, toimenpidettä ja muuta hoitoa odottavat sekä c) lääkinnällistä kuntoutusta odottavat. (1326/2010/29 §).

Hoitojonoon asettamispäivä on se päivä, jolloin potilas asetetaan jonoan odottamaan vuodeosasto-, päiväkirurgista tai poliklinista hoitoa, leikkausta tai toimenpidettä. Hoitojonoon asettamispäivän tulisi olla sama, jolloin lääkäri on tehnyt päätöksen hoitoon ottamisesta. Poimintaan otetaan mukaan sekä jo hoitoajan saaneet potilaat että ne potilaat, jotka eivät ole vielä saaneet hoitoa, vaikka hoitopäätös tarvittavasta hoidosta on tehty. Poimintaan otetaan mukaan potilaat, joiden jonottamisen syyryokka on sairaalan resurssit tai kiireellinen hoito. Hoidon odotusaika on hoitojonoon asettamispäivän tai käynnin varauspäivän (jonottamisen syy sairaalan resurssi tai kiireellinen hoito) ja hoitoon odottamisen välinen aika.

Sairastavuus

Näkövammaisena pidetään henkilöä, jonka paremman silmän laseilla korjattu näöntarkkuus on alle 0,3 tai jolla on jokin muu vastaavalla tavalla toimintakykyyn vaikuttava pysyvä näkövamma.

Tartuntataudilla tarkoitetaan sellaista sairautta tai tartuntaa, jonka aiheuttavat elimistössä lisääntyvät mikrobit (mm. bakteerit, virukset) tai mikrobin tuottamat myrkylliset aineet (toksiinit).

THL:n sairastavuusindeksi on tarkoitettu sairastavuuden alueellisen vaihtelun ja yksittäisten alueiden sairastavuuskehityksen mittariksi. Indeksi koostuu seitsemästä sairausryhmästä ja neljästä sairauksien merkitystä kuvaavasta näkökulmasta. Näkökulmat ovat kuolleisuus, työkyvyttömyys, elämänlaatu ja terveydenhoidon kustannukset. Eri sairausryhmiä on painotettu kokonaisindeksissä suhteessa niiden merkitykseen näiden näkökulmien kannalta. Sairastavuustiedot ovat rekisteripohjaisia.

THL:n sairastavuusindeksissä kunkin sairausryhmän yleisyyttä painotetaan sen perusteella, mikä on ao. sairausryhmän merkitys väestön kuolleisuuden, työkyvyttömyyden, elämänlaadun ja terveydenhuollon kustannusten kannalta. **Alueen indeksi** on näiden painotettujen sairausryhmittäisten yleisyyslukujen keskiarvo. **Indeksin arvo** on sitä suurempi, mitä yleisempää sairastavuus alueella on. Koko maassa sairastavuusindeksi on 100 uusimpana päivitusvuonna.

Indeksin arvoille on laskettu myös **virhemarginaalit (luottamusvälit)**, joiden avulla on mahdollista arvioida satunnaisvaihtelun vaikutusta indeksin arvoihin. Virhemarginaalien huomiointi on välttämätöntä erityisesti pienten kuntien ja sairausryhmittäisten tulosten tulkinnassa. Kukin sairausryhmä sekä näkökulma on kuvattu jäljempänä erikseen. Indeksin arvo koko maassa uusimpana päivitusvuonna on 100. Aikasarjoja tarkasteltaessa on huomioitava, että indeksin arvot aiempien tarkasteluvuosien osalta muuttuvat uuden päivituksen myötä. Indeksistä tuotetaan sekä ikävakioitu, että -vakioimaton versio, joiden tulkinnot poikkeavat toisistaan. Useat sairaudet ovat voimakkaan ikäriippuvaisia, jolloin alueen ikärakenne määrittää suurelta osin sairastavuuden tasoa. **Ikävakioitu indeksi** mahdollistaa alueiden välisen vertailun ikärakenteesta riippumatta. **Vakioimaton indeksi** puolestaan kuvastaa alueelle kohdentuvaa sairastavuustaakkaa ja on olennaisempi esimerkiksi alueelle kohdentuvien sairastavuudesta johtuvien kustannusten mittari.

THL:n sairastavuusindeksin osaindeksien määritelmät:

Syöpäsairastavuuden indeksi: Indikaattori ilmaisee uusien syöpätapausten (C00–96, D06, D09.0–1, D30, D32–33, D41–43, D45–D47, D76, N87.2) määrän 0–79-vuotiaiden ikäryhmässä suhteutettuna vastaavanikäiseen väestöön ja edelleen koko maan tasoon (koko maa=100). Indeksi kattaa henkilöt, joilla on todettu syöpä kuluneen vuoden aikana. Indeksissä käytetyistä syöivistä on poistettu ihon ei-melanoomat (C44) niiden vähäisen kansanterveydellisen merkityksen vuoksi.

Sepelvaltimotauti-indeksi: Indikaattori ilmaisee sairaalahoitoon tai kuolemaan johtaneiden sepelvaltimotautitapahtumien (ICD10-koodit I20–I25, I46, R96, R98) ilmaantuvuuden 35–79-vuotiailla suhteutettuna vastaavanikäiseen väestöön ja edelleen koko maan tasoon (koko maa=100).

Aivoverisuonitauti-indeksi: Indikaattori ilmaisee sairaalahoitoon tai kuolemaan johtaneiden aivoverenkiertohäiriöiden ensikohtausten (ICD10 koodit I60–I64, paitsi I63.6) ilmaantuvuuden 35–79-vuotiailla suhteutettuna vastaavanikäiseen väestöön ja edelleen koko maan tasoon (koko maa=100).

Tuki- ja liikuntaelinsairastavuuden indeksi: Indikaattori ilmaisee vuoden lopussa voimassa olevien tuki- ja liikuntaelinten sekä sidekudosten sairauksien (ICD10-koodit M00–M99) vuoksi myönnettyjen työkyvyttömyyseläkkeiden esiintyvyyden 16–64-vuotiailla suhteutettuna vastaavanikäiseen väestöön ja edelleen koko maan tasoon (koko maa=100).

Mielenterveysindeksi: Indikaattori on jaettu kolmeen osioon;

1. Itsemurhat: Indikaattori kuvaa itsemurhien ja sairaalahoitoon johtaneiden itsensä va-

hingoittamisten (ICD10-koodit X60-X84) määrää ikäryhmässä 15–79 suhteutettuna samanikäiseen väestöön.

2. Psykoosi: Indikaattori kuvaa psykoosin (Kelan sairauskoodit 112 ja 188) takia myönnettyjen lääkkeiden erityiskorvausoikeuksien esiintyvyyden suhteutettuna väkilukuun.

3. Mielenterveyssyistä johtuvat työkyvyttömyyseläkkeet;

Indikaattori ilmaisee vuoden lopussa voimassa olevien mielenterveyden ja käyttäytymishäiriöiden (ICD10-koodit F00–F99) vuoksi myönnettyjen työkyvyttömyyseläkkeiden esiintyvyyden ikäryhmässä 16–64-vuotiaat..

Tapaturmaindeksi: Indikaattori ilmaisee vuoden aikana vammojen ja myrkytysten (ICD10 -koodit S00–T78) vuoksi sairaalassa hoidettujen potilaiden hoitojaksojen ilmaantuvuuden ikäryhmässä 15–79-vuotiaat suhteutettuna vastaavanikäiseen väestöön ja edelleen koko maan tasoon (koko maa=100).

Dementiaindeksi: Indikaattori ilmaisee vuoden lopussa Alzheimerin taudin (Kelan korvauskoodi 307, lääkkeet donepetsiili, rivastigmiini, galantamiini tai memantiini) takia myönnettyjen lääkkeiden erityiskorvausoikeuksien esiintyvyyden 65 vuotta täyttäneiden ikäryhmässä suhteutettuna vastaavanikäiseen väestöön ja edelleen koko maan tasoon (koko maa=100).

Toimeentulotuki

Toimeentulotuki on sosiaalihuoltoon kuuluva viimesijainen taloudellinen tuki, jonka tarkoituksena on turvata henkilön ja perheen toimeentulo ja edistää itsenäistä selviytymistä. Toimeentulotuen avulla turvataan henkilön ja perheen ihmisarvoisen elämän kannalta vähintään välttämätön toimeentulo. Jokaisella on oikeus saada toimeentulotukea, jos hän on tuen tarpeessa eikä voi saada toimeentuloa ansiotyöllään, yrittäjätoiminnallaan, toimeentuloa turvaavien muiden etuuksien avulla, muista tuloistaan tai varoistaan, häneen nähden elatusvelvollisen henkilön huolenpidolla tai muulla tavalla.

Henkilöstö

Kunnallinen henkilöstö tarkoittaa kunnissa ja kuntayhtymissä työskentelevää oman tuotannon (mukana ei ole ostopalveluja) kuukausipalkkaista sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstöä. **Henkilötyövuosien** laskennassa osa-aikaisten työpanos on 60 % koko-aikaisten työpanoksesta eikä mukana ole virkavapaalla olevia.

”Työlliseen työvoimaan luetaan kaikki 18–74-vuotiaat henkilöt, jotka vuoden viimeisellä viikolla olivat ansiotyössä eivätkä olleet työttömänä työnhakijana työvoimatoimistossa tai suorittamassa varusmies- tai siviilipalvelua. Tieto työllisyydestä perustuu työeläke- ja veroviranomaisten tietoihin.”

Kustannukset

Sosiaalimenoihin lasketaan EU:n sosiaaliturvan tilastointijärjestelmän (ESSPROS) mukaiset rahasuoritukset, palvelut ja tavarat sekä maksettujen kulujen korvaaminen turvan piiriin kuuluville kahdeksassa riski- ja tarveryhmässä (esimerkiksi vanhuus, sairaus ja terveys jne). **Terveydenhuollon menot ja rahoitus** tilastoidaan EU-asetusperusteisen SHA 2011-tilastointijärjestelmän (SHA 2011, System of Health Accounts 2011) käsitteiden ja luokitusten mukaisina. Kansallista raportointia varten on tuotettu terveys-

tilinpitoon pohjautuen kansalliset erityispiirteet huomioivat kustannuserät. Terveydenhuollon kokonaismenot koostuvat seuraavista kustannuseristä: erikoissairaanhoido, perusterveydenhuolto (pl. työterveys-, opiskeluterveydenhuolto ja suun terveydenhuolto), suun terveydenhuolto, työterveys- ja opiskeluterveydenhuolto, ikääntyneiden ja vammaisten pitkäaikaishoito (pl. perusterveydenhuollon ja erikoissairanhoidon pitkäaikaishoito), sairausvakuutuksen korvaama yksityinen terveydenhuolto, muu terveydenhuolto, lääkkeitä ja muut lääkinnälliset kulutustavarat, hoitolaitteet ja muut lääkinnälliset kestokulutustavarat, terveydenhuollon hallintomenot, matkat sekä terveydenhuollon bruttoinvestoinnit. Kansainvälisessä vertailussa tarkastellaan yleisesti terveydenhuollon käyttömenoja eli terveydenhuollon kokonaismenoista on vähennetty investointimenot.

Terveydenedistämisaktiivisuus

Hyvinvoinnin ja terveydenedistämistä kuntajohdossa – TEA kuvataan pistemäärällä, joka perustuu terveydenedistämisaktiivisuus-viitekehyksen neljään ulottuvuuteen eli sitoutuminen terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseen strategisella tasolla, johtaminen, seuranta ja tarveanalyysi ja osallisuus. Ulottuvuuskohtaiset pistemäärät on saatu pisteyttämällä kunnan toimintaa kuvaavat tosiasialuonteiset tiedot suhteessa lainsäädäntöön, suosituksiin ja hyviin käytäntöihin. Kokonaispistemäärä on ulottuvuuksia kuvaavien pistemäärien keskiarvo. Yksittäiset indikaattorit on pisteytetty asteikolla 0–100. Pistemäärä kuvaa, miten hyvin väestön hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen toteutuu kunnassa. Pistemäärä 100 tarkoittaa, että toiminta on kaikilta osin hyvän käytännön ja hyvän laadun mukaista.

Liikunnan edistäminen kunnissa – TEA kuvataan pistemäärällä, joka perustuu kuuteen terveydenedistämisaktiivisuus-viitekehyksen ulottuvuuteen eli sitoutuminen liikunnan edistämiseen strategisella tasolla, johtaminen, seuranta ja tarveanalyysi, voimavarat, osallisuus ja muut ydintoiminnat. Ulottuvuuskohtaiset pistemäärät on saatu pisteyttämällä kunnan toimintaa ja resursseja kuvaavat tosiasialuonteiset tiedot suhteessa lainsäädäntöön, suosituksiin ja hyviin käytäntöihin. Kokonaispistemäärä on ulottuvuuksia kuvaavien pistemäärien keskiarvo. Yksittäiset indikaattorit on pisteytetty asteikolla 0–100. Pistemäärä kuvaa, miten hyvin liikunnan edistäminen toteutuu kunnassa. Pistemäärä 100 tarkoittaa, että toiminta on kaikilta osin hyvän käytännön ja hyvän laadun mukaista.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen peruskouluissa – TEA kuvataan pistemäärällä, joka perustuu seitsemään terveydenedistämisaktiivisuus-viitekehyksen ulottuvuuteen eli sitoutuminen, johtaminen, seuranta ja tarveanalyysi, voimavarat, yhteiset käytännöt, osallisuus ja muut ydintoiminnat. Ulottuvuuskohtaiset pistemäärät on saatu pisteyttämällä koulun toimintaa ja resursseja kuvaavat tosiasialuonteiset tiedot suhteessa lainsäädäntöön, suosituksiin ja hyviin käytäntöihin. Kokonaispistemäärä on ulottuvuuksia kuvaavien pistemäärien keskiarvo. Yksittäiset indikaattorit on pisteytetty asteikolla 0–100. Pistemäärä kuvaa, miten hyvin oppilaiden hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen toteutuu koulussa. Pistemäärä 100 tarkoittaa, että toiminta on kaikilta osin hyvän käytännön ja hyvän laadun mukaista.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen lukioissa – TEA kuvataan pistemäärällä, joka perustuu kuuteen terveydenedistämisaktiivisuus-viitekehyksen ulottuvuuteen eli sitoutuminen, johtaminen, seuranta ja tarveanalyysi, voimavarat, yhteiset käytännöt

ja osallisuus. Ulottuvuuskohtaiset pistemäärät on saatu pisteyttämällä lukion toimintaa ja resursseja kuvaavat tosiasialuonteiset tiedot suhteessa lainsäädäntöön, suosituksiin ja hyviin käytäntöihin. Kokonaispistemäärä on ulottuvuuksia kuvaavien pistemäärien keskiarvo. Yksittäiset indikaattorit on pisteytetty asteikolla 0–100. Pistemäärä kuvaa, miten hyvin opiskelijoiden hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen toteutuu lukioissa. Pistemäärä 100 tarkoittaa, että toiminta on kaikilta osin hyvän käytännön ja hyvän laadun mukaista.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen ammatillisessa peruskoulutuksessa – TEA kuvataan pistemäärällä, joka perustuu kuuteen terveydenedistämisasiivisuusiitekehysten ulottuvuuteen eli sitoutuminen, johtaminen, seuranta ja tarveanalyysi, voimavarat, yhteiset käytännöt ja osallisuus. Ulottuvuuskohtaiset pistemäärät on saatu pisteyttämällä oppilaitoksen toimintaa ja resursseja kuvaavat tosiasialuonteiset tiedot suhteessa lainsäädäntöön, suosituksiin ja hyviin käytäntöihin. Kokonaispistemäärä on ulottuvuuksia kuvaavien pistemäärien keskiarvo. Yksittäiset indikaattorit on pisteytetty asteikolla 0–100. Pistemäärä kuvaa, miten hyvin opiskelijoiden hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen toteutuu oppilaitoksissa. Pistemäärä 100 tarkoittaa, että toiminta on kaikilta osin hyvän käytännön ja hyvän laadun mukaista.

Terveyden edistämisasiivisuus (TEA) perusterveydenhuollossa kuvataan pistemäärällä, joka perustuu seitsemään terveydenedistämisasiivisuusiitekehysten ulottuvuuteen eli sitoutuminen, johtaminen, seuranta ja tarveanalyysi, voimavarat, yhteiset käytännöt, osallisuus ja muut ydintoiminnot. Ulottuvuuskohtaiset pistemäärät on saatu pisteyttämällä terveyskeskuksen toimintaa ja resursseja kuvaavat tosiasialuonteiset tiedot suhteessa lainsäädäntöön, suosituksiin ja hyviin käytäntöihin. Kokonaispistemäärä on ulottuvuuksia kuvaavien pistemäärien keskiarvo. Yksittäiset indikaattorit on pisteytetty asteikolla 0–100. Pistemäärä kuvaa, miten hyvin väestön hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen toteutuu terveyskeskuksessa. Pistemäärä 100 tarkoittaa, että toiminta on kaikilta osin hyvän käytännön ja hyvän laadun mukaista.

Väestön terveys ja terveyskäyttäytyminen

Ruokatottumukset: Niukasti hedelmiä, marjoja ja kasviksia syöviksi määritellään Kouluterveyskyselyssä ne, jotka ovat syöneet hedelmiä, marjoja ja kasviksia (jotain muuta kuin perunaa) harvemmin kuin 6 päivänä viimeksi kuluneen viikon aikana. Tuoreita kasviksia päivittäin syöviksi määritellään AVTK-, EVTK- ja ATH -tutkimuksessa ne, jotka ovat syöneet tuoreita kasviksia, vihanneksia tai juureksia viimeksi kuluneen viikon aikana 6–7 päivänä.

Ylipainoisuus: Nuorten ylipainoisuus määritellään Kouluterveyskyselyssä painoindeksin (BMI) avulla. Ylipainon raja määritetty iän ja sukupuolen mukaan. 18-vuotiailla ja sitä vanhemmilla raja on 25 kg/m^2 . Nuoremmilla ikäryhmillä raja on pienempi, esimerkiksi 14-vuotiailla pojilla $22,62 \text{ kg/m}^2$ ja tytöillä $23,34 \text{ kg/m}^2$. (Ks. Cole ym. Establishing a standard definition for child overweight and obesity worldwide: international survey. *BMJ* 2000;320, 1240–45.) Aikuisväestön ylipainoisuudella tarkoitetaan AVTK-, EVTK- ja ATH -tutkimuksissa painoindeksiä (BMI), joka on vähintään 25 kg/m^2 , ja joka on laskettu kyselyyn vastaajan itse ilmoittaman pituuden ja painon perusteella.

Liikunta: Vähän tai ei lainkaan hengästyttävää liikuntaa harrastavaksi määritellään Kouluterveyskyselyssä henkilö, joka harrastaa vapaa-ajallaan hengästyttävää ja hikoi-

luttavaa liikuntaa viikon aikana tavallisesti noin tunnin, noin puoli tuntia tai ei yhtään. Vähän tai ei lainkaan liikuntaa harrastavalla tarkoitetaan AVTK- ja ATH-tutkimuksissa henkilöä, joka harrastaa vapaa-ajan liikuntaa enintään kerran viikossa, vähintään puoli tuntia niin, että ainakin lievästi hengästyy ja hikoilee

Tupakointi: Päivittäin tupakoivaksi määritellään Kouluterveyskyselyssä vastaaja, joka tupakoi nykyisin kerran päivässä tai useammin. Päivittäin tupakoivaksi määritellään AVTK-, EVTK- ja ATH -tutkimuksissa vastaaja, joka on ilmoittanut tupakoineensa ainakin yhden vuoden ajan päivittäin sekä viimeksi eilen tai tänään.

Alkoholin käyttö: Humalahakuisesti alkoholia kuukausittain juovaksi määritellään Kouluterveyskyselyssä vastaaja, joka juo alkoholia tosi humalaan asti joko noin 1–2 kertaa kuukaudessa tai kerran viikossa tai useammin. Humalahakuisesti alkoholia viikoittain käyttäväksi määritellään AVTK- ja ATH-tutkimuksissa vastaaja, joka juo kerralla vähintään kuusi alkoholiannosta (alkoholiannos käsittää pullon olutta tai vastaavaa, lasin viiniä tai ravintola-annoksen väkevää alkoholijuomaa) joko kerran viikossa tai päivittäin tai lähes päivittäin.

Koettu terveys: Terveystilansa huonoksi tai keskinkertaiseksi kokeva on Kouluterveyskyselyn mukaan henkilö, joka on sitä mieltä, että hänen terveydentilansa on joko keskinkertainen tai melko tai erittäin huono. Terveystilansa huonoksi tai keskitasoiseksi kokeva on AVTK-, EVTK- ja ATH -tutkimuksien mukaan henkilö, joka on sitä mieltä, että hänen terveydentilansa on joko keskitasoinen, melko huono tai erittäin huono.

Toimintakyky: Toimintakyky: Fyysistä toimintarajoitetta kysytään Kouluterveyskyselyssä seuraavasti: Onko sinulla vaikeuksia 1) nähdä (jos käytät silmälasia tai piilolinssijä, arvioi näkökykyäsi niiden kanssa), 2) kuulla (jos käytät kuulolaitetta, arvioi kuuloasi sen kanssa), 3) kävellä noin puoli kilometriä, esimerkiksi urheilukentän ympäri (jos käytät apuvälinettä, arvioi kävelykykyäsi sen kanssa). Vastausvaihtoehdot olivat 1) ei vaikeuksia, 2) vähän vaikeuksia, 3) paljon vaikeuksia ja 4) en pysty lainkaan. Tarkastelussa ovat ne vastaajat, jotka ovat ilmoittaneet vaihtoehdon 3 tai 4 vähintään yhteen osioon. Työkykynsä heikentyneeksi kokevaksi määritellään ATH-tutkimuksessa henkilö, joka on antanut työkykypistemääräkseen 7 tai alle. Perustuu kysymykseen: ”Oletetaan, että työkykyne on parhaimmillaan saanut 10 pistettä. Minkä pistemäärän antaisitte nykyiselle työkyvyllenne asteikolla 0-10? 0 tarkoittaa, ettette pystyisi nykyisin lainkaan työhön.” Tarkastelussa on enintään 7 pistettä työkyvykseen arvioineiden osuus. Kysymys on osa Työkykyindeksiä ja siitä on tehty mittarisuositus TOIMIA-hankkeessa. Eläkeikäisen väestön toimintakykyä mittaa ATH-tutkimuksessa tyydyttymätön avuntarve. Se perustuu kysymykseen: ”Tarvitsetteko ja saatteko heikentyneen toimintakykyneen vuoksi apua arkipäivän askareissa?”. Vastausvaihtoehtoina olivat 1) en tarvitse enkä saa apua 2) tarvitsisin apua mutta en saa sitä 3) saan apua, mutta en tarpeeksi 4) saan tarpeeksi apua ja 5) selviytyisin vähemmälläkin avulla. Tarkastelussa ovat vastausvaihtoehdon 2) tai 3) vastanneiden osuus.

Ahdistuneisuus: Ahdistuneisuutta mitataan Kouluterveyskyselyssä General Anxiety Disorder 7 -item scale (GAD-7) -mittarilla. Siihen kuuluvat väittämät hermostuneisuuden, ahdistuneisuuden tai kireyden tunteesta, kyvyttömyydestä pitää huolehtiminen kurissa, liiallisesta huolestuneisuudesta, vaikeudesta rentoutua, levottomasta olost, harmistumisesta tai ärsyntymisestä ja pelosta, että jotain kauheaa tapahtuu. Jos nämä

asiat ovat vaivanneet kahden viime viikon aikana useana päivänä, saa yhden pisteen. Vaihtoehdosta ”suurimpana osana päivistä” saa kaksi pistettä ja vaihtoehdosta ”lähes joka päivä” kolme pistettä. Kohtalaista tai vaikeaa ahdistuneisuutta kokeviksi määritellään vähintään 10 pistettä saaneet vastaajat.

Merkittävä psyykinen kuormittuneisuus: ATH-tutkimuksessa aikuisväestön ja eläkeläisväestön psyykkistä kuormittuneisuutta kartoitetaan MHI-5 -kysymyspatterilla. MHI-5 muodostuu viidestä kysymyksestä, jotka kartoittavat ahdistuneisuutta, masennuneisuutta ja positiivista mielialaa. Vastaus sijoittuu jatkumolle, jonka toinen ääripää edustaa psyykkistä kuormitusta ja toinen positiivista mielialaa: ”Seuraavat viisi (5) kysymystä koskevat sitä, miltä Teistä on tuntunut 4 viime viikon aikana. Merkitkää kunkin kysymyksen kohdalla se numero, joka parhaiten kuvaa tuntemuksianne. Kuinka suuren osan ajasta olette 4 viime viikon aikana: Ympyröikää yksi numero joka riviltä.” Kysymyspatterin alakysymyksiä kysyttiin a) ollut hyvin hermostunut, b) tuntenut mielialanne niin matalaksi, ettei mikään ole voinut piristää teitä c) tuntenut itsenne tyyneksi ja rauhalliseksi d) tuntenut itsenne alakuloiseksi ja apeaksi ja e) ollut onnellinen. Vastausvaihtoehtoina esitettiin 1) koko ajan, 2) suurimman osan aikaa, 3) huomattavan osan aikaa, 4) jonkin aikaa, 5) vähän aikaa, 6) en lainkaan. Kuhunkin kysymykseen vastataan asteikolla 1-6. Lopullisen pistemäärän laskemiseksi pistemäärät kysymyksiin c) ja e) muunnetaan käänteiseen järjestykseen, minkä jälkeen pisteet lasketaan yhteen (summapistemäärä välillä 5-30) ja muutetaan asteikolle 0-100. Psyykinen kuormittuneisuus voidaan raportoida jatkuvana muuttujana tai käyttää katkaisukohtana pistemäärää 52, jolloin 52 tai sen alle pistettä saavilla on jo kliinisesti merkittävää psyykkistä kuormittuneisuusoireilua. Tarkastelussa ovat skaalatun pistemäärän vähintään 52 pisteen vastanneiden osuus.

Väestön mielipiteet sosiaaliturvasta ja sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen rahoituksesta

Mielipide sosiaalipalvelujen toimivuudesta määritellään HYPA-kyselyssä ja Uudistuvat sosiaali- ja terveyspalvelut -kyselyssä sekä FinSote 2017–2018 -kyselyssä vastauksiksi, jotka vastaaja antaa seuraavan kysymyksen alla olevaan väittämään: Esitän sosiaalipalveluja koskevia väittämiä. Vastatkaa, oletteko niistä täysin samaa mieltä, jokseenkin samaa mieltä, ette samaa ettekä eri mieltä, jokseenkin eri mieltä tai täysin eri mieltä: Suomessa sosiaalipalvelut toimivat yleisesti ottaen hyvin?

Mielipide terveyspalvelujen toimivuudesta määritellään HYPA-kyselyssä ja Uudistuvat sosiaali- ja terveyspalvelut -kyselyssä sekä FinSote 2017–2018 -kyselyssä vastauksiksi, jotka vastaaja antaa seuraavan kysymyksen alla olevaan väittämään: Esitän terveyspalveluja koskevia väittämiä. Vastatkaa, oletteko niistä täysin samaa mieltä, jokseenkin samaa mieltä, ette samaa ettekä eri mieltä, jokseenkin eri mieltä tai täysin eri mieltä: Suomessa terveyspalvelut toimivat yleisesti ottaen hyvin?

Mielipiteitä verovarojen kohdentamisesta terveyden ja sairaanhoitoon, sosiaalipalveluihin sekä tulonsiirtoihin määritellään HYPA-kyselyssä, Uudistuvat sosiaali- ja terveyspalvelut -kyselyssä sekä FinSote 2017–2018 -kyselyssä vastauksiksi, jotka vastaaja antaa seuraavan kysymyksen alla olevaan väittämään: Esitän sosiaalipalveluja koskevia väittämiä. Vastatkaa terveyden ja sairaanhoidon, sosiaalipalvelujen ja tulonsiirtojen osalta, missä määrin toivoisitte verovaroja käytettävän niiden rahoitukseen: tulisi-ko verovaroja kohdentaa nykyistä enemmän, jokseenkin nykyinen määrä vai nykyistä

vähemmän. FinSote 2017–2018 -kyselyssä vastausvaihtoehdot ovat nykyistä enemmän, nykyisen määrän, nykyistä vähemmän.

Mielipide asiakkaan omien varojen (asiakasmaksuina) käytöstä terveyden- ja sairaanhoidon palvelujen rahoittamiseen määritellään FinSote 2017–2018 -kyselyssä vastaukseksi, jonka vastaaja antaa kysymykseen: Missä määrin toivotte asiakkaan omia varoja (asiakasmaksuina) käytettävän terveyden- ja sairaanhoitoon? Nykyistä enemmän, Nykyisen määrän, Nykyistä vähemmän.

Mielipide asiakkaan omien varojen (asiakasmaksuina) käytöstä sosiaalipalvelujen rahoittamiseen määritellään FinSote 2017–2018 -kyselyssä vastaukseksi, jonka vastaaja antaa kysymykseen: Missä määrin toivotte asiakkaan omia varoja (asiakasmaksuina) käytettävän sosiaalipalveluihin? Nykyistä enemmän, Nykyisen määrän, Nykyistä vähemmän.

Sosiaali- ja terveysalan seurantaindikaattorit

Koulutustasomittain: Väestön koulutusrakenne -tilastossa väestön koulutustasoa mitataan perusasteen jälkeen suoritettun korkeimman koulutuksen keskimääräisellä pituudella henkeä kohti. Esimerkiksi koulutustasoluku 246 osoittaa, että teoreettinen koulutusaika henkeä kohti on 2,5 vuotta peruskoulun suorittamisen jälkeen. Väestön koulutustasoa laskettaessa perusjoukkona käytetään 20 vuotta täyttänyttä väestöä. Näin siksi että monen alle 20-vuotiaan koulutus on vielä kesken. Koulutustasomittaimen avulla voidaan helposti vertailla eri alueiden välisiä koulutustaseroja sekä seurata ajassa tapahtuvia muutoksia. Lähde: Suomen virallinen tilasto (SVT): Väestön koulutusrakenne [verkkójulkaisu]. ISSN=1799-4586. Helsinki: Tilastokeskus [viitattu: 9.1.2019]. Saantitapa: <http://www.stat.fi/til/vkour/>

Gini-kerroin on yleisin tuloeroja kuvaava tunnusluku. Mitä suuremman arvon Gini-kerroin saa, sitä epätasaisemmin tulot ovat jakautuneet. Gini-kertoimen suurin mahdollinen arvo on yksi. Tällöin suurituloisin tulonsaaja saa kaikki tulot. Pienin mahdollinen Gini-kertoimen arvo on 0, jolloin kaikkien tulonsaajien tulot ovat yhtä suuret. Tulonjakotilastossa Gini-kertoimet esitetään prosentteina (sadalla kerrottuna). Gini-kerroin kuvaa suhteellisia tuloeroja. Gini-kerroin ei muutu, jos kaikkien tulonsaajien tulot muuttuvat prosenteissa saman verran.

Menetetty elinvuodet (PYLL = Potential Years of Life Lost) -indeksi muodostetaan laskemalla ensin kuolemistodennäköisyys jokaisessa ikäryhmässä jakamalla kuolemantapausten lukumäärä kyseisen ikäryhmän koolla. Saatu luku kerrotaan menetettyjen elinvuosien määrällä (esim. 0-vuotiaana kuolleen arvioidaan menettävän 80 vuotta, 20-vuotiaana kuolleen 60 vuotta jne.) Näistä ikäryhmittäisistä luvuista lasketaan painotettu summa käyttäen painoina alle 80-vuotiaiden ikärakennetta koko maassa, jotta alueiden erilaiset ikärakenteet eivät vääristä vertailua. Lopuksi kerrotaan saatu luku 100 000:lla.

PYLL-indeksi on kansainvälisesti laajalti käytetty mittari, ja se mittaa ennen aikaista kuolleisuutta korostaen nuorella iällä tapahtuvien kuolemantapausten merkitystä. Tietyn alueen PYLL-indeksi kertoo, kuinka monta elinvuotta menetettäisiin ennen aikaisen kuolemien vuoksi sellaisessa kuvitteellisessa väestössä, jossa vallitsisi tarkasteltavan alueen kuolemanvaara jokaisessa ikäryhmässä ja jossa olisi 100 000 alle 80-vuotiasta

jakautuneena ikäryhmiin samalla tavalla kuin koko maassa. Eri alueiden PYLL-lukuja voidaan siis vertailla sekä keskenään että koko maan tasoon ja tarkastella muutoksia. PYLL-indeksi voidaan laskea myös kuolemansyittäin. Kuolleisuutta pidetään yhtenä luotettavimmista väestön terveydentilan osoittimista etenkin kansainvälisissä vertailuissa. PYLL-indeksissä painottuvat erityisesti sellaiset terveyden ja hyvinvoinnin ongelmat, jotka lisäävät kuoleman riskiä nuoremmassa ikäryhmissä.

Yleiset määritelmät

Alueittaiset tiedot palvelujen käytöstä perustuvat asiakkaan/potilaan kotikuntaan. Koko maan lukuihin sisältyy joissakin taulukoissa myös ulkomaalaisia tai sellaisia asiakkaita/potilaita, joiden kotikunta ei ole tiedossa.

Asiakkaat 31.12. tarkoittaa tuolloin kirjoilla olleita asiakkaita eli luku sisältää myös tilapäisesti poissa olleet.

Asiakkaita/potilaita/kotitalouksia vuoden aikana tarkoittaa eri asiakkaiden/potilaiden/kotitalouksien määrää riippumatta siitä, kuinka monta kertaa he ovat vuoden aikana palvelua käyttäneet.

Hoitojaksolla tarkoitetaan ajanjaksoa, jolloin asiakas/potilas on kirjattuna laitoshoidon saajaksi. Hoitojakso alkaa tulokirjauksesta ja päättyy lähtökirjaukseen. Tämän julkaisun taulukoissa hoitojaksoihin on laskettu mukaan tilastovuoden aikana päättyneet hoitojaksot (ml. päiväkirurgia). Poikkeuksena ovat päihdehuollon taulukoissa olevat tiedot päihdesairauksien hoitoon käytetyistä sairaalahoidoista. Niissä mukaan on laskettu sekä tilastovuoden aikana päättyneet että tilastovuoden lopussa käynnissä olleet hoitojaksot.

Hoitopäivät vuoden aikana sisältävät kalenterivuodelle osuvat hoitopäivät. Hoitopäivät saadaan lähtöpäivän (tai 31.12.) ja tulopäivän (tai 1.1.) erotuksena, joten lähtöpäivä ei tule mukaan. Jos lähtö- ja tulopäivä ovat samat, hoitopäivien lukumääräksi tulee yksi. Lasten päivähoitossa hoitopäiviin lasketaan kuitenkin vain läsnäolopäivät.

Keskimääräinen hoitoaika on tilastovuoden aikana päättyneiden hoitojaksojen (ml. päiväkirurgia) kokonaispituuksien keskiarvo. Käynnin tunnusmerkkejä ovat henkilökohtainen kontakti asiakkaan ja sosiaali- tai terveydenhuollon ammattihenkilön välillä sekä kontaktin perusteella tapahtuva merkintä asiakirjoihin.

Käynniksi lasketaan sekä asiakkaan käynti sosiaali- tai terveydenhuollon yksikössä että sosiaali- tai terveydenhuollon ammattihenkilön käynti yksikön ulkopuolella potilaan luona. Myös omaisten käynti ilman potilasta lasketaan käynniksi (esim. lastenpsykiatriassa).

Definitioner

Befolkning

Det förväntade antalet levnadsår för nyfödda beskriver det antal år en 0-åring skulle leva om dödligheten var oförändrad på den observerade nivån. Trots att ordet ”förväntat” används i termen, beskriver det förväntade antalet levnadsår endast dödlighetsnivån vid beräkningsögonblicket. Det förväntade antalet levnadsår är ett åldersstandardiserat nyckeltal som möjliggör en jämförbar granskning av dödlighetsnivån för olika år.

Med **medelfolkmängd** avses medeltalet av folkmängden i slutet (31.12) av två på varandra följande år. I allmänhet beskrivs fenomen under det år som granskas i statistiken (statistikåret) på så sätt att man vid beräkningen använder medelfolkmängden för den befolkning eller del av befolkningen som är objekt för händelserna i statistikgrenen.

Befolkningsprognoser är beräkningar som gäller befolkningens framtida utveckling. Prognoserna bygger på den tidigare utvecklingen av befolkningsförändringens delfaktorer, dvs. födelsetalet, dödligheten och utflyttningen. Befolkningsprognoserna anger främst vilken befolkningsutveckling skulle vara att vänta om det inte skedde några förändringar i den observerade befolkningsutvecklingen.

Den demografiska försörjningskvoten anger hur många personer under 15 år och över 65 år det finns mot hundra personer i åldern 15–64 år (arbetsför ålder).

Reproduktiv hälsa

Förlossning (ett nyfött barn): Händelse som leder till att ett eller flera foster eller barn (≥ 1) vars gestationsålder är minst 22 graviditetsveckor ($\geq 22 + 0$ graviditetsveckor) eller vars vikt är minst 500 gram (≥ 500 g) föds vaginalt eller genom kejsarsnitt. Födelsen av ett levande barn är alltid en förlossning. Inducerade aborter som med tillstånd av Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården (Valvira) utförs under graviditetsveckorna 22.–23. ($\leq 24 + 0$ graviditetsveckor) är inte förlossningar. **Levande född:** Nyfödd som oberoende av graviditetens längd efter födelsen andas eller uppvisar andra livstecken som att hjärtat slår, navelsträngen pulserar eller att musklerna rörs viljemässigt oavsett om moderkakan har lösgjort sig eller navelsträngen skurits av. **Dödfödd:** Foster eller nyfödd som vid födelsen inte uppvisar livstecken och vars födelse överensstämmer med definitionen på en förlossning ($\geq 22 + 0$ graviditetsveckor eller ≥ 500 g). **Spädbarnsdödlighet:** Antalet dödsfall bland barn under ett år i relation till 1 000 levande födda. **Perinatal dödlighet:** Antalet dödfödda och antalet levande födda barn som avlidit under den första levnadsveckan (< 7 dygn) i relation till 1 000 födda barn.

Ett missbildningsfall är ett fall som uppfyller kriterierna för Finlands missbildningsregister, dvs. ett i Finland levande fött eller dödfött barn eller ett foster från spontan abort eller inducerad selektiv abort pga. fosterskada, hos vilket man konstaterat minst en betydande medfödd missbildning, och vars moder bott i Finland under förlossningen eller under selektiv eller spontan abort. **En betydande missbildning** är en betydande medfödd strukturell missbildning, en kromosomavvikelse, en teratom eller medfödd hypotyreos hos ett missbildningsfall. Som betydande missbildningar betraktas inte ärftliga eller andra sjukdomar som inte är behäftade med medfödda missbildningar, störningar i organens eller vävnadernas funktion, utvecklingsstörning, medfödda infektio-

ner, mindre avvikelser i utseendet, normal variation eller andra mindre betydelsefulla avvikelser som finns på missbildningsregistrets lista över missbildningar som utesluts. **Missbildningsfallens prevalens:** antalet missbildningar per 10 000 födda barn.

Assisterad befruktning omfattar provrörsbefruktning och insemination (IUI). Provrörsbehandling omfattar påbörjade IVF-cykler (provrörsbefruktning), ICSI-cykler (mikroinjektionsbehandling) och överföring av fryst embryo (FET). Cykel avser att bildande av mogen äggblåsa påbörjats, och överföring avser överföring av en befruktad äggcell till livmodern.

Abort (avbrytande av graviditet): Artificiellt avbrytande av graviditet som inte överensstämmer med definitionen på en förlossning, som leder till att ett eller flera foster (≥ 1) dör och där man vet att fostret inte dött intrauterint före ingreppet.

Sterilisering: Ett ingrepp i en mans eller en kvinnas könsorgan som medför bestående avsaknad av fortplantningsförmåga. Sådana ingrepp i könsorganen som är nödvändiga i behandlingen av somatiska sjukdomar betraktas inte som steriliseringar.

Tjänster för barn och familjer

Med **småbarnspedagogik** avses att vården av barn organiseras antingen som daghemsvård, familjedagvård, lekverksamhet eller annan form av dagvårdsverksamhet. Gruppfamiljedagvård betraktas som familjedagvård. **Förskoleundervisning**, som närmast är avsedd för 6-åringar, syftar till att främja och stöda barnets inlärningsförutsättningar och skapa en smidig övergång till skolan. Förskoleundervisningen kan organiseras av social- eller skolförvaltningen. Den 1 augusti 2001 infördes avgiftsfri förskoleundervisning, men redan före det hade flera kommuner organiserat förskoleundervisning antingen i skolor eller i daghem. **Kommunal småbarnspedagogik** inbegriper kommunens egna tjänster och tjänster man köpt av privata serviceproducenter. **Privat dagvård** innefattar barn som vårdats med Folkpensionsanstaltens stöd för privat vård. Servicegivaren kan vara ett privat daghem, en privat familjedagvårdare eller en privat person som föräldrarna ingått ett arbetsavtal med. Småbarnspedagogik kan även arrangeras med en servicesedel som kommunen beviljar. Familjen kan då välja dagvårdsp plats för barnet bland de serviceproducenter som kommunen godkännt.

Med **underhållsbidrag** avses en penningprestation med vilken ett barns förälder ska delta i de kostnader som barnets underhåll orsakar. Då underhållsbidraget fattas eller är otillräckligt, betalar FPA underhållsstöd. Föräldrarna kan komma överens om **ett barns vårdnad** så att bägge föräldrarna har gemensam vårdnad eller bara den ena föräldern har vårdnaden. Föräldrarna kan även komma överens om **boende och umgängesrätt**. Avtalet ska företes socialnämnden eller domstolen för fastställande för att det ska vara juridiskt verkställbart.

Med **barn placerade utom hemmet** avses barn och ungdomar som genom socialnämndens beslut placerats utanför hemmet som en stödåtgärd inom öppenvården eller som en åtgärd inom eftervården, eller för att de omhändertagits. **Omhändertagande** betyder att vården och fostran av barnet sker genom samhällets (socialnämnden i kommunen) försorg. Med **omhändertagande "mot viljan"** avses sådana fall där ett barn som fyllt 12 år, eller barnets vårdnadshavare, motsätter sig omhändertagandet. Med **barn** avses en person som inte har fyllt 18 år och med **ung** en person som inte har fyllt 21 år. Barn och ungdomar som placerats utom hemmet kan vårdas i en familj, på

en institution eller på annat liknande sätt. **Familjevård** anordnas i en lämplig familj, som godkänts för uppgiften av socialnämnden, på grundval av ett skriftligt avtal. **Institutionsvård** omfattar vård på barnskyddsanstaltningar, t.ex. barnhem, ungdomshem och skolhem. **Annan vård** inbegriper bl.a. institutioner för missbrukarvård, yrkesskolornas internat och folkhögskolor. **Stödåtgärder inom öppenvården** innebär att man tryggar barnets eller den ungas stödboende, uppehälle, skolgång och hobbyverksamhet, ger familjen stöd och rehabilitering samt vidtar andra stödåtgärder vid behov. I enlighet med den nya socialvårdslagen (1301/2014), som trädde i kraft 1.4.2015, börjar en klientrelation inom barnskyddet när en socialarbetare utifrån en bedömning av servicebehovet konstaterar att barnet behöver tjänster och stödåtgärder enligt barnskyddslagen. En klientrelation inom barnskyddet börjar också när brådsakande åtgärder vidtas för att trygga barnets hälsa och utveckling eller när barnet eller barnets familj får service eller annat stöd som avses i denna lag innan bedömningen av servicebehovet blivit färdig. Före den nya socialvårdslagen (1.4.2015) inleddes en klientrelation inom barnskyddet redan när bedömningen av barnskyddsbehovet började utredas (utredning av behovet av barnskydd).

Äldreomsorg

Till servicen inom äldreomsorgen hör både tjänster som är särskilt avsedda för äldre och allmänna tjänster som utnyttjas av äldre. Som **klienter som får regelbunden hemvård** betraktas de klienter inom hemservicen och hemsjukvården för vilka det uppgjorts en service- och vårdplan eller som får hemservice eller hemsjukvård minst en gång i veckan. **Hälsovårdscentralernas slutenvård** omfattar slutenvården inom allmänmedicin på hälsovårdscentralerna. Utöver traditionell vård på ålderdomshem (institutionsvård) finns olika slag av boendeservice som administrativt hör till öppenvården. Denna service kan bestå t.ex. av boende i servicehus eller gruppboende. I en del av enheterna är personalen på plats dygnet runt (**serviceboende med heldygnsoomsorg**) och i andra endast dagtid (**vanligt serviceboende**). Till **långvårdsklienterna** hör de klienter som fått beslut om långvarig institutionsvård eller vars vård varat över 90 dygn.

Handikappservice

Med **institutioner för personer med utvecklingsstörning** avses huvudsakligen s.k. centralinstitutioner. **Assisterat boende** utgörs av sådana boendeenheter för personer med utvecklingsstörning (gruppboende) där personalen är på plats dygnet runt, medan **styrt boende** är ett boende där personalen finns på plats endast dagtid. Till **långvårdsklienterna** hör de klienter som fått beslut om långvarig institutionsvård eller vars vård varat över 90 dygn.

Mentalvård

Öppenvårdsbesök inom mentalvården avser besök vid psykiatriska polikliniker och vid mentalvårdsbyråer. Till **psykiatrisk slutenvård** hör sådana vårdperioder inom slutenvården på sjukhus och hälsovårdscentraler där huvuddiagnosen är psykiska sjukdomar och syndrom (ICD-10-diagnoserna F00–F99, med

undantag av diagnoser som tyder på demens, andra organiska psykiska störningar samt utvecklingsstörning). Utöver traditionell slutenvård finns det också olika former av boendeservice för personer med psykiska problem. Inom en del av **boendeservicen inom psykiatrin är personalen** på plats dygnet runt, i andra enbart dagtid.

Alkohol, droger och beroende

Alkohol och andra droger inbegriper alkohol, surrogat och narkotika. **En alkohol-dryck är** en dryck avsedd för förtäring vars alkoholhalt överskrider 2,8 och är högst 80 volymprocent etylalkohol. **Narkotika** är ett allmänbegrepp som omfattar lösningsmedel, narkotiska ämnen samt de läkemedel som i huvudsak påverkar det centrala nervsystemet och som kan användas i berusningssyfte. **De narkotiska ämnena** definieras i narkotikaförordningen (548/1993).

Den registrerade alkoholkonsumtionen omfattar försäljningen till detaljhandelskunderna i Alkos butiker samt distributionen av alkoholdrycker till livsmedelsbutiker och till restauranger med serveringstillstånd. **Den oregistrerade konsumtionen** omfattar den alkohol turisterna för in i landet, hemtillverkad alkohol, olagligt tillverkad alkohol, smuggling, T-sprit och andra surrogat samt den alkohol man konsumerat under utrikesresor. Den registrerade och oregistrerade konsumtionen utgör sammantaget **den totala alkoholkonsumtionen**.

Tjänsterna inom missbrukarvården omfattar såväl specialtjänster som de tjänster inom socialvården och hälso- och sjukvården som utnyttjas på grund av bruk av alkohol och andra droger. Till missbrukarvårdens specialtjänster hör A-kliniker, ungdomsstationer och motsvarande öppenvårdsenheter, akutvårdsstationer samt rehabiliteringsenheter, boendeservice, skyddshärbärgen och dagcentraler för missbrukare.

Till **den sjukhusvård av missbrukssjukdomar** räknas de vårdperioder som orsakats av alkohol- och narkotikabruk samt läkemedelsförgiftningar. Alkoholrelaterade vårdperioder selekteras genom följande diagnoser i sjukdomsklassifikationen ICD-10: F10, T51, K70, K85.2, K86.0, K29.2, I42.6, O35.4, Q86.0, P04.3, E24.4, E52, G31.2, G40.51, G62.1, G72.1, Z50.2, Z71.4, Z72.1 och R78.0. Narkotikarelaterade vårdperioder selekteras med diagnoserna: F11–F16, F18–F19, F55, R78.1–5, Z50.3, Z71.5, Z72.2, O35.5, P04.4, P96.1 samt narkotikaförgiftningar X41, X42, T40.0–9, T43.6, T50.7, T42.3–4, T42.6–7 och T36, som preciserats med följande ATC-koder N06B, N07XA, N07XX, N01AH, N02A, M01AB, M03BC, M03BX, N07BC, N03AA, N01AF, N03AE, N05BA, N05BB, N05C, för vilka självmord eller självmordsförsök inte har registrerats som orsak. I denna indelning ingår skadlig användning av sömnmedel och lugnande medel i narkotika, inte i läkemedel. Läkemedelsförgiftningarna omfattar förgiftningsdiagnoserna T36 som har en annan orsak än det ovannämnda läkemedlet som används i berusningssyfte eller för vilka läkemedlet inte har specificerats. I läkemedelsförgiftningarna ingår dessutom alla självmord och försök till självmord, även för de läkemedel som används i berusningssyfte som klassificeras ovan. Förgiftningar till följd av sömnmedel och lugnande medel tillhör läkemedel om orsaken till förgiftningen varit självmord eller försök till självmord.

Som primär orsak till varför personer sökt **institutionsvård inom missbrukarvården** har man gjort en distinktion mellan alkohol och narkotika, som även omfattar

missbruk av läkemedel (73) och blandmissbruk (74). Alla vårdinstitutioner skiljer inte mellan rusmedel som lett till att personer sökt sig till vård, och man kan få institutionsvård inom missbrukarvården av andra orsaker.

Tobak är ett njutningsmedel som är tillverkat av eller innehåller tobaksplanta. **En tobaksprodukt** är produkt som helt eller delvis är tillverkad av tobak och som är avsedd att avnjutas. I definitionen ingår inte cigarettapper. **En cigarett** är en tobaksrulle som är avsedd att rökas och som är färdigt rullad i papper eller är placerad i ett hylsformigt hölje tillverkat av annat material och som inte kan anses vara en cigarr eller en cigarill. Vikten av en cigarett uppskattas vara 0,65 g. **En cigarr** är en av naturlig tobak tillverkad tobaksrulle som är avsedd att rökas och vars yttersta skikt eller omblad består av tobaksblad eller av tobaksfärgad rekonstruerad tobak. Vikten av en cigarr uppskattas vara 2 g. **En cigarill** är en cigarr som väger högst tre gram. **Löstobak** omfattar pip- och cigarettobak samt finskuren tobak för rullning av cigaretter. **Snus och tuggtobak** är tobaksprodukter som avnjuts i munnen. Vikten av en snusdosa uppskattas vara 30 g.

Tobakskonsumtionen statistikförs på två sätt utgående från Tullens punktskattestatistik: 1) Leveransen av tobaksprodukter för skattepliktig konsumtion under perioden december-november, vilket avspeglar den verkliga konsumtionen under kalenderåret och 2) Leveransen av tobaksprodukter för skattepliktig konsumtion under statistikåret (januari-december), som är den metod som använts sedan år 1940. Konsumtionen av tobaksprodukter per person som fyllt 15 år : Vid estimeringen av antalet 15 år fyllda invånare används Finlands medelfolkmängd under statistikåret. **Skattefria cigaretter:** cigaretter som förs in i landet skattefritt av resenärer. Införseln av skattefria cigaretter uppskattas årligen på basis av undersökningar.

Primärvård och specialicerad sjukvård

Enligt lagen om hälso- och sjukvård (1326/2010) omfattar hälso- och sjukvården främjande av hälsa och välfärd, primärvård och specialiserad sjukvård.

Med **primärvård** avses i lagen om hälso- och sjukvård uppföljning av befolkningens hälsotillstånd, hälsofrämjande verksamhet inklusive hälsorådgivning och hälsoundersökningar, mun- och tandvård, medicinsk rehabilitering, företagshälsovård och miljö- och hälsoskydd som kommunen ordnar samt jourverksamhet, öppen sjukvård, hemsjukvård, hemsjukhusvård och sjukhusvård, mentalvårdsarbete och alkohol- och drogarbete som kommunen ordnar, till den del de inte ordnas inom socialvården eller den specialiserade sjukvården; primärvård kan också benämnas folkhälsoarbete.

Enligt folkhälsolagen ska kommunen ha en **hälsovårdscentral** som ansvarar för uppgifter som anges i lagstiftningen. Hälsovårdscentralen kan vara gemensam för flera kommuner. Kommunerna kan också skaffa alla eller en del av hälsocentraltjänsterna från andra offentliga eller privata serviceproducenter. Hälsovårdscentralen kan vid behov ha flera hälsostationer och bäddavdelningar som producerar tjänster. I anslutning till hälsovårdscentralen kan det också finnas ett specialistlett sjukhus. Vid sidan av de kommunala hälsovårdscentralerna ingår i verksamheten också vissa andra kommunala eller privata serviceproducenter som ansvarar för hälsovårdscentralverksamheten inom ett visst område.

Med **en besöksorsak som registrerats vid hälsocentralernas mottagningar för öppenvården** avses den uppfattning en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården har om klientens hälsoproblem eller de omständigheter som gett upphov till service-

händelsen. Besöksorsaken kan vara en tidigare fastställd diagnos, som uttrycker en på medicinsk kunskap baserad uppfattning om hälsoproblemets orsak, eller någon annan uppfattning som en yrkesutbildad person har om ett symptom eller problem som beskrivs av klienten.

Förteckningen över patientdiagnoser/problem hör till de basdata som är gemensamma för primärvården och den specialiserade sjukvården och som ska kodas på ett nationellt enhetligt sätt. Vid registrering av diagnos/besöksorsak inom primärvården kan man använda sig av antingen ICD-10- eller ICPC-2-klassifikationen.

Vaccinationstäckningen för säsongsinfluensa berättar hur stor del av en viss åldersgrupp som har fått säsongsinfluensavaccin

Den specialiserade sjukvård som avses i lagen om hälso- och sjukvård omfattar hälso- och sjukvårdstjänster inom medicinska och odontologiska verksamhetsområden som hänför sig till förebyggande, undersökning, vård och behandling av sjukdomar, pre-hospital akutsjukvård, jour och medicinsk rehabilitering. Vid enheterna för specialiserad sjukvård ges i huvudsak vård på specialistläkarnivå. **Den öppenvård inom den specialiserade sjukvården** som redovisas i tabellerna i denna publikation har producerats av kommuner och samkommuner samt fyra privata sjukhus. Dessutom ingår specialistledd verksamhet vid hälsovårdscentralerna. **Slutenvården inom den specialiserade sjukvården (inklusive dagkirurgi)** inbegriper annan vård än slutenvård inom allmänmedicin vid hälsovårdscentraler, statliga och privata sjukhus. Sålunda ingår specialiserad sjukvård som produceras av kommuner, samkommuner, staten och privata inklusive specialistledd slutenvård vid hälsovårdscentraler. Till **de psykiatriska specialiteterna** hör specialiteterna 70, 74 och 75 med undergrupper.

Denna årsboks tabeller över **slutenvård till följd av olycksfall och våld** redovisar vårdperioder vars huvuddiagnos ingår i kapitel XIX "Skador, förgiftningar och vissa andra följder av yttre orsaker" i klassifikationen ICD-10, med undantag av komplikationer eller sena besvär efter skador, samt komplikationer till kirurgiska åtgärder och medicinsk vård som inte klassificeras annanstans (diagnoskoderna S00–T78). I tabellerna har dessa fall klassificerats enligt den yttre orsaken. Dessa koder finns i kapitel XX "Yttre orsaker till skador, sjukdomar och dödsfall" i klassifikationen av sjukdomar ICD-10.

En olycksfallstyp fastställs för vårdperioder med diagnoserna S00–T78 enligt ICD-10-klassificeringen (olycksrelaterade skador som behandlats). Olycksfallstypen anger var olycksfallet har skett eller vad som hänt i samband med olycksfallet. Denna variabel används inte i samband med trafikolyckor, våld, självtillfogad skada eller komplikationer vid medicinsk vård.

Vårdperioder med åtgärder omfattar sådana åtgärder som ingår i THL:s åtgärds-klassifikation och som utförts på sjukhus och hälsovårdscentralers bäddavdelningar (inklusive dagkirurgi). Största delen av åtgärderna är olika operationer. Med **kirurgisk åtgärd** avses här åtgärder enligt åtgärdsklassifikationen, där det första tecknet i koden är en bokstav från A till Q och där det tredje tecknet inte är en siffra.

Med **dagkirurgi** avses en åtgärd som på förhand planerats som dagkirurgi och efter vilken patienten inte behöver få vård på bäddavdelningar.

Sjukhusens produktivitet

Den specialiserade somatiska sjukvården omfattar samtliga kliniska specialiteter med undantag av specialiteterna inom psykiatri.

Med **en episod** avses patientens vårdprocess som helhet, dvs. alla vårdperioder på avdelning inklusive dagkirurgi, öppenvårdsbesök, åtgärder och andra prestationer som genomförts för att åtgärda ett bestämt hälsomässigt problem hos patienten under kalenderåret. **Episodproduktivitet** avser relationen mellan verksamhetens resultat och de insatser som använts för att åstadkomma det. Som insatser används de totala kostnader som medförs av vårdverksamheten vid ett sjukhus eller inom en specialitet vid sjukhuset. **Det totala resultatet** av ett sjukhus eller en specialitet omfattar den viktade summan av vårdepisoderna. **De viktade episoderna** erhålls genom att multiplicera episoderna med episodviktkoefficienter. När en episod är viktad, blir dess vikt större om de patienter som episoden omfattar är svårare att behandla än genomsnittet. Genom viktning av episoderna beaktas i vilken grad patienter som är svåra att behandla förbrukar resurserna vid olika sjukhus. **Viktkoefficienten för en episod** utgörs av dess kostnadsvikt. Den beskriver förhållandet mellan den genomsnittliga kostnaden för de NordDRG Full-vårdperioder som ingår i respektive episod och den genomsnittliga kostnaden för alla episoder.

Med **deflaterade kostnader** avses totalkostnader som deflaterats till pris- och kostnadsnivån år 2009 med hjälp av uppgifterna om de kommunala hälsovårdsutgifterna i prisindexet för offentliga utgifter.

En områdesspecifik granskning utförs per sjukvårdsdistrikt eller kommun. I den upptas den specialiserade somatiska sjukvården som de offentliga sjukhusen producerar samt slutenvård och dagkirurgi inom den specialiserade somatiska sjukvården som de privata sjukhusen producerar.

Vid en områdesspecifik granskning inberäknas i episoden (**områdesspecifik episod**) inberäknas hela den vård och behandling inom den specialiserade sjukvården som patienten fått för samma sjukdom, oberoende av i vilket sjukhus eller sjukvårdsdistrikt vården och behandlingen har getts. Infallsvinkeln är i dessa fall befolkningsorienterad. De områdesspecifika episoderna omfattar även vårdperioderna på bäddavdelning (inkl. dagkirurgi) vid specialistledda hälsovårdscentralssjukhus och privata sjukhus. I de områdesspecifika episoderna ingår ytterligare uppgifter om öppenvården vid specialistledda hälsovårdscentralenheter.

Viktade prestationer (slutenvårdsperioder, jour- och öppenvårdsbesök): De viktade vårdperioderna beskriver vårdens och behandlingens svårighetsgrad. De viktade vårdperioderna erhålls genom att multiplicera vårdperioderna (öppen-/slutenvård) med DRG-kostnadsvikter. När en vårdperiod är viktad, blir dess vikt större om vårdperioderna omfattar mer krävande vård än genomsnittet. Viktkoefficienten DRG Full anger kostnadsvikten. Den beskriver förhållandet mellan de genomsnittliga kostnaderna för patienterna i respektive DRG-grupp och de genomsnittliga kostnaderna för samtliga patienter. Viktade vårdperioder = DRG-poäng.

Tillgången till vård inom den specialiserade sjukvården

Med **en person som väntar på vård och behandling** avses en patient som en läkare eller en annan yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården beslutat ta in för vård och

som placerats i vårdkö eller för vilken en tid reserverats för poliklinisk vård (orsaken till köandet är sjukhusets resurser eller brådskande vård och behandling). Personer som väntar på vård omfattar personer som väntar på a) vård på poliklinik eller bäddavdelning eller inom dagkirurgi, b) operation, åtgärd och annan vård och behandling samt c) på medicinsk rehabilitering. (1326/2010/29 §).

Datum för placering i vårdkö avser den dag när patienten placerades i kö för vård, operation eller åtgärd på en bäddavdelning, inom dagkirurgin eller vid en poliklinik. Datumet för placering i vårdkö bör vara det datum då läkaren fattat beslut om intagning för vård. I urvalet upptas både patienter som redan fått tid för vård och behandling och de patienter som inte har fått en tid trots att vårdbeslut om den nödvändiga vården redan har fattats. I urvalet upptas patienter för vilka köandets orsaksklass är sjukhusets resurser eller brådskande vård. Väntetiden för vård är tiden mellan datumet för placering i vårdkö eller datumet för beställning av tid för besök (orsaken till köandet är sjukhusets resurser eller brådskande vård) och datumet för intagning till vård.

Sjukfrekvens

Med **synskadad** avses en person vars synskärpa är under 0,3 på det bättre ögat närden korrigeras med glasögon, eller som har någon annan bestående synskada som påverkar funktionsförmågan på motsvarande sätt.

Med **smittsam sjukdom** avses en sådan sjukdom eller smitta som orsakas av mikrober (bl.a. bakterier, virus) vilka förökar sig i kroppen eller giftiga ämnen (toxiner) som mikrober producerar

THL:s sjuklighetsindex är avsett som en indikator för den regionala variationen av sjukligheten och för utvecklingen av sjukligheten i enskilda områden. Indexet består av sju olika sjukdomsgrupper och fyra olika synvinklar ur vilka sjukdomarnas betydelse uppskattas. De fyra synvinklarna är dödlighet, arbetsförmåga, nedsatt livskvalitet och direkta kostnader för hälso- och sjukvården. De olika sjukdomsgrupperna har viktats i det allmänna indexet i förhållande till deras betydelse avseende dessa synvinklar. Sjuklighetsuppgifterna är registerbaserade.

I THL:s sjuklighetsindex har varje sjukdomsgrupp viktats i förhållande till sjukdomsgruppens betydelse avseende befolkningens dödlighet, arbetsförmåga, nedsatt livskvalitet och direkta kostnader för hälso- och sjukvården. Värdet på indexet för en region är ett medeltal av dessa viktade värden per sjukdomsgrupp. Värdet på indexet för en region är högre ju vanligare sjuklighet är i regionen. Sjuklighetsindexet för hela landet för det senaste uppdateringsåret är 100.

För indexets värden har även beräknats **felmarginaler (konfidensintervaller)** med vilka det är möjligt att uppskatta den slumpmässiga variationens inverkan på indexets värden. Det är nödvändigt att beakta felmarginalerna särskilt när det gäller att tolka resultaten för små kommuner och de sjukdomsgruppsspecifika resultaten. Varje sjukdomsgrupp och synvinkel beskrivs separat nedan. Indexets värde för hela landet för det senaste uppdateringsåret är 100. Vid en granskning av tidsserierna är det viktigt att beakta att indexets värden för de tidigare granskningsåren ändras i anslutning till den nya uppdateringen. Av indexet produceras en åldersstandardiserad och en icke-åldersstandardiserad version, vilkas tolkningar avviker från varandra. Flera sjukdomar är kraftigt åldersberoende, vilket innebär att områdets åldersstruktur i hög grad

definierar sjuklighetsnivån. **Det åldersstandardiserade** indexet gör det möjligt att jämföra regionerna oberoende av åldersstruktur. **Det icke-standardiserade indexet** beskriver i sin tur regionens sjuklighetsbörda och är en väsentligare indikator exempelvis för kostnader som sjukligheten i regionen orsakar.

Definitioner av delindexen till THL:s sjuklighetsindex:

Index för sjuklighet i cancersjukdomar: Indikatorn anger förekomsten av nya fall av cancer (C00–96, D06, D09.0–1, D30, D32–33, D41–43, D45–D47, D76, N87.2) hos åldersgruppen 0–79-åringar i förhållande till befolkningen i motsvarande ålder och vidare till nivån i hela landet (hela landet = 100). Indexet omfattar de personer hos vilka cancer konstaterats under det gångna året. Från de cancersjukdomar som används i indexet har icke-melanom i huden (C44) avlägsnats på grund av att den inte har någon stor betydelse för folkhälsan.

Index för kranskärtsjukdomar: Indikatorn anger förekomsten av kranskärtsjukdomsincidenter som lett till sjukhusvård eller dödsfall (ICD10-koderna I20–I25, I46, R96, R98) hos 35–79-åringar i förhållande till befolkningen i motsvarande ålder och vidare till nivån i hela landet (hela landet = 100).

Index för cerebrovaskulära sjukdomar: Indikatorn anger första förekomsten av hjärninfarktincidenter som lett till sjukhusvård eller dödsfall (ICD10-koderna I60–I64, ej I63.6) hos 35–79-åringar i förhållande till befolkningen i motsvarande ålder och vidare till nivån i hela landet (hela landet = 100).

Index för sjukdomar i muskuloskeletala systemet: Indikatorn anger andelen 16–64-åringar med invalidpension på grund av sjukdomar i muskuloskeletala systemet (ICD10-koderna M00–M99) i slutet av året i förhållande till befolkningen i motsvarande ålder och vidare till nivån i hela landet (hela landet = 100).

Index för mentala sjukdomar: Indikatorn har indelats i tre delar:

1. Själv mord: Indikatorn beskriver mängden självmord och självmordsförsök som lett till sjukhusvård (ICD10-koderna X60–X84, Y870) i åldersgruppen 15–79 år i förhållande till befolkningen i samma ålder.
2. Psykos: Indikatorn beskriver mängden rätter till läkemedelsersättningar som beviljats för behandling av psykos (FPA:s sjukdomskoder 112 och 188) i förhållande till befolkningen.
3. Invalidpensioner som orsakats av mentala orsaker; Indikatorn anger antalet 16–64-åringar som får invalidpension på grund av psykiska sjukdomar och syndrom samt beteendestörningar (ICD10-koderna F00–F99) i slutet av året.

Index för olycksfall: Indikatorn anger andelen patienter i åldersgruppen 15–79 år som fått sjukhusvård på grund av skador, förgiftning och vissa andra yttre orsaker (ICD 10: S00–T78) i förhållande till befolkningen i motsvarande ålder och vidare till nivån i hela landet (hela landet = 100).

Index för demens: Indikatorn anger mängden rätter till läkemedelsersättningar som beviljats för behandling av Alzheimers sjukdom (FPA:s sjukdomskod 307, läkemedlen donepezil, rivastigmin, galantamin eller memantin) i förhållande till befolkningen i motsvarande ålder och vidare till nivån i hela landet (hela landet = 100).

Utkomststöd

Utkomststödet är ett ekonomiskt stöd inom socialvården som beviljas i sista hand och syftet med det är att trygga en persons och familjs utkomst och främja möjligheterna att klara sig på egen hand. Med hjälp av utkomststödet tryggas minst den oundgängliga utkomst som en person och familj behöver för ett människovärdigt liv. Rätt till utkomststöd har var och en som är i behov av stöd och inte kan få sin utkomst genom förvärvsarbete, verksamhet som företagare, med hjälp av andra förmåner som tryggar utkomsten, genom andra inkomster eller tillgångar, genom omvårdnad från en sådan persons sida som är försörjningspliktig gentemot honom eller på något annat sätt.

Personal

Med **kommunanställda** avses månadsavlönad socialvårds- och hälso- och sjukvårdspersonal inom den egna produktionen (köpta tjänster är inte inberäknade) i kommuner och samkommuner. Vid beräkningen av årsverken har antagits att de deltidsanställdas arbetsinsats utgör 60 procent av de heltidsanställdas arbetsinsats. Tjänstlediga har inte inbegripits.

”Till den sysselsatta arbetskraften hör alla 18–74-åringar, som var sysselsatta den sista veckan under året och som inte var arbetslösa arbetssökande vid Arbetskraftsbyrån eller utförde militäreller civiltjänst. Uppgiften om sysselsättning baserar sig på arbetspensionsuppgifter och uppgifter från skattemyndigheterna.”

Kostnader

Till de **sociala utgifterna** räknas de betalningar, tjänster och varor som definieras i EU:s system för statistik över socialt skydd (ESSPROS) samt ersättningen för utgifter inom de åtta olika risk- och behovsgrupper som omfattas av det sociala skyddet (t.ex. ålderdom, sjukdom/hälso- och sjukvård etc.). I statistiken över **hälso- och sjukvårdsutgifter och deras finansiering** används begrepp och indelningar enligt statistikföringsystemet SHA 2011, som baserar sig på en EU-förordning (SHA 2011, System of Health Accounts 2011). För den nationella rapporteringen har man utarbetat kostnadsposter som baserar sig på hälsoräkenskaperna och tar hänsyn till de nationella särdragen. De totala hälso- och sjukvårdsutgifterna består av följande kostnadsposter: specialiserad sjukvård, primärvård (exkl. företagshälsovård, studerandehälsovård och oral hälsovård), oral hälsovård, företagshälsovård och studerandehälsovård, långtidsvård för äldre och för personer med funktionsnedsättning (exkl. långtidsvård inom primärvården och den specialiserade sjukvården), privat hälso- och sjukvård ersatt av sjukförsäkring, annan hälso- och sjukvård, läkemedel och andra medicinska förbrukningsartiklar, terapeutiska hjälpmedel och andra medicinska varaktiga förbrukningsartiklar, hälso- och sjukvårdens administrativa utgifter, resor samt hälso- och sjukvårdens bruttoinvesteringar. I internationella jämförelser granskas allmänt hälso- och sjukvårdens driftsutgifter dvs. från hälso- och sjukvårdens totala utgifter har investeringsutgifterna avdragits.

Hälsofrämjande verksamhet

Främjande av välbefinnande och hälsa i kommunens ledning – TEA beskrivs med ett poängantal som baserar sig på fyra dimensioner i ramverket Hälsofrämjande verksamhet, dvs. engagemang i främjande av välfärd och hälsa på en strategisk nivå, ledning, uppföljning och behovsanalys samt delaktighet. De dimensionsspecifika poängtalerna har fått fram genom att poängsätta de uppgifter som beskriver den reella verksamheten i kommunen i förhållande till lagstiftningen, rekommendationerna och god praxis. Det sammanlagda poängtalet är ett medelvärde av de poäng som beskriver dimensionerna. De enskilda indikatorerna har poängsatts på skalan 0–100. Poängtalet beskriver hur väl främjandet av befolkningens välfärd och hälsa verkställs i kommunen. Poängtalet 100 betyder att verksamheten till alla delar följer god praxis och håller god kvalitet.

Främjande av motion och idrott i kommuner – TEA beskrivs med ett poängantal som baserar sig på sex dimensioner i ramverket Hälsofrämjande verksamhet, dvs. engagemang i främjande av motion och idrott på en strategisk nivå, ledning, uppföljning och behovsanalys, resurser, delaktighet och övrig kärnverksamhet. De dimensionsspecifika poängtalerna har fått fram genom att poängsätta de uppgifter och resurser som beskriver den reella verksamheten i kommunen i förhållande till lagstiftningen, rekommendationerna och god praxis. Det sammanlagda poängtalet är ett poängmedelvärde som beskriver dimensionerna. De enskilda indikatorerna har poängsatts på skalan 0–100. Poängtalet beskriver hur väl främjandet av motion och idrott verkställs i kommunen. Poängtalet 100 betyder att verksamheten till alla delar följer god praxis och håller god kvalitet.

Främjande av välbefinnande och hälsa i den grundläggande utbildningen – TEA beskrivs med ett poängantal som baserar sig på sju dimensioner i ramverket Hälsofrämjande verksamhet, dvs. engagemang, ledning, uppföljning och behovsanalys, resurser, gemensam praxis, delaktighet och övrig kärnverksamhet. De dimensionsspecifika poängtalerna har fått fram genom att poängsätta de uppgifter och resurser som beskriver den reella verksamheten i skolan i förhållande till lagstiftningen, rekommendationerna och god praxis. Det sammanlagda poängtalet är ett medelvärde av de poäng som beskriver dimensionerna. De enskilda indikatorerna har poängsatts på skalan 0–100. Poängtalet beskriver hur väl främjandet av elevernas välfärd och hälsa verkställs i skolan. Poängtalet 100 betyder att verksamheten till alla delar följer god praxis och håller god kvalitet.

Främjande av välbefinnande och hälsa i gymnasier – TEA beskrivs med ett poängantal som baserar sig på sex dimensioner i ramverket Hälsofrämjande verksamhet, dvs. engagemang, ledning, uppföljning och behovsanalys, resurser, gemensam praxis och delaktighet. De dimensionsspecifika poängtalerna har fått fram genom att poängsätta de uppgifter och resurser som beskriver den reella verksamheten i gymnasiet i förhållande till lagstiftningen, rekommendationerna och god praxis. Det sammanlagda poängtalet är ett medelvärde av de poäng som beskriver dimensionerna. De enskilda indikatorerna har poängsatts på skalan 0–100. Poängtalet beskriver hur väl främjandet av de studerandes välfärd och hälsa verkställs i gymnasierna. Poängtalet 100 betyder att verksamheten till alla delar följer god praxis och håller god kvalitet.

Främjande av välbefinnande och hälsa i yrkesläroanstalter – TEA beskrivs med ett poängantal som baserar sig på sex dimensioner i ramverket Hälsofrämjande verksamhet, dvs. engagemang, ledning, uppföljning och behovsanalys, resurser, gemensam

praxis och delaktighet. De dimensionsspecifika poängtalerna har fått fram genom att poängsätta de uppgifter och resurser som beskriver den reella verksamheten i läroanstalten i förhållande till lagstiftningen, rekommendationerna och god praxis. Det sammanlagda poängtalet är ett medelvärde av de poäng som beskriver dimensionerna. De enskilda indikatorerna har poängsatts på skalan 0–100. Poängtalet beskriver hur väl främjandet av de studerandes välfärd och hälsa verkställs i läroanstalterna. Poängtalet 100 betyder att verksamheten till alla delar följer god praxis och håller god kvalitet.

Hälsofrämjande verksamhet (TEA) inom primärvården beskrivs med ett poängantal som baserar sig på sju dimensioner i ramverket Hälsofrämjande verksamhet, dvs. engagemang, ledning, uppföljning och behovsanalys, resurser, gemensam praxis, delaktighet och övrig kärnverksamhet. De dimensionsspecifika poängtalerna har fått fram genom att poängsätta de uppgifter och resurser som beskriver den reella verksamheten i hälsovårdscentralen i förhållande till lagstiftningen, rekommendationerna och god praxis. Det sammanlagda poängtalet är ett medelvärde av de poäng som beskriver dimensionerna. De enskilda indikatorerna har poängsatts på skalan 0–100. Poängtalet beskriver hur väl främjandet av befolkningens välfärd och hälsa verkställs i hälsovårdscentralen. Poängtalet 100 betyder att verksamheten till alla delar följer god praxis och håller god kvalitet.

Befolkningens hälsobeteende och hälsa

Kostvanor: I enkäten Hälsa i skolan definieras personer som sällan äter frukter, bär och grönsaker som personer som har ätit frukter, bär och grönsaker (andra än potatis) mer sällan än 6 dagar under den senaste veckan. I AVTK-, EVTK- och ATH-undersökningarna definieras att äta färska grönsaker dagligen med att personen har ätit färska grönsaker eller rotsaker 6–7 dagar under den senaste veckan.

Övervikt: Övervikt bland unga definieras i enkäten Hälsa i skolan med viktindexet (BMI). Gränsen för övervikt fastställs enligt ålder och kön. För 18-åringar och äldre är gränsen 25 kg/m². I yngre åldersgrupper är gränsen lägre, till exempel för pojkar på 14 år är den 22,62 kg/m² och för lika gamla flickor 23,34 kg/m². (Se Cole m.fl. Establishing a standard definition for child overweight and obesity worldwide: international survey. BMJ 2000;320, 1240–45.) Med övervikt hos vuxenbefolkningen avses i AVTK-, EVTK- och ATH-undersökningarna ett viktindex (BMI) på minst 25 kg/m², som har räknats ut utifrån den längd och vikt som svarspersonen själv har uppggett.

Motion: En person som fritidsmotionerar så att han eller hon blir andfådd och svettig vanligen cirka en timme, cirka en halv timme eller inte alls under en vecka, definieras i enkäten Hälsa i skolan som en som motionerar lite eller inte alls så att pulsen höjs. I AVTK- och ATH-undersökningarna definieras en person som motionerar lite eller inte alls som en som fritidsmotionerar högst en gång i veckan, minst en halv timme åt gången så att det leder till åtminstone lindrig andfåddhet eller svettning.

Rökning: I enkäten Hälsa i skolan definieras det som daglig rökning när svarspersonen i nuläget uppger sig röka en gång per dag eller oftare. I AVTK-, EVTK- och ATH-undersökningarna definieras svarspersonen som daglig rökare när personen uppger sig ha rökt dagligen i åtminstone ett år och senast i går eller i dag.

Alkoholkonsumtion: En svarsperson i enkäten Hälsa i skolan som dricker sig ordentligt berusad cirka 1–2 gånger per månad eller oftare definieras som en som dricker

alkohol i berusningssyfte varje månad. En svarsperson i AVTK- och ATH-undersökningarna som dricker minst sex alkoholportioner åt gången (en alkoholportion är en flaska öl eller motsvarande, ett glas vin eller en restaurangportion stark alkoholdryck) antingen en gång per vecka eller dagligen eller nästan dagligen, definieras som en person som dricker alkohol i berusningssyfte varje vecka.

Upplevd hälsa: Enligt enkäten Hälsa i skolan är hälsotillståndet dåligt eller medelmåttigt när en person upplever sitt hälsotillstånd som medelmåttigt eller ganska eller mycket dåligt. Enligt AVTK-, EVTK- och ATH-undersökningarna är hälsotillståndet dåligt eller medelmåttigt när en person upplever sitt hälsotillstånd som medelmåttigt eller ganska eller mycket dåligt.

Funktionsförmåga: Om fysiska funktionsbegränsningar frågas i enkäten Hälsa i skolan på följande sätt: Har du svårt att 1) se (om du använder glasögon eller kontaktlinser, bedöm din synförmåga med dem), 2) höra (om du använder en hörapparat, bedöm din hörsel med den), 3) gå cirka en halv kilometer, till exempel runt en idrottsplan (om du använder hjälpmedel, bedöm din gångförmåga med det). Svarsalternativen var 1) inga svårigheter, 2) vissa svårigheter, 3) stora svårigheter och 4) jag klarar inte alls det. De respondenter som har angett alternativ 3 eller 4 som svar på åtminstone ett påstående är med i granskningen En person som uppgett 7 eller lägre som poängantal för arbetsförmågan i ATH-undersökningen definieras som en person som upplever sig ha nedsatt arbetsförmåga. Grundar sig på frågan: ”Låt oss anta att er arbetsförmåga när den var som bäst fick 10 poäng. Hur många poäng skulle ni ge er nuvarande arbetsförmåga på skalan 0–10? 0 innebär att ni överhuvudtaget inte skulle kunna arbeta i dag.” Granskningen omfattar endast andelen personer som gett arbetsförmågan högst 7 poäng. Frågan är en del av Indexet för arbetsförmågan och en indikatorrekommendation har gjorts för denna i projektet TOIMIA. Den pensionerade befolkningens funktionsförmåga mäts i ATH-undersökningen genom Behovet av hjälp som inte har tillgodosetts. Grundar sig på frågan: ”Behöver och får ni till följd av er nedsatta funktionsförmåga hjälp med de vardagliga sysslorna?” Svarsalternativen var 1) jag behöver inte och får inte hjälp, 2) jag skulle behöva hjälp, men får inte det, 3) jag får hjälp, men inte tillräckligt, 4) jag får tillräckligt med hjälp och 5) jag skulle klara mig med mindre hjälp. I granskningen ingår andelen personer som svarat med svarsalternativen 2) eller 3).

Ångest: Ångest mäts i enkäten Hälsa i skolan med mätaren General Anxiety Disorder 7-item scale (GAD-7). I den ingår påståenden om känsla av nervositet, ångest eller spänning, oförmåga att hålla oron under kontroll, överdriven oro, svårighet att koppla av, känsla av oro, benägenhet att bli förargad eller irriterad och rädsla över att något förfärligt ska hända. Om dessa frågor har besvarat flera dagar under de senaste två veckorna, ger det en poäng. Alternativet ”under största delen av dagarna” ger två poäng och alternativet ”nästan varje dag” ger tre poäng. Svarspersoner som får minst 10 poäng bedöms uppleva måttlig eller svår ångest.

Betydande psykisk belastning: I ATH-undersökningen kartläggs vuxenbefolkningens och pensionärernas psykiska belastning med en MHI-5-frågeuppsättning. MHI-5 består av fem frågor som kartlägger ångest, depressivitet och positiv sinnesstämning. Svaren placeras på ett kontinuum vars ena ytterlighet representerar psykisk belastning och den andra positiv sinnesstämning: ”Följande fem (5) frågor gäller hur ni har mått under de senaste 4 veckorna. Markera vid varje fråga den siffra som bäst beskriver era

förnimmelser. Under hur stor del av tiden de senaste 4 veckorna har ni: Ringa in en siffra på varje rad.” Underfrågorna i frågeuppsättningen löd a) varit mycket nervös, b) känt er så nere att inget kunnat pigga upp er, c) känt er rofylld och lugn, d) känt er nedstämd och dystert till sinnes och e) varit lycklig. Svarsalternativen var 1) hela tiden, 2) största delen av tiden, 3) en väsentlig del av tiden, 4) under en viss tid, 5) under en kort tid, 6) inte överhuvudtaget. Svaren på varje fråga anges på skalan 1–6. För att beräkna det slutliga poängantalet omvandlas poängantalen för frågorna c) och e) i omvänd ordning varefter poängen sammanräknas (summa poäng mellan 5 och 30) och omvandlas till skalan 0–100. Psykisk belastning kan rapporteras som en kontinuerlig variabel eller också kan poängantalet 52 användas som brytpunkt, och då har de som får 52 eller lägre poäng redan kliniskt betydande psykiska symtom på belastning. I granskningen ingår andelen personer som fått minst 52 poäng enligt det skalade poängantalet.

Befolkningens åsikter om socialskyddet

Åsikten om hur den sociala servicen fungerar definieras i HYPA-enkäten, och i undersökningen om de förnyade social- och hälsovårdstjänsterna (Uudistuvat sosiaali- ja terveyspalvelut) och i FinSote 2017–2018 som respondentens svar på påståendet i följande fråga: Jag framför påståenden om den sociala servicen. Var god svara om Ni är helt av samma åsikt med påståendena, någorlunda av samma åsikt, varken av samma eller annan åsikt, någorlunda av annan åsikt eller helt av annan åsikt: Den sociala servicen fungerar allmänt taget bra i Finland?

Åsikten om hur hälso- och sjukvårdstjänsterna fungerar definieras i HYPA-enkäten i undersökningen om de förnyade social- och hälsovårdstjänsterna (uudistuvat sosiaali- ja terveyspalvelut) och i FinSote 2017–2018 som respondentens svar på påståendet i följande fråga: Jag framför påståenden om hälso- och sjukvårdstjänsterna. Var god svara om Ni är helt av samma åsikt med påståendena, någorlunda av samma åsikt, varken av samma eller annan åsikt, någorlunda av annan åsikt eller helt av annan åsikt: Hälso- och sjukvårdstjänsterna fungerar allmänt taget bra i Finland?

Åsikten om att allokera skattemedel till hälso- och sjukvården, den sociala servicen samt inkomstöverföringen definieras i HYPA-enkäten och enkäten Förnyade social- och hälsovårdstjänster som respondentens svar på påståendet efter följande fråga: Med tanke på hälso- och sjukvården, den sociala servicen samt inkomstöverföringen, i vilken mån önskar Ni att skattemedel ska användas till finansieringen av dessa: borde mera, ungefär samma mängd eller mindre skattemedel än för närvarande allokeras? Svarsalternativen i FinSote-enkäten 2017–2018 är mer än i nuläget, som i nuläget, mindre än i nuläget

Åsikten om att klientens egna medel (i form av klientavgifter) används för att finansiera hälso- och sjukvård definieras i FinSote-enkäten 2017–2018 som svarsalternativ på följande fråga: I vilken mån önskar du att klientens egna medel (i form av klientavgifter) ska användas för att finansiera hälso- och sjukvård? Mer än i nuläget, som i nuläget, mindre än i nuläget.

Åsikten om att klientens egna medel (i form av klientavgifter) används för att finansiera socialservice definieras i FinSote-enkäten 2017–2018 som svarsalternativ på följande fråga: I vilken mån önskar du att klientens egna medel (i form av klientavgifter) ska användas för att finansiera socialservice? Mer än i nuläget, som i nuläget, mindre än i nuläget

Uppföljningsindikatorer inom socialvården och hälso- och sjukvården

Mått för utbildningsnivå: I statistiken över befolkningens utbildningsstruktur mäts befolkningens utbildningsnivå enligt den genomsnittliga längden per person gällande den högsta utbildning som avlagts efter grundnivån. Utbildningsnivåtalet 246 visar exempelvis att den teoretiska utbildningstiden per person är 2,5 år efter avlagd grundskola. Då befolkningens utbildningsnivå beräknas används den befolkning som fyllt 20 år som population. Detta för att många som inte fyllt 20 år ännu är på hälft med sin utbildning. Med hjälp av utbildningsnivåindikatorn kan man lätt jämföra utbildningsskillnaderna mellan olika områden och följa förändringar över tid. Källa: Finlands officiella statistik (FOS): Befolkningens utbildningsstruktur [e-publikation]. ISSN=2 242-2 900. Helsingfors: Statistikcentralen [hänvisat: 9.1.2019]. Åtkomstsätt: http://www.stat.fi/til/vkour/index_sv.html

Gini-koefficienten är det vanligaste nyckeltalet som beskriver inkomstskillnader. Ju högre värde Gini-koefficienten får desto ojämnare är inkomsterna fördelade. Gini-koefficientens högsta möjliga värde är ett. Då får inkomstagaren med de största inkomsterna alla inkomster. Gini-koefficientens lägsta möjliga värde är 0, då inkomsterna för alla inkomstagare är lika stora. I inkomstfördelningsstatistiken anges Gini-koefficienterna som procenttal (multipliserat med 100). Gini-koefficienten beskriver relativa inkomstskillnader. Det sker inga ändringar i Gini-koefficienten, om inkomsterna för alla inkomstagare ändras lika mycket procentuellt.

PYLL=Indexet förlorade levnadsår (Potential Years of Life Lost) bildas genom att man först beräknar sannolikheten för dödsfall i varje åldersgrupp genom att dela antalet dödsfall med storleken på den aktuella åldersgruppen. Talet man då får fram multipliceras med antalet levnadsår (t.ex. anses en person som har dött vid 0 års ålder ha förlorat 80 år, medan en person som har dött vid 20 års ålder har förlorat 60 år osv.). Utifrån dessa åldersgruppsspecifika tal beräknas den viktade summan genom att åldersstrukturen i hela landet för personer under 80 år används som vikter, så att jämförelsen inte förvrängs av regionernas olika åldersstrukturer. Till sist multipliceras det erhållna talet med 100 000.

PYLL-indexet är en mätare som används i stor omfattning på det internationella planet, och det mäter den förtida dödligheten med betoning på dödsfall i ung ålder. PYLL-indexet för en viss region anger hur många levnadsår man skulle förlora på grund av dödsfall i förtid i en tänkt befolkning där risken för dödsfall i det område som granskas råder i varje åldersgrupp och där det finns 100 000 personer under 80 år som är fördelade på åldersgrupper på samma sätt som i hela landet. Man kan alltså jämföra PYLL-talen för olika regioner både sinsemellan och med nivån i hela landet och granska förändringar. PYLL-indexet kan även beräknas enligt dödsorsak. Dödligheten anses vara en av de mest tillförlitliga indikatorerna för befolkningens hälsotillstånd i synnerhet i internationella jämförelser. I PYLL-indexet betonas i synnerhet sådana hälso- och välfärdsproblem som ökar risken för dödsfall i de yngre åldersgrupperna.

Allmänna definitioner

Områdesvisa uppgifter om utnyttjandet av tjänster grundar sig på klientens/patientens hemkommun. Uppgifterna om hela landet inbegripet i vissa tabeller även utlänningar eller sådana klienter/patienter vars hemkommun är okänd.

Klienter 31.12 avser antalet registrerade klienter vid tidpunkten i fråga, dvs. antalet inbegriper även tillfälligt frånvarande.

Klienter/patienter/hushåll under året avser antalet klienter/patienter/hushåll, oberoende av hur många gånger de utnyttjat tjänsten under året.

Vårdperiod avser den tidsperiod klienten/patienten varit inskriven som mottagare av institutions- eller slutenvård. En vårdperiod börjar vid inskrivningen och upphör vid utskrivningen. I årsbokens tabeller innefattar vårdperioderna sådana vårdperioder som upphört under statistikåret (inkl. dagkirurgi), utom när det gäller sjukhusvårdperioder orsakade av alkohol- och narkotikarelaterade sjukdomar i missbrukarvårdens tabeller. I dem ingår både vårdperioder som upphört under statistikåret och pågående vårdperioder i slutet av statistikåret.

Vårddygnen under året innefattar antalet vårddygn som infaller under kalenderåret. Antalet vårddygn beräknas som skillnaden mellan utskrivningsdagen (eller 31.12) och inskrivningsdagen (eller 1.1), vilket innebär att utskrivningsdagen inte inbegrips. Om utskrivningsdagen är densamma som inskrivningsdagen, är antalet vårddygn ett. Inom barndagvården beaktas dock endast närvarodagarna.

Medelvårdtiden är genomsnittet för den sammanlagda varaktigheten av de vårdperioder (inkl. dagkirurgi) som upphört under statistikåret.

Ett **besök** kännetecknas av personlig kontakt mellan klienten/patienten och social-, hälso- och sjukvårdspersonalen och av att kontakten dokumenteras. Som besök betraktas både besök som klienten/patienten gör på en social- eller hälso- och sjukvårdsenhet och besök som social-, hälso- och sjukvårdsanställda gör utanför enheten hos klienten/patienten. Även anhörigas besök utan patient betraktas som besök (t.ex. inom barnpsykiatri).

Definitions

Population

Life expectancy at birth indicates the mean number of years that a person aged 0 years would live if subjected throughout his or her life to the current mortality conditions. Although the concept contains the word 'expectancy', life expectancy reflects only the situation at the time when the figure was calculated. Life expectancy is an age-standardised figure, which enables comparisons of mortality rates in different years.

Mean population indicates the average of the population figures at the end of the year (31 December) in two consecutive years. Normally, statistics describe the phenomena of the year under review (the statistical year) by using the mid-year population of the population or the population group under review.

Population projections are calculations describing future population trends. They are calculated by means of fertility, mortality and migration rates on the basis of population trends in the past. The population projections describe chiefly what the population trends would be if no changes took place in the observed population trends.

The **age dependency rate** indicates the number of people aged 0–14 and 65 and over in relation to one hundred working-age people (20–64 years).

Reproductive health

Birth: A process resulting in a foetus or a child of at least 22 weeks of gestation ($\geq 22 + 0$ weeks of gestation) or weighing at least 500 g (≥ 500 g) being born either with vaginal delivery or Caesarean section. Live birth is always a birth. An induced abortion performed during the 23rd or 24th week of pregnancy ($\leq 24+0$ weeks of gestation) by permission from the National Supervisory Authority for Welfare and Health (Valvira) is not regarded as a birth. **Live birth** is the birth of a child that, irrespective of the duration of the pregnancy, breathes or shows any other evidence of life, such as beating of the heart, pulsation of the umbilical cord or movement of the voluntary muscles, whether or not the placenta is attached or the umbilical cord has been cut. **Stillbirth** is the birth of a foetus or a child that shows no evidence of life typical of a live birth, but complying with the definition of a birth ($\geq 22+0$ weeks of gestation or ≥ 500 g). **Infant mortality** includes deaths during the first year of life per 1000 live births. **Perinatal mortality** includes stillbirths and deaths during the first week of life (< 7 days) per 1000 births.

Birth with congenital anomalies refers to cases included in the Finnish Register of Congenital Malformations, i.e. a live birth or a stillbirth, a miscarriage or a termination in Finland with at least one detected major congenital anomaly and with a mother who has been resident in Finland at the time of the delivery, termination of pregnancy for foetal anomaly or spontaneous miscarriage. A major congenital anomaly is a congenital structural anomaly, chromosomal defect, teratoma or congenital hypothyroidism involved in a birth with congenital anomalies. **Major anomalies** do not include hereditary and other diseases not associated with congenital anomalies, dysfunction of organs or tissues, developmental disabilities, congenital infections, isolated minor dysmorphic features, normal variations and common less significant congenital anomalies included in the exclusion list of the Register of Congenital Malformations. **Prevalence of anomalies:** births with congenital anomalies per 10 000 births.

Assisted fertility treatments mean in vitro fertilisation (IVF) and artificial insemination (IUI). IVF treatments include all started IVF cycles (in vitro fertilisation), ICSI cycles (intracytoplasmic sperm injection) and transfers of frozen embryos (FET). Cycle means that the maturation of the ovarian follicle has been started. Transfer refers to the transfer of a fertilised ovum into the uterus.

Induced abortion means artificially induced termination of pregnancy which is not a birth and which results in the death of one or more fetuses (≥ 1) and in which there is no indication of intrauterine foetal death before the termination.

Sterilisation means an operation on the male or female genitals resulting in permanent inability to produce offspring. Operations performed on the genitals where the operation is regarded as necessary in the treatment of genitals or genital diseases are not regarded as sterilisations.

Services for children and families

Early childhood education refers to arrangements made for a child's care at a day-care centre or in family day care, or in the form of supervised play groups or other day-care activities. Family day care includes group family day care. **Pre-school education** aims to improve children's ability to learn and to prepare them for school. It is mainly intended for 6-year-olds. Pre-school education can be arranged by local social care or education authorities. As of 1 August 2001, municipalities have been obliged to arrange preschool education free of charge. However, many municipalities have provided pre-school education in schools or day-care centres even before that date.

Municipal early childhood education includes the municipality's own services and services purchased from private service providers. **Private day care** refers to children receiving private day-care allowance from the Social Insurance Institution. The service provider can be a private day-care centre, a private family childminder or a person whom the parents have employed to care for the child. Early education can also be organised by means of a **municipal service voucher**, allowing a family to choose the child's place of care among the service providers approved by the municipality.

Maintenance payments refer to an amount of money that a liable parent is required to pay towards the expenses arising from the maintenance of a child. In the absence of maintenance payment or if it is insufficient, **maintenance allowance** is payable by Kela, the Social Insurance Institution. In an agreement on the **custody of their child**, the parents may share the custody or the custody may be given to one parent only. The parents may also agree on the child's **residence and right of access** concerning the child. To be legally enforceable, the agreement has to be confirmed by the Social Welfare Board or by a court.

Children placed outside the home refers to children and young persons placed outside the home by a decision of the Social Welfare Board, which has been made to provide support in community care or when the child or young person has been taken into care or is in need of after-care. **Taken into care** means that authorities (the Social Welfare Board) take responsibility for the care and upbringing of the child. **Taken into care involuntarily** refers to cases where a child aged 12 and over or the child's guardian opposes the child being taken into care. **A child** refers to a person under the age of 18 and a young person to a person under the age of 21. Children and

young persons who have been placed outside the home may be in foster care, residential care or other care. **Foster care** is provided on the basis of a written contract in a family that has been approved by the Social Welfare Board. **Residential care** includes care provided in child welfare institutions, such as children's homes, youth residential homes and reform schools. **Other care** includes institutions for substance abusers, homes for vocational schools and folk high schools. **Support interventions in community care** include supported housing for the child or young person, income support, securing school attendance and leisure-time activities, support to the family, rehabilitation and other necessary support. According to the new Finnish Social Welfare Act (no. 1301/2014) that entered into force on 1 April 2015, a client relationship in child welfare services is constituted when a social worker decides, based on a service needs evaluation, that a child requires the services and support measures laid down in the Child Welfare Act. A child welfare customer relationship is also constituted when urgent action is taken to secure the health and development of a child, or when a child or the family of a child is provided with the services and other support measures referred to in the aforementioned Act prior to the completion of the evaluation of service needs. Before the new Social Welfare Act (i.e. before 1 April 2015), the child welfare customer relationship began with an evaluation of the need for child welfare measures (assessment of child welfare service needs).

Care and services for older people

Services for older people include both services especially intended for older people and mainstream services used by older people. **Clients in regular home care** include the clients in home-help services and home nursing for whom a service and care plan has been drawn up or who have received home-help services or home nursing at least once a week. **Inpatient care in health centres** includes care in health-centre inpatient wards in the speciality of general medicine. In addition to traditional care in residential homes for older people (institutional care), there are different types of housing services that administratively form part of community-based care provision. Such housing services include e.g. sheltered housing and group homes. Some housing units have staff available 24 hours a day (sheltered housing with 24-hour assistance) while others have staff available during the daytime only (ordinary sheltered housing). **Clients in long-term care** include all clients for whom there is a decision on long-term institutional care or who have received care for over 90 days.

Services for people with disabilities

Institutions for people with intellectual disabilities mainly refers to so-called central institutions. **Housing with 24-hour** assistance includes all units providing housing services for people with intellectual disabilities (group homes) where staff are available 24 hours a day, as distinct from **housing with part-time assistance** where staff are available during the daytime only. **Clients in long-term care** include all clients for whom there is a decision on long-term institutional care or who have received care for over 90 days.

Mental health services

Outpatient visits in mental health services include visits to psychiatric outpatient clinics and to mental health clinics. **Inpatient mental health care** includes all inpatient stays in inpatient care in hospitals and health centres in cases where the primary diagnosis is mental disorder (ICD-10-diagnoses F00-F99 except for diagnoses for dementia and other organic, including symptomatic, mental disorders, and mental retardation). In addition to traditional institutional care, there are various housing services for people with mental disorders. **Housing services for people with mental disorders** have units where staff are available 24 hours a day as well as units where they are available during the daytime only.

Alcohol, drugs and addiction

Substances include alcohol, surrogates and drugs. **Alcoholic beverage** is a beverage intended for consumption and containing more than 2.8 and no more than 80 per cent by volume of ethyl alcohol. **Drug** is an umbrella concept that includes solvents, narcotic drugs and psychoactive pharmaceuticals that can be used for intoxication purposes. **Narcotic substances** are defined in the Narcotics Act (548/2008).

Recorded consumption includes the retail sale of alcoholic beverages at Alko stores and the deliveries of alcoholic beverages to grocery stores and licensed restaurants. **Unrecorded consumption** includes alcohol imports by passengers, home preparation, illegal distillation, smuggling, substitutes, and alcohol consumed by Finns abroad. **Total consumption of alcoholic beverages** includes both recorded and unrecorded consumption.

Services for substance abusers include both specialised services for substance abusers and social and health services used for alcohol- and drug-related reasons. Specialised services for substance abusers include A-clinics and youth clinics and other similar units of community-based care, detoxification centres and rehabilitation centres for substance abusers, housing services, overnight shelters and day centres for substance abusers.

Alcohol- or drug-related hospital care includes inpatient stays due to the abuse of alcohol and drugs as well as medicine poisonings. Alcohol-related period of care are identified using the ICD-10 diagnoses F10, T51, K70, K85.2, K86.0, K29.2, I42.6, O35.4, Q86.0, P04.3, E24.4, E52, G31.2, G40.51, G62.1, G72.1, Z50.2, Z71.4, Z72.1 and R78.0. Drug-related inpatient stays are identified using the diagnoses F11–F16, F18–F19, F55, R78.1–5, Z50.3, Z71.5, Z72.2, O35.5, P04.4, P96.1 as well as drug poisonings X41, X42, T40.0–9, T43.6, T50.7, T42.3–4, T42.6–7 and T36 that have been specified by using ATC codes N06B, N07XA, N07XX, N01AH, N02A, M01AB, M03BC, M03BX, N07BC, N03AA, N01AF, N03AE, N05BA, N05BB, N05C, where the cause is not suicide or attempted suicide. In this category, abuse of soporifics and sedatives are under narcotic drugs instead of pharmaceuticals. Medicine poisonings include poisoning diagnoses T36 where the cause is other than above-mentioned pharmaceutical used for intoxication purposes or where no pharmaceutical has been specified. Medicine poisonings also include all suicides and attempted suicides, including cases where the cause is any of the above-mentioned pharmaceuticals used for intoxication

purposes. Poisonings by soporifics and sedatives are classified under medicine poisonings if the cause of poisoning is suicide or attempted suicide.

The primary reasons for admission to inpatient stays in **institutions for substance abusers** were alcohol or drugs, including disorders due to psychoactive substance use (73) and polydrug use (74). All institutions do not register the psychoactive substance causing the admission, and patients can be admitted to institutions for substance abusers for other reasons as well.

Tobacco means a stimulant manufactured from or containing tobacco plants. **Tobacco product** means a product made wholly or partly of tobacco and intended as a stimulant. This definition does not include cigarette paper. **Cigarette** means a roll of tobacco, pre-wrapped in paper or some other material, placed or intended to be placed in a tube-shaped wrap designed for smoking, which cannot be regarded as a cigar or a cigarillo. The weight of a cigarette is estimated at 0.65 grams. **Cigar** means a roll of tobacco made of natural tobacco with its outermost wrap or binder leaf made of tobacco leaf or of otherwise reconstructed tobacco-coloured tobacco. The weight of a cigar is estimated at 2 grams. **Cigarillo** means a cigar that weighs no more than three grams. **Loose tobacco** means smoking tobacco or fine-cut tobacco for the rolling of cigarettes. **Snuff and chewing tobacco** means a tobacco product for oral use. The estimated weight of a snuff box is 30 grams.

The statistics on **consumption of tobacco** are collected in two ways based on the excise duty statistics of the Customs: 1) Tobacco products delivered for taxable consumption in December–November, which describes better the real consumption during the calendar year; and 2) Tobacco products delivered for taxable consumption during the statistical year (January–December), which is the way consumption has been monitored since 1940. Consumption of tobacco products per persons aged 15 and over is calculated on the average population of persons aged 15 and over during the statistical year. **Untaxable cigarettes** mean private imports of tax-free cigarettes. The numbers of tax-free cigarettes imported by passengers are assessed annually on the basis of an interview survey.

Primary health care and specialised health care

The Health Care Act (1326/2010) defines health care services as health and welfare promotion, primary health care, and specialised health care.

In the Health Care Act, **primary health** care means public health services provided by local authorities, health promotion, and any related provision of health counselling and health checks, oral health care, medical rehabilitation, occupational health care, environmental health care, as well as emergency medical care, outpatient care, home nursing, at-home hospital care and inpatient care, mental health services, and substance abuse services where these are not covered by social services or specialised medical care; primary health care may also be referred to as public health services.

According to the Primary Health Care Act, each municipality must have a **health centre** for the purpose of performing the functions specified in the Health Care Act. Several municipalities may share the same health centre. Municipalities may also purchase part or all of their health-centre services from other public or private service providers. A health centre may have several outpatient units and inpatient wards. The health

centre may also comprise a specialist-led hospital. In addition to municipal health centres, the figures include a few other municipal or private service providers responsible for health-centre activities within a specific area.

Reasons for visit recorded for outpatient treatment visits at health centres mean health care practitioners' perceptions of the client's health problem or other reason for the service event in outpatient primary health care. A reasons for visit can also be a clinical diagnosis, which means the identification of the cause of a health problem on the basis of medical knowledge or a health care practitioner's perception of the symptom or problem described by the client.

Diagnoses are key data common for both primary health care and specialised health care, and they are recorded with nationally uniform codes. In primary health care, diagnoses and reasons for visit can be recorded with either ICD-10 codes or ICPC-2 codes.

Seasonal influenza vaccination coverage describes the percentage of people in defined age groups who have been vaccinated with a seasonal influenza vaccine.

In the Health Care Act, **specialised health care** is defined as specialised medical and dental health care services pertaining to preventing, diagnosing, and treating illnesses, emergency medical service, emergency medical care, and medical rehabilitation. Units on this level provide treatment mainly on the level of medical specialists. In the tables of this publication, **specialised outpatient care** includes specialised outpatient medical care services provided by municipalities, joint municipal boards and four private hospitals. The figures also include specialist-led activities in health centres. **Specialised inpatient care (including day surgery)** refers to inpatient care other than the inpatient care given in health centres, state hospitals and private hospitals in the speciality of general practice. The figures thus include specialised health care provided by municipalities, joint municipal boards, the state, and private service providers, as well as specialist-led inpatient care in health centres. **Psychiatric specialities** here include the specialities 70, 74 and 75 with their subcategories.

In the Yearbook tables, **inpatient care due to accidental injuries and violence** includes inpatient stays where the primary diagnosis is classifiable to ICD-10 Chapter XIX Injuries, poisoning and certain other consequences of external causes, with the exception of complications and sequelae of injuries and complications of surgical and medical care not elsewhere classified (diagnosis codes S00–T78). In the tables these cases are classified by external cause. The codes can be found in ICD-10 Chapter XX External causes of morbidity and mortality.

Type of accident is defined for inpatient stays where the ICD-10 diagnosis code is in the range S00–T78 (Injury, poisonings and certain other consequences of external causes). Type of accident covers both the location of and activities related to the accident. The accident type variable is not used with transport accidents, violence, intentional self-harm or complications of surgical and medical care.

Inpatient stays with procedures include all procedures performed in hospitals or health-centre wards (including day surgery) that are mentioned in THL's classification of procedures. Most of the procedures performed constitute different types of operations. **Surgical procedure** refers to a procedure included in the Classification of procedures with the first character is a letter in the range of A to Q and the third character is non-numerical.

Day surgery means that a procedure has been planned in advance to be performed as day surgery and that the patient is not admitted to inpatient care after the procedure.

Hospital benchmarking

Somatic specialised health care includes all clinical specialities except psychiatry. Episode means the whole treatment process, i.e., all periods of inpatient care, including day surgery, outpatient visits, procedures and other services that have been performed to treat the patient's health problem during one calendar year. **Episode productivity** describes the relationship between outputs (health care activities) and inputs (resources going into the activities). **Inputs** are the total costs for the activities of a hospital or one of its specialities. **Total outputs** of a hospital or a speciality include the weighted sum of episodes. **Weighted episodes** are calculated by multiplying the number of episodes by the episode weight coefficient. The number of episodes will be higher than the weighted episode if the patients included in the episode have higher than average level of difficulty to treat. Weighted episodes take into account the level of difficulty to treat a patient relative to the volume of resources going into the activities in different hospitals. **Episode weight coefficient** is a cost weight. It describes the relationship between the average cost of the NordDRG Full periods of care included in one episode and the average cost of all episodes.

Deflated cost means the total costs that are deflated to the price and cost level in 2009 by using the price index of public expenditure in municipal health care services published by Statistics Finland.

Regional examination means an examination by hospital district or municipality. It includes somatic specialised health care provided by public hospitals as well as somatic specialised inpatient care and day surgery provided by private hospitals.

In regional examination, the episode, or the regional episode, includes all treatments received by a patient for the same disease in specialised health care irrespective of the hospital or hospital district that provided the treatment. The perspective is, then, population-based. **Regional episode** includes also inpatient inpatient stays (including day surgery) in specialist-led health centre hospitals and in private hospitals. In addition, it covers outpatient care provided by specialist-led units in health centres.

Weighted outputs (inpatient inpatient stays, emergency room visits and outpatient visits): Weighted inpatient stays reflect the level of difficulty to treat a patient. Weighted inpatient stays are calculated by multiplying the number of inpatient stays (inpatient and outpatient care) by DRG cost weights. The number of inpatient stays will be higher than the weighted figure if the patients included in the episode have higher than average level of difficulty to treat. DRG Full coefficient is a cost weight. It describes the relationship between the average cost of patients in the DRG group and the average cost of all patients. Weighted periods of care = DRG score.

Access to services in specialised health care

Patient waiting for admission means an individual for whom a physician or other health care professional has, after an assessment of the need for treatment, made a decision to admit and who has been placed on a waiting list or for whom an outpatient appointment

has been booked (on the grounds of resource availability or urgent treatment). Patients waiting for admission include those who are on a waiting list for a) outpatient care, inpatient care or day surgery; b) operation, procedure or other treatment; or c) medical rehabilitation (Health Care Act 1326/2010, section 29).

Waiting list entry date means the date on which the patient is placed on a waiting list for inpatient care, day surgery, outpatient care, operation or procedure. The waiting list entry date should be the same as the date for the decision to admit. The sampling includes both patients who have been given a date for admission and patients who, despite an existing decision to admit, have not yet been given any date for admission. Moreover, the sampling includes patients who are placed on a waiting list because of resource availability or urgent treatment. Waiting time means the period between the waiting list entry date or the date of the booked appointment (on the grounds of resource availability or urgent treatment) and the waiting list removal date.

Morbidity

A visually impaired person refers to anyone who has a corrected visual acuity of less than 0.3 in the better eye or any other permanent visual impairment similarly affecting the functional capacity.

Infectious disease refers to a disease or infection caused by microbes (bacteria, virus or similar) which reproduce in the human body or caused by toxins produced by microbes.

THL's morbidity index is designed to measure regional variations in morbidity as well as morbidity trends in individual regions. The index consists of seven disease groups and of four perspectives highlighting the significance of diseases. These perspectives are mortality, disability, quality of life and health expenditure. In the main index, disease groups receive a weight in accordance with the significance of that disease group in terms of the four perspectives. All morbidity data are retrieved from registers.

In THL's morbidity index, each disease group are weighted for prevalence according to the significance of that disease group for mortality, disability, quality of life and health expenditure. **The regional index** is the mean value of the weighted prevalence of each disease group. **Regional index** is the higher the more common morbidity is in the region. The index value for the whole country is 100 on the latest year of update.

Also a margin of **error (confidence interval)** has been calculated for each index value so that the effects of random variation on the index can be assessed. It is absolutely necessary to take the margins of error into account especially when interpreting data for small municipalities and the disease groups. Each of the disease groups and the four perspectives are described in detail below. Index value for the whole country is 100 on the latest year of update. When examining time series, it should be born in mind that new updates affect also the index values for previous years. The indexes are available both with and without age standardisation, and these two types of indexes are interpreted differently. Many diseases are strongly age-dependent, and then the regional age structure has a strong effect on the level of morbidity in that region. **Age standardised index** enables comparisons between regions independent of regional age structures. **Index without age standardisation** reflects the burden of disease on a region and is a better indicator of a region's morbidity-related costs, for example.

Definitions for the sub-indexes of THL's morbidity index:

Cancer index: The indicator gives the number of new cancer cases (C00–96, D06, D09.0–1, D30, D32–33, D41–43, D45–D47, D76, N87.2) among people aged 0–79 in proportion to the population of the same age and compared to the prevalence in the total population (whole country=100). The index includes all those who were diagnosed with cancer during the year. The index does not include non-melanoma skin cancer (C44) due to its minor impact on public health.

Coronary disease index: The indicator gives the prevalence of first attacks of coronary disease that resulted in hospitalisation or death (ICD-10 codes I20–I25, I46, R96, and R98) among people aged 35–79 years in proportion to the population of the same age and compared to the prevalence in the total population (whole country=100).

Cerebrovascular disease index: The indicator gives the prevalence of first attacks of cerebrovascular disease that resulted in hospitalisation or death (ICD-10 codes I60–I64, excluding I63.6) among people aged 35–79 years in proportion to the population of the same age and compared to the prevalence in the total population (whole country=100).

Musculoskeletal disorder index: The indicator gives the prevalence of disability pensions granted to people aged 16–64 on the grounds of diseases of the musculoskeletal system and connective tissue (ICD-10 codes M00–M99) in proportion to the population of the same age and compared to the prevalence in the total population (whole country=100).

Mental health index: The indicator is divided into three sections:

1. Suicides: : The indicator gives the number of suicides or suicide attempts leading to hospitalisation (ICD-10 codes X60–X84) among people aged 15–79 years in proportion to the population of the same age.
2. Psychosis: The indicator gives the prevalence of granted entitlements to special refunds for medicines prescribed for treatment of psychosis (Social Insurance Institution disease codes 112 and 188) in proportion to the total population.
3. The indicator gives the prevalence of disability pensions granted on the grounds of mental and behavioural disorders (ICD-10 codes F00–F99) among people aged 16–64 years.

Accidental injury index: The indicator gives the incidence of periods of hospital care due to injuries and poisonings (ICD-10 codes S00–T78) among people aged 15–79 years in proportion to the population of the same age and compared to the prevalence in the total population (whole country=100).

Dementia index: The indicator gives the prevalence of granted entitlements to special refunds for medicines prescribed for treatment of Alzheimer's disease (Social Insurance Institution disease code 307, the medicines donepezil, rivastigmine, galantamine or memantine) among people aged 65 or more in proportion to the population of the same age and compared to the prevalence in the total population (whole country=100).

Social assistance

Social assistance is a last-resort form of financial assistance whose purpose is to ensure income for individuals and families and promote their autonomy and independence. Social assistance is used to ensure that individuals and families have at least a basic in-

come to live a decent life. Each and every person is entitled to receive social assistance if they are need of support and are unable to earn a decent living with their wages/salary, business activities, other income support benefits, other sources of income or assets, the care of a person(s) with a maintenance obligation, or by any other means.

Personnel

Municipal personnel refers to social and health care staff working for municipalities and joint municipal boards on a monthly salary basis. **Man-years** are calculated assuming that the work input of part-time employees equals 60 per cent of that of fulltime employees, excluding those on leave of absence.

“The employed labour force comprises all persons aged 18–74 who were employed during thereference week and were neither registered as unemployed job seekers at the labour exchange office nor undergoing military or non-military service. Information on employment is based on data supplied by employment pension authorities and tax authorities.”

Expenditure

Social protection expenditure includes, according to the European System of Integrated Social Protection Statistics (ESSPROS), payments, services and goods, as well as reimbursements of expenses to those eligible for income security, in eight risk- or need-based groups (such as Old age, Illness and health etc.) **Health expenditure and financing** are recorded in the statistics using the concepts and classifications of the System of Health Accounts 2011 (SHA 2011) statistics system, which is based on an EU directive. Based on health accounting, cost items taking account of national characteristics have been provided for the production of reports at national level. Overall expenditure of health care is made up of the following cost items: specialised medical care, primary health care (excluding occupational health care, student health care and oral health care), oral health care, occupational health care and student health care, long-term care for the elderly and people with disabilities (excluding chronic care in primary health care and specialised medical care), private care compensated for by health insurance, other forms of health care, medication and other medical consumables, health care equipment and other medical consumer durables, administrative expenses associated with health care, travel expenses and gross investments in health care. In international comparisons, the general operating costs of health care are analysed, meaning that investment expenses are subtracted from total health care expenditure.

Health Promotion Capacity Building

Health Promotion in Municipal Management – TEA is illustrated using scores based on the four dimensions of the health promotion activity framework: commitment to the promotion of health and wellbeing at a strategic level, management, follow-up and means analysis, and engagement. The scores for each dimension have been obtained by awarding points for actions actually taken by the municipality in relation to legislation, recommendations and best practices. The total score equals the average score for the dimensions. Individual indicators are given points on a scale of 0 to 100. The score reflects

the success rate in the promotion of the health and well-being of the population within the municipality. If the total score is 100, the activities comply with good practices and quality in all respects.

Promotion of Physical Activity in Municipalities – TEA is indicated with scores based on the six dimensions of the health promotion activity framework: commitment to the promotion of physical activity at a strategic level, management, follow-up and means analysis, resource, engagement, and other core activities. The scores for each dimension have been obtained by awarding points for actions actually taken by the municipality in relation to legislation, recommendations and best practices. The total score equals the average score awarded for the various dimensions. Individual indicators are awarded points on a scale of 0 to 100. The score reflects the success rate in promoting physical activity in the municipality. If the total score is 100, the activities comply with good practices and quality in all respects.

Health Promotion in Comprehensive Schools – TEA is indicated using points based on the seven dimensions of the health promotion activity framework: commitment, management, follow-up and means analysis, resources, common practices, engagement and other core activities. The scores for each dimension have been obtained by awarding points for the actual activities and resources of the school in relation to legislation, recommendations and best practices. The total score equals the average score awarded for these dimensions. Individual indicators are awarded points on a scale of 0 to 100. The score reflects the success rate in the promotion of school children's health and well-being at school. If the total score is 100, the activities comply with good practices and quality in all respects.

Health Promotion in Upper Secondary Schools – TEA is indicated by scores based on the six dimensions of the health promotion activity framework: commitment, management, follow-up and means analysis, resources, common practices and engagement. The score for each dimension is obtained by awarding points for the actual activities and resources of the school in relation to legislation, recommendations and best practices. The total score equals the average score awarded for the dimensions. Individual indicators are awarded points on a scale of 0 to 100. The score reflects the success rate in promoting the health and well-being of students in upper secondary schools. If the total score is 100, the activities comply with good practices and quality in all respects.

Health Promotion in Vocational Schools – TEA is indicated by points based on the six dimensions of the health promotion activity framework: commitment, management, follow-up and means analysis, resources, common practices and engagement. The score awarded for each dimension is obtained by awarding points for the actual activities and resources of the school in relation to legislation, recommendations and best practices. The total score equals the average score awarded for the dimensions. Individual indicators are awarded points on a scale of 0 to 100. The score reflects the success rate in promoting the health and well-being of students at vocational school. If the total score is 100, the activities comply with good practices and quality in all respects.

Health Promotion Capacity Building (TEA) in Primary Health Care is indicated by points based on the seven dimensions of the health promotion activity framework: commitment, management, follow-up and means analysis, resources, common practices, engagement and other core activities. The score awarded for each dimension is obtained by giving points for the actual activities and resources of the health centre in

relation to legislation, recommendations and best practices. The total score equals the average score awarded for the dimensions. Individual indicators are awarded points on a scale of 0 to 100. The score reflects the health centre's success rate in promoting the health and well-being of the population. If the total score is 100, the activities comply with good practices and quality in all respects.

Population health and health behavior

Eating habits: In the School health promotion survey, a respondent is classified as eating little fruit, berries or vegetables if he or she reports having eaten fruit, berries and vegetables (other than potato) on less than 6 days during the previous week. In the AVTK, EVTK and ATH surveys, a respondent is classified as eating fresh vegetables daily if the respondent confirms having eaten fresh vegetables or root vegetables on 6–7 days in the previous week.

Overweight: In the School health promotion survey, adolescent overweight is determined with the help of the Body Mass Index (BMI). BMI values indicating overweight are defined by age and gender. For people who are 18 and over, the limit for overweight is 25 kg/m². For younger age groups the limit is lower; for 14 year-olds for example, it is 22.62 kg/m² for boys, and 23.34 kg/m² for girls. (See Cole et al: Establishing a standard definition for child overweight and obesity worldwide: international survey. *BMJ* 2000;320, 1240–45.) In the AVTK, EVTK and ATH surveys, adult overweight refers to a BMI value of over 25 kg/m² which is calculated based on the height and weight indicated by the respondent.

Physical activity: In the School health promotion survey, a respondent is considered as engaging in little or no physical activity if, in their free time, they habitually engage in physical activities causing shortness of breath or sweating for one hour, thirty minutes or not at all during a normal week. In the AVTK and ATH surveys, a respondent is considered as engaging in little or no physical activity if, in their free time, they habitually engage in physical activities for at least thirty minutes no more than once a week, causing at least minor shortness of breath and sweating.

Smoking: In the School health promotion survey, a respondent who currently smokes once a day, or more often, is classified as a smoker. In the AVTK, EVTK and ATH surveys, a respondent who has indicated that they smoke every day for at least one year, most recently smoking on the day of the response or the previous day, is classified as a smoker.

Alcohol use: In the School health promotion survey, a respondent is classified as drinking alcohol in order to become intoxicated if he or she drinks alcohol to the point of reaching a state of heavy intoxication either 1–2 times a month, or once a week or more often. In the AVTK and ATH surveys, a respondent is classified as a heavy alcohol user if the person consumes at least six alcohol units at a time (an alcohol unit is one bottle of beer or the equivalent, one glass of wine, or one restaurant serving of spirits) either once a week, or daily, or almost daily.

Health experience: In the School health promotion survey, a respondent is classified as experiencing poor or mediocre health status if he or she feels him/herself to be in mediocre, fairly poor or very poor health. In the AVT, EVTK and ATH surveys, a respondent is classified as experiencing poor or mediocre health status if he or she feels him/herself to be in mediocre, fairly poor or very poor health.

Functioning: In the School health promotion survey, the following questions gauge restrictions to the respondent's functioning: Do you find it difficult to 1) see (if you wear glasses or contact lenses, assess your ability to see with them), 2) hear (if you have a hearing aid, assess your hearing when using it), 3) walk about half a kilometre, for example around an athletics field (if you have an assistive device, assess your ability to walk when using it). The alternatives were 1) not difficult at all, 2) a little difficult, 3) very difficult and 4) I cannot do it at all. The examination includes the respondents who selected alternative 3 or 4 in at least one section. In the ATH survey, a respondent is classified as having decreased working ability if he or she has given 7 or less as their own work ability score. Based on the question: "Let us assume that the best score you ever received for working ability was 10 points. What score would you give your working ability at the moment, on a scale of 0 to 10? 0 meaning that you are completely unable to perform your tasks at present." A further evaluation is performed of those who gave no more than 7 as their working ability score. This question is included in the Work Ability Index and an indicator recommendation has been completed in the TOIMIA project. In the ATH survey, the functional ability of the population at retirement age is measured by examining unmet needs for assistance. Based on the question: "Do you need and receive help in performing daily chores due to your decreased functional capability?" The alternative responses were 1) I do not need or receive help, 2) I would need help but do not receive it and 3) I receive help, but not enough, 4) I receive enough help and 5) I could get by with less help. The share of respondents selecting alternative 2) or 3) is analysed in detail.

Anxiety: In the School health promotion survey, anxiety is measured using the General Anxiety Disorder 7 -item scale (GAD-7) indicator. This includes statements about feelings of nervousness, anxiety or tension, inability to control anxiety, a tendency to worry too much, difficulty in relaxing, restlessness, being annoyed or irritated and the fear that something awful will happen. If these things have bothered the respondent on several days in the last two weeks, the respondent is given one point. For the option of 'most days', two points are given and for the option 'almost every day' three points are given. Respondents given 10 points or more are classified as experiencing moderate or serious anxiety.

Severe psychological stress: In the ATH survey, the psychological stress level of the adult and retired population is analysed with the help of the MHI-5 questions. MHI-5 comprises five questions charting an individual's anxiety, depression and positive mood. The response is placed on a continuum, one end of which signifies psychological stress and the other a positive mood: "The next five (5) questions concern your feelings during the last four weeks. For each question, please indicate the number that best describes your feelings. For how much of the time over the last 4 weeks have you: Circle one number on each row." The sub-questions in each category included a) extreme nervousness, b) feeling so low that nothing has cheered you up, c) feeling calm and peaceful, d) feeling melancholic and unhappy and e) being happy. The following were given as the response options: 1) all the time, 2) most of the time, 3) a significant part of the time, 4) some of the time, 5) hardly at all and 6) not at all. The scale of response for each question was from 1 to 6. In order to calculate the final score, the points for questions c) and e) are reversed, after which they are added up (sum of the score, from 5 to 30) and modified on a scale of 0-100. It is possible to report psychological stress as a continuous variable or to use the score of 52 as

the cut-off point, in which those who receive 52 points or less are experiencing clinically significant symptoms of psychological stress. Those who have received at least 52 points for the scaled score are analysed.

Public opinion on social protection

For the purposes of the survey on Welfare and Services in Finland, in the Reformed social and health services survey and the FinSote 2017–2018 survey, **the population's opinions on social welfare and the funding of social and health care services**: do you fully agree, agree to some extent, do not agree or disagree, disagree to some extent, completely disagree: Social services in Finland work well on the whole.

For the purposes of the survey on Welfare and Services in Finland, **are defined as their answer to the statement under the following question**: I will give several statements on the health services. Give your opinion on the statements: do you fully agree, agree to some extent, do not agree or disagree, disagree to some extent, completely disagree: Health services in Finland work well on the whole.

The respondent's opinion on the functioning of social welfare services is defined based on their response to the statement under the following question in the Welfare and Services in Finland survey, the Social and health services reform survey, and the FinSote 2017–2018 survey: I will now read out some statements concerning social welfare services. Please respond by indicating if you fully agree, agree to some extent, neither agree or disagree, disagree to some extent or fully disagree with it: Social welfare services in Finland work well on the whole

The respondent's opinion on the functioning of health care services is defined based on their response to the statement under the following question in the Welfare and Social Services in Finland survey, the Social and health services reform survey, and the FinSote 2017–2018 survey: I will now read out some statements concerning health care services. Please respond by indicating if you fully agree, agree to some extent, neither agree or disagree, disagree to some extent or fully disagree with it: Health services work well on the whole?

The respondent's opinions on the targeting of public funds to health services, social services and income transfers are defined based on their response to the statement under the following question in the Welfare and Social Services in Finland survey, the Social and health services reform survey, and the FinSote 2017–2018 survey: Regarding health services, social services and income transfers, indicate to what extent you would like public funds to be used on their funding: should public funds be targeted to them more than at present, more or less the same as at present or less than at present. In the FinSote 2017–2018 survey, the options are more than now, the same amount as now, and less than now.

In the FinSote 2017–2018 survey, **the respondent's opinion on the use of own funds (as customer fees) for health and medical care** is defined as their answer to the following question: To what extent do you wish customers would use their own funds (as customer fees) for health and medical care? More than now, Same as now, Less than now.

In the FinSote 2017–2018 survey, **the respondent's opinion on the use of own funds (as customer fees) for funding social services** is defined as their answer to the following question: To what extent do you wish customers would use their own funds (as customer fees) for social services? More than now, Same as now, Less than now.

Indicators for monitoring the field of social welfare and health

Measure of educational level: In the statistics on the educational structure of the population, the population's level of education is measured with the average length of the highest level of completed education per capita. For example, level of education indicator 246 means that the theoretic duration of education per capita is 2.5 years after completion of comprehensive school education. The population's level of education is calculated from the population aged 20 and over. This is because many under the age of 20 have not yet completed their studies. The measure of level of education allows easy comparisons between regions in levels of education and monitoring of temporal changes. Source: Official Statistics of Finland (OSF): Educational structure of population [e-publication]. ISSN=2242-2919. Helsinki: Statistics Finland [referred: 9.1.2019]. Access method: http://www.stat.fi/til/vkour/index_en.html

The Gini coefficient is the most common indicator describing income differences. The higher value the Gini coefficient gets, the more unequally is income distributed. The biggest possible value for the Gini coefficient is one. Then the highest earning income recipient receives all the income. The smallest Gini coefficient value is 0, when the income of all income recipients is equal. In the income distribution statistics, Gini coefficients are presented as percentages (multiplied by one hundred). The Gini coefficient describes relative income differences. The Gini coefficient does not change if the incomes of all income earners change by the same percentage.

The potential years of life lost (PYLL) is formed by first calculating the probability of death by dividing the number of deaths in an age group with the number of people in that age group. Then, the figure is multiplied by the number of potential years of life lost (for example, a person who dies at the age 0 contributes 80 years of life lost, a person who dies at the age 20 contributes 60 years of life lost, etc.). Next, the sum of these age-group-specific figures are weighted by the national age structure of under 80 year-olds so that regional variations in age structure do not skew the comparison. Lastly, the figure is multiplied by 100 000.

PYLL is widely used internationally and it measures premature mortality by giving more weight to deaths at young age. The PYLL for a particular region indicates how many years would be lost due to premature deaths in an imaginary population where each age group had the same risk of death as the region as a whole and where there were 100 000 persons under the age of 80 divided into age groups in the same proportion as in the country as a whole. It is, then, possible to compare the PYLL figures for different regions with each other or with the national PYLL as well as examine any changes in the figures. PYLL can also be calculated by causes of death. Mortality is considered one of the most reliable indicators for population health especially in international comparisons. PYLL gives more weight especially to such health and welfare problems that increase the risk of death in the younger age groups.

General definitions

The service use data that are broken down by area are based on the client's/patient's municipality of residence. In some tables, the figures for the whole country include clients/patients who are not residing in Finland or whose municipality of residence is unknown.

Clients 31.12. refers to persons registered as clients on 31 December, including those temporarily absent.

Clients/patients/households during the year refers to the number of individual clients/patients/households irrespective of how many times they have used the services during the year.

Inpatient stays refers to a period during which a client/patient is registered as a recipient of institutional care. A inpatient stays begins with an admission entry and ends with a discharge entry. In the tables of this publication, inpatient stays include all inpatient stays completed during the statistical year (including day surgery). However, this does not apply to tables on services for substance abusers concerning periods of hospital care for the treatment of alcohol- and drug-related diseases. The figures in these tables include not only all inpatient stays completed during the statistical year but also all ongoing inpatient stays at the end of the year.

Inpatient days during the year refers to all inpatient days falling within the calendar year. The number of inpatient days is obtained as a difference between the date of discharge (or 31 Dec) and the date of admission (or 1 Jan), that is, excluding the day of discharge. If the date of discharge and the date of admission are the same, the number of inpatient days will be one. In child inpatient days, however, inpatient days only include attendance days.

Average length of stay refers to the average total length of all inpatient stays completed during the statistical year (including day surgery).

Visit refers to a personal contact between the client and a health or social care professional and an entry made in the records on account of the contact. It refers both to a visit by a client to a health or social care unit and to a visit by a health or social care professional to a client outside the unit. A visit by family members without the patient is also considered a visit (e.g. in child psychiatry).

Luokitukset

Alueluokitus: Vuosikirjan taulukoissa käytetään aluejakoina kuntaa, maakuntaa ja sairaanhoitopiiriä. Sairaanhoitopiirejä lukuun ottamatta kuntapohjaiset alueluokitukset löytyivät vuoteen 2015 asti Tilastokeskuksen julkaisemasta käsikirjasta ”Kunnat ja kuntapohjaiset aluejaot” ja vuodesta 2016 alkaen Tilastokeskuksen julkaisemista Kuntien koostetauluista (http://www.stat.fi/meta/luokitukset/tuote_ja_palvelu.html) (katso myös kartta ja alueluokitukset kirjan lopussa). Jokaisen kunnan on kuuluttava johonkin sairaanhoitopiiriin, mutta kunta ja sairaanhoitopiiri voivat nykyisin sopia..

Ammattiluokitus: Vuosikirjan taulukoissa on käytössä Tilastokeskuksen julkaisema ammattiluokitus 2010, joka perustuu Euroopan unionin ammattiluokitukseen. Ammattiluokitus 2010, Tilastokeskus, 2011, Käsikirjoja 14.

www.tilastokeskus.fi/meta/luokitukset/ammatti/001-2010/index.html

DRG (Diagnosis Related Group) on luokitusjärjestelmä, jossa potilaan saama hoito ryhmitellään päädiagnoosin, mahdollisten hoitoon vaikuttavien sivudiagnoosien, suoritettujen toimenpiteiden, hoitoajan sekä potilaan iän ja sukupuolen ja sairaalasta poistumistilan mukaan kliinisesti mielekkäisiin ryhmiin. Kunkin ryhmän sisällä hoitojaksen vaatima voimavarojen kulutus on +. NordDRG Full -ryhmät sisältävät sekä avo- että laitoshoidon (käynnit ja hoitojaksot). **Sairaalatyyppejä on neljä:** yliopistosairaala, keskussairaala, muu sairaala (ent. aluesairaala) ja erikoislääkärijohtoinen terveyskeskussairaala.

Perusterveydenhuollon avohoidon käyntisyyn/diagnoosin kirjaamisessa voidaan vaihtoehtoisesti käyttää ICD-10 -tautiluokitusta tai ICPC-2 -luokitusta.

Tautiluokitus ICD-10 ”Diagnoosi” (taudin määrittäminen) ilmaisee lääketieteelliseen tietoon perustuvan käsityksen terveysongelman syystä. Diagnoosiksi valitaan terveydenhuollon ammattihenkilön näkemys asiakkaan terveysongelmasta. Diagnoosien kirjaamiseen käytetään WHO:n ICD -tautiluokitusta, jonka ajantasainen versio on saatavilla koodistopalvelusta: www.thl.fi/koodistopalvelu (THL - Tautiluokitus ICD-10).

Perusterveydenhuollon **ICPC-luokitusta** käytetään Avohilmossa kuvaamaan potilaan hoitoon hakeutumisen syytä. ICPC on Maailman perhelääkäri- ja yleislääkärijärjestön (Wonca) kansainvälinen luokituskomitean (WICC) ylläpitämä perusterveydenhuollon hoitoon hakeutumisen syitä ja terveysongelmia kuvaava koodisto. Luokituksesta käytössä oleva versio ICPC-2 on saatavilla koodistopalvelusta: www.thl.fi/koodistopalvelu (Kuntaliitto - ICPC Perusterveydenhuollon luokitus).

Sosiaalimenot on tässä vuosikirjassa luokiteltu EU:n mukaisen sosiaaliturvan tilastointijärjestelmän, ESSPROS (The European System of Integrated Social Protection Statistics) mukaisesti. ESSPROS Manual, 2008 Edition. Theme: Population and social-conditions, Collection: Methodologies and working papers. ISBN 978-92-79-04777-0, ISSN 1977-0375. (<http://europa.eu>).

Terveydenhuollon meno- ja rahoitustietojen tilastointi pohjautuu OECD:n terveystilinpitojärjestelmän (SHA, System of Health Accounts) mukaisiin käsitteisiin ja luokituksiin. Vuosikirjassa raportoidaan terveystilinpitojärjestelmän tietosisällöistä johdetut ja kansalliset erityispiirteet huomioivat tiedot. OECD, A System of Health Accounts. Paris 2011.

Toimenpideluokitus: THL-Toimenpideluokitus.

<http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-245-858-2>

Toimialaluokitus: Vuosikirjan taulukoissa on käytössä Tilastokeskuksen julkaisema toimialaluokitus 2002 ja 2008, jotka perustuu Euroopan unionin yhteiseen toimialaluokitukseen.

www.tilastokeskus.fi/meta/luokitukset/toimiala/001-2008/index.html

Klassifikationer

Områdesindelning: I årsbokens tabeller används områdesindelningen kommun, landskap och sjukvårdsdistrikt. Med undantag av sjukvårdsdistrikten finns alla kommunbaserade områdesindelningar fram till år 2015 i Statistikcentralens handbok ”Kommuner och kommunbaserade indelningar”, och från och med år 2016 i Statistikcentralens tabellsammanställning över kommuner (http://www.stat.fi/meta/luokitukset/tuote_ja_palvelu.html) (se även karta och områdesindelningar i slutet av boken). Varje kommun måste höra till något sjukvårdsdistrikt, men nuförtiden kan kommunerna och sjukvårdsdistrikten sinsemellan komma överens om detta.

Yrkesklassificering:: I tabellerna används Statistikcentralens yrkesklassificering från 2010, som bygger på Europeiska unionens yrkesklassificering. Ammattiluokitus [Yrkesklassificeringen] 2010, Statistikcentralen, 2011, Handböcker 14

www.tilastokeskus.fi/meta/luokitukset/ammatti/001-2010/index_sv.html

DRG (Diagnosis Related Groups) är ett klassifikationssystem, där vården av patienten indelas i kliniskt relevanta grupper enligt huvuddiagnosen, möjliga bidaagnoser som påverkat vården, de utförda åtgärderna, vårdtiden, patientens ålder och kön samt patientens tillstånd vid utskrivning. Inom varje grupp är konsumtionen av resurser under vårdperioden i genomsnitt i samma klass. Den nordiska DRG-klassifikationen kallas NordDRG. NordDRG Full-grupperna innefattar både öppen- och slutenvården (besök och vårdperioder). **Fyra sjukhustyper används:** universitets-sjukhus, centralsjukhus, annat sjukhus (tidigare kretssjukhus) och specialistlett hälsovårdscentralsjukhus.

Vid registrering av diagnos/besöksorsak inom den öppna primärvården kan man använda sig av antingen ICD-10- eller ICPC-2-klassifikationen.

Sjukdomsklassifikationen ICD-10 anger en uppfattning om orsaken till hälsoproblemet utgående från medicinsk information. Som diagnos väljs en inom hälso- och sjukvården yrkesutbildad persons uppfattning om klientens hälsoproblem. Vid registrering av diagnoser används WHO:s ICD-sjukdomsklassifikation, av vilken en aktuell version är tillgänglig i Kodtjänsten: www.thl.fi/sv/web/thlfi-sv/forskning-och-utveckling/tjanster/kodtjanst (THL – Sjukdomsklassificering ICD-10).

Primärvårdens **ICPC-klassifikation** används i Avohilmo för att beskriva orsaken till att en patient uppsökt vård. ICPC är ett kodsysteem som beskriver hälsoproblem och orsaker till att en patient uppsökt primärvård. Systemet administreras av den internationella klassifikationskommittén (WICC) vid världsorganisationen för familjeläkare och allmänläkare (Wonca). Den version av kodsysteem som används, ICPC-2, är tillgängligt i Kodtjänsten: www.thl.fi/koodistopalvelu (Kommunförbundet – ICPC klassifikation för primärvården).

De sociala utgifterna följer EU:s system för statistik över socialt skydd (ESSPROS European System of Integrated Social Protection Statistics). Eurostat, ESSPROS Manual, 2008 Edition. Theme: Population and social conditions, Collection: Methodologies and working papers. ISBN 978-92-79-04777-0, ISSN 1977-0375.

(<http://europa.eu>).

Statistikföringen av uppgifterna om **hälso- och sjukvårdsutgifterna och deras finansiering** bygger på begreppen och indelningarna i OECD:s system för hälsoräkenskaper (SHA, System of Health Accounts). Uppgifterna i årsboken har härletts från datainnehållet i systemet för hälsoräkenskaper och tar hänsyn till de nationella särdragen. OECD, A System of Health Accounts. Paris 2011.

THL-Åtgärdskalssifikation: <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-245-858-2>

Näringsgrensindelning: I tabellerna används Statistikcentralens näringsgrensindelning, som publicerats 2002 och 2008 som bygger på Europeiska unionens gemensamma näringsgrensindelning.

www.tilastokeskus.fi/meta/luokitukset/toimiala/001-2008/index_sv.html

Classifications

Regional classification: The tables in the yearbook use a regional classification system based on municipality, region and hospital district. Up to 2015 a handbook “Municipalities and regional divisions based on municipalities” and from 2016 “Tables on municipalities”, both published by Statistics Finland, describe all municipality-based regional classifications, except for hospital districts. (http://www.stat.fi/meta/luokitukset/tuote_ja_palvelu.html) (see the map and regional classifications at the end of the yearbook) Each municipality must belong to a hospital district, but municipalities and hospital districts are allowed to decide on the matter independently

Classification of occupations: The tables in the yearbook use Statistics Finland’s classification of occupations 2010, which is based on the joint European Union classification of occupations. Classification of occupations 2010, Statistics Finland, 2011, Handbooks 14.

www.tilastokeskus.fi/meta/luokitukset/ammatti/001-2010/index_en.html

DRG (Diagnosis Related Group) is a classification system where treatment received a patient is categorised into clinically meaningful groups by primary diagnosis, secondary diagnoses that potentially affect the treatment, procedures performed, length of stay as well as the patient’s age and gender and state at discharge. The level of resources going into a period of care is, on average, the same within each group. The Nordic DRG classification is called NordDRG. NordDRG Full groups include both outpatient and inpatient care (visits and inpatient stays). **There are four types of hospitals:** university hospital, central hospital, other hospital (previously regional hospital) and specialist led health-centre hospital.

In primary outpatient care, diagnoses and reasons for visit can be recorded with either ICD-10 codes or ICPC-2 codes.

The ICD-10 codes give the identification of the cause of a health problem on the basis of medical knowledge. A diagnosis is a health care practitioner’s perception of the client’s health problem. Diagnoses are recorded by using the WHO ICD classification of diseases. An up-to-date version of the classification is available in Finnish at: www.thl.fi/koodistopalvelu (THL - Tautiluokitus ICD-10).

The International Classification of Primary Care (**ICPC**) is used in the Avohilmo Register to describe why patients are seeking treatment. ICPC is a classification method developed by the International Classification Committee (WICC) of the World Organization of Family Doctors (Wonca) to describe patients’ health problems and reasons for seeking treatment. The version ICPC-2 is available in Finnish at: www.thl.fi/koodistopalvelu (Kuntaliitto - ICPC Perusterveydenhuollon luokitus).

The yearbook classifies **social protection expenditure** according to the European System of Integrated Social Protection Statistics ESSPROS. Eurostat, ESSPROS Manual, 2008 Edition. Theme: Population and social conditions, Collection: Methodologies and working papers. ISBN 978-92-79-04777-0, ISSN 1977-0375. (<http://europa.eu>).

The accounting of **health expenditure and financing** data is based on the concepts and classifications of the OECD System of Health Accounts (SHA). The yearbook reports data produced on the basis of the SHA data contents while taking into account national special features. OECD, A System of Health Accounts. Paris 2011.

Classification of surgical procedures: “THL-Toimenpideluokitus”.

<http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-245-858-2>

Classification of economic activities: The tables in the yearbook use Statistics Finland’s classification of economic activities 2010, which is based on the joint European Union classification of economic activities. TOL 2002 and 2008.

www.tilastokeskus.fi/meta/luokitukset/toimiala/001-2008/index_en.html

Lähteet

Alkoholijuomien hintaindeksit. SVT. THL.

Alkoholijuomien hintaindeksit -tilasto kuvaa alkoholijuomien kuluttajahintojen kehitystä ja kertoo, kuinka paljon hinnat ovat muuttuneet vertailuajankohtaan nähden. Tilasto sisältää tiedot alkoholijuomien reaalihintojen ja nimellishintojen kehityksestä anniskelu- ja vähittäismyynnissä. Alkoholijuomien hintaindeksien tausta-aineistona on vähittäismyynnin osalta Alko Oy:stä saadut tiedot sekä Tilastokeskuksen elintarvikeliikkeistä keräämät tiedot. Anniskelumyynnin hintatiedot saadaan THL:n ravintolakyselytutkimuksesta.

Alkoholijuomien kulutus. SVT. THL.

Alkoholijuomien kulutus -tilasto sisältää sekä alkoholijuomien tilastoidun että tilastoimattoman kulutuksen. Alkoholijuomien tilastoitu kulutus saadaan Alkon myymälöiden myyntitiedoista sekä tukkumyyjien toimitustiedoista anniskeluravintoloille ja korkeintaan 4,7 tilavuusprosenttisia alkoholijuomia myyville elintarvikeliikkeille, kioskeille ja huoltoasemille sekä tilaviinien ja sahdin vähittäismyymälöille.

Tilastoimaton alkoholijuomien kulutus sisältää matkustajien alkoholin tuonnin, salakuljetuksen, laillisen ja laittoman kotivalmistuksen, korvikkeet sekä suomalaisten Suomen rajojen ulkopuolella kuluttaman alkoholin. Tilastoimaton alkoholijuomien kulutus lasetaan viranomaislähteistä ja haastattelututkimuksista saatujen tietojen perusteella.

Alueellinen terveys ja hyvinvointitutkimus (ATH). THL.

Alueellisen terveys- ja hyvinvointitutkimuksen avulla seurataan suomalaisen aikuisväestön hyvinvoinnin, terveyden, elintapojen ja palvelutarpeen muutoksia eri väestöryhmissä kansallisesti ja eri aluetasoilla. ATH-tutkimus on toteutettu vuosittain kansallisena postikyselynä vuodesta 2012 lähtien.

ATH-tutkimusta varten on poimittu väestörekisteristä vaihtelevan kokoinen satunnaisosotos 20 vuotta täyttäneistä suomalaisista. AVTK- ja EVTK-tutkimusten vuosikirjassa olevien aikasarjojen jatkamista varten ATH-tutkimuksesta on käytetty vain vastaavien ikäryhmien (20–64- ja 65–84-vuotiaat) aineistoa. Vastausaktiivisuudet 20–64-vuotiailla ovat vaihdelleet välillä 46–47% ja 65–84-vuotiailla välillä 71–72 %. Otoksot ja vastanneiden määrät 20–64-vuotiailla olivat seuraavat: 2012 otoskoko 5 458 ja vastanneet 2 508, 2013 otoskoko 64 422 ja vastanneet 30 208, 2014 otoskoko 25 531 ja vastanneet 11 752, 2015 otoskoko 25 611 ja vastanneet 11 744, 2016 otoskoko 8 298 ja vastanneet 2 628, 2017 otoskoko 6 534 ja vastanneet 2 341. Otoksot ja vastanneiden määrät 65–84-vuotiailla olivat seuraavat: 2012 otoskoko 2 116 ja vastanneet 1 464, 2013 otoskoko 25 275 ja vastanneet 17 400, 2014 otoskoko 10 348 ja vastanneet 7 287, 2015 otoskoko 10 402 ja vastanneet 7 399, 2016 otoskoko 2 820 ja vastanneet 1 877, 2017 otoskoko 2 909 ja vastanneet 1 871. Vastauskadon aiheuttamaa mahdollista harhaa tuloksissa on korjattu painokertoimin ja tulokset ovat luotettavasti yleistettävissä koko väestöön. Lisätietoa aineistosta ja perustulosraportti saatavissa www.thl.fi/ath.

Vuodesta 2016 tutkimusta toteutetaan nimellä Aikuisten terveys-, hyvinvointi- ja palvelututkimus, ATH. Vuoden 2017 syksystä alkaen ATH-tutkimus jatkuu nimellä FinSote-tutkimus. (Katso Finsote).

Elatustuki. Kela.

Elatustuen toimeenpanoon liittyvät tehtävät siirtyivät kunnilta Kelalle 1.4.2009. Kela on siitä alkaen tuottanut tilastot elatustuesta ja elatusavun perinnästä. Elatustukea tilastoidaan yksiköillä etuuden saajat, lapset ja maksetut etuudet. Luokittelijoina ovat täysi - tai vähennetty tuki, korvattava - tai ei-korvattava tuki sekä yleiset alue- ja demografiset luokitukset. Tilasto elatustuesta perustuu kokonaisaineistoihin Kelasta maksetuista elatustuista.

Eläkeikäisen väestön terveyskäyttäytyminen ja terveys (EVTK) -tutkimus. THL

Eläkeikäisen väestön terveyskäyttäytyminen ja terveys (EVTK) -tutkimusta varten on poimittu väestörekisteristä kahden vuoden välein sukupuolen ja 5-vuotisikäryhmän mukaan ositettu 2 400 henkilön otos 65–84-vuotiaista Suomen kansalaisista. Tulokset, jotka koskevat 65–84-vuotiaita, on painotettu 5-vuotisikäryhmittäin vastaamaan vuoden 2013 väestön ikäjakaumaa. Postikyselytutkimuksen keskimääräinen vastausaktiivisuus on ollut 76 % vuosina 2001–2013, ja se on vaihdellut välillä 72–82 %. Tutkimukseen vastanneiden lukumäärä tutkimusvuosina: 2001: N=1 949, 2003: N=1 863, 2005: N=1 863, 2007: N=1 847, 2009: N=1 741, 2011: N=1723, 2013: N=1760.

Helldán A, Helakorpi S. Eläkeikäisen väestön terveyskäyttäytyminen ja terveys keväällä 2013 ja niiden muutokset 1993–2013. Terveiden ja hyvinvoinnin laitos (THL), Raportti 15/2014. www.thl.fi/evtk.

Erikoissairaanhoidon hoitoonpääsy. THL

Tilasto sisältää erikoisalakohdasta tietoa kiireettömään hoitoon pääsyn odotusajoista, hoidon tarpeen arvioinnin odotusajoista sekä läheteen käsittelyajoista sairaanhoitopiireissä ja perusterveydenhuollon erikoissairaanhoidon yksiköissä. Lisäksi tilastoraportissa on tietoja yleisimpien leikkausjonoryhmien odotusajoista.

Tiedot kerätään kolme kertaa vuodessa ja ne julkaistaan sähköisinä tietokantaraportteina. Tiedot on kerätty sairaanhoitopiireistä joulukuun lopusta 2007 lähtien ja perusterveydenhuollon erikoissairaanhoidon yksiköistä joulukuun lopusta 2008 lähtien.

Erikoissairaanhoito. THL

Erikoissairaanhoidon tilasto perustuu vuosittain terveydenhuollon toimintayksiköistä henkilötunnuksella kerättäviin hoitoilmoituksiin. Ne sisältävät tiedot palvelun tuottajasta, potilaan kotikunnasta, hoitoon tulon tiedot, hoitoon liittyvät tiedot toimenpiteeseen sekä hoidon päättymiseen liittyviä tietoja. Psykiatrian erikoisalojen potilaista ilmoitetaan näiden tietojen lisäksi psykiatrian erikoisalojen lisätiedot, jotka käsittelevät lääkkeitä, pakkotoimia ja psyykkisen tilan arviointia. Samoin vaativista sydänpotilaista kerätään lisätietoja. Lisäksi vuoden viimeisenä päivänä sairaalassa vuodeosastoilla olevista potilaista tehdään potilaslaskenta.

Terveiden ja hyvinvoinnin laitos kerää vuosittain terveydenhuollon palveluntuotajilta hoitoilmoitukset (HILMO) päätyneistä hoitojaksoista ja avohoitokäynneistä. Erikoissairaanhoidon tilastoon on kerätty tietoja kaikista kuntien, kuntayhtymien ja valtion sairaaloista sekä suurimmista yksityissairaaloista. Lisäksi vuoden viimeisenä päivänä sairaalassa olevista potilaista tehdään potilaslaskenta. Nykyisenkaltainen tiedonkeruu laitoshoidosta alkoi terveydenhuollossa vuonna 1994. Erikoissairaanhoidon avohoidosta tietoja on kerätty vuodesta 1998 alkaen, mutta vertailukelpoisia tiedot ovat vuodesta 2006 lähtien. Jo ennen tätä, vuodesta 1967 lähtien, kerättiin ns. poistoilmoitusrekisteriin tietoja sairaaloiden ja terveyskeskusten vuodeosastoilta poistuneista potilaista.

Esi- ja peruskouluopetus. SVT. Tilastokeskus.

Peruskoulutilasto sisältää koulukohtaisia oppilasmäärätietoja peruskouluista, peruskouluasteen erityiskouluista sekä perus- ja lukioasteen kouluista. Kuluvaan syksyn tiedot kuvaavat tilannetta 20.9. ja päättötiedot edellistä lukuvuotta. Tiedonkeruun yhteydessä kerätään tietoja peruskoululaisten erityisopetuksesta ja ainevalinnoista.

Eurostat, Sosiaalisen suojelun tietokanta. (ESSPROS)

<http://epp.eurostat.ec.europa.eu>

FinSote: kansallinen terveys-, hyvinvointi- ja palvelututkimus. THL.

Kansallisen terveys-, hyvinvointi- ja palvelututkimus FinSoten avulla seurataan väestön hyvinvoinnissa ja terveydessä tapahtuneita muutoksia eri väestöryhmissä ja alueittain. Tutkimus tuottaa seuranta- ja arviointitietoa väestön palvelutarpeiden tyydyttymisestä sekä väestön näkemyksistä sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujärjestelmästä, palveluiden saatavuudesta, laadusta ja käytöstä.

FinSote sisältää osia vuonna 2010 alkaneesta Aikuisten terveys-, hyvinvointi- ja palvelututkimuksesta (ATH), mutta siihen on lisätty sote-uudistukselle ominaisia kysymyksiä muun muassa palveluista ja valinnanvapaudesta. FinSote -tutkimus toteutetaan vuosittain. Tietoa kerätään parillisina vuosina laajalla lomakkeella (otoskoko noin 60 000), mikä mahdollistaa maakuntatasoisen tietotuotannon. Parittomina vuosina tietoa kerätään suppealla lomakkeella (otoskoko noin 10 000) kansallisen tason seurantaa ja päätöksentekoa varten.

Kyselyyn vastaajat ovat 20 vuotta täyttäneitä Suomessa vakituisesti asuvia henkilöitä. Yläikärajaa ei ole. Kysely lähetettiin vuonna 2017–2018 satunnaisotannalla valikoituille 59 400 henkilölle (yhteensä 3300/maakunta) Väestörekisterikeskuksen tietojen avulla. Ikääntyneitä (yli 75-vuotiaat) poimittiin vuoden 2018 tiedonkeruussa mukaan kiinteällä ryhmäkoolla (1000/maakunta), jotta määrä vastaisi muita ikäryhmiä. Tutkimuksessa on kolmelle ikäryhmälle räätälöidyt tutkimuslomakkeet (20–54, 55–74, 75+) neljällä kielellä: suomi, ruotsi, venäjä ja englanti.

Vuonna 2017–2018 vastaajia oli 26 422 ja vastausprosentti oli 45,3. Ikäryhmittäin tarkasteltuna kattavuus oli 20–54-vuotiailla 28,0 %, 55–74-vuotiailla 58,4 % ja 75 vuotta täyttäneillä 57,3 %.

Hedelmöityshoidot. SVT. THL.

Hedelmöityshoitotilastoihin kerätään tietoja koeputkihedelmöityksistä (vuodesta 1992 lähtien) ja inseminaatioista (vuodesta 2006 lähtien). Tilasto sisältää tietoja toimenpiteiden määrästä ja hoitojen tuloksista (raskauksista, synnytyksistä ja syntyneistä lapsista). Tiedot saadaan kaikilta hedelmöityshoitoja antavilta klinikoilta. THL on kerännyt tietoja vuodesta 1994 lähtien. Helsingin yliopistollinen keskussairaala keräsi tiedot vuosina 1992–1993.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen ammatillisessa peruskoulutuksessa – TEA. THL.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen ammatillisessa peruskoulutuksessa -kokonaisuus sisältää vertailutiedot oppilaitosten toiminnasta ja resursseista opiskelijoiden hyvinvoinnin edistämiseksi. Tiedot kerätään suoraan oppilaitoksen toimipisteiden/yksiköiden rehtoreilta tai oppilaitoksen toimipisteiden johtamisesta vastaavilta yhteistyössä opiskeluhuoltoryhmän kanssa. Tiedonkeruu toteutetaan syksyisin, kahden vuoden välein parillisina vuosina. Tietojen keskimääräinen kattavuus on ollut 91 % ja se on vaihdellut välillä 90–92 %. Tiedonkeruuseen osallistuneiden oppilaitosten lukumäärä vuosina: 2012: N=146, 2014: N=133 ja toimipisteiden lukumäärä vuonna 2016: N=317.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen kuntajohdossa – TEA. THL.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen kuntajohdossa -tilasto sisältää vertailutiedot kuntien toiminnasta väestönsä terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseksi (terveydenhuoltolaki 12 §). Kokonaisuudessa tarkastellaan erityisesti kuntajohdon roolia ja merkitystä kunnan kaikkia toimialoja koskevassa hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyössä. Tiedot kootaan suoraan kuntien keskushallinnosta (esimerkiksi kunnanjohtaja, strategiajohtaja tai hallintojohtaja yhteistyössä kunnan johtoryhmän kanssa). Tiedonkeruu toteutetaan keväisin, kahden vuoden välein parittomina vuosina. Tietojen keskimääräinen kattavuus on ollut 74 % ja se on vaihdellut välillä 58–92 %. Tiedonkeruuseen osallistuneiden kuntien lukumäärä vuosina: 2011: N=195, 2013: N=214, 2015: N=251, 2017: N=270

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen lukioissa – TEA. THL.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen lukiossa -kokonaisuus sisältää vertailutiedot lukioden toiminnasta ja resursseista opiskelijoiden hyvinvoinnin edistämiseksi. Tiedot kerätään suoraan nuorten lukiokoulutusta antavien oppilaitosten rehtoreilta yhteistyössä opiskeluhuoltoryhmän kanssa. Tiedonkeruu toteutetaan syksyisin, kahden vuoden välein parillisina vuosina. Tietojen keskimääräinen kattavuus on ollut 84 % ja se on vaihdellut välillä 82–86 %. Tiedonkeruuseen osallistuneiden lukioden lukumäärä vuosina: 2012: N=343, 2014: N=323, 2016: N=335.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen peruskouluissa – TEA. THL.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen peruskouluissa -tilasto sisältää vertailutiedot sekä koulujen toiminnasta että resursseista oppilaiden hyvinvoinnin edistämiseksi.

Tiedot kerätään suoraan peruskoulujen rehtoreilta yhteistyössä oppilashuoltoryhmän kanssa. Tiedonkeruu toteutetaan syksyisin, kahden vuoden välein parittomina vuosina. Tietojen keskimääräinen kattavuus on ollut 72 % ja se on vaihdellut välillä 63–80 %. Tiedonkeruuseen osallistuneiden koulujen lukumäärä vuosina: 2009: N=1803, 2011: N=2084, 2013: N=2022, 2015: N=2013.

Kotihoidon laskenta 30.11. SVT. THL.

Kotihoidon asiakkaista on kerätty joka toinen vuosi asiakaskohtaisia tietoja osana sosiaalihuollon hoitoilmoitusjärjestelmää (vuodesta 2007 lähtien tiedot kerätään joka vuodelta). Mukana ovat sellaiset kotihoitoasiakkaat, joilla on laskentapäivänä voimassa oleva palvelu- ja hoitosuunnitelma tai jotka muuten saavat säännöllisesti vähintään kerran viikossa kotipalvelua, kotisairaanhoidoa tai päiväsairaalapalveluja. Aineistossa on tietoja palveluntuottajista sekä asiakkaista ja heidän saamistaan palveluista. Tiedot ilmoittaa palvelun tuottaja.

Kouluterveyskysely. THL.

Kouluterveyskysely tehdään opettajan ohjaamana luokkakyselynä. Siihen vastaavat peruskoulussa 8. ja 9. luokkien oppilaat ja lukiossa 1. ja 2. vuoden opiskelijat. Ammatillisissa oppilaitoksissa kyselyyn osallistuvat opetussuunnitelmaperustaisessa ammatillisessa peruskoulutuksessa opiskelevat 1. ja 2. vuoden opiskelijat. Kyselyllä pyritään tavoittamaan kaikki kohderyhmään kuuluvat nuoret.

Kouluterveyskyselyn aineisto kerättiin vuoteen 2011 saakka parillisina vuosina Etelä-Suomessa, Itä-Suomessa ja Lapissa ja parittomina vuosina muualla Suomessa. Koko maata kuvaavaa tietoa saadaan, kun yhdistetään peräkkäisten vuosien aineistot. Vuosina 2013–2017 kysely tehtiin koko maassa yhtä aikaa. Ammatillisten oppilaitosten aineisto on rajattu alle 21-vuotiaisiin, joten vastaajat ovat pääosin 14–20-vuotiaita. Aineisto kattoi peruskoulussa 80–84 prosenttia ja lukiossa 69–76 prosenttia perusjoukosta vuosina 2002–2013. Vuosina 2015–2017 kattavuus oli peruskoulussa 43–63 prosenttia. Ammatillisten oppilaitosten osalta kattavuutta ei pystytty luotettavasti selvittämään. Tutkimukseen osallistuneiden määrän lasku vuonna 2015 ja 2017 johtui tiedonkeruuseen liittyvistä teknisistä ongelmista. Ongelmat eivät kuitenkaan oleellisesti vaikuttaneet koko maasta raportoitavan tiedon laatuun, vaan tietoja voidaan pitää kansallisesti yleistettävänä.

Vastanneiden lukumäärä tutkimusvuosina: 2002–2003: N=153 531, 2004–2005: N=158 163, 2006–2007: N=161 889, 2008–2009: N=199 757, 2010–2011: N=192 414, 2013: N=182 864, 2015: N=120 400, 2017: 134 150.

Kuntasektorin palkat. SVT. Tilastokeskus.

Kuntasektorin palkat -tilasto kuvaa kuntien ja kuntayhtymien palveluksessa olevien palkansaajien lukumääriä ja ansioita mm. alueen, toimialan, ammatin, koulutuksen, sukupuolen ja iän mukaan. Tiedot perustuvat Tilastokeskuksen tekemiin kuntasektorin kuukausi- ja tuntipalkkaisten tiedusteluihin, joihin kunnat ja kuntayhtymät ilmoittavat palvelussuhde- ja palkkatiedot vuosittain lokakuun 1. päivänä voimassaolevista palvelussuhteista.

Kuntien ja kuntayhtymien talous ja toiminta. SVT. Tilastokeskus .

Tilastokeskus keräsi vuoteen 2014 asti vuosittain kaikilta Suomen kunnilta sekä sosiaalipalveluja tuottavilta kuntayhtymiltä tietoja kunnan kustantamista palveluista eli palveluista, jotka kunta on asukkaalleen joko itse tuottanut tai ostanut muilta kunnilta, kuntayhtymiltä, valtiolta tai yksityisiltä palveluntuottajilta. Ahvenanmaan kuntien ja kuntayhtymien tiedot keräsi ja käsitteli Ålands statistik- och utredningsbyrå. Tilastoa edelsi vuoteen 1993 asti sosiaali- ja terveydenhuollon kertomustietojärjestelmä (KETI), jota ylläpiti sosiaali- ja terveysministeriö.

Lapsen elatus ja huolto. SVT. THL.

Tilasto perustuu kuntien THL:lle ilmoittamiin lapsen huoltoa, tapaamisoikeutta, asumista, elatussopimuksia sekä isyyden selvittämisiä ja vahvistamisia koskeviin yhteenvetotietoihin. Tiedot on kerätty vuodesta 1985 lähtien. Vuosilta 1970–2008 tilastossa on myös elatustukea koskevat tiedot.

Lastensuojelu. SVT. THL.

Tiedot perustuvat THL:n lastensuojelurekisterissä oleviin tietoihin kodin ulkopuolelle sijoitetuista lapsista ja nuorista sekä THL:n vuosittain kunnille tekemään yhteenvetokyselyyn lastensuojelun avohuollon tukitoimien piirissä olleista lapsista ja nuorista. Lastensuojelurekisteriä on tehty nykymuodossaan vuodesta 1991 lähtien ja lastensuojelun avohuollon tilastoa vuodesta 1992 lähtien.

Liikunnan edistäminen kunnissa – TEA. THL.

Liikunnan edistäminen kunnissa -tilasto sisältää vertailutiedot kuntien toiminnasta ja resursseista laajojen väestöryhmien liikunnan edistämiseksi. Tiedot kootaan sekä kansallisista tietolähteistä että suoraan kuntien liikunnan edistämisestä vastaavilta viranhaltijoilta. Tiedonkeruu toteutetaan keväisin, kahden vuoden välein parillisina vuosina. Tietojen keskimääräinen kattavuus on ollut 79 % ja se on vaihdellut välillä 68–91 %. Tiedonkeruuseen osallistuneiden kuntien lukumäärä vuosina: 2010: N=268, 2012: N=230, 2014: N=249, 2016: N=271.

Näkövammarekisteri. Näkövammaisten Keskusliitto ry./THL.

Näkövammarekisteri on THL:n rekisteri, jota teknisesti ylläpitää Näkövammaisten Keskusliitto ry. Ilmoituksen rekisteriin lähettää hoitava lääkäri tai muu hoitohenkilöstöön kuuluva. Rekisterissä on tietoa WHO:n määritelmän mukaisista näkövammatapauksista vuodesta 1983 lähtien.

OECD -tilastotietokanta.

[http://stats.oecd.org\(02.05.2018\)](http://stats.oecd.org(02.05.2018))

Perinataalitilasto - synnyttäjät, synnytykset ja vastasyntyneet. SVT. THL.

Tiedot perustuvat THL:n syntymärekisteriin, johon kerätään tietoja Suomessa synnyttäen äideistä ja syntyneistä lapsista. Tiedot kerätään sairaaloilta ja niitä täydennetään Tilastokeskuksen kuolemansyytilaston ja Väestörekisterikeskuksen tiedoilla. Rekisterissä on tietoja vuodesta 1987 lähtien.

Perusterveydenhuolto. THL.

Perusterveydenhuollon tilasto perustuu vuosittain terveydenhuollon toimintayksiköistä henkilötunnuksella kerättäviin hoitoilmoituksiin. Valtakunnallinen sosiaali- ja terveydenhuollon hoitoilmoitusjärjestelmä on laajentunut kattamaan perusterveydenhuollon avohoidon vuonna 2011. Perusterveydenhuollon avohoidon hoitoilmoitukset sisältävät tietoja palvelutapahtuman tuottajista, asiakkaiden yhteydenotoista, hoidon tarpeen arvioinnista, ajanvaraustiedoista sekä palvelutapahtuman sisällöstä, kuten käyntisyistä ja toimenpiteistä sekä jatkohoidosta. Lisäksi perusterveydenhuollon tilastoon tulee tietoja terveyskeskusten laitoshoidosta. Perusterveydenhuollon laitoshoidon hoitoilmoitukset sisältävät tiedot palvelun tuottajasta, potilaan kotikunnasta, hoitoon tulon tiedot, hoitoon liittyvät tiedot toimenpiteineen sekä hoidon päättymiseen liittyviä tietoja.

THL keräsi terveyskeskuksilta vuoteen 2010 asti vuosittain tiedot niiden tuottamista avohoidon palveluista Notitia-tiedonkeruulla. Terveyskeskukset ilmoittivat tiedot jäsenkunnittain. Lääkärikäynnit ja muun ammattihenkilökunnan käynnit kysyttiin toiminnoittain, minkä lisäksi kysyttiin lääkärikäynnit ja lääkäriellä käyneet potilaat ikäryhmittäin. Suun terveydenhuollon käynneistä kerättiin ikäryhmittäiset käyntitiedot hammaslääkäri-, hammashuoltaja- ja -hoitajakäynneistä, sekä ikäryhmittäiset tiedot suun terveydenhuollon potilaista. THL on kerännyt tiedot vuodesta 2002 lähtien. Suomen Kuntaliitto keräsi vastaavia tietoja vuosilta 1994–2001. Tietoja terveyskeskusten avohoidosta ei kerätä Ahvenanmaan maakunnasta.

Päihdehaittakustannukset. THL.

Tilasto sisältää tietoja alkoholin ja huumeiden käytön aiheuttamista haittakustannuksista Suomessa. Haittakustannukset lasketaan pää- ja alaluokittain. Päihdehaittakustannukset ovat saatavissa tilastovuodesta 2006 lähtien. Päihdehaittakustannukset lasketaan vuosittain.

Jääskeläinen Marke. Päihdehaittakustannuslaskennan menetelmät. Esimerkkinä vuoden 2010 päihdehaittakustannuslaskenta. Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL). Luokitukset, termistöt ja tilasto-ohjeet 5/2012. Helsinki 2012.

Päihdehuollon huumeasiakkaat. THL.

Huumeiden tietojärjestelmä on THL:n koordinoima tiedonkeruu huumeiden käytön tai lääkkeiden päihdekäytön vuoksi päihdehoitoon hakeutuneista asiakkaista. Huumeiden käyttäjien hoitotietoja on kerätty vuodesta 1998 lähtien anonymillä ja hoitoyksiköille vapaaehtoisella tiedonkeruulla. Tiedonkeruussa kerätään tietoja asiakkaiden hoitoon hakeutumisesta, sosiodemografisesta taustasta, päihteiden käytöstä ja riskikäyttäytymisestä. Lisäksi mukana on kysymyksiä opiaattiriippuvaisten lääkehoidosta.

Raskaudenkeskeytykset. SVT. THL.

Tiedot perustuvat THL:n raskaudenkeskeyttämisrekisteriin, johon terveydenhuollon toimintayksiköiden on toimitettava tiedot suoritetuista raskaudenkeskeyttämisistä. Raskaudenkeskeyttämisistä on kerätty tietoja vuodesta 1950 lähtien.

Rokotusrekisteri ja kausi-influenssarokotuskattavuustietokanta. THL.

Kauteen 2009–2010 asti kunta tai kuntayhtymä on tallentanut alueellaan rokotussuosituksen mukaisesti rokotettujen lukumäärät vuosittain Terveyden ja hyvinvoinnin laitokselle kausi-influenssarokotuskattavuustietokantaan. Se sisältää tiedot siitä, kuinka moni 65 vuotta täyttänyt ja 6–35 kuukauden ikäinen lapsi on saanut kausi-influenssarokotuksen suosituksen mukaisesti. Kaudesta 2010–2011 lähtien tiedonkeruujärjestelmä on muuttunut. Siitä lähtien THL on saanut rokotustiedot suoraan terveyskeskusten potilastietojärjestelmistä osana Avohilmo-tiedonkeruuta. Kattavuustietoja esitetään niistä sairaanhoitopiiristä, joista on kerääntynyt riittävästi tietoa. Henkilö lasketaan rokotteksi, jos hän on kauden aikana saanut vähintään yhden annoksen influenssarokotetta kerättyjen tietojen perusteella.

Lisätietoja:

<https://www.thl.fi/fi/tilastot/tietoa-tilastoista/laatuselosteet/rokotukset>

<http://www.thl.fi/fi/web/rokottaminen/kansallinen-rokotusohjelma/rokotusrekisteri>

Sairaaloiden tuottavuus. THL.

Tilasto kuvaa sairaaloiden tuotoksen ja kokonaispanoksen volyymimuutoksia sekä niistä laskettuja kokonaistuottavuuden muutoksia. Tuotoksena käytetään kahdenlaista mittaria: episodi ja DRG -hoitajakso. Sairaaloiden välisessä vertailussa tiedot sisältävät julkisen sektorin tuottamat somaattisen erikoissairaanhoidon palvelut. Alueellisissa vertailussa mukana on myös yksityisen sektorin tuottama laitospalvelu ja päiväkirurgia. Tiedot julkaistaan alue-, tuottaja- ja erikoisalatasolla.

Sosiaalihuollon laitos- ja asumispalvelut. SVT. THL.

Sosiaalihuollon laitos- ja asumispalvelut -tilasto perustuu sosiaalihuollon hoitoilmoitusrekisterin tietoihin. Vanhainkodeilta, kehitysvammalaitoksilta, päihdehuollon laitoksilta sekä ikääntyneiden ja vammaisten ympärivuorokautisista asumispalveluista kerätään asiakaskohtaiset tiedot kaikista vuoden aikana päättäneistä hoitajaksoista sekä vuoden lopussa hoidossa olleista asiakkaista. Muista asumispalveluista päihdehuoltoa lukuun ottamatta kerätään tiedot vain vuoden lopussa hoidossa olleista asiakkaista. Nykyisen kaltainen tiedonkeruu alkoi sosiaalihuollossa vuonna 1995.

Aineistossa on tietoja palveluntuottajista sekä asiakkaista ja heidän saamistaan palveluista. Kerättäviä tietoja ovat mm. asiakkaan tunnistetiedot, ikä, sukupuoli, kotikunta, hoidossaoloaika sekä tiedot siitä, mistä asiakas on tullut ja mihin hän on lähtenyt. Tiedot ilmoittaa palvelun tuottaja.

Sosiaalimenot. SVT. THL.

Sosiaalimenolaskelman perusteena olevat tiedot kerätään useista tilastoista, toimintakertomuksista, tilinpäätöksistä ja muista vastaavista lähteistä. Tilastovuodesta 1995 lähtien on käytetty EU:n sosiaaliturvan tilastointijärjestelmää (ESSPROS, The European System of Integrated Social Protection Statistics). ESSPROS-tilastointijär-

jestelmä sisältää kaikki julkisen tai yksityisen sektorin toimijoiden toimenpiteet, joiden tarkoituksena on turvata kohtuullinen terveys ja toimeentulo. Tilastovuotta 1995 edeltävien vuosien tiedot laskettiin pohjoismaisen luokituksen mukaisesti.

Sosiaalipalvelujen toimintatilasto. THL.

THL kerää vuosittain kaikilta Suomen kunnilta tietoja kunnan kustantamista sosiaalipalveluista eli palveluista, jotka kunta on asukkailleen joko itse tuottanut tai ostanut muilta julkisyhteisöiltä tai yksityisiltä palveluntuottajilta. Ahvenanmaan kuntien tiedot kerää ja toimittaa THL:een Ålands statistik- och utredningsbyrå. Sosiaalipalvelujen toimintatilaston tiedonkeruu käsittää seuraavat palvelut: Varhaiskasvatus, lastensuojelu, muut lasten ja perheiden palvelut / kasvatus- ja perheneuvonta, kotihoito, muut ikääntyneiden palvelut, vammaisten palvelut, päihdehuolto. THL on kerännyt tiedot toimintavuodesta 2015 lähtien. Aikaisemmin tiedot keräsi Tilastokeskus Kuntien ja kuntayhtymien talous- ja toimintatilastossa.

Steriloinnit. SVT. THL.

Tiedot perustuvat THL:n steriloiseregistriin, johon terveydenhuollon toimintayksiköiden on toimitettava tiedot suoritetuista steriloinneista. Steriloinneista on kerätty tietoja vuodesta 1935 lähtien.

Suomalaisen aikuisväestön terveyskäyttäytyminen ja terveys (AVTK) -tutkimus. THL.

Suomalaisen aikuisväestön terveyskäyttäytyminen ja terveys (AVTK) -tutkimusta varten on poimittu väestörekisteristä vuosittain 5 000 henkilön satunnaisotos 15–64-vuotiaista Suomen kansalaisista. Postikyselytutkimuksen keskimääräinen vastausaktiivisuus on ollut 61 % vuosina 2002–2014, ja se on vaihdellut välillä 51–67 %. Tutkimukseen vastanneiden lukumäärä tutkimusvuosina: 2002–2003: N=6 594, 2004–2005: N=6 656, 2006–2007: N=6 500, 2008–2009: N=6 159, 2010–2011: N=5 613, 2012–2013: N=5 146, 2014: N=2 630.

Helldán A, Helakorpi S. Suomalaisen aikuisväestön terveyskäyttäytyminen ja terveys, kevät 2014. Terveiden ja hyvinvoinnin laitos (THL), Raportti 6/2015. www.thl.fi/avtk.

Suomalaisten hyvinvointi ja palvelut (HYPA) -kysely. THL.

Suomalaisten hyvinvointi ja palvelut (HYPA) -kysely on osittain paneelimuotoinen kyselytutkimus, jossa yhdistetään puhelin- ja käyntihaastatteluja, postikyselyjä ja rekisteriaineistoja. HYPA -kysely toteutettiin vuosina 2004, 2006 ja 2009 ja 2013. HYPA-kysely on lopetettu ja siinä olleita kysymyksiä on osittain siirretty Uudistuvat sosiaali- ja terveyspalvelut -kyselyyn.

HYPA -tutkimuksen tavoitteena oli tarjota luotettavaa ja kattavaa tutkimusaineistoa suomalaisten hyvinvoinnista ja hyvinvointipalveluiden käytöstä. Kyselyllä kerättiin tietoa suomalaisten hyvinvoinnista, läheissuhteista, terveydestä, terveys- ja sosiaalipalveluiden käytöstä ja asiakaskokemuksista sekä sosiaaliturvaan liittyvistä mielipiteistä.

HYPA -tutkimuksen rungon muodostivat puhelinhaastattelut, joita täydennettiin rekisteritiedoilla. Puhelinhaastattelujen kohderyhmä oli 18–79-vuo-

tiaat Manner-Suomen asukkaat. Ruotsinkielisiä vastaajia varten kyselylomakkeet käännettiin ruotsiksi. Puhelinhaastattelut toteutti Tilastokeskuksen haastatteluorganisaatio. Jokaisessa HYPA -kyselyssä on puhelinhaastateltu noin 4 500 henkilöä. Vuosina 2004, 2009 ja 2013 toteutettiin lisäksi noin 400 käyntihaastattelua 80 vuotta täyttäneille. Vuoden 2006 tiedonkeruun yhteydessä toteutettiin erillinen postikysely lapsiperheille. Taulukoiden vuoden 2004 tiedot perustuvat puhelinhaastattelun ja postikyselyn tietoihin, vuoden 2006 tiedot puhelinhaastattelun tietoihin, vuoden 2009 tiedot postikyselyn tietoihin sekä vuoden 2013 tiedot puhelinhaastattelun tietoihin. Puhelinhaastattelun vastausprosentti oli vuonna 2004 82,7 prosenttia (n=4350) ja postikyselyn 56,2 prosenttia (n=2 957). Vuonna 2006 puhelinhaastattelun vastausprosentti oli 83,7 prosenttia (n=4 530), ja vuonna 2009 postikyselyn vastausprosentti oli 59 prosenttia (N=1 824). Puhelinhaastattelun vastausprosentti oli 72,3 prosenttia vuonna 2013 (N=5 842).

HYPA -kyselyjen aineistokuvaukset on saatavilla alla olevasta linkistä: www.thl.fi/hypa

Suomen Syöpärekisteri. Suomen Syöpäyhdistys ry./THL.

Syöpärekisteri on THL:n rekisteri, jota teknisesti ylläpitää Suomen Syöpäyhdistys ry. Ilmoituksia todetuista syöpätapauksista lähettävät rekisteriin lääkärit, patologian, sytologian ja hematologian laboratoriot ja Tilastokeskus (kuolintodistustiedot). Rekisteri on perustettu vuonna 1952.

Synnyännäiset epämuodostumat. SVT. THL.

Epämuodostumarekisteri saa tiedot sairaaloista, terveydenhuollon ammattihenkilöiltä ja genetiikan laboratorioista, THL:n syntyneiden lasten -, hoitoilmoitus-, raskaudenkeskeyttämis- ja näkövammarekistereistä, Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastosta (Valvira) ja Tilastokeskuksen kuolemansyynäineistosta, joista saadut epämuodostumadiagnoosit varmistetaan tarvittaessa lasta/sikiötä/naista hoitaneista tai tutkineista terveydenhuollon yksiköistä. Rekisteriä on ylläpidetty vuodesta 1963 lähtien.

Tartuntatautirekisteri. THL.

Tiedot perustuvat THL:n tartuntatautirekisteriin, johon (tartuntatauti-)ilmoituksia lähettävät kliiniset mikrobiologian laboratoriot sekä lääkärit. Kliinisen mikrobiologian laboratoriot tekevät ilmoitukset noin 70 nimetyn taudinaiheuttajamikrobin löydöksistä sekä kaikista verestä ja selkäydinnesteestä tehdyistä löydöksistä. Lääkäri tekee ilmoituksen yleisvaarallisista ja valvottavista tautitapauksista lukuun ottamatta eräitä tauteja, joissa lääkärit on vapautettu ilmoitusvelvollisuudesta. Tartuntatautirekisterin toiminta perustuu tartuntatautilakiin (1227/2016) ja tartuntatautiasetukseen (146/2017). Tartuntatautirekisterissä on tietoja vuodesta 1995 lähtien.

Terveydenedistämisaktiivisuus (TEA) perusterveydenhuollossa. THL.

Terveyden edistämisaktiivisuus (TEA) perusterveydenhuollossa sisältää vertailutiedot terveyskeskusten toiminnasta ja resursseista väestön terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseksi. Tiedot koetaan suoraan kuntien kansanterveystyön vastuuyksiköiltä. Tiedonkeruu vastaaville viranhaltijoille toteutetaan keväisin, kahden vuoden välein parillis-

na vuosina. Tietojen keskimääräinen kattavuus on ollut 94 % ja se on vaihdellut välillä 81–100 %. Tiedonkeruuseen osallistuneiden terveyskeskusten lukumäärä vuosina: 2008: N=188, 2010: N=156, 2012: N=158, 2014: N=157, 2016: N=152, 2018: N=142.

Terveystenhuollon ammattihenkilöt. SVT. THL.

Tilasto sisältää tietoja terveydenhuollon laillistetuista ja nimikesuojatuista ammattihenkilöistä. Laissa ja asetuksessa terveydenhuollon ammattihenkilöistä (L 559/94, A 564/94) määritellään ne ammattiryhmät, jotka Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto (Valvira) laillistaa tai rekisteröi nimikesuojattuna ammattihenkilönä ja vuosittaiset tilastot perustuvat Valviran rekisterin tilanteeseen 31.12. Rekisterissä on mm. ammatinharjoittamisoikeuden mukainen ammatti/ammattiryhmä, ammatillinen koulutus ja erikoistutkinto sekä sukupuoli, ikä ja asuinkunta.

Terveystenhuollon menot ja rahoitus. SVT. THL.

Tilastoinnissa on siirrytty EU-asetusperusteisen SHA 2011-tilastointijärjestelmän (SHA 2011, System of Health Accounts 2011) käyttöön 1.1.2016 alkaen. Tiedot raportoidaan kansallisesti toiminnoittain ja rahoittajittain. Tilaston perusteena olevat tiedot kerätään valtakunnallisista rekistereistä, tilastoista, tilinpäätöksistä ja muista vastaavista lähteistä. Tiedot on tuotettu SHA 2011-tilastointijärjestelmän mukaisina tilastovuodesta 2000 alkaen.

THL:n sairastavuusindeksi. THL.

THL:n sairastavuusindeksi tuotetaan vuosittain yhdistämällä usean rekisterinpitäjän keräämiä tietoja. Sairastavuusindeksissä käytetyt aineistot tuotetaan seuraavista rekistereistä: Hoitoilmoitusrekisteri. THL; Sydän- ja verisuonitautien rekisteri. THL; Suomen Syöpärekisteri. THL; Kuolemansyyrekisteri. Tilastokeskus; Lääkekorvaus- ja lääkkeiden erityiskorvausrekisteri. Kela; Eläkerikisteri. Eläketurvakeskus. www.terveytemme.fi/sairastavuusindeksi/atlas/notes/notes.htm

Tilasto sairaanhoitokorvauksista. SVT. Kela.

Korvattavia sairaanhoidon kustannuksia ovat korvattavien reseptilääkkeiden kustannukset, kustannukset avosairaanhoitopalvelujen käytöstä ja sairauden vuoksi tehtyjen matkojen kustannukset. Avosairaanhoitopalveluja ovat yksityislääkärin, yksityishammaslääkärin ja suuhygienistin palvelut sekä lääkäri/hammaslääkärin määräämä tutkimus ja hoito yksityisessä tutkimus- ja hoitolaitoksessa. Sairaanhoitokorvausten tilastoja käytetään lääkekustannusten kehityksen seuraamisessa ja kuvaamaan yksityisen avosairanhoidon palveluiden käyttöä. Korvausten käsittelyjärjestelmistä syntyy henkilökohtainen etuustietokanta, josta muodostetaan tilastointitiedostot. Sairaanhoitokorvaustilastoja päivitetään kuukausittain ja kalenterivuositain näinä ajanjaksoina maksettujen sairaanhoitokorvausten tiedoilla.

Tilasto työterveyshuollosta. SVT. Kela.

Työterveyshuoltotilasto antaa tietoa maassamme toteutetusta Kelan korvaamasta työterveyshuollosta. Kelan työterveyshuoltotilastot tehdään työnantajien työterveyshuollon

tilastointirekisteristä, joka muodostetaan työterveyshuollon käsittelyjärjestelmästä syntyvästä etuustietokannasta. Työterveyshuoltotilasto julkaistaan kerran vuodessa ja noin kahden vuoden viiveellä.

Toimeentulotuki. SVT. THL.

Toimeentulotuen vuositilaston tiedot perustuvat THL:n toimeentulotukirekisteriin, johon kerätään kunnilta tietoja toimeentulotukea saaneista kotitalouksista, tuen kestosta ja määrästä sekä kotitalouden koosta ja rakenteesta. Lisäksi kerätään poikkileikkaustietoa marraskuun asiakkaiden tulolähteistä ja pääasiallisesta toiminnasta. Rekisteriä on ylläpidetty vuodesta 1985 lähtien. Vuosien 1969–1983 osalta vastaavia tietoja on saatavissa huoltoaputilastosta. Ennen vuotta 2017 tiedot on kerätty kokonaisuudessaan kunnista. Vuoden 2017 perustoimeentulotuen Kela-siirron jälkeen tiedot saadaan perustoimeentulotuen osalta Kelasta ja ehkäisevän toimeentulotuen, täydentävän toimeentulotuen sekä kuntoutuksen työtoiminnan korvauksien osalta kunnista.

Tupakkatilasto. SVT. THL.

Tupakkatilasto sisältää tietoja muun muassa tupakan verollisesta ja verottomasta kulutuksesta, väestön tupakkoinnista, altistumisesta tupakansavulle ja tupakan hintakehityksestä.

Tiedot tupakkatuotteiden verollisesta kulutuksesta perustuvat Tullin kuukausittaiseen valmisteverotilastoon. Verottomien savukkeiden kulutustiedot perustuvat TNS Gallupin haastattelututkimuksen ”Tupakkatuotteiden matkustajatuontiseuranta” yhteydessä kerättäviin tietoihin ulkomaanmatkoilta tuotujen savukkeiden määristä.

Tiedot väestön tupakkoinnista perustuvat Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen tutkimuksiin: vuoteen 2011 asti Suomalaisen aikuisväestön terveyskäyttäytyminen ja terveys (AVTK) ja Eläkeikäisen väestön terveyskäyttäytyminen ja terveys (EVTK) ja vuodesta 2012 alkaen Alueellinen terveys- ja hyvinvointitutkimus (ATH).

Tiedot tupakansavulle altistumisesta työpaikalla sekä tupakointitilojen järjestämisestä työpaikalla perustuvat Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen tutkimukseen ”Suomalaisen aikuisväestön terveyskäyttäytyminen ja terveys” (AVTK).

Turvakotipalvelut. THL.

Tilasto sisältää valtakunnallista tietoa turvakotipalveluiden asiakkaista, kuten asumispäivistä, asiakkaiden taustatiedoista sekä asiakkaiden kokemaan väkivaltaan liittyvästä tiedosta. Asiakasasiakirjojen ja siten myös tiedonkeruun yhteenvetolomakkeen luokituksissa hyödynnetään yleisesti käytössä olevia, kansallisia luokituksia.

Tiedot kerätään sähköisellä lomakkeella kaikilta turvakotipalveluiden tuottajilta ja ne esitetään koko maan tasolla eikä turvakotikohtaisia tietoja julkaista. THL on kerännyt tiedot toimintavuodesta 2015 lähtien.

Työssäkäynti. SVT. Tilastokeskus.

Työssäkäyntitilastoon kerätään hallinnollisista aineistoista tietoa väestön työssäkäynnistä. Luvuissa on yksi henkilö vain kerran päätoimen mukaan. Tämän julkaisun taulukoissa aluejako perustuu työpaikan sijaintikuntaan. Työssäkäyntitilastosta saadaan yhtenä-

sellä tavalla kerättyinä tiedot sekä julkisten palveluntuottajien, järjestöjen että yritysten henkilöstöstä.

Uudistuvat sosiaali- ja terveyspalvelut –kysely. THL.

Kysely tuottaa tietoa siitä, millaisia mielipiteitä ja kokemuksia väestöllä ja asiakkailla on palvelujärjestelmästä. Kyselyyn sisältyvillä kysymyksillä on tarkoitus selvittää säännöllisin väliajoin väestön mielipiteitä ja kokemuksia sosiaali- ja terveyspalveluista.

Vuonna 2015 ennen sote-uudistusta tutkimuksen otokseen poimittiin 18–79-vuotiaiden Suomessa asuvien suomenkielisten henkilöiden joukosta 6 000 henkilöä Tilastokeskuksen tietokannasta. Aineiston keruun toteutti Tilastokeskus Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen toimeksiannosta. Aineisto kerättiin yhdistettynä internet- ja paperikyselynä marras–joulukuussa 2015. Kyselyyn saatiin 2 626 vastausta ja vastausprosentti oli 44. Puolet vastauksista saatiin internet-kyselyllä ja puolet paperikyselyllä. Vastaajilta kysyttiin heidän sosiaali- ja terveyspalveluita koskevia mielipiteitä ja kokemuksia. Tiedot vastaajien iästä, sukupuolesta, asuinalueen tyypistä ja koulutustaustasta poimittiin rekistereistä ja liitettiin kyselyaineistoon.

Väestöennuste. SVT. Tilastokeskus.

Väestöennuste kuvaa tulevaa väestönkehitystä. Tilastokeskuksen väestöennusteet ovat ns. demografisia trendilaskelmia, joissa lasketaan mikä olisi alueen tuleva väestö, jos viime vuosien väestönkehitys jatkuisi samanlaisena. www.stat.fi/meta/til/vaenn.html

Väestörakenne. SVT. Tilastokeskus.

Väestörakennetilasto kuvaa vuoden vaihteessa Suomessa vakinaisesti asuvia Suomen ja ulkomaisten kansalaisia. Henkilöistä tilastoidaan mm. asuinpaikka, sukupuoli, ikä, siviilisääty, kieli, kansalaisuus ja syntymävaltio, samoin tiedot puolisoista ja kaikista lapsista ja henkilön vanhemmista. Tiedot saadaan Väestörekisterikeskuksen väestötietojärjestelmästä vuodenvaihteen tilanteen mukaan. www.stat.fi/meta/til/vaerak.html

Källor

Aborter. FOS. THL.

Uppgifterna bygger på THL:s register för aborter, dit verksamhetsenheterna inom hälso- och sjukvården ska skicka uppgifter om utförda aborter. Data om aborter har samlats in från och med 1950.

Alkoholkonsumtion. FOS. THL.

Statistiken över alkoholkonsumtion redovisar både den registrerade och oregistrerade konsumtionen. Den registrerade alkoholkonsumtionen fås från Alkobutikernas försäljningsuppgifter och från grossisternas uppgifter om leveranser till restauranger med serveringstillstånd, till livsmedelsaffärer, kiosker och bensinstationer som säljer alkoholdrycker med högst 4,7 volymprocent samt till detaljhandelsbutiker för gårdsviner och sahti.

Den oregistrerade alkoholkonsumtionen inbegriper resandeförsel av alkohol, smugglad alkohol, laglig och olaglig hemtillverkning, T-sprit och andra surrogat samt alkohol som finländarna konsumerat utanför Finlands gränser. Den oregistrerade alkoholkonsumtionen beräknas på basis av uppgifter från myndighetskällor och intervjuundersökningar.

Assisterad befruktningsbehandlingar. FOS. THL.

För statistiken över assisterad befruktning samlas det in uppgifter om provrörsbefruktning (med början från 1992) och om konstgjord befruktning, dvs. insemination (med början från 2006). Statistiken innehåller uppgifter om antal åtgärder och om behandlingsresultaten (graviditeter, förlossningar och födda barn). Uppgifter fås från alla kliniker som utför assisterad befruktning. THL har sammanställt statistiken sedan 1994. Helsingfors universitets centralsjukhus samlade in uppgifterna åren 1992 och 1993.

Barnskydd. FOS. THL.

Uppgifterna bygger på uppgifter från THL:s barnskyddsregister om barn och ungdomar som placerats utom hemmet samt på en sammanfattande enkät, som THL:s genomför årligen i kommunerna, om barn och ungdomar som omfattas av stödåtgärder inom barnskyddets öppenvård. Barnskyddsregistret har funnits i sin nuvarande form sedan 1991 och statistiken över barnskyddets öppenvård sedan 1992.

Befolkningsprognos. FOS. Statistikcentralen.

Befolkningsprognosen beskriver den framtida befolkningsutvecklingen. Statistikcentralens befolkningsprognoser är s.k. demografiska trendkalkyler. Man räknar då ut vilken den framtida befolkningen i ett område skulle vara, om de senaste årens befolkningsutveckling fortsatte oförändrad. Vid beräkning av kommunvisa prognoser produceras också en kalkyl över självförsörjning, som beskriver hurdan befolkningsutvecklingen skulle vara utan flyttningsrörelse. (http://www.stat.fi/til/vaenn/index_sv.html)

Befolkningsstruktur. FOS. Statistikcentralen.

Statistiken över befolkningsstrukturen beskriver finska och utländska medborgare, som vid årsskiftet är fast bosatta i Finland. I statistiken ingår uppgifter om befolkningens boplatsslag, kön, ålder, civilstånd, språk, nationalitet och födelseland liksom uppgifter om maka/make och samtliga barn samt föräldrar. Uppgifterna fås ur Befolkningsregistercentralens befolkningsdatasystem enligt situationen vid årsskiftet.

(http://www.stat.fi/meta/til/vaerak_sv.html)

Den regionala hälso- och välfärdsundersökningen (ATH). THL.

Via den regionala hälso- och välfärdsundersökningen följer man upp den finländska vuxenbefolkningens välbefinnande, hälsa samt förändringar i levnadsvanorna och tjänstebehovet i olika befolkningsgrupper nationellt och på olika nivåer regionalt. ATH-undersökningen har genomförts årligen som en nationell postenkät från och med 2012.

ATH-undersökningen baseras på ett slumpmässigt urval av finländare som har fyllt 20 år. Urvalet varierar i storlek och plockas från befolkningsregistret. För att få en fortsättning på tidsserierna i AVTK- och EVTK-undersökningarnas årsbok har man från ATH-undersökningen endast använt material från motsvarande åldersgrupper (20–64- och 65–84-åringar). Svarsaktiviteten bland 20–64-åringarna har varierat mellan 46 och 47 procent och bland 65–84-åringarna mellan 71 och 72 procent. Urvalsstorlekarna och antalet svarande 20–64-åringar var följande: 2012 urvalsstorlek 5 458 och svarande 2 508, 2013 urvalsstorlek 64 422 och svarande 30 208, 2014 urvalsstorlek 25 531 och svarande 11 752, 2015 urvalsstorlek 25 611 och svarande 11 744. Urvalsstorlekarna och antalet svarande 65–84-åringar var följande: 2012 urvalsstorlek 2 116 och svarande 1 464, 2013 urvalsstorlek 25 275 och svarande 17 400, 2014 urvalsstorlek 10 348 och svarande 7 287, 2015 urvalsstorlek 10 402 och svarande 7 399. Eventuell missvisning i resultaten på grund av svarsbortfall har korrigerats med viktcoefficienter och resultaten kan tillförlitligt generaliseras för hela befolkningen. Ytterligare information om materialet och perustulosraportti finns på www.thl.fi/ath.

Sedan 2016 genomförs undersökningen under namnet Vuxenbefolkningens hälsa, välfärd och service, ATH. Från och med hösten 2017 fortsätter ATH-undersökningen under namnet FinSote. (Se FinSote).

Enkäten Finländarnas välfärd och tjänster (HYPA). THL.

Enkäten Finländarnas välfärd och tjänster (HYPA) är en enkätundersökning som delvis genomförs i panelformat, där man kombinerar telefon- och besöksintervjuer, postenkäter och registermaterial. Enkäten Finländarnas välfärd och tjänster (HYPA) genomfördes 2004, 2006, 2009 och 2013. HYPA-enkäten har avslutats och dess frågor har delvis överförts till enkäten Förnyade social- och hälsovårdstjänster.

Målet med undersökningen var att erbjuda tillförlitlig och täckande forskningsmaterial om finländarnas välfärd och användningen av välfärdstjänster. Med hjälp av enkäten samlade man information om finländarnas välfärd, närmaste relationer, hälsa, användning av social- och hälsovårdstjänster och erfarenheter som klienter samt åsikter med anknytning till socialskyddet.

HYPA-enkäten baserade sig på telefonintervjuer som kompletteras med registermaterial. Målgruppen för telefonintervjuerna var personer i åldern 18–79 år som är bosatta

i Fastlandsfinland. Frågeblanketterna har översatts till svenska för svenskspråkiga respondenter. Telefonintervjuerna har gjorts av Statistikcentralens intervjuorganisation. I varje HYPA-enkät har man intervjuat cirka 4 500 personer per telefon. Åren 2004, 2009 och 2013 gjordes dessutom cirka 400 besöksintervjuer hos personer över 80 år. I samband med datainsamlingen år 2006 genomfördes en separat postenkät för barnfamiljer. Tabellernas data för 2004 baserar sig på uppgifter som insamlats genom en telefonintervju och en postenkät, för 2006 på uppgifter som insamlats genom en telefonintervju, för 2009 på uppgifter som insamlats genom en postenkät samt för 2013 på telefonintervjuer. Svarsprocenten för telefonintervjun år 2004 var 82,7 procent (n=4 350) och för postenkäten 56,2 procent (n=2 957). År 2006 var svarsprocenten för telefonintervjun 83,7 procent (n=4 530) och svarsprocenten för postenkäten år 2009 var 59 procent (n=1 824). Svarsprocenten för telefonintervjun år 2013 var 72,3 procent (n=5 842).

Beskrivningar av materialet i HYPA-enkäterna är tillgänglig via länken nedan (på finska): www.thl.fi/hypa

Enkäten Förnyade social- och hälsovårdstjänster. THL.

Enkäten producerar information om befolkningens och klienternas åsikter om och erfarenheter av servicesystemet. Frågorna i enkäten syftar till att regelbundet ta reda på befolkningens åsikter om och erfarenheter av social- och hälsovårdstjänsterna.

År 2015, före social- och hälsovårdsreformen, plockades ur Statistikcentralens databas för undersökningen slumpmässigt 6 000 finskspråkiga i Finland bosatta personer i åldersgruppen 18–79 år. Materialinsamlingen sköttes av Statistikcentralen på uppdrag av Institutet för hälsa och välfärd. Materialet samlades in som en kombinerad enkät på internet och på papper i november–december 2015. Enkäten gav 2 626 svar och svarsprocenten var 44. Hälften av svaren gavs i internetenkäten och hälften i enkäten på papper. I enkäten begärdes svarspersonernas åsikter om och erfarenheter av social- och hälsovårdstjänsterna. Uppgifterna om svarspersonernas ålder, kön, typ av bostadsområde och utbildningsbakgrund plockades ur registren och fogades till enkätmaterialet.

Enkäten Hälsa i skolan. THL.

Enkäten görs i klassrummet med läraren som handledare. Den besvaras av eleverna i klass 8 och 9 i grundskolorna och av 1:a och 2:a årets studerande i gymnasier. I yrkesläroanstalter besvaras enkäten av de studerande i årskurs 1 och 2 som deltar i läroplansbaserad grundläggande yrkesutbildning. Målet är att nå alla unga i målgruppen.

Fram till 2011 har enkäten genomförts jämna år i södra Finland, östra Finland och Lappland och udda år i övriga Finland. Information om hela landet erhålls när material från på varandra följande år slås ihop. Åren 2013–2017 genomfördes enkäten samtidigt i hela landet. Materialet för yrkesläroanstalter har begränsats till personer under 21 år, så respondenterna är i regel 14–20 år. Materialet omfattade 80–84 procent av populationen i grundskolan och 69–76 procent i gymnasiet åren 2002–2013. Åren 2015–2017 var täckningen 43–63 procent i grundskolan och uppskattningsvis 51–64 procent i gymnasiet. För yrkesläroanstalternas del kan täckningen inte fastställas tillförlitligt. Det lägre antalet deltagare 2015 och 2017 berodde på tekniska problem vid inhämtningen av materialet. Problemen påverkade ändå inte väsentligt kvaliteten i data som rapporterades från hela landet, utan uppgifterna kan anses vara nationellt allmängiltiga.

Antalet personer som svarat på undersökningen under undersökningsåren: 2002–2003: N=153 531, 2004–2005: N=158 163, 2006–2007: N=161 889, 2008–2009: N=199 757, 2010–2011: N=192 414, 2013: N=182 864, 2015: N=120 400, 2017: 134 150.

Eurostat, Socialt skydd -databas. (ESSPROS)

<http://epp.eurostat.ec.europa.eu>

Finlands Cancerregistret. Cancerföreningen i Finland r.f./ THL.

Cancerregistret upprätthålls tekniskt av Cancerföreningen i Finland r.f., men det är ett av THL:s register. Cancerfall anmäls av läkare, patologi-, cytologi- och hematologilaboratorier och Statistikcentralen (uppgifter från dödsattester). Registret upprättades 1952.

FinSote, Nationell undersökning om hälsa, välfärd och social- och hälsovårde. THL.

Genom den nationella undersökningen om hälsa, välfärd och social- och hälsovården FinSote följer man förändringar i befolkningens hälsa och välfärd enligt befolkningsgrupp och område. Undersökningen producerar information för uppföljning och bedömning av hur väl befolkningens servicebehov uppfylls samt information om befolkningens syn på social- och hälsovårdens servicesystem, tillgången till tjänster samt tjänsternas kvalitet.

FinSote inbegriper delar av undersökningen Vuxenbefolkningens hälsa, välfärd och service (ATH) som inleddes 2010, men omfattar även frågor om social- och hälsovårdsreformen, bland annat om tjänsterna och valfriheten. FinSote-undersökningen genomförs årligen. Jämna år samlas informationen in med en omfattande enkät (urvalsstorlek cirka 60 000), vilket gör det möjligt att producera information på landskapsnivå. Ojämna år samlas informationen in med en mindre enkät (urvalsstorlek cirka 10 000) för uppföljning och beslutsfattande på nationell nivå.

Personerna som svarar på enkäten är 20 år fyllda och fast bosatta i Finland. Det finns ingen övre åldersgräns. År 2017–2018 skickades enkäten ut till 59 400 slumpmässigt utvalda personer (sammanlagt 3 300/landskap) med hjälp av uppgifter från Befolkningsregistercentralen. I 2018 års datainsamling tog man med ett bestämt antal personer (1 000/landskap) i gruppen med äldre (personer över 75 år), för att antalet skulle motsvara övriga åldersgrupper. Undersökningen har enkäter anpassade efter tre åldersgrupper (20–54, 55–74, 75+) på fyra språk: finska, svenska, ryska och engelska.

År 2017–2018 besvarades enkäten av 26 422 personer och svarsprocenten var 45,3 %. Täckningen enligt åldersgrupp var 28,0 % bland 20–54-åringar, 58,4 % bland 55–74-åringar och 57,3 % bland personer som fyllt 75 år.

Främjande av motion och idrott i kommuner – TEA. THL.

Statistiken Främjande av motion och idrott i kommuner innehåller jämförelseuppgifter om kommunernas verksamhet och resurser för främjande av motion och idrott hos stora befolkningsgrupper. Uppgifterna samlas in både från nationella informationskällor och direkt av de tjänsteinnehavare som ansvarar för främjandet av motion och idrott i kommunerna. Datainsamlingen genomförs på våren, med två års intervall jämna år.

Uppgifterna har haft en genomsnittlig täckning på 83 procent och den har varierat mellan 68 och 96 procent. Antal kommuner som deltagit i datainsamlingen åren: 2010: N=268, 2012: N=230, 2014: N=249, 2016: N=273, 2018: N=283..

Främjande av välbefinnande och hälsa i den grundläggande utbildningen – TEA. THL.

Statistiken Främjande av välbefinnande och hälsa i den grundläggande utbildningen innehåller jämförelseuppgifter både om skolornas verksamhet och om resurser för främjande av elevernas välbefinnande. Uppgifterna samlas in direkt av grundskolornas rektorer i samarbete med elevhälsogruppen. Datainsamlingen genomförs på hösten, med två års intervall udda år. Uppgifterna har haft en genomsnittlig täckning på 75 procent och den har varierat mellan 63 och 88 procent. Antal skolor som deltagit i datainsamlingen åren: 2009: N=1803, 2011: N=2084, 2013: N=2022, 2015: N=2013, 2017: N=2073.

Främjande av välbefinnande och hälsa i gymnasier – TEA. THL.

Helheten Främjande av välbefinnande och hälsa i gymnasier innehåller jämförelseuppgifter både om gymnasiernas verksamhet och om resurser för främjande av de studerandes välbefinnande. Uppgifterna samlas in direkt av rektorerna för de läroanstalter som ger gymnasieutbildning i samarbete med elevhälsogruppen. Datainsamlingen genomförs på hösten, med två års intervall jämna år. Uppgifterna har haft en genomsnittlig täckning på 84 procent och den har varierat mellan 82 och 86 procent. Antal gymnasier som deltagit i datainsamlingen åren: 2012: N=343, 2014: N=323, 2016: N=335.

Främjande av välbefinnande och hälsa i kommunens ledning – TEA. THL.

Statistiken Främjande av välbefinnande och hälsa i kommunens ledning innehåller jämförelseuppgifter om kommunernas verksamhet för att främja befolkningens hälsa och välfärd (hälso- och sjukvårdslagen 12 §). I helheten ligger fokus på kommunledningens roll och dess betydelse för arbetet med att främja hälsa och välfärd inom alla sektorer i kommunen. Uppgifterna samlas in direkt från kommunernas centralförvaltning (exempelvis kommundirektören, strategidirektören eller förvaltningsdirektören i samarbete med kommunens ledningsgrupp). Datainsamlingen genomförs på våren, med två års intervall udda år. Uppgifterna har haft en genomsnittlig täckning på 74 procent och den har varierat mellan 58 och 92 procent. Antal kommuner som deltagit i datainsamlingen åren: 2011: N=195, 2013: N=214, 2015: N=251, 2017: N=270.

Främjande av välbefinnande och hälsa i yrkesläroanstalter – TEA. THL.

Helheten Främjande av välbefinnande och hälsa i yrkesläroanstalter innehåller jämförelseuppgifter både om läroanstalternas verksamhet och om resurser för främjande av de studerandes välbefinnande. Uppgifterna samlas in direkt av rektorerna för verksamhetsställen/enheter på en läroanstalt eller av de personer som ansvarar för ledningen av verksamhetsställen på läroanstalten i samarbete med elevhälsogruppen. Datainsamlingen genomförs på hösten, med två års intervall jämna år. Uppgifterna har haft en genomsnittlig täckning på 91 procent och den har varierat mellan 90 och 92 procent. Antal läroanstalter som deltagit i datainsamlingen åren: 2012: N=146, 2014: N=133, 2016: N=317.

För- och grundskoleundervisning. FOS. Statistikcentralen.

Grundskolestatistiken omfattar skolspecifika uppgifter om antalet studerande i grundskolor, specialskolor på grundskolenivå samt skolor på grund- och gymnasienivå. Uppgifterna om innevarande höst beskriver situationen den 20 september och uppgifterna om studerande som fått avgångsbetyg föregående läsår. I samband med datainsamlingen samlas uppgifter in om specialundervisning och ämnesval i grundskolorna

Hälsofrämjande verksamhet (TEA) inom primärvården. THL.

Hälsofrämjande verksamhet (TEA) inom primärvården innehåller jämförelseuppgifter om hälsovårdscentralernas verksamhet och resurser för främjande av befolkningens hälsa och välbefinnande. Uppgifterna samlas in direkt från ansvarsenheterna för folkhälsoarbetet i kommunen. Datainsamlingen, som riktas till de ansvariga tjänsteinnehavarna, genomförs på våren, med två års intervall jämna år. Uppgifterna har haft en genomsnittlig täckning på 94 procent och den har varierat mellan 81 och 100 procent. Antal hälsovårdscentraler som deltagit i datainsamlingen åren: 2008: N=188, 2010: N=156, 2012: N=158, 2014: N=157, 2016: N=152, 2018: N=142.

Hälso- och sjukvårdsutgifter samt deras finansiering. FOS. THL.

Inom statistikföringen har man från 1.1.2016 övergått till statistikföringssystemet SHA 2011, som baserar sig på en EU-förordning. Uppgifterna har uppdaterats retroaktivt ända till år 2000. I internationell jämförelse med hälso- och sjukvårdsutgifter avses driftsutgifter, dvs. från hälso- och sjukvårdens totala utgifter har avdragits investeringsutgifter.

Institutionsvård och boendeservice inom socialvården. FOS. THL.

Institutioner för missbrukarvård samt serviceboende med heldygnssorg för äldre och för funktionshindrade samlas klientspecifika uppgifter in om alla vårdperioder som avslutats under året och om klienter som fått vård i slutet av året. I fråga om övrig boendeservice, med undantag av missbrukarvårdens, samlar man endast in uppgifter om klienter som fått vård i slutet av året. En datainsamling som motsvarar den nuvarande påbörjades i socialvården 1995.

Materialet innehåller uppgifter om serviceproducenter samt om klienter och den service de fått. Uppgifter som samlas in är bl.a. klientens identifikationsuppgifter, ålder, kön, hemkommun och vårdtid samt uppgifter om varifrån klienten kommit och vart klienten åkt efter utskrivningen. Uppgifterna lämnas in av serviceproducenten.

Klientinventering inom hemvården 30.11. FOS. THL.

Vartannat år samlar man in klientspecifika uppgifter om klienter som får regelbunden hemvård (med början från 2007 samlas uppgifter in varje år). Datainsamlingen sker inom ramen för socialvårdens vårdanmälningsystem. Uppgifter samlas in om sådana hemvårdsklienter som på inventeringsdagen har en gällande service- eller vårdplan, eller som regelbundet, minst en gång i veckan, får hemservice, hemsjukvård eller dagsjukhustjänster. Materialet innehåller uppgifter om serviceproducenterna samt om klienterna och den service de fått. Uppgifterna lämnas in av serviceproducenten.

Kommunernas och samkommunernas ekonomi och verksamhet. FOS. Statistikcentralen.

Fram till år 2014 Statistikcentralen samlade årligen in uppgifter av alla kommuner i Finland och av de samkommuner som producerar sociala tjänster om de tjänster som kommunerna finansierar, dvs. de tjänster som kommunerna själva producerat, eller köpt av andra kommuner, samkommuner, staten eller privata serviceproducenter. Uppgifterna om kommunerna och samkommunerna på Åland insamlades och behandlades av Ålands statistik- och utredningsbyrå. Statistiken föregicks fram till 1993 av social- och hälsovårdens verksamhetsberättelsesystem (KETI), som upprätthölls av social- och hälsovårdsministeriet.

Löner inom kommunsektorn. FOS. Statistikcentralen.

Statistiken över löner inom kommunsektorn beskriver inkomsterna för löntagarna i kommuner och samkommuner och antalet löntagare, bl.a. efter område, näringsgren, yrke, utbildning, kön och ålder. Uppgifterna bygger på Statistikcentralens enkäter om månads- och timanställda inom kommunsektorn. Kommunerna och samkommunerna rapporterar anställnings- och löneuppgifter årligen gällande anställningsförhållanden som var i kraft den 1 oktober.

Medfödda missbildningar. FOS. THL.

Missbildningsregistret får uppgifter från sjukhus, yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården och genetiska laboratorier, födelse-, vårdanmälnings-, abort- och synskaderegistren vid THL samt från Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården (Valvira) och Statistikcentralens dödsorsaksstatistik. Missbildningsdiagnoserna bekräftas vid behov av den enhet inom hälso- och sjukvården som vårdat eller undersökt barnet/fostret/kvinnan. Registret har förts sedan 1963.

Narkotikaberoende klienter inom missbrukarvården. THL.

Informationssystemet för narkomanvården är en av THL samordnad insamling av uppgifter om klienter som sökt vård på grund av narkotikabruk eller missbruk av läkemedel. Sedan 1998 har anonyma vårddata om narkotikabrukare samlats in genom en datainsamling som är frivillig för behandlingsenheterna. Man samlar in uppgifter om sökt vård, sociodemografisk bakgrund, drogbruk samt riskbeteende. Dessutom ställs frågor om läkemedelsbehandling av opioidberoende personer.

OECD statistikdatabas

<http://stats.oecd.org> (2.5.2018)

Perinatalstatistik - föderskor, förlossningar och nyfödda. FOS. THL.

Uppgifterna tas från födelseregistret, som innehåller uppgifter om mödrar som fött barn i Finland och om de födda barnen. Uppgifterna fås från sjukhusen och kompletteras med uppgifter från Statistikcentralens dödsorsaksregister och Befolkningsregistercentralen. Data för registret har samlats in från och med 1987.

Primärvård. THL.

Statistiken om primärvården bygger på vårdanmälningar med personbeteckning som samlas in årligen från verksamhetsenheterna inom hälso- och sjukvården. Det riksomfattande vårdanmälningssystemet för social- och hälsovården utvidgades år 2011 till att omfatta öppenvården inom primärvården. Vårdanmälningarna från öppenvården inom primärvården innehåller uppgifter om servicehändelsens producenter, klienternas kontakter, bedömningen av vårdbehovet, tidsbeställningsuppgifterna och servicehändelsens innehåll, såsom orsakerna till besöket, åtgärderna och den fortsatta vården. Dessutom innehåller statistiken om primärvården uppgifter om slutenvården vid hälsovårdscentralerna. Vårdanmälningarna från slutenvården inom primärvården innehåller information om serviceproducenten, patientens hemkommun, uppgifter om intagningen för vård, uppgifter om vården inklusive åtgärder samt uppgifter som anknyter till avslutandet av vården.

Fram till 2010 samlade THL in uppgifterna om de öppenvårdstjänster som hälsovårdscentralerna producerar med datainsamlingen Notitia. Hälsovårdscentralerna lämnade in uppgifterna per medlemskommun. Läkarbesök och besök hos annan personal begärdes indelade efter verksamhetstyp, utöver vilket man begärde uppgifter efter åldersgrupp om antalet läkarbesök och patienter som besökt läkare. Uppgifter om munhälsovårdsbesök insamlades indelade efter åldersgrupp om besök hos tandläkare, tandhygienist och tandskötare. Dessutom insamlades uppgifter efter åldersgrupp om patienterna inom munhälsovården. THL har sammanställt statistiken sedan 2002. Finlands Kommunförbund samlade in motsvarande uppgifter 1994–2001. Uppgifter om hälsovårdscentralernas öppenvård samlas inte in från landskapet Åland.

Prisindex för alkoholdrycker. FOS. THL.

Statistiken över prisindex för alkoholdrycker visar hur konsumtionspriserna på alkohol utvecklas och anger hur mycket priserna ändrats jämfört med jämförelsetidpunkten. Statistiken innehåller uppgifter om hur realpriset och det nominella priset på alkohol utvecklas inom detaljhandeln och inom försäljningen av alkoholdrycker för servering. Bakgrundsmaterialet för prisindexet för alkoholdrycker utgörs för detaljhandels del av uppgifter från Alko Oy samt uppgifter som Statistikcentralen samlat in från livsmedelsbutiker. När det gäller försäljning av alkoholdrycker för servering fås prisuppgifterna från THL:s restaurangenkät.

Registret över smittsamma sjukdomar. THL.

Uppgifterna grundar sig på THL:s register över smittsamma sjukdomar, till vilket läkare och laboratorier för klinisk mikrobiologi skickar anmälningar (om smittsamma sjukdomar). Laboratorier för klinisk mikrobiologi anmäler fynd av cirka 70 patogena mikrober samt alla fynd som görs i blod och likvor. Läkare anmäler fall av allmänfarliga sjukdomar som bör övervakas med undantag för vissa sjukdomar, i fråga om vilka läkarna befriats från anmälningsskyldighet. Verksamheten kring registret över smittsamma sjukdomar grundar sig på lagen om smittsamma sjukdomar (1227/2016) och förordningen om smittsamma sjukdomar (146/2017). Registret över smittsamma sjukdomar innehåller uppgifter från och med 1995.

Sjukhusens produktivitet. THL.

Statistiken beskriver volymförändringar i sjukhusens resultat och totala insatser och presenterar förändringar i den totala produktiviteten som beräknats utifrån dem. Som resultat används två indikatorer: episod och DRG-vårdperiod. I en jämförelse av sjukhusen innefattar uppgifterna de tjänster inom specialiserad somatisk sjukvård som produceras inom den offentliga sektorn. I områdesspecifika jämförelser innefattar uppgifterna även slutenvården och dagkirurgin som produceras inom den privata sektorn. Uppgifterna publiceras på områdes-, producent- och specialitetsnivå.

Skadekostnader för alkohol och andra droger. THL.

Statistiken innehåller uppgifter om de skadekostnader som användningen av alkohol och droger orsakar i Finland. Skadekostnaderna beräknas per huvud- och undergrupp. Uppgifter om de alkohol- och narkotikarelaterade skadekostnaderna finns att få från statistikåret 2006. Skadekostnaderna för alkohol och andra droger beräknas årligen.

Jääskeläinen Marke. Päihdehaittakustannuslaskennan menetelmät. Esimerkkinä vuoden 2010 päihdehaittakustannuslaskenta. Institutet för hälsa och välfärd (THL). Klassifikation, terminologier och statistikanvisningar 5/2012 Helsingfors 2012.

Skyddshemstjänster. THL.

Statistiken innehåller riksomfattande information om skyddshemstjänsternas klienter, såsom boendedagar, bakgrundsuppgifter om klienterna samt information om det våld som klienterna utsatts för. I klienthandlingarna och således även i informationsblankettens klassificeringar utnyttjas de allmänt använda nationella klassificeringarna.

Uppgifterna samlas in med en elektronisk blankett från alla producenter av skyddshemstjänster och de presenteras på nationell nivå. Skyddshemsspecifik information publiceras inte. THL har samlat in uppgifterna från och med verksamhetsåret 2015.

Sociala utgifter. FOS. THL.

De uppgifter som kalkylerna av de sociala utgifterna baserar sig på har samlats in från statistik, verksamhetsberättelser, bokslut och andra motsvarande källor. Från och med statistikår 1995 har man använt EU:s system för statistik över socialskydd (ESSPROS, the European System of Integrated Social Protection Statistics). ESSPROS-systemet omfattar alla de åtgärder som offentliga eller privata aktörer vidtar för att trygga en rimlig hälsa och utkomst. Före statistikår 1995 beräknades uppgifterna på basis av den nordiska klassifikationen.

Specialiserad sjukvård. THL.

Statistiken om den specialiserade sjukvården bygger på vårdanmälningar med personbeteckning som samlas in årligen från verksamhetsenheterna inom hälso- och sjukvården. De innehåller information om serviceproducenten, patientens hemkommun, uppgifter om intagningen för vård, uppgifter om vården inklusive åtgärder samt uppgifter som anknyter till avslutandet av vården. Inom specialiteten psykiatri lämnas utöver dessa uppgifter även tilläggsuppgifter om specialiteterna inom psykiatri. Dessa uppgifter gäller läkemedelsbehandling, tvångsåtgärder och patientens psykiska tillstånd.

Tilläggsuppgifter insamlas även om krävande hjärtpatienter. Dessutom genomförs en inventering av alla patienter som finns på sjukhusets bäddavdelning på årets sista dag.

Varje år samlar Institutet för hälsa och välfärd in vårdanmälningar (HILMO) av hälso- och sjukvårdsproducenterna. De innehåller uppgifter om avslutade vårdperioder och öppenvårdsbesök. I statistiken om specialiserad sjukvård insamlas uppgifter från alla kommuner, samkommuner och statliga sjukhus samt de största privata sjukhusen. Dessutom genomförs en inventering av alla patienter som finns på sjukhuset på årets sista dag. En datainsamling om slutenvården som motsvarar den nuvarande påbörjades i hälso- och sjukvården 1994. Uppgifter om öppenvården inom specialiserad sjukvård har insamlats sedan 1998, men uppgifterna är jämförbara från och med år 2006. Redan dessförinnan, med början år 1967, insamlades för det s.k. utskrivningsregistret uppgifter om patienter som skrivits ut från sjukhusens och hälsovårdscentralens bäddavdelningar.

Statistik över företagshälsovård. FOS. FPA.

Företagshälsovårdstatistiken ger information om den företagshälsovård som genomförs i Finland och som ersätts av FPA. FPA:s företagshälsovårdsstatistik baserar sig på statistikregistret för företagshälsovård som ordnas av arbetsgivare. Registret grundar sig på information som lagrats i förmånsdatabasen i samband med handläggningen av företagshälsovården. Företagshälsovårdsstatistiken utges en gång per år med cirka två års eftersläpning.

Statistik över sjukvårdsersättningar. FOS. FPA.

Sjukvårdskostnader som kan ersättas är kostnaderna för ersättningsgilla receptbelagda läkemedel, kostnaderna för sjuk- och hälsovårdstjänster inom öppenvården samt kostnaderna för resor som gjorts på grund av sjukdom. Hälso- och sjukvårdstjänster inom öppenvården är privatläkar-, privattandläkar- och munhygienisttjänster samt läkar- eller tandläkarordinerad undersökning och behandling på privata undersöknings- och vårdinrättningar. Statistiken över sjukvårdsersättningar används för att följa upp läkemedelskostnadsutvecklingen samt för att beskriva i vilken omfattning privata sjukvårdstjänster inom öppenvården anlitas. Utifrån handläggningssystemen för ersättningarna uppkommer en individbaserad förmånsdatabas, ur vilken statistikregistren skapas. Statistiken över sjukvårdsersättningar uppdateras månadsvis, kvartalsvis och kalenderårsvis med uppgifter om sjukvårdsersättningar som utbetalats under dessa perioder.

Statistik över verksamhetsuppgifter om sociala tjänster. THL

THL samlar årligen från landets alla kommuner in uppgifter om de socialtjänster som kommunen bekostat, dvs. de tjänster som kommunen antingen producerat själv för sina invånare eller köpt av andra offentliga samfund eller privata serviceproducenter. Uppgifterna för Ålands kommuner samlas in och levereras till THL av Ålands statistik- och utredningsbyrå. Datainsamlingen för statistiken över verksamhetsuppgifter om sociala tjänster omfattar följande tjänster: Småbarnspedagogik, barnskydd, övriga tjänster för barn och familjer/uppfostrings- och familjerådgivning, hemvård, övriga tjänster för de äldre, tjänster för personer med funktionsnedsättning, missbrukarvård. THL har samlat in uppgifterna från och med verksamhetsåret 2015. Tidigare samlades uppgifterna in av Statistikcentralen i Kommunernas och samkommunernas ekonomi och verksamhet.

Steriliseringar. FOS. THL.

Uppgifterna bygger på THL:s register för steriliseringar, dit verksamhetsenheterna inom hälso- och sjukvården ska skicka uppgifter om utförda steriliseringar. Data om steriliseringar har samlats in från och med 1935.

Synskaderegister. Synskadades Centralförbund r.f./ THL.

Synskaderegistret upprätthålls tekniskt av Synskadades Centralförbund r.f., men det är ett av THL:s register. En anmälan till registret görs av den synskadades läkare eller annan vårdpersonal. Registret innehåller uppgifter från och med 1983 om synskadefall som uppfyller kriterierna i WHO:s definition.

Sysselsättningsstatistiken. FOS. Statistikcentralen.

Sysselsättningsstatistiken innehåller uppgifter om befolkningens sysselsättning. Uppgifterna tas ur administrativt material. I sifferuppgifterna ingår en person endast en gång enligt huvudsysslan. I denna årsboks tabeller baserar sig områdesindelningen på den kommun där arbetsplatsen finns. Ur sysselsättningsstatistiken får man uppgifter, som samlats in på ett enhetligt sätt, om offentliga serviceproducenters, organisationers och företags personal.

THL:s sjuklighetsindex. THL.

THL:s sjuklighetsindex produceras årligen genom att kombinera data som samlats in i flera register. Materialet som används i sjuklighetsindexet kommer från följande register: Vårdanmälningsregistret. THL; Registret över hjärt- och kärlsjukdomar. THL; Finland Cancerregister. THL; Dödsorsaksregistret. Statistikcentralen; Registret över läkemedelsersättningar och specialersättningar för läkemedel. FPA; Pensionsregistret. Pensionsskyddscentralen. www.terveytemme.fi/sairastavuusindeksi/atlas/notes/notes.htm

Tillgången till vård inom den specialiserade sjukvården THL.

Statistiken innehåller specialitetsspecifika uppgifter om väntetiderna till icke-brådskande vård, väntetiderna till det första besöket och behandlingstiderna för remisser i sjukvårdsdistrikten och enheterna för specialiserad sjukvård inom primärvården. I statistikrapporten finns också uppgifter om de vanligaste operationskögruppernas kötider.

Uppgifterna samlas in tre gånger om året och de publiceras som elektroniska databasrapporter. Uppgifterna har samlats in från sjukvårdsdistrikten sedan slutet av december 2007 och från enheterna för specialiserad sjukvård inom primärvården sedan slutet av december 2008.

Tobaksstatistik. FOS. THL.

Tobaksstatistiken innehåller uppgifter om den skattebelagda och skattefria konsumtionen av tobak, befolkningens tobaksrökning och exponering för tobaksrök samt om prisutvecklingen för tobak.

Uppgifterna om tobaksprodukter som levererats för skattebelagd konsumtion bygger på Tullens månatliga punktskattestatistik. Uppgifterna om konsumtionen av skattefria cigaretter bygger på TNS Gallups enkätundersökning ”Resenärförseln av alkoholdrycker och tobaksprodukter 2012” och uppgifterna om antalet cigaretter införda efter utlandsresor.

Uppgifterna om finländarnas rökvanor baserar sig på THL:s undersökningar: fram till år 2011 Den finländska vuxenbefolkningens hälsobeteende och hälsa (AVTK) och Den pensionerade befolkningens hälsobeteende och hälsa (EVTK) och från år 2012 Den regionala hälso- och välfärdsundersökningen (ATH).

Uppgifterna om exponering för tobaksrök på arbetsplatsen och ordnandet av rökum på arbetsplatsen bygger på THL:s undersökning ”Den finländska vuxenbefolkningens hälsobeteende och hälsa (AVTK)”.

Underhåll och vårdnad av barn. FOS. THL.

Statistiken baserar sig på de uppgifter som kommunerna skickat till THL om vårdnad av barn, umgängesrätt, boende, underhållsavtal och utredning och fastställande av faderskap. Uppgifter har samlats in sedan 1985. För år 1970–2008 innehåller statistiken också uppgifter om underhållsstöd

Underhållsstöd. FPA.

Från och med den 1 april 2009 förflyttades verkställigheten av underhållsstödet från kommunerna till Folkpensionsanstalten (FPA). Folkpensionsanstalten (FPA) har sedan dess tillhandahållit statistik över underhållsstödet och indrivningen av underhållsbidrag. Underhållsstödet statistikförs enligt enheterna förmånstagare, barn och utbetalda förmåner. Klassificeringsgrunder är fullt eller nedsatt underhållsstöd, stöd som ska ersättas eller stöd som inte ska ersättas samt allmänna regionklassificeringar och allmänna demografiska klassificeringar. Statistiken över underhållsstödet baserar sig på det totala materialet om underhållsstöd som FPA betalat ut.

Undersökningen Den finländska vuxenbefolkningens hälsobeteende och hälsa (AVTK). THL.

För undersökningen Den finländska vuxenbefolkningens hälsobeteende och hälsa (AVTK) har från befolkningsregistret årligen plockats ett slumpmässigt sampel på 5 000 finska medborgare i åldern 15–64 år. Postenkätens genomsnittliga svarsprocent har varit 61 % under åren 2002–2013, och den har varierat mellan 51–67 %. Antalet personer som svarat på undersökningen under undersökningsåren: 2002–2003: N=6 594, 2004–2005: N=6 656, 2006–2007: N=6 500, 2008–2009: N=6 159, 2010–2011: N=5 613, 2012–2013: N=5146.

Helldán A, Helakorpi S, Virtanen S, Uutela A. Den finländska vuxenbefolkningens hälsobeteende och hälsa, våren 2013. Institutet för hälsa och välfärd (THL), Rapport 21/2013. www.thl.fi/avtk

Undersökningen Den pensionerade befolkningens hälsobeteende och hälsa (EVTK). THL.

För undersökningen Den pensionerade befolkningens hälsobeteende och hälsa har från befolkningsregistret med två års mellanrum plockats ett urval enligt kön och ålder indelade enligt 5-års åldersgrupper bland 2 400 finska medborgare i åldern 65–84 år. Resultaten som gäller 65–84-åringar, har viktats enligt 5-års åldersgrupper för att motsvara befolkningens åldersfördelning år 2013. Postenkätens genomsnittliga svarsprocent har varit 76 procent under åren 2001–2013, och den har varierat mellan 72–82 procent. Antalet personer som svarat på undersökningen under undersökningsåren: 2001: N=1 949, 2003: N=1 863, 2005: N=1 863, 2007: N=1 847, 2009: N=1 741, 2011: N=1 723, 2013: N=1 760

Helldán A, Helakorpi S. Den pensionerade befolkningens hälsobeteende och hälsa våren 2013 och deras förändringar åren 1993–2013. Institutet för hälsa och välfärd (THL), Rapport 15/2014. www.thl.fi/evtk

Utkomststöd. FOS. THL.

Uppgifterna i årsstatistiken över utkomststöd bygger på THL:s register för utkomststöd, som innehåller uppgifter inlämnade av kommunerna om hushåll som fått utkomststöd, stödets varaktighet och belopp samt hushållens storlek och struktur. Det samlas också in tvärsnittsdata om vilka inkomstkällor klienterna i november har och vilken som är deras huvudsakliga arbetsverksamhet. Registret har upprätthållits sedan 1985. För åren 1969–1983 finns motsvarande uppgifter i socialhjälpstatistiken. Före 2017 samlades uppgifterna i sin helhet in från kommunerna. Efter att det grundläggande utkomststödet överfördes till Fpa 2017 fås uppgifterna om det grundläggande utkomststödet från Fpa och uppgifterna om det förebyggande och det kompletterande utkomststödet samt om ersättningarna för arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte från kommunerna.

Yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården. FOS. THL.

Statistiken innehåller uppgifter om legitimerade yrkesutbildade personer och yrkesutbildade personer med skyddad yrkesbeteckning. I lagen (559/1994) och förordningen (564/1994) om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården anges de yrkesgrupper som Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården (Valvira) legitimerar eller registrerar som yrkesperson med skyddad yrkesbeteckning. Den årliga statistiken bygger på innehållet i Valvira's register den 31 december. När det gäller rätt till yrkesutövning, anges i registret bland annat yrke/yrkesgrupp, yrkesutbildning och specialexamen samt kön, ålder och boendekommun eller boendeland.

Vaccinationsregistret och databasen för vaccinationstäckningen för säsongsinfluensa. THL.

Fram till säsongen 2009–2010 lämnade kommunen eller samkommunen årligen in uppgifter till Institutet för hälsa och välfärd om antalet personer som vaccinerats i regionen enligt rekommendationen om säsongsinfluensavaccinering. Databasen innehåller uppgifter om hur många personer som har fyllt 65 år och småbarn på 6–35 månader

som har vaccinerats mot säsongsinfluensa enligt rekommendationen. Från och med säsongen 2010–2011 har systemet för insamling av uppgifter ändrats. Sedan dess har THL erhållit vaccinationsuppgifterna direkt från hälsovårdscentralernas patientjournalssystem i anslutning till informationsinsamlingen via Avohilmo. Uppgifter om täckningen presenteras för de sjukvårdsdistrikt om vilka det finns tillräckligt med data. En person betraktas som vaccinerad om han eller hon enligt de insamlade uppgifterna under en säsong har fått minst en dos influensavaccin.

<https://www.thl.fi/sv/web/vaccinationer/det-nationella-vaccinationsprogrammet/vaccinationsregistret>

Sources

Access to services in specialised health care. THL.

The statistics contain data by specialty on waiting times for admission to elective treatment, waiting times for assessment of the need for treatment as well as on referral processing times in hospital districts and specialised health care units in primary health care. The statistical report has also data on waiting times for the most common groups of surgical procedures. Data are collected three times a year and published in electronic database reports. Data have been collected from hospital districts since December 2007 and from specialised health care units in primary health care since December 2008.

Alcoholic beverage consumption. OSF. THL.

The statistics cover both recorded and unrecorded consumption of alcoholic beverages. Recorded consumption of alcoholic beverages includes the sale of alcoholic beverages from Alko stores and deliveries of alcoholic beverages by wholesalers to licensed restaurants and to grocery shops, kiosks and petrol stations selling alcoholic beverages with an alcohol content of no more than 4.7 per cent by volume and to stores for retail selling of fruit wine and sahti.

Unrecorded consumption includes passenger imports, smuggling, legal and illegal home preparation, surrogates and alcohol consumed by Finns outside Finland. Unrecorded consumption is calculated based on data obtained from official data sources and interview studies.

Alcoholic beverage price indexes. OSF. THL.

The statistics on alcoholic beverage price indexes describe trends in the consumer prices of alcoholic beverages, measuring price changes from a reference date. They provide information on the development of the real and nominal prices of alcoholic beverages in licensed serving and retail sales. With regard to retail sales, price indices for alcoholic beverages are based on data received from Alko Inc. and data collected by Statistics Finland from grocery stores. Price data on licensed serving sales are derived from the THL's restaurant survey.

Assisted fertility treatments. OSF. THL.

The statistics on assisted fertility treatments contain information on in vitro fertilisations (IVF) from 1992 onwards and on inseminations from 2006 onwards. The data include the number of treatments performed and treatment outcomes (pregnancies, deliveries and births). The data are obtained from all clinics giving assisted fertility treatments. THL has gathered data for the statistics since 1994. In 1992 and 1993 the data were collected by the Helsinki University Central Hospital.

Child maintenance and custody. OSF. THL.

The statistics are based on summary data that THL receives from municipalities on child custody, right of access, residence, maintenance agreements and investigation and establishment of paternity. The data have been collected since 1985. The statistics for 1970–2008 also include data on child maintenance allowance.

Child welfare. OSF. THL.

The data are based on data in the THL's Child welfare register concerning children and young persons placed outside the home and on summary data that THL receives annually from municipalities on children and young persons receiving support in community care as part of a child welfare intervention. In its current form, the Child welfare register has existed since 1991. Statistics on community care interventions have been compiled since 1992.

Congenital malformations. OSF. THL.

The Register of Congenital Malformations receives data from hospitals, healthcare professionals and cytogenetic laboratories, as well as from the Medical Birth Register, the Care Registers for social welfare and health care, the Register of Induced Abortions and the Register of Visual Impairment maintained by THL. In addition, data are obtained from the National Supervisory Authority for Welfare and Health (Valvira) and the Cause of death statistics maintained by Statistics Finland. If necessary, the diagnoses of malformations received from these sources are confirmed with the health care unit that cared for or examined the child/foetus/woman. This register has been maintained since 1963.

Cost of alcohol and drug harms. THL.

The statistics contain data on the expenditure arising from alcohol- and drug-related harm in Finland. Costs are calculated by main category and sub-category. The statistics on costs of alcohol and drug harm are available from 2006 onwards. Costs of alcohol and drug harm are calculated annually.

Jääskeläinen Marke. Päihdehaittakustannuslaskennan menetelmät. Esimerkkinä vuoden 2010 päihdehaittakustannuslaskenta. National Institute for Health and Welfare (THL). Classifications, Terminology and Statistics Guidelines 5/2012. Helsinki 2012.

Count of home-care clients on 30th November OSF. THL.

Client-specific data have been gathered on clients in home care every other year as part of notifications to the Care registers for social welfare and health care (from 2007 onwards, data are gathered every year). Included are home-care clients who have a valid service and care plan on the day of count or who otherwise receive home-help services, home nursing or day-hospital services regularly at least once a week. The data concern service providers and clients and services received by them. The data are reported by service providers.

Database on social protection. (ESSPROS). Eurostat.
<http://epp.eurostat.ec.europa.eu>

Drug clients in services for substance abusers. THL.

Co-ordinated by THL, the Drug treatment information system aims to gather information on clients who have sought treatment for drug use or for the use of medicines for intoxication purposes. Data on treatment given to drug abusers have been gathered since 1998 by an anonymous data collection procedure that treatment units take part in on a voluntary basis. Information is gathered on the pattern of care seeking, and clients' socio-demographical background, substance use and risk behaviour. In addition, information is asked about the pharmacotherapy of opiate addicts.

Employment statistics. OSF. Statistics Finland.

Employment statistics contain information on the population's economic activity based on administrative data sources. Each person is included in the statistics only once based on his/her main activity. In this yearbook's tables, the regional classification is based on the domiciles of workplaces. The statistics provide uniform data on personnel in both public service providers and non-profit organisations and business enterprises.

Finances and activities of municipalities and joint municipal boards. OSF. Statistics Finland.

Up to 2014 Statistics Finland collected annually data from all the municipalities and joint municipal boards providing social services in Finland about the volume of social services produced by them or purchased from other municipalities, joint municipal boards, the state, or private service providers. The data from the municipalities and joint municipal boards of the Åland Islands were collected and processed by Statistics and Research Åland. A predecessor to these statistics was a report system for social welfare and health care (KETI), maintained by the Ministry of Social Affairs and Health until 1993.

Finnish Cancer Registry; Cancer Society of Finland. THL.

The Cancer register is a THL's register maintained technically by the Cancer Society of Finland. Notifications of detected cases of cancer are sent to the register by physicians, pathological, cytological and haematological laboratories and Statistics Finland (death certificate data). The register was established in 1952.

Finnish register of visual impairment. Finnish Federation of the Visually impaired/THL.

The Register of visual impairment is a THL's register maintained technically by the Finnish Federation of the Visually Impaired. Notifications to the register are sent by the treating physician or another member of the care personnel. The register contains data on cases of visual impairment as defined by the WHO from 1983 onwards.

FinSote – National study of health, well-being and service use. THL.

The FinSote National study of health, well-being and service use enables monitoring the changes occurring in the population's well-being and health by different population groups and regions. The study produces follow-up and evaluation data on how well the service needs of the population are met as well as the views of the population on the social and health care service system, and the availability, quality and use of services.

While FinSote contains parts of the Health, Well-being and Service Use - National Study of the Finnish Adult Population (ATH), which began in 2010, it has been expanded to also include questions characteristic of the health and social services reform, such as those concerned with services and freedom of choice. The FinSote study is conducted annually. In even years, an extensive form is used to collect data (sample size approximately 60,000), allowing production of data on county level. In odd years, a more concise form is used (sample size approximately 10,000) for monitoring and decision-making on national level.

The respondents are at least 20 years old and have permanent residency in Finland. There is no upper age limit. In 2017–2018, the survey was sent to 59,400 randomly selected people (total of 3,300 per county), based on the information of the Population Register Centre. In the data collection in 2018, a fixed sized group (1,000/county) of elderly people (over 75-year-olds) was included to make their number correspond to the other age groups. The study includes survey forms tailored for three age groups (20–54, 55–74, 75+) in four languages: Finnish, Swedish, Russian and English.

In 2017–2018, the number of respondents was 26,422 and response rate was 45.3%. When reviewed by age group, the coverage was 28.0 % for 20–54-year-olds, 58.4% for 55–74-year-olds and 57.3% for 75-year-olds and older.

Health Behaviour and Health among the Finnish Adult Population -survey. THL.

For the study on Health behaviour and health among the Finnish adult population, a random sample of 5000 Finnish citizens aged 15–64 is drawn from the Population register each year. The average response rate for the postal questionnaire was 61% in 2002–2013, with a variation between 51–67%. Number of respondents in the survey each year: 2002–2003: N=6594, 2004–2005: N=6656, 2006–2007: N=6500, 2008–2009: N=6159, 2010–2011: N=5613, 2012–2013: N=5146.

Helldán A, Helakorpi S, Virtanen S, Uutela A. Health behaviour and health among the Finnish adult population, spring 2013. National Institute of Health and Welfare (THL) Report 21/2013. www.thl.fi/avtk

Health Behaviour and Health among the Finnish Elderly -survey. THL.

For the study on Health Behaviour and Health among the Finnish Retirement-Age Population, a sample of 2400 Finnish citizens aged 65–84 is drawn from the Population Register every two years. The sample is stratified for gender and for age according to 5-year age groups. The results for people aged 65–84 have been weighted for each 5-year age group so as to correspond to the age distribution in 2013. The average response rate for the postal questionnaire was 76 % in 2001–2013, with a variation

between 72–82%. Number of respondents in the survey each year: 2001: N=1949, 2003: N=1863, 2005: N=1863, 2007: N=1847, 2009: N=1741, 2011: N=1723, 2013: N=1760.

Helldán A, Helakorpi S. Eläkeikäisen väestön terveystäytymisen ja terveys keväällä 2013 ja niiden muutokset 1993–2013 [Health behaviour and health among the Finnish retirement age-population in 2013 and trends in 1993–2013]. National Institute for Health and Welfare (THL), Reports 15/2014. www.thl.fi/evtk

Health care professionals. OSF. THL.

The statistics contain data on licensed health professionals and health professionals with a protected occupational title. The Act (559/1994) and Decree (564/1994) on Health care professionals specifies occupational groups to be licensed as health professionals or registered as health professionals with a protected occupational title by the National Supervisory Authority for Welfare and Health (Valvira). The annual statistics are based on data in the Valvira register at the end of the year. The register provides data on for example the occupation/occupational group for which the right to practice a profession has been granted, vocational training and specialist vocational qualifications, sex, age, and municipality/country of residence.

Health expenditure and financing. OSF. THL.

The System of Health Accounts (SHA) 2011, based on a Regulation by the European Commission, was adopted as of 1 January 2016. Data is reported at national level, based on activities and sources of funding. The statistics are based on data gathered from nationwide registers, statistics, financial statements and similar sources. The data has been produced in accordance with the SHA 2011 since the statistical year 2000.

Health Promotion Capacity Building (TEA) in Primary Health Care. THL

The health promotion activity in primary health care statistics include comparative data on the activities and resources of health centres in promoting the health and well-being of the population. Data is obtained directly from municipal units responsible for public health. Data collection from municipal officials is carried out every two years, in even years during the spring. The average coverage of the data was 94%, ranging from 81 to 100%. Number of health centres contributing to the collection of data each year: 2008: N=188, 2010: N=156, 2012: N=158, 2014: N=157, 2016: N=152, 2018: N=142.

Health Promotion in Comprehensive Schools – TEA. THL.

The statistic Promotion of health and well-being in basic education contains comparative data on the activities and resources of schools for the promotion of well-being among school children. The data is collected directly from principals and the school welfare groups. Data is collected every two years, in odd years, during the autumn. The average coverage of the data was 75%, ranging from 63 to 88%. Number of municipalities contributing to the collection of data each year: 2009: N=1803, 2011: N=2084, 2013: N=2022, 2015: N=2013, 2017: N=2073.

Health Promotion in Municipal Management – TEA. THL.

The Health and well-being capacity of municipal management statistics contain comparative data on the action taken by municipalities to promote the health and well-being of residents (Section 12 of the Finnish Health Care Act). As a whole, the role and influence of municipal management in promoting well-being and health across municipal sectors is examined. Data is obtained directly from the municipal central administration (the Chief executive of the municipality, the Strategy or Administrative manager, together with the executive group of the municipality or similar). Data is collected every two years, in odd years, during the spring. The average coverage of the data was 74%, ranging from 58 to 92%. Number of municipalities contributing to the collection of data each year: 2011: N=195, 2013: N=214, 2015: N=251, 2017: N=270.

Health Promotion in Upper Secondary Schools – TEA. THL.

The Promotion of health and well-being in upper secondary education statistics include comparative data on the activities and resources of schools providing upper secondary education in promoting student welfare. The data is collected directly from the principals of schools providing upper secondary education and from their school welfare groups. Data is collected every two years, in even years, during the autumn. The average coverage of the data was 84%, ranging from 82 to 86%. Number of upper secondary schools contributing to the collection of data each year: 2012: N=343, 2014: N=323, 2016: N=335.

Health Promotion in Vocational Schools – TEA. THL.

The Promotion of health and well-being in vocational education statistics include comparative data on the activities and resources of vocational schools in promoting student welfare. Data is collected directly from the principals of vocational schools/units or those responsible for school management, and from the school welfare group. Data is collected every two years, in even years, during the autumn. The average coverage of the data was 91%, ranging from 90 to 92%. Number of vocational schools contributing to the collection of data each year: 2012: N=146, 2014: N=133, 2016: N=317.

Hospital productivity. THL.

The statistics describe changes in the volume of hospital outputs and total inputs as well as changes in the total productivity of hospitals calculated on the basis of the output and input data. Two kinds of indicators are used for the outputs: episode and DRG period of care. In hospital benchmarking, the data include somatic specialised health services provided by the public sector. The regional comparison also includes data on inpatient services and day surgery provided by the private sector. Data are published at the level of regions, providers and specialities.

Induced abortions. OSF. THL.

The data are based on THL's Register of Induced Abortions, which receives the data from the health care units performing induced abortions. Data on induced abortions have been collected since 1950.

Infectious Diseases Register. THL.

The data are drawn from THL's Infectious Diseases Register. Clinical microbiology laboratories and physicians send notification of (infectious) diseases to the register. Clinical microbiology laboratories report findings of about 70 specific pathogens, and all findings in blood or spinal fluid. Physicians report cases of diseases classified as generally hazardous or notifiable, with the exception of certain diseases, in the case of which physicians have been relieved of the duty of notification. The Infectious Diseases Register operates under the Communicable Diseases Act (1227/2016) and the Communicable Diseases Decree (146/2017). The register contains data from 1995 onwards.

Institutional care and housing services in social care. OSF. THL.

The statistics are based on the Care register for social welfare. Patient-specific data on all inpatient stays completed during the year and client census data on all clients receiving care at the year-end are gathered from residential homes for older people, institutions for people with intellectual disabilities, institutions for substance abusers, and 24-hour housing services for older people and people with disabilities. For housing services other than those targeted at substance abusers, data are only gathered on clients receiving care at the year-end. In its current form, the collection of social care data started in 1995.

The data concern service providers and clients and services received by them. Data are gathered on a number of variables, including client identification data, age, sex, municipality of residence, length of stay in care, as well as information on where clients come from and where they go after discharge. The data are reported by service providers.

Local government sector wages and salaries. OFS. Statistics Finland.

The statistics describe the numbers and earnings of personnel employed by municipalities and joint municipal boards by a number of variables, including area, activity, occupation, education, sex and age. The data derive from an inquiry of Statistics Finland concerning monthly and hourly paid local government employees to which municipalities and joint municipal boards report data annually on their employment contracts and wage and salary amounts valid on 1 October.

Maintenance allowance. The Social Insurance Institution (KELA).

Practical arrangements surrounding maintenance allowance, formerly handled by the municipalities, were transferred to KELA as of 1 April 2009. The Social Insurance Institution (KELA) has been compiling statistics on child maintenance allowance and the recovery of child maintenance payments as of that date. Statistics on maintenance allowance are kept according to recipients, children and maintenance allowance paid. The categories are full or reduced maintenance allowance, whether maintenance allowance is subject to reimbursement or not, and general regional and demographic categories. The statistics on maintenance allowance are drawn from the full data on maintenance allowance paid from KELA.

OECD StatExtracts.

<http://stats.oecd.org> (2.5.2018,)

Perinatal statistic - Parturients, deliveries and births. OSF. THL.

The data are based on the THL's Medical birth register, which contains data on mothers given birth and children born in Finland. The data are gathered from hospitals and complemented by data obtained from the Cause of death statistics of Statistics Finland and by data from the Population Register Centre. The register contains data from 1987 onwards.

Population projection. OSF. Statistics Finland.

Population projections describe future population developments. Statistics Finland's population projections are so-called demographic trend calculations, which calculate the future population for a given area assuming that the development that has taken place in its population in recent years continues unchanged.

http://www.stat.fi/meta/til/vaenn_en.html

Population structure. OSF. Statistics Finland.

These statistics on the structure of the population describe Finnish and foreign citizens permanently resident in Finland at the turn of the year. The statistics contain data on the population's place of residence, age, native language, nationality and country of birth, as well as on the spouse, all children and parents of an individual person. The statistics also contain data on the day a person was married or divorced. The data are obtained from the Population Register Centre's population information system.

http://tilastokeskus.fi/til/vaerak/index_en.html

Pre-primary and comprehensive school education. OSF. Statistics Finland.

The statistics on comprehensive schools contain data by individual school on numbers of pupils in comprehensive schools, special schools at the basic level of education, and in schools at the basic and upper secondary general levels of education. The data on the current autumn describe the situation on 20 September and those on completions of education the previous school year. In connection with the data collection, information is also gathered about special education and subject choices of comprehensive school pupils.

Primary health care. THL.

The statistics on primary health care are based on care notifications submitted by health care units. In 2011, the national Care Registers for Social Welfare and Health Care were extended to cover also outpatient visits in primary health care. Care notifications concerning outpatient visits in primary health care contain data on service providers, clients' contacts with service providers, assessments of the need for treatment, appointments as well as content of the service event, such as procedures, further treatment, and reasons for visits. In addition, the statistics on primary health care contain data on inpatient care in health centres. Care notifications concerning

inpatient care in primary health care contain data on service provider and patient's municipality of residence as well as on admission, treatment, procedures and discharge.

Until 2010, THL collected annual data on outpatient care in health centres by using the Notitia data collection. The data reported by health centres was broken down by participating municipality. Physician visits and other practitioner visits were broken down by activity, and physician visits and patients seen by physicians by age group. As for oral health care visits, data were gathered on dentist visits and dental hygienist/ assistant visits by age group, and on oral health care patients by age group. THL has collected the data since 2002. Between 1994 and 2001, similar data were collected by the Association of Finnish Local and Regional Authorities. Data on health-centre outpatient care is not collected from Åland.

Promotion of Physical Activity in Municipalities – TEA. THL.

The Promoting physical activity in municipalities statistics include comparative data on the activities and resources of the municipalities in promoting physical activity among large population groups. Such data is gathered both from national data sources and directly from municipal officials tasked with the promotion of physical activity. Data is collected every two years, in even years, during the spring. The average coverage of the data was 83%, ranging from 68 to 96%. Number of municipalities contributing to the collection of data each year: 2010: N=268, 2012: N=230, 2014: N=249, 2016: N=273 2018: N=283.

School Health Promotion Study. THL.

The School Health Promotion Study is carried out in the form of surveys during class at school guided by the teacher. Responses are collected from pupils in year 8 and 9 of comprehensive school and year 1 and 2 of upper secondary school. Further, students in year 1 and 2 of basic vocational education are also included in the survey. The aim is to reach the entire target group of the survey.

Until 2011, the School health promotion survey data were collected in Southern Finland, Eastern Finland and Lapland in even years, and elsewhere in Finland in odd years. Data describing the entire country can be obtained by combining the data for consecutive years. In 2013–2017, the survey was conducted in the same year across the country. The data for vocational institutions are restricted to students aged under 21, and the respondents thus mainly are in the age group 14 to 20. The data covered 80 to 84 per cent of the population in basic education and 69 to 76 per cent of the population in general upper secondary schools between 2002 and 2013. Between 2015 and 2017, the coverage was 43 to 63 per cent in basic education and an estimated 51 to 64 per cent in general upper secondary schools. Coverage cannot be reliably established for vocational schools. The decrease in the number of survey participants in 2015 and 2017 was due to technical difficulties in the data collection. The difficulties did not, however, have any fundamental impact on the quality of data, and the data can be generalised at national level.

Number of respondents in the survey each year: 2002–2003: N=153 531, 2004–2005: N=158 163, 2006–2007: N=161 889, 2008–2009: N=199 757, 2010–2011: N=192 414, 2013: N=182 864, 2015: N=120 400, 2017: 134 150.

Shelters for victims of domestic violence. THL

The statistics include data on residents of shelter services at national level; for example, the number of days per stay, background information on residents and information on the violence experienced by them. Categories of customer documents and, consequently, the summary form of the data collection procedure are based on commonly applied national categories.

Data is collected on an electronic form from all producers of shelter services and is provided at national level; no shelter-specific information is published. THL has been collecting the data since the operational year 2015.

Social and health services reform survey. THL

The survey provides information on the views and experiences people and customers have of the services system. The purpose of the questions in the survey is to regularly monitor the opinions and experiences amongst the population of services in the social and health care sector.

In 2015, before the social and health care services reform, the sample used for the survey comprised 6,000 individuals randomly picked from 18–79-year-old Finnish-speaking residents of Finland in the Statistics Finland database. Data collection was carried out by Statistics Finland and commissioned by the National Institute for Health and Welfare (THL). Data was collected via a combined Internet and paper survey during November and December of 2015. A total of 2626 responses were received, equalling a response rate of 44%. Half of the responses were received using the Internet survey; the other half on paper surveys. The respondents answered questions about the opinions and experiences they have of the social and health care services. Data on the respondent's age, sex, type of area of residence and educational background was obtained from registers and included in the survey data.

Social assistance. OSF. THL

The annual Social assistance statistics are based on the THL's Social assistance register, in which data are gathered from municipalities on recipient households and their size and structure and the duration and level of assistance. In addition, cross-sectional data are gathered on clients' income sources and primary economic activity in November. The register has been kept since 1985. Corresponding data for 1969–1983 are available in the statistics on the earlier type of public assistance. Prior to 2017, data was collected entirely from municipalities. Following the transfer of administrative responsibilities for basic social assistance to Kela in 2017, data on basic social assistance is obtained from Kela and data on preventive social assistance, supplementary social assistance and assistance paid to persons participating in rehabilitative work is obtained from municipalities.

Social protection expenditure. OSF. THL

The social protection expenditure account is based on data derived from a number of statistics, annual reports, financial statements and other similar sources. Since the statistical year 1995, the European System of Integrated Social Protection Statistics (ESSPROS) has

been used. The ESSPROS system encompasses all interventions from public or private bodies that are intended to relieve households and individuals of the burden of a defined set of risks or needs. The data for years before 1995 were calculated in accordance with the Nordic classification.

Specialised health care. THL.

The statistics on specialised health care are based on care notifications submitted by health care units. The care notifications contain data on service provider and patient's municipality of residence as well as on admission, treatment, procedures and discharge. For psychiatric patients, the data also include additional data on psychiatric specialties, including data on drug therapies, coercive measures and psychiatric evaluations. Additional data are also collected for cardiac patients. Also, a census is taken of patients in hospital inpatient care on the last day of the year.

The National Institute for Health and Welfare collects care notifications (HILMO data) from health care service providers concerning concluded treatment periods and outpatient visits. The statistics on specialised health care include data on all municipalities, joint municipal authorities, state hospitals and largest private hospitals. Also, a census is taken of patients in inpatient care on the last day of the year. In its current form, the data collection on inpatient health care started in 1994. Data on specialized outpatient care have been collected since 1998, but the figures are comparable only from 2006 onwards. Even before that, since 1967, data on patients discharged from hospital and health-centre wards were collected for a hospital discharge register.

Statistics on occupational health care. OSF. Kela.

The occupational health care statistics contain data on Finnish occupational health services for which Kela provides reimbursement. Statistics are compiled from individual-level statistical registers, which are based on benefit databases created in the course of providing compensations for occupational health costs. Occupational health care statistics are published annually about two years after the statistical reference year.

Statistics on reimbursements for medical expenses. OSF. Kela.

The expenses incurred from compensable prescription drugs, outpatient medical services and medically necessary transportation can be reimbursed. Outpatient medical services include private doctors' and dentists' services, dental hygienists' services, treatment prescribed by a doctor or dentist, and examination or treatment in a private institution. The statistics are used in monitoring trends in prescription drug expenditures and in describing the use of outpatient medical services. The processing system for the reimbursements produces an individual-level benefit database, which forms the basis for the statistical registers. Updated monthly, quarterly and once per calendar year with data on reimbursements paid out during the period in question.

Statistics on the activities of social services. THL

Every year, THL obtains information from all Finnish municipalities on the social services the municipality funds for its residents, i.e. services that the municipality has produced independently or acquired from another government entity or private service provider. Information from municipalities in the Åland Islands is gathered and delivered to THL by Statistics and Research Åland. Statistics on the activities of social services data collection comprise the following services: Early childhood education and care, child welfare, other services for children and families/parent or family counselling, home care, other services for the elderly, services for persons with disabilities, substance abuse services. THL has been collecting the data since the operational year 2015. Before then, the data was collected by Statistics Finland as part of the Finances and activities of municipalities and joint municipal boards statistics.

Sterilisations. OSF. THL.

The data are based on THL's Register on sterilisations, which receives the data from the health care units performing sterilisations. Data on sterilisations have been collected since 1935.

The Regional health and well-being study (known by the abbreviation ATH, on the basis of its Finnish initials). THL.

The ATH helps to monitor changes in well-being, health, lifestyle and service needs within the Finnish adult population, amongst different population segments at national and regional level. THE ATH survey has been annually conducted as a nationwide mail survey since 2012.

For the ATH survey, random samples of different sizes, including Finns aged 20 years or over, have been picked from the Population Register. In order to continue the AVTK and EVTK surveys' existing time series in the yearbook, the ATH survey only uses data on corresponding age groups (ages 20–64 and 65–84). The response rate has ranged from 46 to 47% for the age group of 20–64-year-olds and from 71 to 72% for 65–84-year-olds. The sample sizes and number of respondents in the age group of 20–64 years were as follows: 2012, sample size 5458 with 2508 respondents; in 2013, sample size 64 422 with 30 208 respondents; in 2014, sample size 25 531 with 11 752 respondents; in 2015, sample size 25 611 with 11 744 respondents. The sample sizes and numbers of respondents in the age group 65–84 were as follows: 2012, sample size 2116 with 1464 respondents; in 2013, sample size 25 275 with 17 400 respondents; in 2014, sample size 10 348 with 7287 respondents; in 2015, sample size 10 402 with 7399 respondents. Weighted factors have been used to compensate for potentially misleading results due to unreceived responses; the results can be reliably generalised at population level. Further information on the data and the basic report on the results is available at www.thl.fi/ath.

As of 2016, the research will be conducted under the title Health and well-being for residents (ATH). From 2017 onwards, the ATH study continues under the name FinSote. (See Finsote)

The vaccination register and the database on seasonal influenza vaccination coverage. THL.

Up until the 2009–2010 season, municipalities and joint municipal boards recorded the annual number of people vaccinated according to the recommendation on influenza vaccinations and reported these numbers to the National Institute for Health and Welfare (THL) for inclusion in the database on seasonal influenza vaccination coverage. The database contains the data on the number of people who have been vaccinated against seasonal influenza according to the recommendation. The data covers three groups of people: over-65s and children aged 6–35 months. As of the 2010–2011 season, the system for collecting information has changed. Since then THL has received data on vaccinations directly from health-centre patient record systems as part of the Avohilmo data collection. Coverage data are presented for the hospital districts that have reported a sufficient amount of cases. A person is counted as vaccinated if the data available indicate that he or she has been administered at least one dose of influenza vaccine during the season.

More information: <https://thl.fi/en/web/vaccination>

THL's morbidity index. THL.

THL's morbidity index is produced annually by collating data collected by several register controllers. The data used in the morbidity index are retrieved from the following registers: Care Register for Health Care, THL; Register of Cardiovascular Diseases, THL; Finnish Cancer Registry, THL; Causes of Death Register, Statistics Finland; Reimbursement Entitlements in Respect of Medicines, Social Insurance Institution of Finland; Pension Register, Finnish Centre for Pensions. <https://thl.fi/en/web/thlfi-en/statistics/statistics-by-topic/morbidity/thl-s-morbidity-index>

Tobacco statistics. OSF. THL.

The Tobacco statistics include data for example on the taxable and untaxable consumption of tobacco, the population's smoking habits and exposure to tobacco smoke, as well as tobacco price trends. The data on tobacco products delivered for taxable consumption are based on the excise duty statistics produced by the Finnish Customs every month.

The data on taxable consumption of tobacco products are based on the excise duty statistics produced by the Finnish Customs every month. Data on consumption of tax-free cigarettes are based on data on the number of cigarettes brought into Finland from trips abroad collected in an interview survey "Private import of tobacco products" carried out by TNS Gallup.

Data on population's smoking habits are based on the surveys carried out by the National Institute for Health and Welfare: up to 2011 Health Behaviour and Health among the Finnish Adult Population -survey (AVTK) and from 2012 onwards Regional Health and Well-being Study (ATH).

The data on persons having been exposed to tobacco smoke at workplace and on arrangements made for smoking at workplace are based on the survey "Health Behaviour and Health among the Finnish Adult Population" (AVTK) carried out by the National Institute for Health and Welfare.

Welfare and Services in Finland survey. THL.

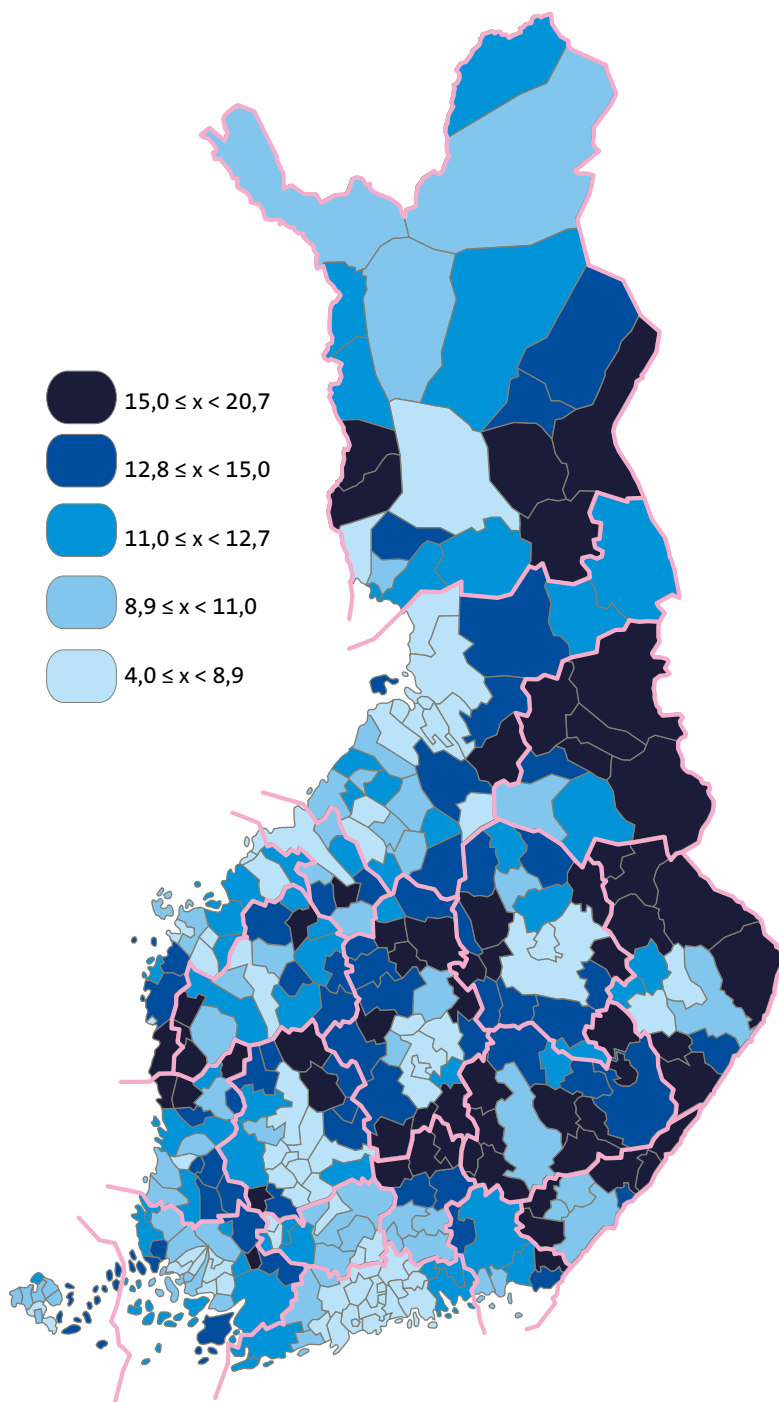
The survey on Welfare and Services in Finland comprises data from interviews (telephone and first-hand), postal questionnaires and register data. The survey also uses a panel format. The survey was conducted in 2004, 2006, 2009 and 2013. The survey is no longer conducted, but some of the questions have been included in the Social and health services reform survey.

The aim of the survey was to provide reliable and comprehensive information on Finnish people's welfare and their welfare service use. The survey gathered information on matters such as Finn's welfare, social relationships, health, use of health and social services and client experiences and opinion on social security.

The backbone of the survey was made up of telephone interviews, which were supplemented with register data. The target group for the telephone interviews was residents of mainland Finland who were aged 18–79 years. The questionnaires have been translated into Swedish for Swedish-speaking respondents. The telephone interviews were carried out by interviewers from Statistics Finland. Some 4500 people have been interviewed for each survey. In 2004, 2009 and 2013, a further 400 interviews were conducted in person with respondents over the age of 80. In connection with data collection for the 2006 survey, a separate postal questionnaire was sent to families with children. The data for 2004 in the yearbook derive from information collected through telephone interviews and a postal questionnaire, the data for 2006 from information collected through telephone interviews, the data for 2009 on information collected through a postal questionnaire, and the data for 2013 on information collected through telephone interviews. The response rate for the telephone interviews was 82.7 per cent in 2004 (n=4350) and 56.2 per cent for the postal questionnaire (n=2957); in 2006, the response rate for the telephone interviews was 83.7 per cent (n=4530), and in 2009, the response rate for the postal questionnaire was 59 per cent (n=1824). In 2013 the response rate for the telephone interviews was 72.3 per cent (n=5842).

Descriptions of survey data are available on the survey website: www.thl.fi/hypa

Kartta. 75-vuotta täyttäneet, % väestöstä kunnittain 2017
 Karta. 75 år och över, % av befolkningen kommunvis 2017
 Map. 75 years and over, % of population by municipality 2017

Alueluokitukset 2016 ja 2017
Områdesindelning 2016 och 2017
Regional classifications 2016 and 2017

Maakunnat Landskapen <i>Regions</i>	Kuntia Kommuner <i>Municipalities</i>	
	2016	2017
01 Uusimaa • Nyland	26	26
02 Varsinais-Suomi • Egentliga Finland	27	27
04 Satakunta	18	17
05 Kanta-Häme • Egentliga Tavastland	11	11
06 Pirkanmaa • Birkaland	22	22
07 Päijät-Häme • Päijänne-Tavastland	9	9
08 Kymenlaakso • Kymmenedalen	7	7
09 Etelä-Karjala • Södra Karelen • <i>South Karelia</i>	9	9
10 Etelä-Savo • Södra Savolax	14	14
11 Pohjois-Savo • Norra Savolax	19	18
12 Pohjois-Karjala • Norra Karelen • <i>North Karelia</i>	13	13
13 Keski-Suomi • Mellersta Finland • <i>Central Finland</i>	23	23
14 Etelä-Pohjanmaa • Södra Österbotten • <i>South Ostrobothnia</i>	17	17
15 Pohjanmaa • Österbotten • <i>Ostrobothnia</i>	15	15
16 Keski-Pohjanmaa • Mellersta Österbotten • <i>Central Ostrobothnia</i>	8	8
17 Pohjois-Pohjanmaa • Norra Österbotten • <i>North Ostrobothnia</i>	30	30
18 Kainuu • Kajanaland	8	8
19 Lappi • Lappland • <i>Lapland</i>	21	21
21 Ahvenanmaa • Åland • <i>Åland Islands</i>	16	16
Yhteensä • Totalt • <i>Total</i>	313	311

Aluehallintovirastot (AVI) Regionförvaltningsverken (RFV) <i>Regional State Administrative Agencies (AVI)</i>	Kuntia Kommuner <i>Municipalities</i>		Maakunnat Landskapen <i>Regions</i>
	2016	2017	
1 Etelä-Suomen AVI • Södra Finlands RFV • <i>Southern Finland AVI</i>	62	62	01, 05, 07, 08, 09
2 Lounais-Suomen AVI • Sydvästra Finlands RFV • <i>Southwestern Finland AVI</i>	45	44	02, 04
3 Itä-Suomen AVI • Östra Finlands RFV • <i>Eastern Finland AVI</i>	46	45	10, 11, 12
4 Länsi- ja Sisä-Suomen AVI • Västra och Inre Finlands RFV • <i>Western and Inland Finland AVI</i>	85	85	06, 13, 14, 15, 16
5 Pohjois-Suomen AVI • Norra Finlands RFV • <i>Northern Finland AVI</i>	38	38	17, 18
6 Lapin AVI • Lapplands RFV • <i>Lapland AVI</i>	21	21	19
7 Ahvenanmaan valtionvirasto ¹⁾ • Statens ämbetsverk på Åland ¹⁾ • <i>State Department of Åland¹⁾</i>	16	16	21

1) Ahvenanmaan aluehallintoviraston tehtäviä hoitaa Ahvenanmaan valtionvirasto. • På Åland sköts regionförvaltningsverkets uppgifter av statens ämbetsverk på Åland. • *The State Department of Åland functions as the regional state administrative agency in Åland.*

jatk. • forts. • *cont.*

jatk. • forts. • cont.

Sairaanhoitopiirit Sjukvårdsdistrikten <i>Hospital districts</i>	Kuntia Kommuner <i>Municipalities</i>	
	2016	2017
25 Helsinki ja Uusimaa • Helsingfors och Nyland • <i>Helsinki and Uusimaa</i>	24	24
03 Varsinais-Suomi • Egentliga Finland	28	28
04 Satakunta	18	17
05 Kanta-Häme • Centrala Tavastland	11	11
06 Pirkanmaa • Birkaland	23	23
07 Päijät-Häme	12	12
08 Kymenlaakso • Kymmenedalen	6	6
09 Etelä-Karjala • Södra Karelen • <i>South Karelia</i>	9	9
10 Etelä-Savo • Södra Savolax	9	9
11 Itä-Savo • Östra Savolax	4	4
12 Pohjois-Karjala • Norra Karelen • <i>North Karelia</i>	14	14
13 Pohjois-Savo • Norra Savolax	19	18
14 Keski-Suomi • Mellersta Finland • <i>Central Finland</i>	21	21
15 Etelä-Pohjanmaa • Syd-Österbotten • <i>South Ostrobothnia</i>	18	18
16 Vaasa • Vasa	13	13
17 Keski-Pohjanmaa • Mellersta Österbotten • <i>Central Ostrobothnia</i>	10	10
18 Pohjois-Pohjanmaa • Norra Österbotten • <i>North Ostrobothnia</i>	29	29
19 Kainuu • Kajanaland	8	8
20 Länsi-Pohja	6	6
21 Lappi • Lappland • <i>Lapland</i>	15	15
22 Ahvenanmaa ¹⁾ • Åland ¹⁾	16	16
Yhteensä • Totalt • Total	313	311

1) Ahvenanmaa on oma sairaanhoitopiirinsä, joka ei ole sidoksissa sosiaali- ja terveysministeriön hallinnoiman sairaanhoitopiirijaon kanssa. • Åland utgör ett eget sjukvårdsdistrikt som inte är bundet till den indelning i sjukvårdsdistrikt som administreras av social- och hälsovårdsministeriet. • *Åland is a separate hospital district, unconnected with the mainland Finland hospital districts subject to the Ministry of Social Affairs and Health.*

Erityistason sairaanhoidon erityisvastuualue (ERVA) Specialupptagningsområde inom den specialiserade sjukvården <i>Catchment area for highly specialised medical care</i>	Sairaanhoitopiirit Sjukvårdsdistrikten <i>Hospital districts</i>
1. Helsingin Yliopistosairaalan erityisvastuualue Specialupptagningsområdet för Helsingfors universitetssjukhus <i>Helsinki University Hospital catchment area for highly specialised medical care</i>	08, 09, 25
2. Turun Yliopistosairaalan erityisvastuualue Specialupptagningsområdet för Åbo universitetssjukhus <i>Turku University Hospital catchment area for highly specialised medical care</i>	03, 04, 16
3. Tampereen Yliopistosairaalan erityisvastuualue Specialupptagningsområdet för Tammerfors univesitetssjukhus <i>Tampere University Hospital catchment area for highly specialised medical care</i>	05, 06, 07, 15
4. Kuopion Yliopistosairaalan erityisvastuualue Specialupptagningsområdet för Kuopio universitetssjukhus <i>Kuopio University Hospital catchment area for highly specialised medical care</i>	10, 11, 12, 13, 14
5. Oulun Yliopistosairaalan erityisvastuualue Specialupptagningsområdet för Uleåborg universitetssjukhus <i>Oulu University Hospital catchment area for highly specialised medical care</i>	17, 18, 19, 20, 21